

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΒ΄

Τρίτη 28 Φεβρουαρίου 2023

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 8722

2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 1ο Γενικό Λύκειο Υμηττού, το 5ο Δημοτικό Σχολείο Άργους, το Εσπερινό Γενικό Λύκειο Σπάρτης, το Γυμνάσιο Τεγέας Αρκαδίας και από το Γενικό Λύκειο Ερμιόνης, σελ. 8629, 8635, 8642, 8647, 8651, 8655, 8661

3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 8625, 8629, 8631, 8633, 8635, 8637, 8638, 8639, 8642, 8643, 8646, 8647, 8648, 8650, 8651, 8654, 8655, 8656, 8657, 8658, 8661, 8662, 8669, 8670, 8673, 8674, 8676, 8677, 8678, 8679, 8680, 8681, 8682, 8722

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Τετάρτης 1ης Μαρτίου 2023, σελ. 8656

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών», σελ. 8625 - 8689

2. Επιστολή διευκρίνησης ψήφου του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Κατσώτη Χρήστου, σελ. 8688

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΒΔΕΛΛΑΣ Α. , σελ. 8659 - 8722

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 8625 - 8638

ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 8643 - 8659

ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 8638 - 8643

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. , σελ. 8661, 8662, 8669, 8670, 8673, 8674, 8676, 8677, 8678, 8679, 8680, 8681, 8682, 8722

ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 8657

ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 8643

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 8625, 8629, 8631, 8633, 8635, 8637

ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ Σ. , σελ. 8633

ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 8643, 8646, 8647, 8648, 8650, 8651, 8654, 8655, 8656, 8657, 8658

ΠΟΥΛΟΥ Π. , σελ. 8679

ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 8638, 8639, 8642

ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 8633

Β. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών:

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 8643

ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 8659, 8661, 8674

ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 8662, 8670, 8674, 8680, 8681

ΒΡΟΥΤΣΗΣ Ι. , σελ. 8656

ΒΡΥΖΙΔΟΥ Π. , σελ. 8637

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 8652, 8654, 8655

ΓΚΙΚΑΣ Σ. , σελ. 8643

ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 8646, 8669, 8678, 8679, 8680, 8681

ΚΑΜΙΝΗΣ Γ. , σελ. 8638

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Γ. , σελ. 8651

ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ Γ. , σελ. 8655

ΚΑΤΣΩΤΗΣ Χ. , σελ. 8631, 8658, 8662, 8669, 8676, 8680

ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ Χ. , σελ. 8639

ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 8649, 8673, 8676, 8678

ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ Γ. , σελ. 8625, 8680

ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ Π. , σελ. 8644

ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. , σελ. 8629, 8676, 8677, 8679

ΛΙΟΥΠΗΣ Α. , σελ. 8645

ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ Α. , σελ. 8640

ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ Γ. , σελ. 8652

ΠΑΠΠΑΣ Ι. , σελ. 8650

ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 8648

ΠΕΤΣΑΣ Σ. , σελ. 8654, 8655, 8661, 8662

ΠΛΕΥΡΗΣ Α. , σελ. 8642

ΠΟΥΛΟΥ Π. , σελ. 8627, 8679, 8680, 8681

ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 8635

ΣΚΡΕΚΑΣ Κ. , σελ. 8646, 8647, 8648

ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ Δ. , σελ. 8657, 8662

ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 8633, 8635, 8647, 8678

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΠΒ'

Τρίτη 28 Φεβρουαρίου 2023

Αθήνα, σήμερα στις 28 Φεβρουαρίου 2023, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.16', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της στις 22-2-2023 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση, εν συνόλω επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών. Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή. Δεν νομίζω ότι επ' αυτού υπάρχει κάποια αντίρρηση. Να ανοίξει το σύστημα ηλεκτρονικής εγγραφής.

Να έρθει στο Βήμα ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεώργιος Κοτρωνιάς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι όλοι συμφωνούμε πως το Υπουργείο Εσωτερικών έχει δείξει ξεκάθαρα τον στόχο του για αναβάθμιση του δημόσιου τομέα μέσα από σημαντικά νομοσχέδια, όπως ο νόμος για τους αναπτυξιακούς οργανισμούς των δήμων για τον εκσυγχρονισμό του ΑΣΕΠ, ο νέος νόμος για την αυτοδιοίκηση, ο νόμος για την τηλεργασία στον δημόσιο τομέα, ο νόμος για τον εσωτερικό έλεγχο και το σύστημα αξιολόγησης στο δημόσιο, ο νόμος για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και τώρα το νομοσχέδιο για την καινοτομία στο δημόσιο.

Αλήθεια, μπορεί κάποιος να αμφισβητήσει ότι η ενσωμάτωση της καινοτομίας στον δημόσιο τομέα θα μπορούσε να επιφέρει μια ουσιαστική αλλαγή στη φιλοσοφία του και να επιτύχει την αναβάθμισή του και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του; Η προφανής απάντηση είναι «όχι, δεν μπορεί κανείς να το αμφισβητήσει». Ωστόσο το είχε κάνει κανείς ως τώρα; Και πάλι «όχι». Δημιουργείται, λοιπόν, για πρώτη φορά ένα σύστημα που καθορίζει το πλαίσιο ανάπτυξης αυτής της νέας έννοιας στο δημόσιο και που θα υποκινεί αλλά και θα στηρίζει τους φορείς ώστε

να σχεδιάζουν πρωτότυπα έργα και να αναπτύσσουν καινοτομίες.

Πώς θα το πετύχουμε αυτό; Σχεδιάζουμε ένα ολοκληρωμένο εθνικό σχέδιο δράσης για την καινοτομία πάνω στο οποίο βασίζεται όλο αυτό το σύστημα. Αυτό καταρτίζεται από τη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και μάλιστα για την επικαιροποίησή του μπορεί να συσταθεί ειδική ομάδα καινοτομίας του Υπουργείου με τη συμμετοχή στελεχών της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης. Η τελευταία μαζί με τη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού είναι συναρμόδιες για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των δράσεων του απολογισμού της αξιολόγησης και του ανασχεδιασμού του εθνικού σχεδίου δράσης, καθώς και για τον συντονισμό των ενεργειών για την υλοποίησή του.

Στο νομοσχέδιο περιγράφεται αναλυτικά η διαδικασία ένταξης προτάσεων στο εθνικό σχέδιο. Συγκεκριμένα, αρχικά δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών πρόσκληση με την οποία καθορίζονται όλες οι λεπτομέρειες υποβολής των προτάσεων και μάλιστα σαν υπόδειγμα για τον σχεδιασμό τους εκδίδεται ο οδηγός καινοτομίας, ενώ η αξιολόγησή τους γίνεται από τη Διεύθυνση Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα και μάλιστα όσες ενταχθούν συνιστούν πλέον πρωτότυπα έργα. Δεδομένου ότι η έννοια της καινοτομίας είναι κάτι νέο στον δημόσιο τομέα, ένα βασικό κομμάτι για την ενσωμάτωσή της είναι η κατάρτιση των εκπροσώπων των φορέων προς αυτή την κατεύθυνση. Για τον σκοπό αυτό, λοιπόν, εισάγουμε δύο σημαντικά εργαλεία.

Το πρώτο είναι τα προγράμματα επιτάχυνσης, τα οποία εφαρμόζονται επί των προτάσεων καινοτομίας, που έχουν ενταχθεί στο εθνικό σχέδιο ως καινοτόμες υπηρεσίες και έχουν ήδη αξιολογηθεί θετικά και το δεύτερο είναι τα εργαστήρια καινοτομίας, που υλοποιούνται για τη διάδοση της καινοτομίας του δημόσιου τομέα και την επίτευξη συνεργασίας μεταξύ των φορέων. Μέσα από αυτά τα εργαλεία διαμορφώνεται ένας χώρος διάδοσης πληροφοριών ανταλλαγής ιδεών σχετικά με την καινοτομία και ενισχύεται η εκπαίδευση των υπαλλήλων, ενώ προωθείται η συνεργασία μεταξύ των φορέων.

Για τον καλύτερο συντονισμό του εγχειρήματος αναπτύσσουμε και ειδικό πληροφοριακό σύστημα στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα με την ονομασία «κεντρικό σύστημα διαχείρισης γνώσης και ανοικτής καινοτομίας δημόσιου τομέα», όπως επίσης αναπτύσσουμε και μια ψηφιακή βιβλιοθήκη μέσα σε αυτό με την ονομασία «αποθετήριο πρακτικών καινοτομίας δημόσιου τομέα». Σε αυτό το πληροφοριακό σύστημα εντάσσονται οι καλές πρακτικές καινοτομίας, αφού βέβαια αξιολογηθούν και πιστοποιηθούν από τη διεύθυνση καινοτομίας, όπως ανέφερα προηγουμένως.

Όλες αυτές, λοιπόν, που θα ενταχθούν, μπορούν να συμμετέχουν με ειδική σήμανση σε εθνικούς και διεθνείς διαγωνισμούς και μάλιστα το αποθετήριο θα αποτελεί ουσιαστικά μια βάση δεδομένων με καινοτόμες πρακτικές, ώστε όλοι να έχουν πρόσβαση σε αυτή και παράλληλα να προβάλλονται οι καινοτόμοι φορείς. Αυτό μάλιστα θα αποτελεί και το κίνητρο και για τους υπόλοιπους, ώστε να ακολουθήσουν παρόμοια παραδείγματα.

Για να ενισχύσουμε ακόμη περισσότερο το κομμάτι των κινήτρων εισάγουμε τον εθνικό διαγωνισμό πρωτοτύπων και καινοτομίας. Μέσα από αυτόν αναδεικνύονται οι καλύτερες ιδέες, που μπορούν να οδηγήσουν σε πρωτότυπες λύσεις και στη συνέχεια σε καινοτόμες δημόσιες υπηρεσίες. Με τον θεσμό του διαγωνισμού θέλουμε να αυξήσουμε το ενδιαφέρον των φορέων, τη δημιουργικότητά τους και φυσικά τη συνεργασία και την αίσθηση της επίτευξης από όλους αυτούς τους φορείς ενός κοινού στόχου.

Εκτός, όμως, από τα κίνητρα φροντίζουμε και για την επιβράβευση των καλών πρακτικών. Σε αυτή τη λογική θεσπίζονται τα λεγόμενα βραβεία καινοτομίας που διοργανώνονται από το Υπουργείο Εσωτερικών ανά διετία με σκοπό τη βράβευση διακεκριμένων καινοτομιών. Οι συγκεκριμένες καινοτομίες έχουν προηγουμένως αναρτηθεί στο αποθετήριο καινοτομιών δημοσίου τομέα και έχουν ήδη πιστοποιηθεί με ειδική διάκριση.

Τέλος, ενδεικτικό της σημαντικής θέσης που θα κατέχει η καινοτομία στο δημόσιο είναι το γεγονός ότι αυτή πλέον θα αποτελεί παράγοντα αξιολόγησης των προϊσταμένων στο σύστημα στοχοθεσίας του δημοσίου.

Το νομοσχέδιο έχει ερανιστική μορφή, καθώς μέσα από τις διατάξεις του τακτοποιούνται σημαντικά και άμεσα ζητήματα για τα οποία -όπως έχω πει και σε προηγούμενο νομοσχέδιο- θα έπρεπε να βγουν πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, οι οποίες όμως δεν προϋποθέτουν σχετική επεξεργασία στις επιτροπές, ούτε ακρόαση των φορέων, όπως στο νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα.

Επίσης στο σημείο αυτό θέλω να αναφερθώ σε δύο σημαντικές τροπολογίες, σύμφωνα με τις οποίες τακτοποιούνται σημαντικά ζητήματα που ήταν για καιρό σε εκκρεμότητα, όπως η συνέχιση απασχόλησης στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» του προσωπικού που έμεινε εκτός του διαγωνισμού ΑΣΕΠ και εκτός της ρύθμισης που κάναμε πριν από λίγο καιρό, καθώς και η ανασύνταξη των πινάκων διοριστέων της προκήρυξης 2Κ/2019 για την πλήρωση χιλίων εκατόν δεκαέξι θέσεων τακτικού προσωπικού σε φορείς του Υπουργείου Υγείας, γιατί με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας είχε κριθεί αντισυνταγματικό το κριτήριο της ειδικής εμπειρίας.

Συνεχίζουμε με το δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου στο οποίο ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα και συγκεκριμένα καλύπτονται νομοθετικά κενά στον τρόπο ορισμού των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων των αναπτυξιακών οργανισμών των ΟΤΑ.

Θεσπίζεται η ασφαλής μετακίνηση των υπαλλήλων με αναπηρία από εξειδικευμένο προσωπικό βοηθό στο πλαίσιο των καθηκόντων τους -μία ρύθμιση που βρίσκει απόλυτα σύμφωνη και την ΕΣΑΜΕΑ- και προβλέπεται η ανακατανομή κενών θέσεων στους φορείς της κεντρικής διοίκησης.

Καθιερώνεται ο ετήσιος προγραμματισμός προσλήψεων και σε συνδυασμό με τους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ αλλάζει τελείως η ταχύτητα διορισμών στο δημόσιο, η οποία ξέρουμε όλοι μέχρι τώρα ότι ήταν χρονοβόρα. Πάνω από δύο χρόνια κάναμε, από τη στιγμή που αποφάσιζε ένας οργανισμός να κάνει κάποιες προσλήψεις, μέχρις ότου ολοκληρωθεί ο διαγωνισμός και προσλάβει τα άτομα που ήθελε.

Επίσης, μέσα στο νομοσχέδιο επιδιώκεται η άμεση στελέχωση της ΑΑΔΕ στο πλαίσιο της υπό στοιχεία 1Γ/2022 προκήρυξης του ΑΣΕΠ. Μετά από προτάσεις και συζήτηση στις επιτροπές της Βουλής καταλήξαμε στο να εισηγηθούμε να ληφθεί υπ' όψιν η μέση συνολική βάση του «50».

Παράλληλα, διευθετούνται ζητήματα αποσπάσεων στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και εξασφαλίζεται η προαγωγή υπηρετούντων δημοτικών αστυνομικών που συμπληρώνουν χρόνο προαγωγής από την 1-1-2023 μέχρι την 30-4-2023.

Σημαντικό επίσης είναι ότι ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με

την ισχύ πινάκων κατάταξης προσληπτέων μηχανικών της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, ότι διορίζονται στον Ε-ΕΦΚΑ δυο παιδιά που παλιά υπηρετούσαν με «STAGE» και έχουν παραιτηθεί από τα ένδικα μέσα, ότι δίνεται η δυνατότητα διορισμού στους συγγενείς μέχρι και δευτέρου βαθμού ανθρώπων που έχασαν τη ζωή τους στον σεισμό της Κρήτης, καθώς και ότι οι υπάλληλοι που έχουν χάσει παιδί θα δικαιούνται είκοσι μέρες αδείας με αποδοχές.

Καθορίζεται, τέλος, μια απλοποιημένη διαδικασία ώστε να αποδίδεται σε υπαλλήλους καθήκοντα για εξαιρετικές πράξεις.

Πάμε τώρα στο Γ' Μέρος. Εκεί λύνονται προβλήματα των δήμων για ανεξοπράκτα έσοδα πολλών ετών, για συνομολόγηση δανείων, για εγκρίσεις μελετών, για βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας και για αναγνώριση οικισμών ως δημοτικών κοινοτήτων. Ρυθμίζεται η άδικη μισθολογική μεταχείριση των προέδρων των δημοτικών συμβουλίων, σε περίπτωση που επιλέξουν να μην λάβουν την προβλεπόμενη ειδική άδεια από τα καθήκοντά τους.

Με το νομοσχέδιο καθίσταται δυνατή η επιχορήγηση των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης, Αποχέτευσης -των ΔΕΥΑ- για την εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων, όπως και των δήμων για ίδιες περιπτώσεις, κατά των οποίων ήδη έχει κινηθεί η διαδικασία λήψης αναγκαστικών μέτρων.

Προβλέπεται επίσης η επιβολή ποινής προσωρινής σφράγισης σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος λόγω αυθαίρετης χρήσης του κοινοχρήστου χώρου.

Επίσης, στο παρόν προβλέπεται πλέον η συμμετοχή εκπροσώπου της οικείας περιφερειακής ενότητας και του οικείου ιατρικού συλλόγου στα διοικητικά συμβούλια των νοσοκομείων του ΕΣΥ, ενώ ολοκληρώνεται το θεσμικό πλαίσιο φιλοξενίας των ανηλίκων και παρατηνείται το πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ», το παλιό πρόγραμμα της αυτοδιοίκησης, για επενδύσεις τοπικής ανάπτυξης στους ΟΤΑ Α' βαθμού, ενώ διασφαλίζεται η χρηματοδότηση των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων που συμπτράττουν με ιδιωτικές εταιρείες.

Το νομοσχέδιο ρυθμίζει επίσης θέματα της εκλογικής διαδικασίας των ΟΤΑ, καταργεί συγκεκριμένα κωλύματα εκλογιμότητας και προσθέτει κώλυμα για όσους έχουν παυθεί από το αξίωμά τους για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Επίσης, τακτοποιεί θέματα κατάρτισης συνδυασμών για τις αυτοδιοικητικές εκλογές και μειώνει τον απαραίτητο αριθμό των υποψηφίων στις δημοτικές κοινότητες από το 80% στο 60% του συνόλου.

Στο Γ' Κεφάλαιο περιλαμβάνονται βελτιωτικές μεταρρυθμίσεις σχετικά με το πλαίσιο προστασίας των ζώων συντροφιάς. Παρέχεται στο Εργαστήριο Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού Ζώων Συντροφιάς του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών διαβαθμισμένη πρόσβαση στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς για τη συγκέντρωση, τη φύλαξη, την επεξεργασία και την ανάλυση γενετικού υλικού. Επιπλέον, μειώνεται το παράβολο για λήψη γενετικού υλικού από ζώα συντροφιάς κατά 15 ευρώ και η διαφορά αυτή αποδίδεται απευθείας στον κτηνίατρο που κάνει τις ιατρικές αυτές πράξεις. Εισάγονται ρυθμίσεις για τους σκύλους εργασίας του Λιμενικού Σώματος και της Ελληνικής Ακτοφυλακής. Υπάρχουν ρυθμίσεις για τον υπεύθυνο διαχείρισης και φροντίδας ζώων συντροφιάς ή άλλης κατηγορίας, όταν αυτό βρίσκεται σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων και ρυθμίσεις για τα πρόστιμα που επιβάλλονται στα καταφύγια, όταν παραβαίνουν τις προδιαγραφές λειτουργίας τους.

Επίσης, δίνονται μέσα από το νομοσχέδιο παρατάσεις στη λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς και στην υποχρέωση των ιδιοκτητών να στείρουν τα ζώα τους.

Τέλος, με το Δ' Μέρος ρυθμίζονται επιπλέον θέματα του Υπουργείου Εσωτερικών, όπως η χρηματοδοτική ενίσχυση του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Φυσικής του Στερεού Φλοιού της Γης, ώστε να συνεχίσει το ερευνητικό του έργο και παρέχεται η δυνατότητα στους Βουλευτές να έχουν ένα επιπλέον γραφείο εκτός της εκλογικής τους περιφέρειας.

Συνοψίζοντας, το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί ένα ακόμα εκσυγχρονιστικό νομοσχέδιο της Κυβέρνησης, ένα νομοσχέδιο απαραίτητο για την προσαρμογή του δημοσίου τομέα στα νέα δεδομένα και τις εξελίξεις με υπηρεσίες σύγχρονες που θα ανταποκρίνονται στις σημερινές ανάγκες των πολιτών.

Κυρίες και κύριοι, τριάντισι χρόνια τώρα οδηγούμε την Ελλάδα μπροστά σε όλους τους τομείς. Ήρθε, λοιπόν, η ώρα και ο δημόσιος τομέας να αφήσει πίσω τις αγκυλώσεις του παρελθόντος και να χαράξει τη δική του πορεία στον στίβο της καινοτομίας και της πρωτοτυπίας.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Στο Βήμα καλείται τώρα η γενική εισηγήτρια από τον ΣΥΡΙΖΑ, η συνάδελφος κ. Πούλου.

ΠΑΝΑΓΙΟΥ (ΓΙΩΤΑ) ΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το καθεστώς Μητσοτάκη έχει αποφασίσει λίγες μέρες πριν τις εκλογές να εξαπολύσει ένα δικαστικό πογκρόμ εναντίον των πολιτικών του αντιπάλων. Ο Νίκος Παππάς καταδικάστηκε όχι επειδή παρέβη το καθήκον του, αλλά επειδή το έπραξε. Το καθήκον του ως Υπουργός ήταν να βάλει τάξη στο άναρχο και αδιαφανές τηλεοπτικό τοπίο και να φέρει επιτέλους στο δημόσιο ταμείο τα χρήματα που ολιγάρχες καναλάρχεις όφειλαν να καταβάλουν εδώ και δεκαετίες. Και το καθήκον αυτό το έπραξε στο ακέραιο. Και τώρα ο Παύλος Πολάκης υφίσταται προκαταρκτική εξέταση εναντίον του, επειδή εκφράζοντας καθαρά πολιτικές απόψεις προκάλεσε δήθεν διέγερση σε βία. Φαίνεται ότι κάποιοι δικαστικοί λειτουργοί αποφάσισαν τώρα την πολιτική δίωξη Πολάκη, ενώ αδιαφόρησαν για την παρακολούθηση δεκάδων πολιτικών και δημοσιογράφων, αλλά και της ηγεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων από το ενιαίο σύστημα «Predator» που στήθηκε μέσα στο Μαξίμου, ενώ αδιαφόρησαν για την ενορχηστρωμένη δολοφονία χαρακτήρα του επικεφαλής της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, ενώ αδιαφόρησαν όταν ο ίδιος ο Πρωθυπουργός από αυτή την Αίθουσα αποκαλούσε δημοσιογράφους «υπόκοσμο» και «συμμορία» και ενώ αδιαφόρησαν, όταν ο νυν Υπουργός Ανάπτυξης απειλούσε πριν μερικά χρόνια να «γδάρει» τον Αλέξη Τσίπρα.

Είμαστε φυσικά υποχρεωμένοι να σεβόμαστε τις δικαστικές αποφάσεις, όπως και τις ενέργειες των εισαγγελικών λειτουργιών, αλλά εμείς έχουμε κάθε δικαίωμα, όλοι οι Έλληνες πολίτες, να τις κρίνουμε. Το καθεστώς Μητσοτάκη σέρνει τη χώρα στον ολισθηρό δρόμο ποινικοποίησης της πολιτικής ζωής, απαξιώνοντας κάθε μέρα και περισσότερο το κράτος δικαίου.

Και περνά ευθύς αμέσως στο νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα, στο τελευταίο, όπως όλα δείχνουν, νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών για τη δημόσια διοίκηση και την αυτοδιοίκηση που επιβεβαιώνει πανηγυρικά όλα όσα υποστηρίζει με τεκμήρια ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία εδώ και τέσσερα χρόνια, ότι δηλαδή η Κυβέρνησή σας, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, επιδιώκει μόνο αντιδραστικές απορρυθμίσεις και καταστροφικές μεταρρυθμίσεις, αλλά όχι εποικοδομητικές μεταρρυθμίσεις, γιατί αυτές είναι ο ιδεολογικός σας προσανατολισμός για τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και της αυτοδιοίκησης.

Η τετραετία Μητσοτάκη απέδειξε για πολλοστή φορά ότι η παράταξή σας δεν διαθέτει την απαραίτητη μεταρρυθμιστική κουλτούρα που χρειάζεται η κοινωνία για να κάνει βήματα μπροστά. Απούσα ήταν η παράταξή σας από όλες τις μεγάλες τομές της Μεταπολίτευσης στο πεδίο της οργάνωσης και λειτουργίας του κράτους, από τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, από το ΑΣΕΠ, από τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», από τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ», για να αναφερθώ στα πιο emblematicά ορόσημα που εσείς όχι μόνο δεν στηρίξατε, αλλά προσπάθησατε να εμποδίσετε.

Όμως, επειδή ο κ. Βορίδης στις συνεδριάσεις των επιτροπών την περασμένη εβδομάδα έκανε τον απολογισμό της θητείας σας, προσπαθώντας να μας πείσετε ότι το έργο σας ήταν δήθεν μεταρρυθμιστικό, θέλετε να κάνουμε εδώ ένα σύντομο αλλά πραγματικό απολογισμό των πεπραγμένων σας; Για να δούμε πόσο μεταρρυθμιστικά ήταν!

Ας ξεκινήσουμε από την αυτοδιοίκηση. Είναι μεταρρύθμιση οι πλαστές και αντισυνταγματικές, σύμφωνα με το Συμβούλιο της Επικρατείας, πλειοψηφίες των δημάρχων και των περιφερειάρχων που φυτέψατε στις οικονομικές επιτροπές και παραχωρήσατε σε αυτές κρίσιμες αρμοδιότητες των συμβουλίων; Όχι, βέβαια.

Είναι μεταρρύθμιση η προώθηση του μοντέλου των δημάρχων μανάτζερ, που ιδιωτικοποιούν με αποφάσεις των οικονομικών επιτροπών και απευθείας αναθέσεις σε ημετέρους ακόμη και ανταποδοτικούς τομείς της αυτοδιοίκησης, όπως οι κοινόχρηστοι χώροι, η καθαριότητα, το πράσινο, ο ηλεκτροφωτισμός; Όχι βέβαια. Είναι μεταρρύθμιση νεκρανάσταση ενός καλπονοθευτικού υπερπλειοψηφικού εκλογικού συστήματος, που δημιουργεί δημάρχους και περιφερειάρχες με χάρτινες πλειοψηφίες του 43% χωρίς δημοκρατική νομιμοποίηση και μετατρέπει τις τοπικές κοινότητες από κύτταρα δημοκρατίας και τοπικής ανάπτυξης σε εξαρτήματα του δημάρχου; Όχι, δεν είναι. Είναι μεταρρύθμιση το ανεφάρμοστο προχειρογράφημα που παρουσιάσατε ως δήθεν εθνικό σύστημα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης χωρίς χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, χωρίς κοστολόγηση και οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ των επιπέδων του; Χωρίς σαφή ρόλο για τις αποκεντρωμένες διοικήσεις και χωρίς τις αυτοδιοικητικές αρχές της εταιρικής σχέσης, της επικουρικότητας και της εγγύτητας στους πολίτες; Όχι. Ή μήπως είναι μεταρρύθμιση το φιάσκο με τα απαράδεκτα κριτήρια κατανομής των πόρων του προγράμματος «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ» που η Κυβέρνησή σας παρέλαβε από τον ΣΥΡΙΖΑ αλλά πάγωσε ευθύς αμέσως με αποτέλεσμα να βαλτώσουν σημαντικά έργα υποδομής για σχεδόν τρία χρόνια; Επίσης, όχι, δεν είναι.

Στο πεδίο της δημόσιας διοίκησης είναι μεταρρύθμιση η καθάρηση των διακομματικών συναιδέσεων για την επιλογή του προεδρείου και των μελών του ΑΣΕΠ αλλά και η συστηματική παράκαμψη του με διορισμούς γαλάζιων παιδιών από το παράθυρο; Είναι μεταρρύθμιση η παραπομπή στις καλένδες των κρίσεων προϊσταμένων στο δημόσιο, η ολοκλήρωση επιλογής μόλις είκοσι επτά γενικών διευθυντών από τις διακοσίες ενενήντα πέντε σχετικές θέσεις αλλά και η μη εφαρμογή του νόμου 4735/2020 για την επιλογή διοικήσεως στο δημόσιο που εσείς ήδη ψηφίσατε; Είναι μεταρρύθμιση προέλαση των γαλάζιων μετακλητών σε όλο το δημόσιο με τις συνεχείς παρατάσεις της θητείας τους αλλά και οι κατά παρέκκλιση τοποθέτηση των γαλάζιων εκλεκτών σας σε θέσεις ευθύνης με απευθείας αναθέσεις και χωρίς καμία αξιολογική κρίση; Όχι βέβαια.

Όσο για το πλήθος των νομοθετημάτων που το παρουσιάζετε ως εξαιρετικά μεγάλο δεν υπάρχει λόγος να καμαρώνετε, κύριε Υπουργέ, γιατί ξέρουμε καλά πως προέκυψε αυτή η νομοθετική πληθωρικότητα. Έχετε φτάσει στο σημείο να ιδιωτικοποιήσετε ακόμη και τη διαδικασία της νομοθέτησης που αποτελεί την πεμπτούσια της κοινοβουλευτικής λειτουργίας με απευθείας αναθέσεις και νομοθετικό outsourcing που χρυσοπληρώνεται με δημόσιο χρήμα. Είναι και αυτό ένα λιθαράκι που βάλατε και εσείς στο βουνό του αίσχους των 9 δισεκατομμυρίων ευρώ σε απευθείας αναθέσεις από την Κυβέρνηση Μητσοτάκη. Και δεν είναι τυχαίο που το περιεχόμενο των νομοσχεδίων αυτών μαρτυρά συχνά πλήρη άγνοια των πραγματικών συνθηκών της δημόσιας διοίκησης αφού οι συντάκτες δεν έχουν καμία σχέση με αυτή.

Αλλά ας περάσουμε τώρα στις επιμέρους διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου-σκούπα που όπως θα δούμε εντοπίζονται και πάλι όλες οι παθογένειες της νομοθετικής απορρύθμισης της διακυβέρνησής σας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναφορικά με το Α' Μέρος του νομοσχεδίου που φέρει τον τίτλο σύστημα καινοτομίας δημοσίου τομέα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι μάλλον πρέπει να γραφτεί με «ε» και όχι με «αι» η καινοτομία που προωθεί η Κυβέρνηση. Γιατί πράγματι είναι κενή περιεχομένου αφού οι δράσεις, που προβλέπονται στο παρόν υλοποιούνται ήδη στο δημόσιο από το 2017 επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, συστάθηκε και λειτουργεί στο ΥΠΕΣ η διεύθυνση στρατηγικού σχεδιασμού και καινοτομίας με το αντίστοιχο τμήμα καινοτομίας και βέλτιστων πρακτικών. Επιχειρησιακός στόχος του τμήματος είναι η προώθηση, εφαρμογή καινοτομιών και βέλτιστων πρακτικών στις δημόσιες υπηρεσίες, η ανάπτυξη βάσης δεδομένων καινοτόμων πρακτικών αλλά και η εφαρμογή μεθόδων μέτρησης της καινοτομίας των υπηρεσιών. Από το 2017 όλα αυτά, κύριε Υπουργέ, όταν γίνονταν πραγματικές μεταρρυθμίσεις. Αλλά και από τον Μάιο του 2019 όταν υιοθετήθηκε η διακήρυξη καινοτομίας δημοσίου τομέα του ΟΟΣΑ στη διαμόρφωση του κειμένου της οποίας συμμετείχε ενεργά το

ελληνικό Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Και τι κάνετε εσείς τα επόμενα τέσσερα χρόνια; Απολύτως τίποτα. Μηδέν. Και έρχεστε τώρα στην εκπνοή της τετραετίας να κάνετε τι; Ας δούμε αναλυτικά. Πρώτον, παραβιάζετε ανοιχτές θύρες και παρουσιάζετε ως δήθεν νέα μεταρρύθμιση ένα σύνολο διατάξεων που όπως είδαμε ισχύουν ήδη από το 2017.

Δεύτερον, υπόσχεστε ένα εθνικό σχέδιο δράσης για την καινοτομία. Δηλαδή, ένα ακόμη ανεφάρμοστο εθνικό σχέδιο χωρίς χρονοδιάγραμμα, χωρίς χρηματοδότηση, ένα επικοινωνιακό ευχολόγιο που έχει ελάχιστη σχέση με την πραγματικότητα της δημόσιας διοίκησης, όπως ισχύει εξάλλου για όλα τα εθνικά σχέδια που εκπόνθησε η Κυβέρνηση σας.

Τρίτον, με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις παραπέμπετε στις καλές την έκδοση των κανονιστικών πράξεων, που θα ρυθμίσουν τα ουσιαστικότερα ζητήματα του νομοσχεδίου αφού δεν υπάρχει κανένα δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα. Ξέρετε το ίδιο ακριβώς κάνατε και στον νόμο για την τηλεργασία στο δημόσιο που εδώ και δύο χρόνια μένει στα χαρτιά. Το ίδιο κάνατε και στο νόμο για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση που κανείς δεν γνωρίζει πότε και αν θα εφαρμοστεί.

Τέταρτον, ορίζετε οργανικές μονάδες για την καινοτομία στο Υπουργείο Εσωτερικών το οποίο όμως εξακολουθεί να μην διαθέτει οργανισμό. Ιδού πεδίο δόξης λαμπρό. Καταρτίστε επιτέλους τον οργανισμό του Υπουργείου σας και μετά συζητούμε όλα τα υπόλοιπα, κύριε Υπουργέ.

Πέμπτον, αδιαφορείτε προκλητικά για τη διασύνδεση του πλαισίου που φτιάχνετε με τις υφιστάμενες δομές που λειτουργούν στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, στο ΕΚΔΔΑ. Θα αξιοποιήσετε το σημαντικό έργο του Ινστιτούτου Τεκμηρίωσης Έρευνας και Καινοτομίας του ΕΚΔΔΑ. Συγκροτήθηκε στα τέλη του 2018, κύριε Υπουργέ, επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ δηλαδή. Επίσης θα αποσυνδεθεί το σημαντικό αποθετήριο διοικητικής γνώσης του ΕΚΔΔΑ με το αποθετήριο πρακτικών καινοτομίας δημοσίου τομέα που συστήνετε στο άρθρο 9; Το πρώτω αυτό διότι οι συντάκτες του Α' Μέρους του νομοσχεδίου σας, που προφανώς δεν είναι υπηρεσιακοί παράγοντες, δεν φαίνεται να γνωρίζουν επαρκώς τη δημόσια διοίκηση και το έργο που παράγει.

Αλλά ας περάσουμε τώρα στο Β' Μέρος του νομοσχεδίου με τις διατάξεις αρμοδιότητας της γενικής γραμματείας ανθρωπίνου δυναμικού δημόσιου τομέα. Εδώ, κύριε Υπουργέ, ακριβώς επειδή ασκούμε κριτική σκληρή αλλά δίκαιη και σίγουρα όχι μηδενιστική, όπως λέει ο κ. Βορίδης, αναγνωρίζουμε ότι υπάρχουν θετικές διατάξεις, όπως το άρθρο 17 για τον εξειδικευμένο προσωπικό βοηθό σε εργαζόμενους με αναπηρία ή στα άρθρα 30 και 32 για τις άδειες γονέων δημοσίων και δημοτικών υπαλλήλων λόγω θανάτου τέκνων. Ωστόσο πώς θα συνεχίσουμε τα καλά λόγια όταν βρίσκουμε ενώπιον του άρθρου 21 για τον τραγικά αποτυχημένο διαγωνισμό 1Γ το 2022 για την πλήρωση θέσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, την ΑΑΔΕ. Ένας διαγωνισμός που είχε τεράστιο κόστος για τον Έλληνα φορολογούμενο κατέληξε κυριολεκτικά μια τρύπα στο νερό αφού πεντακόσιες εξήντα πέντε θέσεις στις οκτακόσιες είκοσι δύο έμειναν κενές, δηλαδή το 75,43% των θέσεων. Στήσατε ένα διαγωνισμό φιάσκο και τρέχετε τώρα να μαζέψετε τα ασυμμάζευτα με μείωση της βαθμολογίας βάσης στις σαράντα μονάδες σε κάθε επιμέρους μάθημα και στις πενήντα μονάδες στη συνολική βαθμολογία. Από την πρώτη στιγμή ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία σάς είπε ότι η Κυβέρνηση πρέπει σεβόμενη τις αρχές της νομιμότητας, της ισότητας και της αξιοκρατίας να μειώσει την απαιτούμενη βάση προκειμένου να καλυφθούν όλες οι κενές θέσεις. Είναι απαράδεκτο να καταδικάζετε σε διηνεκή υποστελέχωση νευραλγικές υπηρεσίες του δημοσίου στις ΔΟΥ, στα τελωνεία, στο Γενικό Χημείο του Κράτους. Στην τέταρτη συνεδρίαση της επιτροπής δεσμεύτηκε ο Υπουργός, ο κ. Βορίδης, ότι θα αποδεχθεί την τροποποίηση και θα πάει στο 50% κατά μέσον όρο για όλους τους βαθμούς. Αυτό σημαίνει ότι καταργείτε τη βάση των σαράντα μονάδων σε κάθε επιμέρους μάθημα; Διευκρινίστε το αυτό παρακαλώ διότι προέκυψε μια σχετική σύγκυση μεταξύ των ενδιαφερομένων υποψηφίων οι οποίοι είναι και πολλοί.

Σε κάθε περίπτωση είναι ένα θετικό βήμα, αν και έτσι θα πα-

ραμείνουν θέσεις κενές, ενώ εμείς θεωρούμε ότι θα έπρεπε να βρεθεί λύση για να καλυφθούν όλες οι κενές θέσεις. Δυστυχώς αυτή είναι συνολικά η προσέγγιση της Κυβέρνησής σας στους διαγωνισμούς του δημοσίου: προχειρότητα, αδιαφάνεια και εμπόριο ελπίδας, όπως και στον επικείμενο πανελλήνιο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ στις 4 Μαρτίου που δεν θα καλύψει όμως συγκεκριμένες θέσεις αλλά θα εγκλωβίσει σε πίνακα κατάταξης χιλιάδες υποψηφίους ομήρους χωρίς καμμία δέσμευση για το πόσοι θα διοριστούν τελικά και πότε. Την ίδια στιγμή το κόψε γράψε της αδιαφάνειας και της προχειρότητας στο δημόσιο συνεχίζεται, όπως φαίνεται και με το απαράδεκτο άρθρο 25 του νομοσχεδίου σας, όπου αναρωτιόμαστε πώς είναι δυνατόν να καταλαμβάνουν προσωποπαγείς θέσεις στον e-ΕΦΚΑ υπάλληλοι χωρίς την εξειδικευμένη γνώση που απαιτείται για την απονομή και εκκαθάριση συντάξεων. Αυτό εννοούσε ο κ. Βορίδης όταν έλεγε αναφορικά με τις προσλήψεις στο δημόσιο ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση;

Και ας περάσουμε τώρα στο Γ' Μέρος του νομοσχεδίου που αφορά κυρίως την αυτοδιοίκηση που εδώ και τέσσερα χρόνια βρίσκεται στο επίκεντρο αλλεπάλληλων νομοθετικών απορρυθμίσεων με στόχο την οριστική παράδοση της στην αδιαφάνεια, την πελατειακή συναλλαγή, την ιδιωτικοποίηση, την κομματική χειραγώγηση.

Δείγματα αυτής της πολιτικής βρίσκουμε σε διάφορα άρθρα του Γ' Μέρους. Θέλετε ένα δείγμα αδιαφάνειας και πελατειακής συναλλαγής; Άρθρο 48, όπου προβλέπετε την επιχορήγηση δήμων και ΔΕΥΑ μέχρι 50 εκατομμύρια ευρώ για την εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων από διαταγές πληρωμής και δικαστικές αποφάσεις που έχουν τελεσιδικήσει.

Δεν μπορούμε, προφανώς, να διαφωνήσουμε στη στήριξη των δήμων, ωστόσο την υλοποιείτε και αυτή με όρους προεκλογικού ρουσφετιού, αφού δεν καθορίζετε κάποιο σαφές κριτήριο. Για παράδειγμα, σε τι αφορούν αυτές οι δικαστικές αποφάσεις; Αλλά η επιχορήγηση θα δίνεται με απόφαση του Υπουργού εφόσον υπάρχει σχέδιο εξυγίανσης.

Και αντί να προβλέπετε πρόσθετη χρηματοδότηση λόγω της έκτακτης κατάστασης από την αύξηση του ενεργειακού κόστους, αφαιρείτε πόρους από το Ταμείο Οικονομικής Ενίσχυσης όλων των ΟΤΑ. Δηλαδή από τους ΚΑΠ; Διευκρινίστε το, κύριε Υπουργέ.

Και βέβαια λέτε ότι θα καλύψετε μέχρι 50 εκατομμύρια ευρώ, αλλά δεν μας λέτε πώς θα καλυφθεί το υπόλοιπο ποσό των 70 εκατομμυρίων που έχουν έλλειμμα οι ΔΕΥΑ και αν συμπεριλαμβάνονται και οι δήμοι, φυσικά, που δεν διαθέτουν ξεχωριστή δημοτική επιχείρηση ύδρευσης και αποχέτευσης.

Δρομολογείτε, δηλαδή, ξανά διαδικασίες αδιαφάνειας, χωρίς σαφείς κανόνες και αντικειμενικά κριτήρια, με αποτέλεσμα να φορτώνεται το ενεργειακό κόστος με αύξηση των δημοτικών τελών στους πολίτες. Και η ΚΕΔΕ στο δελτίο Τύπου της 23ης Φεβρουαρίου του 2023 κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για πτωχεύσεις στον ΔΕΥΑ με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις τοπικές κοινωνίες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, θα χρειαστώ δύο ακόμη λεπτά, παρακαλώ.

Θέλετε τώρα ένα δείγμα ιδιωτικοποίησης και ξεπουλήματος; Άρθρο 41, όπου προβλέπετε την ανάθεση με απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής εκπόνησης μελετών πάσης φύσεως σε ιδιώτες, εφόσον η τεχνική υπηρεσία, φυσικά, του δήμου αδυνατεί να τη συντάξει.

Αντί, λοιπόν, να στηρίξετε τις τεχνικές υπηρεσίες των δήμων με το απαραίτητο προσωπικό, ανοίγετε την κερκόπορτα για πλήρη ιδιωτικοποίηση μιας βασικής αρμοδιότητάς τους και μάλιστα χωρίς καν την απαίτηση για σχετική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

Την φάμπρικα των απευθείας αναθέσεων που έχετε στήσει, κύριοι υπουργοί, με κάθε νομοσχέδιο σας την ενισχύετε ολοένα και περισσότερο.

Και θέλετε -τέλος- ένα δείγμα που να έχει λίγο απ' όλα και προχειρότητα και αδιαφάνεια και χειραγώγηση και ιδιωτικοποίηση; Θα το βρούμε στα άρθρα του νομοσχεδίου για το πλαίσιο ευζωίας των ζώων συντροφιάς. Δυστυχώς, όσα προβλέψαμε στη

συζήτηση - ψήφιση του νομοσχεδίου του ν.4830/2021 επιβεβαιώθηκαν.

Τότε ως εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ συζητούσα με τον κύριο Υπουργό, κ. Πέτσα, ο οποίος μας διαβεβαίωνε ότι όλα θα εξελιχθούν καλά και πανηγύριζε μάλιστα για την εξασφάλιση άμεσης χρηματοδότησης. Τι έγινε όμως; Καθυστερήσατε την έκδοση της ΚΥΑ για τον καθορισμό των πόρων και τις διαδικασίες χρηματοδότησης των δήμων για τη διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς σχεδόν έναν ολόκληρο χρόνο. Αντί για τα τέλη του 2021 εξεδόθη μόλις το Δεκέμβριο του 2022. Μάλλον ξεχάσατε ότι από το 2023 οι δήμοι αξιολογούνται για τα σχετικά επιχειρησιακά προγράμματά τους επί ποινή παρακράτησης από τους ΚΑΠ. Εκτός και αν φέρετε νέα παράταση. Προλαβαίνετε;

Αλλά όπως καταγγέλλει και η Ομοσπονδία Ζωοφιλικών Σωματείων Ελλάδας, για να γίνει ακόμα και αυτή η καθυστερημένη έκδοση της ΚΥΑ απαιτήθηκε η έγγραφη καταγγελία της ομοσπονδίας, η παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη, η κατάθεση πολλών κοινοβουλευτικών ερωτήσεων, αλλά και η αποφασιστική συνδρομή και συνεισφορά των κτηνιάτρων του ΥΠΑΑΤ και των περιφερειών.

Και τώρα, με το παρόν νομοσχέδιο δίνετε νέα παράταση προθεσμιών για το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς και τα υπομητρώα του, αφού τίποτα δεν πήγε σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό σας και ταυτόχρονα τα φιλοζωικά σωματεία σας κατηγορούν ότι τα ζώα συντροφιάς τα παραδώσατε στους ιδιώτες που τα εκμεταλλεύονται ανεξέλεγκτα.

Τέλος, αν και θα αναφερθώ αναλυτικά στη δευτερολογία μου για τις τροπολογίες, θα ήθελα να επισημάνω και να καταγγείλω την αντικοινοβουλευτική πρακτική του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας να καταθέτει τροπολογία για μείζονα ενεργειακά θέματα την Παρασκευή το βράδυ, μέσα στο τριήμερο της Καθαράς Δευτέρας, για να συζητηθεί σήμερα το πρωί στην Ολομέλεια, χωρίς επεξεργασία στις επιτροπές και χωρίς διαβούλευση του νομοσχεδίου του, το οποίο θα καταθέσει σήμερα -εξ όσων γνωρίζουμε- και θα αποτελείται από διακόσια πενήντα άρθρα. Τι θέλει να αποκρύψει ο κ. Σκρέκας; Τα διμερή συμβόλαια στην ηλεκτρική ενέργεια και τη χαριστική ρύθμιση των υπερκερδών;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λίγες μέρες πριν την προκήρυξη των εκλογών η Κυβέρνηση κλείνει τις εξυπηρέτησης των ημετέρων της που δεν έχουν τέλος. Πρέπει επείγοντως να έρθει η πολιτική αλλαγή για να επιστρέψουμε, επιτέλους, στην κανονικότητα και να προστατευτούν τα συμφέροντα των πολιτών, αλλά και της χώρας μας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα ηλεκτρονικής εγγραφής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, σαράντα δύο μαθητρίες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1^ο Γενικό Λύκειο Υμηττού.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Καλείται στο Βήμα η συνάδελφος, κ. Ευαγγελία Λιακούλη,

από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καλημέρα σας, καλή Σαρακοστή σε όλους.

Τον κύριο Υπουργό Εσωτερικών δεν τον έχουμε ακόμη στην Αίθουσα -θα έρθει, όμως- έχουμε εδώ τον κύριο Υφυπουργό. Πολύ ωραία, λοιπόν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν μπω στο νομοσχέδιο νιώθω την ανάγκη να αναφερθώ στο γεγονός ότι μπαίνουμε επίσημα στην προεκλογική περίοδο, περιμένουμε ώρα με την ώρα, μέρα με τη μέρα, μετά από λίγα εικοσιτετράωρα σε κάθε περίπτωση, να προκηρυχθεί τις εκλογές ο κύριος Πρωθυπουργός. Δεν είναι πια μυστικό όταν έχει μοιραστεί σε όλον τον πολιτικό κόσμο της χώρας.

Παράλληλα, όμως, ζούμε μια από τις χειρότερες περιόδους τοξικότητας και διχασμού: Νέα Δημοκρατία και ΣΥΡΙΖΑ ρίχνουν νερό στο μύλο της διχόνοιας, του μίσους, των ύβρεων, δημιουργούν το τεχνητό δίπολο της αντιπαράθεσης και καλούν το λαό

μας να διαλέξει στρατόπεδο. Και ο λαός μας καλείται από το δίπολο αυτό να διαλέξει, ποιος είναι αλήθεια ο χειρότερος; Είναι χειρότερη η Νέα Δημοκρατία, η γνωστή σε όλους μας Δεξιά, που φροντίζει συχνά πυκνά να μας θυμίζει ότι ο λαός δεν ξεχνά τι σημαίνει δεξιά; Αυτή που επανέφερε το βαθύ κομματικό και πελατειακό κράτος στο προσκήνιο πάλι; Αυτή που δημιούργησε όλες τις συνθήκες για τη φτωχοποίηση και περιθωριοποίηση του λαού μας πάλι, των απλών καθημερινών ανθρώπων, τις ανάγκες όλων των ευάλωτων, αυτών που εργάζονται μόνο για να ζήσουν, αυτών που ποτίζουν με τον ιδρώτα τους το χώμα;

Ή, μήπως, αναρωτιέται ο λαός μας, είναι χειρότερος ο ΣΥΡΙΖΑ που, αφ' ενός επιτίθεται για την εποχή των ΣΥΡΙΖΑ - ANEL, «πρώτη φορά αριστερά» -το είπατε τότε- η οποία έπαιξε τη χώρα στα ζάρια, δεν έσκισε με ένα νόμο και ένα άρθρο τα μνημόνια, πέρασε το νόμο Κατρούγκαλου μια χαρά, φτωχοποίησε τη μεσαία τάξη, έφτιαξε το Χρηματιστήριο Ενέργειας και τώρα τάζει τη δεύτερη φορά Αριστερά, που θα είναι όμως -λέει- αλλιώς. Αλλά τρομάζουμε όταν μας αναλύετε, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, πώς εννοείτε το «αλλιώς». Αλλιώς πώς δηλαδή; Με στοχοποίηση και ομαδικές εκκαθαρίσεις; Τι σημαίνει «να καθαρίσουμε με αυτούς»; Δεν μας το εξήγησε ο κ. Τσίπρας, που σίγουρα γνωρίζει τι εννοούσε ο κ. Πολάκης. Δικός του άνθρωπος είναι, τον υπηρετούσε και τον εξυπηρετούσε τόσον καιρό, δεν είναι πρώτη φορά που ο κ. Πολάκης μιλάει κατ' αυτόν τον τρόπο για να εκπλήσσετε άπατες. Πώς θα τους καθαρίσετε να μας πείτε, λοιπόν και πώς είναι το «αλλιώς». Τύπου «NOVARTIS» να σκεφτώ; Να τους κρεμάσετε στα μανταλάκια; Εύκολο για το παρακράτος που και οι δύο -Νέα Δημοκρατία και ΣΥΡΙΖΑ- εκτρέφετε -κατά καιρούς εκθρέψατε- και ηθικά τους τελειώνετε κάποιους. Για δολοφονία χαρακτήρων μιλάμε τώρα ή για κάτι άλλο, λοιπόν;

Και, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, ένα ερώτημα που εγώ, τουλάχιστον, το ένιωσα από την πρώτη στιγμή: Τα εσωτερικά σας όργανα καλά θα είναι, σωστή η διαδικασία που κινείτε, σύμφωνα με την πολιτική μου άποψη, φτάνει αυτό, όμως, για ένα τέτοιο θέμα μείζονος σημασίας και δημοκρατίας; Μιλάνε οι εκπρόσωποι Τύπου ή μιλάνε οι πρόεδροι; Όχι επειδή πρέπει, αλλά επειδή θέλουν. Μια κουβέντα δεν νιώθει την ανάγκη να πει ο κ. Τσίπρας ως πρωταγωνιστικός παράγοντας, πρώην Πρωθυπουργός της χώρας που διεκδικεί την πρωθυπουργία ξανά, να μας πει, αλήθεια, δεν είναι αντιφατικό να λες «δικαιοσύνη παντού» και να έχεις στο ιστορικό σου μια υπόθεση σκευωρία «NOVARTIS», μία καταδίκη Παππά πρόσφατη, μία ανάρτηση Πολάκη για ομαδικές εκκαθαρίσεις. Ποια δικαιοσύνη παντού; Μήπως εννοείτε δικαιοσύνη αλλού ή δικαιοσύνη πού και πού;

Διότι άλλοτε την επικαλείστε και άλλοτε τη ρημάζετε τη δικαιοσύνη, η οποία περιφέρεται ρακένδυτη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και μάλιστα δυστυχώς μόνιμο στέκι της ρακένδυτης δικαιοσύνης έχει γίνει το ίδιο το Κοινοβούλιο με ευθύνη και της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ.

Δεν είναι η χρήση της δικαιοσύνης που κάνετε ή η κατάχρηση, είναι η ίδια η διακρέυση της δικαιοσύνης την οποία επιχειρείται και οι δυο σας, από τη Νέα Δημοκρατία και τον ΣΥΡΙΖΑ, που με τις παρακολουθήσεις, τα παραδικαστικά σας, τις στοχοποιήσεις σας, λοιπόν, ευτελίσате και τη δικαιοσύνη, αλλά ευτελίσате και τη πολιτική. Γι' αυτό μας νοιάζει. Και μοιράζετε βεβαίως το ίδιο αφήγημα. Έχετε μοιράσει τις σελίδες του ίδιου παραμυθιού. Τις διαβάζετε και τις έχετε χωρίσει, τις μονές σελίδες ο ένας, τις ζυγές σελίδες ο άλλος. Αλλά στο τέλος μονά ζυγά όλα δικά σας.

Όποιος ακόμη έχει την παραμικρή αμφιβολία από τους πολίτες, τις Ελληνίδες και τους Έλληνες που μας ακούν, μας σκεφτεί ποιες είναι οι μεγάλες διαφορές που οι δύο μονομάχοι, Νέα Δημοκρατία και ΣΥΡΙΖΑ, αλήθεια έχουν. Μήπως και οι δυο τους έσκισαν τα μνημόνια; Τα έσκισαν; Πού είναι τα «Ζάππεια»; Πού είναι η ΔΕΘ; Δεν έφτιαξαν και οι δύο και διατήρησαν το Χρηματιστήριο Ενέργειας; Δεν έφτιαξαν και διατήρησαν τον νόμο Κατρούγκαλου και οι δύο; Δεν ψήφισαν και διατήρησαν τη Συμφωνία Πρεσπών και οι δύο; Δεν δέσμευσαν και διατήρησαν υποθηκευμένη όλη τη δημόσια περιουσία της χώρας μέχρι και τα ποτάμια και τα εθνικά δίκτυα; Ποιον μπορούν πια να πείσουν και οι δύο;

Ή ας μας πουν, όταν ο λαός σκέφτεται μία μεγάλη μεταρρύθμιση της διακυβέρνησης των ΣΥΡΙΖΑ - ANEL ή της διακυβέρνη-

σης της Νέας Δημοκρατίας, τι του έρχεται στο μυαλό; Στον καθένα απευθύνομαι. Τι έρχεται στου πολίτη το κεφάλι κάθε φορά που σκέπτεται μεγάλη μεταρρύθμιση; Ποιο είναι το μεγάλο μεταρρυθμιστικό επίτευγμα; Το παρακράτος; Τα «Predator»; Το παραδικαστικό; Η εξάρτηση των μέσων; Τα κομματικά κανάλια με παράνομες άδειες; Ποιο; Αυτά αντιτάσσουν και οι δυο τους, όταν συζητάμε για το δικό μας ΑΣΕΠ; Για τη δικιά μας «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»; Για το open.gov; Για τα ΚΕΠ; Για τη μεταρρύθμιση στο δίκαιο, για την κατοχύρωση της απεργίας, της εθνικής αντίστασης, τις συντάξεις, την αναγνώριση των αγροτών ως ισότιμων πολιτών;

Η απάντηση είναι καθαρή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και είναι μία. Η απάντηση είναι ΠΑΣΟΚ, απέναντι στο δηλητήριο και στην τοξικότητα των δύο, με υπευθυνότητα, ενότητα και ιστορικό κεκτημένο των μεταρρυθμίσεων. ΠΑΣΟΚ, για τη φωνή της ενότητας που χρειάζεται ο λαός και η πατρίδα. ΠΑΣΟΚ, με προγραμματικό λόγο και σεβασμό στους θεσμούς -επιτέλους!- και στη δημοκρατία. Με αναγνώριση κάθε διαφορετικής φωνής, της δικής σας και της δικής σας και της δικής σας φωνής, ως φωνής απαραίτητης για τη δημοκρατία, για τον πλουραλισμό και όχι με εκκαθαριστικές διαδικασίες και προπαγάνδα του αισχίστου είδους. ΠΑΣΟΚ, γιατί κυρίως ο λαός μας δεν αντέχει άλλο και η χώρα δεν αντέχει άλλο. Για τον λαό και την πατρίδα είμαστε εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για κανέναν άλλον. Αυτό είναι το μεγάλο χρέος, το οποίο καλούμαστε τώρα ξανά να υπηρετήσουμε. Όχι γιατί εμείς στο ΠΑΣΟΚ έχουμε ανάγκη την εξουσία, αλλά γιατί ο λαός μας μάς χρειάζεται νιώθουμε ακόμη μία φορά.

Στα σημερινά, δεν είναι καλύτερα δυστυχώς από τα χθεσινά. Με το κύκνειο άσμα της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών κλείνει σήμερα ένας κύκλος που ξεκίνησε τον Αύγουστο του '19. Και κλείνει γιατί ο κ. Βορίδης προχθές στην επιτροπή μάς χαιρέτησε και μάς ευχαρίστησε για τη συνεργασία που είχαμε μαζί, ανακοινώνοντας στην πραγματικότητα εκλογές.

Εμείς και εγώ προσωπικά αυτά τα χρόνια είχα την τιμή αλλά και το βαρύ καθήκον να είμαι υπεύθυνος της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας για τα θέματα αρμοδιότητας της αυτοδιοίκησης. Στην πρώτη μου κοινοβουλευτική θητεία προσπάθησα να γίνω η κοινοβουλευτική ασπίδα ταυτόχρονα της αυτοδιοίκησης και της δημόσιας διοίκησης, γιατί δέχονταν διαδοχικές επιθέσεις σε ένα συντεταγμένο «γαλάζιο» σχέδιο κομματικοποίησης, χειραγώγησης και πολύπλευρης υποβάθμισης.

Από την αρχή στα βαθιά, λοιπόν, μπήκαμε με ένα νομοσχέδιο τότε -πολυνομοσχέδιο θυμάμαι- στις 2 Αυγούστου του '19. Ξέρετε όμως όσοι από εμάς τους Βουλευτές έχουμε υπάρξει αυτοδιοικητικοί, ο έρωτας αυτός για τον θεσμό δεν σβήνει ποτέ. Και βλέπω μπροστά μου τον Γιώργο τον Καμίνη. Ακόμη και αν μπορούμε στο κατώφλι της Βουλής, με πυξίδα αυτόν τον έρωτα πορευόμαστε, προσπαθώντας να μην προδώσουμε αυτά που η αυτοδιοίκηση διεκδικεί, θέλει, αλλά κυρίως χρειάζεται.

Εμείς δώσαμε και ένα συλλογικό αγώνα για τις αρχές και τις αξίες του ΠΑΣΟΚ που ανέστησε την αυτοδιοίκηση, που την έχτισε την αυτοδιοίκηση, που τη θεμελίωσε την αυτοδιοίκηση εδώ μέσα ξεκινώντας από αυτό το Κοινοβούλιο, όταν εσείς ένθεν κακειθεν, δεξιά και αριστερά, φεύγατε από τις πόρτες και δεν ψηφίσατε απολύτως τίποτα από τα νομοσχέδια τα οποία αποκέντρωσαν και έδωσαν αρμοδιότητες στην αυτοδιοίκηση.

Μπροστά, λοιπόν, σε νέες ρυθμίσεις δικές σας επικοινωνιακές βρεθήκαμε, στην κατεδάφιση κάθε ίχνους αντικειμενικότητας, αξιοκρατίας και διαφάνειας, με μία κλιμακούμενη ασφυξία οικονομική στην αυτοδιοίκηση και έναν θεσμικό και λειτουργικό ακρωτηριασμό. Με απλά λόγια, για να καταλαβαίνομαστε, τι τη θέλετε την αυτοδιοίκηση; Το «μακρύ χέρι» της Κυβέρνησής σας, να την εξαρτάτε, να την έχετε υποτελή, να σας παρακαλάει για τα ψήφια. Ανακοινώσατε ξανά και ξανά κονδύλια από αυτά που ήδη δικαιούται η αυτοδιοίκηση και νιώθουν όλοι οι αυτοδιοικητικοί μας άνθρωποι ότι πρέπει να πέσουν στα πόδια σας γονατιστοί, προκειμένου να δώσετε την ελεημοσύνη.

Εγώ πρέπει να παραδεχτώ ότι χάρηκα πάρα πολύ κάθε φορά που μας ακούσατε και διορθώσατε διατάξεις βάσει της κριτικής που σας ασκίσαμε. Ο προηγούμενος Υπουργός Εσωτερικών πρέπει να αναγνωρίσω ότι άκουσε την πρότασή μας και στις πρώτες θέσεις του ψηφοδελτίου επικρατείας συμμετέχει και ένας

ομογενής. Παραλίγο να το πάρετε αυτό πίσω, αλλά κάνατε πίσω από αυτό που είδατε ότι θα φτιάχνετε για άλλη μία φορά. Λυπάμαι όμως για τις πολύ μεγάλες και χαμένες ευκαιρίες, για όλες εκείνες τις συνεδρίες που προεידιοποιούσαμε με επιχειρήματα, με τεκμηρίωση, με παραδείγματα ότι θα μπορούσατε να αποφύγετε όλα όσα πάθατε με κόλαφο διατάξεις και αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, αλλά εσείς εκεί επιμένετε σταθερά.

Σήμερα έχουμε μία ακόμη πράξη του δράματος, την τελευταία μάς λέτε. Εδώ καλούμαστε να επικοινωνήσουμε μαζί σας, αν το νομιμοποιήσουμε, ένα τέχνασμα ακόμα που αναφέρεται στην τσιτάτη λέξη της επικοινωνίας. Ένα νομοσχέδιο-σκούπα το οποίο ονομάσατε καινοτομία. Νομοθετείτε λέτε για την καινοτομία. Προεκλογική εκμετάλλευση και σκέτη ύβρη της Κυβέρνησής σας απέναντι στο εκλογικό σας πλέον κοινό. Είναι τραγελαφικό να μιλάτε εσείς για καινοτομία μετά από τόσα χρόνια, όταν ανόηστα διάπλata το χρονοντούλαπο και ξεθάψατε από μέσα τούς πιο παρωχημένους σκελετούς διακυβέρνησης του βαθέως κράτους της Δεξιάς. Αδιαφορήσατε για τα πάντα σε ό,τι αφορά την καινοτομία στην αυτοδιοίκηση, μας φέρατε πριν από λίγο πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, λέει, χωρίς τίποτα στην πραγματικότητα να δίνετε στην αυτοδιοίκηση. Και τώρα έρχεστε να κανιβαλίσετε σε μία έννοια η οποία είναι ιερή και για τη δημόσια διοίκηση και για την αυτοδιοίκηση.

Εδώ στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο θέλω να επισημάνω δύο σοβαρότατα πολιτικά ζητήματα. Σήμερα καλούμαστε, κύριοι Υπουργοί και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να γίνουμε η φωνή των υποψηφίων της προκήρυξης για την πλήρωση των θέσεων της ΑΑΔΕ, της προκήρυξης 1Γ/2022. Τα κάνατε μαντάρα. Όχι απλά μαντάρα, όχι απλά βάλατε βάση όπως νομίζατε, όχι απλά δεν έχετε επιτυγχόντες με τη βάση που βάλατε εσείς οι ίδιοι, που τοποθετήσατε χωρίς καμμία διαβούλευση, όχι μόνο τριακόσιους από τους οκτακόσιους βρήκατε να πιάνουν τη βάση, αλλά κάνετε και παράνομη, αυτή τη στιγμή, εισήδηση σε νέα νομοθετική σκέψη με την οποία λέτε «αλλάζω τις βάσεις ενός διαγωνισμού που ήδη έχει γίνει και δημιουργώ ένα καινούργιο σύστημα», ενώ έχουν βγει οι βαθμολογίες ήδη, για να πάρετε τους επόμενους.

Έχει ξαναγίνει αυτό ποτέ στα χρονικά; Ποτέ. Έχει αυτό ξανα συμβεί στο ελληνικό Κοινοβούλιο, διαγωνισμός ενώ έχουν ανακοινωθεί οι βάσεις, να αλλάζει στη μέση η βαθμολογία, ο μέσος όρος; Ποτέ. Δεχόμαστε χιλιάδες διαμαρτυρίες από χιλιάδες ανθρώπους, γιατί έντεκα χιλιάδες πήραν μέρος σε αυτόν τον διαγωνισμό και εσάς δεν ιδρώνει το αυτί σας. Ο κ. Βορίδης ανακοίνωσε ότι σε αυτό το σημείο θα κάνει έναν μέσο όρο πενήντα, λέει, ο μέσος όρος βαθμολογίας, ο μέσος όρος βαθμών. Θα φέρει -λέει- μία τροπολογία, θα τη δούμε, μία νομοτεχνική. Εμείς δεν μπορούμε βεβαίως να παίξουμε την κολοκυθιά μαζί σας, γιατί δεν θεωρούμε ότι αυτό το παιχνίδι αρμόζει σε σοβαρό νομοθετικό Σώμα.

Το δεύτερο θέμα είναι η φουσκωτή λέμβος στην οποία η Κυβέρνηση σας φόρτωσε εκατόν οκτώ χιλιάδες ψυχές και κυρίως νέων ανθρώπων, των παιδιών μας. Φορτώσατε στη φουσκωτή λέμβο εκατόν οκτώ χιλιάδες ψυχές, τα όνειρα των παιδιών μας και τους βάζετε να στοιβαχτούν σε αυτή τη λέμβο χωρίς να τους πείτε στις 4 του Μάρτη, μεθαύριο, στον διαγωνισμό που συμμετέχουν αυτοί οι εκατόν οκτώ χιλιάδες νέοι άνθρωποι, για πού ακριβώς προορίζονται. Είναι ταξίδι χωρίς προορισμό. Δεν έχετε βγάλει θέσεις. Δεν έχετε προκηρύξει θέσεις, αλλά τους λέτε «Φτιάχνω μια δεξαμενή...». Έτσι τους ονόμασε ο κ. Βορίδης, «δεξαμενή». Ακούτε; «Δεξαμενή» είπε τους ανθρώπους, «δεξαμενή ψήφων» στην κυριολεξία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε. Λίγο χρόνο μόνο θα ήθελα.

Τους λέτε «Θα φτιάξω έναν μεγάλο πίνακα επιτυχόντων και όταν με το καλό βγουν οι θέσεις αυτές, τότε θα δούμε ποιους θα πάρουμε, δέκα από εδώ, είκοσι από εκεί» από τους εκατόν οκτώ χιλιάδες ανθρώπους στη φουσκωτή λέμβο που επιβιβάζετε με άγνωστο προορισμό και χωρίς να είναι γνωστή η χωρητικότητα της λέμβου. Αυτό κάνατε.

Βέβαια, δεν κάνατε μόνο αυτό, αλλά τους εμπαίζετε κιόλας, για να τους κρατάτε ομήρους και αιχμάλωτους προεκλογικά. Είναι

ένας προεκλογικός διαγωνισμός. Ντρέπομαι γι' αυτό! Ντρέπομαι, πραγματικά, που συμμετέχω σε μία επιτροπή που πέρασε αυτή η διάταξη και συζητήθηκε ενώπιόν μου. Και οφείλω να το πω αυτό δημόσια στη Βουλή των Ελλήνων για να καταγραφεί ιστορικά στα Πρακτικά.

Επίσης, σήμερα καλούμαστε να γίνουμε και η φωνή όσων αγαπούν τα ζώα συντροφιάς. Ο πολυδιαφημισμένος νόμος σας δεν ήταν παρά μία τρύπα στο νερό. Φέρνεται αυτή τη στιγμή άρθρα για να διορθώσετε τα αδιόρθωτα. Δεν έχετε εκδώσει ακόμη ούτε τις αποφάσεις, που τάξατε πριν από δύο χρόνια με το νομοσχέδιό σας ότι θα φέρετε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή η Κυβέρνηση έχει φτάσει μέχρι του σημείου να καταστέλλει τις αντιδράσεις των μηχανικών στις ΥΔΟΜ στους δήμους.

Πράγματι, είναι πολύ μεγάλη καινοτομία, κύριε Υπουργέ, η καταστολή των απεργιακών κινητοποιήσεων, επειδή διαμαρτύρονται οι άνθρωποι για όλα όσα φτιάξατε στις υπηρεσίες. Έτσι έκαναν και τους προηγούμενους αιώνες. Ό,τι δεν τους άρεσε ή το καθάριζαν ή το κατέπνιγαν. Εύγε λοιπόν! Εύγε και στους δύο!

Τελειώνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και δεν θα καταχραστώ άλλο τον χρόνο.

Θα ήθελα να πω μόνο μία κουβέντα. Στις συνεδριάσεις κάθε επιτροπής για κάθε άρθρο προσπαθήσαμε να μεταφέρουμε μια δυνατή, αδέσμευτη, ανεξάρτητη και ασυμβίβαστη φωνή. Είχαμε τεκμηριωμένες επισημάνσεις, θέσεις και προτάσεις, όπως τα αναπτύξαμε και καλέσαμε τον κύριο Υπουργό και σε αυτό το νομοσχέδιο να κάνει αποδεκτή την τροπολογία με πρωτοβουλία του Βουλευτή μας κ. Κεγκερογλου που καταθέσαμε για το άρθρο 27, έτσι ώστε η δικαιοσύνη να επέλθει όχι μόνο για τους σεισμοπαθείς, αλλά και γι' αυτούς που έφυγαν λόγω της πλημμύρας. Νομίζω ότι αυτό πρέπει να το αποδεχθείτε. Περιμέναμε ότι θα το κάνατε νωρίτερα.

Τελειώνοντας, καταψήφίζουμε επί της αρχής το κύκνειο άσμα του Υπουργείου Εσωτερικών για τους λόγους για τους οποίους ήδη εξήγησα.

Είμαστε ακόμη στο τούνελ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και είμαστε σκοτεινά. Όμως, εμείς είμαστε αισιόδοξοι και φέρνουμε ελπίδα με δυνατή φωνή και από το Κοινοβούλιο. Είμαστε αισιόδοξοι γιατί ένας ήλιος περιμένει να ανατείλει ξανά, ένας ήλιος χωρίς «αλλιώς», χωρίς «πώς», ένας ήλιος για όλους, ένας ήλιος με σεβασμό και αξιοπρέπεια για όλη την κοινωνία και για όλους τους συνανθρώπους. Το αξίζει ο λαός μας, το χρειάζεται η πατρίδα μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο συνάδελφος κ. Χρήστος Κατσώτης.

Ορίστε, κύριε Κατσώτη, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αυτές τις μέρες προεκλογικά όλοι κάνουν έναν απολογισμό, επιδιώκοντας να πείσουν τον λαό ότι είναι οι καλύτεροι διαχειριστές αυτού του συστήματος. Αυτό κάνουν και σήμερα από εδώ οι Βουλευτές όλων των κομμάτων, όπως θα κάνει και η Κυβέρνηση αργότερα.

Όμως, κύριοι, έχουμε πει πολλές φορές -και αποδεικνύεται εξάλλου και από τα πεπραγμένα σας- ότι στα κρίσιμα νομοσχέδια της Νέας Δημοκρατίας που τα δίνει όλα στο κεφάλαιο, δώσατε τη θετική σας ψήφο. Στηρίζατε τις επιλογές τους, γιατί είναι και δικές σας επιλογές. Μιλάμε γι' αυτές που αυξάνουν τα αδιέξοδα του λαού, που επιδεινώνουν τη θέση των εργατικών λαϊκών οικογενειών σε όλες τις πτυχές της ζωής τους. Να μιλήσουμε για τον κατώτερο μισθό που καθορίζεται πια από τον Υπουργό με κριτήριο τη διασφάλιση των κερδών των επιχειρηματικών ομίλων; Όλοι σας έχετε συμφωνήσει. Να μιλήσουμε για το ασφαλιστικό με το οποίο ισοπεδώσατε όλοι σας συντάξεις, ασφαλιστικές παροχές, αλλά και προσδοκίες; Όλοι σας συμφωνήσατε. Να μιλήσουμε για τη φοροληστεία του λαού που πληρώνουν με το 94% των εσόδων και απαλλάσσονται στη συνέχεια οι μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι; Να μιλήσουμε για τις ελαστικές μορφές εργασίας, αυτό το μωσαϊκό των εργασιακών σχέσεων που καταδικάζει τους νέους

και τις νέες, αλλά και συνολικά τους εργαζόμενους, να ζουν με τα ελάχιστα; Να πούμε για την υγεία και την παιδεία που η πρόσβαση κοστίζει πάρα πολύ ακριβά; Τι να πιάσει κανείς και να μη δει τη σύμπτωση της Νέας Δημοκρατίας, του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ σε ό,τι υπηρετεί τα κέρδη των μεγάλων ομίλων που, βέβαια, είναι ενάντια στις ανάγκες των πολλών;

Ας πάμε και στην αντιπαράθεση των ημερών με αφορμή τον Πολάκη. Εδώ μίλησαν κιόλας και από τον ΣΥΡΙΖΑ. Αυτή η αντιπαράθεση είναι πολύ βολική για το εκμεταλλευτικό σύστημα που υπηρετείτε. Αφήνετε στο απυρόβλητο αυτούς που έχουν τα κλειδιά της οικονομίας και ευθύνονται γι' αυτή τη χαμοζωή του λαού και παρεμβαίνουν στους μηχανισμούς του κράτους, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στις κυβερνήσεις, στα αστικά κόμματα, για τα δικά τους συμφέροντα και εντοπίζετε ως βαθύ κράτος κάποιους δημοσιογράφους και δικαστές.

Ανεξάρτητα από το πολιτικό περιεχόμενο της ανάρτησης Πολάκη που μπορεί κάποιος να συμφωνεί ή να διαφωνεί με αυτό, ως ΚΚΕ κρίνουμε απαράδεκτη την εισαγγελική εντολή για προκαταρκτική εξέταση. Η ενέργεια αυτή ανοίγει πολύ επικίνδυνους δρόμους.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα περιλαμβάνει ρυθμίσεις που επιδιώκουν να εκσυγχρονίσουν τους μηχανισμούς του αστικού κράτους, να βελτιώσουν την οργάνωσή του προκειμένου να αξιοποιήσει τις σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές δυνατότητες για την αποτελεσματική ικανοποίηση των αναγκών του κεφαλαίου. Είναι συνέχεια προηγούμενων πρωτοβουλιών για το επιτελικό κράτος. Είναι μέρος των έξι πυλώνων που προβλέπει ο κανονισμός του Ταμείου Ανάκαμψης στο πεδίο εφαρμογής.

Απέναντι στον λαό υπάρχει ένα κράτος που δεν υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, αλλά αντίθετα υπάρχει ένα εχθρικό αστικό κράτος που είχε, έχει και θα έχει ως σταθερή αποστολή του να επιβάλλει τους όρους της κερδοφορίας του κεφαλαίου και να διατηρεί ακλόνητη την κυριαρχία του.

Όσους επιθετικούς προσδιορισμούς και αν προσδίδετε σε αυτό το κράτος -επιτελικό, ψηφιακό, καινοτόμο, κράτος πρόνοιας, δικαίου- η ουσία παραμένει αναλλοίωτη. Είναι βαθιά ταξικό και αυτό βέβαια δεν είναι μόνο ελληνική ιδιαιτερότητα. Αρκεί να δει κανείς το δράμα που ζουν οι λαοί της Τουρκίας και της Συρίας και την πλήρη αδυναμία των κρατικών μηχανισμών να συνδράμουν ώστε να αντιμετωπιστούν ακόμα και οι στοιχειώδεις ανάγκες, όπως η στέγαση και η σίτιση των πληγέντων. Η γειτονική Τουρκία ανήκει στις είκοσι πλουσιότερες χώρες του κόσμου. Κι όμως, το κράτος της έκανε τα στραβά μάτια όταν οι εργολάβοι κατασκεύαζαν ακατάλληλα και επικίνδυνα κτήρια που τελικά μετατράπηκαν σε τσιμεντένια φέρετρα για δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους. Το κέρδος με τους σιδηρένιους νόμους του καπιταλισμού τον οποίο στηρίζετε, δολοφονεί τους λαούς.

Η καινοτομία που επικαλείστε είναι εκ των προτέρων ενταγμένη στα ασφυκτικά όρια των αντιλαϊκών πολιτικών, όπως άλλωστε ορίζει και το άρθρο 5 για την κατάρτιση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την καινοτομία. Λαμβάνονται υπ' όψιν τα κείμενα των εθνικών στρατηγικών σε άλλα θεματικά αντικείμενα, καθώς και έργα ή δράσεις που περιλαμβάνονται στα ετήσια σχέδια δράσης των Υπουργείων.

Δεν σας αρκεί οι κρατικοί υπάλληλοι απλώς να εφαρμόζουν το κανονιστικό πλαίσιο, αλλά θέλετε να συμβάλλουν με δημιουργικό και καινοτόμο τρόπο στην γρήγορη προσαρμογή του κράτους στις προτεραιότητες του κεφαλαίου. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο ο λαός δεν έχει τίποτε να περιμένει από την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα. Επισημαίνουμε ότι το κράτος και οι δήμοι, όπως είπαμε, δεν είναι ουδέτερο πεδίο. Το νομοθετικό πλαίσιο αντιδραστικοποιεί όλο και περισσότερο τις λειτουργίες τους. Με αυτή τη ματιά στεκόμαστε απέναντι στις αντεργατικές διατάξεις και αυτού του νομοσχεδίου.

Με το άρθρο 16 του νομοσχεδίου επεκτείνεται και στους προϊσταμένους των τμημάτων τη διάταξη που ορίζει ότι οι θέσεις ευθύνης στους αναπτυξιακούς Οργανισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για τους οποίους έχουμε καταγγείλει θα στελεχώνονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου. Στην πράξη θα τοποθετούνται κάθε φορά αρεστοί. Κατά τα άλλα μας μιλάτε για διαφάνεια και αξιοκρατία.

Για το άρθρο 17 η θέση του ΚΚΕ είναι ότι οι προσωπικοί βοηθοί θα χρειάζεται να είναι μόνιμοι και σε δημόσιες δομές και να εξυπηρετούν ανάγκες ατόμων με αναπηρία. Κάτι τέτοιο εσείς δεν προβλέπετε. Οσοστό είναι ένα βήμα αυτό που γίνεται.

Για το άρθρο 25 στην επιτροπή καταθέσαμε παρόμοιες ρυθμίσεις που έγιναν για τον ΟΑΕΔ και τον ΕΦΚΑ και την πρόταση να προστεθεί μια ακόμα παράγραφος, την οποία την είπαμε, αλλά δεν είναι εδώ ο κύριος Υπουργός σήμερα και μιλάμε σε ότα μη ακουόντων. Την πρόταση αυτή την καταθέσαμε και στις επιτροπές, όμως μέχρι τώρα δεν μας είπε τίποτα. Δεν μας είπε αν την κάνει αποδεκτή ή όχι. Η παράγραφος είναι η εξής, η διάταξη του άρθρου 104 του ν.4764/20 καταλαμβάνει και τους εργαζόμενους με την ίδια ή συναφή εργασιακή σχέση στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και στην Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας. Γιατί πρόκειται; Πρόκειται για εργαζόμενους που είχαν προσληφθεί το 2007 με «STAGE» και κέρδισαν το 2010 δικαστική απόφαση που έλεγε ότι η εργασιακή τους σχέση ήταν εξαρχής εξαρτημένη και κάλυπταν πάγιες υπηρεσιακές ανάγκες αντί να κάνουν μαθητεία. Μετά από δεκατρία χρόνια εξακολουθούν να βρίσκονται σε ανασφάλεια, καθώς δεν έχουν αναγνωριστεί σε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, δεν συμπεριλαμβάνονται ούτε στο οργανόγραμμα, ενώ για να πληρωθούν την μισθοδοσία τους ανεβαίνουν ένα διοικητικό γολγοθά. Ζητάμε, λοιπόν, να προστεθεί στο άρθρο 25 αυτή η παράγραφος για να αντιμετωπιστεί το θέμα.

Για το άρθρο 29 ζητήσαμε την απόσυρσή του, όπως βέβαια και οι μαζικοί φορείς των εργαζομένων. Με αυτό το άρθρο έρχεστε να θωρακίσετε ακόμα περισσότερο το κράτος απέναντι στους αγώνες των εργαζομένων, όπως των εργαζομένων στις υπηρεσίες δόμησης, που η απεργία τους, από τις εξαιρέσεις, δεν κηρύχθηκε παράνομη από τα δικαστήρια. Με αυτή τη ρύθμιση δίνει τη δυνατότητα στον εκάστοτε Υπουργό, αν ο εκλεγμένος δήμαρχος ή περιφερειάρχης δεν προσφύγει στα δικαστήρια εναντίον των εργαζομένων που απεργούν, να προσφεύγει στα δικαστήρια προκειμένου να βγάλει τις απεργίες των εργαζομένων στους Οργανισμούς της Τοπικής Διοίκησης και σε εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου παράνομες και καταχρηστικές. Πρόκειται πραγματικά για θράσος. Αντί να στραφείτε στην επίλυση των προβλημάτων των εργαζομένων στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης με μόνιμες προσλήψεις του αναγκαίου προσωπικού, με μέτρα ασφάλειας στην εργασία που μετρούν δεκάδες νεκρούς και εκατοντάδες σακατεμένους στους χώρους δουλειάς τα τελευταία χρόνια έρχεστε και συμπληρώνετε με ακόμα πιο αυταρχικές διατάξεις το νόμο «έκτρωμα» του Χατζηδάκη.

Αντίστοιχα ο εκάστοτε Υπουργός Παιδείας θα μπορεί να στρέφεται ενάντια στους εργαζόμενους των πανεπιστημίων αν κηρύξουν απεργία. Δεν σας φτάνει που εννέα στις δέκα απεργίες βγαίνουν παράνομες και καταχρηστικές στα δικαστήρια; Θέλετε να βγαίνουν όλες παράνομες. Κατά τα άλλα το αστικό σας Σύνταγμα κατοχυρώνει το δικαίωμα στην απεργία. Πρόκειται για την ίδια κατοχύρωση που έχουν και το δικαίωμα στην εργασία, στην υγεία, στη στέγη που περιλαμβάνονται και αυτά στο Σύνταγμα ως διακηρύξεις για να συσκοτίζουν τον ταξικό χαρακτήρα του δικαίου.

Στο Γ' Μέρος του νομοσχεδίου προβλέπονται νέες ρυθμίσεις για τους ΟΤΑ και την αποκεντρωμένη διοίκηση. Η εξέλιξη στην τοπική διοίκηση, όπως έχει δρομολογηθεί με τις μεταρρυθμίσεις από όλες τις κυβερνήσεις, Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ, με τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ», τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ», τον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ» και συνεχίζεται σήμερα με ενσωμάτωση νέων νομοθετικών ρυθμίσεων επιδιώκουν να προχωρούν πιο γρήγορα οι αντιλαϊκοί στόχοι.

Όλες οι νομοθετικές ρυθμίσεις συνδέθηκαν με τον δραστικό περιορισμό της χρηματοδότησης των δήμων από τον κρατικό προϋπολογισμό, με την προσφυγή σε δανεισμό, με ένταση της φοροεπιδρομής και την επιβάρυνση του λαϊκού εισοδήματος, με τη συρρίκνωση κοινωνικών δομών και υπηρεσιών, με την επέκταση της ανταποδοτικότητας και τις ιδιωτικοποιήσεις σε πρόνοια, υγεία, παιδεία ελεύθερων χώρων -δεν υπάρχει κανένας που να μην έχει παραδοθεί στο μεγάλο κεφάλαιο- με τις συμπράξεις δημόσιου, ιδιωτικού τομέα για έργα και υποδομές, με την ανα-

τροπή των εργασιακών σχέσεων και δικαιωμάτων, με την αποδυνάμωση των υπηρεσιών των δήμων και περιφερειών από μόνιμο προσωπικό.

Συνεχίζουν να απουσιάζουν προκλητικά από το πεδίο παρέμβασης της τοπικής διοίκησης και των φορέων τους οι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε ζητήματα αντισεισμικής θωράκισης, αντιπλημμυρικής, αντιπυρικής προστασίας, λαϊκά προβλήματα και ανάγκες που έρχονται και επανέρχονται με τραγικό τρόπο στην επικαιρότητα.

Με αφορμή την τραγωδία στην Τουρκία επαναφέραμε και στις επιτροπές, αλλά και συνολικά ως κόμμα το θέμα συνολικά της αντισεισμικής θωράκισης, του άμεσου ελέγχου των σχολικών και των δημόσιων κτηρίων με ευθύνη του κράτους και να σταματήσει η διάχυση των ευθυνών.

Με το άρθρο 33 επεκτείνεται η καταχώρηση ηλεκτρονικού μητρώου των σωματείων γενικού σκοπού. Έχει προηγηθεί η ρύθμιση του νόμου Χατζηδάκη που στόχευε στο ηλεκτρονικό φακέλωμα των συνδικαλιστικών σωματείων με την καταχώρηση μιας σειράς ευαίσθητων δεδομένων, όπως οι συμμετέχοντες στα ψηφοδέλτια της κάθε συνδικαλιστικής παράταξης. Οι διατάξεις αυτές συνάντησαν καθολική αντίδραση από τους εργαζόμενους και τα συνδικάτα τους. Μάλιστα, ακόμη και τα αστικά δικαστήρια έκριναν ορισμένες από τις διατάξεις ως αντισυνταγματικές. Είναι φανερό πως τα μητρώα αυτού του είδους πλασάρονται ως αναγκαίος εκσυγχρονισμός στα πλαίσια της ψηφιακής μετάβασης, όμως στην πράξη οδηγούν σε εκτεταμένο φακέλωμα και σε περυστολή δικαιωμάτων.

Για το άρθρο 40 καταθέσαμε μια τροπολογία που αφορά το 9^ο Δημοτικό Σχολείο του Αιγάλεω. Οι εξελίξεις στο 9^ο Δημοτικό Σχολείο του Αιγάλεω όπου μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς έρχονται αντιμέτωποι με τις συνέπειες της έξωσης της σχολικής μονάδας από το κτήριο, που στεγάζεται εδώ και τριάντα χρόνια με βάση τη δικαστική απόφαση που μετά από μακροχρόνιες δικαστικές πράξεις μεταξεί του δήμου και των ιδιοκτητών έβαλε λουκέτο στα μορφωτικά δικαιώματα των μαθητών. Υπάρχει, λοιπόν, ανάγκη τροποποίησης του άρθρου 40 του σχετικού νομοσχεδίου με βάση την ομόφωνη πρόταση του Δημοτικού Συμβουλίου Αιγάλεω. Είναι ομόφωνη η πρόταση. Και η πλειοψηφία του Δημοτικού Συμβουλίου Αιγάλεω είναι με τη Νέα Δημοκρατία, κύριε Υπουργέ. Το λέμε εδώ για να ακούσετε. Λέμε, λοιπόν, στο άρθρο 40 να υπάρξει παράγραφος που να λέει: «επιτρέπεται η αναγκαστική διάθεση εκπαιδευτικού κτιρίου υπό την έννοια της παραγράφου 3, του άρθρου 18 του Συντάγματος και την απορρέουσα υφιστάμενη νομοθεσία όταν είναι μοναδικός χώρος περιοχής που μπορεί να καλύψει επείγουσες εκπαιδευτικές ανάγκες». Καλούμε, λοιπόν, την Κυβέρνηση να αποδεχθεί άμεσα αυτή την τροπολογία και να σταματήσει το παιχνίδι σε βάρος των μαθητών και των μορφωτικών τους δικαιωμάτων.

Για το άρθρο 41 εκτιμούμε ότι επιδιώκει την επιτάχυνση των όποιων εγκρίσεων από τις υπηρεσίες των δήμων. Με το πέρας του ενός μηνός χωρίς να έχουν εγκρίνει οι αρμόδιες υπηρεσίες θα θεωρούνται ότι έχουν εγκριθεί. Γνωρίζουμε πολύ καλά τι έρχονται να λύσουν αυτές οι fast track διαδικασίες που έχετε θεσπίσει για το κεφάλαιο παντού.

Το άρθρο 43 δίνει την αρμοδιότητα στην οικονομική επιτροπή των δήμων να αποφασίζει την αποδοχή μελετών που αφορούν έργα και παροχές τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες συντάσσονται από την τεχνική υπηρεσία του δήμου μας. Πριν από λίγο συμφωνήσαμε για τις αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και τώρα επανέρχεται με αυτό το άρθρο 43 να αλλάξετε αυτές τις ρυθμίσεις.

Με το άρθρο 51 αυξάνετε κατά δύο μέλη τον αριθμό των μελών του ΔΣ των νοσοκομείων και γίνονται επταμελή στα νοσοκομεία μέχρι τριακόσιες ενενήντα εννέα οργανικές κλίνες και εννεαμελή από τετρακόσιες οργανικές κλίνες και πάνω. Ο αριθμός των μελών του ΔΣ, η διευρυμένη σύνθεση των ΔΣ δεν αλλάζει τον αντιλαϊκό χαρακτήρα της πολιτικής στην υγεία και της λειτουργίας των δημόσιων νοσοκομείων με επιχειρηματικά κριτήρια και με εμπορευματοποίηση των εργασιών τους.

Στο άρθρο 53 διαφωνούμε με τη σύσταση και λειτουργία κέ-

ντρων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων που μπορεί να ανήκουν σε ΜΚΟ και ιδιώτες, όπως και με το συνολικό πλαίσιο προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων σε όλα τα επίπεδα. Θέλουμε να σημειώσουμε ότι οι υπηρεσίες των δήμων είναι υποστελεχωμένες για να έχουν ουσιαστικό έλεγχο στην έκδοση της άδειας λειτουργίας των κέντρων. Δεν μπορεί αυτός ο έλεγχος να είναι τυπικός και μάλιστα σε ένα τέτοιο ευαίσθητο ζήτημα. Η προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων, κατά την εκτίμησή μας, πρέπει να ανήκει αποκλειστικά στην ευθύνη του κράτους χωρίς την εμπλοκή των ΜΚΟ, με τη σύσταση μιας ενιαίας υπηρεσίας για το συνολικό πλαίσιο λειτουργίας των αναγκαίων δομών.

Με το άρθρο 55 επεκτείνεται αυτό τον νόμο του ΣΥΡΙΖΑ όπου βάζουν χέρι στα ανταποδοτικά τέλη των δήμων που δεν μπορούν να πληρώσουν έγκαιρα τις υποχρεώσεις τους, τις οφειλές τους στους ΦΟΔΣΑ και τώρα το επεκτείνεται και στους δήμους που πληρώνουν, αλλά οι εισφορές δεν αρκούν να πληρωθεί ο ανάδοχος.

Με το άρθρο 58 έχουμε διαφωνήσει με τον εκλογικό νόμο για τις περιφερειακές και δημοτικές εκλογές. Θα ψηφίσουμε το άρθρο αφού μειώним από 80% σε 60% την υποχρέωση συμμετοχής από τις κοινότητες σε ψηφοδέλτια. Ωστόσο, θα μπορούσε να ήταν πιο μικρό το ποσοστό αυτό για να διευκολύνει τη συγκρότηση ψηφοδελτίων ανά τη χώρα.

Διαφωνούμε στο άρθρο 61 για την παραχώρηση κατά χρήση λιμενικών υποδομών του ποταμού της Μεσογιάς στο Δήμο Νότιας Κέρκυρας γιατί θεωρούμε ότι είναι αποσπασματικό. Είναι αναντίστοιχο με τις χρήσεις γης. Κι επειδή οι παρεμβάσεις γίνονται για να λειτουργήσει ξανά αυτός ο χώρος στην περιοχή στο πλαίσιο του τουρισμού χωρίς αντιπλημμυρικά σχεδιασμό του ποταμού και των έργων -θυμίζουμε ότι εκεί είχε πλημμυρίσει το ποτάμι και κινδύνευσαν μαθητές, αλλά και κάτοικοι- θεωρούμε ότι αυτό το θέμα θα πρέπει να επανεξεταστεί από τον δήμο, αλλά και την Κυβέρνηση που θέλει να το χρησιμοποιήσει.

Για τα άρθρα με τις ρυθμίσεις για τα ζώα συντροφιάς ισχύει απόλυτα αυτό που σας είχαμε πει κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ότι έχετε κάνει απωθητική και αποκρουστική την κατοχή ενός κατοικίδιου. Είναι τεράστια η επιβάρυνση για κάποιον να έχει ένα κατοικίδιο. Τα χαράτσια και οι επιβαρύνσεις που συνεπάγονται αυτές τις διαδικασίες για τους ιδιοκτήτες των ζώων συντροφιάς τα έχουμε καταψηφίσει κατά την ψήφιση του σχετικού νόμου.

Στην τροπολογία του Υπουργείου Περιβάλλοντος που έχει κατατεθεί ψηφίζουμε κατά. Είναι ενταγμένη στη στρατηγική της «πράσινης μετάβασης», στρατηγική των μονοπωλιακών ομίλων που θέλουν νέα πεδία κερδοφορίας με το λαό να πληρώνει πανάκριβα την πράσινη ενέργεια για να βρουν διέξοδο τα συσσωρευμένα κεφάλαια του κεφαλαίου.

Καλούμε μπροστά στις εκλογές τις εργατικές λαϊκές δυνάμεις να εγκαταλείψουν τις δυνάμεις του κεφαλαίου κεντρικά, περιφερειακά και τοπικά και να δυναμώσει ο αγώνας συνολικά για την ανατροπή αυτής της πολιτικής που υπηρετεί τις ανάγκες του κεφαλαίου, για να ανοίξει ο δρόμος για οργάνωση της κοινωνίας και της οικονομίας, με κύριο κριτήριο τις ανάγκες του λαού και όχι τα κέρδη του κεφαλαίου. Η ισχυροποίηση του ΚΚΕ παντού είναι προϋπόθεση για να γίνει πρωταγωνιστής των εξελίξεων ο λαός και να διεκδικήσει τις ανάγκες του.

Στη δευτερολογία θα αναφερθούμε και στις άλλες τροπολογίες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής από την Ελληνική Λύση ο συνάδελφος κ. Κωνσταντίνος Χήτας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, είναι σαν να μας καλείτε σε δείπνο και να λείπει ο οικοδεσπότης. Τι είναι αυτό; Κοινοβουλευτική αγένεια λέγεται αυτό. Δεν έχει να κάνει με το πρόσωπο σας. Σας τιμούμε και ως πολιτικό ον και ως Υφυπουργό, αλλά δεν ήσασταν στις επιτροπές, δεν είστε σε θέση να γνωρίζετε τι ειπώθηκε, τι προτάσεις κάναμε, τι ανταπάντησε το Υπουργείο. Καταλαβαίνουμε ότι είναι μια βδομάδα πριν το κλείσιμο της Βουλής και ότι η Βουλή ουσιαστικά υπολειπεται, αλλά είναι σαν να ευτελίζουμε

με την κοινοβουλευτική διαδικασία και αυτό νομίζω δεν τιμά κανέναν. Ειλικρινά, δύο Υπουργοί και λείπουν και οι δύο και ο Πέτσας και ο Βορίδης. Ξεκαθαρίζω δεν έχει να κάνει το σχόλιο με το πρόσωπό σας. Σας τιμούμε και σας εκτιμούμε. Απλά δεν ήσασταν κομμάτι της ώσμωσης, της διαβούλευσης, της συζήτησης που είχαμε επί μία εβδομάδα στην επιτροπή.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Σαν παλιός κοινοβουλευτικός πρέπει να ξέρετε ότι η Κυβέρνηση εκπροσωπείται θεσμικά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Άλλο λέω. Σας τιμούμε σαν θέση και σαν Υπουργείο, εκπροσωπείται η Κυβέρνηση, αλλά δεν τιμά εμάς. Εμείς δεν νοιώθουμε καλά που και ο κ. Βορίδης και ο κ. Πέτσας απουσιάζουν αυτή τη στιγμή.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Θα έρθει ο κύριος Υπουργός αργότερα. Έχετε χάσει ενάμισι λεπτό από την ομιλία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Δεν πειράζει. Έχω τον Πρόεδρο. Θα μου δώσει δύο λεπτά. Θα τα πω και γρήγορα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Τώρα δύο Θεσσαλονικείς μην αρπαχτείτε. Θα έρθει πάντως ο κύριος Υπουργός περίπου στις 12.00' να τα πείτε και μαζί του.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Πάμε να δούμε τι φέρνει με αυτό το νομοσχέδιο το Υπουργείο Εσωτερικών, τι αποδεικνύεται ουσιαστικά από αυτό το νομοσχέδιο, που φέρνεται για όλη την κυβερνητική πολιτική. Το φέρνεται και στις καθυστερήσεις. Πάμε να δούμε τι αποδεικνύεται. Αποδεικνύει ότι όλες οι υποσχέσεις που δίνετε στους Έλληνες πολίτες για διαφάνεια, για κανονικότητα και για νομιμότητα ήταν λόγια του αέρα. Θα αποδείξουμε πως γίνεται αυτό.

Εσείς, λοιπόν, η Κυβέρνηση, που κάνατε μαθήματα σε όλους τους άλλους για αριστεία, για αξιοκρατία, αυτές τις αρχές πρώτοι εσείς παραβήκατε για να εξυπηρετήσει ημετέρους, τους δικούς σας δηλαδή, για να εξυπηρετεί ολιγαρχικά, αλλά και κομματικά συμφέροντα. Εξαντλείτε στον ελληνικό λαό την αυστηρότητά σας, συνεχίζετε για τον ελληνικό λαό την αδυσώπητη, πραγματικά, φορολογική πολιτική και την ίδια στιγμή, από την πρώτη στιγμή και κάθε στιγμή, ψηφίζετε και χαρίζετε απλόχερα διάφορα προνόμια και ακαταδίκως σε τράπεζες, σε φιλικά μέσα ενημέρωσης, σε διάφορα καρτέλ κερδοσκοπίας και αισχροκέρδειας.

Και τώρα προεκλογικά, πολύ λίγες μέρες πριν τις εκλογές, με τους Έλληνες πολίτες να υποφέρουν -μόνο εσείς δεν το βλέπετε αυτό, μόνο εσείς περιγράφετε ένα success story, όλοι οι υπόλοιποι βλέπουν κάτι διαφορετικό, είναι θέμα αντίληψης του καθενός μάλλον- από τις κυβερνητικές σας επιλογές, αλλά και τις προτεραιότητες, που δεν μπορεί να αγοράσει τα βασικά είδη διατροφής -έχετε βγάλει έξω τον Άδωνι να ζυγίζει τις γαρίδες και να βλέπει τις τιμές, αυτός ο τρόπος για να χτυπήσετε την ακρίβεια- του μοιράζετε διάφορα κουπόνια-ψίχουλα, ενώ με διάφορα ψευδοδελτία προσπαθείτε να διατηρήσετε τις κυβερνητικές και υποργικές σας καρέκλες.

Γιατί το έχουμε πει από το 2019. Δεν σας ενδιαφέρουν οι επόμενες γενιές, όσοι κυβερνάτε ή έχετε κυβερνήσει. Σας ενδιαφέρουν οι επόμενες εκλογές. Από την πρώτη μέρα που αναλαμβάνετε τη διακυβέρνηση μιας χώρας το μόνο που σας νοιάζει είναι οι επόμενες εκλογές. Δεν δίνετε δεκάρα τσακιστή για τις επόμενες γενιές.

Με αυτό το νομοσχέδιο τώρα μιλάτε για καινοτομία στο δημόσιο. Μιλάτε για εύρυθμη λειτουργία των ΟΤΑ, για διαφάνεια και αντιπροσωπευτικότητα. Ωραία. Ερώτηση: Πόσα μοντέλα, πόσες νέες πρακτικές και εργαλεία έχετε θεσμοθετήσει στο δημόσιο; Πραγματικά, δηλαδή, έχουμε βαρεθεί να νομοθετούμε και με τον κ. Θεοδωρικάκο και με τον κ. Βορίδη μετά. Πόσες από αυτές, όμως, τις καινοτομίες, όπως λέτε, τις πρακτικές, τα μοντέλα που χρησιμοποιούνται σε άλλες χώρες με επιτυχία -γιατί λέτε πάντα ότι εκεί το εφαρμόζουν, να το κάνουμε κι εδώ- εφαρμόζονται στο ελληνικό δημόσιο ή μπορούν να εφαρμοστούν το ελληνικό δημόσιο. Πόσα από αυτά τα νέα συστήματα διακυβέρνησης έχουν από αντίκρισμα στην εξυπηρέτηση του πολίτη;

Τώρα μιλάτε για ρυθμιστικό έλλειμμα που υπάρχει στο δημόσιο στο πεδίο της καινοτομίας. Δηλαδή, «τα έχει όλα η Μαριόρη», το δημόσιο είναι τόσο καλά κουμπωμένο και στημένο που του λείπει

η καινοτομία. Δεν έχουμε λύσει τα βασικά, πάμε τώρα να πασπαλίσουμε με ζάχαρη άχνη από πάνω. Μόνο αυτό το έλλειμμα υπάρχει στο δημόσιο; Η καινοτομία είναι αυτό που λείπει το δημόσιο; Έχουν καλυφθεί, δηλαδή, όλα τα βασικά κενά που έχουν να κάνουν με τη λειτουργία του δημοσίου, την εξυπηρέτηση του πολίτη που είναι βάσανο καθημερινό;

Χτυπάνε τα βουλευτικά μας γραφεία για να μεσολαβήσουν οι Βουλευτές. Ακούστε τώρα -εμείς έχουμε πει εξαρχής ότι δεν κάνουμε τέτοια πράγματα- θέλουν να πληρώσουν οι άνθρωποι και δεν μπορούν γιατί τα αρχεία είναι τόσα, πάρε σε δύο μήνες, πάρε σε τρεις μήνες, θα δούμε, δεν σηκώνουν, δεν απαντάνε τηλεφώνω. Και δεν ευθύνεστε μόνο εσείς γι' αυτό. Ευθύνονται όλοι συνολικά τον τελευταίο μισό αιώνα όσοι κυβερνάνε τη χώρα αυτή για την εικόνα του δημοσίου.

Έχετε αντιμετωπίσει, δηλαδή, τη μεγάλη έλλειψη προσωπικού που υπάρχει στο δημόσιο σε πολλές υπηρεσίες, αλλά και στους δήμους για να πάμε και στην καινοτομία; Έχουν όλες οι υπηρεσίες όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό, τις κατάλληλες υποδομές για να πάμε και στην καινοτομία μετά; Αυτά είναι τα βασικά ζητήματα λειτουργίας των υπηρεσιών και το να νομοθετούμε νέες μεθόδους προϋποθέτει ότι ο δημόσιος τομέας γενικότερα είναι σε θέση να τις εφαρμόσει, με στόχο πάντα την εξυπηρέτηση του πολίτη.

Η αλήθεια είναι ότι χρησιμοποιείτε -όχι μόνο εσείς, πάντα συνέβαινε και πιο παλιά εσείς ως Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ- το δημόσιο για δικούς σας σκοπούς. Αντιμετωπίζετε το δημόσιο -όπως πολλές φορές έχει αναφέρει και ο Πρόεδρος μας- ως λάφυρο, το κράτος ως λάφυρο και το δημόσιο. Κατά συνέπεια η αλήθεια είναι ότι χρησιμοποιείτε το δημόσιο για πελατειακούς λόγους και σκοπούς για να εξυπηρετήσετε τους δικούς σας ανθρώπους. Τα σκάνδαλα «Πάτση» και κάθε είδους «Πάτση», το πάρτι με τις απευθείας αναθέσεις εκατομμυρίων ευρώ αποδεικνύουν περίτρανα ότι χρησιμοποιείτε το δημόσιο για πρακτικές και για κέρδη ανήθικα και άδικα στην πλάτη των Ελλήνων πολιτών.

Και τώρα προεκλογικά σπεύδετε βεβιασμένα να κάνετε διαγωνισμούς, προσλήψεις στο δημόσιο, να εκμεταλλευτείτε ανάγκες και συνθήκες κρατώντας ουσιαστικά σε ομηρία τους συμβασιούχους. Ο διαγωνισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ήταν μια παταγώδης αποτυχία. Τα κάνετε μαντάρα. Όχι των υποψηφίων που συμμετείχαν για να πληρώσουν τις θέσεις, αλλά του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργείου αλλά και των άλλων σχετικών ανεξάρτητων αρχών, που έχουμε και πολλές από δαύτες. Δεν μπόρεσε να προσληφθεί άνθρωπος. Δεν έπεσε πενιά, κυρία Καλαφάτη, τίποτα. Ο κ. Πισιλής προχθές τραβούσε τα μαλλιά του. Έλεγε ότι δεν έχει κόσμο να δουλέψει. Άρα, λοιπόν, αποτύχατε σε αυτό.

Και τώρα αφού τα κάνετε μαντάρα, ζητάτε συναίνεση από τα κόμματα. «Κάντε μου προτάσεις», λέτε. «Τι λέτε να το αφήσουμε στο πενήντα; Να το κάνουμε εξήντα μέσο όρο βαθμολογία; Ακούω προτάσεις». Τώρα στο και πέντε πάλι, λίγο πριν τις εκλογές, ζητάτε συναίνεση ενώ είχατε κλειστά αυτιά επί τέσσερα χρόνια; Τα κάνετε όπως τα κάνετε και τώρα ζητάτε πάλι τη λύση από την Αντιπολίτευση είτε την Ελάσσονα είτε τη Μείζονα είτε οτιδήποτε άλλο; Ελάτε να τα βρούμε;

Γι' αυτό με το πρόσχημα της συναίνεσης τις αρχές της αξιοκρατίας και της ασφάλειας δικαίου μπορείτε να τις βάξετε στο περιθώριο όποτε εσείς θέλετε. «Ελάτε, ρε παιδιά, να τα βρούμε, να βρούμε μια λύση! Δείτε πόσο δημοκρατική κυβέρνηση είμαι! Ζητάω τη βοήθειά σας!». Γι' αυτό εξάλλου σπεύδετε να κάνετε τώρα, στην εκπνοή της διακυβέρνησης, τον πανελλήνιο διαγωνισμό του ΑΣΕΠ. Δεν κάνετε τίποτε άλλο από το να εκμεταλλεύεστε τους νέους μας, τους συνανθρώπους μας, που τους έχετε φέρε σε πολύ άσχημη κατάσταση, την οικονομική, κοινωνική, ηθική και όλα. Να τους τάζετε, λοιπόν, μια θέση στο δημόσιο. «Έλα παιδί μου εδώ, να κάνω ένα διαγωνισμό, να μπεις στο δημόσιο ή μία θέση σε έναν πίνακα επιτυχόντων», για να ελπίζουν! Γιατί η ελπίδα είναι αυτό που κρατάει ζωντανό τον άνθρωπο. Σε έχω μαντρώσει, σε έχω περικυκλώσει, έλα εδώ, σε έχω όμηρο! Όσο τον έχεις όμηρο τον πολίτη, τόσο ευελπιστεί, πιστεύει σε κάτι, «και ας πάει το παλιάμπελο θα σε ξαναψηφίσω άλλη μία, ρε

παιδί μου, τώρα μπας και με βολέψουν οι άνθρωποι, μπας και μπω σε μια υπηρεσία, μπας και πετύχω στον διαγωνισμό».

Με αυτές τις πρακτικές και τις ηθικές αυτές πιστεύετε ότι έχουμε καμμία ελπίδα να επιστρέψουν πίσω τα επτακόσιες χιλιάδες ελληνόπουλα που πήγαν στο εξωτερικό; Με αυτές τις συνθήκες βλέπουν τα παιδιά μας έξω, ο ανθός της Ελλάδος, τα μυαλά μας τα λαμπρά που έφυγαν στο εξωτερικό να αναζητήσουν την τύχη τους να πουν «θα επιστρέψω στην Ελλάδα, κάτι πάει να κάνει ο Βορίδης, ζητάει συναίνεση για το ΑΣΕΠ».

Δεν πρόκειται να επιστρέψει άνθρωπος με αυτές τις συνθήκες. Με αυτή την, ψηφοθηρικούς λόγους, πολιτική υπερασπίζεται η Κυβέρνηση την αξιοκρατία και την αριστεία. Με αυτές τις πολιτικές όμως που πιστεύετε και εφαρμόζετε το κύμα φυγής φοβόμαστε ότι θα είναι ακόμη μεγαλύτερο. Και η χώρα μας ήδη αντιμετωπίζει μεγάλο δημογραφικό πρόβλημα. Οι νέοι μας δεν βρίσκουν δουλειά. Δεν μπορούν να κάνουν οικογένεια. Έχουμε πει πολλές φορές, έχουμε δείξει εδώ έρευνες ότι νέοι τριάντα ετών μένουν με τους γονείς τους. Και πώς θα ζήσει το παιδί δηλαδή με 750 ευρώ και με 800 ευρώ; Και τι να κάνει; Να παντρευτεί, να βρει σπίτι; Πού, πώς; Τελειώσαμε, σβήσαμε!

Βέβαια εδώ δεν υπάρχει πρόβλημα για τη Νέα Δημοκρατία. Γιατί τη λύση ο Πρωθυπουργός την έχει πει, το μπόλασμα όλων όσων έχουν έρθει νομίμως ή παρανόμως στην Ελλάδα. Το έχει πει και τον χειροκροτούσατε. Να τα θυμάστε τώρα που έρχονται εκλογές -όταν πηγαίνετε στις εκλογικές περιφέρειες- ότι είστε υπέρ του μολιάσματος όλων αυτών που έχουν έρθει στην Ελλάδα. Να τα λέτε αυτά στις περιφέρειές σας όταν πηγαίνετε οι υποψήφιοι Βουλευτές.

Γι' αυτό και τους ομογενείς μας τους θυμάστε μόνο ευκαιριακά και προεκλογικά. Ήρθε η ώρα να ψηφίσουν τώρα. Τι καλό που είναι οι ομογενείς τώρα! Όταν ψηφίσαμε δύο φορές όμως στη Βουλή για να αρθούν όλοι οι περιορισμοί και να μπορούν οι Έλληνες ομογενείς να ψηφίζουν και να συμμετέχουν στη δημοκρατική αυτή διαδικασία ανάδειξης κυβέρνησης στη χώρα τους, βάχατε εμπόδια και εσείς την πρώτη φορά και τη δεύτερη τα υπόλοιπα κόμματα. Το μόνο κόμμα που ήταν ξεκάθαρο και λέγαμε κανέναν περιορισμό στην ψήφο των αποδήμων ήταν η Ελληνική Λύση. Να μην τα ξεχνάμε αυτά.

Και επειδή το νομοσχέδιο μιλάει για καινοτομία στο δημόσιο, κανέναν φορέα της κεντρικής δημόσιας διοίκησης, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν μπορεί να ανταποκριθεί στην ανάπτυξη της καινοτομίας αν δεν στελεχώνεται από το αναγκαίο προσωπικό, αν δεν στελεχώνεται από το κατάλληλο και επιστημονικό προσωπικό με τον επαναπατρισμό των Ελλήνων επιστημόνων της διαποράς. Έχουμε πολύ πράγμα εκεί έξω και πολύ υλικό, πολλά λαμπρά μυαλά. Η καινοτομία θα μπορούσε να εφαρμοστεί με καινοτόμες δράσεις, όπως για παράδειγμα στην αγροτική παραγωγή που την έχετε πετσοκόψει. Από τα 51 δισεκατομμύρια από το Ταμείο Ανάκαμψης τα 180 εκατομμύρια πάνε στον πρωτογενή τομέα που μας ταΐζει και παράγει πλούτο! Τόσα πολλά, τόσο πολύ υποστηρίζετε την πρωτογενή παραγωγή. Ο αγροτικός τομέας της ελληνικής οικονομίας είναι ο βασικός τροφοδότης σειράς προϊόντων και υπηρεσιών ιδιαίτερης σημασίας για τη βιομηχανία τροφίμων και ποτών και αποτελεί σταθερά τον κινητήριο μοχλό της μεταποίησης.

Επίσης, καμμία ανάπτυξη δεν θα επέλθει στον τόπο μας αν δεν υιοθετηθούν καινοτόμες ιδέες στην αμυντική βιομηχανία, που την έχετε διαλύσει, όλα τα κόμματα, όπως και στη φαρμακοβιομηχανία, στην επιχειρηματική κινητικότητα των νεοφυών επιχειρήσεων. Εκεί πρέπει να εστιάσουμε. Εκεί, λοιπόν, να μπει η καινοτομία για να μπορέσει να orthοποδήσει αυτός ο τόπος. Και επειδή μιλάμε για τη στελέχωση του δημοσίου, η πλήρωση των θέσεων πρέπει να γίνεται με διαγωνιστικές διαδικασίες, με αξιοκρατικά κριτήρια και με ειδική μέριμνα των συνανθρώπων μας που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας. Όχι όμως να χρησιμοποιείτε αυτές τις αρχές αλά καρτ, όχι να τις χρησιμοποιείτε αυτές τις πρακτικές ψηφοθηρικά.

Αντιμετωπίζετε -το είπα και πριν- το δημόσιο και γενικά το κράτος σαν να είναι κτήμα σας, σαν να είναι λάφυρο. Και η κατάσταση για παράδειγμα που επικρατεί στους δήμους και στους

ΟΤΑ γενικότερα είναι ακόμα χειρότερη. Οι ελλείψεις είναι πολλές, το προσωπικό ελάχιστο σε όλες τις ειδικότητες και σε όλες τις κατηγορίες. Με αυτή την κατάσταση, λοιπόν, που επικρατεί μπορούν οι δήμοι να εκδίδουν για παράδειγμα την άδεια λειτουργίας των κέντρων φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, να κάνουν ελέγχους πραγματικούς και ουσιαστικούς σε ΜΚΟ, όπως προβλέπει εδώ το νομοσχέδιο; Ούτε τα βασικά δεν μπορεί να καλύψει με το προσωπικό που υπάρχει τώρα. Πού να τα κάνουν όλα αυτά; Και πολλοί δήμοι αντιμετωπίζουν πολλά οικονομικά προβλήματα, διαχειριστικά, όπως και πολλές δημοτικές επιχειρήσεις, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για όλες τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν.

Από τη μία πλευρά αποδυναμώνετε τους δήμους, από την άλλη τους δίνετε κάποια προεκλογικά μπόνους -μοίραζε λεφτά το Υπουργείο- με τα οποία ουσιαστικά δεν κάνουμε κάτι, απλά κρύβουμε το πρόβλημα κάτω από το χαλί. Τόσες μεταρρυθμίσεις έχετε φέρει για τους δήμους, για τις περιφέρειες. Τους έχετε κάνει ή θέλατε να τους κάνετε κάτι σαν μικρούς πρωθυπουργούς για παράδειγμα. Και τώρα θα αποφασίζει ο Υπουργός. Με μία απόφαση δική του θα σηκώνει το τηλέφωνο και μία απεργία θα είναι άκυρη, έγκυρη, παράνομη ή οτιδήποτε. Δεν είναι πράγματα αυτά!

Η κατάσταση που επικρατεί με τα κόκκινα δάνεια είναι πραγματικά εφιαλτική. Το γνωρίζουμε όλοι. Και αυτό είναι το μεγάλο στοίχημα που πάτε να κερδίσετε τώρα. Θεωρούμε ότι πάτε για συγκυβέρνηση των τριών. Αυτό που έρχεται, το μπαράζ πλειστηριασμών ύστερα από την απόφαση του Αρείου Πάγου θα είναι χωρίς προηγούμενο. Είναι αυτά τα χιλιάδες «κόκκινα» ακίνητα, αυτοί οι επτακόσιοι χιλιάδες Έλληνες που κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους.

Έχουμε προτείνει ως Ελληνική Λύση μέτρα πραγματικής ανακούφισης του λαού. Έχουμε προτείνει ένα νομοσχέδιο διαγραφής, κουρέματος των χρεών σε εφορία, σε τράπεζες και ασφαλιστικά ταμεία, όπως κάνατε 90% διαγραφή χρέους σε συγκεκριμένα ολιγαρχικά μέσα και ομίλους. Εκεί είστε καλοί, αλλά με τους Έλληνες πολίτες είστε πολύ σκληροί και τους δίνετε κάποια ψίχουλα ή κάποια κουπόνια. Εκεί φτάσαμε, να παίρνουν οι Έλληνες πολίτες κάτι κουπόνια για να μπορέσουν να ζήσουν.

Τώρα για τη νομοθεσία για τα ζώα συντροφιάς και τις αλλαγές που κάνατε στον ν.4830/2021, να πω κάτι. Εδώ ήμασταν και τον ψηφίσαμε. Και είχαμε εκφράσει όλες τις επιφυλάξεις. Και είχαμε πει πως ό,τι ψηφίζεται πρέπει να εφαρμόζεται. Το να ψηφίζουμε μόνο και να μπαίνει στο αρχείο, να παίρνει ένα ΦΕΚ και τίποτα άλλο δεν έχει νόημα.

Και τι κάνετε τώρα; Αυτό ακριβώς που σας λέω. Με το νομοσχέδιο προβλέπεται παράταση για τη λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς μέχρι τον Δεκέμβριο του 2023, που έπρεπε να εφαρμοστεί από το 2021. Ακούστε τώρα. Αυτή είναι η Κυβέρνηση. Δεν εφαρμόστηκε μέχρι τώρα και δίνουμε άλλη μία παράταση πριν φύγουμε μέχρι το 2023.

Ξέρετε, νομοθετείτε για να νομοθετείτε, γιατί το μόνο που σας ενδιαφέρει είναι οι επόμενες εκλογές. Αντιλαμβάνομαστε το σκεπτικό, αλλά δεν το δεχόμαστε σε καμία περίπτωση.

Και τώρα βρήκατε άλλο πολιτικό παιχνιδάκι για να ασχοληθείτε, για να συσπειρώσετε τα κομματικά σας ακροατήρια και για να προκαλέσετε άλλη μία στημένη αντιπαράθεση «λέγε με Πολάκη!». Βρήκατε και αυτό τώρα. Οι τρεις σας όμως συνεργάζεστε αρμονικά. Εδώ θα διαφωνήσετε τώρα, θα μαλώσετε, θα κάνετε. Στα υπόλοιπα μεγάλα όμως τα εθνικά και τα κοινωνικά θέματα τα επώδυνα για τους Έλληνες πολίτες συμφωνείτε και είστε ίδιοι. Δεν διαφέρετε σε τίποτα. Διαχειριστές της εξουσίας είστε, εντολές λαμβάνετε, αυτά εκτελείτε. Δεν διαφέρουν σε τίποτα οι πολιτικές σας. Βρίσκετε πάντα αφορμές να συσπειρώσετε λίγο τα ακροατήρια σας.

Και ετοιμάζεστε τώρα για την επόμενη μέρα. Και η επόμενη μέρα είναι βαριά, γιατί περιλαμβάνει κατασχέσεις περιουσίας Ελλήνων, περιλαμβάνει τη ληστεία των καρτέλ ενέργειας και περιλαμβάνει την προδοσία. Την προδοσία της Μακεδονίας ούτως ή άλλως τη λουστήκαμε, αλλά έρχεται η εκχώρηση εθνικής κυριαρχίας με τις «Πρέσπες του Αιγαίου». Και εκεί χρειάζεται συναίνεση ευρύτατη.

Ήδη η κουβέντα για τη συνεκμετάλλευση έχει ανοίξει για τα

καλά και μας εξοργίζει αυτό. Να θυμίσω και τις δηλώσεις της κ. Μπακογιάννη κ.λπ.. Πάτε για τρικομματική κυβέρνηση. Γι' αυτό και έπρεπε να φύγει το πολιτικό φυσικά βαρίδι που λέγεται Πολάκης για την επόμενη μέρα, για να περάσετε τις «Πρέσπες του Αιγαίου». Πάτε για την τρικομματική κυβέρνηση την οποία έχει προαναγγείλει ο Κυριάκος Βελόπουλος εδώ και τρία χρόνια. Πώς να μην μας κάνει εντύπωση ότι ξαφνικά ο κ. Τσίπρας ενοχλείται από αυτά που λέει ο Πολάκης, όταν ο ίδιος υποστήριζε τα ίδια εδώ και τρία χρόνια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κύριε Χίτα, κλείνετε σιγά, σιγά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε. Είναι πολύ ενδιαφέροντα αυτά που λέω. Μπορεί να έχουν και επιτυχία. Μπορεί να γίνουν έτσι τα πράγματα. Και εδώ θα είμαστε, πρώτα ο Θεός, γιατί οι εκλογές ούτως ή άλλως είναι κοντά.

Σας ευχαριστώ για την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Να είστε καλά.

Γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας δεκαεννέα μαθητρίες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1^ο Γενικό Λύκειο Υμηττού (δεύτερο τμήμα).

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κλείνουμε τις εισηγήσεις με την κ. Σοφία Σακοράφα από το ΜέΡΑ25.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ (Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω με μία εισαγωγική παρατήρηση. Στην επιτροπή ο κύριος Υπουργός θέλησε να υπερηφανευτεί για την πρόοδο της δημόσιας διοίκησης κατά τη διακυβέρνηση Μητσοτάκη. Μας είπε ότι ο δείκτης εμπιστοσύνης των πολιτών προς τη δημόσια διοίκηση επί ΣΥΡΙΖΑ είχε καταβαραθωθεί, ενώ τώρα είμαστε μία μονάδα κάτω από τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Ατυχής αναφορά, κύριε Υπουργέ. Η δημόσια διοίκηση των Ηνωμένων Πολιτειών δεν αποτελεί παράδειγμα ισχυρής και εύρυθμης διοίκησης. Το αντίθετο θα έλεγα και όχι συγκυριακά. Αυτό είναι δομικό στοιχείο του πολιτικού τους συστήματος. Κύρια χαρακτηριστικά της αμερικανικής δημόσιας διοίκησης είναι η ετερογένεια, η ουσιαστική αδυναμία καθοδήγησης αλλά και η ανεξαρτησία υπουργείων και υπηρεσιών από τις εντολές του Λευκού Οίκου. Ακόμα κάθε μεταρρυθμιστική απόπειρα των προέδρων προϋποθέτει συναίνεση του Κογκρέσου.

Πέρα από αυτό μεγάλο ρόλο εκεί παίζουν και τα λόμπι. Τέλος εκεί η κορυφή της διοικητικής ιεραρχίας ορίζεται με άμεσες τοπικές εκλογές. Η αμερικανική δημόσια διοίκηση λειτουργεί με το δόγμα «come in, burn out, move on», δηλαδή στα ελληνικά «προσλαμβάνω, εξαντλώ-ξεζουμίζω και πετάω». Αυτό ίσως είναι και το δικό σας όραμα, κύριοι της Κυβέρνησης, για τη δημόσια διοίκηση.

Κύριε Υπουργέ, θα σας πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αδυναμίας και ανεπάρκειας της αμερικανικής δημόσιας διοίκησης. Θυμηθείτε πόσο πολύ χρόνο θέλουν για να βγάλουν και να επικυρώσουν τα εκλογικά αποτελέσματα τα οποία μάλιστα συχνά αμφισβητούνται. Αντίθετα η ελληνική δημόσια διοίκηση την οποία εσείς συστηματικά συκοφαντείτε και λοιδορείτε, κόμματα σαν το δικό σας αλλά και το κυρίαρχο σύστημα ενημέρωσης λειτουργεί με υψηλές σταθερές αλλά και καλύτερα αποτελέσματα σε σύγκριση όχι μόνο με την αμερικανική αλλά και με πολύ ισχυρές ευρωπαϊκές.

Θυμίζω ότι η Ελλάδα το 2015 οργάνωσε δημοψήφισμα μέσα σε μία βδομάδα. Το αποτέλεσμα και η συνέχεια βέβαια είναι άσχετα με το τωρινό μας θέμα. Το πιθανότερο είναι πως αυτό δεν θα μπορούσαν να το καταφέρουν ακόμα και χώρες σαν τη Γαλλία ή τη Γερμανία.

Έρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο. Είναι ένα πολυνομοσχέδιο με εβδομήντα πέντε συνολικά άρθρα και πλήθος διατάξεων άσχετων μεταξύ τους για πολλά και ετερόκλητα ζητήματα. Πολλές από αυτές καλύπτουν λάθη και κενά προηγούμενων νόμων της Κυβέρνησης. Άλλες ενισχύουν την κυβερνητική επεμβατικότητα στη

δημόσια διοίκηση και την αυτοδιοίκηση, αναδεικνύοντας για μια ακόμη φορά τη συγκεντρωτική και αυταρχική κυβερνητική αντίληψη. Και άλλες έχουν καθαρά προεκλογικό και ψηφοθηρικό χαρακτήρα.

Στο πρώτο μέρος θέλετε να θεσπίσετε ένα σύστημα καινοτομίας στον δημόσιο τομέα, ένα δήθεν σύστημα καινοτομίας χωρίς προσδιορισμό όρων, προϋποθέσεων, κριτηρίων αλλά και στόχων. Είναι μια συγκεκριμένη παράθεση διατάξεων γεμάτες τίτλους χωρίς ορισμένο περιεχόμενο και με ρυθμίσεις αοριστολογίας. Όλα τα θέματα ουσίας παραπέμπονται σε επτά κοινές υπουργικές αποφάσεις και ένα προεδρικό διάταγμα. Πρόκειται για ένα ασαφές πρόπλασμα νομοθέτησης μόνο και μόνο για να εμφανίσετε επικοινωνιακά ότι το δημόσιο εκσυγχρονίζεται.

Καμμία έστω αρχική νομοθετική πρόβλεψη για έλεγχο και αποκλεισμό καινοτομιών, εάν αυτές αντιβαίνουν το Σύνταγμα, τους νόμους και τις αρχές της διοικητικής επιστήμης, δεν υπάρχει ούτε και καινοτομίες που εισάγουν σύστημα δυσλειτουργικό ή λιγότερο αποτελεσματικό από το προϋπάρχον. Δεν υπάρχει κανένας κανόνας συνεκτίμησης του κόστους σε σχέση με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, ούτε καν για τα εχέγγυα απόδοσης του νέου συστήματος. Απλώς παίρνετε το υπάρχον Τμήμα Καινοτομίας και Βέλτιστων Πρακτικών και το αναβαθμίζετε σε Διεύθυνση Καινοτομίας με τρία τμήματα. Σήμερα σε αυτό εργάζονται μόλις τρία άτομα μαζί με τον τμηματάρχη. Δεν υπάρχει καμμία πρόβλεψη για τις ανάγκες προσωπικού και τον τρόπο στελέχωσής του.

Και τι ακόμα προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 6; Ότι για την ετήσια στοχοθεσία η υποβολή προτάσεων καινοτομίας ορίζεται ως υποχρεωτικός στόχος για κάθε προϊστάμενο. Δηλαδή οι προϊστάμενοι κάθε τμήματος του δημοσίου θα πρέπει κάθε χρόνο να εφευρίσκουν προτάσεις καινοτομίας για την οργανική τους μονάδα. Καθόλου πραγματιστικό, αλλά πολύ ενδιαφέρον. Η καινοτομία είναι πλέον ένας αυτοσκοπός. Δηλαδή κάθε χρόνο θα φτάνουν στη Διεύθυνση Καινοτομίας προτάσεις από όλα τα υπηρεσιακά τμήματα του δημοσίου και για όλα τα δικά τους τόσο διαφορετικά και ποικίλα αντικείμενα. Η λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητα ενός τέτοιου συστήματος επαφίεται, κύριοι συνάδελφοι, αποκλειστικά στις υπεράνθρωπες προσπάθειες και στις υπεράνθρωπες ιδιότητες και δυνατότητες των υπαλλήλων της Διεύθυνσης Καινοτομίας. Και επειδή δεν θα βρείτε υπερανθρώπους, προδιαγράψτε την αποτυχία της μεταρρύθμισης ή έστω τη δραματική και άναρχη υπολειτουργία της σε μια εικονική και προσχηματική υπηρεσιακή διαδικασία. Το μόνο κυβερνητικό κριτήριο και κίνητρο είναι η επικοινωνία, η βιτρίνα, και όχι η ουσία.

Και κάτι ακόμα: αφού στο νομοσχέδιο δεν υπάρχει καμμία σχετική παράμετρος, μένει να δει ελληνικός λαός πόσο θα του κοστίσει αυτή η κούφια μεταρρύθμιση και ειδικά η ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος με τον βαρύγδουπο τίτλο: «Κεντρικό σύστημα διαχείρισης γνώσης και ανοικτής καινοτομίας δημοσίου τομέα». Και σε ποιους θα καταλήξει χρηματοδότησή του; Αυτό είναι μια ερώτηση που πρέπει να απαντηθεί.

Πολλή συζήτηση έχει γίνει επίσης και για το άρθρο 21 και σωστά, γιατί είναι πάρα πολύ σημαντικό. Έρχεται ο νόμος, αναγκαστικά, να λύσει ένα πραγματικό πρόβλημα. Πρόκειται για έναν αποτυχημένο γραπτό διαγωνισμό του ΑΣΕΠ το 2022 για οχτακόσιες είκοσι δύο θέσεις στην ΑΑΔΕ. Συμμετείχαν εντεκάμισι χιλιάδες περίπου υποψήφιοι και οι επιτυχόντες ήταν μόλις διακόσιοι σαράντα. Προφανώς υπήρχε εντελώς λανθασμένη υπερεκτίμηση ως προς την απαιτούμενη δυσκολία του διαγωνισμού. Όπως είπε και ο διοικητής της ΑΑΔΕ: «Έχουμε να κάνουμε με μια αστοχία του ίδιου του διαγωνισμού και όχι της ποιότητας των υποψηφίων. Δεν μπορεί να θεωρούμε ότι το 2% μόνο των υποψηφίων είναι κατάλληλοι και το υπόλοιπο 98% δεν είναι κατάλληλο». Η λύση που φέρνετε σήμερα εδώ είναι η πλήρωση των κενών θέσεων με τη μείωση της βάσης που προέβλεπε η προκήρυξη του ΑΣΕΠ, τον ορισμό άλλης βάσης δηλαδή με νόμο.

Κατ' αρχάς θεωρούμε ότι η ρύθμιση αυτή είναι αντισυνταγματική ιδίως με βάση το άρθρο 103 και θα εκπέσει στα δικαστήρια. Σε κάθε περίπτωση όμως δεν θεωρούμε σωστό να ανοίξει μια τέτοια πρακτική κυβερνητικής επέμβασης εκ των υστέρων με νομοθέτηση που τροποποιεί όρους, προϋποθέσεις και αποτελέσματα διαγωνισμών. Δεν υπάρχει περίπτωση να έχετε πλήρη, εύλογη

και νόμιμη δικαιολόγηση για τον αυθαίρετο ορισμό νέας βάσης σε έναν διαγωνισμό που ήδη έχει γίνει και έχουν ήδη βγει τα αποτελέσματα. Ακόμα περισσότερο δεν είναι δυνατόν να πείσετε για το αδιάβλητο αυτού του ορισμού και αυτό είναι ένα μεγάλο πλήγμα για μια διαγωνιστική διαδικασία αυτού του επιπέδου.

Ο κόσμος που ενδιαφέρεται, κύριε Υπουργέ, ζητά να διευκρινίσετε τι εννοείτε μέσο όρο 50%. Μέσο όρο τριών μαθημάτων χωρίς τους συντελεστές βαρύτητας ή με αυτούς;

Εν πάση περιπτώσει άλλα είχαν προβλεφθεί στην προκήρυξη και άλλα λέει τώρα ο νόμος και μάλιστα αφού έχουν δημοσιευθεί οι πίνακες και έχουν γίνει γνωστοί οι επιτυχόντες. Είναι μάλλον αδύνατο να πείσετε ότι η διαφοροποίηση των βάσεων κατά περίπτωση δεν υποκρύπτει φωτογραφική πρόθεση. Κανείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν πρέπει να συμφωνήσει να ανοίξουμε αυτόν τον ασκό του Αιόλου για τους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ. Είναι θέμα αρχής επίσης, κύριε Υπουργέ.

Επομένως ποιες είναι οι εναλλακτικές; Η μία πρώτη λύση θα ήταν η πρόσληψη των επιτυχόντων και η επανάληψη του διαγωνισμού για την κάλυψη των υπολοίπων θέσεων. Αυτή η μέθοδος όμως θα ήταν και χρονοβόρα και κοστοβόρα, αλλά όχι μόνο αυτό, θα ήταν και άδικη για όσους συμμετείχαν και έφεραν ένα μη ικανοποιητικό αποτέλεσμα μόνο και μόνο εξαιτίας της εξωπραγματικής απαιτητικότητας των θεμάτων. Η μόνη αξιοπρεπής λύση είναι να γίνει η επιλογή με βάση τη φθίνουσα σειρά κατάταξης του γενικού μέσου όρου μέχρι την κάλυψη των θέσεων και βέβαια με πίνακα επιλαχόντων, όπως προβλέπεται και όπως πάντα γίνεται. Ίσως έχει και αυτή η λύση προβληματικές πτυχές, αλλά είναι πολύ λιγότερες από τις άλλες και είναι σίγουρα, κατά την άποψή μας, η πιο δίκαιη.

Υπάρχει και άλλη μια παράμετρος εδώ με βάση το νομοκανονιστικό πλαίσιο. Εάν κάποιοι από τους προσλαμβανόμενους δεν έχουν γνωστική πληρότητα σε κάποιο αντικείμενο, μπορεί και πρέπει να οργανωθούν άμεσα ειδικά σεμινάρια στο Ινστιτούτο Επιμόρφωσης και στη συνέχεια ο νόμος προβλέπει και τη δοκιμαστική διαδικασία. Η ΑΔΑΕ θα έχει και τον χρόνο, αλλά και τη δυνατότητα να κρίνει ποιοι από αυτούς μπορούν να παραμείνουν στην υπηρεσία και μετά από αυτή την περίοδο.

Επικίνδυνο είναι και το άρθρο 23. Προβλέπεται ότι οι αποσπάσεις των υπαλλήλων σε θέσεις επιθεωρητών ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας θα ανανεώνονται μόνο με απόφαση του διοικητή της κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διατάξης. Καταστρατηγείται και παρακάμπτεται όλο το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που απαιτεί αποφάσεις του φορέα προέλευσης, και των υπηρεσιακών συμβουλίων, αλλά και της διοίκησής του.

Στο άρθρο 28 για τη διάρκεια προσλήψεων ατόμων κατηγορίας πανεπιστημιακής ή τεχνικής εκπαίδευσης με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου της ΕΕΤΑΑ υπάρχει πρόβλημα νομιμότητας. Οι συμβάσεις αυτές των πενήντα μηχανικών στην ΕΕΤΑΑ είχαν διετή διάρκεια αντί για τη μέγιστη από το νόμο προβλεπόμενη των οκτώ μηνών. Τώρα τις παρατείνετε για δύο ακόμα χρόνια αντί να προσληφθεί κανονικά μόνιμο προσωπικό για την κάλυψη των υπαρκτών αναγκών. Παρατείνετε δηλαδή εδώ το έκτακτο και την παρέκκλιση από το νόμο.

Στο άρθρο 29 απλώς συνεχίζετε τον δρόμο της κυβερνητικής ιδεοληψίας. Επεκτείνεται η δυνατότητα του Υπουργού να προσφύγει κατά απόφασης για απεργία ακόμη και στις περιπτώσεις που έχει ήδη εκχωρήσει τις αντίστοιχες αρμοδιότητες σε ΟΤΑ ή σε άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ακόμη και με μεταφορά προς αυτούς των εξ αντικείμενου αρμόδιων υπάλληλων. Θα μου επιτρέψετε να πω ότι πρόκειται για εκδικητική ρύθμιση. Έρχεται σαν απάντηση στην τελεσίδικη δικαστική ήττα των Υπουργείων απέναντι στην απεργία που κήρυξαν οι τρεις ομοσπονδίες για τα προβλήματα λειτουργίας των υπηρεσιών δόμησης στους δήμους. Συνεχίζετε δηλαδή τον αμείλικτο πόλεμο κατά του δικαιώματος στην απεργία. Δεν σας φτάνει που έχετε ένα πλαίσιο με βάση το οποίο το 98% των απεργιών κρίνονται από τα δικαστήρια παράνομες και καταχρηστικές.

Στο άρθρο 31 αποδίδεται αποκλειστικά στον Υπουργό η έκδοση πράξεων ηθικής αμοιβής και χωρίς πλέον να απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση υπηρεσιακού συμβουλίου. Είναι μία απαράδεκτη ρύθμιση-ενίσχυση των πελατειακών σχέσεων πέρα

και πάνω από τις υπηρεσίες. Οι ηθικές αμοιβές, οι έπαινοι, όπως λειτουργούν, δημιουργούν πολλές συγκρούσεις και προβλήματα στις υπηρεσίες ιδίως επειδή ο έπαινος έχει καθοριστική σημασία για την επιλογή για κάποια θέση. Δυστυχώς, συχνά αυτή η μέθοδος χρησιμοποιείται καταχρηστικά σαν επιταχυντής σταδιοδρομίας.

Το είπα και στην επιτροπή, κύριε Υπουργέ, και θα το επαναλάβω, θα πρέπει να επαναφέρουμε την πραγματική λειτουργία των επαίνων. Είναι ηθικές αμοιβές αναγνώρισης υπηρεσιακής προσφοράς. Δεν πρέπει από αυτές να απορρέουν άλλα οφέλη, που φαλκιδεύουν τις διαδικασίες κρίσεων και επιλογών σε βάρος της υπηρεσίας.

Με το άρθρο 41 για την απευθείας ανάθεση συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών αφαιρείται κάθε εμπλοκή αρμοδιότητας και απόφασης από το δημοτικό συμβούλιο και μεταφέρονται όλα στον δήμαρχο. Από την αρχή δηλαδή μέχρι το τέλος ενός ανθρώπου απόφαση και εξουσία. Εξοβελίζεται από τις διαδικασίες αυτές το δημοτικό συμβούλιο, το αντιπροσωπευτικό αυτοδιοικητικό όργανο, αποκλείετε δηλαδή τον δημοκρατικό έλεγχο. Αν δεν είναι απευθείας, τα αναθέτουμε στην οικονομική επιτροπή, θεσμό ελεγχόμενο πάλι από τον δήμαρχο, τον οποίο κατασκευάσατε για να ακυρώσετε τη δημοκρατική λειτουργία των δήμων. Μιλάμε για προβλέψεις που χωρίς αμφιβολία θα ενισχύσουν τη διαπλοκή, τις ανεξέλεγκτες πελατειακές πρακτικές και εντέλει θα ενισχύσουν τη διαφθορά.

Απαράδεκτη είναι και η διάταξη της παραγράφου 11 για την εκχώρηση των εσόδων από τα ανταποδοτικά τέλη προς τους ιδιώτες εργολάβους και αντισυμβαλλόμενους κάθε είδους συμβάσεις. Αναβαθμίζετε έναν μηχανισμό που φέρνει υπερκοστολογίες, εργασιακό μεσάζονα και λεόντειες συμβάσεις υπέρ των ιδιωτών. Δεν εξυπηρετείται εδώ το δημόσιο συμφέρον, με όλες τις αρνητικές συνέπειες σε βάρος των ΟΤΑ και των πολιτών.

Με το άρθρο 51 για τη σύσταση των διοικητικών συμβουλίων των νοσοκομείων συμμεριζόμαστε το απόλυτο δίκαιο και εύλογο αίτημα να προβλέπεται διακριτά η συμμετοχή εκπροσώπου του νοσηλευτικού προσωπικού του νοσοκομείου.

Για το άρθρο 52, για τα πρόστιμα της λιμενικής αρχής σε βάρος των δήμων και της ΕΤΑΔ, η εμπειρία έδειξε ότι οι προϋποθέσεις του π.δ.71/2020 για τη λειτουργία ναυαγοσωστικών σταθμών στις παραλίες είναι εξεζητημένες και πολύ δύσκολο να καλυφθούν. Μόνο δύο ή τρεις εταιρείες είχαν τέτοια δυνατότητα και αυτές μετά τη θέση σε ισχύ του προεδρικού διατάγματος αύξησαν τις τιμές σε επίπεδα που ήταν αδύνατον να καλύψουν οι δήμοι. Το αποτέλεσμα είναι ένας καταγίγισμος προστίμων. Και δεν επεμβαίνετε καθόλου βέβαια και σε αυτό το βασικό πρόβλημα, την εφαρμογή του προεδρικού διατάγματος. Χρειάζεται, λοιπόν, αναμόρφωση του πλαισίου και οικονομική ενίσχυση των δήμων, για να αποκατασταθεί μια στοιχειώδης ισορροπία.

Με το άρθρο 54 παρατείνεται πάλι το πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ», συνεχίζοντας παρατάσεις επί είκοσι σχεδόν χρόνια χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Χρειάζονται σύγχρονα εργαλεία που να ανταποκρίνονται στις σημερινές ανάγκες.

Σοβαρό πρόβλημα υπάρχει και στο άρθρο 55 για τις εισφορές των ΟΤΑ στους φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Δεν προβλέπεται κανένας μηχανισμός ελέγχου της εκτέλεσης του έργου όταν υπάρχουν συμπτώσεις, τα γνωστά μας ΣΔΙΤ, έτσι οι δημότες χρηματοδοτούν τις ιδιωτικές εταιρείες χωρίς καμμία εγγύηση για τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Κλείνουμε με το κεφάλαιο Γ', τις νέες ρυθμίσεις για την ευζωία των ζώων συντροφιάς. Εδώ πρόκειται για έναν τομέα χαρακτηριστικής κυβερνητικής αποτυχίας. Μεταφέρατε την αρμοδιότητα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο Εσωτερικών, που δεν είχε καμμία προηγούμενη επαφή, γνώση και τεχνογνωσία για το αντικείμενο και αυτό αποδείχθηκε λάθος. Όλη η εργασία του προηγούμενου Υπουργείου, ακόμα και το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς, πήγε κατευθείαν στον κάδο απορριμμάτων και το Υπουργείο ξεκίνησε πάλι από το μηδέν, από το μηδέν και για το μητρώο. Από τότε νομοθετείτε προθεσμίες εξαρχής καταδικασμένες που παρατείνονται διαρκώς και η ολοκλήρωση είναι ακόμα πολύ μακριά και εν τω μεταξύ η κατάσταση διαρκώς επιδεινώνεται. Δύομισι χρόνια μετά ο ν.4830/2021 για τα

ζώα συντροφιάς παραμένει στα περισσότερα κρίσιμα σημεία ουσιαστικά ανεφάρμοστος. Σε πολλά απαιτεί και θα απαιτεί διαρκώς διορθώσεις, αφού ήταν μία ατελής νομοθέτηση με πολλές εσφαλμένες διατάξεις.

Στο άρθρο 69 τροποποιείται και το καθεστώς της Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης, μια συμβουλευτική επιτροπή με τυπική γραφειοκρατική συγκρότηση με έναν μόνο κτηνίατρο και χωρίς κανένα άλλο μέλος από την εξειδικευμένη επιστημονική κοινότητα και βέβαια προβλέπεται και ένα πρόσωπο εγνωσμένου κύρους που το επιλέγει ο Υπουργός. Είναι κλασική περίπτωση να έχουμε τον άνθρωπό μας, να κάνουμε και μια χάρη, να μας τη χρωστάνε κιόλας. Δηλαδή βαρύς αναχρονισμός από Υπουργούς που νομοθετούν για καινοτομία στη δημόσια διοίκηση.

Αφαιρέστε, κύριε Υπουργέ, αυτή την πρόβλεψη και βάλτε έναν εκπρόσωπο της φιλοζωικής κοινότητας ή έναν ακόμα από την επιστημονική κοινότητα.

Ήταν αδύνατον, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, μέσα σε αυτόν τον διαθέσιμο χρόνο που έχουμε να αναφερθούμε σε όλες τις διατάξεις. Όπως είπαμε και στην επιτροπή, υπάρχουν συγκεκριμένες διατάξεις που θα υπερψηφίσουμε, αλλά επί της αρχής και στο σύνολό του καταψήφίζουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ και για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ολοκληρώθηκαν οι γενικές και ειδικές εισηγήσεις. Μπαίνουμε στον κατάλογο. Ενημερωτικά σας λέω ότι έχετε εγγραφεί δεκατέσσερις συνάδελφοι. Χοντρικά γύρω στις 17.00' το απόγευμα θα έχουμε τελειώσει.

Καλείται στο Βήμα η πρώτη του καταλόγου, η συνάδελφος κ. Παρασκευή Βρυζίδου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΒΡΥΖΙΔΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αυτοδιοίκηση είναι ο φορέας εκείνος ο οποίος εξυπηρετεί τον πολίτη, είναι ο ίδιος ο πολίτης στην καθημερινότητά του. Οι δημόσιες υπηρεσίες είναι αυτές που λειτουργούν το κράτος και μέσα από αυτό μπορεί ο καθένας από εμάς να προχωρήσει στα επαγγελματικά του ζητήματα, στα θέματα της οικογένειας του, στην καθημερινότητά του. Επομένως πρέπει να υπάρχει τέτοιος μηχανισμός, τέτοιος εκσυγχρονισμός και τέτοιες παρεμβάσεις, ώστε να υπάρχει νομοθετική επάρκεια για να μπορούν να επιλύονται όλα αυτά τα ζητήματα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Όμως όταν λέμε ότι θέλουμε να οργανώσουμε σωστά, εμπιστευόμαστε το δημόσιο, θα πρέπει αυτό με κάποιες διαδικασίες να το αποδεικνύουμε εμπράκτως. Οι δημόσιοι υπάλληλοι παρέχουν σταθερά υπηρεσίες υψηλών προδιαγραφών. Κάποιοι από αυτούς μέσα από την πορεία τους μπορούν να βρουν μεθοδολογίες καλύτερα από κάποιους άλλους από εμάς, που θα μπορούσαν να πάνε μπροστά πολλές σημαντικές δράσεις. Αυτές, λοιπόν, οι δικές τους καινοτόμες εργασίες θα πρέπει να μπορούν να αξιολογούνται και να αξιοποιούνται καθώς επίσης και οι ίδιοι τους να επιβραβεύονται για την ενασχόληση τους και για αυτή τους την πρόταση. Αυτό, λοιπόν, φέρνει το νομοσχέδιο, δίνοντας τη δυνατότητα στους δημοσίου υπαλλήλους και στο δημόσιο να κάνει βήματα μπροστά. Προδιαγράφεται με συγκεκριμένες γραμμές, έχει όμως πάρα πολύ μεγάλο βάθος και, πιστέψτε με, οι άνθρωποι που ενδιαφέρονται και περιμένουν αυτή τη δικαίωση ή θέλουν να καταθέσουν τις προτάσεις τους είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένοι και τα θετικά αποτελέσματα θα τα δούμε άμεσα.

Επίσης οι υπάλληλοι οι οποίοι εργάζονται είτε με διάφορες συμβάσεις προσωρινές είτε για πολλά χρόνια με επαναλαμβανόμενες συμβάσεις, αλλά πάντοτε με την ανασφάλεια του μέλλοντος, πρέπει με κάποιον τρόπο να μπορούν να παραμείνουν στην εργασία τους. Κατά καιρούς τοποθετήσεις από όλα τα κόμματα δείχνουν μια ευαισθησία στον τομέα αυτόν, όμως δεν έχουν γίνει βήματα σε κορυφαία θέματα, όπως είναι οι εργαζόμενοι στο «Βοήθεια στο Σπίτι», που πάνω από δέκα οκτώ χρόνια είναι σε επαναλαμβανόμενες συμβάσεις.

Ο Πρωθυπουργός πιστεύει ότι οι υπάλληλοι πρέπει να βρίσκουν τη διαδρομή τους, θα πρέπει να είναι ασφαλείς και όχι να βρίσκονται σε μία συνεχή ομηρία. Η ηγεσία του συγκεκριμένου Υπουργείου έκανε πράξη και το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», δίνοντας τη δυνατότητα στο σύνολο των εργαζομένων, αξιοποιώντας την ειδική τους εμπειρία, μέσα από διαγωνισμό να γίνουν

μόνιμοι. Βέβαια υπήρξε πρόβλημα στο Συμβούλιο Επικρατείας μετά από ένσταση και κατοχυρώθηκαν με δεύτερη νομοθετική ρύθμιση, δίνοντας την ευκαιρία να καταλάβουν τις θέσεις όλοι αυτοί οι εργαζόμενοι με προσωποπαγείς θέσεις. Υπήρξαν ωστόσο εκατόν εξήντα τέσσερις εργαζόμενοι που δεν μπόρεσαν να ενταχθούν ούτε στη δεύτερη αυτή διαδικασία. Δεν μένουν εκτός, αλλά υπάρχει πρόβλεψη να συνεχίσουν με τον τρόπο που ήταν να εργάζονται έτσι ώστε να μην υπάρχει ούτε ένας εργαζόμενος που θα βρεθεί εκτός αυτών των διαδικασιών.

Επίσης έχουμε και τον διαγωνισμό της ΑΑΔΕ. Είναι ένας σημαντικός διαγωνισμός με εξειδικευμένες γνώσεις όπου συμμετείχαν πάρα πολλοί υποψήφιοι. Υπήρξε βαθμολογία τέτοια που δεν τους επέτρεπε βάσει του νόμου να προσληφθούν στις οκτακόσιες και πλέον θέσεις που έχει ανάγκη η ΑΑΔΕ. Και πάλι ερχόμαστε με νομοθετική ρύθμιση, εξετάζοντας όλα τα δεδομένα, να μπορεί να γίνει αυτή η πρόσληψη έχοντας μέσο όρο στα μαθήματα 50%. Είναι ένα γενναίο βήμα, το οποίο δίνει τη δυνατότητα να αξιοποιηθεί αυτή η διαδικασία και βέβαια να έχουμε εργαζόμενους στις θέσεις εκεί που τους έχουμε ανάγκη.

Τώρα θέλω να αναφερθώ στο ευαίσθητο θέμα των ατόμων με αναπηρία. Έχουν γίνει πάρα πολλά βήματα και πολλές νομοθετικές ρυθμίσεις και από άλλα υπουργεία. Νομίζω πως είναι πλέον φανερό ότι το ενδιαφέρον του Πρωθυπουργού και των αρμόδιων Υπουργείων και όλων ημών είναι συγκεκριμένο. Πιστεύουμε ότι τα άτομα με αναπηρία θέλουν συγκεκριμένες διευκολύνσεις σε κάποιους τομείς, αλλά από την άλλη πρέπει να αναγνωρίζουμε τις γνώσεις τους, τις ικανότητές τους. Όταν έχουν μία θέση εργασίας δεν την έχουν απλώς γιατί τους δίνεται μία παροχή. Την έχουν γιατί τη δικαιούνται και μπορούν να προσφέρουν πάρα πολύ καλά, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, αρκεί να ξέρουμε εκεί που χρειάζεται να παρέμβουμε και να στηρίζουμε για να συνεχίσουν την εργασία τους.

Έτσι, λοιπόν, μετά από πολλά νομοθετήματα τα οποία έδωσαν την ευκαιρία το σύνολο των παιδιών να πάνε στα ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ επιχορηγούμενα και μια σειρά άλλων νομών που ήταν καθαρά προς αυτή την κατεύθυνση έχουμε και σε αυτό το νομοσχέδιο μία σημαντική ρύθμιση, η οποία προβλέπει στα άτομα με αναπηρία που εργάζονται στο δημόσιο να έχουν προσωπικό βοηθό, τον άνθρωπο εκείνο, ο οποίος θα πληρώνεται από το Υπουργείο, και θα μπορεί να τους διευκολύνει σε κάποιες επιμέρους διαδικασίες που ενδεχομένως έχουν προβλήματα, για να μπορούν απρόσκοπτα και χωρίς δυσκολίες να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε όλους τους υπόλοιπους τομείς που μπορούν και έχουν τη δυνατότητα και έχουν την ικανότητα.

Και βέβαια έχουμε και μια άλλη ρύθμιση για γονείς οι οποίοι έχουν χάσει το παιδί τους να μπορούν για είκοσι ημέρες να απέχουν από την υπηρεσία τους και να πληρώνονται. Νομίζω ότι δεν χρειάζεται περαιτέρω ανάλυση. Κατανοούμε ότι είναι ένα κορυφαίο θέμα ευαισθησίας, είναι αναγκαίο να γίνει και ορθώς μπαίνει μέσα στο νομοσχέδιο.

Τέλος, θέλω να αναφερθώ στην αυτοδιοίκηση και μάλιστα με αφορμή τις ρυθμίσεις που έρχονται τώρα του πρώτου και του δεύτερου βαθμού να πω γενικότερα ότι το Υπουργείο έχει ακουμπήσει επάνω στις δυσκολίες της Αυτοδιοίκησης όχι απλώς εξετάζοντας τα ζητήματα, αλλά μπαίνοντας σε βάθος και κατανοώντας τι είναι αυτό που προβληματίζει. Γιατί η αυτοδιοίκηση του πρώτου βαθμού έχει δεκάδες προβλήματα, αλλά μερικές φορές δυσκολεύεται και λόγω νόμων να τα υλοποιήσει ή πολλές φορές βρίσκειται σε αδιέξοδο.

Πρέπει να επαινέσουμε τη μέχρι τώρα πορεία όχι μόνο τις νομοθετικές ρυθμίσεις σε αυτό το νομοσχέδιο, τις οποίες θα αναλύσω σε λίγο, αλλά και όλα όσα έχουν γίνει μέχρι σήμερα. Γιατί βέβαια υπήρξαν γενναίες χρηματοδοτήσεις στο αυτό το διάστημα. Θεώρησε και η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο ότι αυτές μπορούν να φτάσουν στον πολίτη μέσα από την αυτοδιοίκηση. Υπήρξαν ρυθμίσεις στη διαδικασία λειτουργίας των δημοτικών συμβουλίων και των επιτροπών διότι με το σύστημα το οποίο επικρατούσε δεν μπορούσαν να παρθούν αποφάσεις. Βέβαια η αυτοδιοίκηση δεν είναι ένας χώρος για να εκφράσεις τις πολιτικές απόψεις. Είναι χώρος δράσης και μάλιστα άμεσης και αποτελεσματικότητας, διότι θα πρέπει όχι μόνο να λύσεις τα προ-

βλήματα των πολιτών, αλλά να τους προστατέψεις και από δύσκολες καταστάσεις, να προστατεύσεις τον τόπο τους, την ανθρώπινη ζωή από πυρκαγιές, από πλημμύρες, από δύσκολες και δυσμενείς καταστάσεις. Γι' αυτό, λοιπόν, χρειάζεται να έχει πλειοψηφία το δημοτικό συμβούλιο, να μπορεί να παίρνει αποφάσεις και να τις υλοποιεί.

Έρχομαι στις δικές μας εδώ ρυθμίσεις που έχει το νομοσχέδιο. Θέλω να αναφερθώ στη διαγραφή των χρεών τα οποία δεν βεβαιώθηκαν για πέντε χρόνια. Είναι μια διαδικασία η οποία κάτω από συγκεκριμένες διαδικασίες τραβούσε σε βάθος χρόνου. Δεν υπήρξε η δυνατότητα πληρωμής των οφειλετών για ποικίλους λόγους. Ενδεχομένως δεν υπήρχε και από τους δήμους η δυνατότητα να βεβαιωθούν είτε γιατί ήταν πάρα πολλοί είτε γιατί υπήρχαν άλλες δυσκολίες. Τώρα καθαρίζει το τοπίο από αυτή τη διαδικασία, για να μπορούν απρόσκοπτα να προχωρούν και να εργάζονται.

Και τώρα πάμε στη διαδικασία των ΔΕΥΑ, οι οποίες είναι επιχειρήσεις των δήμων που παρέχουν σημαντικό έργο. Έχουν να κάνουν με το μεγαλύτερο αγαθό, το νερό, που πρέπει να φτάσει και στις πιο απομακρυσμένες γειτονίες της κάθε πόλης, του κάθε δήμου, να πάει σε κτηνοτροφικές μονάδες. Είναι το μεγάλο αγαθό από το οποίο εξαρτάται η ζωή και η ανάπτυξη ενός τόπου. Επίσης, έχει να κάνει με τη διαχείριση των λυμάτων σε πολλές περιοχές, έχει να κάνει με το περιβάλλον, με την προστασία των θαλασσών και των λιμνών.

Αυτές, λοιπόν, οι επιχειρήσεις κάτω από ορισμένες συνθήκες πολλές φορές χρειάστηκε να πάρουν δάνεια, χρειάστηκε να προχωρήσουν σε διαδικασίες άμεσες, γιατί έπρεπε να φροντίσουν τον τόπο τους, με αποτέλεσμα να ξοδέψουν σημαντικά χρήματα που δεν μπόρεσαν να αποδώσουν είτε σε δάνεια είτε σε οφειλές και υπάρχουν δικαστικές αποφάσεις οι οποίες έχουν τελεσιδικήσει και ζητούν να πάρουν αυτά τα χρήματα από τις ΔΕΥΑ. Γίνεται, λοιπόν, αυτή η ρύθμιση και το κράτος αναλαμβάνει να χρηματοδοτήσει αυτές τις οφειλές, προκειμένου να βγουν από το αδιέξοδο, μέχρι ενός συγκεκριμένου ποσού.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**)

Εγώ νομίζω ότι αυτή είναι μία γενναία παροχή προς την αυτοδιοίκηση, δηλαδή απέναντι στον πολίτη. Είναι κάτι που επί σειρά ετών δυσκόλευε και προβλημάτιζε τις αυτοδιοικήσεις και έρχεται και γίνεται σήμερα με αυτή εδώ την Κυβέρνηση επιβεβαιώνοντας για άλλη μια φορά ότι είναι δίπλα στον πολίτη, ότι είναι δίπλα στην περιφέρεια, είναι δίπλα στις τοπικές κοινωνίες και βέβαια δίπλα στην Ελλάδα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει εκ μέρους του Κινήματος Αλλαγής ο κ. Καμίνης για επτά λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περιμένουμε όλοι εναγωνίως να ακούσουμε ποια μέρα θα διεξαχθούν οι εκλογές. Αυτή η ιστορία με την κολοκυθιά δεν είναι μόνο κουραστική, είναι και εντελώς αντιθεσμική, γιατί έχουμε κατορθώσει τη συνταγματική εξαίρεση να την κάνουμε κανόνα. Όταν το Σύνταγμα προβλέπει μία τετραετή θητεία της Βουλής, το προβλέπει αυτό για λόγους ασφάλειας, για λόγους προβλεψιμότητας. Πρέπει οι οικονομικοί παράγοντες να μπορούν να κάνουν το προγραμματισμό τους σε αυτή την κοινωνία, αλλά πρέπει και η δημόσια διοίκηση και αυτή με τη σειρά της να κάνει το πρόγραμμά της. Εμείς, λοιπόν, την εξαίρεση την κάναμε κανόνα, την εξαίρεση που λέει ότι μπορεί να διαλυθεί πρόωρα η Βουλή, όταν ανακύψει εθνικό θέμα εξαιρετικής σημασίας. Και ακούμε τον Πρωθυπουργό να μας λέει πως όπου να 'ναι θα διαλυθεί η Βουλή. Το εθνικό θέμα ποιο είναι; Υπάρχει εθνικό θέμα; Προφανώς και δεν υπάρχει. Ως συνήθως, θα εφευρεθεί εκ των υστέρων. Γιατί το λέω αυτό; Από μία προσωπική, αν θέλετε, ιδιοτροπία. Εμένα αυτή η κατάσταση με ενοχλεί.

Εισέρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο το ερριανιστικό, όπως το αποκάλεσε η ίδια η Κυβέρνηση.

Το Μέρος Α', που αφορά την καινοτομία στον δημόσιο τομέα,

είναι φυσικά ευπρόσδεκτο, αλλά τελικά μια προσεκτική ανάλυση -ακόμα και επιφανειακή- του νομοσχεδίου αυτό που μας λέει είναι ότι η καινοτομία παραπέμπεται στις ελληνικές καλές πρακτικές. Για παράδειγμα, το άρθρο 12 μας λέει ότι η νευρολογική Διεύθυνση Καινοτομίας είναι εκείνη η οποία θα αξιολογεί τις προτάσεις καινοτομίας, θα τις εισηγείται στη συνέχεια στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού του δημόσιου τομέα, αλλά αυτή η διεύθυνση δεν υπάρχει και θα συσταθεί με προεδρικό διάταγμα. Μέχρι τότε η καινοτομία μπορεί να περιμένει.

Θα ήθελα, επίσης, να σταθώ στο άρθρο 53 που δίνει τη δυνατότητα στους δήμους να αδειοδοτούν κέντρα φιλοξενίας ανηλίκων. Είναι μια θετική διάταξη, αλλά έρχεται στην ουσία σε αντιπαράθεση με την προηγούμενη θέση της Κυβέρνησης, του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, το οποίο ισχυριζόταν ότι η ίδρυση και λειτουργία δομών κάθε είδους γι' αυτούς οι οποίοι ζητούν άσυλο δεν είναι τοπική υπόθεση. Με αυτήν τη διάταξη έρχεται και η δημιουργία δομών για αιτούντες άσυλο γίνεται τοπική υπόθεση και θα πρέπει να ξέρουμε αν αυτό δημιουργεί ένα προηγούμενο, αν αυτή η επιλογή του Υπουργείου Εσωτερικών ουσιαστικά ανοίγει τον δρόμο στους δήμους να δημιουργούν και άλλες δομές για αιτούντες άσυλο.

Στο άρθρο 21 αναφέρθηκε διεξοδικά η κ. Λιακούλη. Είπε ότι είναι κάτι το πρωτοφανές. Πραγματικά, το να βλέπουμε να παρεμβαίνει νομοθέτης και εκ των υστέρων να έρχεται να αλλάζει τους όρους ενός διαγωνισμού, όταν έχει διεξαχθεί ο διαγωνισμός, και αυτό μάλιστα να αφορά και ανεξάρτητες αρχές είναι κάτι που εγώ δεν ξέρω να έχει υπάρξει προηγούμενο.

Υπάρχει άλλο ένα θέμα που αφορά την τοπική αυτοδιοίκηση. Εμείς, όσοι θητεύσαμε στην τοπική αυτοδιοίκηση στα δύσκολα χρόνια των μνημονίων σε πάρα πολύ αντίξοες οικονομικές συνθήκες -και πολλοί παραλάβαμε δήμους καταχρεωμένους- ξέραμε ότι, για να συνάψουμε δάνειο από τράπεζα, θα έπρεπε να έχουμε μειώσει τόσο πολύ το δανεισμό, ούτως ώστε να μην υπερβαίνει -αν δεν κάνω λάθος- το 60% των εσόδων. Το κατορθώσαμε. Στην Αθήνα κατορθώσαμε να ρίξουμε κάτω από το 50% τον δανεισμό του δήμου, τον οποίον παραλάβαμε στα 220 εκατομμύρια, και κατορθώσαμε έτσι να πάρουμε ένα δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, προκειμένου να προχωρήσουμε σε έργα στις γειτονιές της Αθήνας. Και χρειάστηκε να καταβάλουμε μεγάλο κόπο, γιατί έπρεπε να συγκεντρώσουμε τα δύο τρίτα του δημοτικού συμβουλίου, όχι των παρόντων, του συνολικού αριθμού του δημοτικού συμβουλίου. Κατορθώσαμε όμως και εκπονήσαμε ένα τέτοιο σχέδιο για τις γειτονιές, κυρίως σχέδια απαλλοτριώσεων, ούτως ώστε κατορθώσαμε να υπερψηφίσει ακόμη και το ΚΚΕ, του οποίου η ψήφος ήταν πάρα πολύ δύσκολο να επιτευχθεί στο Δήμο Αθηναίων. Υπερψηφίσαμε αυτό το πρόγραμμα. Όμως, δυστυχώς, είδα ότι μπήκε στο συρτάρι αυτό το πρόγραμμα των 50 εκατομμυρίων για έργα στις γειτονιές της Αθήνας, μετά από τόσο κόπο που καταβάλαμε για να το προετοιμάσουμε, να επιλέξουμε τα έργα, να πάρουμε το δάνειο, και βλέπουμε τελικά ότι η ανάγκη που τόσο ανάγκη είχαν οι γειτονιές της Αθήνας τελικά παραπέμπεται κι αυτή στις ελληνικές καλές πρακτικές.

Με αυτές τις παρατηρήσεις και ειδικά με το θέμα της καινοτομίας, κύριοι συνάδελφοι, που παραπέμπεται στις ελληνικές καλές πρακτικές, θεωρώ απολύτως εύλογη την απόφαση της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας επί της αρχής να καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Καφαντάρη εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πριν ξεκινήσω την τοποθέτησή μου στο νομοσχέδιο, θα ήθελα να κάνω ένα σχόλιο. Επειδή άκουσα από εισηγητές της Αντιπολίτευσης κάποια ειρωνικά σχόλια για το «Δικαιосύννη παντού», που αποτελεί κεντρικό σύνθημα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία σήμερα, θα ήθελα να πω ότι η πολιτική της Κυβέρνησης Μητσοτάκη δεν μπορεί να αλλοιώνει και τις λέξεις.

Η δικαιοσύνη πραγματικά είναι η εφαρμογή του δικαίου στην κοινωνική πλειοψηφία και αυτό το πράγμα εκπροσωπούμε εμείς

ως ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία σήμερα, με όλα όσα γίνονται.

Το δεύτερο σχόλιο που θέλω να κάνω είναι το εξής: Δεν βλέπω εδώ τον λαλίστατο κ. Πέτσα, ο οποίος πάνω από δύο μήνες σε συναντήσεις οι οποίες έχουν γίνει και με Βουλευτές της Αντιπολίτευσης και με συλλόγους γονέων και της τοπικής κοινωνίας επίσημα δεσμεύτηκε να καταθέσει μία τροπολογία για το μείζον ζήτημα των σχολείων, του 9^{ου} και του 14^{ου} Δημοτικού στο Αιγάλεω, που συστεγάζονται και υπάρχει διαδικασία εξώσης. Είχε ουσιαστικά δεσμευτεί να καταθέσει τροπολογία για επίταξη. Όμως, τόσες συναντήσεις έχουν γίνει, τόσες υποσχέσεις υπάρχουν από τους Υπουργούς της Νέας Δημοκρατίας που ενδιαφέρονται για το κοινωνικό σύνολο και ακόμα δεν έχουμε δει κάτι τέτοιο.

Δεν ξέρω πόσο θα διαρκέσει η Βουλή, εάν θα έχουμε όντως εκλογική διαδικασία πολύ σύντομα, αλλά είναι μεγάλα τα προβλήματα της σχολικής στέγης γενικότερα στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στο Δήμο Αιγάλεω, όπου είναι μεγάλη η κινητοποίηση της κοινωνίας, της πλειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου, του τοπικού δήμου, για να το πω έτσι, και όσες δράσεις και αν έχουν γίνει, δεν έχουν υλοποιηθεί. Αυτοί είναι οι άριστοι, αυτή είναι η Κυβέρνηση η οποία ενδιαφέρεται για την κοινωνία, είναι η Κυβέρνηση που λέει αλήθειες και ο καθένας ως βγάλει τα συμπεράσματά του.

Ακόμα και ένα άρθρο που υπάρχει μέσα στο νόμο δεν καλύπτει αυτή την υπόθεση. Εδώ και τώρα, λοιπόν, περιμένουμε από τον κ. Πέτσα να καταθέσει αυτό το οποίο υποσχέθηκε στην κοινωνία του Αιγάλεω και στην εκπαιδευτική κοινότητα.

Έρχομαι τώρα στο εν λόγω σχέδιο νόμου που ήρθε σε διαβούλευση με πενήντα πέντε άρθρα, αλλά εδώ κατατέθηκαν εβδομήντα πέντε. Παρά το βαρύγδουπο τίτλο του, το νομοσχέδιο «σκούπα» δεν φέρνει κάτι καινούργιο. Υπάρχουν κάποιες θετικές διατάξεις που χάνονται μέσα σε όλα, υπάρχουν ρυθμίσεις που ήδη υλοποιούνται, χωρίς όμως να διακρίνεται συνοχή μεταξύ τους. Προσπαθείτε να λύσετε υπάρχοντα προβλήματα με αποσπασματικό και αυταρχικό τρόπο και αφήνετε σοβαρά θέματα απειράχτα, όπως κάνατε τέσσερα χρόνια τώρα ως Κυβέρνηση και μάλιστα με ασαφή νομοθετήματα, πολλές φορές κακογραμμένα, χωρίς χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, σε αναμονή επεξηγηματικών κανονιστικών πράξεων και κοινών υπουργικών αποφάσεων. Δεν παίρνετε υπ' όψιν σας ούτε τη σχετική τεχνογνωσία που παράγουν οργανικές μονάδες του ΥΠΕΣ που έχουν συσταθεί και το υλικό στα ψηφιακά αποθετήρια της ελληνικής δημόσιας διοίκησης.

Επιλεκτικά θα αναφερθώ σε τρία άρθρα.

Άρθρο 48: Επιχορήγηση δήμων και ΔΕΥΑ, για την εξόφληση δικαστικών και συναφών υποχρεώσεων. Προβλέπεται η έκτακτη επιχορήγηση δήμων και ΔΕΥΑ μέχρι 50 εκατομμύρια συνολικά από το Ταμείο Παρακαταθηκών για εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων από διαταγές πληρωμής και δικαστικές αποφάσεις. Η ρύθμιση αυτή δεν καλύπτει το υπερβάλλον κόστος ενέργειας αλλά μόνο δικαστικές αποφάσεις, που δεν αφορούν παρά μικρή μειοψηφία ΔΕΥΑ και πιθανόν πολύ παλιότερες οφειλές από τον Ιούνιο του 2021. Έχει, όμως, ήδη ψηφιστεί ρύθμιση για οικονομική τους στήριξη, με την οποία όμως δεν προσδιορίζεται το ύψος της επιχορήγησης, την ώρα που το υπερβάλλον ενεργειακό κόστος λόγω υπέρρογκης αύξησης τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας ξεπερνά τα 120 εκατομμύρια ευρώ, την ώρα που οι ΔΕΥΑ να καθορίζετε κάποιο κριτήριο. Γιατί, άραγε; Μήπως είναι και αυτό προεκλογικό; Άλλωστε, δήμαρχοι λένε ότι η οριστική διαταγή πληρωμής μπορεί να φτάσει ακόμα και τα τρία χρόνια.

Εμείς τι λέμε; Λέμε ότι η Κυβέρνηση Μητσοτάκη οφείλει να καλύψει την επιβάρυνση του ενεργειακού κόστους των ΔΕΥΑ και των δήμων από το Σεπτέμβριο του 2021 και μετά, κόστος που προκλήθηκε από τη ρήτρα Μητσοτάκη, την αισχροκέρδεια στην ενέργεια και την επικοινωνιακή δήθεν κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής, χωρίς χατίρια και ρουσφέτια. Η ρύθμιση δεν καλύπτει το υπερβάλλον κόστος ενέργειας αλλά μόνον δικαστικές αποφάσεις, που δεν αφορούν παρά μικρή πλειοψηφία των δήμων.

Άρθρο 29 που αφορά τις ΥΔΟΜ: Αλήθεια, κύριοι της Κυβέρνησης, ενδιαφέρεστε να λυθούν τα προβλήματα και να υπάρξει εύρυθμη λειτουργία των ΥΔΟΜ; Πρόσφατα, δεν καταθέσατε άρθρο σε άσχετη τροπολογία, σε άσχετο νομοσχέδιο του Υπουργείου Πολιτισμού, όπου έγινε για άλλη μια φορά παράταση της διοικητικής υποστήριξης με αναδρομική ισχύ από την 1-1-2023 έως τις 31-3-2023; Σύμφωνα με την Κυβέρνησή σας και επειδή αυτοθεωρείστε ως άριστοι, μέσα σε λιγότερο από ενάμιση μήνα θα εξαφανιστούν όλα τα προβλήματα της λειτουργίας των ΥΔΟΜ. Έτσι είχατε υποσχεθεί στους δημάρχους, ότι για την υποστήριξη που παρέχουν οι ΥΔΟΜ στους μεγάλους δήμους θα υπάρξει αποζημίωση για τις παρασχεθείσες υπηρεσίες και ενίσχυση σε προσωπικό.

Βεβαίως, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η ηγεσία του ΥΠΕΣ κατέθεσε αγωγή κατά τριών ομοσπονδιών, για να κηρυχθεί παράνομη και καταχρηστική η απεργία-αποχή στους ΥΔΟΜ για το διάστημα 23 Ιανουαρίου έως 13 Φεβρουαρίου 2023. Πρόκειται για μια απεργία που έγινε ως ένδειξη διαμαρτυρίας για τη δυσλειτουργία τους και την τραγική αποστελέχυσή τους. Ζητούσαν προσωπικό. Όμως, η αγωγή απορρίφθηκε από το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Σε συνέχεια ο Υπουργός άσκησε έφεση, επικαλούμενος λόγους δημοσίου συμφέροντος, η οποία απορρίφθηκε και αυτή, δικαιώνοντας ουσιαστικά για άλλη μία φορά τους μηχανικούς που θέτουν συνεχώς τα ίδια ζητήματα και δεν παίρνουν απάντηση.

Έρχομαι τώρα στα άρθρα 64 έως 70, τα άρθρα που αφορούν το πλαίσιο ευζωίας των ζώων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό ακόμα, κυρία Πρόεδρε, εάν έχετε την καλοσύνη.

Το 2021 υπήρχαν έντονες αντιδράσεις από όλους τους φορείς. Τα ζωοφιλικά σωματεία στάθηκαν εξαρχής απέναντι σε αυτό που προτείνετε και ψηφίσατε, οι κτηνίατροι το ίδιο, όπως και το σύνολο της Αντιπολίτευσης.

Οι δήμοι βρίσκονται σε ένα καθεστώς διαρκούς αγωνίας, διότι από φέτος θα αξιολογούνται για τα σχετικά επιχειρησιακά προγράμματα που οφείλουν να εκπονήσουν. Τα προγράμματα αυτά θα εκπονηθούν βάσει δεικτών που ορίζονται από την αρμόδια υπηρεσία. Έχουμε, λοιπόν, το εξής: Θα κινδυνεύσουν οι δήμοι με παρακράτηση από τους ΚΑΠ, αφού αυτή είναι η σχετική ποινή σε περίπτωση αρνητικής αξιολόγησης. Παρ' όλα αυτά, εσείς περιγράφετε μια κατάσταση ειδυλλιακή.

Να μην πούμε, βέβαια, για την Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ζώων Συντροφιάς, που προϊστάται ενός τμήματος. Προφανώς, κάποια γενική γραμματεία και κάποια θέση θα θέλατε ουσιαστικά να δημιουργήσετε.

Τέλος, επειδή ο χρόνος περνά, θα ήθελα να πω το εξής: Απ' ό,τι φαίνεται και από το εν λόγω νομοσχέδιο, το ερανοστικό, όπως αποκαλείται, δεν σας ενδιαφέρει η επίλυση προβλημάτων ούτε των εργαζομένων, ούτε η εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών, ούτε και τα προβλήματα των ζώων βέβαια, μιας και κάποια άρθρα αφορούν το εν λόγω θέμα. Ενδιαφέρεστε μόνο για την πάση θυσία παραμονή σας στην εξουσία. Κρύβετε σκάνδαλα και σκανδαλικά, προφυλάσσοντας δικά σας παιδιά, δεν ακούτε φορείς, επιστήμονες, εργαζόμενους, αλλά έχουμε αγωγές, διαρκή σπύλωση προσώπων και συλλογικότητας και βέβαια, ψήφιση διατάξεων σε νομοσχέδιο, οι οποίες διατάξεις εσάς βολεύουν και μόνο. Όμως, κοντός ψαλμός αλληλουσία, λέει ο λαός μας!

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε, για τον χρόνο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης, ο κ. Μυλωνάκης.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομοσχέδια επί νομοσχεδίων. Πολλές φορές έχουμε πει ότι ένα νομοσχέδιο μπορεί να είναι σωστό και σοβαρό, όταν είναι γραμμένο όχι στο πόδι.

Για το παρόν νομοσχέδιο μίλησε αναλυτικά ο ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης, ο Κώστας Χήτας. Θέλω να σας πω το εξής: Είχαμε πολλές ενστάσεις και για προηγούμενα νομοσχέδια. Φέρνετε τώρα τροπολογία για τον διαγωνισμό της ΑΑΔΕ. Τι είχε αυτός

ο διαγωνισμός; Τι είχαμε πει; Είπαμε ότι ήταν πρόχειρος ο διαγωνισμός. Η επιτυχία επί τοις εκατό που θέλατε ανά μάθημα και το γενικό ποσοστό δεν θα οδηγήσουν σε αυτό το οποίο θέλει η ΑΑΔΕ.

Τι θέλει η ΑΑΔΕ; Θέλει ελεγκτές. Τι δώσαμε εμείς στην ΑΑΔΕ; Τίποτα. Οκτακόσιες είκοσι δύο θέσεις ελεγκτών και τελικά ούτε διακόσιοι άνθρωποι δεν μπόρεσαν να περάσουν αυτόν τον διαγωνισμό. Τι είδους διαγωνισμός ήταν αυτός; Εγώ απορώ. Πολλές ενστάσεις από πάρα πολλούς ανθρώπους, από χιλιάδες υποψηφίους, οι οποίοι προσπάθησαν να μπουν σε αυτόν τον διαγωνισμό και να γράψουν για να περάσουν και να βοηθήσουν την ΑΑΔΕ. Τώρα έρχεστε και λέτε ότι πρέπει να τα κατεβάσουμε τα μόρια και να κάνουμε ένα γενικό ποσοστό, το 50%, είτε λιγότερο, είτε περισσότερο, «βοηθήστε μας, σας παρακαλώ», ρωτάτε τον ΣΥΡΙΖΑ, «τι λέτε εσείς», το ΠΑΣΟΚ, «τι λέτε εσείς», την Ελληνική Λύση. Έτσι είναι τα πράγματα.

Κύριε Υπουργέ, αποτύχατε παταγωδώς για άλλη μια φορά και μου ήρθατε τώρα. Καλά που ήρθατε, να σας βλέπω κιόλας. Μα δεν είναι δυνατόν -και σε σας το λέμε συνεχώς- όλο νομοσχέδια. «Όλα θα πάνε καλά» λέει ο κύριος Υπουργός, χαμογελαστά και όλα πηγαίνουν πίσω.

Ακούστε τώρα κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ, και είναι πολύ σοβαρό αυτό που θα σας πω. Προχθές μου ήρθαν κάτι χαρτιά από θέσεις κλειδιά, ραντάρ, τα οποία θέλουν να βάλουν ανεμογεννήτριες. Προσέξτε τώρα! Είναι στη θέση Σκροπονερία, ξέρετε, εκεί στο, Δήμο Χαλκιδέων. Το βουνό είναι στην τελική με τα αεροσκάφη των αποπροσγειώσεων, εκεί έχει το ραντάρ. Εκεί, λοιπόν, θέλανε από παλιά να κάνουν ένα αιολικό πάρκο, έναν αιολικό σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στη θέση Πεταλά στη δημοτική ενότητα Ανθηδόνας στον Δήμο Χαλκιδέων. Παίρνουν μια απάντηση από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας που ελέγχει αυτά τα πράγματα και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας λέει: όχι. Είναι κάτι τεράστιες ανεμογεννήτριες, με άνοιγμα φτερωτής εκατόν πενήντα πέντε μέτρα. Δεν περνάει λίγος καιρός, επανέρχεται αυτό το θέμα και η ΡΑΕ αγνοώντας την απόφαση του Υπουργείου Άμυνας λέει «ναι, μπορεί να γίνει εκεί αιολικός σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και να μπουν ανεμογεννήτριες».

Τελικά είναι το Υπουργείο Άμυνας το οποίο ελέγχει αυτές τις περιοχές ή δεν είναι; Το ένα λέει «όχι, δεν πρέπει» και το αιτιολογεί πλήρως και μετά από λίγο ο πρόεδρος της ΡΑΕ λέει «ναι, μπορούμε να βάλουμε ανεμογεννήτριες τεράστιες εκεί πέρα με άνοιγμα φτερωτής εκατόν πενήντα πέντε μέτρων». Και σηκώνει τα χέρια ο κόσμος ψηλά, σου λέει τι γίνεται εδώ πέρα. Ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι και περιβαλλοντικά υπάρχει θέμα και ουσιαστικά επειδή είναι τα ραντάρ και όλα αυτά τα οποία απορρέουν από το Τατόι και την Πολεμική Αεροπορία.

Εγώ δεν ξέρω τι να πω. Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε αυτή τη στιγμή άμεσα είναι να κάνουμε μία ερώτηση, να διευκρινίσουμε τι είναι αυτό το οποίο άλλαξε ή ποιος έχει το πάνω χέρι, ποιος πρέπει να πάρει απόφαση για τη θέση αυτή, τη συγκεκριμένη θέση, για να μπουν ανεμογεννήτριες.

Διαγωνισμός ΑΣΕΠ. Λέτε ότι στις 4 Μαρτίου θα γίνει ένας μεγάλος διαγωνισμός ΑΣΕΠ. Θα δείτε ότι και εκεί θα έχετε αποτυχία. Από την αρχή, λοιπόν, η Ελληνική Λύση είχε χτυπήσει το καμπανάκι του κινδύνου. Ας καθίσουμε όλοι μαζί με τακτικά συμβούλια πολιτικών αρχηγών να βρούμε λύσεις για την κοινωνία. Οι λύσεις για την κοινωνία δεν είναι τα νομοσχέδια. Ένα νομοσχέδιο το οποίο υπήρχε και προϋπήρχε και παραπροϋπήρχε και φέρνουμε, αλλάζουμε δύο, τρία άρθρα, δήθεν κάνουμε καινοτομίες, δήθεν κάνουμε ψευτοπροοδευσισμούς, αλλά τίποτα.

Η τοξικότητα και η επιθετικότητα η οποία δημιουργήθηκε εδώ πέρα το τελευταίο χρονικό διάστημα βλέπετε τα αποτελέσματά της. Και εσείς, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, έχετε πλέον πάρα πολύ μεγάλη ευθύνη. Δίνετε άλλοθι στη Νέα Δημοκρατία και έρχεστε και συγκαλύψετε μαζί της, διότι η επόμενη μέρα θα είναι πάρα πολύ δύσκολη και το λέω εδώ για τον ελληνικό λαό.

Σας έχουν βάλει σε ένα τρυπάκι. Πήρατε από τις Ηνωμένες Πολιτείες και συγκεκριμένα από τον Υπουργό των Εξωτερικών, τον κ. Μπλίνκεν. Ο κ. Τσίπρας μαζί με τον κ. Μητσοτάκη έχουν πάρει μια εντολή. «Τελειώνετε τα παραμύθια σας» λέει, «διώξτε τους κακούς ενθөн κακειθεν, τους σκληρούς και ελάτε να συγκυβερνήσετε, για να μοιράσετε το Αιγαίο».

Κυρία Πούλου, εσείς το ξέρω ότι αντιδράτε και θα αντιδράσετε, όμως ο Αρχηγός σας δεν έχει την ίδια άποψη μαζί σας. Θα τα δείτε. Είδατε τι γίνεται και πώς στήθηκε το θέμα του Πολάκη. Τον τελειώνετε τον Πολάκη για πλάκα. Αυτά λέγατε και εσείς. Τα ίδια δεν έλεγε ο κ. Σπίρτζης πριν από έξι-επτά μήνες; Τα ίδια ακριβώς, ό,τι είπε ο Πολάκης. Ένα λάθος έκανε, ότι στοχοποίησε και προσωποποίησε ονομαστικά και με φωτογραφία. Αυτό ήταν λάθος. Βεβαίως, είναι λάθος μεγάλο.

Εμείς από την πρώτη στιγμή έχουμε πει ότι θέλει προσοχή. Ποτέ δεν έχουμε στοχοποιήσει, ούτε έχουμε προσωποποιήσει τα θέματα αυτά τα οποία απασχολούν το Κοινοβούλιο και τον ελληνικό λαό. Η Κυβέρνηση ευθύνεται, η Αξιωματική Αντιπολίτευση ευθύνεται, οι Αρχηγοί τους ευθύνονται, το ΠΑΣΟΚ ευθύνεται. Αλλά από την άλλη μεριά όχι να μας πείτε ότι ο Πολάκης έκανε κάτι το τελείως διαφορετικό απ' αυτά τα οποία υποστήριζε. Το παράδειγμα που σας φέρνω είναι ότι αμέσως την επόμενη μέρα πήρε, εμμέσως πλην σαφώς, όλος ο ΣΥΡΙΖΑ -εκτός από την ηγετική του ομάδα- το μέρος του Πολάκη. Και αν μπειτε μέσα στα social media, κυρία Πούλου, και το ξέρετε, υπάρχουν χιλιάδες άνθρωποι υπέρ του Πολάκη. Ξέρετε τι θα κάνετε; Θα διαλύσετε τον ΣΥΡΙΖΑ και όπως λέμε «bad bank», καλή τράπεζα και κακή τράπεζα, εσείς θα είστε το καλό κόμμα, το υπάκουο κόμμα, το οποίο θα πάτε με το άλλο το υπάκουο κόμμα και θα διαμοιράσετε το Αιγαίο. Θα κάνετε τα πάντα για να γίνει η συνεκμετάλλευση του Αιγαίου, ό,τι ακριβώς εντολή σας έδωσε ο κ. Μπλίνκεν. Ή νομίζετε ότι ήρθε για να δει τον κ. Τσίπρα και να του πει «τι όμορφος είσαι παιδί μου!», Όχι. Του είπε «θα κάνεις ένα, δύο, τρία», όπως είπε και στον κ. Μητσοτάκη.

Η Ελληνική Λύση, λοιπόν, είχε απόλυτο δίκιο για μια ακόμη φορά. Πόσο καιρό σας το λέγαμε εδώ πέρα; Ο δε Κυριάκος Βελόπουλος το είχε πει και μπροστά στον Πρωθυπουργό. «Θα συγκυβερνήσουν τα τρία κόμματα». Καλά για το ΠΑΣΟΚ, δεν υπάρχει κανένας, κολαούζος είναι, όσοι έχουν μείνει, δεν ξέρω πόσοι έχουν μείνει. Κύριε Κουρουμπλή, εσείς έχετε συνηθίσει από αυτά τα πράγματα δεν είπατε «και, ρε παιδί μου, ας δούμε αυτή την τροπολογία για τη διάσωση». Έχει δίκιο ο κ. Βιλιάρδος που φωνάζει συνέχεια, δεν είναι προστασία, είναι διάσωση της πρώτης κατοικίας, πώς να διασώσουμε το σπιτάκι, το κεραμίδι του απλού, του φτωχού Έλληνα πολίτη, αυτού ο οποίος έχει πρόβλημα πραγματικό. Τι είχε πει η Ελληνική Λύση; Πολιτικό είναι το θέμα. Αφήστε τα δικαστήρια, αφήστε τους νόμους και τους παρανόμους. Ελάτε εδώ, όλοι μαζί να ψηφίζουμε δυο σειρές. «Πρώτη και μοναδική κατοικία δανειολήπτη, ο οποίος είναι σε αδυναμία πληρωμής -πραγματική αδυναμία πληρωμής- δεν πλειστηριάζεται». Τελεία και παύλα. Να δείτε πώς θα λύναμε το πρόβλημα.

Είδα ορισμένα πράγματα τα οποία είχε βγάλει ο κ. Βιλιάρδος, ο οποίος είναι και τομεάρχης των οικονομικών. Πόσα είναι τα χρήματα των ενυπόθηκων -λέτε- δανείων; Κύριε Υπουργέ, πρέπει να το δείτε αυτό το πράγμα και να το δούμε όλοι μαζί. Πόσα λεφτά είναι τα ενυπόθηκα δάνεια της πρώτης κατοικίας; Είναι 12,5 δισεκατομμύρια ευρώ της πρώτης κατοικίας. Μάλιστα. Πόσο τα αγόρασαν τα fund, τα κοράκια, αυτά τα πράγματα; Τα αγόρασαν 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ! Άρα, λοιπόν, για 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ θα έπρεπε να έρθουμε και να προστατεύσουμε, να διασώσουμε την πρώτη κατοικία του απλού Έλληνα πολίτη, το κεραμίδι -που λέγαμε παλιά και το λέμε και τώρα με τα παιδάκια του μέσα και την οικογένειά του.

Είπατε πώς χθες το βράδυ ο άστεγος κήκε, που έβαλε λίγα ξύλα -δεν ξέρω τι έβαλε εκεί πέρα για να ζεσταθεί- και κήκε ζωντανός;

Αυτούς τους ανθρώπους, λοιπόν, πρέπει να προστατέψουμε

και τους αφήσατε και τα τρία κόμματα να καταστραφούν, γιατί θα καταστραφούν. Έχουμε πενήντα χιλιάδες πλειστηριασμούς μέσα στο 2023. Τι είναι αυτοί οι πλειστηριασμοί; Με πάτημα ενός κουμπιού δεν θα προλαβαίνει ο άνθρωπος να καταλαβαίνει από πού του έρχεται και θα του έρχεται ο δικαστικός επιμελητής απ' έξω με την Αστυνομία και θα του λέει «βγες έξω, πάρε και πέντε πραγματάκια για τα παιδάκια σου και δύο κουβέρτες και μείνε στον δρόμο!», «μα, σας παρακαλώ, δεν έχω να πληρώσω», «δεν με ενδιαφέρει!».

Αυτή είναι η κοινωνία; Αυτό είναι το κοινωνικό κράτος; Αυτό είναι το κράτος δικαίου, που τσακίσατε τον ελληνικό λαό με τα βρωμομνημόνια που υπογράψατε όλοι; Θα μας κάνουν τους ξύπνιους οι Γερμανοί, οι Αμερικανοί και όλοι αυτοί οι οποίοι εκμεταλλεύτηκαν και πουλήσαμε, ξεπουλήσαμε την περιουσία μας; Πού είναι η ελληνική περιουσία; Πού είναι ο ιδρώτας τόσων ετών εκατομμυρίων Ελλήνων που δούλευαν μετά τον πόλεμο και μέχρι σήμερα; Πού είναι αυτά τα λεφτά; Όλα στα χέρια των δανειστών! Δεν έχουμε τίποτα, τίποτα δεν έχουμε!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δώστε μου ένα λεπτό ακόμη, κυρία Πρόεδρε, σας παρακαλώ!

Τίποτα δεν έχουμε! Ο ελληνικός λαός πρέπει να το ξέρει, δεν έχει τίποτα στα χέρια του, δεν του ανήκει τίποτα. Τα έχετε παραδώσει όλα -όλα!- και τσακώνεστε τώρα μεταξύ σας ποιος παρέδωσε τα λιγότερα. Ποιος πρόδωσε αυτόν τον ελληνικό λαό, αυτόν τον φουκαρά ο οποίος δούλεψε, τον πατέρα μας, τον παππού μας, για να είμαστε εμείς σήμερα εδώ; Και τι αφήνουμε στα παιδιά και τα εγγόνια μας; Τίποτα! Τίποτα! Μηδέν! Μία πτωχευμένη χώρα, μια ξεπουλημένη στους δανειστές χώρα. Γιατί; Γιατί καθένας θέλει να κάνει το κομμάτι του, θέλει να κάνει το δικό του. Αυτό σας είχαμε πει για την πρώτη κατοικία, δεν το ακούσατε. Σε λίγο θα πάρουμε τα αποτελέσματα, μετά τις εκλογές.

Λέει ο ΣΥΡΙΖΑ «θα παγώσουν οι πλειστηριασμοί μέχρι τις εκλογές». Μα, σοβαρά μιλάτε τώρα; Το θέμα είναι να παγώσουν μέχρι τις εκλογές ή να σώσουμε το σπίτι μια και καλή; Και πού ήταν το πρόβλημα, δηλαδή, με δυο σειρές να το κάναμε εδώ πέρα, έναν νόμο; Ούτε Άρειους Πάγους χρειαζόμαστε, ούτε δικαστές χρειαζόμαστε, ούτε τίποτα δεν χρειαζόμαστε, παρά έρχεται ο ένας, τα βάζει με τους δικαστές, οι δικαστές τι κάνουν; Αποφασίζουν με τους νομολόγους που έχετε υπογράψει εσείς ως ΠΑΣΟΚ από το 2003, εσείς το 2015 και το 2019, η Νέα Δημοκρατία με τον πτωχευτικό νόμο και μετά φτάνει ο άλλος. Όλο οι άλλοι φτάνει, εμείς δεν φταίμε σε τίποτα! Πολιτικό είναι το θέμα, σας το είπαμε από την πρώτη στιγμή, θα είχαμε τελειώσει με αυτό το πράγμα. Και, όμως, τίποτα, για ελάχιστα χρήματα! Εδώ πήγατε και κάνατε κούρεμα στον Πηλαδάκη και στα δάνεια, αυτά που χρωστούσαν τα καζίνο, 140 εκατομμύρια ευρώ, το 90% κούρεμα.

Κούρεμα, κύριε Βορίδη, κούρεμα 140 εκατομμύρια ευρώ και αφήνουμε τα κοράκια, τα fund και κάνουν ό,τι θέλουν. Μα, εσείς τα λέγατε αυτά τα πράγματα παλιά. Τι έχετε πάθει τώρα; Τι έχετε πάθει; Τι έχει αλλάξει, δηλαδή, στο μυαλό του Βορίδη; Αφήστε τους άλλους! Σε εσάς που σας ξέρω χρόνια, από μικρά παιδιά. Δεν γίνεται αυτό το πράγμα, να βλέπω εγώ έναν άνθρωπο ο οποίος είναι τώρα Υπουργός Εσωτερικών, πρώτος της τάξης Υπουργός και να μην μπαίνει μπροστά να λέει «όχι, ρε παιδιά, ελάτε όλοι μαζί εδώ πέρα να ψηφίσουμε για να σώσουμε το σπιτάκι του Έλληνα!». Δεν γίνεται!

Ακρίβεια, τεράστια η ακρίβεια! Εδώ δεν πάει ο κόσμος στο σουπερμάρκετ. Αντί να πάρει το καρότσι, πάει και παίρνει ένα καλάκι και έρχεται ο Άδωνις και λέει «Όλα καλά! Φθηνά είναι, πιο φθηνά από πέρυσι». Μα, μας δουλεύεις; Οι μισθοί καθηλωμένοι, «δίνω 7% αύξηση», λέει. Τι 7%; Εδώ έχουν ανέβει τα προϊόντα από 50% μέχρι 150%. Τι 7%; Έχει φτάσει το τυράκι, η φέτα, 13 ευρώ. Τι μας λέτε τώρα; Κοροϊδεύετε, κοροϊδεύετε, μέχρι πού θα πάει αυτή η κοροϊδία; Μέχρι πού θα πάει αυτό το παραμύθι; Και αυτός ο ελληνικός λαός ευθύνεται, δεν έχω μάθει να χαϊδεύω κανενός αυτιά. Ευθύνεται ο ελληνικός λαός, όταν ψηφίζει τους ίδιους και τους ίδιους παραμυθατζήδες, οι οποίοι εναλλάσσονται στην εξουσία για να του πουλάνε παραμύθι και ελπίδα. Καλά να πάθει και αυτός! Τι να κάνουμε τώρα δηλαδή; Τα λέμε, τα ξαναλέμε και τα ξαναλέμε.

Τέλος πάντων, εγώ πιστεύω, κυρίες και κύριοι, ότι σε αυτές τις εκλογές τα πράγματα θα είναι τελείως διαφορετικά. Η Ελληνική Λύση -θα το θυμηθείτε- θα είναι τρίτο κόμμα στις εκλογές. Ο ελληνικός λαός κατάλαβε ότι δεν κοροϊδεύουμε, δεν μπήκαμε εδώ μέσα για να παίξουμε τις κουμπάρες ούτε να κοιτάζουμε να πάρουμε τις θέσεις μας. Δεν μας ενδιαφέρει η θέση. Και αν δεν ξαναμπούμε στη Βουλή, έχουμε δουλειές να κάνουμε, μια χαρά είμαστε. Δόξα τω θεώ! Δεν είναι αυτοσκοπός μας. Εδώ πέρα γίνεται ένα πανηγύρι.

Πήγαμε προχθές και ψηφίσαμε και, μάλιστα, μου λέγανε όλοι «γιατί δεν ψηφίσατε, ρε Μυλωνάκη, δεν ψηφίσατε εσείς, η Ελληνική Λύση, το «πόθεν έσχες»»; Ποιο «πόθεν έσχες», που δουλεύουμε τον κόσμο; Το 4% ελέγχεται από αυτά τα οποία πρέπει να ελεγχθούν από τους υπόχρεους, το 4% και θα πάει, λέει, πιθανόν μέχρι το 7%. Θέλουμε, όμως, να αναρτώνται -κάνουμε μια πρόταση- όλων των υπόχρεων το «πόθεν έσχες», ανεξαιρέτως όλων, θα αναρτώνται κοινή θέα. Να ξέρει καθένας τι έχει ο υπόχρεος.

Δεν μπορεί να παίρνει κάποιος ένα σπίτι στο Παλαιό Ψυχικό και να κάνει 1 εκατομμύριο ευρώ και να μην μπορούμε να δικαιολογήσουμε πώς μπορεί. Και εγώ γιατί δεν έχω τέτοια δυνατότητα; Δεν καταλαβαίνω, εγώ δεν δουλεύω τόσα χρόνια, εξήντα πέντε χρονών, πιλότος, πράγματα, πειστήρια; Δεν κατάλαβα Χριστό, δεν καταλαβαίνω τίποτα; Πώς θα το καταλάβει ο πολίτης; Πού τα βρίσκετε, κύριοι, τα λεφτά; Πού βρίσκονται τόσα λεφτά, 1 εκατομμύριο ευρώ; Το καταλαβαίνετε; Και ακούει ο άνθρωπος που παίρνει 700 ευρώ και 800 ευρώ και 1000 ευρώ και λέει «Παναγία μου, πού τα βρίσκουν αυτοί οι άνθρωποι τα λεφτά;». «Θα σου κάνω μηνύσεις!», λέει, γιατί θα μου κάνεις μήνυση, κυρία μου, κύριέ μου; Βγες και δικαιολογήσε τα! «Εγώ είμαι εφοπλιστής, εγώ είμαι επιχειρηματίας, εγώ φέρνω λεφτά από όπου θέλω». Πες, όμως, κάτι, μην κοροϊδεύετε τον κόσμο. Δεν γίνεται αυτό, ο ένας να τσακώνεται με τον άλλον και ο ελληνικός λαός, ένα μεγάλο μέρος του ελληνικού λαού, το πλείστον, να μην μπορεί να ζήσει, να επιβιώσει, να μορφώσει τα παιδιά του, να τα στείλει φροντιστήρια σαν άνθρωπος, όπως θέλει και αυτός. Δεν ξέρω, το λέω με πόνο ψυχής, ειλικρινά σας μιλάω, δεν ξέρω αν αξίζει κανείς να παλεύει εδώ πέρα μέσα στη Βουλή, αν τον καταλαβαίνει ο κόσμος αυτόν τον αγώνα που έχουμε δώσει τέσσερα χρόνια η Ελληνική Λύση.

Κυρία Πρόεδρε, για αυτά τα θέματα και για το παρόν νομοσχέδιο μίλησε αναλυτικά ο ειδικός αγορητής του κόμματος, ο Κώστας Χήτας. Καταψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Και καταθέτω στα Πρακτικά, κύριε Υπουργέ, για να τα δείτε σας παρακαλώ αν θέλετε, αυτά τα έγγραφα τα οποία αποδεικνύουν ότι άλλα λέει το Υπουργείο Άμυνας για τη συγκεκριμένη περιοχή για τις ανεμογεννήτριες, ότι δεν πρέπει να στηθούν και άλλα λέει η ΠΑΕ. Ποιος έχει δίκιο και ποιος άδικος, δεν ξέρει, δεν καταλαβαίνει κανείς τίποτα. Το θέμα είναι ότι πληρώνει πάλι ο ελληνικός λαός.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αντώνιος Μυλωνάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Και πριν δώσω τον λόγο τώρα στον Υπουργό Υγείας κ. Πλεύρη, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», τριάντα επτά μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 5^ο Δημοτικό Σχολείο Άργους.

Η Βουλή σας καλωσορίζει, παιδιά!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο κ. Πλεύρης για να τοποθετηθεί επί τροπολογίας αρμοδιότητάς του.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παίρνω τον λόγο για να τοποθετηθώ στην τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών, σε δύο διατάξεις που αφορούν και στο Υπουργείο Υγείας.

Η πρώτη διάταξη είναι η λύση του προβλήματος με την προκήρυξη 2Κ/2019. Εδώ πέρα έχει ενδιαφέρον μόνο να πω δυο λόγια για να δούμε την προχειρότητα με την οποία έκανε και τις προκηρύξεις η προηγούμενη κυβέρνηση, καθώς επίσης και τον λαϊκισμό που χαρακτηρίζει μεγάλο μέρος των συναδέλφων Βουλευτών της Αντιπολίτευσης αναφορικά με τις προκηρύξεις.

Τι λέτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακόμα και τώρα; «Ελάτε και μονιμοποιείστε όσους είναι επικουρικοί». Το έχουμε ακούσει αυτό να το λέτε συνέχεια; Πάμε να δούμε, λοιπόν, τι έκανε με τις 2Κ ο ΣΥΡΙΖΑ. Σήμερα πληρώνουμε τις συνέπειες, τις οποίες λύνει αυτή η Κυβέρνηση. Εγκατέλειψε όλους αυτούς τους ανθρώπους. Βγάξει, λοιπόν, μια προκήρυξη 2Κ με μια αυξημένη μοριοδότηση που δεν δικαιολογούνται. Καμμία σχέση, δηλαδή, με τη διαδικασία που κάνουμε τώρα εμείς για όσους έχουν προσληφθεί εν μέσω COVID. Λέει στον κόσμο «ορίστε, θα μείνετε όλοι εσείς στις θέσεις σας και θα μονιμοποιηθείτε γιατί σας έδωσα αυξημένη μοριοδότηση». Έρχεται το Συμβούλιο της Επικρατείας με δύο αποφάσεις το 2022, κρίνει την προκήρυξη αντισυνταγματική και χίλια εκατόν δεκαέξι άτομα μένουν εκτεθειμένα. Είναι αυτά που λέτε και τώρα όλοι σας αναφορικά για την αυτόματη μονιμοποίηση του κόσμου που είναι στο ΕΣΥ, τη στιγμή που εμείς έχουμε διαδικασία με λελογισμένη, όπως προβλέπει το Σύνταγμα, αυξημένη μοριοδότηση όχι ως πριμοδότηση αλλά ως εργασιακή εμπειρία που παρελήφθη εν μέσω COVID.

Ερχόμαστε, λοιπόν και λύνουμε αυτό το πρόβλημα. Πώς το λύνουμε; Όσοι λαμβάνουν τις θέσεις, τις λαμβάνουν και αυτοί οι οποίοι πλέον δεν θα έπρεπε να παραμείνουν στις θέσεις τους. Δίνουμε τη δυνατότητα να παραμείνουν στις κενές οργανικές θέσεις που υπάρχουν. Και αν δεν υπάρχουν κενές οργανικές θέσεις, δημιουργούνται προσωποπαγείς θέσεις. Οι προσωποπαγείς αυτές θέσεις θα παραμείνουν μέχρι να κενωθεί η πρώτη οργανική θέση, έτσι ώστε να μην υπάρξει και αύξηση των οργανικών θέσεων. Για τους υποψηφίους οι οποίοι έχουν μπει σε άλλη θέση από αυτή που υπηρετούν τώρα, θα κληθούν εντός είκοσι ημερών να επιλέξουν ποια από τις δύο θέσεις θέλουν και ακολουθείται η ίδια διαδικασία. Με αυτόν τον τρόπο, λοιπόν, όσοι κρίθηκαν ότι πρέπει να διοριστούν, θα διοριστούν και παράλληλα όσοι αυτό το διάστημα υπηρετούν θα παραμείνουν σε οργανικές θέσεις ή προσωποπαγείς, λύνοντας ένα θέμα που προκάλεσε η προχειρότητα και ο λαϊκισμός της προηγούμενης κυβέρνησης. Η προκήρυξη 2Κ είναι ντροπή για την προηγούμενη κυβέρνηση και συνεχίζετε να λέτε τα ίδια πράγματα τα οποία βγήκαν αντισυνταγματικά. Αντιθέτως, εμείς με μία μεθοδολογία, προσεκτικά, δίνουμε τις δυνατότητες που υπάρχουν και διασφαλίζουμε ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι, που εξαιτίας σας θα έχαναν τις θέσεις τους, θα παραμείνουν.

Το δεύτερο το οποίο αφορά στο Υπουργείο Υγείας είναι το άρθρο 10 και έχει να κάνει με τις διοικήσεις των νοσοκομείων όπου επέρχονται οι ακόλουθες αλλαγές. Πέραν του ότι στο διοικητικό συμβούλιο όπου υπάρχουν δωρεές θα μπαίνει και άτομο του δωρητή παράλληλα επιλέγουμε να υπάρχουν άλλα δύο άτομα στο διοικητικό συμβούλιο. Το ένα είναι εκπρόσωπος της περιφέρειας δείχνοντας με αυτόν τον τρόπο την αναγνώριση την οποία έχει το Υπουργείο Υγείας στο αυτό το διάστημα, σε συνεννόηση την οποία έχει κάνει ο Υπουργός, κ. Μάκης Βορίδης, με τις περιφέρειες. Πολλοί πόροι από την περιφέρεια δόθηκαν προκειμένου να στηριχθούν τα νοσοκομεία και σε υλικοτεχνική υποδομή αλλά και σε επικουρικό προσωπικό, ενώ παράλληλα θα υπάρχει και ένας εκπρόσωπος από τον οικείο ιατρικό σύλλογο. Είναι ένα πάγιο αίτημα των ιατρικών συλλόγων. Ως επιστημονικός φορέας μπορεί να βρίσκεται και να εκφράζει θέση ως προς τη χάραξη πολιτικών υγείας μέσα από τα διοικητικά συμβούλια των νοσοκομείων.

Αυτές είναι, κυρία Πρόεδρε, οι δύο αλλαγές οι οποίες αφορούν στο Υπουργείο Υγείας. Καλώ τους συναδέλφους να τις υπερψηφίσουν. Μάλιστα επιμένω ως προς τη 2Κ να αναλογιστούν αυτοί που βγάλαν αυτή την προκήρυξη τι συνέπειες προκάλεσαν τις οποίες ερχόμαστε τώρα εμείς να τις λύσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Αδαμοπούλου, Ανεξάρτητη Βουλευτής.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, φέρατε προς ψήφιση σήμερα ένα νομοσχέδιο μωσαϊκό ή, όπως συνηθίζετε, ένα νομοσχέδιο κουρελού, με το οποίο συγκεντρώσατε όσες διατάξεις περίσσεψαν από όλα τα χρόνια της θητείας σας και θέλετε τώρα να τις περάσετε προεκλογικά. Πρόκειται κυριολεκτικά για διατάξεις ρετάλια με τις οποίες προσπαθείτε να ανοίξετε ή να κλείσετε πονηρές τρύπες αλλά και να κάνετε χατίρια της τελευταίας στιγμής στον προεκλογικό πυρετό. Θεωρείτε ότι μπορούν να περάσουν νύχτα.

Τα τέσσερα χρόνια της θητείας σας ακούμε για καινοτομία και καινοτομία δεν βλέπουμε. Ακούμε για ανάπτυξη και επενδύσεις και αυτό που βλέπουμε είναι ακρίβεια, απευθείας αναθέσεις, εξαγορές των δανείων από τα funds, πλειστηριασμούς πρώτων κατοικιών, κατασπατάληση, διασπάθιση του δημοσίου χρήματος, επισυνδέσεις και υποκλοπές, έναν αντιθεσμικό κυβερνητισμό και μια τραγικά αναποτελεσματική υπερνομοθέτηση με μεθοδολογία μαθητευόμενου μάγου. Και το λέω αυτό διότι αν και είναι πολύ νωπές ακόμη οι αναμνήσεις από το νομοσχέδιο για τα ζώα συντροφιάς, όπου εν ολίγοις μας λέγατε ότι ήρθατε να λύσετε με ένα μαγικό τρόπο ένα τεράστιο ζήτημα, τώρα φέρνετε νέες τροποποιήσεις σε αυτό το νομοσχέδιο αν και σύσσωμη η Αντιπολίτευση τότε είχαμε διατυπώσει σοβαρές ενστάσεις κατά αυτού του νομοσχεδίου. Πραγματικά επί ματαίω συζητάμε για τα ίδια και τα ίδια ζητήματα διότι όταν έρχεται η κανονική τους ώρα να συζητηθούν τότε, κύριε Υπουργέ και γενικά οι Υπουργοί της Κυβέρνησης, έρχεστε με το παπικό αλάθητο. Τώρα φέρνετε τις τροποποιήσεις μόνο και μόνο ως απόρροια της κακής σας νομοθέτησης.

Για να περάσω στην επιμέρους ανάλυση του νομοσχεδίου πρώτα από όλα δε μπορώ να μην παρατηρήσω ότι ως διά μαγείας εξαφανίζονται κάποιες διατάξεις οι οποίες είχαν αναρτηθεί στη δημόσια διαβούλευση, όπως είναι το άρθρο 32 για την εκλογή των προέδρων των δημοτικών κοινοτήτων που είναι πάγιο αίτημα των δήμων, ενώ από την άλλη ως διά μαγείας εμφανίζονται νέες διατάξεις στο προς ψήφιση κατατεθειμένο νομοσχέδιο, περί τα είκοσι επιπλέον άρθρα.

Και σε αυτό το νομοσχέδιο ακολουθείτε την πάγια τακτική του outsourcing, δηλαδή αναθέτετε σε εξωτερικούς ιδιώτες συνεργάτες να καλύψουν πάγιες ανάγκες του δημοσίου αντί να προκρίνετε και να καλύψετε κενές θέσεις. Αυτό είναι το άρθρο 41 για τους ΟΤΑ, ενώ βεβαίως είναι και το ζήτημα της επιλογής προσωπών εγνωσμένου κύρους για θέσεις ευθύνης, όπως για την ειδική επιτροπή παρακολούθησης του άρθρου 69. Εδώ τι κάνετε; Παίρνετε κάποια τμήματα και τα αναβαθμίζετε σε διευθύνσεις χωρίς να υφίσταται η σχετική ανάγκη. Το κάνετε αυτό μόνο και μόνο για να τοποθετήσετε δικούς σας αρεστούς διευθυντές και να επεκτείνετε τον γαλάζιο συγκεντρωτισμό σας ενώ ταυτόχρονα προβλέπετε και νέες χορηγίες για ερευνητικά κέντρα αγνώστου ταυτότητας όπως επεσήμαναν οι εκπρόσωποι των αρμόδιων φορέων.

Με συγχωρείτε αλλά αυτό που κάνετε, κύριε συνάδελφε, να απασχολείτε τον Υπουργό ενώ μιλάει μία Βουλευτής, γυναίκα Βουλευτής κιόλας, συγγνώμη αλλά είναι ασέβεια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Με συγχωρείτε.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Για να μην φανώ, λοιπόν, προκατειλημμένη, θα πρέπει να επισημάνω και τα θετικά σημεία του νομοσχεδίου, όπως είναι για παράδειγμα η χορήγηση άδειας προς τους γονείς δημοσίων και δημοτικών υπαλλήλους σε περίπτωση θανάτου του τέκνου τους. Επίσης, η βούληση στήριξης των εργαζομένων οι οποίοι πάσχουν από οποιαδήποτε μορφή αναπηρίας του άρθρου 17. Επίσης, η προσπάθεια στελέχωσης της ΑΑΔΕ του άρθρου 21. Επίσης, η τροπολογία που φέρνετε για τους εργαζόμενους οι οποίοι απασχολούνται στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» καθώς και η πρόβλεψη του άρθρου 38 με την οποία αντιμετωπίζεται ως ενιαία η είσπραξη και η βεβαίωση εσόδων και επιτέλους προσαρμόζεται στις αποφάσεις των ανώτατων

δικαστηρίων. Όμως και γι' αυτά τα ζητήματα κοινωνικής ευαισθησίας θα πρέπει να επισημάνω, κύριε Υπουργέ, ότι διαβλέπουμε έναν εμπαιγμό εδώ διότι αυτά τα θέματα τα ξέρατε ως τόσο στοιχειώδη εδώ και χρόνια. Άρα τα εντάσσετε σε ένα επιτρέψτε μου να πω εκ του πονηρού χυδαίο προεκλογικό αλισβερίσι. Ενώ, επίσης, θέλει ιδιαίτερη προσοχή η ρύθμιση του άρθρου 21 για την στελέχωση της ΑΑΔΕ. Και αυτό το λέω διότι εγείρει σοβαρά ζητήματα αντισυνταγματικότητας, μεροληψίας και αδιαφάνειας.

Τώρα, πρέπει να πω ότι όλες αυτές οι διατάξεις ζητημάτων κοινωνικής ευαισθησίας είναι μια βιτρίνα πίσω από την οποία κρύβεται, ουσιαστικά, το πραγματικό αντεργατικό πρόσωπο της Κυβέρνησης, η οποία θέλει να καταστείλει τις συνδικαλιστικές ελευθερίες των εργαζομένων. Και το λέω αυτό, διότι φέρατε μια διάταξη του άρθρου 29 η οποία, ουσιαστικά, προσπαθεί να νομιμοποιήσει το έννομο συμφέρον του ελληνικού δημοσίου να στρέφεται και να προσφεύγει εναντίον των απεργιακών κινητοποιήσεων, με σκοπό να ζητήσει να κηρυχθούν ως παράνομες και καταχρηστικές.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

Μόνο τυχαία, βεβαίως, δεν είναι η διάταξη αυτή. Πρόκειται για μία φωτογραφική διάταξη, την οποία φέρνετε στον απόηχο ως απόρροια της δημοσίευσης της υπ' αριθμόν 590/2023 του Μονομελούς Εφετείου, η οποία υιοθέτησε ουσιαστικά τις θέσεις τριών ομοσπονδιών της ΠΟΕ-ΟΤΑ, ΠΟΕΜΔΥΔΑΣ και ΠΟΜΗΤΕΔΥ και απέρριψε την προσφυγή του Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο ουσιαστικά στράφηκε κατά των απεργιακών κινητοποιήσεων των μηχανικών οι οποίοι απασχολούνται στις υπηρεσίες δόμησης των δήμων, στις λεγόμενες ΥΔΟΜ.

Όλοι, βεβαίως, καταλαβαίνουν με την διάταξη σας αυτή. Αποσκοπείτε στο να ακυρώσετε πρακτικά το αυτοδιοίκητο, μεταφέροντας με νόμο το έννομο συμφέρον του Υπουργείου Εσωτερικών να μπορεί να προσφύγει ενάντια στις απεργιακές κινητοποιήσεις αυτών οι οποίοι απασχολούνται στους ΟΤΑ και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και έτσι να τις απαγορεύει ως παράνομες και καταχρηστικές. Η δε ταχύτητα με την οποία νομοθετείτε εναντίον των εργαζομένων και των σωματείων τους, είναι ενδεικτική και ανάλογη της σκληρότητας του περιεχομένου της πολιτικής σας και αντιστρόφως ανάλογη της οποιασδήποτε διάθεσης δημοσίου διαλόγου, αλλά και εξεύρεσης λύσεων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε και για τη συνέπεια στο χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Στέφανος Γκίκας.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΚΙΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σχέδιο νόμου αυτό του Υπουργείου Εσωτερικών θεσπίζει καινοτομίες ενώ ρυθμίζει μια σειρά σημαντικών ζητημάτων που χρήζουν τακτοποίησης, αναπροσαρμογής και εκσυγχρονισμού.

Το σύστημα καινοτομίας αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό του δημοσίου τομέα, στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία και προσαρμογή του στα δεδομένα της κοινωνίας μας που εξελίσσονται με ταχείς ρυθμούς. Στόχος είναι εξάλλου η παροχή καλών υπηρεσιών στους πολίτες. Θα πω αργότερα κάποια πράγματα γι' αυτό.

Επιτρέψτε μου, όμως, να ξεκινήσω με το άρθρο 61, που αφορά στην εκλογική μου περιφέρεια, την Κέρκυρα και τη ρύθμιση που πετυχαίνουμε στο ποτάμι της Μεσογιάς και στα λιμενικά έργα που είχαν γίνει από τους πρώην καποδιστριακούς δήμους και τη νομαρχία, που με αυτή τη διάταξη πλέον θεωρούνται νομίμως υφιστάμενα και παραχωρούνται δωρεάν για χρήση στο Δήμο της νότιας Κέρκυρας. Είναι μια ουσιαστική ρύθμιση αυτή και ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ που συμπεριελήφθη στο παρόν σχέδιο νόμου, διότι πραγματικά διευκολύνει και τους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή και τους πολίτες και τους τουρίστες και μπαίνει μία τάξη στο πλωτό τμήμα του ποταμιού της Μεσογιάς, που τα προηγούμενα χρόνια είχε ταλαιπωρήσει όλο αυτόν τον κόσμο που δραστηριοποιείται εκεί. Πλέον, εναπόκειται στο Δήμο της νότιας Κέρκυρας να βγάλει τον κανονισμό λειτουργ-

γίας για τη χρήση των μικρών αυτών λιμενικών υποδομών που, όμως, είναι χρήσιμες για τον τόπο μας.

Αρα, κύριε Υπουργέ, θερμά ευχαριστώ.

Από εκεί και πέρα, αξίζει να γίνει μία αναφορά και σε διατάξεις που έχουν έντονο κοινωνικό χαρακτήρα. Θα σταθώ σε αυτές, διότι με τη διάταξη αυτή θεσπίζεται για πρώτη φορά για μόνιμους υπαλλήλους και υπαλλήλους με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του δημοσίου τομέα αλλά και των ΟΤΑ με αναπηρία, να συνοδεύονται σε υπηρεσιακές αποστολές από εξειδικευμένο βοηθό. Πρόκειται για πολύ σημαντική ρύθμιση που έχει στο επίκεντρό της την ισότιμη συμμετοχή των ΑΜΕΑ που εργάζονται στο δημόσιο, αλλά και στην επαγγελματική ζωή.

Επιπλέον, μετά την πρόσφατη θέσπιση του δικαϊκώματος εικοσαήμερης άδειας με αποδοχές για γονείς που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα σε περίπτωση θανάτου τέκνου, θεσπίζεται το ίδιο δικαίωμα για τους γονείς που είναι δημόσιοι ή δημοτικοί υπάλληλοι.

Επίσης, το σχέδιο νόμου συμπεριλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν στο ΑΣΕΠ και αποσκοπούν στην ταχύτερη κάλυψη κενών θέσεων. Συγκεκριμένα, για την ταχύτερη και καλύτερη στελέχωση της ΑΑΔΕ προβλέπεται μικρή μείωση του απαιτούμενου μέσου όρου της βαθμολογίας στις εξετάσεις που διενεργήθηκαν για την προκήρυξη 1Γ/2022 ώστε οι οκτακόσιες είκοσι δύο κενές θέσεις να καλυφθούν. Είναι, λοιπόν, μια σημαντική διάταξη και αυτή. Αυξάνεται, λοιπόν, ο αριθμός των επιτυχόντων χωρίς να μειώνεται η ποιότητά τους.

Ακούσαμε και προ ολίγου τις ρυθμίσεις που είπε ο Υπουργός Υγείας για την 2Κ/2019, τη λάθος αυτή προκήρυξη τότε της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, που πάλι αυτή η κυβέρνηση κλήθηκε να λύσει μετά την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Λύνεται λοιπόν και αυτό το θέμα.

Επίσης, ορίζεται ότι σε περίπτωση διεξαγωγής πανελληνίου γραπτού διαγωνισμού σε δύο στάδια, οι επιτυχόντες του πρώτου σταδίου μπορούν να μετέχουν στο δεύτερο στάδιο άλλης προκήρυξης για την πλήρωση θέσεων αντίστοιχων ή συναφών κλάδων ειδικότητων, εφόσον πληρούν τα απαραίτητα τυπικά προσόντα και στοιχεία. Κατ' αυτόν τον τρόπο επιταχύνεται η αποτελεσματικότερη στελέχωση των υπηρεσιών του δημοσίου.

Θα σταθώ, επίσης, στη διάταξη για την παράταση των συμβάσεων των οχημάτων για τη μεταφορά των μαθητών, που αφορά όλη την Ελλάδα, βεβαίως και την Κέρκυρα. Προβλέπεται η δυνατότητα παράτασης των συμβάσεων που ήταν σε ισχύ μέχρι τις 30-6-22, μέχρι την 30-6-2023 και αυτό με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου. Προϋπόθεση αποτελεί, σαφώς, να έχει ξεκινήσει η διαδικασία για την ανάδειξη αναδόχων του έργου μεταφοράς των μαθητών. Ήταν μία αναγκαία πράξη αυτή που διευκολύνει τις διαδικασίες και βοηθά, βεβαίως, τις περιφέρειες.

Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών περιλαμβάνει και άλλες ρυθμίσεις -πλειάδα ρυθμίσεων- που εκσυγχρονίζουν και βελτιώνουν τη λειτουργία του δημοσίου τομέα. Πριν μω στην καινοτομία, θα σταθώ στη ρύθμιση των θεμάτων του προσωπικού για το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», που ήταν ένα ζητούμενο και το οποίο ρυθμίζεται. Όπως, επίσης, θα πω και μια κουβέντα για την τροποποίηση των διοικητικών συμβουλίων των νοσοκομείων, που είναι σημαντικό διότι πλέον με τη συμμετοχή και εκπροσώπου της περιφέρειας δίνεται η δυνατότητα στην περιφέρεια -που ούτως ή άλλως βοηθά τα νοσοκομεία και οικονομικά και όχι μόνο- να έχει άποψη και θέση. Αρα, λοιπόν, χαίρετιζουμε και αυτή την διάταξη.

Κλείνοντας, θα πω δυο κουβέντες για έναν πολύ σημαντικό θεσμό, που είναι το σύστημα καινοτομίας στο δημόσιο τομέα. Ο στόχος είναι οι φορείς του δημοσίου, αλλά και των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου να σχεδιάσουν και να αναπτύξουν καινοτομίες ώστε να παρέχονται πιο αποτελεσματικές υπηρεσίες στους πολίτες που θα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας.

Θεσπίζονται, λοιπόν, εργαλεία και κίνητρα. Συγκεκριμένα, η Γενική Γραμματεία Ανθρωπίνου Δυναμικού του δημοσίου τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών είναι ο συντονιστής του συστήματος καινοτομίας και θα καταρτίζει το διετές εθνικό σχέδιο για την καινοτομία στον δημόσιο τομέα. Επιπλέον, σε συνεργασία με τη Γε-

νική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων θα παρακολουθεί την πρόοδο των δράσεων, θα αξιολογεί, θα επικαιροποιεί και θα ανασχεδιάζει το Εθνικό Σχέδιο για την Καινοτομία στον δημόσιο τομέα. Για την ένταξη προτάσεων σε αυτό το εθνικό σχέδιο η Γενική Γραμματεία Ανθρωπίνου Δυναμικού του δημοσίου τομέα θα δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του Υπουργείου τη σχετική πρόσκληση.

Όσες, λοιπόν, από τις καινοτομίες εισάγονται τελικά στο εθνικό σχέδιο αποτελούν πρωτότυπα έργα που υπάγονται στο πρόγραμμα επιτάχυνσης της καινοτομίας. Αυτό, λοιπόν, το πρόγραμμα έχει σκοπό την άμεση ανάπτυξη των πρωτότυπων έργων για την καινοτομία και τα εργαστήρια καινοτομίας, τα οποία θα υλοποιούνται για τη διάδοση της καινοτομίας και την επίτευξη συνεργασίας μεταξύ των φορέων του δημοσίου. Αυτά αποτελούν χρήσιμα εργαλεία.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι αυτό το ερανοστικό νομοσχέδιο έχει πάρα πολλές διατάξεις, όμως είναι κρίσιμες διατάξεις για τη λειτουργία του δημοσίου. Εξυπηρετούν πολλές ομάδες εργαζομένων και βεβαίως έχουν επίπτωση και στους πολίτες. Μόλις είπα για τη μεταφορά των μαθητών.

Αρα, κύριε Υπουργέ, σας ευχαριστούμε και εμείς στην Κέρκυρα για τις διατάξεις αυτές και βεβαίως υπερψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Παναγιώτης Κουρουμπλής.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω με ένα θέμα που αφορά την ιδιαίτερη περιφέρεια στην οποία πολιτεύομαι και εγώ και άλλοι συνάδελφοι, μάλιστα και ο κύριος Πρωθυπουργός. Αφορά ένα ευαίσθητο ζήτημα που νομίζω θα δικαιολογήσει την προτεραιότητα που δίνω. Αφορά τα δημοτικά σχολεία του Δήμου Αιγιάλεω.

Για πολλούς και διάφορους λόγους από τα πέντε σχολεία που ήταν πριν από κάποιο καιρό σε λειτουργία αυτή τη στιγμή λόγω στατικότητας τα τέσσερα δεν λειτουργούν ή υπολειτουργούν. Τελευταία με μία απόφαση του δικαστηρίου διεκόπη η σύμβαση που είχε ο Δήμος Αιγιάλεω με το κτήριο που στεγαζόταν το 9^ο Δημοτικό Σχολείο, με συνέπεια τα παιδιά να βρεθούν στο κενό και να συστεγαστούν σε σχολείο όπου δημιουργούνται πλέον καταστάσεις εξαιρετικά δύσκολες.

Έγιναν διάφορες κινητοποιήσεις, κύριοι Υπουργοί, των συλλόγων γονέων και βρεθήκαμε σε δύο συναντήσεις με τον αρμόδιο Υφυπουργό, τον κ. Πέτσα. Ήμουν παρών. Και ειλικρινά, χωρίς να υψώσω τους τόνους, θέλω να σας πω ότι πήραμε τη διαβεβαίωση από τον Υφυπουργό, όχι μόνο οι Βουλευτές που ήμασταν, ο ίδιος ο δήμαρχος, οι εκπρόσωποι των παρατάξεων του δήμου και οι εκπρόσωποι των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων, ότι το Υπουργείο θα προωθούσε διάταξη με την οποία θα μπορούσε να διευθετηθεί το ζήτημα μέσω της διαδικασίας της επίταξης. Σήμερα, που περιμέναμε σε αυτό το νομοσχέδιο να συμβεί κάτι τέτοιο, στο άρθρο 40 δεν προβλέπεται αυτό για το οποίο συμφωνήσαμε με τον αρμόδιο Υφυπουργό. Υπάρχουν τροπολογίες, απ' όσο μαθαίνω, και του ΜέΡΑ25 και του Κομμουνιστικού Κόμματος.

Εμείς, λοιπόν, θεωρούμε, κύριε Υπουργέ, ότι είναι ένα εξαιρετικά λεπτό θέμα και γι' αυτό θα ζητούσαμε από την Κυβέρνηση, έστω και στις 12.05' να φέρει μια συμπληρωματική διάταξη με την οποία να λύσουμε αυτό το ζήτημα, διότι ήδη αυτή τη στιγμή τα τέσσερα σχολεία στα οποία αναφέρθηκε δεν υπάρχει περίπτωση να λειτουργήσουν τον Σεπτέμβριο. Αν τελικά δεν ρυθμιστεί και το ζήτημα της στέγης του 9^{ου} Δημοτικού Σχολείου μέσα από τη διαδικασία της επίταξης, έστω για ένα χρονικό διάστημα, όπου να δει ο δήμος και το Υπουργείο Παιδείας πώς θα λύσουν αυτό το ζήτημα, πραγματικά θα βρεθούν οι γονείς και τα παιδιά σε μια εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση.

Και ξέρετε, μια κοινωνία που δεν λαμβάνει μέριμνα για ανθρώπους που λόγω της ηλικίας τους -είτε είναι ηλικιωμένοι είτε είναι παιδιά- δεν μπορούν να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους, είναι μια κοινωνία που παρουσιάζει εξαιρετικά μεγάλα κοινωνικά ελ-

λείμματα. Θεωρώ, λοιπόν, ότι είναι ένα ζήτημα που πρέπει να το δείτε έστω την τελευταία στιγμή, να βρούμε έναν τρόπο να δώσουμε μία διέξοδο σε ένα πραγματικά σοβαρό πρόβλημα που δημιουργεί αφόρητη κατάσταση λόγω της έλλειψης σχολικής στέγης στον συγκεκριμένο δήμο.

Κύριε Πρόεδρε, επίσης, θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα ζήτημα που αφορά την εποχή μας και τους περίφημους πλειστηριασμούς. Δεν θα αναφερθώ ποιος φταίει περισσότερο ή λιγότερο. Η χώρα βρέθηκε σε μια δίνη τα τελευταία δώδεκα - δεκατρία χρόνια και έχουμε ευθύνη, όλο το πολιτικό σύστημα, να προσεγγίσουμε αυτό το ζήτημα με μία συλλογικότητα τώρα που η χώρα είναι έξω από τα μνημόνια και κατά κάποιον τρόπο μπορεί να βρει έναν καλύτερο τρόπο αντιμετώπισης στο ζήτημα των πλειστηριασμών ιδιαίτερα της πρώτης κατοικίας. Το οφείλουμε ως πολιτικό σύστημα να προστατεύσουμε την πρώτη κατοικία των Ελλήνων και όχι σε απεριόριστα μέτρα, για να μην παρεξηγηθώ. Μπορούμε να βρούμε ένα όριο, ογδόντα, εκατό, εκατόν είκοσι, κάπου εκεί, να μπορέσουμε να προστατεύσουμε την πρώτη κατοικία.

Αλλά υπάρχει και ένα άλλο ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, και το λέω προς όλο το Σώμα, γιατί θεωρώ ότι σε αυτό το Κοινοβούλιο, σε αυτή την Αίθουσα υπηρετούμε όλοι αυτόν τον τόπο και όλοι έχουμε την ίδια αγάπη για την πατρίδα και τον ίδιο πατριωτισμό. Και πού αναφέρομαι; Αναφέρομαι στο ότι, εκτός από την πρώτη κατοικία, μέσα από τους πλειστηριασμούς θα βρεθούν σε άλλα χέρια επιτακτικές χιλιάδες ακίνητα και δεν ξέρουμε σε ποια χέρια θα βρεθούν. Δεν πρέπει τα fund, οι services να ονομαστικοποιηθούν οι μέτοχοι και οι μετοχές τους, για να ξέρουμε σε ποια χέρια, ιδιαίτερα σε ευαίσθητες περιοχές της χώρας, θα βρεθούν ακίνητα μεγάλης σημασίας και αξίας;

Και θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε, με το ζήτημα του νομοσχεδίου λέγοντας ότι βεβαίως είναι θετικές οι διατάξεις που αφορούν τα πρόσωπα με αναπηρία. Θα έβαζα ένα ερώτημα σε ό,τι αφορά τις διατάξεις που αφορούν τα κατοικίδια ζώα, αν τελικά αυτά τα ζητήματα που ήρθαν ως διατάξεις έχουν γίνει σε συνεννόηση με τους φιλοζωικούς συλλόγους για να βρεθεί μια λύση τελικά σε αυτό το ζήτημα που εκκρεμεί διαχρονικά από εδώ και από εκεί με διάφορες διατάξεις, που δεν παίρνει μια οριστική λύση.

Αυτές είναι οι σκέψεις που ήθελα να καταθέσω. Και κυρίως, κύριε Πρόεδρε, περιμένω από τους Υπουργούς έστω και τώρα να δοθεί μία λύση στο ζήτημα των σχολείων του Αιγάλεω και ιδιαίτερα του 9^{ου} Δημοτικού Σχολείου.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Αθανάσιος Λιούπης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΠΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακόμα και τώρα που οδεύουμε προς το τέλος της κοινοβουλευτικής θητείας η Κυβέρνηση συνεχίζει με αμειώτους ρυθμούς το μεταρρυθμιστικό έργο της. Κατ' αρχάς έχουμε μεγάλο αριθμό από σημαντικές ρυθμίσεις. Το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» συνεχίζει το σημαντικό έργο του και χάρη στη σημερινή τροπολογία εκατόν εξήντα τέσσερις εργαζόμενοι που δεν είχαν συμπεριληφθεί στους οριστικούς πίνακες του ΑΣΕΠ θα συνεχίσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι».

Γίνονται πιο αντιπροσωπευτικές οι διοικήσεις των νοσοκομείων με την προσθήκη ενός περιφερειακού συμβούλου, μια που η περιφέρεια συχνά χρηματοδοτεί έργα υποδομών στα νοσοκομεία και ενός εκπροσώπου του οικείου ιατρικού συλλόγου που ήταν ένα πάγιο αίτημα των ιατρικών συλλόγων.

Με την ανασύνταξη των πινάκων της προκήρυξης 2Κ/2019 θα διοριστεί επιπλέον προσωπικό χίλια εκατόν δεκαέξι άτομα που θα έρθουν να καλύψουν σημαντικές ανάγκες στα δημόσια νοσοκομεία.

Σημαντική είναι και η σημερινή ρύθμιση με την οποία αλλάζει ο χρόνος παραγραφής για οφειλές προς τους δήμους. Με δεδομένο ότι πολλοί πολίτες καλούνται να πληρώσουν στους δήμους οφειλές ακόμα και είκοσι χρόνια μετά, είναι πολύ σημαντική αυτή η ρύθμιση που ξεκαθαρίζει το τοπίο στον χρόνο παραγραφής.

Πλέον, εντός πενταετίας θα πρέπει να γίνεται ταμειακή βεβαίωση και η προθεσμία για την είσπραξη των προστίμων επίσης πενταετής.

Φυσικά αναμένονται και οι ρυθμίσεις των δόσεων, κύριε Υπουργέ.

Είναι ένα αίτημα των πολιτών και των δήμων και έτσι αποσυμφορούνται οι δήμοι από το να προσπαθούν να εισπράξουν οφειλές επί δεκαετίες.

Το κύριο σώμα του σημερινού νομοσχεδίου ενισχύει την πρωτοτυπία και την καινοτομία στον δημόσιο τομέα. Οι φορείς της κεντρικής διοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποκτούν για πρώτη φορά δυναμική και προοπτική για την ανάπτυξη καινοτόμων δράσεων, ενώ βελτιώνουν τη διαχείριση θεμάτων ανθρώπινου δυναμικού. Προβλέπονται κίνητρα προς τους φορείς για να αναπτύξουν καινοτόμες ιδέες. Θα υπάρξουν οι κατάλληλες υποδομές και τα προγράμματα. Φυσικά, το τελευταίο αλλά σημαντικό στάδιο είναι ότι προβλέπεται χρηματοδότηση ιδεών που οδηγούν σε νέες πρωτότυπες πρακτικές.

Παρά την αντίθεση της Αντιπολίτευσης, αυτή είναι όντως η πρώτη προσπάθεια που γίνεται για την εισαγωγή της καινοτομίας στον δημόσιο τομέα και αυτό δεν γίνεται ούτε γενικά ούτε αόριστα. Γίνεται με συγκεκριμένα μέτρα και συγκεκριμένα βήματα. Θεσπίζεται το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία. Περιγράφεται αναλυτικά όλη η διαδικασία η οποία ξεκινά από την πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων καινοτομίας, μέχρι την αξιολόγησή τους και την ένταξη κάποιων εξ αυτών στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης.

Για την καλύτερη δυνατή υλοποίησή τους προβλέπονται προγράμματα επιτάχυνσης της καινοτομίας, ενώ θα πραγματοποιούνται και εργαστήρια καινοτομίας που θα ενισχύσουν τη συνεργασία των δημοσίων φορέων στην επίτευξη καινοτόμων δράσεων.

Ακριβώς επειδή το όλο εγχείρημα θα χρειαστεί και την κατάλληλη τεχνική υποστήριξη, αναπτύσσεται ειδικό πληροφοριακό σύστημα, το «Κεντρικό Σύστημα Διαχείρισης Γνώσης και Ανοικτής Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα». Οι καλές πρακτικές καινοτομίας που εφαρμόζονται και αξιολογούνται θετικά παίρνουν σχετική πιστοποίηση και μάλιστα εντάσσονται σε μια ψηφιακή βιβλιοθήκη, το «Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα».

Δημιουργούνται πολλαπλά κίνητρα για όσους ασχοληθούν πραγματικά με αυτό το κομμάτι. Θεσπίζεται Εθνικός Διαγωνισμός Πρωτοτύπων και Καινοτομίας, όπου θα μπορούν να λάβουν μέρος δημόσιοι υπάλληλοι, ενώ οι καινοτόμες ιδέες που θα κερδίσουν τον διαγωνισμό μπορούν να ενταχθούν στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης.

Θεσπίζονται τα «Βραβεία Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα» που διοργανώνονται κάθε διετία, για να βραβευτούν αυτές που ξεχωρίζουν από εκείνες που ήδη περιλαμβάνονται στο Αποθετήριο. Επιπλέον κίνητρο δίνεται με το ότι συμπεριλαμβάνεται η καινοτομία στην αξιολόγηση των προϊσταμένων του δημοσίου. Ουσιαστικά, λοιπόν, προστίθεται η καινοτομία σε όσους έχουν βλέψεις ιεραρχικής προαγωγής.

Το νομοσχέδιο, όμως, περιλαμβάνει και σωρεία άλλων διατάξεων που βοηθούν στην καλύτερη, την περισσότερο δίκαιη και αποτελεσματικότερη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης.

Μια διάταξη που χωρίς αμφιβολία πρέπει να αναδειχθεί και να υπερψηφιστεί από όλους είναι η έμπρακτη στήριξη που προσφέρεται για πρώτη φορά σε όσους εργάζονται στον δημόσιο τομέα και είναι άτομα με αναπηρία. Προκειμένου τα άτομα αυτά να μην αποκλείονται εκ προοιμίου σε αποστολές, τους προσφέρεται στα υπηρεσιακά ταξίδια εξειδικευμένος προσωπικός βοηθός.

Συνεχίζουμε, λοιπόν, να βελτιώνουμε τις συνθήκες ζωής και εργασίας των ατόμων με αναπηρία και να εμπεδώνουμε την υποχρέωση της πολιτείας για συμπεριληψή τους σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής μας ζωής.

Μία άλλη ρύθμιση είναι ότι καταβάλλεται προσπάθεια να λυθεί το ζήτημα των προσλήψεων της ΑΑΔΕ, καθώς σε πρώτο στάδιο η περυσινή διαδικασία απορρόφησε μόνο διακόσια πενήντα επτά από τα οκτακόσια είκοσι δύο άτομα που χρειάζεται. Προκειμένου

να καλυφθούν όλες αυτές οι θέσεις που είναι απαραίτητες για τη λειτουργία της ανεξάρτητης αρχής, αυξάνεται ο αριθμός των επιτυχόντων με τη μείωση της βάσης στο πενήντα στη συνολική βαθμολογία.

Ένα ζήτημα που αφορά και την πόλη του Βόλου είναι οι συσσωρευμένες οφειλές που έχουν οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης. Με τη σημερινή διάταξη δίνεται διέξοδος στο μεγάλο αυτό ζήτημα που αφορά πολλές δημοτικές επιχειρήσεις. Επιχορηγείται η ΔΕΥΑ ώστε να μπορέσουν να εξοφλήσουν οφειλές τους από διαταγές πληρωμών και τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις. Επιχορηγούνται και οι δήμοι για να εξοφλήσουν τις οφειλές τους, όταν έχει ξεκινήσει εναντίον τους διαδικασία και λήψη αναγκαστικών μέτρων. Γι' αυτούς ακριβώς τους σκοπούς, το Υπουργείο Εσωτερικών αξιοποιεί διαθέσιμα έως 50 εκατομμύρια ευρώ.

Συνολικά, το σημερινό νομοσχέδιο καλύπτει πολλές ανάγκες και διορθώνει προβλήματα που αντιμετωπίζει η δημόσια διοίκηση. Κυρίως εισάγει την καινοτομία ως επιδίωξη στον δημόσιο τομέα. Είναι μία ιδέα που πριν λίγα χρόνια θα φάνταζε μάλλον απίστευτη. Όμως, η δημόσια διοίκηση έχει κάνει πολλά βήματα τα τελευταία χρόνια. Έχει περάσει στην ψηφιακή εποχή, έχει εφαρμόσει πολιτικές εσωτερικού ελέγχου και ως αποτέλεσμα η Ελλάδα βελτιώθηκε κατά δεκατρείς μονάδες στους δείκτες διεθνούς διαφάνειας για τη διαφθορά. Έχουν δε πραγματοποιηθεί και τριάντα πέντε χιλιάδες προσλήψεις για να καλύψουν τις ανάγκες της δημόσιας διοίκησης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Με όλες αυτές τις βελτιώσεις και το βλέμμα σε έναν ακόμη πιο αποτελεσματικό και φιλικό προς το περιβάλλον δημόσιο τομέα, θα πορευτούμε και την επόμενη τετραετία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ για τη συνείδηση στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα θα δώσω στον Υπουργό Ενέργειας και Περιβάλλοντος κ. Σκρέκα, προκειμένου να τοποθετηθεί επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 1627 και ειδικό 158.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Πραγματικά αναφέρομαι στην τροπολογία με γενικό αριθμό 1627 και γενικό 158, η οποία περιλαμβάνει επτά άρθρα. Το πρώτο άρθρο αφορά την τροποποίηση του ποσού της ειδικής εισφοράς που έχουμε θέσει για τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιούν φυσικό αέριο. Αρχικά η εισφορά αυτή είχε οριστεί στα 10 ευρώ ανά θερμική MWh φυσικού αερίου. Αυτό είχε προσδιοριστεί πριν περίπου έξι μήνες, όταν το αέριο είχε μία τιμή στις χρηματιστηριακές αγορές ενέργειας της τάξης των 200 ευρώ. Δηλαδή, τότε αντιπροσωπεύεε λιγότερο από 5%, περίπου το 4,2%, αυτή η εισφορά στην τιμή του φυσικού αερίου που τότε είχαμε στις διεθνείς αγορές.

Ερχόμαστε τώρα και το μεταβάλλουμε αυτό, το τροποποιούμε. Από 10 ευρώ ανά θερμική MWh απόλυτο ποσό, το μετατρέπουμε σε ποσοστό 5% επί της αγοραίας τιμής του φυσικού αερίου, γιατί το φυσικό αέριο από τα 200 και 300 ευρώ που ήταν τον προηγούμενο Αύγουστο, έχει φτάσει να είναι κάτω από 50 ευρώ, οπότε τα 10 ευρώ τέλος αντιπροσωπεύουν 20% πια ποσοστό επί της τιμής του φυσικού αερίου.

Το δεύτερο άρθρο έχει να κάνει με τον μηχανισμό αντιστάθμισης κινδύνου που έχουμε θέσει σε εφαρμογή από τον προηγούμενο Σεπτέμβριο. Τι έχουμε κάνει εκεί; Έχουμε δημιουργήσει τη δυνατότητα να αποταμιεύουμε ένα ποσό της τάξης του 0,1 ευρώ ανά KWh ηλεκτρικής ενέργειας. Να θυμίσω ότι οι επιδοτήσεις που δίνουμε κάθε μήνα μπορεί να κυμαίνονται από 0,60 ευρώ έως και 0,4 ευρώ όπως ανακοινώσαμε για τον Μάρτιο. Απ' αυτά, λοιπόν, το 0,1 ευρώ τα αποταμιεύουμε και δημιουργούμε με αυτόν τον τρόπο μία δεξαμενή χρημάτων, τα οποία θα μπορέσουν να μας βοηθήσουν σε μελλοντικές κρίσεις να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα και να στηρίξουμε νοικοκυριά και επαγγελματίες.

Είναι κάτι το οποίο έχουμε ήδη ψηφίσει, απλά τροποποιούμε

λίγο το άρθρο, το οποίο προβλεπόταν για να μπορέσει να τεθεί σε ισχύ η ρύθμιση εκείνη, διορθώνουμε δηλαδή τη ρύθμιση. Επί της ουσίας είναι μια τεχνική διόρθωση.

Το άρθρο 3 αφορά το μηχανισμό που έχουμε νομοθετήσει εδώ και τέσσερις μήνες για τη φορολόγηση των υπερκερδών στον κλάδο της προμήθειας. Από τον προηγούμενο Ιούλιο έχουμε νομοθετήσει ένα μηχανισμό φορολόγησης υπερκερδών στην παραγωγή και έχουμε εισπράξει ήδη πάνω από 3,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Μόνο για το μήνα Φεβρουάριο έχουμε εισπράξει από φόρους των εταιρειών ηλεκτροπαραγωγής πάνω από 100 εκατομμύρια ευρώ, σε ένα μήνα. Συνολικά από τον προηγούμενο Ιούλιο έχουμε εισπράξει 3,6 εκατομμύρια ευρώ.

Τώρα λόγω της μεταβλητότητας και του πλαφόν που έχουμε θέσει στις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας και της υποχρέωσης των προμηθευτών να ανακοινώνουν την τιμή του επόμενου μήνα βάσει της χρηματιστηριακής τιμής και την πιθανότητα δημιουργίας υπερκερδών ήρθαμε και φέραμε και ένα νέο μηχανισμό φορολόγησης των υπερκερδών στην προμήθεια αυτή τη φορά. Άρα έχουμε και για την παραγωγή και την προμήθεια. Εδώ δίνουμε τη δυνατότητα εφάπαξ να μπορέσουμε να φορολογήσουμε για το τελευταίο πεντάμηνο του 2022 τα πιθανά κέρδη, τα οποία φορολογούνται στον κλάδο της προμήθειας. Ήταν να εξετάζονται περίοδοι των τριών μηνών και ερχόμαστε και επεκτείνουμε αυτό και ορίζουμε περίοδο πέντε μηνών εξέτασης για να φορολογήσουμε όλο το πεντάμηνο και να μην καθυστερήσουμε.

Στο άρθρο 4 δίνουμε τη δυνατότητα σε βιομηχανικούς καταναλωτές ενεργοβόρους να συνάπτουν διμερείς συμβάσεις απευθείας με παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας είτε ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είτε άλλων είτε παραγωγούς που έχουν θερμικά εργοστάσια και παράγουν ηλεκτρική ενέργεια και αυτά ερχόμαστε και τα εξαιρούμε από τον μηχανισμό επιβολής των πλαφόν. Είναι κάτι το οποίο είναι μια απαίτηση της αγοράς. Το έχουν ζητήσει, για να είμαστε και απόλυτα δίκαιοι και κόμματα της Αντιπολίτευσης. Ερχόμαστε, λοιπόν και το νομοθετούμε.

Στο άρθρο 5 ορίζουμε ότι αυτοί που θα προχωρήσουν σε τέτοιες συμβάσεις διμερείς και οι ενεργοβόροι καταναλωτές οι οποίοι θα έχουν χαμηλότερη τιμή ηλεκτρικής ενέργειας, αυτοί δεν δικαιούνται να παίρνουν και την έξτρα επιδότηση που κάθε μήνα ορίζουμε και δίνουμε σε μερικούς καταναλωτές. Αυτό αφορά, λοιπόν, το άρθρο 5.

Το άρθρο 6 είναι ένα άρθρο το οποίο δίνει τη δυνατότητα μέσω μιας εξουσιοδότησης στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στον αρμόδιο Υπουργό Οικονομικών να ορίσουν το πλαίσιο για το πρόγραμμα «Produce - E Green». Τι πρόγραμμα είναι αυτό; Είναι ένα πρόγραμμα επιδότησης βιομηχανικών δραστηριοτήτων, οι οποίες θα παράγουν στην Ελλάδα εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για την διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, προώθησης της ηλεκτροκίνησης. Είναι ένα πολύ σημαντικό πρόγραμμα, το οποίο χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Το άρθρο 7 είναι, επίσης, μία εξουσιοδοτική προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μέσα από αυτή την υπουργική απόφαση μπορεί να προσδιορίσει το Υπουργείο τους όρους και τους κανόνες του προγράμματος «Ανακυκλών - Αλλάζω Θερμοσίφωνα». Έχουμε, λοιπόν, ένα πρόγραμμα που επιδοτούμε νοικοκυριά να αντικαταστήσουν τον παλιό ηλεκτρικό θερμοσίφωνα με ένα σύγχρονο ηλιακό θερμοσίφωνα και δίνουμε τη δυνατότητα με το άρθρο 7 στον αρμόδιο Υπουργό να περιγράψει τους κανόνες, το πλαίσιο του προγράμματος επιδότησης και επίσης ποιοι είναι οι φορείς υλοποίησης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Έχει ζητήσει τον λόγο για να κάνει μια παρέμβαση κατ' αρχάς ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, κ. Κώστας Ζαχαριάδης και στη συνέχεια ο κ. Χήτας.

Ορίστε, κύριε Ζαχαριάδη, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι σύντομος, δύο ερωτήματα θέλω να θέσω.

Κύριε Υπουργέ, αν δεν κάνω λάθος στον προγραμματισμό, μεθαύριο έχει νομοσχέδιο δικό σας, ποια είναι η βιασύνη να φέρετε

αυτές τις ρυθμίσεις σε ένα νομοσχέδιο, το οποίο δεν είναι σχετικό;

Εν πάση περιπτώσει εισηγείται η κοινοβουλευτική Πλειοψηφία ένα νομοσχέδιο, το οποίο λέγεται ερανοστικό -παλιότερα τα λέγανε «σκούπα», τώρα τα λένε ερανοστικά- αλλά εσείς έχετε νομοσχέδιο μεθαύριο. Ποιος είναι ο λόγος; Θα γίνει κάτι από σήμερα μέχρι μεθαύριο που πρέπει να το αντιληφθεί η χώρα, η Εθνική Αντιπροσωπεία ή είναι άλλη μια διαδικασία κακής νομοθέτησης ή θέλετε να κρύψετε κάτι το οποίο θα το μάθουμε μετά και θα αρχίσουμε να τρέχουμε;

Δεύτερον, επειδή παρακολουθώ, παρ' όλο που δεν είμαι στις αρμόδιες επιτροπές, που εσείς εισηγάτε, Παραγωγής και Εμπορίου, όλη αυτή τη συζήτηση εδώ και πάνω από έναν χρόνο που φορολογείτε, ξαναφορολογείτε, τους τρέχετε, τους κυνηγάτε. Πρέπει να βρίσκονται σε έναν πανικό στην Ελλάδα οι πάροχοι ηλεκτρικής ενέργειας σε μια τόσο εχθρική Κυβέρνηση που τους κυνηγάει, τους παίρνει τα λεφτά.

Στο ταμείο του κ. Σκυλακάκη, του κ. Σταϊκούρα, στο ταμείο της χώρας δηλαδή που είναι στη δική τους ευθύνη, μπορείτε να μας πείτε πόσα χρήματα έχουν μπει μέχρι σήμερα από τις δικές σας νομοθετήσεις;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Ζαχαριάδη.

Τον λόγο έχει ο κ. Χήτας επί της τροπολογίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα και εγώ να απευθύνω ένα ερώτημα στον κύριο Υπουργό που αφορά στο άρθρο 7 της τροπολογίας. Κύριε Υπουργέ, θα θυμάστε πάρα πολύ καλά και στις δημόσιες εδώ συζητήσεις μας, αλλά και κατ' ιδίαν από τότε ουσιαστικά σας είχαμε επισημάνει να προχωρήσουμε στην αντικατάσταση θερμοσίφωνων. Ως κόμμα και παράταξη η θέση μας αυτή ήταν πάγια.

Θα ήθελα να το αναφέρω και να ακουστεί άλλη μια φορά. Γιατί το λέγαμε αυτό; Όταν είχατε προχωρήσει στην αντικατάσταση στα κλιματιστικά, στα ψυγεία λέγαμε ότι η συσκευή που «τραβάει» περισσότερο ρεύμα στο σπίτι είναι αυτή, είναι ο θερμοσίφοντας και ότι θα έπρεπε να τους αλλάξουμε με ηλιακούς θερμοσίφωνες.

Ένα δεύτερο σημείο που θέλουμε να επισημάνουμε είναι ότι τα ψυγεία και τα κλιματιστικά είναι όλα εισαγόμενα, ενώ ως χώρα έχουμε αρκετές ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίες παράγουν θερμοσίφωνες και ηλιακούς θερμοσίφωνες.

Εδώ, όμως, δεν διευκρινίζετε και θα θέλαμε να το βάλετε αυτό ότι η επιδότηση αυτή για την αλλαγή στους ηλιακούς θερμοσίφωνες να είναι από Έλληνες παραγωγούς, γιατί έχουμε πολλές εταιρίες που φτιάχνουν στην Ελλάδα ηλιακούς θερμοσίφωνες. Μην πάει τζάμπα, δηλαδή να δώσουμε δουλειά στους ανθρώπους που έχουν εργαζόμενους. Πρέπει να το διευκρινίσετε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι ένας μαθητές και μαθήτριες και τέσσερις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Εσπερινό Γενικό Λύκειο Σπάρτης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει και σας εύχεται καλή επιτυχία.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για να απαντήσετε στους δύο Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ.

Είναι σωστή η ερώτηση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΣΥΡΙΖΑ. Εξηγώ για ποιο λόγο είναι επείγουσες αυτές οι διατάξεις. Είναι θέμα επείγοντος. Πρώτον, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εφόσον κατατεθεί σήμερα, θα συζητηθεί στις επιτροπές τέλος της εβδομάδας αυτής ή αρχές της επόμενης, άρα θα ψηφιστεί μετά από δέκα ημέρες. Εδώ έχουμε κάποιες διατάξεις, όμως που και αυτές οι δέκα μέρες είναι πολύ σημαντικές.

Σας το εξηγώ και σας ενημερώνω, επειδή ρωτήσατε. Αυτή τη στιγμή επιβάλλουμε ένα τέλος για κάθε θερμική MWh που είναι 10 ευρώ, επαναλαμβανών ανά MWh φυσικού αερίου, επειδή χρειάζομαστε δύο MWh φυσικού αερίου να παράγουμε μία ηλεκτρική MWh αυτό σημαίνει ότι κάθε ηλεκτρική MWh που παράγεται από ένα εργοστάσιο φυσικού αερίου στην Ελλάδα επιβαρύνεται με 20 ευρώ σε σχέση με το αντίστοιχο κόστος που υπάρχει στη γειτονική Ιταλία ή σε άλλες γειτονικές χώρες που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από φυσικό αέριο. Βεβαίως αυτό δίνει λεφτά στο Ταμείο Μετάβασης από τη μια, από την άλλη όμως έχει αυξήσει τις εισαγωγές, επειδή έχει πέσει αρκετά η τιμή του φυσικού αερίου σε διεθνείς αγορές. Άρα πρέπει να αλλάξει άμεσα, ώστε τις επόμενες δέκα μέρες αυτές να παράγουμε ενέργεια από το φυσικό αέριο που έχουμε εδώ που ούτως ή άλλως έχουν μέσω συμβάσεως κλείσει οι εταιρείες και να μην εισάγουμε ηλεκτρική ενέργεια από τη γειτονική Ιταλία και από άλλες χώρες. Άρα είναι θέμα επείγον.

Δεύτερον, για ποιο λόγο είναι επείγον η αντιστάθμιση κινδύνου για ενεργειακές κρίσεις. Είναι κάτι το οποίο πρέπει να εφαρμοστεί. Λείπει μια τεχνική παράμετρος, τη διορθώνουμε. Πρέπει να γίνει για να βγει η ανάλογη υπουργική απόφαση.

Στο άρθρο 3 επεκτείνουμε σε πέντε μήνες τη φορολόγηση των υπερκερδών στον κλάδο της προμήθειας.

Θέλουμε με μία υπουργική απόφαση να φορολογήσουμε πέντε μήνες τους προμηθευτές, όχι τους τρεις μήνες και μετά να περιμένουμε άλλους δύο μήνες. Κι επειδή θέλουμε να βγάλουμε την υπουργική απόφαση άμεσα, την επόμενη εβδομάδα, γι' αυτόν τον λόγο το φέρνουμε τώρα.

Το τέταρτο άρθρο έχει να κάνει με τα διμερή στη βιομηχανία. Η βιομηχανία αυτή τη στιγμή δεν έχει κάποιο σχήμα στήριξης. Σήμερα ανακοινώσαμε ένα σχήμα στήριξης, που θα πάρουμε βεβαίως την έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπου θα δίνουμε για όλο το 2013 σταθερά 50 ευρώ ανά MWh για εκείνες τις βιομηχανίες, όμως, που δεν έχουν συνάψει διμερείς συμβάσεις πέραν των δώδεκα μηνών και που δεν έχουν και σταθερά τιμολόγια πάνω από δώδεκα μήνες.

Πέρα από αυτό το σχήμα δεν υπάρχει άλλο σήμα στήριξης. Γι' αυτό πρέπει να ψηφιστεί τώρα, γιατί κάθε μέρα που περνάει δεν γυρνάει πίσω και πρέπει να στηρίξουμε άμεσα τη βιομηχανία. Εφόσον ψηφιστεί σήμερα -και σας καλούμε να ψηφίσετε αυτή την τροπολογία και αυτά τα άρθρα- την επόμενη στιγμή η βιομηχανία θα μπορεί να συνάψει διμερείς συμβάσεις όπως κι εσείς ζητάγατε. Έχετε βγάλει κι εσείς ακόμα ανακοινώσεις αντίστοιχες -συνάδελφοί σας τελοσπάντων, αν όχι επίσημα ως κόμμα- που ζητάνε τη δυνατότητα σύναψης τέτοιων διμερών συμβάσεων. Εμείς ερχόμαστε να το κάνουμε γρηγορότερα, να μην περιμένουμε δύο εβδομάδες.

Το άρθρο 5 είναι επίσης επείγον γιατί δεν πρέπει να λάβουν επιπλέον επιδότηση αυτοί που θα συνάψουν διμερείς συμβάσεις.

Τα άρθρα 6 και 7 είναι για να εκδοθεί υπουργική απόφαση για να ανοίξει ηλεκτρονική πλατφόρμα για τους δικαιούχους του προγράμματος «Produce - E Green» και -και, κύριε συνάδελφε, είναι αλήθεια- του προγράμματος «Αλλάζω θερμοσίφωνα». Για το πρώτο είναι θέμα ημερών να βγει υπουργική απόφαση. Πρέπει, όμως, να υπάρχει αυτή η εξουσιοδοτική από τον νόμο για να ξεκινήσει το πρόγραμμα, να μπορέσουν να επιδοτηθούν βιομηχανικές δραστηριότητες στην Ελλάδα για να κατασκευάζουν εντός της Ελλάδας εξοπλισμό που χρειαζόμαστε για την πράσινη μετάβαση και να μην τα εισάγουμε όλα από άλλες χώρες.

Επίσης, για το πρόγραμμα «Αλλάζω Θερμοσίφωνα» θέλουμε να περάσουμε σήμερα και παρακαλούμε να ψηφίσετε αυτή τη διάταξη ώστε να βγει υπουργική απόφαση με τους κανόνες του προγράμματος, του πλαισίου για να ανοίξει η πλατφόρμα, να ξεκινήσουν οι δικαιούχοι να εντάσσονται και να αντικαταστήσουν το θερμοσίφωνα.

Όπως είπατε, η ελληνική βιομηχανία είναι από τις πρώτες οι οποίες κατασκευάζουν ηλιακούς θερμοσίφωνες στην Ευρώπη και στον κόσμο. Καταλαβαίνετε ότι για λόγους ελεύθερης αγοράς και ευρωπαϊκών κανονισμών δεν μπορούμε πούμε ότι θα πρέπει να αγοράσουν μόνο ηλιακούς θερμοσίφωνες. Αυτή τη στιγμή, όμως, χωρίς το πρόγραμμα οι ελληνικοί ηλιακοί θερμοσίφωνες είναι

αυτοί οι οποίοι κυριαρχούν στην ελληνική αγορά και μάλιστα εξαγονται και σε πολύ μεγάλο βαθμό σε όλη την Ευρώπη. Άρα βοηθάμε την ελληνική βιομηχανία επί της ουσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει η Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία η κ. Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Στον αγαπητό συνάδελφο και σύντροφο κ. Ζαχαριάδη μάλλον θα απαντήσω εγώ. Κανένας λόγος άλλος εκτός από απόκρυψη. Κανένας λόγος δεν υπήρχε όταν έχεις ένα νομοσχέδιο διακοσίων πενήντα άρθρων για την ενέργεια να έρχεται η τροπολογία την Παρασκευή και να λήγει την Καθαρά Δευτέρα. Μόνο ένας λόγος, ότι μπορεί να μην κατατεθεί ποτέ κανένα νομοσχέδιο και να προκηρυχθούν εκλογές. Γιατί εδώ συμβαίνει το φοβερό να μην μπορούμε να καταλάβουμε τι θα γίνει με τις εκλογές.

Εμείς, λοιπόν, αυτή την αντικοινοβουλευτική πρακτική την καταδικάζουμε, την καταγγέλλουμε, γιατί αφορά μείζονα ενεργειακά προβλήματα, όπως είναι τα διμερή συμβόλαια που τώρα σας έπιασε ο πόνος για την αγορά που υποφέρει και σας έχει καταγγείλει επανειλημμένως και βεβαίως τη χαριστική ρύθμιση για τα υπερκέρδη στο ρεύμα.

Κύριε Υπουργέ, μας ξαναείπατε δύο φορές τα άρθρα. Στο άρθρο 1 ο υπολογισμός της ειδικής εισφοράς είναι μία προχειρότητα, γιατί είχατε φέρει μια άλλη τροπολογία τον Οκτώβριο και τώρα την ξανά αλλάζετε. Ούτως ή άλλως, όμως, πρόκειται για ένα μέτρο που ήταν εις βάρος των καταναλωτών.

Στο άρθρο 2 υπάρχει νέα επιβάρυνση των καταναλωτών μέσω μιας νέας υπηρεσίας ΥΚΩ. Το είχαμε καταγγείλει και όταν το είχατε νομοθετήσει τον Αύγουστο του 2022. Είπαμε ότι ξαναεπιβαρύνετε τους καταναλωτές. Τον Νοέμβριο του 2022 φέρνετε διάταξη με τροπολογία πάλι και μεταθέσατε τον καθορισμό των χρεώσεων σε υπουργική απόφαση η οποία θα έβγαине με εισήγηση του αρμόδιου διαχειριστή του ΔΕΔΔΗΕ και κατόπιν γνώμης της ΡΑΕ. Ξέρετε τι αλλάζετε σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι; Όλα τα παραπάνω θα τα αποφασίζει ο Υπουργός με δυνητική γνώμη του διαχειριστή και χωρίς εμπλοκή της ΡΑΕ. Ούτε γνώμη ούτε εισήγηση. Αυτό γίνεται.

Πάμε παρακάτω. Αυτό που έχει ενδιαφέρον με τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και το λέμε πάρα πολύ καιρό είναι ότι έχει γίνει η μεγάλη διασύνδεση της Κρήτης. Θα έπρεπε κανονικά οι χρεώσεις ΥΚΩ να μειώνονται, όχι να αυξάνονται. Τότε είχαμε πει ότι υπάρχουν μέσα στα υπερκέρδη και 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ άδικες χρεώσεις. Και αναφερόμαι στο ΕΤΜΕΑΡ τον ειδικό λογαριασμό των ΑΠΕ που σώρευσε τεράστια πλεονάσματα λόγω του ράλι στην χονδρεμπορική και βεβαίως ζητούσαμε να μειωθούν σημαντικά οι χρεώσεις των ΥΚΩ ακριβώς λόγω των έργων των διασυνδέσεων. Επομένως, νέο χαράτσι εις βάρος των καταναλωτών με αυτή σας την πρόβλεψη.

Τώρα στο άρθρο 3. Είναι σκανδαλώδης η μετάθεση της φορολόγησης απόδοσης υπερκερδών στον χώρο της ενέργειας από την Κυβέρνηση. Είδατε πώς το παρουσιάζετε; Λέτε εσείς: «θα το κάνουμε πεντάμηνο». Κι εμείς σας λέμε ότι το μεταθέτετε προεκλογικά στην επόμενη κυβέρνηση.

Θα πούμε, όμως, λίγο το ιστορικό. Τα υπερκέρδη στην προμήθεια στη λιανική δημιουργήθηκαν τον Αύγουστο του 2022 και μετά τη δήθεν κατάργηση -το θυμόμαστε όλοι- της ρήτρας αναπροσαρμογής από την Κυβέρνηση. Μόνο τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2022 υπολογίζεται ότι εισπράχθηκαν υπερκέρδη στη λιανική που υπερβαίνουν το 1 δισεκατομμύριο. Εμείς σας είχαμε καλέσει να τα φορολογήσετε τον Σεπτέμβριο του 2022. Φέρατε διάταξη, όντως, τον Νοέμβριο του 2022 που προσέβλεπε επιβολή έκτακτης εισφοράς ανά τρίμηνο και ξεκινούσε η πρώτη επιβολή στις 23 Δεκεμβρίου του 2022.

Τώρα έρχεστε και μας λέτε ότι η πρώτη θα γίνει 31 Μαρτίου του 2021 και μάλιστα σήμερα δημοσιεύματα λένε ότι έχετε στα χέρια σας πόρισμα της ΡΑΕ. Προφανώς, όπως έγινε και με τα 2,2 δισεκατομμύρια υπερκέρδη, που με μαγειρέματα πολλά, το πόρισμα της ΡΑΕ σας το έχουμε ζητήσει και δεν μας το έχετε δώσει, έχετε επικαλεστεί το εμπορικό απόρρητο, αν είναι δυνατόν και

έγιναν τα 2,2 δισεκατομμύρια 416 εκατομμύρια. Εγώ στην ερώτηση αυτή είμαι σίγουρη ότι δεν έχει πάει ούτε 1 ευρώ στα δημόσια ταμεία, αλλά και να έχει πάει είναι πολύ λιγότερο των υπερκερδών. Και τώρα και για το 1 δισεκατομμύριο έχετε πόρισμα της ΡΑΕ, δεν το έχετε λάβει υπ' όψιν και το πάτε 31 Μαρτίου προφανώς για να μειωθούν τα υπερκέρδη. Κρύβετε, δηλαδή, συστηματικά τα υπερκέρδη των ενεργειακών εταιρειών και δεν εφαρμόζετε, όπως είπαμε, τον δικό σας νόμο. Εν τω μεταξύ, όλο αυτό το διάστημα 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ υπερκέρδη είναι ήδη στα ταμεία των ενεργειακών εταιρειών και λείπουν από τις τσέπες των καταναλωτών.

Πάμε, όμως, λίγο στο θέμα με τα διμερή συμβόλαια. Πόσα χρόνια, σε πόσα νομοσχέδια σε αυτή εδώ την Αίθουσα έχουμε αναφερθεί γιατί ήμασταν πρωταθλητές στην ακρίβεια στην ενέργεια. Ένα απ' όλα, δηλαδή ότι δεν υπήρχε εποπτεία και έλεγχος κ.λπ., ήταν ακριβώς η έλλειψη των διμερών συμβολαίων τα οποία πλάγωσε η Κυβέρνηση, ενώ είχε νομοθετηθεί από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ.

Σήμερα είναι μία παραδοχή ενός τραγικού λάθους που όμως πλήρωσε πάρα πολύ ακριβά η αγορά. Και ξέρετε κάτι; Οξύνθηκε αυτό το πρόβλημα με το μπλοκάρισμα των διμερών συμβολαίων και ιδίως των πρασίνων ΡΡΑς λόγω των ρυθμίσεών σας με το νέο μοντέλο αγοράς που εφαρμόσατε τον Ιούλιο του 2022, τότε που προσπαθήσατε να αποφύγετε την κρίση με την ρήτρα αναπροσαρμογής και τις καταγγελίες της Αντιπολίτευσης, αλλά κυρίως και της αγοράς.

Οι πρόχειρες, λοιπόν, και αντιεπιστημονικές επιλογές της Κυβέρνησής σας οδήγησαν σε ενεργειακό αδιέξοδο πρώτα απ' όλα την ενεργοβόρα βιομηχανία, η οποία είναι στα κάγκελα εδώ και καιρό, καθώς λήγουν σταδιακά τα συμβόλαια της κυρίως με τη ΔΕΗ, που διασφάλιζαν χαμηλότερες τιμές. Και δεν είναι θέμα ημερών. Αυτό έπρεπε να το είχατε προβλέψει, έπρεπε να υπήρχαν τα διμερή συμβόλαια.

Ο ΣΥΡΙΖΑ κατακρίνει το ενεργειακό αδιέξοδο που δημιουργήσε η Κυβέρνηση, την ένταξη του Χρηματιστηρίου Ενέργειας χωρίς ρύθμιση και έλεγχο, απουσία διμερών συμβολαίων, άρνηση της Κυβέρνησης να τα καταστήσει υποχρεωτικά ως ένα ποσοστό. Οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες έχουν υποχρεωτικό ποσοστό διμερών συμβολαίων. Είπαμε ότι το πληρώσαμε όλοι και σήμερα πάτε να διορθώσετε αυτό το τραγικό λάθος.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 6, εδώ μάλλον πρόκειται για μια εν λευκώ εξουσιοδοτική για το πρόγραμμα, είναι τυπικό δηλαδή, του Ταμείου Ανάκαμψης. Δεν το έχουμε δει αυτό το πρόγραμμα, κύριε Υπουργέ. Τα κάνετε όλα εν κρυπτώ.

Πάμε λίγο στους ηλιακούς θερμοσίφωνες. Το διαφημίζετε πολύ. Δεν έχει, όμως, προκηρυχθεί αυτό.

Ξέρετε τον φορέα διαχείρισης. Λέτε ότι είναι η επιτελική δομή ΕΣΠΑ Ενέργειας. Αλλά, όπως φαίνεται, την πηγή χρηματοδότησης δεν την ξέρετε. Λέτε για ΠΔΕ ή άλλη πηγή και θα δούμε.

Εγώ εδώ θα έρθω όμως να σας υπενθυμίσω την αποτυχία του προγράμματος «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ», ενός πολύ σοβαρού προγράμματος όταν μιλάμε για πράσινη μετάβαση. Ακόμη οι πληρωμές του 2020 δεν έχουν γίνει και το 2021 πάγωσε τελείως. Αλλά θα σας πω και για τα φωτοβολταϊκά στέγης, τα οποία και αυτά διαφημίζετε, ότι δεν έχετε εξασφαλίσει ηλεκτρικό χώρο.

Ξέρετε είμαι Βουλευτής Φλώρινας. Προσπαθούν οι άνθρωποι να περάσουν στην επόμενη μέρα. Κάνουν ενεργειακές κοινότητες, θέλουν να μπουν στο πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά Στέγης» - και για τα αγροτοφωτοβολταϊκά επίσης δεν υπάρχει καμμία στήριξη από την Κυβέρνηση- και όταν πάνε να συνδεθούν δεν έχουν ηλεκτρικό χώρο, κύριε Υπουργέ, και αυτό θα σας ακολουθεί.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για να απαντήσετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θέλω ένα λεπτό μόνο για να απαντήσω στην κυρία συνάδελφο αλλά και στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥ-

ΡΙΖΑ γιατί δεν απάντησα πριν για αυτό το οποίο ρώτησε, δηλαδή, πόσα χρήματα έχουμε εισπράξει από τη φορολόγηση των υπερκερδών.

Μέχρι τώρα έχουμε εισπράξει 3,6 δισεκατομμύρια ευρώ από την φορολόγηση των υπερκερδών των εταιρειών ηλεκτροπαραγωγής από τον προηγούμενο Ιούλιο μέχρι και τον προηγούμενο μήνα με το μηχανισμό που μετά υιοθετήσε και η Ευρώπη. Έχουμε επίσης εισπράξει 370 εκατομμύρια ευρώ ως ανάκτηση εσόδων από την προηγούμενη περίοδο από τους ηλεκτροπαραγωγούς.

Επίσης πρέπει να σας πω ότι θα εισπράξουμε και από τη φορολόγηση των υπερκερδών στον κλάδο της προμήθειας με το άρθρο το οποίο έχουμε φέρει εδώ και ελπίζουμε να το ψηφίσετε. Δεν είναι σε βάρος των καταναλωτών τα 10 ευρώ. Αυτά τα 10 ευρώ τα οποία είχαμε ορίσει ως τέλος που πλήρωναν οι ηλεκτροπαραγωγοί που χρησιμοποιούν φυσικό αέριο για την παραγωγή ρεύματος, το οποίο το μετατρέπουμε σε 5% ποσοστό, επέστρεφαν στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης και στους λογαριασμούς ρεύματος.

Και επειδή ρωτάτε και ξαναρωτάτε σας λέω τα εξής για να έχετε μια εικόνα:

Οικιακό τιμολόγιο: Ποσό πληρωμής 278 ευρώ, επιδότηση από το κράτος 699 ευρώ. Οικιακό τιμολόγιο: Ποσό πληρωμής 282 ευρώ, 300 ευρώ η επιδότηση από το κράτος. Οικιακό τιμολόγιο: 175 ευρώ ποσό πληρωμής, 618 ευρώ η επιδότηση από το κράτος. Επαγγελματικό τιμολόγιο, μηνιαίος λογαριασμός: 1.200 ευρώ πληρωτέο ποσό, επιδότηση από το κράτος 2.500 ευρώ. Επίσης, ποσό πληρωμής 2.158, επιδότηση από το κράτος 3.693 ευρώ. Ακόμη, 1973 ευρώ ποσό πληρωμής, επιδότηση από το κράτος 3.300 ευρώ.

Και επειδή ρωτάτε με ένα απαξιωτικό ύφος πού είναι αυτά τα χρήματα, πού πήγαν αυτοί οι φόροι, πού πήγαν τα έσοδα από τη φορολογία των υπερκερδών, να πού έχουν πάει και στο δικό σας λογαριασμό. Αμα δείτε το λογαριασμό του ρεύματος που σας ήρθε, θα δείτε ότι υπάρχει επιδότηση από το κράτος. Η επιδότηση νοικοκυριών και επαγγελματιών έχει φτάσει μέχρι τα 9 δισεκατομμύρια ευρώ τους τελευταίους δεκαεννέα μήνες. Το 70% των 9 δισεκατομμυρίων προήλθε από τη φορολόγηση των υπερκερδών των εταιρειών ηλεκτρικής ενέργειας και από τα έσοδα των δημοπρασιών αερίων του θερμοκηπίου. Μόλις 30% έχει προέλθει από τον κρατικό προϋπολογισμό. Εκεί λοιπόν είναι τα χρήματα, εκεί πήγαν, στους λογαριασμούς των πολιτών και στους δικούς σας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, κ. Βασίλειος Κεγκερογλου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο «σκούπα» που συζητούμε, είναι προεκλογικό, με πανσπερμία διατάξεων και αποσπασματικών παρεμβάσεων, ορισμένων αναγκαίων αλλά οι περισσότερες απέχουν πολύ της καλής νομοθέτησης και κυρίως των διοικητικών, αυτοδιοικητικών και κοινωνικών αναγκών.

Αλλάξτε τουλάχιστον στον τίτλο αυτό το «λοιπές διατάξεις» που βγάζει μάτι κύριε Υπουργέ, για να είστε εννοιολογικά ορθώς, όπως είστε τις περισσότερες φορές. Δυστυχώς η προχειρότητα γίνεται νοοτροπία και αντίληψη και συνεχίζεται η νομοθετική περσιπέτεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει αποδειχθεί πλέον η περιφνημη ρήση του Ανδρέα Παπανδρέου ότι η αυτοδιοίκηση αποτελεί βάθρο της δημοκρατίας, μοχλό ανάπτυξης και στήριγμα της κοινωνίας σε κρίσιμες περιόδους παρά τα προβλήματα και τις περιπέτειές της. Οι μεταρρυθμίσεις και οι τομές στην αυτοδιοίκηση τη δεκαετία του 80 και του 90 και στη συνέχεια ο «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» και ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» ενίσχυσαν την αυτοδιοίκηση και την εναρμόνισαν με τον χάρτη της τοπικής αυτονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Καμμία όμως μεταρρύθμιση δεν είναι στατική και πολύ περισσότερο δεν είναι θέσφατο. Μετά την εφαρμογή του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» θα έπρεπε να γίνει μια σοβαρή συνολική αξιολόγησή του προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα και τα μειονεκτήματά του και να περάσουμε στην επόμενη φάση. Ένα από

αυτά είναι η δημοτική αποκέντρωση, η εσωτερική αποκέντρωση για την οποία θα μιλήσω παρακάτω και ο ρόλος των δημοτικών κοινοτήτων. Αντί όμως της αξιολόγησης η προηγούμενη κυβέρνηση προχώρησε στον «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ» με τα θετικά και τα σοβαρά αρνητικά του και πριν να κριθεί στην πράξη αντικαταστάθηκε από ένα άλλο νομοσχέδιο της σημερινής Κυβέρνησης που δημιούργησε νέα προβλήματα και ευτυχώς κατέπεσε το Συμβούλιο της Επικρατείας ως προς τον συγκεντρωτισμό και τον δημαρχοκεντρισμό του.

Αυτή η περιπέτεια της αυτοδιοίκησης προκαλείται όχι μόνο από την προχειρότητα και την αποσπασματικότητα των ρυθμίσεων, οι οποίες γίνονται απορρυθμίσεις, αλλά και από τις πολιτικές σκοπιμότητες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποσπασματικότητας και σκοπιμότητας είναι η παρέμβαση του νομοσχεδίου στο ποσοστό των υποψηφίων τοπικών συμβουλίων που πρέπει να διαθέτει ένας συνδυασμός δημοτικών εκλογών για να είναι παραδεκτός. Μειώνεται το 80% σε 60%, διευκολύνοντας ενδεχομένως κάποια κόμματα και πολιτικές κινήσεις και αυτό είναι η καλή πλευρά, αλλά ταυτόχρονα υπάρχει και η αρνητική πλευρά. Δεν αντιλαμβάνεστε ότι είναι βούτυρο στο ψωμί τοπικών ομάδων που έχουν αυτοσκοπό όχι τόσο τη διαχείριση της τοπικής εξουσίας αλλά τη συναλλαγή κάτω από το τραπέζι; Έχουμε απτά παραδείγματα που έδρασαν και στις προηγούμενες εκλογές.

Την ίδια ώρα αδιαφορείτε για το αποτέλεσμα της απογραφής και την εναρμόνιση της σύνθεσης του συμβουλίου των δημοτικών κοινοτήτων. Το γεγονός ότι αυξήθηκαν πάρα πολύ οι κοινότητες κάτω των τριακοσίων κατοίκων λόγω μείωσης του μόνιμου πληθυσμού, δεν σημαίνει ότι μειώθηκαν και τα προβλήματα. Αντίθετα αυξάνονται τα προβλήματα λόγω των λιγότερων κατοίκων, των περισσότερων προβλημάτων και της ίδιας έκτασης που έχει να διαχειριστεί το συμβούλιο.

Θα ήταν λοιπόν λογικό και αναμενόμενο να μειώσετε το όριο τριακοσίων κατοίκων σε διακόσιους προκειμένου να ενισχυθεί η δημοτική κοινότητα με συμβούλιο και όχι μόνο πάρεδرو, ώστε να αντιμετωπιστεί η νέα δυσκολότερη κατάσταση. Προχωρήστε λοιπόν, κύριε Υπουργέ, μαζί με τη ρύθμιση που φέρατε και στην αλλαγή του ορίου των τριακοσίων κατοίκων σε διακόσιους.

Επιπλέον, οφείλετε να προχωρήσετε στην υποχρεωτικότητα απόδοσης της πάγιας προκαταβολής των δύο και τεσσάρων χιλιάδων στις δημοτικές κοινότητες. Δυστυχώς ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» το είχε αφήσει στην ευχέρεια του δημάρχου, αλλά λόγω της δημαρχοκεντρικής νοοτροπίας ελάχιστοι δήμαρχοι το απέδωσαν και ο ρόλος των δημοτικών κοινοτήτων δυστυχώς ήταν αδύναμος.

Κύριε Υπουργέ, παρ' ότι οι αυτοδιοικητικές εκλογές δεν θα διενεργηθούν άμεσα, θα σας πω ένα πολύ σοβαρό αρνητικό φαινόμενο που το διαπίστωσα τώρα που ασχολούμαι αυτό το διάστημα. Μου είπαν άνθρωποι από τις προηγούμενες εκλογές ότι τους έβαλαν την υπογραφή και κατέθεσαν την υποψηφιότητά τους και στη συνέχεια με απειλές και εκβιασμό δεν τους άφησαν να την αποσύρουν. Γιατί να μην κάνουμε το απλό; Να κάνουμε το γνήσιο της υπογραφής μέσω ΚΕΠ ή έστω δικηγόρος και έτσι να αποφεύγουμε αυτά τα φαινόμενα σε αδύναμους ανθρώπους, σε κοινωνίες που δεν υπάρχει άνθρωπος να τους προστατεύσει.

Ένα μεγάλο θέμα για την αυτοδιοίκηση είναι το ανθρώπινο δυναμικό αφού σήμερα λειτουργεί με συμβασιούχους και προσωρινούς υπαλλήλους. Σας έχω καταθέσει πρόταση νόμου που δίνει τη δυνατότητα συνέχισης της εργασίας τους, εφόσον καλύπτουν μακροχρόνιες ανάγκες σύμφωνα με το Σύνταγμα. Δίνεται μια ανάσα στους εκατόν εξήντα τέσσερις του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», αλλά οι είκοσι τέσσερις μήνες δεν αρκούν. Κάντε το σαραντά οκτώ.

Ένα καθοριστικό, θεσμικό βήμα για τη στελέχωση των δήμων θα ήταν η άμεση δυνατότητα από τους δήμους προκήρυξης όλων των κενών θέσεων εργαζομένων ανταποδοτικού χαρακτήρα στους δήμους και τις ΔΕΥΑ.

Ποιος ο λόγος να χρειάζεται υπογραφή από την κυβέρνηση παρακαλώ όταν είναι κενές οργανικές θέσεις και ανταποδοτικού χαρακτήρα, άρα στάνταρ; Δεν μπορεί εκεί να υπερβεί τα όρια κανείς δήμαρχος.

Κύριε Υπουργέ, θέλω θετικά να επισημάνω τη δίκαιη ρύθμιση

της στήριξης της οικογένειας του Ιάκωβου, του ανθρώπου που έχασε τη ζωή του από τον σεισμό της 27^{ης} Σεπτεμβρίου στο Αρκαλοχώρι. Θέλω να σας παρακαλέσω ανθρώπινα να κάνετε δεκτή την προσθήκη που σας κατέθεσα για αυτό που προέκυψε μετά, τους δύο νεκρούς από τις πλημμύρες στις 15 Οκτωβρίου στον Δήμο Μαλεβιζίου, για τον Κώστα και την Ευγενία.

Έχουμε καταθέσει και μια δεύτερη τροπολογία, που αφορά την Περιφέρεια Κρήτης και την ανάγκη να υπάρξει ρύθμιση για τις εταιρείες που διαχειρίζονται εκθεσιακά κέντρα. Η ρύθμιση αυτή ισχύει ήδη για χιονοδρομικά, κάντε το και για τα εκθεσιακά.

Τελειώνοντας τη σημερινή τοποθέτησή μου θέλω να αναφερθώ σε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος. Έφυγε ο Κώστας Σκρέκας, αλλά θα ήταν χρήσιμο να το ακούσει και αυτός. Είναι ένα νομοσχέδιο με ελλιπή διαβούλευση ανάμεσα σε καρνάβαλο και κούλουμα. Η Κυβέρνηση φαίνεται ότι επιχειρεί με αυτό έναν νέο συγκεντρωτισμό στο όνομα του συντονισμού και της ρύθμισης. Αποκόπτει τις τοπικές κοινωνίες, δήμους, περιφέρειες, ΔΕΥΑ, ΤΟΕΒ από την υδατική διακυβέρνηση, αλλά όχι μόνο αυτό. Το Υπουργείο Εσωτερικών, που εποπτεύει αυτούς τους φορείς, κύριε Υπουργέ, αναδεικνύεται ως ο φτωχός συγγενής διότι έχετε αποδεχθεί την απώλεια αρμοδιοτήτων και τον περιθωριακό ρόλο της αυτοδιοίκησης. Και το χειρότερο είναι η σκοπιμότητα του νομοσχεδίου να προετοιμάσει το έδαφος για την ένταξη του νερού, του κοινωνικού αυτού αγαθού, σε μια ιδιότυπη οικονομία της αγοράς, την οποία θα ρυθμίζει -ποιος;- η ΠΑΕ. Η ΠΑΕ που τα έχει κάνει μπάχαλο μαζί με το Υπουργείο Περιβάλλοντος στην κατανομή των δικαιωμάτων για τη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια θα ρυθμίσει τα νερά. Καταλαβαίνετε τι θα γίνει. Οι Ενώσεις ΔΕΥΑ, οι Ενώσεις Εργαζομένων ΔΕΥΑ, οι ΤΟΕΒ που το αντιλήφθηκαν, όλες οι τοπικές κοινωνίες αντιδρούν. Το νομοσχέδιο πρέπει να αποσυρθεί.

Πιστεύω ότι λόγω εκλογών δεν θα ψηφιστεί, αλλά σε κάθε περίπτωση, κύριε Υπουργέ, έχει κάποιο λόγο το Υπουργείο Εσωτερικών σε αυτό; Η υδατική διακυβέρνηση που αφορά τα εκατομμύρια των καταναλωτών και την υγεία τους, τη μεταποίηση και τα τρόφιμα, τους αγρότες και την αγροτική παραγωγή, τη βιομηχανία και συνολικά το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη δεν μπορεί να ψηφιστεί μεταξύ σφύρας και άκμονος λίγο πριν την προκήρυξη των εκλογών. Είναι μια σοβαρή υπόθεση. Ένα νέο θεσμικό πλαίσιο πρέπει να είναι αποτέλεσμα ουσιαστικής διαβούλευσης και συζήτησης και με τους ενδιαφερόμενους και με την κοινωνία και όχι επιβολής σκοπιμοτήτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δημόσια διοίκηση και η τοπική αυτοδιοίκηση είναι μείζονα θέματα για τη χώρα, εθνικού επιπέδου και το πολιτικό σύστημα οφείλει να συνεννοηθεί τουλάχιστον για την κατεύθυνση και τον ρόλο της. Αυτή θα είναι εθνικά ωφέλιμη και κοινωνικά δίκαιη και κυρίως θα συμβάλλει ώστε να αποκτήσουμε επιτέλους αποτελεσματική διοίκηση και αυτοδιοίκηση. Για τις τροπολογίες θα περιμένουμε, κύριε Υπουργέ.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Βλέπω παρατεταμένα χειροκροτήματα για τον κ. Κεγκέρογλου και μάλιστα απ' όλες τις πτέρυγες, γιατί πράγματι για πολλά χρόνια είναι μαχητικότερος Βουλευτής, υπερασπιζόμενος τα συμφέροντα της χώρας μας γενικότερα, αλλά και του νομού του ειδικότερα.

Να πω τους επόμενους ομιλητές για να ξέρετε. Αμέσως τον λόγο θα πάρει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Ιωάννης Παππάς. Στη συνέχεια για πολύ λίγο θα τοποθετηθεί επί κάποιων συγκεκριμένων άρθρων της υπουργικής τροπολογίας με γενικό αριθμό 1628 και ειδικό 159 ο Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών, ο κ. Γιώργος Καραγιάννης. Στη συνέχεια έχει ζητήσει τον λόγο η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, η κ. Κωνσταντίνη (Νάντια) Γιαννακοπούλου, και έπεται η συνέχεια, όπως είναι ο κατάλογος ή όπως έχουν το δικαίωμα να παρεμβαίνουν είτε οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι είτε οι Υπουργοί, υπερασπιζόμενοι τροπολογίες.

Κύριε Παππά, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Κεγκέρογλου, και εγώ να σας ευχηθώ καλή επιτυχία. Θα μας λείψετε ειλικρινά με τη μαχητικότητα και το δυναμισμό σας.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε προηγούμενη ομιλία μου είχα αναφέρει ότι υπάρχουν φορέες που τα παιχνίδια της ιστορίας έχουν τη δική τους σημειολογία. Σαν σήμερα πριν οκτώ χρόνια ο Επικεφαλής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης μιλούσε στην Κεντρική Επιτροπή του ΣΥΡΙΖΑ και προσπαθούσε να πείσει τα μέλη της ότι συνέχισε το αντάρτικο στους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Έλεγε ψέματα ότι τα μνημόνια είναι παρελθόν, ότι η τρόικα τελείωσε, ότι πέτυχε το τέλος των εξωπραγματικών και ανέφικτων πλεονασμάτων και δεν θα ερχόταν τρίτο μνημόνιο. Η συνέχεια είναι γνωστή σε όλους. Το ζήσαμε όλοι το δράμα. Τα ψέματα που ακούσαμε μας στοίχισαν πολύ και γι' αυτό ελληνικός λαός σας καταδίκασε, κύριε Ζαχαριάδη, και οι πολίτες με την ψήφο τους έστειλαν την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το 2019.

Ας έρθουμε λοιπόν τώρα στο σήμερα. Στην Εθνική Αντιπροσωπεία συζητάμε το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών που αφορά τα εξής: Σύστημα καινοτομίας στον δημόσιο τομέα, ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού του Δημοσίου Τομέα, ρυθμίσεις για τη λειτουργία των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και θέματα για τα ζώα συντροφιάς.

Προσέξτε όμως τώρα τι γίνεται. Η συζήτηση αυτή θα καταλήξει για μία ακόμη φορά χωρίς την παρουσία του ΣΥΡΙΖΑ, όπως έχει γίνει και στα τελευταία νομοσχέδια, όπως έγινε και την περασμένη εβδομάδα με το σχέδιο νόμου που αφορούσε τις ρυθμίσεις για την εξαγορά κατεχομένων ακινήτων της ιδιωτικής περιουσίας του δημοσίου, της δωδεκανησιακής ακίνητης δημόσιας περιουσίας και των ακινήτων του Ταμείου Εθνικής Άμυνας. Ο ΣΥΡΙΖΑ αρνήθηκε να δώσει λύση στο πρόβλημα το οποίο αντιμετώπιζαν χιλιάδες συμπολίτες μας για πάρα πολλά χρόνια στη Δωδεκανήσο λόγω του Κτηματολογίου Ρόδου, Κω και Λέρου. Μιλάμε για πάνω από εβδομήντα χρόνια. Ο λόγος που αρνηθήκατε, κύριε Ζαχαριάδη, είναι επειδή βάζετε την κομματική εμμονή σας πάνω από το συμφέρον της κοινωνίας.

Σήμερα βέβαια έχετε έναν ακόμα λόγο σοβαρό για εσάς να μην ασχολείστε με τη νομοθετική διαδικασία. Έχετε να ασχοληθείτε με την περίπτωση Πολάκη. Πριν οκτώ χρόνια από την Κεντρική Επιτροπή σας άκουγα ψέματα για την περήφανη διαπραγμάτευση Τσίπρα με τους εταίρους. Οκτώ χρόνια μετά, την ίδια μέρα, ένα άλλο όργανο δικό σας, ένα όργανο του ΣΥΡΙΖΑ, η εκτελεστική γραμματεία πρέπει να δει πώς θα χειριστεί τα κατώματα Πολάκη ή μάλλον το φαινόμενο Πολάκη, το οποίο ανέθρεψε ο ίδιος ο Αρχηγός σας, ο κ. Τσίπρας. Ξέρετε τι λέει ελληνικός λαός για τέτοιες περιπτώσεις; «Εκεί που κρεμούσαν καπεταναίοι τα άρματα κρεμούνε οι γύφτοι τα νταούλια». Ας είναι, θα το δούμε και αυτό το έργο, αλλά εμείς θα είμαστε εδώ και θα συνεχίσουμε να κάνουμε τη δουλειά μας με σοβαρότητα και με υπευθυνότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου καλύπτεται το ρυθμιστικό έλλειμμα που υπάρχει στο πεδίο της καινοτομίας. Για τον σκοπό αυτό δημιουργείται σύστημα που θα καθορίζει για πρώτη φορά το απαιτούμενο πλαίσιο για την ανάπτυξη της καινοτομίας και την υποκίνηση των φορέων του δημοσίου. Ο τελικός αποδέκτης βέβαια είναι οι πολίτες και οι υπηρεσίες του δημοσίου προς εκείνους.

Προβλέπει τη διενέργεια προγραμματικών επιτάχυνσης της καινοτομίας και εργαστηρίων καινοτομίας. Προβλέπεται η ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού του Δημοσίου Τομέα και η ανάπτυξη ψηφιακής βιβλιοθήκης εντός του Πληροφοριακού Συστήματος Καινοτομίας. Τέλος, θεσπίζεται Εθνικός Διαγωνισμός Πρωτοτύπων και Καινοτομίας.

Στο Δεύτερο Μέρος του σχεδίου νόμου το οποίο ζητάμε σήμερα περιλαμβάνονται διατάξεις για την αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν στο ανθρώπινο δυναμικό του δημοσίου. Αξίζει να αναφερθεί ο τρόπος ορισμού των προϊσταμένων του συνόλου των οργανικών μονάδων των αναπτυξιακών οργανισμών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ναι, αυτών των οργανισμών που κοντέψατε και αυτούς να διαλύσετε, κυρίες και κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, και η παροχή ειδικής στήριξης υπαλλήλων ΑΜΕΑ του δημοσίου. Το τελευταίο θα ήθελα να το θυμούνται πάρα πολλοί στην Αντιπολίτευση γιατί στο μέλλον

όταν πάλι θα βάλει το προσωπείο του ανθρωπισμού και της αλληλεγγύης θα είμαστε εκεί να υπενθυμίσουμε τα άδεια έδρανα, όπως είναι αυτή τη στιγμή στην ψηφοφορία, αγαπητοί κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ.

Για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που μικροκομματικές εμμονές του ΣΥΡΙΖΑ παραλίγο να διαλύσουν, προβλέπονται επίσης ρυθμίσεις που επιλύουν προβλήματα, όπως και στις αποκεντρωμένες διοικήσεις. Τέτοιες είναι: Η διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης εσόδων των δήμων αλλά και γενικότερα η διαδικασία επιβολής προστίμων. Η λήψη απόφασης για τη μίσθωση ακίνητης ιδιοκτησίας του δημοσίου σε ΟΤΑ Α' βαθμού. Οι προϋποθέσεις αναγνώρισης οικισμού ως δημοτικής κοινότητας οι οποίες γίνονται συγκεκριμένες, ώστε να μην είναι πλέον ανέλεγκτη η δημιουργία νέων δημοτικών κοινότητων. Η ενίσχυση και βελτίωση των σχετικών υποδομών και εν γένει των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας με τη συμμετοχή εκπροσώπων της οικείας περιφέρειας και του οικείου ιατρικού συλλόγου σε διοικητικά συμβούλια των νοσοκομείων του ΕΣΥ.

Τέλος, θα αναφερθώ και σε όσα προβλέπονται για τα ζώα συντροφιάς. Το Εργαστήριο Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού Ζώων Συντροφιάς του Ιδρύματος Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών προστίθεται ως χρήστης του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς, όπως και τα πρόστιμα που θα επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των προδιαγραφών λειτουργίας των καταφυγίων ζώων συντροφιάς.

Προσέξτε πάλι. Κυρίες και κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, σας αρέσει να το παίζετε φιλόζωοι, αλλά δυστυχώς δεν μπορούμε να εξηγήσουμε στα ζωάκια ότι αυτά τα χρησιμοποιείτε, για να υποκρίνεστε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσα έκανε και κάνει η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη και της Νέας Δημοκρατίας ούτε που θα μπορούσατε να το φανταστείτε. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα ακόμα νομοσχέδιο κατατέθηκε, συζητιέται και θα ψηφιστεί, γιατί έτσι πρέπει να λειτουργεί μια δημοκρατία και μια κυβέρνηση που πρέπει να δίνει λύση στα προβλήματα της κοινωνίας και στα προβλήματα της καθημερινότητας. Η αποστολή των κομμάτων που διεκδικούν την ψήφο των Ελλήνων είναι αυτή και σίγουρα δεν είναι να κάνει προγραφές, να απειλεί πολιτικούς αντιπάλους, δημοσιογράφους, δικαστικούς και να εκθέτει. Η αρβική παροιμία που χρησιμοποιούσε κάποτε ο Αλέξης Τσίπρας λέει: «Τα σκυλιά γαβγίζουν, αλλά το καραβάνι προχωρά». Τελικά, όμως, πρέπει σήμερα να μας πει ποιος γαβγίζει και ποιος προχωρά.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ για την οικονομία του χρόνου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», είκοσι εννέα μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Γυμνάσιο Τεγές Αρκαδίας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει και σας εύχεται καλή πρόοδο.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο τώρα έχει ο Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Γιώργος Καραγιάννης, προκειμένου να τοποθετηθεί επί άρθρων αρμοδιότητάς του στην τροπολογία με γενικό αριθμό 1628 και ειδικό 159.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι Βουλευτές, κυρίες και κύριοι, θα αναφερθώ στα άρθρα 12 και 13 της υπ' αριθμόν 1628/159 τροπολογίας. Το ένα αφορά τη λειτουργία του μετρό Θεσσαλονίκης και το δεύτερο αφορά μια τεχνική διάταξη που αφορά τον νόμο των πρότυπων προτάσεων του ν.4903/2023.

Ξέρετε ότι είμαστε απόλυτα συνεπείς στις δεσμεύσεις μας για τη λειτουργία του μετρό της Θεσσαλονίκης και πλέον όλη η πόλη μπορεί να δει ότι το μετρό ολοκληρώνεται, όλοι μπορούν να δουν

τις αποκαταστάσεις που έχουν γίνει σε όλα τα εργοτάξια και πώς προχωρούν άλλωστε. Πριν από λίγες ημέρες οι Θεσσαλονικείς είχαν τη δυνατότητα μέσα από μια διαδικασία, μια καινοτομία -θα έλεγα αρχιτεκτονική δραστηριότητα, το Open House, να δουν και τον Σταθμό Παπάφη και τον σταθμό και το κέντρο λειτουργίας του μετρό της Θεσσαλονίκης και να αντιληφθούν πλέον ότι δεν υπάρχουν μακέτες, δεν υπάρχουν μουσαμάδες. Υπάρχουν σταθμοί, υπάρχει δοκιμαστική λειτουργία και το αμέσως επόμενο διάστημα, αρχές Απριλίου, θα έχουμε τη δυνατότητα να γίνεται δοκιμαστική λειτουργία σε όλη τη βασική γραμμή. Άρα, μπαίνουμε στην τελική ευθεία και θα έχουμε και δυνατότητα να έχουμε ένα μετρό, το οποίο θα είναι το πιο σύγχρονο της Ευρώπης, ένα μετρό driveless, χωρίς οδηγό, πλήρως αυτοματοποιημένο, με τρένα τελευταίας τεχνολογίας, εξελιγμένα, καινοτόμα «πράσινα» τρένα και πρωτοποριακά συστήματα ασφαλείας και λειτουργίας. Άλλωστε, γνωρίζετε -φαντάζομαι- ότι στο μετρό της Θεσσαλονίκης όλα είναι αυτόματα, ακόμα και οι θύρες είναι αυτοματοποιημένες και είναι σε πλήρη συντονισμό με τους συρμούς μέσω του συστήματος σηματοδότησης.

Σε όλο αυτό το διάστημα, κυρίες και κύριοι, είχαμε φροντίσει να έχουμε προκηρύξει τον διεθνή ανοιχτό διαγωνισμό για τη σύμβαση σύμβασης σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για τη λειτουργία και συντήρηση του δικτύου του Μετρό Θεσσαλονίκης. Θα είναι ο πρώτος ιδιωτικός ουσιαστικά φορέας λειτουργίας στο μετρό της Θεσσαλονίκης, το οποίο θα εξυπηρετεί καθημερινά ημερησίως τριακόσιες δέκα χιλιάδες συμπολίτες μας. Το σύνολο των εσόδων -μια ακόμη λεπτομέρεια που νομίζω ότι έχει τη σημασία της από τη λειτουργία του μετρό της Θεσσαλονίκης- είναι περίπου 50 εκατομμύρια ευρώ. Αυτός ο διαγωνισμός προχωρά. Μάλιστα, σήμερα μπορώ να σας πληροφορήσω ότι έχουν κατατεθεί δύο προσφορές από δύο μεγάλες διεθνείς εταιρείες του εξωτερικού.

Όμως, επειδή αυτή τη στιγμή και σε λίγους μήνες θα έχουμε την εμπορική λειτουργία του μετρό, θα πρέπει να προχωρήσουμε, θα πρέπει να κοιτάξουμε λίγο πιο μπροστά και να δούμε ότι, επειδή πολλές ώρες στη χώρα μας οι προσφυγές κολούν πολλά έργα και δημιουργούν προσκόμματα, είμαστε εδώ πέρα, ώστε να ξεπεράσουμε και το τελευταίο εμπόδιο. Γι' αυτό με πρωτοβουλία του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, του Κώστα Καραμανλή, και με πλήρη σεβασμό στις διατάξεις του Ενωσιακού Δικαίου δίνουμε τη δυνατότητα στην «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ» να μπορέσει να προχωρήσει μια ανάθεση ουσιαστικά των υπηρεσιών λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου του μετρό της Θεσσαλονίκης, του βασικού έργου και της επέκτασης προς Καλαμαριά, στον ανάδοχο του βασικού έργου για δύο συν ένα χρόνια από την ολοκλήρωση αυτού. Το κόστος του έργου θα καλύπτεται από τα λειτουργικά έσοδα που σας περιέγραψα παραπάνω και πλέον ο ανάδοχος, που έχει μια πολύ μεγάλη εμπειρία θα μπορεί να ξεκινήσει και να κάνει το πρώτο διάστημα την εμπορική λειτουργία του μετρό της Θεσσαλονίκης, ώστε ένα ανέκδοτο, που τελικά δεν ήταν και τόσο σύντομο, να γίνει πράξη και όλοι οι συμπολίτες μας στη Θεσσαλονίκη να δουν ότι πραγματικά θα έχουν το πιο σύγχρονο μετρό. Αυτό αφορά το πρώτο άρθρο, κύριε Πρόεδρε.

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο άρθρο, η διάταξη αυτή είναι μια διάταξη, όπως προείπα, τεχνικού χαρακτήρα, που συμπληρώνει ουσιαστικά ένα νομοθετικό κενό ως προς την πρώτη εφαρμογή του. Ο νόμος σήμερα προβλέπει ότι η πρόσκληση εκ μέρους του δημοσίου εκδίδεται το πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε ημερολογιακού τριμήνου. Με τη σημερινή πρότασή μας και αλλαγή παρέχεται δυνατότητα κατά την πρώτη εφαρμογή η πρόσκληση να απευθύνεται δημοσίως αμέσως μετά τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής των προτάσεων. Σημειώνω ότι πρόκειται για δικαίωμα που ασκείται άπαξ και αφορά τον χρονισμό της πρόσκλησης χωρίς να εισάγεται οποιαδήποτε περαιτέρω διαφοροποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, και είμαι στη διάθεση του Σώματος για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Υφυπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει ο πρώην Πρωθυπουργός κ. Γεώργιος Παπανδρέου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παίρνω αφορμή από αυτά που είπε ως συνάδελφός μας, ο Βασίλης Κεγκέρογλου, για να μιλήσω. Κατ' αρχάς, να του ευχηθώ καλή επιτυχία στον Δήμο Μινώα Πεδιάδας, αν θυμάμαι καλά, στη νέα φάση της πολιτικής του ζωής. Και βεβαίως, έχει ιδιαίτερη αγάπη η παράταξή μας στην αυτοδιοίκηση. Είμαι σίγουρος ότι θα συμβάλει ουσιαστικά σε αυτή την αναβαθμισμένη και μια άλλης αντίληψης λειτουργία της αυτοδιοίκησης.

Ήθελα όμως να συμφωνήσω με ένα σημείο το οποίο ανέφερε ο κ. Κεγκέρογλου σε ό,τι αφορά, κύριε Σκρέκα, κυρίως το θέμα της διαβούλευσης. Όπως θα ξέρετε, εμείς υιοθετήσαμε και εφαρμόσαμε μια διαδικασία και από το 2009 για τη συστηματική διαβούλευση με περιθώριο τουλάχιστον δύο εβδομάδων με δύο αναγνώσεις στη Βουλή και φαίνεται ότι η παράταξή σας, η Κυβέρνησή σας δεν έχει ιδιαίτερη αγάπη στις διαδικασίες διαβούλευσης με την κοινωνία, όπως παραδείγματος χάριν, και με το Ταμείο Ανάκαμψης, όπου θα έπρεπε να υπάρχει συμμετοχή της αυτοδιοίκησης, των κοινωνικών φορέων, της κοινωνίας των πολιτών. Γιατί αυτή η μεγάλη ευκαιρία του Ταμείου Ανάκαμψης αφορά ουσιαστικά τη δυνατότητα μιας νέας παραγωγικής πορείας, ενός νέου παραγωγικού μοντέλου για τη χώρα μας. Αυτό προφανώς δεν το έχετε λάβει υπ' όψιν σας σοβαρά.

Όμως, και για το δικό σας νομοσχέδιο που ανακοινώσατε, θεωρώ ότι είναι απαράδεκτο ότι σε τέσσερις ημέρες μπορεί να γίνει η διαβούλευση και, όπως πολύ σωστά είπε και ο κ. Κεγκέρογλου, όταν υπάρχει ένα τόσο μεγάλο θέμα, όπως είναι το θέμα των υδάτων.

Υπάρχουν περιβαλλοντικές οργανώσεις, κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν φορείς που ασχολούνται με το θέμα αυτό και έχουν -είμαι σίγουρος- πολύ ενδιαφέρουσες προτάσεις, θετικές, εποικοδομητικές για το θέμα αυτό. Ξέρετε, η διαβούλευση δεν είναι απλώς μια τυπική διαδικασία. Από την εμπειρία μου, όχι μόνο εδώ, αλλά και σε διεθνές επίπεδο, η διαβούλευση βοηθά ουσιαστικά στο να παίρνονται σωστές αποφάσεις, πόσω μάλλον όταν αυτές οι αποφάσεις πρέπει να γίνουν κτήμα της ίδιας της κοινωνίας.

Και επειδή μιλάμε για το περιβάλλον, θέλω να τονίσω ένα σημείο. Η μεγάλη μετάβαση, αυτή η λεγόμενη «πράσινη μετάβαση» και «δίκαιη μετάβαση», που υιοθετήθηκε μετά από χρόνια, είναι ένα ζήτημα που εμείς είχαμε αναδείξει ακόμα και τα χρόνια της κρίσης, ότι δηλαδή εκεί θα έπρεπε να υπάρξει μεγάλη επένδυση. Ευτυχώς, σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αλλάξει ρότα και θέλει να συμβάλει σ' αυτή τη μετάβαση με ουσιαστικές επενδύσεις. Αυτή, όμως, η μετάβαση, η «πράσινη μετάβαση», απαιτεί μεγάλες αλλαγές στην κοινωνία, όπως στον τρόπο που καταναλώνουμε, στον τρόπο που παράγουμε, στις συγκοινωνίες, στο πώς χτίζουμε τις πόλεις μας, στο πώς βεβαίως αναπτύσσουμε την ενέργεια, στο πώς αξιοποιούμε ή πώς προστατεύουμε το φυσικό μας περιβάλλον και βεβαίως και τους υδάτινους πόρους. Αυτό σημαίνει, όμως, συμμετοχή. Δεν μπορεί να γίνει ούτε τεχνοκρατικά από κάποιους επαίοντες ή από μια κυβέρνηση, αλλά θέλει τη συμμετοχή της κοινωνίας, των πολιτών. Αυτό σημαίνει, επίσης, να είναι συμμετοχοί στις αποφάσεις, κάτι το οποίο βεβαίως χωρίς διαβούλευση δεν μπορεί να γίνει.

Θέλω, όμως, να πω κάτι και για το θέμα των υδάτινων πόρων. Είναι πάρα πολύ κρίσιμο ζήτημα. Δεν μπορεί έτσι, εν μια νυκτί, να μεταφέρουμε την αρμοδιότητα από την αυτοδιοίκηση σε έναν φορέα, που δεν έχει αναγκαστικά και την εμπειρία. Θα έπρεπε να πάρουμε παράδειγμα και από άλλες χώρες, από τις καλές πρακτικές άλλων χωρών. Παίρνω ως παράδειγμα την Ολλανδία που έχει πάρα πολλούς υδάτινους πόρους. Εκεί υπάρχει μια ανεξάρτητη αρχή μόνο για τους υδάτινους πόρους, η οποία ουσιαστικά έχει τις αρμοδιότητες μιας ολόκληρης κυβέρνησης, δηλαδή έχει ουσιαστικά μια αυτόνομη διαδικασία ελέγχου και βεβαίως παρακολούθησης των υδάτινων πόρων.

Αρα, λοιπόν, κύριε Σκρέκα, είναι απλό: Δώστε χρόνο, αφήστε τους φορείς να φέρουν τις προτάσεις τους, δείτε και ποιες είναι οι πρακτικές σε διεθνές και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, διότι η διαβούλευση είναι ένα βασικό στοιχείο της δημοκρατίας μας αλλά και των σωστών αποφάσεων.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τον λόγο τώρα έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ -Κινήματος Αλλαγής, κ. Κωνσταντίνα Γιαννακοπούλου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Παίρνω τον λόγο μετά την πολύ ουσιαστική, πραγματικά, τοποθέτηση του πρώην Πρωθυπουργού και πρώην Προέδρου μας, του Γιώργου Παπανδρέου. Νομίζω ότι αυτά τα οποία είπε είναι πολύ σημαντικά και πρέπει να ληφθούν πολύ σοβαρά υπ' όψιν από την Κυβέρνηση. Είναι πολύ σημαντική η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη διαβούλευση, είναι πράγματα τα οποία οφείλετε να ακούσετε.

Βεβαίως, οφείλω να μιλήσω και από καρδιάς. Στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ είμαστε βαθιά συγκινημένοι. Σήμερα είναι η τελευταία ομιλία την οποία έδωσε ο αγαπημένος μας συνάδελφος, ο Βασίλης Κεγκέρογλου, ο οποίος ανοίγει πλέον μια νέα ρότα στη ζωή του ως υποψήφιος δήμαρχος του Δήμου Μινώα Πεδιάδος και από το Βήμα της Βουλής θα ήθελα να του ευχηθώ καλή επιτυχία και να συνεχίσει με την ίδια εντιμότητα, με το ίδιο πάθος, να δίνει αυτές τις τόσο δυναμικές μάχες σ' αυτή τη νέα πορεία την οποία χαράσσει. Είμαστε όλοι δίπλα του και είναι πραγματικά σήμερα μια συγκινητική μέρα για εμάς.

Έρχομαι τώρα στο σημερινό νομοσχέδιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε σύντομο χρονικό διάστημα οι Έλληνες πολίτες θα κληθούν να προσέλθουν στις κάλπες εν μέσω μιας μακράς προεκλογικής περιόδου, μιας περιόδου πόλωσης και παροχολογιών. Ο κόσμος, όμως, και η κοινωνία, προς γνώση σας, επειδή βλέπουν ποια είναι η πολιτική της τρέχουσας Κυβέρνησης, αλλά θυμούνται επίσης πάρα πολύ καλά ποια ήταν η πολιτική την οποία ακολουθούσε η προηγούμενη κυβέρνηση, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ANEL, όταν κυβερνούσαν, αναζητούν ένα εναλλακτικό μοντέλο διακυβέρνησης. Και αυτό το εναλλακτικό μοντέλο, αυτή η εναλλακτική πρόταση διακυβέρνησης μπορεί να υπάρξει με ένα ΠΑΣΟΚ ισχυρό, με συγκεκριμένες, αιτιολογημένες, κοστολογημένες πολιτικές προτάσεις επί της ουσίας, οι οποίες δεν περιορίζονται απλώς και μόνο σε επιδοματικές παροχές και κουπόνια, όπως κατά κόρον βλέπουμε να κάνει η παρούσα Κυβέρνηση, τα οποία αποτελούν ημίμετρα και τα οποία σε καμμία απολύτως περίπτωση δεν λύνουν και δεν απαντούν στα πολύ σοβαρά προβλήματα που βιώνει η ελληνική κοινωνία, στη ρίζα τους.

Πόσες φορές έχουμε προτείνει, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη μείωση των έμμεσων φόρων, όλα αυτά που γίνονται στην υπόλοιπη Ευρώπη; Πόσες φορές έχουμε προτείνει τη μείωση του ΦΠΑ, τη μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης, σε συνδυασμό όμως και με εντατικούς ελέγχους της αγοράς για την πάταξη της αισχροκέρδειας και των παρατυπιών; Όλοι νομίζω ότι καταλαβαίνουμε, όχι απλώς εμείς εδώ, αλλά ο ελληνικός λαός πρωτίτως καταλαβαίνει ότι η ύπαρξη μόνο δύο προστίμων μέσα στο τελευταίο εξάμηνο, ενώ οι τιμές καλπάζουν και ενώ δεν υπάρχει Έλληνας που να μην σας πει ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα αισχροκέρδειας στην αγορά, δείχνει ξεκάθαρα, αν μη τι άλλο, ότι οι έλεγχοι δεν είναι επαρκείς, εκτός και εάν η Κυβέρνηση πιστεύει ότι δεν υπάρχει θέμα αισχροκέρδειας στην αγορά. Εάν πιστεύετε κάτι τέτοιο, βγείτε και πείτε το. Όμως, μόνο δύο πρόστιμα μέσα σε ένα εξάμηνο, αυτό νομίζω ότι λέει πολλά.

Κυρίως, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό που χρειάζεται και αυτό το οποίο λέμε είναι ότι πρέπει να υπάρξει μία ουσιαστική στήριξη των εισοδημάτων. Τα τελευταία δώδεκα χρόνια τα εισοδήματα των Ελλήνων πολιτών κόβονται διαρκώς. Οι Έλληνες αγκομαχούν. Έχει έρθει, επιτέλους η στιγμή, για μια ουσιαστική συζήτηση για την αύξηση των εισοδημάτων. Δεν αναφερόμαστε απλώς και μόνο σε μία προεκλογική πλειοδοσία αυξήσεων, χωρίς κανένα απολύτως μέτρο, όπως κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ, ούτε για αυξήσεις οι οποίες δίνονται με το ένα χέρι και τις παίρνουν με το άλλο, μέσω των φόρων, όπως κάνει η Νέα Δημοκρατία.

Το ΠΑΣΟΚ είναι εδώ. Συνεχίζει την αυτόνομη πορεία του προς τις εκλογές με οδηγό τις σοσιαλδημοκρατικές μας αρχές και τις προτάσεις τις οποίες έχουμε καταθέσει στον δημόσιο διάλογο

για σημαντικά θέματα, όπως είναι τα κόκκινα δάνεια. Είμαστε οι μόνοι που έχουμε καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση, για την οποία κωφεύετε, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, συστηματικά. Έχουμε καταθέσει προτάσεις για την κατάργηση συγκεκριμένων άρθρων του νόμου Κατρούγκαλου και κυρίως της επαίσχυντης ρύθμισης της προσωπικής διαφοράς. Έχουμε καταθέσει προτάσεις για τη στήριξη των αδύναμων συμπολιτών μας, για ρυθμίσεις οι οποίες θα μπορούν να είναι ρυθμίσεις φορολογικής δικαιοσύνης, για τη στήριξη του ΕΣΥ, για την εξωτερική μας πολιτική, για μια σειρά θεμάτων για τα οποία έχουμε τοποθετηθεί απολύτως αναλυτικά και ξεκάθαρα. Ο κόσμος βλέπει και θα κρίνει.

Μέσα σε όλα αυτά, δεν μπορώ να μην αναφερθώ –είναι, άλλωστε, το ζήτημα της ημέρας, δεν γίνεται να μην τοποθετηθούμε σε αυτό το θέμα- και στην πρωτοφανή ανάρτηση του κ. Πολάκη με τη στοχοποίηση συμπολιτών μας, με ονόματα και με φωτογραφίες, στα μανταλάκια κυριολεκτικά. Είναι μία ενέργεια που σε καμμία περίπτωση δεν ταιριάζει σε ένα ευνομούμενο κράτος, μία πολιτική εκτροπή, όπως είπαν, όχι εμείς τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, αλλά οι δικαστικές ενώσεις, οι δικαστές, μία εκτροπή η οποία προσβάλλει βαθύτατα το πολίτευμα, τη δημοκρατία μας, το κράτος δικαίου. Είναι ένα πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα που έχει ξεπεράσει πλέον κάθε όριο κυριολεκτικά. Η απερίφραστη κατάδικη τέτοιων συμπεριφορών και η πολιτική απομόνωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τέτοιων προσωπικοτήτων είναι υποχρέωση όλων μας. Ντροπή και μόνο ντροπή! Δεν έχω να πω κάτι άλλο πάνω στο συγκεκριμένο θέμα.

Πάνω στο φερόμενο νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών με τον πομπώδη τίτλο «Σύστημα καινοτομίας στον Δημόσιο Τομέα», τους συνηθίζει τους πομπώδεις τίτλους η παρούσα Κυβέρνηση στα πλαίσια -αν θέλετε- και μιας συνολικότερης επικοινωνιακής της πολιτικής. Ωραία, όμως, όλα αυτά τα λόγια. Στο τέλος, όμως, αυτό το οποίο μένει, είναι η ουσία και το αποτέλεσμα, κύριε Υπουργέ. Εκεί η κυβερνητική αποτυχία είναι πολύ συχνή, με νομοσχέδια να παρουσιάζονται δήθεν ως μεταρρυθμίσεις, δήθεν ως τομές, αλλά στην πράξη ούτε καν να εφαρμόζονται, παραμένοντας σχέδια στα χαρτιά και διατάξεις να είχαμε να λέγαμε.

Η καινοτομία στο δημόσιο της χώρας μας αποτελεί μια πολύ σημαντική απαίτηση, αλλά και πρόκληση σε μια σύγχρονη εποχή με συνεχείς εξελίξεις. Μια ουσιαστική καινοτομία, δε, μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες, στη μείωση των δαπανών και στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης. Τα πετυχαίνει, λοιπόν, όλα αυτά, το παρόν νομοσχέδιο; Ποιες είναι οι καινοτομίες οι οποίες εισάγει;

Νομίζω τα είπε εξαιρετικά η ειδική αγορήτρια, η κ. Λιακούλη, από τη μεριά του ΠΑΣΟΚ, ότι σίγουρα καινοτομία δεν ονομάζεται το κράτος των μετακλητών ή σίγουρα καινοτομία δεν μπορεί να ονομαστεί ο διορισμός δικών μας προσώπων σε ιεραρχικές θέσεις ευθύνης, αλλοιώνοντας διαχρονικές μάλιστα αρχές της δημοσιοϋπαλληλικής ανέλιξης, αρχές που έχουν όλες τη σφραγίδα των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ. Καινοτομία σαφώς δεν είναι η γενικότερη υποστελέχωση σε μόνιμο προσωπικό με την ταυτόχρονη διαιώνιση εξαρτημένων γενεών συμβασιούχων -ομηρών συμβασιούχων- και σίγουρα επίσης καινοτομία δεν είναι η αμειγής επιδοματική πολιτική που εσείς εφαρμόζετε -εσείς που την καταγγέλλατε επί ΣΥΡΙΖΑ- και την έχετε πλέον τερματίσει -αυτό είναι αυτό το οποίο κάνατε-, μοιράζοντας προεκλογικά καθρεφτάκια προς εύρεση ψήφων.

Από την άλλη, καινοτομία ίσως για εσάς να συνιστούν οι παρακολουθήσεις, οι υποκλοπές που με τόσο μεγάλη μαεστρία όχι μόνο πράξατε, αλλά κυρίως καλύψατε και συγκαλύψατε. Ακόμα, λοιπόν, μια επικοινωνιακή κυβερνητική φιάσα λίγο πριν τις εκλογές με καθ' υπερβολήν χρήση όρων απλά και μόνο για λόγους εντυπωσιασμού. Όμως μετά από τέσσερα χρόνια νομίζω σας έχει μάθει καλύτερα από όλους ο ελληνικός λαός.

Εν τοις πράγμασι, λοιπόν, πλην του πρώτου μέρους, έχουμε ένα ακόμη νομοθετικό συνονθύλευμα με σκόρπιες διατάξεις ποικίλης θεματολογίας, ράβε ξήλωνε. Δεν υπάρχει καμμία συνοχή, δεν υπάρχει καμμία συνέπεια και νομίζω ότι αυτό είναι ενδεικτικό και της ποιότητας του νομοθετικού έργου που φέρνεται. Για άλλη

μια φορά, δε, η δημόσια διαβούλευση -και αυτό ειπώθηκε και νομίζω από όλη την Αντιπολίτευση- πήγε περίπατο πραγματικά. Ενώ το νομοσχέδιο ετέθη σε διαβούλευση fast track μιας εβδομάδας με πενήντα πέντε άρθρα, τελικά κατατέθηκε με επιπλέον είκοσι διατάξεις για τις οποίες δεν προηγήθηκε καμμία διαβούλευση. Στο επίκεντρο των συζητήσεων τοποθετήθηκαν τα άρθρα είκοσι του νομοσχεδίου, συγκεντρώνοντας τη μερίδα του λέοντος των σχολίων, ως επί το πλείστον με αρνητική χροιά, διχάζοντας ενδιαφερόμενους, διχάζοντας ειδικούς, διχάζοντας πολίτες και άλλωστε μόνο τυχαίος δεν μπορεί να είναι ο αριθμός των χιλίων πεντακοσίων πολιτών οι οποίοι συμμετείχαν στη διαβούλευση, εκφράζοντας και την ανησυχία τους και αν θέλετε την έντονη άρνησή τους στη συντριπτική πλειοψηφία των άρθρων.

Αναφέρομαι συγκεκριμένα στον διαγωνισμό πρόσληψης για την ΑΑΔΕ, έναν διαγωνισμό ο οποίος παρουσιάστηκε ως ο διαγωνισμός μαμούθ, αλλά ολοκληρώθηκε με απολύτως παταγώδη αποτυχία, αδυνατώντας να επιτελέσει τον σκοπό για τον οποίο έγινε. Εκ του αποτελέσματος επιχειρείται η εκ των υστέρων αλλαγή των όρων διαγωνισμού πρόσληψης στην προσπάθεια να μετριάσετε κάπως τις αρνητικές συνέπειες. Το εν λόγω ζήτημα γεννά μεταξύ άλλων και θέματα αντισυνταγματικότητας. Είναι και αυτό πάρα πολύ σημαντικό που δεν το έχετε λάβει υπ' όψιν.

Ένα σχεδόν, λοιπόν, έτος μετά από την προκήρυξη του διαγωνισμού, ο οποίος εν τέλει χαρακτηρίστηκε και ως μπάχαλο με μια λέξη, ψάχνετε για λύσεις μπλώματα, την ίδια ώρα που οι προβλεπόμενες θέσεις παραμένουν κενές, οδηγούμενοι εκ των πραγμάτων σε περαιτέρω ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό. Όπως ανέφερε, όμως και ο κ. Πιτσιλής, οι οργανικές θέσεις της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ξεπερνούν τις δεκαπέντε χιλιάδες θέσεις, παρά ταύτα σήμερα υπηρετούν λιγότεροι από εντεκάμισι χιλιάδες. Το μεγάλο ερώτημα είναι πότε και πώς θα καλυφθούν αυτές οι θέσεις και αυτές οι υπηρεσιακές ανάγκες, κύριε Υπουργέ. Αυτό είναι το μεγάλο ερώτημα. Έτσι υποστελεχωμένες θα συνεχίζουν να λειτουργούν γενικότερα οι δημόσιες υπηρεσίες, πόσο μάλλον η συγκεκριμένη; Έτσι θα πάμε μπροστά. Κατά τα άλλα περιμένετε και μας λέτε ότι βελτιώνεται το δημόσιο. Πώς να μην ταλαιπωρούνται οι πολίτες, αν όχι με επαρκή προσωπικό και με κατάλληλες υλικοτεχνικές δομές και υλικό, τότε πώς -αναρωτιέμαι- μπορεί πραγματικά να βελτιωθούν οι υπηρεσίες του δημοσίου τομέα προς τους Έλληνες πολίτες, απλά και μόνο με ευχολόγια, απλά και μόνο με καλή θέληση; Δεν αρκούν αυτά, δυστυχώς.

Συζητάμε, λοιπόν, σήμερα εκ των υστέρων εάν η πλήρωση των θέσεων ενός ήδη προκηρυχθέντος διαγωνισμού θα γίνει με κατάταξη σε φθίνουσα σειρά με βάση ή χωρίς βάση για το κάθε μάθημα και όλα αυτά τα οποία λέτε. Η ευθύνη για όλη αυτή την αποτυχία -για να μην πούμε παρωδία- έχει όνομα και βαρύνει αποκλειστικά τη δική σας Κυβέρνηση.

Θα ήθελα να σταθώ σε δύο θέματα κλείνοντας. Το πρώτο έχει να κάνει με το Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Γ' του νομοσχεδίου, όπου ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τα ζώα συντροφιάς, με σκοπό την προστασία τους και τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής -υποτίθεται- του ν.4830/2021. Είναι ένας νόμος πλαίσιο μόλις του 2021, ο οποίος και αυτός παρουσιάστηκε από τη μεριά σας ως καινοτομία -σας αρέσει αυτή η λέξη, ο θεός να την κάνει όμως-, για να αποτύχει τελικά στην πράξη, ακολουθούμενος από μια σειρά τροποποιήσεων και παρατάσεων. Η συνεχής αναστολή έναρξης λειτουργίας και εφαρμογής του νέου Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς συνιστούν άλλωστε ακόμα μια εμβληματική κυβερνητική αποτυχία, με ανακοίνωση μεγαλειώδους σχεδίων τα οποία ποτέ δεν εφαρμόστηκαν και έχουν παραμείνει μόνο στα λόγια. Το ίδιο συνέβη και στην περίπτωση της διαχείρισης της προστασίας των ζώων συντροφιάς, όπου παραμείναμε ουσιαστικά σε ευχολόγια και σε έναν νόμο φάντασμα. Αυτό είναι ο νόμος ο οποίος κάνατε. Απολύτως αναμενόμενο βέβαια αυτό, καθώς είχε επισημανθεί εξ αρχής ότι δεν συνίσταται η μεταφορά του αντικείμενου σε ένα Υπουργείο μη αρμόδιο και άνευ της απαραίτητης τεχνογνωσίας και εξειδίκευσης, εύλογες παρατηρήσεις για τις οποίες η Κυβέρνηση αδιαφόρησε πλήρως, δεν άκουσε κανέναν ούτε από τους φορείς ούτε από την Αντιπολίτευση. Αδιαφόρησε τελείως λοιπόν και ιδού ποιο είναι το αποτέλεσμα. Δεν

έχει γίνει τίποτα εδώ και έναν χρόνο.

Με το, δε, άρθρο 65 του προτεινόμενου σχεδίου, σχετικά με τη λήψη γενετικού υλικού από ζώα συντροφιάς, έχουμε να κάνουμε με ένα επιπλέον παράβολο εισπρακτικού χαρακτήρα, το οποίο επιβαρύνει οικονομικά τους πολίτες εν μέσω μάλιστα πληθωρισμού, εν μέσω ακρίβειας, χωρίς καμμία απολύτως ανταπόδοση. Ποια είναι η ανταπόδοση; Πείτε μας, τι ακριβώς γίνεται με αυτό το τέλος; Να μας τα πείτε. Δυστυχώς στη χώρα εκ του αποτελέσματος όπως φαίνεται δεν έχει σημειώσει καμμία πρόοδο στον τομέα της προστασίας των ζώων.

Και κλείνω με ένα πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα το οποίο το ξέρετε προσωπικά, κύριε Υπουργέ. Έχει να κάνει με το 9^ο Δημοτικό Σχολείο του Αιγάλεω, το οποίο άκουσον-άκουσον -σας το έχω πει πολλές φορές και από το Βήμα της Ολομέλειας και σε επίκαιρες ερωτήσεις τις οποίες έχω καταθέσει και σας έχω καλέσει για να δώσετε απάντηση- εν μέσω σχολικής χρονιάς, μέσα στο κέντρο της Αθήνας -γίνονται και αυτά- γίνονται εξώσεις στα σχολεία. Τα παιδιά, οι μαθητές, οι γονείς, οι οικογένειες, οι εκπαιδευτικοί, είναι αίολοι. Γίνονται μαλαλώματα και αυτή τη στιγμή οι μαθητές συστεάζονται στο 14^ο Σχολείο, κάτι το οποίο επανειλημμένως σας έχουμε πει όλοι οι φορείς ότι δεν βγαίνει, δεν γίνεται, είναι πολύ μικροί οι χώροι, είναι πολύ επικίνδυνο -αν θέλετε- όλο αυτό το οποίο συμβαίνει.

Είχατε υποσχεθεί, κύριε Υπουργέ, ότι θα υπάρξει τροπολογία, ότι θα υπάρξει συγκεκριμένη ρύθμιση όπου ουσιαστικά θα επιτρεπόταν η αναγκαστική διάθεση -επίταξη- εκπαιδευτικού κτηρίου υπό την έννοια της παραγράφου 3, του άρθρου 18 του Συντάγματος και την απορρέουσα υφιστάμενη νομοθεσία όταν είναι ο μοναδικός χώρος της περιοχής που μπορεί να καλύψει επείγουσες εκπαιδευτικές ανάγκες. Αυτό σας είχαν ζητήσει όλες οι δημοτικές παρατάξεις του Δήμου Αιγάλεω. Σε αυτό είχατε δεσμευτεί ότι θα φέρετε τροπολογία. Δυστυχώς φέρνετε σήμερα μια ρύθμιση, στο άρθρο 40, η οποία δεν μιλά για τίποτα από όλα αυτά. Αυτό το οποίο απλά αναφέρεται στο άρθρο 40 είναι ότι κατ'εξαίρεση επιτρέπεται η απευθείας και χωρίς δημοπρασία μίσθωση ακινήτου.

Όσον αφορά το θέμα του 9^{ου} Δημοτικού Σχολείου -θα σας πω εγώ- και όλα τα θέματα τα οποία αντίστοιχα υπάρχουν ή μπορεί να υπάρξουν με τις αυξήσεις των ενοικίων -αυτό είναι ένα ζήτημα που δεν αφορά απλά και μόνο το Αιγάλεω, εν δυνάμει μπορεί να αφορά όλη την Ελλάδα- μπορείτε να μας πείτε αυτό τι ακριβώς λύση δίνει; Αυτό τι σχέση έχει με αυτά τα οποία είχατε πει και είχατε δεσμευτεί σε όλους τους φορείς;

Εμείς ζητούμε άμεσα να γίνει δεκτό αυτό το οποίο έχει αποφασιστεί ομόφωνα από τις δημοτικές παρατάξεις, αυτό το οποίο έχουν ζητήσει και έχετε δεσμευτεί ότι θα κάνετε αποδεκτό οι ενώσεις γονέων με τη δυνατότητα αναγκαστικής διάθεσης, επίταξης εκπαιδευτικού κτηρίου. Κάντε το, λοιπόν, πράξη, υιοθετήστε το, κάντε νομοτεχνική βελτίωση στο συγκεκριμένο άρθρο, γιατί με αυτή τη ρύθμιση σίγουρα λύση δεν δίνετε!

Και είναι κρίμα, κύριε Υπουργέ, γιατί ο Πρωθυπουργός έχει διαλέξει την έδρα της δυτικής Αθήνας για να εκλεγεί Βουλευτής και ακούμε και διαβάζουμε και ξανά την ίδια έδρα θα διαλέξει. Αυτή είναι η λύση στα μείζονα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο λαός της δυτικής Αθήνας, οι πολίτες, οι μαθητές; Αυτή είναι η λύση την οποία δίνει η Κυβέρνηση; Ο Πρωθυπουργός τι γνώμη έχει για αυτό, κύριε Υπουργέ; Αυτή είναι η λύση την οποία δίνει; Απαιτούμε, λοιπόν, άμεση και δίκαιη λύση. Αυτό είναι αυτό το οποίο ζητούμε, αυτό είναι αυτό που οφείλετε να πράξετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Υπουργέ, κύριε Πέτσα, δώστε κάποιες απαντήσεις.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είχα ζητήσει τον λόγο μόνο για να αναφερθώ στα ζώα συντροφιάς, αλλά θα αναφερθώ και στο θέμα του σχολείου με λίγο την ανοχή σας, για να δώσουμε κάποιες διευκρινίσεις, να μην επαρχώμαστε στο ίδιο θέμα.

Είπε η κ. Γιαννακοπούλου ότι ο νόμος για τα ζώα συντροφιάς είναι νόμος-φάντασμα. Είναι φάντασμα η κοινή υπουργική απόφαση για το Μητρώο των Ζώων Συντροφιάς; Ο διαγωνισμός είναι

σε εξέλιξη, περιμένουμε να ολοκληρώσει ο ανάδοχος το έργο του και τον Απρίλιο θα είναι σε λειτουργία η πρώτη φάση του, γιατί έχει διάφορα υπομητρώα, όπως ξέρετε, σύμφωνα με την ενημέρωση που έχω από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Είναι φάντασμα η κοινή υπουργική απόφαση για τα καταφύγια; Έχει εκδοθεί και λειτουργεί. Είναι φάντασμα η κοινή υπουργική απόφαση για τη χρηματοδότηση των δήμων, της αυτοδιοίκησης, όσον αφορά τις αρμοδιότητες που τους αναθέτει ο νόμος; Έχουν καταβληθεί 5 εκατομμύρια ευρώ ήδη από το 2022. Είναι φάντασμα το πρόγραμμα «ΑΡΓΟΣ» ύψους 40 εκατομμυρίων ευρώ για καταφύγια, εξοπλισμούς, στερωώσεις, εμβολιασμούς; Είναι φάντασμα το πρόγραμμα στερωώσεων 5 εκατομμυρίων ευρώ; Πότε έχουν δοθεί στην ελληνική πολιτεία 5 εκατομμύρια ευρώ στους δήμους για στερωώσεις αδέσποτων ζώων; Είναι φάντασμα το πρόγραμμα των εμβολιασμών 3 εκατομμυρίων ευρώ;

Πραγματικά, λοιπόν, θλίβομαι που χρησιμοποιούνται τέτοιοι όροι για ένα πολύ σύνθετο θέμα, όπως είναι τα ζώα συντροφιάς, που ακουμπά πάρα πολλές κοινωνικές ομάδες, που έχει πάρα πολλούς μετόχους, είτε αυτοί είναι οι πολίτες, είτε η αυτοδιοίκηση, οι κτηνίατροι, οι φιλοζωικές οργανώσεις, όλοι όσοι εμπλέκονται στο κομμάτι της κτηνιατρικής φροντίδας μέχρι τα εμβόλια.

Είναι βήματα που πρέπει να γίνουν, εμείς τολμήσαμε και τα πήραμε και για μέτρο σύγκρισης, κυρία Γιαννακοπούλου, έχω να πω ότι η χρηματοδότηση που έδινε η ελληνική πολιτεία στην αυτοδιοίκηση για όλο το πρόγραμμα που έχει να κάνει με τα αδέσποτα ήταν 600.000 ευρώ τον χρόνο μέχρι το 2020. Τώρα μιλάμε για 40 εκατομμύρια ευρώ. Τα νούμερα απαντούν από μόνα τους. Χρειάζονται πράγματα να κάνουμε ακόμα; Πολλά. Θα τα κάνουμε; Φυσικά, δρομολογούνται και είναι σε εξέλιξη. Δεν μπορούμε, όμως, από τη μια στιγμή στην άλλη να μηδενίζουμε μια πολύ μεγάλη προσπάθεια που βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη.

Δεύτερο στοιχείο για το ζήτημα του 9^{ου} Σχολείου στο Αιγάλεω, έχω απαντήσει και σε επίκαιρες ερωτήσεις διαφόρων Βουλευτών και ο κ. Αρσένης είναι εδώ που τον βλέπω. Είναι δύο θέματα που εξετάζονται, είναι το θέμα της καταλληλότητας, προκειμένου το 14^ο Σχολείο να δεχτεί και τους μαθητές του 9^{ου} Σχολείου. Εάν κριθεί ακατάλληλο από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, που πρέπει να αποφανθούν στο σχετικό αίτημα που έχει υποβάλει ο δήμος, τότε είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε στη νομοθέτηση τέτοιας διάταξης την οποία έχω περιγράψει, απαντώντας -επαναλαμβάνω- και εδώ στη Βουλή, την οποία την έχουμε προετοιμάσει, την έχουμε στείλει στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης και αναμένουμε, φυσικά, πρώτα να αποφανθεί το Υπουργείο Παιδείας. Εκεί βρισκόμαστε, μην προτρέχουμε και να λέμε ότι είναι μόνη οδός η διάταξη. Απαιτείται πρώτα η καταλληλότητα από το Υπουργείο Παιδείας.

Και επειδή μιλήσατε πριν για αρμόδιους και αναρμόδιους, φυσικά πρέπει να ακολουθήσουμε αυτή την οδό, αφού έχει γίνει το σχετικό αίτημα του Δήμου Αιγάλεω προς το Υπουργείο Παιδείας πρώτα. Μετά είμαστε να λύσουμε το θέμα.

Το θετικό είναι ότι μετά από τις προσπάθειες όλων των Βουλευτών -εγώ δεν θα εξαιρέσω κανέναν Βουλευτή της Περιφέρειας της Δυτικής Αθήνας- το θέμα τα παιδιά να πάνε στο σχολείο λύθηκε και τα παιδιά πήγαν σχολείο, ενώ αρχή της χρονιάς δεν πήγαιναν σχολείο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Σε τι συνθήκες, όμως;

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Αυτό είναι ένα βήμα, πάνω σε αυτό να χτίσουμε και να δώσουμε μια οριστική λύση.

Για δε τη διάταξη που συζητάμε, έχω απαντήσει και στον κ. Αρσένη εδώ στη Βουλή ότι εμείς ως Υπουργείο έχουμε κάνει γενική διάταξη, δεν αφορά μόνο το Αιγάλεω. Αφορά το ενδεχόμενο να υπάρξει τέτοιο ζήτημα και σε άλλα σχολεία στην επικράτεια, γιατί το πρώτο μας μέλημα ως οργανωμένη πολιτεία είναι τα παιδιά μας να πηγαίνουν σχολείο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Σε σχέση με τα ζώα συντροφιάς, η ΚΥΑ βγήκε μετά από έναν χρόνο, για να είμαστε απολύτως ακριβείς, κύριε Υπουργέ. Έναν ολόκληρο χρόνο σάς πήρε για να βγάλετε την ΚΥΑ και η χρηματοδότηση των δήμων και η ΚΥΑ η οποία βγήκε για τη χρηματοδότηση δεν προβλέπει έλεγχο. Απορούμε και αναρωτιόμαστε γιατί.

Όσον αφορά δε το ζήτημα του 9^{ου} δημοτικού και τη συστέγαση με το 14^ο, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι οι συνθήκες, από όσο σας έχουν ενημερώσει και έχετε διαρκώς ενημέρωση, δεν είναι σωστές. Οι τουαλέτες είναι τρεις για τα κορίτσια, δύο για τα αγόρια και δεν χωρούν για δύο πραγματικά σχολεία, αυτό νομίζω ότι τον αντιλαμβάνεστε. Μην προσπαθείτε να ωραιοποιείτε καταστάσεις, μην προσπαθείτε να μας πείσετε για πράγματα τα οποία προσβάλλουν τη νοημοσύνη ιδιαίτερα των πολιτών της δυτικής Αθήνας. Γνωρίζετε ποια είναι η κατάσταση. Είναι αδιανόητο να παραμένει άλυτη και σαφώς εμείς δεν σας είπαμε να νομοθετήσετε αποκλειστικά και μόνο για το 9^ο, σας είπα, αν ακούσατε προσεκτικά, ότι αυτό μπορεί να αφορά το 9^ο Δημοτικό Αιγάλεω, εν δυνάμει, όμως, αφορά πολλά ακόμα σχολεία σε όλη την Ελλάδα με την αύξηση των ενοικίων και με καταστάσεις στις οποίες θα βρεθείτε μπροστά.

Εμείς, λοιπόν, αυτό που ζητήσαμε είναι ουσιαστική λύση με αυτή την πρόβλεψη. Το είχατε πει, δεν το κάνατε, δεν φέρνετε την πρόβλεψη την οποία είχατε υποσχεθεί στους φορείς για επίταξη. Αυτό είναι αυτό το οποίο είχαμε ζητήσει. Δεν το κάνατε, να μιλήσετε για αυτό και όχι να προσπαθείτε για μία ακόμα φορά να ωραιοποιείτε καταστάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, απαντήστε.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Έκανα ακριβώς αυτό που είπα. Αυτό ακριβώς έκανα. Δρομολογήθηκε το αίτημα του δήμου προς το Υπουργείο Παιδείας -το πρώτο στάδιο- για να αποφανθεί περί της καταλληλότητας και το δεύτερο, ετοίμασαν οι υπηρεσίες μας διάταξη, η οποία είναι στη διάθεση της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης, προκειμένου να προχωρήσει. Δεν προχωρά ένα Υπουργείο μόνο του στην κατάθεση μιας τροπολογίας. Απαιτείται μια συνολική κυβερνητική παρέμβαση. Αυτό ήταν το πλαίσιο όλης της απάντησης που είχα δώσει και στην πρώτη ερώτηση του κ. Αρσένη και στη δεύτερη. Στην ίδια Αίθουσα ήμασταν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Να πω τώρα τη διαδικασία, για να ξέρετε, γιατί όλοι έχετε δεσμεύσεις. Τώρα τον λόγο θα πάρει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Καρασμάνης, στη συνέχεια ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Βρούτσης, μετά ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Διονύσιος Χατζηδόκης και μετά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25, ο κ. Αρσένης.

Πριν δώσω τον λόγο στον κ. Καρασμάνη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», τριάντα μία μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Γυμνάσιο Τεγέας Αρκαδίας (δεύτερο τμήμα).

Η Βουλή σας καλωσορίζει και σας εύχεται καλή πρόοδο!

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Γιώργος Καρασμάνης.

Ορίστε, κύριε Καρασμάνη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα μιλήσω από το έδρανό μου γιατί δεν πρόκειται να πάρω όλο τον χρόνο.

Θα επικεντρωθώ στις τροπολογίες οι οποίες έχουν κατατεθεί και μάλιστα σε μία τροπολογία την οποία καταθέσαμε είκοσι τρεις συνάδελφοι, μεταξύ των οποίων και ο εισηγητής μας, ο

Γιώργος Κοτρωνιάς, ο οποίος πραγματικά έκανε μια εμπειριστική τοποθέτηση γύρω από το νομοσχέδιο και με γνώση και μεγάλη εμπειρία, γιατί ήταν ένας πετυχημένος αυτοδιοικητικός.

Έρχομαι, λοιπόν, στην τροπολογία 1622/154. Με την τροπολογία αυτή επιλύεται ένα χρόνιο πρόβλημα για τις τρίτεκνες και πολύτεκνες οικογένειες, αφού παρέχεται η δυνατότητα της επανένωσης της οικογένειας, χωρίς τα παιδιά να αποχωρίζονται δηλαδή τους γονείς τους. Μετά την παρέλευση των τεσσάρων ή έξι χρόνων της απόσπασης για λόγους συνυπηρέτησης το πρόβλημα όχι μόνον υπάρχει, αλλά γίνεται και πιο επώδυνο για την οικογένεια, γιατί μετά από αυτή την παρέλευση αυτής της χρονικής περιόδου ο αποσπασμένος σύζυγος απομακρύνεται οριστικά από την οικογένειά του.

Έτσι, λοιπόν, με την προτεινόμενη διάταξη ο συνυπηρετών σύζυγος στις τρίτεκνες ή πολύτεκνες οικογένειες θα έχει τη δυνατότητα να μεταταχθεί σε κενή οργανική θέση.

Στην περίπτωση μη ύπαρξης αντίστοιχης κενής οργανικής θέσης πραγματοποιείται -κι αυτό είναι το σημαντικό- σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση δέσμευση κενής θέσης ίδιας κατηγορίας. Με την τροπολογία αυτή πέρα από την επανένωση δίνεται μια βαθιά οικονομική ανάσα στον οικογενειακό προϋπολογισμό αυτών των οικογενειών.

Και αυτό είναι ένα ισχυρό κίνητρο, όπως είναι ένα ισχυρό κίνητρο το νομοσχέδιο που ψηφίσαμε πριν από δυο μήνες. Δίνει στις τρίτεκνες και πολύτεκνες οικογένειες άτοκα δάνεια με χρονικό περιθώριο αποπληρωμής μέχρι και τριάντα χρόνια. Μάλιστα, σε ζευγάρια τα οποία στην πορεία μέχρι την αποπληρωμή κάνουν τρία και περισσότερα παιδιά το δάνειο αυτό αυτόματα μετατρέπεται σε άτοκο. Είναι ένα ισχυρό κίνητρο, είναι μια προσπάθεια στην επίλυση του δημογραφικού προβλήματος το οποίο προσλαμβάνει εξαιρετικά σοβαρές και εκρηκτικές διαστάσεις. Αποτελεί δηλαδή ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια του έθνους.

Έρχομαι στην υπουργική τροπολογία με γενικό αριθμό 1628 και ειδικό 159. Βάσει, λοιπόν, του άρθρου 2 συνεχίζουν να απασχολούνται στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» όσοι απασχολούνταν την 18^η Δεκεμβρίου 2018, αυτοί δηλαδή που συμμετείχαν στην προκήρυξη 4Κ/2020 και δεν περιλαμβάνονται στους οριστικούς πίνακες διοριστέων. Αφορά εκατόν εξήντα τέσσερα άτομα.

Επίσης, με το άρθρο 3 προσλαμβάνονται χίλια εκατόν δέκα έξι άτομα σε κενή οργανική θέση και αν δεν υπάρχει σε συνιστώμενη, σε προσωποπαγή θέση φορέων του Υπουργείου Υγείας, όσοι δηλαδή κρίθηκαν ως διοριστέοι χωρίς ειδική εμπειρία. Αφορά στην προκήρυξη 2Κ/2019.

Ειρήσθω εν παρόδω, θα ήθελα να επισημάνω ότι η τροπολογία για την συνυπηρέτηση της τρίτεκνης και πολύτεκνης οικογένειας είναι καρπός της καλής συνεργασίας που είχαμε με τον Υπουργό κ. Βορίδη και τη Γενική Γραμματέα, Βιβή Χαλαμπαγιάννη.

Έρχομαι στο άρθρο 9 της υπουργικής τροπολογίας με την οποία δίνεται τη δυνατότητα μετάθεσης στους υπαλλήλους του Δήμου Πωγωνίου. Μάλιστα, αναφέρεστε στον νόμο 3536/2007, βάσει του οποίου τότε επί προεδρίας μου στην Επιτροπή Περιφερειών πήραμε την απόφαση ομόφωνα να κάνουμε την πρόταση στην Ολομέλεια να χαρακτηριστεί η Πέλλα παραμεθόριος νομός. Ψηφίστηκε ομόφωνα. Ταυτόχρονα πήραμε την απόφαση στην Επιτροπή Περιφερειών όσοι νομοί έχουν κοινά σύνορα με άλλα κράτη να χαρακτηρίζονται αυτόματα παραμεθόριοι στο σύνολό τους. Έτσι, λοιπόν, χαρακτηρίστηκαν και ο Νομός Κιλκίς, Σερρών και Δράμας.

Βάσει του νόμου 3536/2007 δίνονται κάποια κίνητρα μεταξύ των οποίων και το επίδομα των παραμεθόριων περιοχών. Το παίρνουν όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι, εκπαιδευτικοί, νοσηλευτικό ιατρικό προσωπικό, δημοτικοί περιφερειακοί σύμβουλοι και κληρικοί και δεν το παίρνουν οι ένστολοι, οι στρατιωτικοί και τα στελέχη των Σωμάτων Ασφαλείας. Είναι μια κραυγαλέα αδικία και μάλιστα από τη στιγμή -και πολύ ορθά- που δίνεται στα στελέχη που υπηρετούν στον Έβρο και στα νησιά του Αιγαίου.

Συνεπώς, είμαι βέβαιος ότι ο καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός Εσωτερικών κ. Μάκης Βορίδης, αλλά και άλλοι συναρμόδιοι Υπουργοί, με την ευθυκρισία και την ευαισθησία που έχουν, θα αποκαταστήσουν αυτήν την κραυγαλέα αδικία, αυτή την εξό-

φθάλμη αδικία και θα χορηγηθεί το επίδομα παραμεθόριων περιοχών στο πλαίσιο της ισονομίας και ισοπολιτείας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Τετάρτης 1^{ης} Μαρτίου 2023 το οποίο έχει ως εξής:

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 464/20-02-2023 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Α' Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας κ. Φωτεινής Πιπιλή προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, με θέμα: «Προσβασιμότητα ΑΜΕΑ στα δικαστήρια».

2. Η με αριθμό 466/20-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Κωνσταντίνου Ζαχαριάδη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Η τιμητική πολιτογράφηση του Γασάμ Αγιαβέφε μετά και τα δημοσιεύματα για εμπλοκή του σε παράνομα δίκτυα».

3. Η με αριθμό 468/21-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Ε' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Αρκαδίας του Κινήματος Αλλαγής κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Γιατί δεν αποζημιώνονται οι μη κατά κύριο επάγγελμα πυρόπληκτοι αγρότες της Αρκαδίας».

4. Η με αριθμό 481/24-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του ΣΤ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Λάρισας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Λαμπρούλη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Ανάγκη διασφάλισης της εργασίας των ήδη διορισμένων υγειονομικών της προκήρυξης 2Κ/2019 καθώς και άμεσης πρόσληψης των νέων επιτυχόντων».

5. Η με αριθμό 479/24-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Ποινικοποίηση του συνταγματικού δικαιώματος της απεργίας των εκπαιδευτικών».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 469/22-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης της Νέας Δημοκρατίας κ. Ευστράτιου (Στράτου) Σιμόπουλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Κατάργηση ανταποδοτικού τέλους 2% για τον έλεγχο του αγενούς πολλαπλασιαστικού υλικού που διατίθεται».

2. Η με αριθμό 467/20-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλεξάνδρου (Αλέκου) Τριανταφυλλίδη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Ανάσταση η Θεσσαλονίκη από την ακύρωση του διαγωνισμού για την κατασκευή του Παιδιατρικού Νοσοκομείου».

3. Η με αριθμό 470/22-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Βοιωτίας του Κινήματος Αλλαγής κ. Γεωργίου Μουλκιώτη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Άμεση αντιμετώπιση της υποστελέχωσης και των προβλημάτων των μεταφορικών μέσων του ΕΚΑΒ στη Βοιωτία».

4. Η με αριθμό 483/24-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Για την καθυστέρηση πληρωμής στους νέους που κάνουν μαθητεία σε ΕΠΑΛ και Δημόσια ΙΕΚ».

5. Η με αριθμό 494/ 24-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Εκφασισμός εκπαιδευτικών μέσω επιμόρφωσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΑΙΘ)».

6. Η με αριθμό 476/23-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ροδόπης του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Δημητρίου (Τάκη) Χαρίτου προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα:

«Τι πρωτοβουλίες θα λάβετε για να διασφαλιστεί η υλοποίηση της σύμβασης του Ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος» με το ελληνικό δημόσιο για την κατασκευή και του Νέου Νοσοκομείου Κομοτηνής».

7. Η με αριθμό 473/23-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ροδόπης του Κινήματος Αλλαγής κ. Ιλχάν Αχμέτ προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Ακύρωση διαγωνισμού από το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος» για το νέο Νοσοκομείο Κομοτηνής».

8. Η με αριθμό 503/24-2-2023 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Λέσβου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Μαρίας Κομνηνάκα προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Για το αντιπαιδαγωγικό περιεχόμενο των εργαστηρίων δεξιοτήτων στο Δημοτικό Σχολείο Λουτρόπολης Θερμής».

9. Η με αριθμό 499/24-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Κέρκυρας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλεξάνδρου-Χρήστου Αυλωνίτη προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Να μην κλείσει το σπίτι του "Χαμόγελου του Παιδιού" στην Κέρκυρα».

10. Η με αριθμό 482/24-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Αναγκαία η κατασκευή νέου δημοτικού σχολείου και νηπιαγωγείου στο Καστέλλι Δήμου Μινώα Πεδιάδας».

11. Η με αριθμό 500/24-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Κωνσταντίνου Ζαχαριάδη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Σκάνδαλο ο διορισμός της νομικής συμβούλου του κ. Βορίδη ως «Υπερπεριφερειάρχη» Αιγαίου για τη διαχείριση του Αιγαίου με μηδενική έως ελάχιστη εμπειρία».

12. Η με αριθμό 486/24-02-2023 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Άμεσες ενέργειες προκειμένου να πληρωθούν για την πρακτική τους άσκηση οι σπουδαστές ΙΕΚ».

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Γιάννης Βρούτσης.

Κύριε Βρούτση, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα τοποθετηθώ από εδώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κριτική που ασκήθηκε για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο προς την Κυβέρνηση και προς το Υπουργείο Εσωτερικών για απουσία διαβούλευσης, μια κριτική που γενικεύτηκε στην κοινοβουλευτική συμπεριφορά της Κυβέρνησης όλο το προηγούμενο διάστημα, εκτός από αναληθή, ανακριβή είναι και απαράδεκτη, αλλοιώνει την αλήθεια, αλλοιώνει την πραγματικότητα.

Για να συνεννοούμαστε, αυτή η Κυβέρνηση που σε λίγο χρόνο κλείνει τα τέσσερα χρόνια βίου της, έχει δώσει εξετάσεις. Έχει δώσει εξετάσεις και έχει πάρει πολύ υψηλό βαθμό. Έχει δώσει εξετάσεις με ένα πολύ σημαντικό νομοθετικό έργο το οποίο έχει παρουσιαστεί εδώ στη Βουλή, έργο νομοθετικό το οποίο εξαντλήθηκε σε κάθε επίπεδο συζήτησης, διαβούλευσης. Άνετα συζητήσαμε εδώ κορυφαία νομοσχέδια της οικονομίας, του ασφαλιστικού, τα εργασιακά, του Υπουργείου Εσωτερικών, την αλλαγή στο νομοθετικό πλαίσιο στην παιδεία.

Όλα αυτά έγιναν με μία άνεση χρόνου και σε επίπεδο διαβούλευσης. Κανείς δεν το αμφισβήτησε ποτέ αυτό. Σήμερα ακούστηκε κριτική για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, όταν ξέρουμε ότι πράγματι σε λίγο ο εκλογικός κύκλος ανοίγει και θα πρέπει να επιταχύνουμε διαδικασίες οι οποίες αφήνουν και κλείνουν εκκρεμότητες, οι οποίες υπάρχουν στα θέματα της δημόσιας διοίκησης. Αυτό επιχειρεί σήμερα το Υπουργείο με αυτή τη νομοθετική του παρέμβαση.

Δύο παρατηρήσεις πριν μπω στο νομοσχέδιο. Οφείλω να ευχαριστήσω και εγώ στον συνάδελφό μου Βασίλη Κεγκέρογλου, ο οποίος έκανε πριν από λίγο την τελευταία του ομιλία, «καλή επιτυχία» στο νέο περιβάλλον στο οποίο θα δώσει την εκλογική μάχη, αυτό της αυτοδιοίκησης. Με τον Βασίλη ήμασταν μαζί στο Υπουργείο Εργασίας τη δύσκολη περίοδο 2012-2014, ως Υφυπουργός εκείνος, ως Υπουργός εγώ.

Πρέπει να πω ότι είναι ένας εξαιρετικός συνάδελφος. Μαζί πε-

τύχαμε πολλά πράγματα στην κυβέρνηση Σαμαρά. Το μεγάλο επίτευγμα ήταν το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, ως τελευταία χώρα της Ευρώπης. Φέραμε όμως τη μεγάλη καινοτομία στο κομμάτι της κοινωνικής πολιτικής, κάτι το οποίο σήμερα εφαρμόζεται από την Κυβέρνηση, από την προηγούμενη κυβέρνηση και από τις επόμενες κυβερνήσεις ως πυλώνας αντιμετώπισης των κοινωνικά αδύναμων.

Καλή επιτυχία, Βασιλή.

Δεν θα έκανα παρέμβαση για το δεύτερο για το οποίο θέλω να μιλήσω, αλλά είμαι υποχρεωμένος, επειδή η εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ εγκάλυψε την Κυβέρνηση για τη αντιθεσμική συμπεριφορά και αντιδημοκρατική νοοτροπία. Θα επικαλεστώ αυτό που λέει ο λαός, κυρία συνάδελφε. «Στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε για σχοινί». Διότι αυτή τη στιγμή οι προσβλητικές και απαράδεκτες τοποθετήσεις εκ μέρους του συναδέλφου, του κ. Πολάκη νομίζω ότι έπρεπε να σας βάζουν σε δύσκολη θέση να απολογείστε. Και αντί να απολογείστε, κάνετε και επίθεση.

Σε κάθε περίπτωση τοποθετούμαι κι εγώ και θέλω να σας πω ότι είναι αντιδημοκρατική αυτή η συμπεριφορά. Είναι μία συμπεριφορά που προκαλεί και προσβάλλει το Κοινοβούλιο, προσβάλλει τη δημοκρατία, τελεία και παύλα! Και αντί να απολογείστε γι' αυτό κάνετε και κριτική στη Νέα Δημοκρατία.

Όσον αφορά στο νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο εξαιρετικός συνάδελφος κ. Γιώργος Κοτρωνιάς, έκανε μία ανάλυση για όλα τα άρθρα ένα προς ένα. Οι Υπουργοί κ. Βορίδης και κ. Πέτσας, παρόντες έκαναν επίσης την τοποθέτησή τους και ανέλυσαν ένα προς ένα τα άρθρα του νομοσχεδίου.

Πράγματι είναι ένα νομοσχέδιο που δεν έχει μία ολιστική αντιμετώπιση των θεμάτων της δημόσιας διοίκησης. Έρχεται και παρεμβαίνει για να επιλύσει ορισμένα ζητήματα τα οποία αποτελούν εκκρεμότητα και τα οποία λύνουν προβλήματα εμβόλιμα λίγο πριν τις εκλογές, για να βοηθήσουμε κάποιους ανθρώπους οι οποίοι πραγματικά βρέθηκαν σε ένα περιβάλλον γραφειοκρατίας και αδικήθηκαν. Ερχόμαστε να τους βοηθήσουμε.

Γίνονται συγκεκριμένοι. Διαφωνείτε ή συμφωνείτε με την παρέμβαση που κάνει το Υπουργείο Εσωτερικών για το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» για τους εκατόν εξήντα τέσσερις αυτούς εργαζόμενους οι οποίοι βρέθηκαν εκτός διαδικασίας, εκτός πινάκων του ΑΣΕΠ; Σήμερα διασφαλίζεται με αυτή τη νομοθετική παρέμβαση η παραμονή τους στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι». Είναι ένα πολύ σημαντικό πρόγραμμα το οποίο βοηθάει πραγματικά ανθρώπους που έχουν ανάγκη. Σήμερα τοποθετούμε με τη νομοθετική μας αυτή παρέμβαση εκατόν εξήντα τέσσερις ανθρώπους, έτσι ώστε να συνεχίσουν απρόσκοπτα να εργάζονται στο πολύτιμο αυτό πρόγραμμα.

Δεύτερον, η ανασύνταξη των πινάκων 2Κ/2019. Μας εγκαλείτε εμάς, αυτή τη στιγμή, για ένα ζήτημα για το οποίο είχατε εσείς – εννοώ τη προηγούμενη κυβέρνηση- την ευθύνη να νομοθετήσετε; Και τώρα τι κάνουμε; Προσλαμβάνουμε τους χίλιους εκατόν δεκαέξι αυτούς ανθρώπους, οι οποίοι εργάζονταν, με μια παρέμβαση η οποία είναι μέσα στο νομοσχέδιο και μέσα από αυτήν την παρέμβαση συνεχίζουν να εργάζονται στα δημόσια νοσοκομεία. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε γι' αυτή την παρέμβαση;

Τρίτον, ήταν ένα πάγιο αίτημα των ιατρικών συλλόγων όλης της χώρας, αλλά και της αυτοδιοίκησης, σε όλα τα δημόσια νοσοκομεία δεύτερου επιπέδου να υπάρχουν εκπρόσωποί τους. Και με αυτή την παρέμβαση ερχόμαστε και λύνουμε αυτό το πάγιο αίτημα και των ιατρικών συλλόγων, αλλά και της αυτοδιοίκησης. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε; Ρητορικό το «συμφωνείτε ή διαφωνείτε» για να δώσουμε να καταλάβει ο κόσμος τι ψηφίζουμε σε αυτό που μας εγκαλείτε και μας κάνετε κριτική.

Τέταρτον, η ρύθμιση για τα χρέη προς τους δήμους όσον αφορά τους πολίτες και τον χρόνο παραγραφής. Παραδεχθήκαμε ότι, πράγματι, υπήρχε μία εσφαλμένη αντιμετώπιση εδώ και πάρα πολλά χρόνια, όπου με είκοσι χρόνια οφειλές που έχει κάποιος, έρχεται το κράτος και του ζητάει ξαφνικά να πληρώσει ένα υπέρογκο ποσό, χωρίς να το γνωρίζει εδώ και χρόνια. Και να τι κάνουμε τώρα: Παρεμβαίνουμε και μετατρέπουμε τη βεβαίωση και την είσπραξη σε μία πενταετή περίοδο. Είναι ένα ζήτημα το οποίο αποκασιτά την τάξη, τη νομιμότητα, τη διαφάνεια και από κει και πέρα είναι ευθύνη του δήμου να εισπράξει αυτά τα χρή-

ματα -που πρέπει να τα εισπράξει διότι είναι χρήματα των πολιτών, του προϋπολογισμού του δήμου- και έτσι τακτοποιείται και αυτή η εκκρεμότητα η οποία θα ανακουφίσει πάρα πολλές χιλιάδες συμπολίτες μας.

Επίσης, η καινοτομία διάταξη η οποία έρχεται και βοηθάει τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τους δίνει τη δυνατότητα για πρώτη φορά που είναι στο δημόσιο να πηγαίνουν στο εξωτερικό με προσωπικό βοηθό. Είναι κάτι που σας βρίσκει αντίθετους; Δεν είναι στη θετική κατεύθυνση;

Κύριε Πρόεδρε, αυτές είναι διατάξεις οι οποίες, πράγματι, δεν είναι ένα συνολικό νομοσχέδιο το οποίο έχει μία συνολική αντιμετώπιση των δημόσιων θεμάτων, αλλά έρχονται και παρεμβαίνουν, επιλύουν θέματα και αυτά τα θέματα νομίζω ότι πρέπει να μας βρουν όλους σύμφωνους. Όπως σύμφωνους πρέπει να μας βρει και η καινοτομία που εισάγει με το ζήτημα που αφορά το σύστημα καινοτομίας για τον δημόσιο τομέα, κάτι το οποίο έλειπε. Είναι κάτι που έρχεται τώρα για τον δημόσιο τομέα, οργανώνεται το σύστημα για πρώτη φορά και δίνει τη δυνατότητα σε καλές πρακτικές, σε πράγματα τα οποία αποδεικνύουν ότι προάγουν τη δημόσια διοίκηση, να αναγνωριστούν, να επιβραβευσθούν, να ενισχυθούν, να πολλαπλασιαστούν και να γίνουν κανόνες και πυξίδα στη δημόσια διοίκηση, κάτι που θα βοηθήσει συνολικά το σύνολο της δημόσιας διοίκησης της χώρας μας.

Με αυτές τις γενικές σκέψεις, πιστεύω ότι πρέπει να στηριχθεί το νομοσχέδιο αυτό στο σύνολό του. Είναι ένα νομοσχέδιο με θετικές διατάξεις -κανείς δεν το αμφισβητεί αυτό- και νομίζω ότι κάτι τέτοιο πρέπει να κάνει το σύνολο της Αντιπολίτευσης.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο για την οικονομία του χρόνου.

Τον λόγο τώρα έχει -όπως έχω ήδη προαναγγείλει- ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, κ. Διονύσιος Χατζηδάκης.

Και μετά, δεν ξέρω αν θέλετε, κύριε Αρσένη, να προηγηθεί ο κ. Κατωπότης και μετά να μιλήσετε εσείς.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Βεβαίως, δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ωραία, μετά θα πάρει τον λόγο ο κ. Κατωπότης, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Ορίστε, κύριε Χατζηδάκη, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο συζητάμε και θα ψηφίσουμε, είναι ένα καλό νομοσχέδιο το οποίο και σας καλώ να υπερψηφίσουμε.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να σημειώσω τον άσπογο τρόπο με τον οποίο το ανέδειξε ο εισηγητής μας ο κ. Κοτρωνιάς, ένας σπουδαίος δήμαρχος τέσσερις τετραετίες.

Πριν την τοποθέτησή μου, όμως, θέλω να δώσω εύσημα στον Υπουργό τον κ. Βορίδη και τον Αναπληρωτή Υπουργό, τον κ. Πέτσα, για τις πρωτοβουλίες που πήραν κατά τη διάρκεια της θητείας τους, προκειμένου να επιλύουν με τα νομοσχέδια που έφεραν πολλά κακώς κείμενα στον τομέα ευθύνης τους. Και ελήφθησαν αποφάσεις και νομοσχέδια με άσπογη νομική κατάρτιση.

Προφανώς δεν λύθηκαν όλα τα θέματα ούτε θα μπορούσαν εξάλλου να λυθούν. Έβαλε, όμως, μια σειρά στις προτεραιότητες νομοθέτησης για να δοθούν λύσεις σε επείγοντα ζητήματα και σε σημαντικές δυσλειτουργίες του δημόσιου τομέα και των ΟΤΑ, αλλά και να εισαχθεί καινοτομίες, όπως αυτές που προβλέπονται στο παρόν νομοσχέδιο.

Στη σημερινή τοποθέτησή μου, θα σταθώ στα θέματα της τοπικής αυτοδιοίκησης: Δίνει λύσεις σε δυσλειτουργίες των ΟΤΑ που χρονίζαν. Κλείνει αρκετές εκκρεμότητες που υπήρχαν. Όλες τις καλύπτει; Όχι, βεβαίως. Θα ήταν δύσκολο, εξάλλου, γιατί είναι σύνθετα θέματα και χρειάζονται αρκετό χρόνο για τη σωστή επεξεργασία και ορθή διαδικασία της νομοθέτησής τους.

Ας δούμε, λοιπόν, ποια είναι τα θέματα που επιλύονται με το παρόν νομοσχέδιο: Ζητήματα που αφορούν στο ανθρώπινο δυναμικό του δημοσίου και στον τρόπο ορισμού των προϊσταμένων του συνόλου των οργανικών μονάδων των αναπτυξιακών οργα-

νισμών των ΟΤΑ, την παροχή στήριξης, επιτέλους, υπαλλήλων ΑΜΕΑ στο δημόσιο και στους ΟΤΑ -πολύ ανθρώπινο- το δικαίωμα διορισμού στο δημόσιο των συγγενών των θυμάτων από το σεισμό του 21 στον Δήμο Μινώα Πεδιάδας Κρήτης. Πολύ ανθρώπινο και αυτό.

Το αίτημα, κύριε Υπουργέ, του συναδέλφου κ. Κεγκέρογλου στον Δήμο Μαλεβιζίου -δύο πνιγμένοι- πρέπει να το δείτε με τον ανθρωπισμό που σάς διακατέχει και ειδικά όταν ο κ. Κεγκέρογλου είναι ένας άνθρωπος που δίδαξε σεμνότητα, ταπεινότητα και εργατικότητα. Δεν το κάνουμε για χατίρι του. Το κάνουμε γιατί είναι απολύτως δίκαιο.

Και θέλω, παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, να το λύσετε αυτό το θέμα.

Επιλύει κύρια ζητήματα της τοπικής αυτοδιοίκησης και των αποκεντρωμένων διοικήσεων. Γιώργο Κοτρωνιά, ξέρεις πόσο ταλαιπωρηθήκαμε από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις σε ασήμαντα θέματα που εμφανίζονταν τεράστια νομικά προβλήματα. Για τη λήψη απόφασης για τη μίσθωση ακινήτων από ΟΤΑ Α' βαθμού, ακινήτων ιδιοκτησίας δημοσίου και τη ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν σε έργα, μελέτες, προμήθειες και σε υπηρεσίες των ΟΤΑ. Για τη λήψη ειδικής άδειας και την παροχή αντιμισθίας στους προέδρους των δημοτικών συμβουλίων του συνόλου των δήμων ανεξαρτήτως πληθυσμού. Για την επιχορήγηση δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης για την εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων που προέρχονται από διαταγές πληρωμής και τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις.

Αυτό το θέμα των απλήρωτων λογαριασμών στην ΕΥΔΑΠ δεν μπορείτε να φανταστείτε τι χρειάστηκε να γίνει για να μπορέσουν να καλύψουν όλα τα προβλήματα που παρουσίαζαν οι παραλιακοί δήμοι προς το Σούνιο. Επίσης, για την επιχορήγηση δήμων κατά των οποίων έχει εκκινήσει διαδικασία λήψης αναγκαστικών μέτρων.

Το ζήτημα επιτέλους της αποκατάστασης κοινόχρηστου χώρου από αυθαίρετη κατάληψη από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Ξέρετε τι είχαμε τραβήξει.

Το ζήτημα με τα πρόστιμα που επιβάλλονται από τις αρμόδιες λιμενικές αρχές στους δήμους. Στρατηγέ, εξασφαλίσαμε να υπάρχει ασφάλεια των λουόμενων. Ερχόταν ένας λιμενικός, του λέει «Δεν έχεις αυτό το φαναράκι, πάρε ένα πρόστιμο 1.000 ευρώ». Και λέει «Μα εγώ παίρνω 1.000 ευρώ τον μήνα. Πού να τα πληρώσω;». Πήγαιναν στον δήμο.

Την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου φιλοξενίας ανηλίκων σε κέντρα φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων και τη μεταφορά μαθητών και τις συμβάσεις μεταφοράς μαθητών.

Επίσης, επιδιώκεται η αποτελεσματική ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν στην εκλογική διαδικασία. Το είπε και ο κ. Κεγκέρογλου. Λύνονται ορισμένα θέματα.

Η παράταση επιτέλους που δίνεται στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» για το 2023 που αφορά περιορισμένο αριθμό μικρών δήμων, προκειμένου να ολοκληρώσουν το πρόγραμμά τους. Και είναι κατανοητό. Οι μικροί δήμοι δεν έχουν οικονομική επιτροπή και τεχνικές υπηρεσίες πιστοποιημένες και στο πρώτο χαρτί, στο πρώτο ΑΕΠ σηκώνουν τα χέρια ψηλά.

Θέλω να κάνω, όμως, μια αναφορά να ακουστεί και εδώ στην Ολομέλεια και να συγχάρω σε αυτό το σημείο τον κ. Πέτσα για το εμβληματικό πρόγραμμα «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ» και την εξαιρετική εικόνα που παρουσιάζει με τα χίλια τριακόσια εβδομήντα εννέα ενταγμένα έργα αξίας τριάμισι δισεκατομμυρίων, με οκτακόσια σαράντα έργα που έχουν δημοπρατηθεί προϋπολογισμού 2,2 δισεκατομμυρίων ευρώ και εξακόσια πενήντα πέντε έργα που έχουν συμβασιοποιηθεί προϋπολογισμού 1 δισεκατομμυρίου 143 εκατομμυρίων ευρώ.

Πρέπει να σημειώσω -γιατί τα παρακολουθώ στενά αυτά- ότι η εκταμίευση των πόρων για την υλοποίηση αυτών των έργων μέχρι 31-12-2022 είχε φτάσει στα 430 εκατομμύρια, εκ των οποίων 198 είχαν φτάσει τα χρήματα που δόθηκαν μέσα στο 2022.

Κλείνω με την τροπολογία του Υπουργού για τη σημαντική λύση που δόθηκε επιλύοντας το πρόβλημα με τους -για πολλά χρόνια- εκατόν εξήντα επτά -και όχι εκατόν εξήντα τέσσερις- εργαζόμενους στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι». Με τη ρύθμιση αυτή διατηρούν τη σχέση εργασίας που είχαν και πριν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αυτά τα τελευταία τέσσερα χρόνια έδωσε τα πάντα. Προσπάθησε και εργάστηκε σκληρά προκειμένου να υλοποιήσει το όραμα της ισχυρής Ελλάδας σε όλους τους τομείς. Πάσχισε, έδωσε λύσεις στα ομολογουμένως πολλά και δυσεπίλυτα προβλήματα και κρίσεις που ανέκυψαν κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησής της. Μπορούμε να πούμε ότι, ναι, τηρουμένων των συνθηκών, τα καταφέραμε σε ικανοποιητικό βαθμό και είμαστε υπερήφανοι γι' αυτό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας, εάν προσωπικά εγώ και ο εισηγητής μας, ο κ. Κοτρωνιάς, είχαμε Υπουργό Εσωτερικών και τον παρόντα και τον απόντα, θα είχαμε λύσει αρκετά θέματα ειδικά στον δήμο μου με τα θέματα της ΕΤΑΔ. Δεν έχω παράπονο. Συνεργάστηκα με αντίπαλες κυβερνήσεις ιδεολογικά, κάναμε πολλά έργα. Ο προϋπολογισμός, στρατηγέ, των έργων στον Δήμο Παλαιού Φαλήρου πλησίαζε τα 100 εκατομμύρια. Από αυτά υλοποιήθηκαν με εκπτώσεις της τάξεως πάνω του 50%. Και το να παίρνεις μία έκπτωση ακούγεται περιέργια. Να υλοποιείς το έργο με αυτή την έκπτωση, είναι τεράστια προσπάθεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι κρινόμαστε από τα πεπραγμένα μας και όχι από τις φλυαρίες, τις φαντασιώσεις και τις ιδεοληψίες μας. Πρέπει να καταλάβουμε ότι είμαστε λίγοι σε αυτή τη χώρα. Μπορεί να υπάρχει αντιπαλότητα, εχθρότητα όμως δεν επιτρέπεται. Και είμαι σίγουρος ότι αργά ή γρήγορα θα καταλάβουμε ότι πρέπει όλοι να είμαστε υπέρ της δημιουργίας και όχι υπέρ της ραδιουργίας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος -υπήρξε και εισηγητής βέβαια, αλλά ορίζεται και Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος- του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας ο κ. Κατσώτης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο απολογισμός από όλα τα κόμματα εδώ περισσεύει σήμερα. Αντικειμενικό είναι. Προσστά στις εκλογές θέλουν να παρουσιαστούν τα πράγματα και συνήθως με το κεφάλι κάτω, μια εικονική πραγματικότητα.

Κύριοι, είναι όλα τα μέτρα των μνημονίων εδώ, ναι ή όχι; Όλα τα μέτρα των μνημονίων είναι εδώ, τα οποία τσακίζουν τη ζωή της μεγάλης πλειοψηφίας του λαού. Είναι εδώ τα προαπατούμενα του Ταμείου Ανάκαμψης; Εδώ είναι. Και το Ταμείο Ανάκαμψης είναι το μεγαλύτερο μνημόνιο, όπως το είχαμε χαρακτηρίσει ως ΚΚΕ. Προαπαιτούμενο του Ταμείου Ανάκαμψης είναι και αυτό το νομοσχέδιο για την καινοτομία, όπως είπαμε και αρχικά.

Βέβαια, προαπαιτούμενο του Ταμείου Ανάκαμψης είναι η επενδυτική βαθμίδα που πρέπει να ανέβει η χώρα, όπως συνήθως προβάλλεται από την Κυβέρνηση. Τι είναι αυτή, όμως, η επενδυτική βαθμίδα σε σχέση με τον λαό; Τι σημαίνει; Φιλικό επενδυτικό περιβάλλον, που σημαίνει ότι οι μισθοί θα είναι πολύ κάτω, πολύ πίσω από τις ανάγκες, πολύ πίσω από τον πληθωρισμό και δεν θα μπορούν να καλύπτουν βασικές ανάγκες του λαού μας.

Η επενδυτική βαθμίδα σημαίνει, λοιπόν, ότι οι εργασιακές σχέσεις θα είναι ελαστικές και δεν θα έχουν συγκροτημένα εργασιακά δικαιώματα οι εργαζόμενοι. Θα δουλεύουν τριώρα, τετράωρα και ανάλογα με το πώς θέλει η ίδια η επιχείρηση να καθορίσει τον χρόνο δουλειάς.

Η επενδυτική βαθμίδα, λοιπόν, σημαίνει φιλικό επενδυτικό περιβάλλον και προνόμια και κίνητρα στους επενδυτές για να κάνουν τις επενδύσεις. Παραχωρούμε εκτάσεις γης, ελεύθερους χώρους, τους τελευταίους! Βγάζετε απ' έξω τους αθλητές, τα αθλητικά σωματεία από τον Άγιο Κοσμά, για να μπορέσει να προχωρήσει η επένδυση των είκοσι επτά χιλιάδων, πολυτελών βιλών, στην περιοχή σ' αυτόν τον χώρο. Ελεύθεροι χώροι όπως ο Φλοίσβος παραδόθηκαν επίσης υποτίθεται για ναυτικό πάρκο, αλλά εκεί θα γίνουν πάλι επιχειρηματικές δράσεις. Όλο το παραλιακό μέτωπο, ελεύθεροι χώροι που θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν ανάγκες του λαού μας, όλος ο χώρος αυτός παραδίδεται για επιχειρηματική δραστηριότητα σε λίγους επιχειρηματικούς ομίλους.

Οι ιδιωτικοποιήσεις, λοιπόν, περισσεύουν. Μέσα σ' αυτές και το νερό, όπως έρχεται τώρα στο επόμενο νομοσχέδιο που θα πούμε περισσότερα γιατί προχωράει και η ιδιωτικοποίησή του.

Τι ζει ο λαός μας λοιπόν; Ζει ακρίβεια, πλειστηριασμούς, φτώχεια και εξαθλίωση. Αυτή είναι η πραγματικότητα και όχι αυτή που λέτε εσείς εδώ σήμερα ότι όλα πάνε καλώς.

Στην πρωτολογία μας δεν τοποθετηθήκαμε για το άρθρο 21 που αφορά την πλήρωση των θέσεων στην ΑΑΔΕ.

Θα ψηφίσουμε «ναί» για να μπορούν να καλυφθούν περισσότερες θέσεις, αν και με αυτή τη ρύθμιση, κύριε Υπουργέ, να μην αυξάνονται οι επιτυχόντες, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι αυξάνονται ισόποσα και οι διοριστέοι. Είναι έτσι; Έτσι είναι. Άρα, λοιπόν, λέω ότι κρατούμε την επιφύλαξη. Ψηφίζουμε «ναί», αλλά κρατούμε την επιφύλαξη γι' αυτό.

Εκτός αυτού έχουμε θέσει στις επιτροπές ότι υπάρχουν εκατόν είκοσι εργαζόμενοι ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου με τριετείς συμβάσεις που λήγουν τον Οκτώβρη του 2024. Η θέση μας, επειδή είναι αντίστοιχων προσόντων, είναι να γίνουν αορίστου χρόνου.

Για την τροπολογία με αριθμό 1628/159, αναφορικά με το άρθρο 1 και την προθεσμία που δίνουμε στον Άρειο Πάγο για την ανακήρυξη των εκλογικών συνδυασμών, θα πούμε ότι είναι αντικειμενικό. Είναι μία μέρα ακόμη. Όμως, αυτό δεν μπορεί να είναι σε βάρος των κομμάτων που θα στερηθούν μια μέρα για να μπορέσουν να προετοιμάσουν τη διακίνηση των ψηφοδελτίων τους. Γι' αυτό, λοιπόν, πιστεύουμε ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί ο χρόνος στα κόμματα για τα ψηφοδέλτια.

Όσον αφορά το άρθρο 2 και το προσωπικό στο «Βοήθεια στο Σπίτι», η ρύθμιση αυτή, όπως είπαμε και πριν, συνεχίζει την ομηρία εκατόν εξήντα τεσσάρων εργαζομένων που εργάζονται με ανανεούμενες συμβάσεις πάνω από δεκαπέντε και είκοσι χρόνια. Δεν θα ήμασταν αντίθετοι, αλλά ούτε σύμφωνοι με τη συνέχιση της αβεβαιότητας σε αυτούς τους εργαζόμενους. Η δημιουργία προσωποπαγών θέσεων θα μπορούσε να έδινε μια δίκαιη λύση σε αυτούς τους εργαζόμενους, οι οποίοι μετά από είκοσι τέσσερις μήνες θα είναι πάλι στην αγωνία αν θα επαναληφθεί η σύμβασή τους.

Θα συμφωνούσαμε με το άρθρο 3 για την 2Κ/2019 και την ανασύνταξη των πινάκων διοριστέων που λήγει το θέμα των χιλίων εκατόν δεκαέξι θέσεων τακτικού προσωπικού των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, κ.λπ..

Συμφωνούμε, επίσης, με το άρθρο 5 για την ειδική άδεια δημόσιων και δημοτικών υπαλλήλων εξαιτίας δυσμενών καιρικών συνθηκών.

Το ίδιο ισχύει και για το άρθρο 7 για τη μετάταξη σε θέση ανώτερης κατηγορίας των υπαλλήλων κλάδου τηλεφωνητή σε τυφλούς, η ανεργία των οποίων -ειρήσθω εν παρόδω- είναι σε πολύ υψηλά επίπεδα και γι' αυτό ευθύνονται όλες οι κυβερνήσεις μέχρι σήμερα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΒΔΕΛΑΣ**)

Με το άρθρο 9 προσθέτει τον Δήμο Πωγωνίου στις παραμεθόριες περιοχές που δεν έχουμε αντίρρηση.

Αν τα εν λόγω άρθρα αυτής της τροπολογίας ήταν χωριστά, θα τοποθετούμασταν με το «ναί» ή το «παρών». Επειδή βαραίνουν τα άρθρα με τα οποία διαφωνούμε, θα τοποθετηθούμε στο σύνολο της τροπολογίας κατά.

Για την τροπολογία 1627/158 του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είπαμε ότι καταψηφίζουμε, γιατί υλοποιεί πλευρές της «πράσινης» μετάβασης. Ο λαός ήδη πληρώνει ακριβά συνολικά αυτή την πολιτική, γιατί εδώ και στο θέμα αυτό έχετε μία ενιαία στρατηγική και με τον ΣΥΡΙΖΑ και με το ΠΑΣΟΚ. Η Νέα Δημοκρατία συνέχισε από εκεί που σταμάτησε ο ΣΥΡΙΖΑ που στο όνομα της κλιματικής αλλαγής -θυμίζω- άρχισε το κλείσιμο των εργοστασίων λιγνίτη, που συνέχισε βέβαια η Νέα Δημοκρατία, έβαλε τη χώρα στο χρηματιστήριο ενέργειας και το εμπόριο ρύπων, ενίσχυσε με προνόμια τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τους επενδυτές, πληρώνοντας ο λαός πανάκριβα το ρεύμα και τις τιμές στα είδη πρώτης ανάγκης, όπως τα τρόφιμα, κ.λπ.. Ποια είναι η απάντησή σας; Είναι τα διάφορα «pass» και τα «καλάθια», ενώ ο κόσμος υποφέρει, στερεϊται βασικών αγαθών.

Άρα, λοιπόν, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, παρουσιάστηκε εδώ από τον κ. Βρούτση, τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, μια εικονική πραγματικότητα με αριθμούς και

έργα για χρηματοδότηση. Όμως, η κατάσταση συνεχίζει να είναι εκρηκτική. Είπε, λοιπόν, για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα. Αυτό το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα τι σημαίνει όμως; Σημαίνει ότι όλη η πολιτική που ασκήθηκε είναι μία πολιτική των ελαχίστων, δηλαδή ελάχιστα δικαιώματα, ελάχιστο εισόδημα, ελάχιστη ζωή. Γι' αυτό, λοιπόν, όλοι σας έχετε διαμορφώσει ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο ουσιαστικά καταργείτε το δικαίωμα στην ελεύθερη συλλογική διαπραγμάτευση για τον κατώτερο μισθό και αποφασίζεται από τον εκάστοτε Υπουργό. Περιμένουμε τώρα και την απόφαση για τον κατώτερο μισθό που ουσιαστικά ούτε τον πληθωρισμό καλύπτει, αλλά ούτε και τις απώλειες που είχαν οι εργαζόμενοι. Καταργείτε ουσιαστικά τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, γιατί αυτές που υπογράφονται είναι πολύ λίγες.

Οι εργαζόμενοι, λοιπόν, δεν θέλουν τα ελάχιστα. Απαιτούν συγκεκριμένα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα, τα οποία εσείς αρνείστε και στη θέση τους προβάλλετε τα ελάχιστα.

Άρα, κύριοι, έχετε όλοι σας ευθύνη για τη γενίκευση αυτής της κατάστασης που ζει ο λαός μας και στο εισόδημα, αλλά και στις ελαστικές εργασιακές σχέσεις. Στον ιδιωτικό τομέα ιδιαίτερα έχουμε μία ζούγκλα, αλλά και στον δημόσιο τομέα χιλιάδες εργαζόμενοι εξακολουθούν χρόνια τώρα να είναι σε εργασιακή ομηρία με επαναλαμβανόμενες συμβάσεις ορισμένου χρόνου και άλλες μορφές που έχετε εφαρμόσει. Οι ελλείψεις εργαζομένων στην υγεία, την παιδεία, στους δήμους ιδιαίτερα, είναι μεγάλες. Δεν το λύνετε το θέμα, γιατί έχετε κάνει τις επιλογές της εμπορευματοποίησης, της ιδιωτικοποίησης υπηρεσιών και υποδομών.

Η μεγάλη πλειοψηφία των εργαζομένων στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα έχει μισθούς που τελειώνουν στις πρώτες δεκαπέντε μέρες. Διεκδικούν αυξήσεις στους μισθούς που να είναι πάνω από τον πληθωρισμό, για να καλύπτουν μεγάλες απώλειες που είπαμε ότι έχουν.

Όμως, στην επικαιρότητα είναι οι πλειστηριασμοί. Επτακόσιες χιλιάδες σπίτια θα αλλάξουν χέρια την επόμενη περίοδο από εργαζόμενους, από επαγγελματίες, αλλά και γη από τους αγρότες. Οι ευθύνες σας είναι τεράστιες και ο λαός θα πρέπει να αποφασίσει ότι πρέπει να πάρει την τύχη στα χέρια του, οργανώνοντας την πάλη του και τον αγώνα του, στεκόμενος αλληλέγγυα απέναντι στον γείτονα του, στον συνάδελφό του, στον συγχωριανό του, σε κάθε έναν που κινδυνεύει από τα κοράκια, για τα οποία βέβαια η ευθύνη και του ΣΥΡΙΖΑ είναι τεράστια αφού έδωσε τα δάνεια στα ξένα funds, έκανε ηλεκτρονικούς τους πλειστηριασμούς και, τέλος πάντων, ποινικοποίησε την ίδια την αλληλεγγύη. (Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Καλούμε, λοιπόν, τον λαό να μη συμβιβάζεται με τα ελάχιστα και να διεκδικήσει τις δικές του ανάγκες.

Προϋπόθεση γι' αυτό είναι να καταδικάσει όλα αυτά τα κόμματα που λείει ότι πρέπει να ζουν με τα ελάχιστα, να ισχυροποιήσει το ΚΚΕ και να οργανώσει τον αγώνα του, προκειμένου να είναι πρωταγωνιστής αυτών των εξελίξεων για τη διεκδίκηση των δικών του αναγκών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Καί εμείς ευχαριστούμε, κύριε Κατσωτή.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Κρίτων Αρσένης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κύριοι Βουλευτές, όσον αφορά το περιεχόμενο του νομοσχεδίου, τις θέσεις μας τις έχει αναπτύξει η εισήγηση του ΜέΡΑ25.

Θα ήθελα να επιμείνω λίγο σε κάποια θέματα και στην τροπολογία που καταθέσαμε. Καταθέσαμε τροπολογία για την οποία δεν άκουσα να λαμβάνουν θέση τα υπόλοιπα κόμματα, τροπολογία για το 9^ο Δημοτικό Σχολείο Αιγάλεω, όπου σε συνέχεια της ομόφωνης απόφασης του δημοτικού συμβουλίου ζητάμε να μπει στο άρθρο 40 ειδική τρίτη κατηγορία. Το άρθρο 40 καταλαβαίνετε ότι αφορά συμβάσεις στις οποίες υπογράφονται η ενοίκιαση και η χρήση των κτηρίων των σχολικών εκεί που συμφωνούν οι ιδιοκτήτες, εδώ έχουμε μια περίπτωση εξώσης και διαφωνίας με ιδιοκτήτη, άρα χρειαζόμαστε τη δυνατότητα αναγκαστικής εκμίσθωσης και αυτή την προσθέτουμε με κάποιες προϋποθέσεις

που είναι να μην υπάρχει εναλλακτική, όπως είναι ξεκάθαρα αυτή η περίπτωση στο Αιγάλεω.

Άκουσα να απαντάει ο κ. Πέτσας -περιμένω παρ' όλα αυτά τα άλλα κόμματα να τοποθετηθούν για αυτή την τροπολογία- και να λέει: «Μα, ξέρετε εμείς δεν έχουμε κάποιο χαρτί για την ακαταλληλότητά του 14^{ου}».

Κύριε Υπουργέ, ξέρετε πάρα πολύ καλά -και δεν ήταν στη δικιά μας συζήτηση στις επίκαιρες καν αυτό- η ακαταλληλότητα είναι αυτονόητη. Αν θέλετε κάντε μια επίσκεψη στο κτήριο να το δείτε. Έχουμε, δηλαδή, ένα κτήριο που όλη η αυλή του είναι ένα μικρό γήπεδο μπάσκετ. Αυτή τη στιγμή εκεί πέρα είναι διακόσια παιδιά με τρομερούς κινδύνους ατυχημάτων, εντάσεων, με αίθουσες σε διαδρόμους, με πλήρη απουσία υποδομών για τουαλέτες -μιλάμε για παιδιά της πρώτης δημοτικού, τα οποία είναι στοιβαγμένα σε έναν χώρο που θα κάνουν ουρές σε κάθε διάλειμμα ακόμη και στις τουαλέτες- με γυψοσανίδες που χωρίζουν τις αίθουσες, που πρέπει να περάσουν από τη μία αίθουσα στην άλλη για να μπορέσουν να βγουν. Εννοείται ότι δεν έχουν μείνει εργαστήρια, δεν έχουν μείνει χώροι εκδηλώσεων, δεν έχει μείνει τίποτα που το σχολείο της δεκαετίας του '80 απαιτούσε, όχι το σύγχρονο σχολείο. Μιλάμε για ένα σχολείο που έχει κουτάκια χωρισμένα με γυψοσανίδες για να στοιβαχτούν δύο σχολεία διακοσίων μαθητών για ένα σχολικό κτήριο, το 14^ο, που ήδη είχε κατασκευαστεί κατ' εξαίρεση, γιατί ήταν το οικοπέδο πάρα πολύ μικρό.

Το άλλο που μας είπαν και είναι το αληθινό και το καταλαβαίνω είναι ότι εσείς έχετε ετοιμάσει την τροπολογία, αλλά δεν απαντάει ο κ. Γεραπετρίτης, ο κ. Μητσotάκης. Αυτό καταλαβαίνουμε ότι είναι η αλήθεια. Καταλαβαίνουμε ότι εδώ υπάρχει μια πολιτική απόφαση σε ανώτατο επίπεδο να μην προχωρήσει το θέμα της επίταξης, μια πολιτική απόφαση απέναντι στην κοινωνία του Αιγάλεω που βράζει και είναι στον δρόμο εδώ και έναν χρόνο. Πραγματικά καταλαβαίνω ότι δεν σας ενδιαφέρει καν ούτε σε επίπεδο προεκλογικό το ζήτημα το αν θα έχετε το στοιχειώδες πρόσωπο να βγείτε ως κόμμα στο Αιγάλεω. Δεν σας ενδιαφέρει αυτό. Το μόνο που σας ενδιαφέρει είναι να μη ζημιωθεί κανένας ιδιώτης. Δηλαδή, οι ιδιώτες που με μια περίεργη διαδικασία, για να πούμε ελάχιστο, από την πλευρά της δημοτικής αρχής κέρδισαν την έξωση, φθάνουμε σήμερα αυτοί οι ιδιώτες να μη θέλουν να προχωρήσουν στην επίταξη ενός κτηρίου που φαίνεται ότι έχουν μπει τα σκαριά για να γίνουν άλλες δραστηριότητες εκεί πέρα ιδιωτικού περιεχομένου τη στιγμή που η γειτονιά χάνει το σχολείο, τη στιγμή που έχουμε έξωση σχολείου στην Ελλάδα εν μέσω σχολικής χρονιάς, τη στιγμή που τα στοιβάζετε τα παιδιά σε ένα σχολείο που δεν το χωράει, τη στιγμή που στον ίδιο Δήμο Αιγάλεω έχουμε λόγω του σεισμού δέκα σεισμόπληκτα κτήρια και ακόμα ποτέ δεν κηρύχθηκε αυτός ο δήμος σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Οι διαδικασίες καθυστέρησαν πάρα πολύ. Αυτή τη στιγμή δεν προχωρούν οι εργασίες και στα δύο σχολεία, στο 7^ο και στο 17^ο που προχωρούσαν. Τα παιδιά αυτά πήγαν στην πρώτη δημοτικού και θα τελειώσει το δημοτικό και δεν θα είναι στο σχολείο τους. Έχετε στοιβάξει στο ίδιο σχολείο γυμνάσιο, δημοτικό και νηπιαγωγείο, με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει, με παράλληλα διαλείμματα και ούτω καθεξής. Είναι μια εκτροπή από την εκπαιδευτική διαδικασία.

Και βέβαια δεν είναι μόνο αυτό. Το Αιγάλεω έχει την τύχη και την τιμή να φιλοξενεί τα περισσότερα ειδικά σχολεία της Αθήνας, του λεκανοπεδίου, γιατί οι άλλοι δήμοι δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους και δεν εγκαθίστούν και δεν βάζουν σε λειτουργία τα ειδικά σχολεία. Το Αιγάλεω, όμως, το έκανε. Υπάρχουν αυτά τα σχολεία εκεί πέρα εδώ και πολλά χρόνια σε υποδομές που καταρρέουν. Έχουμε το κτήριο του πρώην πολυκλαδικού, όπου όταν βρέχει τρέχουν τα νερά μέσα, διαβρώνει η βροχή όλον τον φέροντα οργανισμό. Στατικά δεν γνωρίζω καν πώς αντέχει αυτό το κτήριο και ποια θα είναι η συμπεριφορά του σε έναν σεισμό. Υπάρχουν ειδικά σχολεία χωρίς ράμπες, ειδικά σχολεία χωρίς ράμπες με τουαλέτες στον πρώτο όροφο. Είναι μια κατάσταση, δηλαδή, όχι τριτοκοσμική αλλά μια κατάσταση «βασανιστήριο» γι' αυτά τα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς. Σε αυτόν τον δήμο είναι το 9^ο. Σε αυτό το πλαίσιο κατάρρευσης της σχολικής στέγης είναι το 9^ο. Γι' αυτό σας ζητάμε να δεχτείτε την τροπολογία του ΜέΡΑ-

25. Δεν είναι δικιά μας. Εμείς την καταθέσαμε. Είναι το προϊόν της ομόφωνης απόφασης του τελευταίου έκτακτου δημοτικού συμβουλίου από τα περίπου δέκα που έχω παρευρεθεί για το θέμα και η απόφαση ήταν αυτή. Εμείς απλά κάναμε τη δουλειά να την καταθέσουμε ως τροπολογία.

Θέλουμε, λοιπόν, να την υιοθέτησε για να λυθεί αυτό το πρόβλημα με τα παιδιά. Καταλαβαίνετε ότι οι γονείς έχουν φτάσει στο σημείο να κρατάνε τα παιδιά εκτός σχολικής διαδικασίας τσους μήνες. Καταλαβαίνετε τι σημαίνει αυτό, κύριε Υπουργέ. Οι γονείς προειδοποιούν με νέες κινητοποιήσεις αν δεν προχωρήσετε. Η υπόσχεση ήταν ότι θα λυνόταν άμεσα το θέμα. Η υπόσχεση ήταν ότι θα γινόταν μέσα σε αυτό το νομοσχέδιο. Ούτε το ένα έγινε ούτε το άλλο. Βλέπουμε, δηλαδή, ότι η Κυβέρνηση και μάλλον προσωπικά ο κ. Μητσotάκης καλύπτει τους νέους ιδιοκτήτες, γιατί δεν μπορούν να το εξηγήσουν αλλιώς.

Θέλω να αναφερθώ, όμως και σε ένα δεύτερο θέμα, το οποίο είναι τα άρθρα όσον αφορά τα καταφύγια και τις αλλαγές στον φιλοζωικό νόμο. Κοιτάξτε. Από τον νόμο που είχατε φέρει δεν έχει εφαρμοστεί τίποτα στην πράξη, δεν έχει αλλάξει η εικόνα σε αυτό το πεδίο. Μιλούσα τώρα με τις φιλοζωικές οργανώσεις πριν κάνω αυτή την τοποθέτηση. Καταγγέλλουν το εξής απλό, ότι δίνετε χρήματα στα κυνοκομεία. Όντως έχετε αυξήσει τα χρήματα στα κυνοκομεία, τα οποία είναι μια μαύρη τρύπα, γιατί αυτό δεν αλλάζει στο παραμικρό την εικόνα έξω. Αυτό που ζητάνε οι φιλοζωικές οργανώσεις είναι δημοτικά κτηνιατρεία, μαζικές στείρωσεις. Γιατί το λένε αυτό οι φιλοζωικές οργανώσεις; Το λένε αυτό, γιατί ό,τι χρήματα και αν δώσετε στα κυνοκομεία είναι ένα σύστημα το οποίο το έχουμε χρησιμοποιήσει είκοσι πέντε χρόνια και έχει αποτύχει. Δεν οδηγεί πουθενά. Χρειαζόμαστε τις μαζικές στείρωσεις για να σταματήσουν να πολλαπλασιάζονται τα αδέσποτα στον δρόμο. Αυτό μπορεί να οδηγήσει την επόμενη μέρα σε μια ευζωία. Η διαδικασία όπου έχουμε την ανεξέλεγκτη αύξηση των αδέσποτων στον δρόμο οδηγεί σε άθλιες συνθήκες και σε εγκληματικά φαινόμενα.

Αυτό που σας ζητάνε οι οργανώσεις είναι να μη δίνετε αυτά τα χρήματα στα κυνοκομεία, δώστε τα εκεί πέρα που χρειάζεται. Δώστε τα σε δημοτικά κτηνιατρεία και δώστε και παραπάνω όσα χρειαστεί για να έχει κάθε δήμος ή σε συνεργασία οι δήμοι κτηνιατρεία και να μπορούν να γίνουν μαζικά οι στείρωσεις αυτές που είναι απαραίτητες, αλλιώς μιλάμε για διπλασιασμό των πληθυσμών, οι οποίοι απομειώνονται μόνο με την εξαθλίωση και τις ακραίες καιρικές συνθήκες όσο και αν είναι αυτό τραγικό για τη φιλοζωία, που επικαλείται το νομοσχέδιο κατά τα άλλα.

Τέλος, θα ήθελα να επισημάνω ένα γιγάντιο ζήτημα. Θα μας απασχολήσει όλες και όλους και όλα σε αυτή την Αίθουσα. Θα μας απασχολήσει γιατί απασχολεί αυτή τη στιγμή την κοινωνία στο Χαϊδάρι. Στο Χαϊδάρι υπάρχει έκτακτο δημοτικό συμβούλιο. Στη δυτική Αθήνα πλέον έχουν γίνει κανόνες τα έκτακτα δημοτικά συμβούλια, γιατί οι κρίσεις τη χτυπάνε η μία μετά την άλλη. Υπάρχει έκτακτο δημοτικό συμβούλιο γιατί θυμόμαστε όλοι τον κ. Μητσotάκη να θέλει να επισπεύσει τις διαδικασίες της δυσπιστίας για να πάει το ταξίδι στην Ιαπωνία. Μαζί του ήταν ο Προκοπίου. Ο κ. Προκοπίου, όπως προκύπτει από δημοσιεύματα, έκανε δηλώσεις από την Ιαπωνία ότι προχωράει άμεσα με την κατασκευή σταθμού παραγωγής ρεύματος από φυσικό αέριο. Αυτός ο σταθμός φαίνεται να εγκαθίσταται στην προβλήτα 4 που ζητούσε η τοπική κοινωνία και με κάθε τρόπο είχε υπάρξει έντονη κινητοποίηση για να πάει στις δημοτικές αρχές και στον κόσμο, στον λαό της δυτικής Αθήνας. Είναι η έξοδος της δυτικής Αθήνας στη θάλασσα.

Η κατασκευή αυτής της μονάδας παραγωγής ρεύματος από φυσικό αέριο μέσα στον αστικό ιστό δίπλα σε κατοικίες σημαίνει τεράστιο κίνδυνο για τους πολίτες, γι' αυτό θα είναι μαζική η αντίδραση και μέσα τις εκλογές. Την ίδια στιγμή σκεφτείτε ότι θα έχετε αυτό το φοугάρο στην Ιερά Οδό, στα στενά του Δαφνίου, το οποίο θα είναι συνδεδεμένο με τον σωλήνα στην ουσία, με τον αγωγό μεταφοράς αερίων μαζών στα στενά του Δαφνίου και θα έρχεται όλη η επιβάρυνση στο Χαϊδάρι, θα έρχεται η επιβάρυνση στο Περιστερί, θα έρχεται η επιβάρυνση στο Αιγάλεω και θα μπαίνει στην τοξική σούπα του νέφους της Αθήνας. Η επιβάρυνση θα είναι τεράστια για όλους. Προφανώς αναρωτιόμαστε -

γιατί η σύμβασή σας το επιτρέπει- αν θα προχωρήσει ο κ. Προκοπίου και σε εγκαταστάσεις μεταφοράς και αποθήκευσης LNG, με τη γνωστή επικινδυνότητα μέσα στον αστικό ιστό.

Το Χαϊδάρι είναι στο πόδι. Κρατήστε αυτή τη συζήτηση, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, γιατί θα τη βρείτε μπροστά σας. Εν μέσω των εκλογών θα δείτε μαζικές κινητοποιήσεις και τα σχέδια αυτά του κ. Προκοπίου που νομιμοποιήσατε εσείς με τη σύμβασή σας θα τα δείτε να ανατρέπονται στην πράξη.

Χαϊδάρι με τα σχέδια Σκαραμαγκά και Προκοπίου, Αιγάλεω με την κατάργηση της σχολικής στέγης, Πετρούπολη, Καματερό, Άγιοι Ανάργυροι, Περιστέρι με την αυξανόμενη ρύπανση από το ΧΥΤΑ Φυλής. Πραγματικά δεν καταλαβαίνω τι θα μείνει να πείτε σ' αυτόν τον κόσμο, όταν τέσσερα χρόνια έχετε οδηγήσει σε ακραία υποβάθμιση τη ζωής του, τη ζωή όλων των ανθρώπων περίπου 1,5 εκατομμύριο οι ενεργοί πραγματικά χρήστες και κάτοικοι της δυτικής Αθήνας, που βλέπουν τη ζωή τους να υποβαθμίζεται ξανά και ξανά, να πηγαίνει ξανά στη δεκαετία του 1970, όταν αυτοί οι άνθρωποι κατατρεγμένοι βρήκαν να βάλουν ένα κεραμίδι πάνω απ' το κεφάλι τους, πάνω από την οικογένειά τους εκεί στη δυτική Αθήνα. Τους ξαναστέλνετε σε εκείνες τις καταστάσεις.

Εμείς δεν θα το επιτρέψουμε. Δεν θα το επιτρέψει ο λαός της δυτικής Αθήνας και θα δείτε τις κινητοποιήσεις άμεσα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα πέντε μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Γενικό Λύκειο Ερμιόνης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι πρέπει να απαντήσω στον κ. Αρσένη, γιατί μπροστά στη διαστρέβλωση και στον μνηδισμό πρέπει να υπάρχει μια απάντηση και να καταγράφεται στα Πρακτικά.

Είπατε για τα ζώα συντροφιάς, κύριε Αρσένη, με τις φιλοζωικές οργανώσεις. Δεν ξέρω με ποιες μιλήσατε, αλλά αν είχαμε μιλήσει με αυτούς που μιλάμε κι εμείς, αν είχατε μιλήσει με τον Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Σύλλογο, αν είχατε μιλήσει με την ΚΕΔΕ, αν είχατε μιλήσει με τόσους φορείς που ενδιαφέρονται και αγαπούν τα ζώα, θα ξέρατε, όπως είπα και πριν, ότι έχουμε ένα πρόγραμμα «ΑΡΓΟΣ» το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη.

Μέσα στο πρόγραμμα «ΑΡΓΟΣ», λοιπόν, με χρηματοδότηση 40 εκατομμυρίων ευρώ, ναι, υπάρχουν κονδύλια για καταφύγια. Τι προτείνετε εσείς; Προτείνετε τα αδέσποτα ζώα να ζουν στις πλατείες και στους δρόμους στις γειτονιές; Πάντα θα υπάρχει ένας αριθμός αδέσποτων ζώων. Σκοπός είναι να τον μειώνουμε αυτόν τον αριθμό των αδέσποτων ζώων για να φτάσουμε τελικά να μην υπάρχει κανένα ζώο αδέσποτο και κανένα ζώο κακοποιημένο. Τα καταφύγια, λοιπόν, είναι αναγκαία συνθήκη.

Όσο και να βάλετε τον αριθμό κάτω θα δείτε ότι πάντα θα χρειάζεται να υπάρχει καταφύγιο προκειμένου για ένα μικρό χρονικό διάστημα να περιθάλπουμε τα ζώα προκειμένου να επανέλθουν μετά στο φυσικό τους περιβάλλον ή προκειμένου να υιοθετηθούν. Πότε υπήρχε χρηματοδότηση για καταφύγια ζώων στο παρελθόν; Ξέρετε ότι από το πρόγραμμα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II» έχουμε χρηματοδοτήσει πάνω από εκατόν σαράντα δήμους ή συνδέσμους δήμων μέχρι τώρα για την κατασκευή καταφυγίων; Δεν υπήρχαν πριν. Άρα αυτό ήταν το πρώτο.

Το δεύτερο είναι ο εξοπλισμός. Όπως ξέρετε για ένα αδέσποτο ζώο πρέπει να υπάρχει προσωπικό, να υπάρχει εξοπλισμός, ένα βανάκι για να το μεταφέρει κανείς, να σημειωθεί το ζώο, να υπάρχει σκάνερ προκειμένου να δει αν είναι σημειωμένο το ζώο και να δει σε ποιον ανήκει. Ποιος θα τα χρηματοδοτήσει αυτά, τα 600.000 ευρώ που δίνονταν μέχρι το 2020 από την Κυβέρνηση στους τριακόσιους τριάντα δύο δήμους της χώρας για

να τακτοποιήσουν τα ζήτλημα των αδέσποτων;

Εμείς δίνουμε 5 εκατομμύρια ευρώ για στείρωσεις τις οποίες ζητήσατε. Στο παρελθόν δεν υπήρχαν ποτέ κονδύλια για στείρωσεις. Είναι το μεγαλύτερο, το πιο μαζικό πρόγραμμα στείρωσεων που έχει εφαρμοστεί ποτέ στη χώρα. Δίνουμε 3 εκατομμύρια για εμβολιασμούς. Ποτέ δεν υπήρχε πρόγραμμα για εμβολιασμούς. Δίνουμε 5 εκατομμύρια ευρώ για την πάγια χρηματοδότηση για την τροφή, για την ιατρική φροντίδα στους δήμους. Επαναλαμβάνω, συγκρίνετε όλα αυτά τα ποσά με τις μόλις 600.000 ευρώ που δίνονταν μέχρι το 2020 από την ελληνική πολιτεία.

Κάναμε ένα πρώτο μεγάλο βήμα. Έχουν εκδοθεί κοινές υπουργικές αποφάσεις που καθιστούν λειτουργικό το νομοθετικό πλαίσιο του Σεπτεμβρίου του 2021, όπως το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς. Όπως είπα και πριν στην κ. Γιαννακοπούλου, θα αρχίσει να λειτουργεί το πρώτο υπομητρώο τον Απρίλιο σύμφωνα με την πληροφόρηση που έχουμε από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και από τον ανάδοχο. Έχει εκδοθεί η ΚΥΑ για τα καταφύγια, έχει εκδοθεί η ΚΥΑ για την πάγια χρηματοδότηση των δήμων και συνεχίζουμε προκειμένου να κάνουμε λειτουργικό ένα πλαίσιο που απλά δεν υπήρχε.

Άρα ως μη μενδισόμαστε και όλοι να ενώσουμε τις προσπάθειες για ένα σοβαρό κοινωνικό ζήτημα, γιατί πιστεύω ότι όλοι θέλουμε να δοθεί μια λύση σε αυτό το σοβαρό πρόβλημα.

Το δεύτερο. Είπατε για το ζήτημα του σχολείου. Είπα και πριν ότι απαντάται δύο ζητήματα. Το ένα είναι η καταλληλότητα του σχολείου. Δεν θα αποφανθώ εγώ, δεν θα αποφανθείτε εσείς, δεν θα αποφανθεί κάποιος άλλος από το θεσμοθετημένο όργανο, που εν προκειμένω είναι το Υπουργείο Παιδείας. Έχει γίνει αίτημα του δήμου -που δεν είχε γίνει πριν, έγινε εσχάτως- και αναμένουμε την απάντηση από το Υπουργείο Παιδείας αν μπορεί να γίνει συστέγαση του 9ου με το 14ο σχολείο. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό, είχαμε πει ότι θα χρειαστεί να προχωρήσουμε σε νομοθετική παρέμβαση την οποία την ετοιμάσαμε και αναμένουμε να δούμε πώς θα εξελιχθεί το ζήτημα. Όμως, αυτή η νομοθετική παρέμβαση είναι ζήτημα συνολικής κυβερνητικής επιλογής και όχι μόνο του Υπουργείου Εσωτερικών. Τόσο απλά. Με δεδομένο, βέβαια, πρώτα ότι θα υπάρξει γνωμοδότηση του Υπουργείου Παιδείας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ορίστε, κύριε Αρσένη. Θα απαντήσει και ο Υφυπουργός.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, εμείς μιλάμε με τις φιλοζωικές ομοσπονδίες. Εσείς με ποιον μιλάτε; Πείτε μας με ποιες φιλοζωικές οργανώσεις επικοινωνείτε. Με ποιες φιλοζωικές οργανώσεις προχωράτε αυτές τις ρυθμίσεις. Πείτε μας, προφανώς, να γίνουν τα κτηνιατρεία. Το ζητάνε οι φιλοζωικές οργανώσεις. Γιατί αυτή τη στιγμή με τον νόμο που περάσατε και τα χρήματα που δίνετε δεν έχει αλλάξει η εικόνα στην πραγματικότητα, στην κοινωνία. Δεν έχουν μειωθεί οι αριθμοί των αδέσποτων.

Αυτό ζητάμε. Ζητάμε τα κτηνιατρεία γιατί μόνο οι στείρωσεις είναι αυτές που εγγυώνται ότι θα μειωθούν οι αριθμοί των αδέσποτων. Αυτό είναι το πρώτο μέτρο που κάνεις. Μετά έρχονται κι όλα καλά. Προφανώς καταλαβαίνετε ότι δεν φτάνουν 5 εκατομμύρια και ξέρετε ότι τοπικά έχουν σταματήσει τα περισσότερα προγράμματα ελλείψει χρημάτων. Και σας μιλάω από την εμπειρία τη δικιά μου που πηγαίνω αδέσποτα για στείρωση και τα πληρώνω εγώ, γιατί δεν υπάρχουν τέτοια προγράμματα που περιγράφετε. Το πρώτο πράγμα που κάνει κανείς είναι να φροντίσει το θέμα των στείρωσεων. Μετά, βεβαίως, προχωράς και σε όλα τα υπόλοιπα. Εσείς εδώ έχετε πάει το κάρο μπροστά από το άλογο.

Όσον αφορά το 9ο σχολείο, εγώ μένω στην ξεκάθαρη δήλωσή σας ότι εσείς έχετε ετοιμάσει την τροπολογία. Από κει και πέρα, είναι θέμα της Κυβέρνησης. Καταλαβαίνω ότι αυτό σημαίνει ότι η Κυβέρνηση κόβει αυτή την τροπολογία. Καταλαβαίνω ότι είναι ο κ. Γεραπετρίτης, ο ίδιος ο κ. Μητσοτάκης που εκλέγεται και στη

δυτική Αθήνα, συνεργασία των δυο τους; Καταλαβαίνω ότι δεν προχωράει αυτό το ζήτημα.

Έχουμε σχολεία σε έξωση, με την κατάσταση προφανώς να είναι έκρυθμη από πάρα πολλές απόψεις στο 14^ο που στοιβάχτηκαν τα δύο σχολεία και αυτή τη στιγμή δεν προχωράει η αναγκαστική εκμίσθωση ούτε καν κατ' εξαίρεση για την περίπτωση του 9^{ου} ούτε σαν γενική ρύθμιση, παρ' όλο που έχουμε ένα σχολείο εν μέσω της χρονιάς να βρίσκεται σε αυτή την αναστάτωση.

Και, βέβαια, ξέρουμε ποιο είναι το επόμενο σχέδιο. Το επόμενο σχέδιο, κύριε Πρόεδρε, είναι η συγχώνευση του 14^{ου} με το 9^ο, προκειμένου να τελειώνει αυτή η συζήτηση και να μην απειληθούν οι ιδιοκτήτες του σχολικού κτηρίου του 9^{ου} από πιθανή έξωση και αναγκαστική απαλλοτρίωση. Αυτό είναι το επόμενο στάδιο. Αυτό είναι που έχουμε μπροστά μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ορίστε, κύριε Κατσωτής. Κύριε Πέτσα, θα απαντήσετε μετά και στους δύο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ, έχουμε κάνει κι εμείς αντίστοιχη τροπολογία σε σχέση με το 9^ο σχολείο στο Αιγάλεω και η τροπολογία αυτή είναι με βάση την ομόφωνη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, το οποίο είναι της παράταξής σας. Αυτή είναι η πλειοψηφία τους.

Βάζετε το θέμα της καταλληλότητας. Μα, τριάντα χρόνια λειτουργεί αυτό το σχολείο! Δεν ήταν ακατάλληλο τριάντα χρόνια και τώρα ξαφνικά θέτετε το ζήτημα της καταλληλότητας; Χρειάζεται να αντιμετωπιστεί άμεσα το ζήτημα του 9^{ου} σχολείου με την αναγκαστική εκμίσθωση. Δεν μπορείτε να θέτετε θέματα καταλληλότητας, όταν λειτουργεί τριάντα χρόνια. Δεν μπορείτε να κοροϊδεύετε τώρα τον κόσμο, αλλά ούτε και το δημοτικό συμβούλιο, που ξέρει πολύ καλά ποια είναι η κατάσταση. Καταλαβαίνω ότι αυτό μπορεί να είναι σε αντίθεση με την ιδεολογία σας, αλλά σταματήστε την ιδεοληψία, που λέτε συνέχεια κι εσείς. Ιδεοληπτικοί είσαστε.

Τι να κάνουμε τώρα; Υπάρχουν εκατό μαθητές. Ή οι εκατό μαθητές θα συνεχίσουν να μορφώνονται ή θα πάρει το κτήριο ο ιδιοκτήτης, που εσείς τώρα του κάνετε πλάτες να το πάρει. Αυτή είναι η ουσία του ζητήματος. Μπροστά στους εκατό μαθητές έχετε επιλέξει τον ιδιοκτήτη και δεν λύνετε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Ορίστε, κύριε Πέτσα.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, παρακαλώ, επιστρέφω οποιαδήποτε αναφορά γίνεται σε σχέση με το σε ποιον βάζει κάποιος πλάτες. Από την πρώτη στιγμή που έγινε γνωστό το θέμα, επιληφθήκαμε του ζητήματος -επαναλαμβάνω-, ενώ η αρμοδιότητα της σχολικής στέγης -το έχω πει πολλές φορές και το ξέρετε όλοι- είναι στους δήμους, δεν είναι στην κεντρική κυβέρνηση. Παρ' όλα αυτά, για να βοηθήσουμε όλοι την κατάσταση και να πάνε τα παιδιά μας στο σχολείο, αντιμετωπίσαμε το ζήτημα.

Και επαναλαμβάνω για όσους δεν θέλουν να το καταλάβουν. Η καταλληλότητα έχει να κάνει με δύο πράγματα, με το 9^ο σχολείο αυτό καθαυτό αλλά και με τη συστεγασή ανάμεσα στο 9^ο και στο 14^ο. Το αίτημα του δήμου έγινε μετά από τις συναντήσεις που είχαμε με Βουλευτές, με τους συλλόγους των γονέων και κηδεμόνων και φυσικά με τη δημοτική αρχή. Έγινε το αίτημα και περιμένουμε την απόφαση του Υπουργείου Παιδείας. Χωρίς την απόφαση του Υπουργείου Παιδείας δεν μπορούμε να προχωρήσουμε σε κάποια νομοθετική ρύθμιση, την οποία -επαναλαμβάνω- έχουμε ετοιμάσει και είναι γενική, αλλά πρέπει να εξαντλεί όλα τα άλλα περιθώρια, προκειμένου να μπορούν να πηγαίνουν τα παιδιά μας στο σχολείο. Γι' αυτό νομίζω ότι ενδιαφερόμαστε όλοι και είναι ευτύχημα ότι τα παιδιά αυτή τη στιγμή παρακολουθούν τα μαθήματά τους κανονικά μετά από εκείνο το ζήτημα που υπήρξε τις πρώτες ημέρες μετά το άνοιγμα των διακοπών των Χριστουγέννων.

Νομίζω ότι είμαστε κοντά θα δοθεί μια λύση στο πρόβλημα αυτό και αναμένουμε τις επόμενες μέρες να ολοκληρωθεί, αλλά δεν μπορώ να καταλάβω γιατί θα πρέπει να παρακάμψει κανείς

την γνωμοδότηση της καταλληλότητας από το Υπουργείο Παιδείας και να προχωρήσει σε άλλες ρυθμίσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε. Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τις νομοτεχνικές ρυθμίσεις.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καταθέτουμε νομοτεχνικές, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων είναι πράγματι αμιγώς νομοτεχνικές. Εκεί ενσωματώνουμε ορισμένες αλλαγές τις οποίες έχουμε ήδη προαναγγείλει ότι πρόκειται να κάνουμε στην επιτροπή.

Η μία από αυτές τις μη αμιγώς νομοτεχνικές, η οποία όμως αλλάζει το περιεχόμενο του νομοσχεδίου στην κατεύθυνση που έχουμε πει, είναι αυτή που αφορά τη βάση για τον διαγωνισμό της ΑΑΔΕ στην κατεύθυνση που έχω ήδη πει από την Επιτροπή Οικονομικών. Δηλαδή, αφαιρούμε τη βάση ανά μάθημα και πηγαίνουμε σε ενιαία βάση, μέσο όρο βάσης στα 50. Άρα, λοιπόν, αυτή είναι η μία αλλαγή την οποία κάνουμε εδώ.

Υπάρχουν ορισμένες αλλαγές επίσης ουσιαστικού χαρακτήρα σε σχέση με τις παραγραφές, τις οποίες έχουμε προβλέψει για απαιτήσεις των δήμων.

Εκεί τι κάνουμε; Κάνουμε, θα έλεγα, μια στάθμιση που συζητήσαμε με το Υπουργείο Οικονομικών και να μην παραμένει η παραγραφή αυτή, που είναι -έχουμε πει- η πενταετής για τη βεβαίωση, αλλά άπαξ και έχει βεβαιωθεί, ενώ παραμένει το βασικό σενάριο η βασική παραγραφή η πενταετής μετά τη βεβαίωση για την είσπραξη, τότε δίνουμε μια διетία στους δήμους, προκειμένου βεβαιωθείσες οφειλές να μπορούν να ενεργοποιηθούν για να τις εισπράξουν. Αυτό γίνεται για να μην υπάρχει αιφνιδιασμός από τη διάταξη αυτή και να δοθεί η δυνατότητα σε περίπτωση που έχουμε βεβαιωθείσες οφειλές να μπορούν οι δήμοι να εισπράξουν. Άρα αυτή είναι η δεύτερη, αν θέλετε, ουσιαστική νομοτεχνική.

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, να πω τι θα κάνω δεκτό και τι θα απορρίψω από τροπολογίες για να ξέρουν και οι συνάδελφοι εισηγητές να εισηγηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Βεβαίως.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Προφανώς γίνονται δεκτές οι τροπολογίες οι οποίες προέρχονται από την Κυβέρνηση, οι δύο.

Γίνεται δεκτή, λοιπόν, η τροπολογία η οποία έχει γενικό αριθμό 1622 ειδικό 154 και κατετέθη στις 23-2-2023 από Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και υποστηρίχθηκε δε στο Σώμα από τον κ. Καρασμάνη. Αφορά τη συνυπηρέτηση τριτέκνων και πολυτέκνων. Θα αναφερθώ λίγο, εφόσον την κάνω δεκτή, κατά την ομιλία μου. Απλώς να ξέρετε ότι την κάνω δεκτή.

Επίσης, θα κάνω δεκτή την τροπολογία κατά περιεχόμενο του κ. Κεγκερόγλου, η οποία αφορά στην κάλυψη των δύο ακόμα θανόντων, οι οποίοι έχασαν τη ζωή τους από ακραία πλημμυρικά φαινόμενα στον Δήμο Μαλεβιζίου. Επιφυλάσσομαι λίγο ως προς τη διατύπωση για να δω ότι είναι ορθή. Κατά περιεχόμενο λέω ξανά ότι θα φέρουμε τη ρύθμιση, ώστε να γίνει δεκτή. Μίλησε ο κ. Χατζηδάκης εκτενώς και το υποστήριξε. Η αλήθεια είναι ότι η παρέμβαση του κ. Χατζηδάκη ήταν εξαιρετικά πειστική και μας επιτρέπει να κινηθούμε σε αυτή την κατεύθυνση.

Εκείνο, λοιπόν, το οποίο λέω είναι ότι κρατώ μια επιφύλαξη ως προς το αν θα την κάνω δεκτή ως τροπολογία αυτή καθαυτή ή θα χρειαστεί να φέρουμε μια πρόσθετη νομοτεχνική, ώστε το αποτέλεσμα να είναι το ίδιο. Με ενδιαφέρει εδώ μόνο η νομική αρτιότητα της διατάξεως. Με μια επιφύλαξη, λοιπόν, ως προς αυτό σας λέω ότι κατά περιεχόμενο θα γίνει δεκτή αυτή η τροπολογία, την οποία καταθέτει.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ: Να γράψετε «Διονύσιος Χατζηδάκης». Μη με μπερδέψετε με τον κ. Κώστα Χατζηδάκη, τον Υπουργό.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Δεν θα ήταν δυνατόν να σας μπερδέψουμε, διότι ο κύριος Υπουργός υπηρετεί στο Υπουργείο του, εσείς υπηρετείτε ευδοκίμως στο Κοινοβούλιο και άρα δεν υπάρχει κίνδυνος. Άρα αυτά ήθελα να πω ως προς το θέμα των τροπολογιών.

Κατά τα λοιπά, απορρίπτουμε τις τροπολογίες με το σκεπτικό

το οποίο ανέπτυξε ο συνάδελφός μου, το πλήρες, απολύτως εμπειρισταμένο σκεπτικό, το οποίο ανέλυσε ο συνάδελφός μου κ. Πέτσας και τα υπόλοιπα θα τα αναπτύξουμε στη συνέχεια.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Μαυρουδής Βορίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

Νομοτεχνικές Βελτιώσεις
Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών
με τίτλο

«Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου
Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού
και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Λοιπές
επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών»

1. Στην περ. α' του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου μετά από τις λέξεις «η ανάπτυξη» προστίθενται οι λέξεις «και υλοποίηση».
2. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου μετά από τις λέξεις «σε άλλα θεματικά αντικείμενα» προστίθενται οι λέξεις «, καλές πρακτικές σε υπερεθνικό επίπεδο στον τομέα της καινοτομίας του δημόσιου τομέα».
3. Στο άρθρο 7 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:
  - α) στην παρ. 2 οι λέξεις «των φορέων του άρθρου 3 στο πεδίο της καινοτομίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τόσο των φορέων του άρθρου 3 όσο και μεταξύ τμημάτων/οργανικών μονάδων εντός του ίδιου φορέα»,
  - β) στην παρ. 3 η λέξη «Τεχνολογίας» αντικαθίσταται από τη λέξη «Τεκμηρίωσης».
4. Στο άρθρο 8 του σχεδίου νόμου μετά από τις λέξεις «Κεντρικό Σύστημα Διαχείρισης Γνώσης και Ανοικτής Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα» προστίθενται οι λέξεις «το οποίο διαλειτουργεί με το Ψηφιακό Αποθετήριο Διοικητικής Γνώσης του Ινστιτούτου Τεκμηρίωσης Έρευνας και Καινοτομίας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης».
5. Στο άρθρο 10 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:
  - α) στην παρ. 2 οι λέξεις «διεξαγωγής των Βραβείων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «διεξαγωγής των βραβεύσεων» και οι λέξεις «πριν την ως άνω ημερομηνία» αντικαθίστανται από τις λέξεις «πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των βραβεύσεων».
  - β) στην παρ. 3 μετά από τις λέξεις «Βραβεία Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα» προστίθενται οι λέξεις «, η σύνθεση της ομάδας αξιολογητών» και οι λέξεις «την πρόσκληση της παρ. 1 του άρθρου 6» αντικαθίστανται από τη λέξη «πρόσκληση».
6. Στην παρ. 3 του άρθρου 11 οι λέξεις «την πρόσκληση της παρ. 1 του άρθρου 6» αντικαθίστανται από τη λέξη «πρόσκληση».
7. Στο άρθρο 17 του σχεδίου νόμου οι λέξεις «του δημοσίου τομέα ή των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού» αντικαθίσταται από τη φράση «της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143)».
8. Στο άρθρο 18 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:
  - α) η φράση «που εκδίδουν οργανισμό ή κανονισμό λειτουργίας» αντικαθίσταται από τη φράση «, η οργάνωση και η λειτουργία των οποίων ρυθμίζονται από οργανισμό ή κανονισμό που τίθεται σε ισχύ», β) μετά από τις λέξεις «κοινή απόφαση του» αντικαθίσταται η λέξη «Υπηρεσιακού» από τη λέξη «Γενικού», γ) διαγράφεται η λέξη «οικείου» και στο τέλος του εδαφίου προστίθενται οι λέξεις «του Υπουργείου που εποπτεύει το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου».
9. Στο άρθρο 20 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:
  - α) Στην παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 51 του ν. 4622/2019 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Σε κάθε περίπτωση, δεν περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος η Βουλή των Ελλήνων.».

β) Στην παρ. 8 του εσωτερικού άρθρου 51 του ν. 4622/2019 προστίθεται μετά από τις λέξεις «για θέματα ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου» η λέξη «τομέα».

10. Στο άρθρο 21 του σχεδίου νόμου η φράση «η προβλεπόμενη από την προκήρυξη βαθμολογία βάσης, για τις κατηγορίες πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης, για την πλήρωση των κενών θέσεων που θα προκύψουν μετά την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων, μειώνεται στις σαράντα (40) μονάδες σε κάθε επιμέρους μάθημα και στις πενήντα (50) μονάδες στη συνολική βαθμολογία.» αντικαθίσταται από τη φράση «είναι δυνατή η πλήρωση των κενών θέσεων που τυχόν προκύπτουν μετά την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων, με υποψηφίους του εν λόγω διαγωνισμού κατά τη φθίνουσα σειρά της βαθμολογίας τους, εφόσον το άθροισμα της σταθμισμένης βαθμολογίας που συγκέντρωσε ο υποψήφιος στα επιμέρους μαθήματα είναι τουλάχιστον πενήντα (50) μονάδες, ανεξάρτητα από τη βαθμολογία σε καθένα από αυτά. Η σχετική διαδικασία ξεκινά με αίτημα της Α.Α.Δ.Ε. προς το Α.Σ.Ε.Π., το οποίο υποβάλλεται εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων.».

11. Στην παρ. 2 του άρθρου 23 του σχεδίου νόμου οι λέξεις «των Επιθεωρητών - Ελεγκτών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που διενεργούνται βάσει ειδικών διατάξεων για τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές».

12. Στο άρθρο 28 του σχεδίου νόμου προστίθεται παρ. 2 ως εξής:

«2. Η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4915/2022 ισχύει για ένα (1) έτος από τη δημοσίευση του παρόντος.».

13. Στην παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 166Α του ν. 3463/2006 του άρθρου 38 του σχεδίου νόμου προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται για ίσο χρονικό διάστημα με την κοινοποίηση πράξης βεβαίωσης ή ατομικής ειδοποίησης, εν ευρεία ή εν στενή έννοια, προς τον υπόχρεο, ή σε εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 138 του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί του καθορισμού των περιπτώσεων διακοπής της παραγραφής των χρηματικών απαιτήσεων του Δημοσίου.».

14. Στην παρ. 6 του εσωτερικού άρθρου 283 του ν. 3852/2010 του άρθρου 46 του σχεδίου νόμου η λέξη «αίτημα» αντικαθίσταται από τη λέξη «εισήγηση».

15. Στο άρθρο 48 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:

α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 διαγράφονται οι λέξεις «διαταγές πληρωμής και» και οι λέξεις «την έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τις 31.1.2023», β) στην παρ. 2 οι λέξεις «την έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τις 31.1.2023».

16. Στην παρ. 8 του εσωτερικού άρθρου 13 του άρθρου 50 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:

α) Το προοίμιο αντικαθίσταται ως εξής: «Στην παρ. 8 του άρθρου 13 του από 20.10.1958 β.δ. (Α' 171) προστίθεται νέο ενδέκατο εδάφιο, το νέο δωδέκατο εδάφιο τροποποιείται ως προς τον προσδιορισμό του χρονικού διαστήματος αφαίρεσης της άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:».

β) στο δέκατο εδάφιο διαγράφεται η φράση «και, στην περίπτωση των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, επιβάλλεται το διπλάσιο του προστίμου του πρώτου εδαφίου ή σφράγιση από μία (1) έως πέντε (5) ημέρες.»

γ) Μετά από το δέκατο εδάφιο προστίθεται νέο ενδέκατο εδάφιο ως εξής: «Στην περίπτωση των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, επιβάλλεται το διπλάσιο του προστίμου του δέκατου εδαφίου ή σφράγιση από μία (1) έως πέντε (5) ημέρες.».

17. Στο άρθρο 55 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:

α) Στο προοίμιο προστίθεται νέα περ. α' ως εξής: « α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 οι λέξεις «του συνόλου των» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρόντων» και οι υφιστάμενες περ. αναριθμούνται αντιστοίχως.

β) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του εσωτερικού άρθρου 239 οι λέξεις «του συνόλου των» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρόντων».

γ) Στο έβδομο εδάφιο της παρ. 5 του εσωτερικού άρθρου 239 οι λέξεις «του συνόλου των» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρόντων».

18. Στο άρθρο 56 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:

α) Το προοίμιο αντικαθίσταται ως εξής: «Στο άρθρο 64 του ν. 4954/2022 (Α' 136) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται ως προς τη νομοθετική παραπομπή στις διατάξεις του ν. 4555/2018 και την αναφορά και στον Συντονιστή Ο.Τ.Α., β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: ».

β) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 64 του ν. 4954/2022 του άρθρου 56 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) μετά από τον αριθμό «129» διαγράφεται η λέξη «και» και τίθεται «,», β) μετά από τον αριθμό «130» τίθενται οι λέξεις «και 131» και γ) μετά από τη λέξη «αναφέρεται» προστίθενται οι λέξεις «Συντονιστής ή».

19. Στο άρθρο 57 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:

α) Στο προοίμιο οι λέξεις «υποπερ. αγ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περ. γ»,

β) Η υποπερ. αγ) του εσωτερικού άρθρου 10 του ν. 4804/2021 διαγράφεται και προστίθεται περ. γ) ως εξής: «όσους έχουν παυθεί από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης σύμφωνα με το άρθρο 237 του ν. 3852/2010.».

20. Στο άρθρο 59 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές α) μετά από τις λέξεις «(Α' 230)» προστίθενται οι λέξεις «και των άρθρων 33, 34, 39, 57, 58, 59, 60, 70, 73 και 88 του ν. 4954/2022 (Α'136)» και β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: «Από την εφαρμογή του παρόντος εξαιρείται η παρ. 8Α του άρθρου 33 του ν. 4954/2022.».

21. Στην παρ. 3 του άρθρου 62 του σχεδίου νόμου οι λέξεις «της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της Γενικής Διεύθυνσης Αποκεντρώσεως και Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

22. Στο άρθρο 65 του σχεδίου νόμου πριν το προοίμιο διαγράφεται ο αριθμός «1».

23. Στο άρθρο 68 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:

α) Στον τίτλο πριν τη λέξη «Ρυθμίσεις» προστίθενται οι λέξεις «Διόρθωση περιγραφών παραβάσεων – », μετά τη λέξη «Τροποποίηση» προστίθενται οι λέξεις «περ. 12 και 13 παρ. 1 και».

β) Προστίθεται παρ. 1 ως εξής:

«1. Στην παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4830/2021 (Α' 169) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο κελί της περ. 12, αα) διαγράφεται η λέξη «και» αβ) τίθεται το σημείο στίξης «,» πριν τη λέξη εμπορία και αγ) προστίθεται η φράση «και αναπαραγωγή», β) στο πρώτο κελί της περ. 13 η φράση «Αναπαραγωγή σκύλων που είναι ακρωτηριασμένοι» αντικαθίσταται με την φράση «Η έκθεση σκύλων και γατών σε καταστήματα πώλησης ειδών ζώων συντροφιάς (pet shops)» και οι περ. 12 και 13 διαμορφώνονται ως εξής:

12	Εισαγωγή, εμπορία και αναπαραγωγή	Άρθρο 8 παρ. 10 περ. γ'	2.000 ευρώ ανά ζώο

	ακρωτηριασμένων σκύλων		
13	Η έκθεση σκύλων και γατών σε καταστήματα πώλησης ειδών ζώων συντροφιάς (pet shops)	Άρθρο 8 παρ. 10 περ. δ'	1.000 ευρώ ανά ζώο

γ) Η υφιστάμενη παρ. μόνη καθίσταται παρ. 2.

24. Στο άρθρο 70 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:

α) Στον τίτλο μετά τις λέξεις «Τροποποίηση παρ. 7, 8 και 9» προστίθενται οι λέξεις «και προσθήκη παρ. 10».

β) Η περ. α' του προοιμίου αντικαθίσταται ως εξής: «α) στις παρ. 7 και 8 αντικαθίσταται η ημερομηνία «31^{ης}.3.2023» με την ημερομηνία «31^{ης}.1.2024».

γ) Στις παρ. 7 και 8 του εσωτερικού άρθρου 46 οι ημερομηνίες «31^{ης}.12.2023» αντικαθίστανται από τις ημερομηνίες «31^{ης}.1.2024».

δ) Προστίθεται παρ. 2 ως εξής:

«2. Στο άρθρο 46 του ν. 4830/2021 προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

“10. Η έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων των δήμων της περ. (α) της παρ. 2 του άρθρου 3 από το Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών εκκινεί από την έναρξη λειτουργίας του ΕΜΖΣ και πάντως το αργότερο έως την 30η.9.2023.”.

25. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 71 του σχεδίου νόμου αντικαθίστανται από παρ. μόνη ως εξής: «Οφειλές προς τους δήμους, από οποιαδήποτε αιτία, που γεννήθηκαν μέχρι και τις 31.12.2018, αν σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 72, μπορούσαν να αναζητηθούν-βεβαιωθούν, εξακολουθούν να αναζητούνται και να βεβαιώνονται, για δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με την κοινοποίηση πράξης βεβαίωσης ή ατομικής ειδοποίησης, εν ευρεία ή εν στενή έννοια, προς τον υπόχρεο, ή σε εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 138 του ν. 4270/2014 (Α' 143), παρατείνεται η αποσβεστική προθεσμία εντός της οποίας οι δήμοι εξασφαλίζουν την είσπραξη των βεβαιωθέντων εσόδων κατά πέντε (5) έτη.».

26. Μετά το άρθρο 74 του σχεδίου νόμου τίθεται η υπ. αρ. 1628/159 24.2.2023 τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών.

27. Προστίθεται νέο Μέρος Ε' ως εξής: «ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ», στο οποίο τίθεται η τροπολογία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υπ. αρ. 1627/158 24.2.2023 και το υφιστάμενο Μέρος Ε' καθίσταται Μέρος ΣΤ.

28. Στην παρ. 2 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 1627/158/24.2.2023 Τροπολογίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η φράση «πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της έναρξης ισχύος του παρόντος» αντικαθίσταται από τη φράση «1η Μαρτίου 2023».

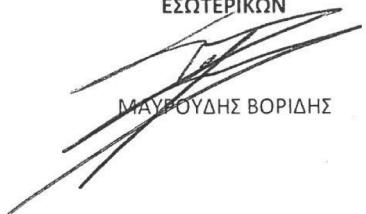
29. Στο ακροτελεύτιο άρθρο του σχεδίου νόμου στην παρ. 2 η υφιστάμενη ρύθμιση ορίζεται ως περ. α και προστίθενται περ. β και γ ως εξής:

«β. Η ισχύς του άρθρου 49 αρχίζει την 1^η.1.2024.

γ. Τα άρθρα 51 και 84 ισχύουν για τον ορισμό των μελών των διοικητικών συμβουλίων μετά τη λήξη του τρέχοντος διοικητικού συμβουλίου με οποιονδήποτε τρόπο.».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ορίστε, κύριε Κατσώ-
τη, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ, χθες στην επιτροπή αλλά και σήμερα εδώ παρόμοιο θέμα με αυτό της Κρήτης θα μπορούσατε να το κάνετε αποδεκτό κατά περιεχόμενο, όπως το λέτε.

Στο άρθρο 25 έχω κάνει συγκεκριμένη πρόταση, σας την επε-
σήμανα και στην επιτροπή, σας έδωσα στην επιτροπή και συγκε-
κριμένες αποφάσεις για τον ΟΑΕΔ και τον ΕΦΚΑ. Είναι, λοιπόν,
ίδιες περιπτώσεις που αφορούν εργαζόμενους με «STAGE» που
σήμερα υπηρετούν δεκατρία χρόνια και είναι ακριβώς η ίδια πε-
ρίπτωση. Είναι, λοιπόν, η ίδια περίπτωση. Πιστεύω ότι δεν έχετε
λόγο να μην το κάνετε αποδεκτό. Είναι, δηλαδή, άδικο αυτοί οι
εργαζόμενοι τόσα χρόνια να απασχολούνται και να είναι με τη
βάσανο αν αύριο θα πληρωθούν ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Καλείται στο Βήμα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥ-
ΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Κωνσταντίνος Ζαχαριάδης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω, κύριε Υπουργέ, από τον διαγωνισμό ο οποίος
έγινε για την ΑΑΔΕ. Τι μας διδάσκει αυτή η ιστορία; Πόσο πολύ
προσεκτικοί πρέπει να είμαστε με όλα αυτά, διότι ερχόμαστε
τώρα εκ των υστέρων, αλλάζουμε το κριτήριο και η πρόταση την
οποία κάναμε και εμείς είναι κοντά σε αυτό. Δεν θέλω να είμαι
άδικος. Όμως, προκύπτει μια αλλαγή των όρων μετά, η οποία
μπορεί να μας οδηγήσει σε αντισυνταγματικότητα και σε αρρυθ-
μία την υπηρεσία.

Γιατί σας το λέω αυτό; Διότι πολλές φορές όταν σας κάνουμε
προτάσεις, καταθέτουμε σχέδια κ.λπ., έρχεστε εδώ στο Βήμα με
ένα ύφος και λίγο δασκαλίστικο και καμιά φορά υποτιμητικό από
την εμπειρία σας και μας μαλώνετε. Όταν τα κάνετε «ρόιδο», έρ-
χεστε στις επιτροπές και λέτε: «Ρε παιδιά, πείτε καμμία ιδέα. Πώς
να το αντιμετωπίσουμε αυτό;».

Εδώ είναι ένα κραυγαλέο παράδειγμα αποτυχίας μιας διαδικα-
σίας και πρέπει να το εξετάσουμε με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην
επαναληφθεί και, βεβαίως, να μπορέσει να λειτουργήσει η υπη-
ρεσία. Είναι κομβικό, είναι μείζον. Δεν θα το έλεγα αυτό, γιατί σε
γενικές γραμμές με μια καλή επικοινωνία που είχαμε φαίνεται να
βρίσκουμε μια λύση, η οποία έχει μια λογική δικαιοσύνη. Δεν
υπάρχουν απόλυτες λύσεις ούτε απόλυτα δίκαιες λύσεις.

Εμάς η άποψή μας ήταν να πάμε προς τα κάτω όσο χρειαστεί
για να καλυφθούν όλες οι θέσεις και να είναι η υπηρεσία σε δυ-
νατότητα να δουλέψει. Τι κάνετε εσείς τώρα; Κοιτάξετε.

Κάνετε διαγωνισμό του ΑΣΕΠ τον τελευταίο μήνα πριν τις εκλο-
γές, κύριε Υπουργέ. Όταν ξεκίνησε το νομοσχέδιο για την ανα-
μόρφωση του ΑΣΕΠ, Υπουργός των Εσωτερικών ήταν ο κ. Θεο-
δωρικάκος και στη μέση του νομοσχεδίου έκανε ανασχηματισμό
ο κ. Μητσοτάκης και αναλάβετε εσείς. Από τότε, λοιπόν, και ο κ.
Θεωδωρικάκος και εσείς λέγατε ότι θα γίνει μεγάλος διαγωνισμός
του ΑΣΕΠ το 2022 κ.λπ.. Πώς τα έφερε η ζωή και έπεσε μερικές
όχι μέρες, μερικές ώρες πριν προκηρυχθούν οι εκλογές. Θα
δούμε τώρα πότε θα προκηρυχθούν οι εκλογές, αν θα προκηρυ-
χθούν, πότε θα το μάθουμε... Υπάρχουν και τρομερές δηλώσεις
ότι οι εκλογές -λέει- θα γίνουν την άνοιξη. Είναι συγκλονιστική
δήλωση. Θα μπορούσε να πει κάποιος ότι οι εκλογές θα γίνουν
φέτος. Επίσης, να πει ότι οι εκλογές θα γίνουν.

Έρχεστε, λοιπόν, εσείς και το κάνετε 3 Μαρτίου. Υπάρχει πιο
παλαιοκομματική συμπεριφορά, υπάρχει μεγαλύτερο εμπόριο ελ-
πίδας; Οκτώ χιλιάδες άνθρωποι είναι υποψήφιοι στον διαγωνισμό
του ΑΣΕΠ, σε μια δεξαμενή, σε ένα pool.

Αυτός ο θεσμός, λοιπόν, προχώρησε στη χώρα το 1994. Το ει-
σηγήθηκε από αυτά τα έδρανα που κάθεστε εσείς ο αείμνηστος
Αναστάσιος Πεπονής στην κυβέρνηση του Ανδρέα Παπανδρέου.
Ήταν μια μεγάλη τομή για τη χώρα και φυσικά εσείς, το κόμμα
σας, αυτοί που ήταν στο κόμμα σας τότε, την καταψηφίσατε.
Εμένα το κόμμα μου τότε ακόμα -ήμουν και μικρός- ήταν εκτός
Βουλής.

Κοιτάξετε, λοιπόν, τώρα τι γίνεται. Μέσα σε όλα αυτά τα χρόνια
που έγιναν αρκετές διαγωνιστικές διαδικασίες, πολλοί προσπά-
θησαν να παρακάμψουν τον ΑΣΕΠ -και εσείς και τα έχουμε πει-,
πολλοί τον ΑΣΕΠ προσπάθησαν να τονβάλουν ως διακοσμητικό

σε μια επιτροπή που να είναι διάφοροι κομματικοί και ένας από
το ΑΣΕΠ εκεί σαν γλάστρα. Κανείς, όμως, ποτέ δεν τόλμησε να
κάνει διαγωνισμό του ΑΣΕΠ μέσα στη σκληρή προεκλογική πε-
ρίοδο και αυτό είναι μια πρόκληση. Και έρχεστε και βάζετε το δί-
λημμα ότι αν δεν το κάνω τώρα, θα έχουμε κενά οι υπηρεσίες και
θα καθυστερήσουμε κι άλλο, αντί να κάνετε κριτική και αυτοκρι-
τική για το γεγονός ότι αργήσατε ένα εξάμηνο, τουλάχιστον ένα
εξάμηνο.

Γιατί αργήσατε, κύριε Υπουργέ, ένα εξάμηνο; Εγώ θέλω να
είμαι καθарός. Πιστεύω ότι το κάνατε επίτηδες, ότι είχατε σχέδιο
εξαρχής και ο διαγωνισμός να γίνει έναν μήνα πριν τις εκλογές
και να δώσετε ένα φιλοδωρηματάκι στους συνταξιούχους, τους
χαμηλοσυνταξιούχους 200 και 300 ευρώ και λίγο Market Pass και
λίγο Fuel Pass και λίγο από εδώ pass και λίγο pass από εκεί, μην
τυχόν και γλιτώσετε το «Μητσοτάκη pass».

Αυτό δεν το γλιτώνετε όμως. Έρχονται οι εκλογές, κάποια σπι-
γμή εφέτος θα γίνουν, θα φύγετε. Δεν γλιτώνετε. Όμως, προκα-
λείτε μία γκριζά σκιά, μία παλαιοκομματική πολιτική, άνευ προη-
γουμένου, στον τρόπο λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης.

Αναφορικά με αυτό το νομοσχέδιο -επειδή είστε ικανός ρήτο-
ρας, δεν λέω- πιο παλιά αυτά τα νομοσχέδια τα έλεγα «νομο-
σχέδια-σκουπά». Έλεγε ο άλλος: νομοσχέδιο-σκουπά, κακό
πράγμα, αντικοινοβουλευτική πρακτική κ.λπ.. Έρχεται ο κ. Βορί-
δης και βρίσκει μια εκπληκτική λέξη και λέει «ερανιστικό νομο-
σχέδιο»! Τι ωραίο! Τι ωραίο; Αυτό είναι πέντε νομοσχέδια μαζί!

Και αυτό που μου κάνει τη μεγαλύτερη εντύπωση απ' όλα είναι
ότι έρχεται ο κ. Σκρέκας και νομοθετεί, σαν το νομοσχέδιο το
οποίο είναι προγραμματισμένο για την άλλη εβδομάδα δεν θα
γίνει ποτέ. Γιατί δεν το φέρατε σήμερα;

Εν πάση περιπτώσει, εάν έχετε τέτοια προβλήματα, να σας πω
πώς λύνονται. Ετοιμάστε μία μεγάλη ΠΝΠ, θα την καταθέσετε τε-
λευταία ημέρα, θα αναλάβουμε εμείς σαν κυβέρνηση, να δούμε
τι θα αφήσουμε και τι θα αλλάξουμε απ' αυτά. Δεν χρειάζεται να
κάνετε όλα τα νομοσχέδια μπάχαλο.

Το ίδιο και η εικόνα σας, εδώ, σήμερα. Έχετε περάσει δέκα
επτά Υπουργοί, μπαίνετε, βγαίνετε, δίνετε συνεντεύξεις, φεύγετε,
κόβετε πίτες, γυρνάτε, δηλαδή είναι ένα χάος. Έχετε ευτελίσει
την κοινοβουλευτική διαδικασία με αυτά που κάνετε. Φυσικά, δεν
φταίτε εσείς. Φταίει ο προγραμματισμός της Κυβέρνησης, που
έχουν μπει όλα στην «κιμαδομηχανή», τελευταία εβδομάδα, τε-
λευταίες δέκα ημέρες, αλλά δεν ανακοινώνετε τις εκλογές. Εκεί
να δείτε πόσο σοβαρή και πόσο θεσμική είναι η συμπεριφορά
σας.

ΔΕΥΑ. Πόσες φορές σας τα έχουμε πει πριν από την ενεργει-
ακή κρίση, μέσα στην ενεργειακή κρίση, μετά την ενεργειακή
κρίση; Όλα γίνονται με έναν σκοπό. Το αγαθό αυτό είναι κοινω-
νικό αγαθό. Το αγαθό αυτό πρέπει να τυχάνει συνταγματικής
πρόνοιας και συνταγματικής προστασίας. Προσπαθείτε με τον
έναν ή τον άλλον τρόπο να εξοντώσετε τους οργανισμούς οι
οποίοι λειτουργούν γύρω απ' αυτό το αγαθό και στο τέλος, ανα-
γκαστικά, να οδηγηθεί το νερό στους ιδιώτες. Αυτό κάνετε, όπως
κάνετε με όλες τις βασικές υπηρεσίες των δήμων.

Και μετά το αγαθό θα γίνει εμπόρευμα και με την κλιματική αλ-
λαγή, με την πραγματική πίεση στα οικοσυστήματα, με την ανε-
πάρκεια των υποδομών, με την έλλειψη προγραμματισμού, στρα-
τηγικού σχεδιασμού, το Ταμείο Ανάκαμψης, τους Οργανισμούς
Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού -όπως γίνεται σε όλες
τις ευρωπαϊκές χώρες- δεν θα έχουμε υποδομές. Δεν θα είμαστε
έτοιμοι.

Έχουν πάει σε δέκα, δεκαπέντε μεγάλες επιχειρήσεις όλα τα
χρήματα των ταμείων. Έτσι, όμως, δεν γίνεται ανάπτυξη. Έτσι,
όμως, δεν φτάνει η ανάπτυξη στον πολίτη, δεν υπάρχει μέρισμα,
δεν θα βρουν τίποτα οι επόμενες γενιές και αυτό φαίνεται απ'
όλα. Δείτε και εσείς.

Κάνετε εκείνο το νομοσχέδιο που μας είπατε ότι ένας απ'
όλους τους υπαλλήλους στο δημόσιο θα έχει την ευθύνη στο τέ-
λος να κλείνει τον διακόπτη, τα κομπιούτερ και τα φώτα. Φέρατε
κάτι άλλο στον δημόσιο τομέα για ενεργειακή εξοικονόμηση;
Προχωρήσατε μήπως το πρόγραμμα «ΗΛΕΚΤΡΑ»; Είναι σήμερα
τέσσερα χρόνια μετά την έξοδο της χώρας από τα μνημόνια,
έναν χρόνο μετά το ξεκίνημα του πολέμου και ενάμιση χρόνο

μετά την ενεργειακή κρίση- το ενεργειακό σε καλύτερη κατάσταση απ' ό,τι ήταν πριν; Όχι. Και, εν πάση περιπτώσει, έγιναν πολύ λιγότερα πράγματα απ' ό,τι θα μπορούσαν να γίνουν.

Βρισκόμαστε, λοιπόν, στην τελευταία ευθεία, στις τελευταίες ημέρες. Σας επαναφέρω ένα ακόμη ζήτημα, με την ιδιότητά σας ως Υπουργός των Εσωτερικών, που άπτεται και του Υπουργείου Οικονομικών. Μέσα σε αυτή τη διαδρομή σε όλους δίνετε από λίγο, λίγο Fuel Pass, λίγο Market Pass, κάτι στους συνταξιούχους κ.λπ.. Την επόμενη εβδομάδα, θα δώσετε, λέτε -αυτό, βέβαια, δεν είναι προεκλογικό!- μία μικρή αύξηση ξανά στον κατώτατο μισθό, πολύ λιγότερη απ' τον πληθωρισμό.

Κύριε Υπουργέ, τι γίνεται με την αγοραστική δύναμη του εισοδήματος των δημοσίων υπαλλήλων; Θα το συζητήσουμε ποτέ σοβαρά αυτό το θέμα; Εμείς έχουμε καταθέσει μια πρόταση. Ιδίως για τα χαμηλότερα στρώματα και τους μεσαίους, τιμαριθμική αναπροσαρμογή. Σας θέτω το θέμα αυτό πάνω από ενάμιση χρόνο. Οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων είναι καθηλωμένοι στην περίοδο που ήμασταν και μέχρι τα μνημόνια. Και τότε υπήρχε σοβαρότατο πρόβλημα. Και τότε η χώρα μάζευε λεφτά από τους πολλούς, από όλους, για να μπορέσει να κάνει τα κομποδέματα, τα πλεονάσματα, να βγει από τη μέγγενη που η παράταξή σας την έβαλε πριν από δεκαπέντε χρόνια. Τώρα όμως και έχοντας μεσολαβήσει και ενάμιση χρόνος από τον πληθωρισμό, τι λέτε εσείς σε όλους αυτούς οι οποίοι βλέπουν τον εαυτό τους στα μεσοστρώματα, στη μεσαία τάξη, που έχει κοκκινήσει το δα-νιό τους;

Ο συνάδελφός σας κ. Γεωργιάδης κάνει εκπληκτικά πράγματα στις εκλογές. Όλοι μας γυρνάμε στις γειτονιές, η κ. Λιακούλη, ο κ. Κατσώτης κ.λπ.. Είναι λογικό και φυσικό ότι κάπου θα βρούμε κάποιους ανθρώπους οι οποίοι μας υποστηρίζουν και κάποιους ανθρώπους οι οποίοι δεν μας υποστηρίζουν τόσο πολύ. Μπορεί κάποιος να είναι πιο επικριτικός κ.λπ..

Έχει τόσο μεγάλη ανάγκη το κόμμα σας -δεν πιστεύω προσωπικά ο κ. Γεωργιάδης- που ανάρτησε στους προσωπικούς του λογαριασμούς στα social media έναν κύριο που στη Βαρβάκειο Αγορά τον φιλούσε και τον αγκάλιαζε, γιατί είναι τρομερή η επιτυχία του Υπουργείου, ενώ όλοι σας ξέρετε -γιατί γυρίσατε στις περιφέρειές σας, είδα επίσης, φωτογραφίες στα social media- ότι η ακρίβεια στο σαρακοστιανό τραπέζι είναι 20% με 40%.

Σας ρωτάω, κύριε Υπουργέ: Θα έχετε εισήγηση στον Υπουργό των Οικονομικών για τιμαριθμική αναπροσαρμογή του μισθού των δημοσίων υπαλλήλων, χωρίς να υπονομεύονται οι δημοσιονομικές ανάγκες και οι δυνατότητες της χώρας, για να αντέξει αυτός ο κόσμος στην ακρίβεια; Γιατί, έτσι όπως το πάτε, ο κόσμος αυτός, όλα αυτά τα τέσσερα χρόνια, έχει χάσει σημαντική μερίδα του εισοδήματός του. Έχει ταλαιπωρηθεί, δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα. Ιδού, λοιπόν, η μεγάλη πρόκληση, να απαντήσετε σε αυτά τα πραγματικά ζητήματα.

Θέλω και εγώ -και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε- να ευχηθώ καλή επιτυχία στον φίλο Βασίλη Κεγκερογλου. Είχαμε πολλές συγκρούσεις και κόντρες εκεί στην Κρήτη, στον Δήμο Μινώα - Πεδιάδος και αυτά τα χρόνια που είμαι εγώ Βουλευτής, αλλά και τα προηγούμενα χρόνια. Άρα είναι μια πολύ μεγάλη ευκαιρία, τα επόμενα δέκα χρόνια, να εγκαινιάσουμε μια καλύτερη σχέση επικοινωνίας και εμπιστοσύνης. Το λέω φιλικά και σαν άνθρωπος.

Να είστε καλά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Καλείται στο Βήμα ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Μαυρουδής Βορίδης.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ και τους συναδέλφους όπως πάντα για τις παρατηρήσεις τους.

Μέσα, καθώς -αν θέλετε- ετοιμάζω λίγο τα σημεία της παρεμβάσεώς μου, είδα από το νομοσχέδιό μας έχει σημεία στα οποία αναφέρεται στο σύστημα ακεραιότητας, δηλαδή, κυρίως στον τρόπο με τον οποίο θα στελεχωθεί καλύτερα η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, αλλά έχει επίσης και μία διάταξη η οποία αφορά τις απολαβές του Συμβούλου Ακεραιότητας.

Καθώς, λοιπόν, σκεφτόμουν επάνω σε αυτό, μου ήρθε στο μυαλό αυτό το σύνθημα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης με το

οποίο θα πορευτεί προς τις εκλογές: «Η δικαιοσύνη παντού». Σπουδαίο. Είναι, επίσης, σπουδαίο να έχεις εμπιστοσύνη στη δικαιοσύνη, να σέβεσαι και τις αποφάσεις της, να τις τιμάς. Γιατί αλλιώς πώς νοείται δικαιοσύνη, εάν δεν τιμάς και δεν σέβεσαι τις αποφάσεις της δικαιοσύνης; Πώς νοείται δικαιοσύνη αν απαξιώνεις τους δικαστικούς λειτουργούς; Πώς νοείται δικαιοσύνη εάν δεν σέβεσαι αυτά τα οποία έχει κρίνει η δικαιοσύνη, αλλά την απαξιώνεις;

Με δυο λόγια, πώς τιμάς τη δικαιοσύνη, όταν έχεις σήμερα κατάδικο Βουλευτή, πρώην Υπουργό και τον οποίο θα έχεις στα ψηφοδέλτιά σου; Πώς σέβεσαι τη δικαιοσύνη; Λες ότι σέβομαι την απόφαση της δικαιοσύνης, έκρινε αυτή η δικαιοσύνη, την οποία σέβομαι, ότι ο συγκεκριμένος άνθρωπος έχει τελέσει παράβαση καθήκοντος, παραβίασε, δηλαδή, το καθήκον του για να προσπορίσει παράνομο όφελος σε τρίτον και το έκανε με δόλο πρώτου βαθμού -μόνο έτσι, ήθελε και σκόπευε να το κάνει αυτό-, τον κατέπεισε ο ωφελούμενος -ηθική αυτουργία, δηλαδή ο Καλογρίτσας- κατέπεισε τον Παππά να κάνει την παράβαση καθήκοντος για να ωφεληθεί ο Καλογρίτσας-, σέβομαι τις αποφάσεις της δικαιοσύνης, αλλά θα είναι υποψήφιος. Όμως, είμαι και αυστηρός στο δόγμα για τους άλλους. Διότι αν στους άλλους υπάρξει και μια διοικητική εξέταση, όχι ποινική, όχι προκαταρκτική εξέταση, όχι ποινική δίωξη, όχι καταδίκη, τίποτε από αυτά, αυτοί είναι διεφθαρμένοι. Ο δικός μου, όμως, δεν είναι. Ο δικός μου είναι ένας μαχητής της ακεραιότητας.

Και, εν συνεχεία, αφού το πεις αυτό, έχεις τον επόμενο, ο οποίος βάζει τους δεκατρείς δικαστές φωτογραφία. Γιατί; Γιατί τους βάζει φωτογραφία; Για να γνωριστούμε; Για ποιον λόγο; Γιατί μπαίνουν φωτογραφία οι δεκατρείς δικαστές που με «13-0» πήραν αυτή την απόφαση και που επελέγησαν με κλήρωση από το σύνολο των δικαστών του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Επικρατείας; Στην κλήρωση αυτή ήταν παρόντες εκπρόσωποι του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτοί οι δικαστές είπαν αυτό που είπαν με «13-0», αλλά κατά τ' άλλα η δικαιοσύνη πρέπει να αλλάξει και πρέπει να κάνουμε και μια δεύτερη σχολή δικαστών -δεύτερη σχολή δικαστών!-, γιατί δεν μας αρέσει αυτή που έχουμε, για να βγάλουμε ταχύρρυθμα δύο χιλιάδες δικαστές και να αλλάξει ο συσχετισμός.

Δικαιοσύνη παντού, έτσι; Δικαιοσύνη παντού! Άρα, λοιπόν, με αυτό το σύνθημα και με αυτές τις αντιλήψεις έρχεται η Αξιωματική Αντιπολίτευση να μας πει για το πώς θα κερδίσει τις εκλογές. Εγώ θέλω να γίνω πιο πολύ φίλος -σας το ομολογώ τώρα στην Αίθουσα, γνωρίζομαστε χρόνια- με τον κ. Ζαχαριάδη, θέλω να κάνουμε πιο πολύ παρέα. Μου αρέσουν οι αισιόδοξοι άνθρωποι! Φαντάζεστε τι αισιόδοξια θα σας δίνει ένας άνθρωπος που βρίσκεται τώρα σε αυτή την κατάσταση και σας λέει ότι θα κερδίσει τις εκλογές; Πρέπει να τον κάνουμε παρέα κάθε μέρα! Δεν γίνεται διαφορετικά! Θα μας γεμίζει με ευχάριστη ενέργεια! Μπορεί να έρχεται η συντέλεια του κόσμου, αλλά ο κ. Ζαχαριάδης θα ελπίζει ότι θα κερδίσει τις εκλογές. Εγώ εύχομαι «πάντα τέτοια, να μη χάνετε το κουράγιο σας και την καλή σας την καρδιά!» Σε τελευταία ανάλυση, όταν έχεις τέτοια καλή διάθεση, θα καταπιείς εύκολα και τις πίκρες εκείνου του βραδιού των εκλογών.

Έρχομαι, όμως, να συζητήσω λίγο το νομοσχέδιο. Κοιτάξτε μία ακόμα σημαντική τομή από αυτές που σε όλη αυτή τη διάρκεια της θητείας δεν ψήφισε η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Για τίποτα απ' όσα σημαντικά και θετικά έγιναν δεν έστερξε να δώσει μία -μία!- θετική ψήφο σε οτιδήποτε, στα αυτονόητα. Δεν έδωσε μία θετική ψήφο γι' αυτό τον γραπτό διαγωνισμό που γίνεται σε λίγο. Και εδώ ανοίγω μία παρένθεση. Επιτέλους, κύριε Ζαχαριάδη, αλλά και Αξιωματική Αντιπολίτευση εν τω συνόλω, τι ακριβώς εννοείτε; Ποιο εμπόριο ελπίδας; Επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά. Είναι ακέραιος αυτός ο γραπτός διαγωνισμός; Θα διεξαχθεί με όρους απολύτως αξιοκρατικούς και απολύτως ανταγωνιστικούς, τέτοιους που να εξασφαλίζουν την ισοτιμία και της πρόσβασης, αλλά και την ισοτιμία και την ακεραιότητα της γραπτής εξέτασης;

Γιατί να μας χρωστάει κάποιος κάτι; Δεν μας χρωστάει κανένας τίποτα. Ξέρετε τι μας χρωστάνε; Αυτό, ναι, μας το χρωστάνε. Ότι ψηφίσαμε και νομοθετήσαμε και οργανώσαμε τον γραπτό διαγωνισμό. Αυτό, ναι, διότι αυτό πράγματι είναι μία σημαντική κα-

τάκτηση την οποία έχει κάνει αυτή η Κυβέρνηση. Όχι, όμως, το τι διοργανώνεται και δίδεται εμπόριο ελπίδας και δίδεται κάτι εκμεταλλευόμεστε. Ρωτώ ξανά: Ποια θα ήταν, δηλαδή, η διαφορά; Συμμετέχουν εκατό χιλιάδες και πλέον άνθρωποι. Τι εννοεί ο κ. Ζαχαριάδης εμπόριο ελπίδας; Ότι επειδή συμμετέχουν αυτοί οι εκατό χιλιάδες άνθρωποι, θα ψηφίσουν Νέα Δημοκρατία; Δεν θα έχετε καθόλου ΣΥΡΙΖΑ εκεί; Μακάρι, δηλαδή, να έχει πέσει τόσο το ποσοστό, αλλά φαντάζομαι ότι κάποιοι θα είναι και ΣΥΡΙΖΑ, κάποιοι από αυτούς που θα συμμετάσχουν θα ψηφίζουν ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό είναι το λογικό. Φυσικά κάποιοι από αυτούς που θα συμμετάσχουν θα ψηφίζουν και ΠΑΣΟΚ, και Ελληνική Λύση, και ΚΚΕ. Προφανώς! Φαντάζομαι ότι θα υπάρχει μια αναλογική εκπροσώπηση.

Αυτοί, λοιπόν, επειδή θα συμμετάσχουν στον διαγωνισμό, θα αλλάξουν την κομματική τους επιλογή και προτίμηση και θα ψηφίσουν Νέα Δημοκρατία, γιατί θα συμμετάσχουν στον διαγωνισμό; Μπορούμε να σταματήσουμε αυτά τα στερεότυπα τα οποία δεν έχουν κανένα νόημα και είναι απολύτως, αν θέλετε, λογικά έωλα έως φαιδρά και να συζητήσουμε λίγο την ουσία των πραγμάτων;

Άρα, λοιπόν, πράγματι έχουμε μπροστά μας έναν γραπτό διαγωνισμό τον οποίο δεν ψηφίσατε, κύριε Ζαχαριάδη, όπως δεν ψηφίσατε την τηλεργασία, δεν ψηφίσατε τον εσωτερικό έλεγχο, δεν ψηφίσατε το lobbying, δεν ψηφίσατε την αλλαγή στο σύστημα αξιολόγησης, δεν ψηφίσατε την αλλαγή στο σύστημα στοχοθεσίας, δεν ψηφίσατε την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση. Όλα τα νομοθετήματα που διαμόρφωσαν ένα καινούργιο περιβάλλον στη δημόσια διοίκηση δεν τα ψηφίσατε. Άρα είστε ερήμην όλης αυτής της προσπάθειας που έχει γίνει αυτά τα χρόνια και που προφανώς έχει ακόμα πολύ δρόμο μπροστά της και πολλά πράγματα να γίνουν.

Και ακριβώς επειδή πρέπει να συνεχιστεί αυτή η προσπάθεια είναι που ο ελληνικός λαός μας εμπιστεύεται και θα συνεχίσει να μας εμπιστεύεται και θα μας δώσει τη δεύτερη τετραετία που χρειάζεται ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης για να συνεχίσει τη δουλειά την οποία έχει ήδη ξεκινήσει. Τμήμα αυτής της δουλειάς είναι και το παρόν νομοσχέδιο.

Το παρόν νομοσχέδιο, λοιπόν, έχει έναν πυρήνα διατάξεων που αφορούν στην καινοτομία, κάτι που έχει μείνει πίσω στη δημόσια διοίκηση. Η δημόσια διοίκηση και οι δημόσιες διοικήσεις στην Ευρώπη και στον κόσμο για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα θα πρέπει να αλλάξουν και μάλιστα να αλλάξουν με γρήγορους ρυθμούς. Γιατί; Διότι ακόμα και εκεί φανερώνεται, αν θέλετε, το πόσο μας κρατούν πίσω ή προσπαθούν να μας κρατήσουν πίσω ή ενδεχομένως να μας κρατήσουν πίσω εάν τυχόν επικρατούσαν οι αντιλήψεις της Αριστεράς,

Τι είναι εκείνο το οποίο απαιτείται πια; Να προσαρμοστούμε στις μεγάλες ταχύτητες ψηφιακού εκσυγχρονισμού του ιδιωτικού τομέα. Γιατί απαιτείται να το κάνουν αυτό οι δημόσιες διοικήσεις; Γιατί ο ιδιωτικός τομέας πηγαίνει πολύ γρήγορα, εξαιτίας ακριβώς της αφομοίωσης των ψηφιακών τεχνολογιών και γιατί αλλάζουν οι όροι της παραγωγικότητας. Όσο ο ιδιωτικός τομέας θα εξελίσσεται και θα προχωράει και όσο ταυτοχρόνως οι δημόσιες διοικήσεις δεν θα τρέχουν και δεν θα μπορούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις αυτές που δημιουργούνται απ' αυτή την εξέλιξη της ιδιωτικής οικονομίας, τόσο θα δημιουργείται μια απόσταση ανάμεσα στις δημόσιες διοικήσεις και στον ιδιωτικό τομέα.

Οι δημόσιες διοικήσεις και τα κράτη σωστά δεν θα θέλουν να απεμπολήσουν τον ρυθμιστικό τους ρόλο. Σωστά! Προφανώς πρέπει να διατηρήσουν τον ρυθμιστικό τους ρόλο. Όμως, ταυτόχρονα θα πρέπει να μπορούν και να ανταπεξέρχονται στην πρόκληση αυτή. Εάν δεν ανταπεξέρχονται, αυτή η απόσταση, καθώς θα αποκλίνουν, θα δημιουργεί όλο και μεγαλύτερο πολιτικό πρόβλημα και πολιτικό ζήτημα και πολιτική ένταση.

Σε τελευταία ανάλυση, θα αρχίσει να γίνεται αντιληπτό από την κοινωνία που θα τρέχει μπροστά, από την οικονομία που θα τρέχει μπροστά και από τις παραγωγικές δυνάμεις οι οποίες θα εξελίσσονται ότι τα κράτη αποτελούν βάρδια στην προσπάθειά τους να εξελιχθούν παραγωγικά. Αυτή είναι η μεγάλη πρόκληση για τις δημόσιες διοικήσεις και γι' αυτό έχουν σημασία οι διατάξεις

που θα ψηφίσει, εάν τις ψηφίσει -φαντάζομαι πως ναι- το ελληνικό Κοινοβούλιο σήμερα. Διότι εισάγουν την έννοια της καινοτομίας και επομένως προωθούν αποτελεσματικά, δημιουργούν ένα σύστημα καινοτομίας, προκειμένου να μπορεί ακριβώς να ανταπεξέλθει και να ενσωματώσει αυτές τις καινούργιες πρακτικές ή δημόσια διοίκηση, κάτι το οποίο δεν είχε κάνει μέχρι σήμερα ή δεν το είχε οργανικά ενταγμένο ως σύστημα μέσα στο σώμα της.

Η προστιθέμενη αξία των διατάξεων για την καινοτομία είναι ακριβώς αυτή. Δεν τις περιγράφω γιατί τις ανέπτυξε εξαιρετικά ο εισηγητής μας και υπάρχει και ο περιορισμός του χρόνου.

Εν συνεχεία, εκείνο το οποίο έχει το νομοσχέδιό μας είναι ερανοτικές διατάξεις, εξ ου και ο τίτλος «ερανοτικό νομοσχέδιο». Άκουσα κριτική από τον κ. Ζαχαριάδη, αλλά δεν θα επεκταθώ σε αυτό.

Όμως, κύριε Ζαχαριάδη, επαναλαμβάνω, διότι εδώ υπάρχει μια βαθιά αντινομία στη νομοθετική διαδικασία, ότι εάν θέλει το Κοινοβούλιο εξαιρετικά αναλυτικούς νόμους και όχι γενικούς νόμους στρατηγικού χαρακτήρα οι οποίοι ουσιαστικά θα δίνουν εν συνεχεία νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις στον Υπουργό, ώστε διά προεδρικών διαταγμάτων ή διυπουργικών αποφάσεων να ρυθμίζει τις λεπτομέρειες, τότε η αναπόφευκτη συνέπεια αυτού του τύπου νομοθέτησης είναι οι τροπολογίες. Όταν έχεις κάνει έναν νόμο πάρα πολύ αναλυτικό και λεπτομερή, τότε χρειάζεται συνεχώς να τον επικαιροποιείς. Εάν αποδέχεσαι ως γενική αρχή -κι εγώ αυτό πιστεύω και σας το λέω ευθέως- ότι η Βουλή δεν είναι για να πηγαίνει σε λεπτομερειακοτεχνικό βάθος, αλλά για να κάνει μια γενική πολιτική στρατηγική συζήτηση, αφού κάνει αυτή τη γενική πολιτική στρατηγική συζήτηση που πρέπει να αποτυπωθεί στο κείμενο του νόμου, πρέπει να δίνει νομοθετική εξουσιοδότηση ώστε όλα τα τεχνικά ζητήματα να ρυθμίζονται στο επίπεδο των υπουργικών αποφάσεων και των προεδρικών διαταγμάτων, αν είναι γενικότερου χαρακτήρα.

Εάν δεν θέλει το Κοινοβούλιο να το κάνει αυτό -κι εδώ έχουμε μια αντίθετη παράδοση, το Κοινοβούλιο με τη νομοθετική πρωτοβουλία των κυβερνήσεων δεν το κάνει αυτό και όταν το κάνει δέχεται κριτική του τύπου: «Έχετε πολλές εξουσιοδοτήσεις στο τέλος γιατί θέλετε ευρεία εξουσιοδότηση για να το κάνετε»- τότε το λογικό παρακολούθημα αυτού του τύπου νομοθέτησης είναι οι συχνές αλλαγές σημείων του νόμου, άρα οι τροπολογίες. Όταν, λοιπόν, έχεις πολλές τροπολογίες, γιατί πρέπει να ρυθμίζεις και να διαφοροποιείς τεχνικά θέματα, η λογική συνέπεια και η σωστή νομοθετική πρακτική είναι τα ερανοτικά νομοσχέδια που κάνουμε σήμερα.

Αυτό είναι ένα νομοσχέδιο με πάρα πολλές θετικές διατάξεις. Εξαιρετικά θετική διάταξη είναι η εξατομικευμένη στήριξη και πρόβλεψη μέτρων σε εργαζόμενους με αναπηρία στον δημόσιο τομέα. Για πρώτη φορά θεσπίζεται και νομοθετείται ότι για τους εργαζόμενους με αναπηρία στον δημόσιο τομέα για την ανάγκη παροχής της εργασίας τους, και ειδικά όταν πρέπει να μεταβούν εκτός έδρας, υπάρχει πλέον βοήθος. Νομοθετείται η υποχρέωση της υπηρεσίας να παρέχει βοήθο στον άνθρωπο με αναπηρία, προκειμένου να εκτελέσει την υπηρεσία του. Είναι εξαιρετικά θετικό και σημαντικό.

Σημαντικό νομικά άρθρο είναι ο προγραμματισμός προσλήψεων του ανθρώπινου δυναμικού δημόσιας διοίκησης. Είναι σημαντικό όχι γιατί δεν υπάρχει, αλλά γιατί μεταβαίνουμε από ένα προηγούμενο καθεστώς, όπου ουσιαστικά η έκτακτη διαδικασία προσλήψεως ρυθμιζόταν με παλαιότερες διατάξεις. Το εκσυγχρονίζουμε και το εντάσσουμε μέσα στον σύγχρονο προγραμματισμό προσλήψεων που έχει γίνει από τον νόμο για το επιτελικό κράτος.

Για την πλήρωση των θέσεων της ΑΑΔΕ, κύριε Ζαχαριάδη, ασκήσατε κριτική στην Κυβέρνηση. Μερικές φορές νομίζω ότι δεν με παρακολουθείτε καθόλου και στεναχωριέμαι λίγο γι' αυτό, όχι τρομερά αλλά μια στεναχώρια την παίρνω όταν δεν με παρακολουθείτε. Είπα την προηγούμενη φορά ότι οι επιλογές οι οποίες έχουν γίνει στον συγκεκριμένο διαγωνισμό δεν έχουν να κάνουν με την Κυβέρνηση. Δεν έχω κάνει καμία επιλογή. Θέλω να σας διαβεβαιώσω γι' αυτό. Δεν επέλεξα τα μαθήματα. Δεν επέλεξα το ύψος της βαθμολογίας. Δεν επέλεξα τα θέματα. Δεν έχω επιλέξει τίποτα σε αυτόν τον διαγωνισμό. Είναι ευθύνη του ΑΣΕΠ και

της συνεργασίας του με την ΑΑΔΕ. Επελέγησαν αυτά που επελέγησαν. Και με εγκαλείτε γι' αυτό και μου λέτε: «Μαντάρα τα έκανες», σε εμένα τον καμμένο που δεν έχω κάνει καμμία επιλογή, αλλά τα έκανα μαντάρα, και έρχομαι να το διορθώσω και μου λέτε: «Είδες; Τώρα μας χρειάζεσαι».

Να πω δυο πράγματα εδώ. Να σας θυμίσω τις προκηρύξεις σας; Διότι πάλι με προκαλείτε. Το ξέρετε ότι οι προκηρύξεις σας πέφτουν ως αντισυνταγματικές ή μια πίσω από την άλλη; Κάνετε τον νόμο -και αυτό το κάνετε με νόμο- την ειδική μοριοδότηση για τους νοσηλευτές. Κατέπεσε στο ΑΣΕΠ. Έχουμε πάλι διάταξη τώρα όπου λύνουμε το θέμα που έχετε δημιουργήσει εσείς. Φέρατε νόμο για το «Βοήθεια στο Σπίτι». Κατέπεσε στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Έπρεπε να νομοθετήσουμε για τους βασικούς και τώρα νομοθετούμε γι' αυτούς που έχουν μείνει απ' έξω. Παλεύουμε να μαζέψουμε τα συμμαζεύτα σας και μου κάνετε τώρα κριτική για μια προκήρυξη με την οποία εγώ δεν είχα καμμία σχέση. Και έρχομαι να νομοθετήσω για να βελτιώσω αυτό το οποίο έγινε εκεί από μια επιλογή που δεν ήταν κυβερνητική. Και -προσέξτε- αντιλαμβανόμενος και δεχόμενος ότι προφανώς υπάρχουν ζητήματα στη νομοθετική πρωτοβουλία, ζητώ τη γνώμη του Σώματος. Και τι μου λέει το Σώμα: «Γιατί μας ζητάς τη γνώμη μας; Έτσι όπως τα έκανε, βρες τα μόνος σου.»

Ρωτώ: Θέλετε να είμαι διαβουλευτικός ή δεν θέλετε; Δεν καίγομαι κιόλας, αλλά σας λέω: Θέλετε ή δεν θέλετε; Διότι όταν είμαι διαβουλευτικός μου λέτε: «Γιατί είσαι διαβουλευτικός;» και αν δεν σας ρωτάω, είμαι αλαζονικός. Δεν σας βρίσκει κανείς πουθενά. Πρέπει λίγο να το καταλήξουμε.

Πιστεύω ισχυρά, και το έχω πει κατ' επανάληψη, στον θεσμικό ρόλο του Κοινοβουλίου. Κατά τη γνώμη μου το Κοινοβούλιο είναι η κορωνίδα της διαβούλευσης. Και όσοι με ξέρουν, γνωρίζουν ότι αυτή την κοινοβουλευτική διαδικασία κατ' εξοχήν την τιμώ περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη, γιατί πραγματικά πιστεύω ότι εδώ αντιπροσωπεύεται το έθνος. Πραγματικά πιστεύω ότι διά των ημών των Βουλευτών μιλάει το σύνολο της κοινωνίας και έχουμε υποχρέωση να ακούμε. Αυτή είναι η διαβούλευση που για μένα είναι η σημαντική. Όταν την κάνω όμως, πάλι μου κάνετε κριτική γι' αυτό.

Εν πάση περιπτώσει, για την ΑΑΔΕ είπα ποιες είναι οι θέσεις μας και η διόρθωση που κάνουμε και νομίζω ότι είναι σωστή.

Υπάρχει ρύθμιση για το δικαίωμα διορισμού στον δημόσιο τομέα εξαιτίας του σεισμού στον Δήμο Μινώα - Πεδιάδας Κρήτης, εκεί όπου θα θέσει υποψηφιότητα ο αγαπητός συνάδελφος κ. Κεγκέρογλου, με τις ευχές όλων μας φυσικά. Αν είμαστε εντάξει, μπορούμε να κάνουμε δεκτή την τροπολογία. Θα γίνει με νομοτεχνική, μόνο για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας. Όμως, κατά περιεχόμενο, θα γίνει δεκτή η πρόταση του κ. Κεγκέρογλου η οποία αφορά και τους συγγενείς των θανόντων από τις πλημμύρες στην περιοχή.

Τώρα θέλω όμως να πω κάτι γι' αυτό. Κατά τη γνώμη μου, θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο νομοθετικής προτεραιότητας και ρύθμισης ώστε πλέον να υπάρξει για αυτά τα ζητήματα ένα συνολικό θεσμικό πλαίσιο, ώστε να μην τα αντιμετωπίζουμε κατά περίπτωση. Για λόγους επιείκειας τώρα, επειδή έχει συμβεί στο παρελθόν και επειδή συνέπεσαν τα δύο, κάνουμε αυτή τη ρύθμιση. Όμως, πρέπει να αποφασίσουμε να φτιάξουμε ένα κανονικό θεσμικό πλαίσιο. Ή να πούμε ότι γίνεται ή να πούμε ότι δεν γίνεται. Ή το ανοίγουμε ή το κλείνουμε, αλλά να τοποθετηθούμε σε αυτό, για να μην είναι αυτό κάθε φορά κατά περίπτωση. Έγινε κάτι, δεν έγινε, είναι μεγάλο, είναι μικρό, πόσο μεγάλο είναι ή πόσο μικρό και όλα αυτά. Να υπάρξει επιτέλους ένα κριτήριο.

Άρα νομίζω -και το λέω στον συνάδελφό μου κ. Πέτσα- ότι από τώρα μπορούμε να αναλάβουμε μια προεκλογική δέσμευση, κύριε Ζαχαριάδη, ότι η Κυβέρνησή μας στο επόμενο διάστημα θα υλοποιήσει και αυτή τη ρύθμιση που πρέπει να υλοποιηθεί και καθίσταται αναγκαίοτητα. Είναι μέσα στον κατάλογο των εργασιών που έχουμε να κάνουμε στη δεύτερη θητεία του Κυριάκου Μητσοτάκη.

Όσον αφορά τις συνδικαλιστικές ελευθερίες να πω τα εξής. Κοιτάξτε, έχουμε μιλήσει αρκετά γι' αυτό στην επιτροπή. Μια σύνοψη θα κάνω. «Δικαιούσνη παντού», είπαμε, κύριε Ζαχαριάδη. Σέβομαι απολύτως τις αποφάσεις του δικαστηρίου. Τα δικαστή-

ρια έκριναν όπως έκριναν, ότι δηλαδή οι δευτεροβάθμιες και οι τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις θα προκηρύσσουν τα δικά τους μέσα διεκδίκησης απεργιών, αποχών, στάσεων εργασίας κ.λπ., τα οποία είναι απολύτως θεμιτά και σεβαστά όταν κηρύσσονται με τον νόμιμο τρόπο.

Έκριναν όμως τα δικαστήρια ότι θα κηρύσσεται μια απεργία για όλους, παραδείγματος χάριν, τους μηχανικούς στους δήμους, αλλά το δημόσιο δεν μπορεί να παρεμβαίνει, δεν μπορεί να ασκεί τα νόμιμα δικαιώματά του. Γιατί; Είπαν τα δικαστήρια - και το μονομελές πρωτοδικείο και το μονομελές εφετείο και δεβαστή η απόφασή τους- ότι δεν συνδέεται με εργασιακή σχέση με αυτούς. Άρα ποιος έχει δικαίωμα να πάει στο δικαστήριο και να ζητήσει; Μόνο αυτός που συνδέεται με εργασιακή σχέση; Ποιος είναι αυτός που συνδέεται με εργασιακή σχέση; Ο συγκεκριμένος οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης.

Θα δεχόμουν απολύτως τη σκέψη του δικαστηρίου ως ορθή, εάν είχε προκηρυχθεί η απεργία σε έναν δήμο. Όταν προκηρύσσεται από τριτοβάθμιο όργανο σε όλους τους δήμους της χώρας, αυτό δεν μπορεί να ισχύει, διότι δεν μπορούν να εκφραστούν οι δήμοι της χώρας συλλογικά. Ποιος εκφράζει εδώ τους δήμους της χώρας συνολικά; Ο ασκών την εποπτεία Υπουργός. Και αυτό επειδή προφανώς υπήρξε μια διχοστασία, γιατί αλλιώς τα έλεγαν παλιότερα τα δικαστήρια και αλλιώς τα είπαν τώρα -άλλαξαν, δικαίωμά τους είναι- εδώ το λύνουμε νομοθετικά, ώστε να μην έχουμε αγωνίες και απορίες ούτε στα δικαστήρια ούτε εμείς και να μην υπάρχει και αντίρρηση για το ζήτημα αυτό. Άρα μια διευκρίνιση κάνουμε και λύνουμε μια νομική απορία η οποία είχε δημιουργηθεί.

Σημαντικό ζήτημα είναι ότι για πρώτη φορά νομοθετούμε την άδεια γονέων λόγω θανάτου τέκνου. Είναι ίσως το πιο σπαρτακτικό γεγονός που μπορεί να συμβεί, να χάσεις το παιδί σου και παρά ταύτα δεν είχαμε μέχρι σήμερα τη θεσμική δυνατότητα να δώσουμε μια ειδική άδεια στον εργαζόμενο για το πένθος του, αυτό το συντριπτικό πένθος της απώλειας του τέκνου. Πρώτη φορά το νομοθετούμε και μάλιστα με μια αρκετά εκτεταμένη άδεια, με εικοσαήμερη άδεια, προκειμένου, εν πάση περιπτώσει, αυτό το φρικτό γεγονός το οποίο έχει συμβεί, το οποίο μακάρι να μη συμβεί σε κανέναν ποτέ, αλλά όμως συμβαίνει, κάπως να μπορεί να το χειριστεί.

Σημαντικότατη είναι η διάταξη για το θέμα της παραγραφής και της αποσβεστικής προθεσμίας των οφειλών προς τους δήμους. Είναι μια σημαντική εργασία την οποία έχει κάνει ο Αναπληρωτής Υπουργός.

Υπήρχε το εξής παράδοξο: μία κλήση προ είκοσι ετών, να βεβαιώνεται τώρα, μετά από είκοσι χρόνια. Δεν γίνεται αυτό, δεν έχει λογική και ούτε έχει λογική να υπάρχει ένα τέτοιο ευρύ περιθώριο στη βεβαίωση. Η βεβαίωση γίνεται πενταετής. Επίσης, δεν είναι σωστό μετά τη βεβαίωση ο δήμος να αδρανεί, άρα δηλαδή άλλα είκοσι χρόνια. Φανταστείτε την κατάσταση που επικρατούσε. Είτε δεν διαβεβαίωναν ή φανταστείτε να βεβαίωναν στην εικοσαετία και μετά αδράνεια εισπρακτική και άλλα είκοσι χρόνια! Δηλαδή τελικώς μπορούσε μία κλήση, η οποία είχε βεβαιωθεί μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή, να καταλήξει να αναζητείται να πληρωθεί μετά από σαράντα χρόνια. Ο απόλυτος παραλογισμός, η απόλυτη αποδυνάμωση δικαιώματος, η απόλυτη κατάχρηση! Βάζουμε επομένως μία σειρά και σε αυτό.

Ταυτόχρονα δίνουμε τη δυνατότητα στους δήμους που έχουν βεβαιώσει οφειλές, για να μην τους αιφνιδιάσουμε, μέσα σε μία διετία να ενεργοποιήσουν, για να μη χάσουν τα τυχόν έσοδά τους εφόσον έχει υπάρξει βεβαίωση, τη διαδικασία του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι ορατή μια τέτοια διαδικασία γιατί δεν μπορεί ο πολίτης αενάως να βρίσκεται όμηρος σε αυτό.

Ρυθμίζουμε ζητήματα της αντιμισθίας των προέδρων δημοτικών συμβουλίων. Είχαν υπάρξει πολύ μεγάλες αντιφάσεις. Σε κάποια δημοτικά συμβούλια, οι πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων έπαιρναν την αντιμισθία τους, άλλοι κρατούσαν τον μισθό τους, άλλοι έκαναν το ένα, άλλοι έκαναν το άλλο. Νομίζω ότι κάνουμε μία ενιαία ρύθμιση, η οποία αποκαθιστά τη δικαιοσύνη σε αυτό το θέμα.

Επιχορήγηση δήμων και ΔΕΥΑ για εξόφληση πλέον δικαστικών

αποφάσεων. Εδώ θα είμαι προσεκτικός. Δεν θέλουμε να ενθαρρύνουμε, γιατί εδώ υπάρχει ένας ηθικός κίνδυνος, τις επιχειρήσεις ύδρευσης να μην κάνουν τη δουλειά που πρέπει να κάνουν, δηλαδή ή να χρεώσουν αυτά που πρέπει να χρεώσουν στους δημότες ή να μην αναλαμβάνουν οφειλές τις οποίες δεν μπορούν να εξοφλήσουν, δηλαδή να κάνουν μια χρηστή διαχείριση, αλλά να κάνουν μία απρόσεκτη διαχείριση και εν συνεχεία αφού κάνουν την απρόσεκτη διαχείριση για να μην υποστούν πολιτικό κόστος στους δημότες τους να στέλνουν τον λογαριασμό στον φορολογούμενο, στο Υπουργείο Εσωτερικών και ο φορολογούμενος να καταλήγει να πληρώνει αυτά τα χρέη τα οποία έχουν δημιουργηθεί από τη λειτουργία των δημοτικών επιχειρήσεων. Αυτό δεν είναι σωστό και είναι και ένας ηθικός κίνδυνος. Γι' αυτό βάζουμε έναν φραγμό. Μιλάμε όχι πια για τις διαταγές πληρωμής, αλλά μόνο για τελειοδικές δικαστικές αποφάσεις ήδη υφιστάμενες. Βάζουμε ένα όριο 40 εκατομμυρίων και άλλα 10 εκατομμύρια που πηγαίνουν για τους ΟΤΑ για τις υποθέσεις αυτές. Επίσης υπάρχει μια παράγραφος η οποία λέει ότι αυτά τα χρήματα δίνονται με όρους, δηλαδή με την έκδοση μιας υπουργικής απόφασης θα τεθούν οι όροι με τους οποίους θα δοθούν τα χρήματα. Άρα θα γίνει μια συζήτηση με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και όπου χρειάζεται και με τις δημοτικές επιχειρήσεις, για να δούμε γιατί έφτασαν κατ' αποτέλεσμα σε αυτό το σημείο. Εκεί μπορεί να χρειαστούν αναδιάρθρωση, μπορεί να χρειαστούν μέτρα, μπορεί να χρειαστούν περιορισμοί δαπάνης. Θα δούμε τι χρειάζεται, αλλά θέλουμε να βλέπουμε ότι αυτό δεν πρόκειται να ξαναγίνει, δηλαδή να δώσουμε τώρα τα 50 εκατομμύρια και σε έξι μήνες να έρθουν να μας πουν «ξέρετε, τώρα έχουμε άλλα 50». Αυτό δεν μπορεί να γίνει και γι' αυτό πρόκειται για μια λελογισμένη και μετρημένη ρύθμιση.

Κάνουμε, επίσης, κάτι που θεωρώ ότι είναι λογικό και σωστό. Στους κοινόχρηστους χώρους έχει εμφανιστεί το εξής φαινόμενο: Δίνει μία άδεια κοινόχρηστου χώρου ο δήμος σε ένα κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος και ορίζει τον αριθμό των τραπεζοκαθισμάτων που επιτρέπεται να αναπτυχθούν, δεν τηρείται η απόφαση αυτή και είτε έχουμε κατάληψη μεγαλύτερου κοινόχρηστου χώρου είτε έχουμε υπερβολική ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων. Ελέγχει ο δήμος, επιβάλλει πρόστιμα. Τελειώνει αυτό. Υποτίθεται ότι το πρόστιμο άγει στη συμμόρφωση. Μετά από δέκα μέρες περνά ο έλεγχος και διαπιστώνει τα ίδια ή και χειρότερα. Αυτό κατ' επανάληψη είναι ένα φαινόμενο το οποίο πλήττει τους δημότες. Ο δήμος έχει αποφασίσει, κατά παραχώρηση, ότι αυτός που είναι ένας δημόσιος χώρος και κατ' αρχάς ανήκει σε όλους τους δημότες, δίνεται με αντάλλαγμα στο κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος για ορισμένη χρήση όμως. Ο συγκεκριμένος χώρος, όχι ένας άλλος.

Άρα εδώ τι κάνουμε; Διαμορφώνουμε ένα πλαίσιο, στο οποίο εκτός από την απαγόρευση λειτουργίας του συγκεκριμένου κοινόχρηστου χώρου -αυτό υπήρχε στη ρύθμιση- προσθέτουμε και τη δυνατότητα στην επανειλημμένη παράβαση -όχι στην πρώτη σφράγισης του καταστήματος, προκειμένου να υπάρχει ένα αποτελεσματικό μέτρο. Και επειδή δημιουργείται μια παρανόηση από πλευράς επαγγελματιών, να διευκρινίσω ότι αυτή η διάταξη δεν λειτουργεί σωρευτικά. Είναι ή πρόστιμο ή σφράγιση στην ευχέρεια του δήμου και μόνο στην περίπτωση επανειλημμένης παράβασης.

Επειδή ορισμένοι θεωρούν ότι αυτό είναι ασήμαντο, θέλω να τονίσω ότι το ζήτημα της προστασίας των κοινόχρηστων χώρων δεν είναι ασήμαντο για πάρα πολλές γειτονιές και για πάρα πολλές περιοχές και πάντως είναι στη διακριτική ευχέρεια των δήμων να καθορίσουν το μέγεθος. Με δυο λόγια, εμείς δεν λέμε πόσο θα είναι οι κοινόχρηστοι χώροι ούτε λέμε πόσο θα χρεώνονται. Εμείς λέμε ότι γι' αυτό που έχει πει ο δήμος πρέπει να του δώσουμε ένα εργαλείο, προκειμένου να μπορεί αποτελεσματικά να το εφαρμόσει.

Όσον αφορά τις ρυθμίσεις για τα ναυαγοσωστικά πρόστιμα, παρ' ότι έχουν γίνει πολλά από πλευράς ναυαγοσωστικής κάλυψης, είναι σαφές -και αυτή είναι θέση του Υπουργείου Εσωτερικών- ότι πρέπει να ξαναδοούμε το προεδρικό διάταγμα για τη ναυαγοσωστική κάλυψη. Να μία ακόμη δουλειά που έχει να κάνει η Κυβέρνησή μας στην επόμενη τετραετία. Είναι επίσης στη λίστα που έχουμε να κάνουμε.

Έρχομαι σε μία διάταξη η οποία ενδεχομένως ενδιαφέρει τους συναδέλφους, που είναι ότι κάνουμε μια διευκρίνιση περισσότερο σε κάτι το οποίο ήταν ασαφές στο π.δ.26/2012, που ρύθμιζε τα ζητήματα της προεκλογικής εκστρατείας, για τον αριθμό των πολιτικών γραφείων που χρησιμοποιούνται ως εκλογικά κέντρα. Η διευκρίνιση την οποία κάνουμε εδώ -και νομίζω ότι είναι σωστή- είναι ότι δεν πρέπει στον αριθμό τρία -που είναι ο υφιστάμενος αριθμός για τα λειτουργούντα πολιτικά γραφεία στις εκλογικές περιφέρειες- να προσμετράται πολιτικό γραφείο το οποίο βρίσκεται εκτός εκλογικής περιφέρειας. Αυτό για πολλούς συναδέλφους της περιφέρειας ισχύει και συχνά εδώ υπάρχει και μια αδικία. Δηλαδή, για παράδειγμα, όσον αφορά τον κ. Χατζηδάκη, επειδή είναι εντός της περιοχής το γραφείο το οποίο ενδεχομένως χρησιμοποιεί ως βασικό του γραφείο να μην προσμετράται αυτό, ούτως ή άλλως, άρα να πηγαίνει στο τρία, ενώ ο κ. Καρασμάνης, επειδή έχει ένα γραφείο στην Αθήνα, να προσμετράται ως ένα και να περιορίζεται στα δύο μόνο στην εκλογική του περιφέρεια.

Άρα νομίζω ότι εδώ κάνουμε μια σωστή, κυρίως ερμηνευτική, προσέγγιση του ζητήματος και λύνουμε και το ζήτημα αυτό.

Θέλω να ευχαριστήσω τον κ. Καρασμάνη και τους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας για την τροπολογία την οποία έκανα αποδεκτή, γιατί πράγματι λύνουν ένα ζήτημα σημαντικό για τις τριτεκνικές και πολυτεκνικές οικογένειες που πρέπει να συνυπηρετήσουν. Τι είχαμε μέχρι τώρα; Δύο συν δύο χρόνια αποσπάσεις και έπρεπε να επιστρέψουν ή δύο συν δύο, συν δύο χρόνια αποσπάσεις για τις πολυτεκνικές και έπρεπε να επιστρέψουν. Τώρα δίνουμε τη δυνατότητα ουσιαστικά μετά την πρώτη απόσπαση να μεταταθούν και επομένως δίνουμε τη δυνατότητα σε αυτές τις οικογένειες να πάνε να υπηρετήσουν και να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους εκεί όπου είναι οι σύζυγοι. Και -κοιτάξε- τριτεκνικές και πολυτεκνικές οικογένειες είναι αυτές, πρέπει να μεγαλώσουν παιδιά. Δεν έχει νόημα να είναι μακριά ο ένας από τον άλλο.

Οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, λοιπόν, για μία ακόμη φορά αποδεικνύουν την ευαισθησία τους για τα ζητήματα των πολυτεκνικών και των τριτεκνικών οικογενειών και για το τεράστιο αυτό ζήτημα και τη μεγάλη πρόκληση. Να ένα ακόμη ζήτημα το οποίο πρέπει να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικότερα στο επόμενο διάστημα, που είναι το τεράστιο ζήτημα της υπογεννητικότητας και της μειώσεως του πληθυσμού στη χώρα μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν νομίζω ότι θα έχουμε τη δυνατότητα να έχουμε επόμενο νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών, παρ' ότι ήδη έχει αρχίσει και συζητείται ένα νομοσχέδιο στην Επιτροπή Εσωτερικών, που έχουμε ετοιμάσει μαζί με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ο «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας». Είναι «συμπαραγωγή», όπως λέμε. Όμως δεν είμαι καθόλου βέβαιος ότι θα έχουμε τη δυνατότητα να το συζητήσουμε αυτό στην Ολομέλεια. Μένει μία εκκρεμότητα ξανά για την επόμενη κυβέρνηση μας.

Θέλω, λοιπόν, να σας ευχαριστήσω για τη συνεργασία και την παρούσα αλλά και όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα. Ήταν μια εξαιρετικά παραγωγική περίοδος για το Υπουργείο Εσωτερικών και βεβαίως ήταν εξαιρετικά γόνιμα τα σχόλιά σας, ακόμη και όταν πήγαιναν σε έναν αντιπολιτευτικό οίστρο.

Εκείνο το οποίο μένει μπροστά μας είναι προφανώς η ανάγκη να συνεχιστεί η διοικητική μεταρρύθμιση, να εφαρμοστούν πολλά από αυτά τα οποία έχουν ήδη νομοθετηθεί, να προχωρήσουμε στην ολοκλήρωση της δευτερογενούς νομοθεσίας και κυρίως στην εφαρμογή τους στο εσωτερικό της δημόσιας διοίκησης και γι' αυτό είμαι βέβαιος ότι στις επερχόμενες εκλογές ο ελληνικός λαός θα δώσει τέσσερα ακόμα χρόνια αυτοδύναμης διακυβέρνησης στον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ. Σας παρακαλώ πολύ, όποτε είστε έτοιμος, να δώσετε τη νομοτεχνική βελτίωση στην τροπολογία του κ. Κεγκέρογλου, την οποία στήριξε ο κ. Διονύσης Χατζηδάκης από τον Β3' Νότιο Τομέα Αθηνών.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Πρέπει να την ψηφίσουν όλες οι πτέρυγες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Βεβαίως.

Προχωρούμε στις δευτερολογίες, με την αντίστροφη σειρά.

Κύριε Αρσένη, έχετε να πείτε κάτι; Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς για τα άρθρα που αφορούν τα φιλοζωικά ζητήματα, εμείς συντασσόμαστε με όλες τις φιλοζωικές ομοσπονδίες και οργανώσεις που ζητούν την απόσυρση του 4830/2021 και δεν θα νομιμοποιήσουμε τον περαιτέρω «καλλωπισμό» του χωρίς κανένα αποτέλεσμα, καθαρά για ψηφοθηρικούς λόγους. Εμείς θα αποσχουμε από την ψηφοφορία, εκτός από το άρθρο 69, το οποίο φέρνει νέα ζητήματα τα οποία και καταψηφίζουμε.

Επίσης, θέλω να μιλήσω για την τροπολογία μας που αφορά τις καλλιτεχνικές σπουδές. Λυπόμαστε πάρα πολύ που η Κυβέρνηση την απορρίπτει. Αφορά το στοιχειώδες, που λέει η Κυβέρνηση βέβαια ότι το έκανε, αλλά επειδή δεν το έκανε γι' αυτό και απορρίπτει την τροπολογία. Ζητά στην ουσία να κατατάσσονται οι σπουδές τους ξανά στην κατηγορία ΤΕ, την επαναφορά στην ουσία της επαγγελματικής κατηγορίας ΤΕ για τους αποφοίτους σχολών ανώτερης καλλιτεχνικής εκπαίδευσης που λειτουργούν με βάση τον ν.1158/1981.

Επίσης πέρα από το θέμα του 9^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αιγάλεω που παρουσιάστηκε κατά την ομιλία μου, έχουμε και άλλη τροπολογία, για την επιβαλλόμενη απασχόληση φωτορεπόρτερ στους μεγάλους δήμους της χώρας, το οποίο είναι αυτονόητο αί-

τημα, είναι μεγάλη ανάγκη για τους δήμους και εξοικονόμηση δημοσίων πόρων και είναι χαρακτηριστικό το ότι η Κυβέρνηση απορρίπτει και αυτή την τροπολογία.

Επίσης, θέλω να αναφερθώ στην αναφορά που καταθέσαμε ως Κοινοβουλευτική Ομάδα για τη διαβούλευση η οποία έληξε χθες, κύριε Πρόεδρε, και αφορά δυστυχώς την έννοια της νομοθέτησης τέσσερις μέρες για το περιβαλλοντικό νομοσχέδιο, μέσα στο τριήμερο οι τρεις. Καταθέσαμε αναφορά, έντεκα περιβαλλοντικές οργανώσεις το καταδικάζουν. Αυτό καταθέσαμε, την καταδίκη τους καταθέσαμε ως αναφορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Ορίστε, έχετε τον λόγο, κύριε Υπουργέ.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ζήτησα τον λόγο απλώς για να καταθέσω τη νομοτεχνική, την οποία σάς ανέφερα, με την οποία κάνουμε δεκτή ουσιαστικά κατά περιεχόμενο την τροπολογία του κ. Κεγκέρογλου και αυτή που υποστήριξε ο κ. Χατζηδάκης για το ζήτημα των οικογενειών που έχασαν ανθρώπους τους στις πλημμύρες.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Μαυρουδής Βορίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

Νομοτεχνικές Βελτιώσεις
Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών
με τίτλο

«Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας
Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α'
και β' βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων
συντροφιάς - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών»

1. Στο άρθρο 27 του σχεδίου νόμου επέρχονται οι εξής αλλαγές:
  - α) Στον τίτλο προστίθενται οι λέξεις «και των ακραίων πλημμυρικών φαινομένων της 15ης.10.2022 στον Δήμο Μαλεβιζίου».
  - β) Στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθεται η φράση: «και εξαιτίας των ακραίων πλημμυρικών φαινομένων που σημειώθηκαν στις 15.10.2022 στην Κρήτη και ιδιαίτερα στον Δήμο Μαλεβιζίου.».
2. Μετά από το άρθρο 33 του σχεδίου νόμου προστίθεται η βουλευτική τροπολογία υπ. αρ. 1622/154.
3. Στο άρθρο μόνο της βουλευτικής τροπολογίας υπ. αρ. 1622/154 επέρχονται οι εξής αλλαγές:
  - α) Προστίθεται τίτλος ως εξής: «Συνυπηρέτηση τριτέκνων - πολυτέκνων - Προσθήκη άρθρου 11Α στον ν. 4440/2016».
  - β) Το προοίμιο της παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής: «1. Μετά από το άρθρο 11 του ν. 4440/2016 (Α' 224) προστίθεται άρθρο 11Α ως εξής:»
  - γ) Προστίθεται τίτλος στο εσωτερικό άρθρο 11 Α ως εξής:
«Άρθρο 11Α
Μετάταξη για λόγους συνυπηρέτησης».
  - δ) Στο πρώτο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 1 διαγράφονται οι λέξεις «της διατάξεων».
  - ε) Στην παρ. 2 οι λέξεις «των διατάξεων του αρ. 11 του νόμου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 11 του ν.»

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 2023

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ωραία.

Κύριε Κεγκέρογλου, για ό,τι κάνετε στη συνέχεια μέσα από την καρδιά μου εύχομαι κι εγώ καλή επιτυχία!

Συνεχίζουμε με τον κ. Κατσώτη.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ, όπως είπαμε και στην επιτροπή, για εμάς το θέμα δεν είναι αν υπάρχει ένα νομοσχέδιο που λέγεται «ερανοστικό» ή αν υπάρχουν τροπολογίες. Το θέμα είναι το περιεχόμενό τους, αν αυτά αντιμετωπίζουν προβλήματα του λαού ή αν επιδεινώνουν τη θέση του και με βάση αυτό το κριτήριο εμείς τοποθετούμαστε είτε σε νομοσχέδια είτε σε τροπολογίες.

Τώρα, σε σχέση με όλα αυτά που ειπώθηκαν, έχουμε ζητήσει την απόσυρση του άρθρου 29. Εσείς, λοιπόν, όσον αφορά την απεργία, την αποχή των εργαζομένων στις ΥΔΟΜ, που είναι μηχανικοί οι περισσότεροι, αντί να ασχοληθείτε πράγματι και να αφιερώσετε εργατώρες για το πώς θα αντιμετωπίσετε τα προβλήματα αυτών των εργαζομένων -που είναι και προβλήματα του λαού, γιατί δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί-, αφιερώσατε εργατώρες για το πώς θα κλείσετε κάθε περιθώριο να ξανακάνουν απεργία.

Αυτό κάνετε. Αφιερώσατε εργατώρες, απασχολήσατε εκεί εργαζόμενους, για να κάνετε αυτή την τροπολογία, προκειμένου να έχετε τη δυνατότητα να προσφύγετε και να βγάλετε την επόμενη απεργία παράνομη και καταχρηστική. Αυτό είναι πραγματικά απαράδεκτο. Εμείς ζητήσαμε την απόσυρση. Ζητάνε και όλες οι ομοσπονδίες, ιδιαίτερα του τομέα αυτού, την απόσυρσή του και νομίζω ότι θα σας χαρακτηρίζει αυτό το νομοσχέδιο, όπως βέβαια και ο «νόμος Χατζηδάκη», που περιστέλλει συνδικαλιστικές ελευθερίες των ίδιων των εργαζομένων.

Λέτε για το νομοσχέδιο ότι είναι σημαντική τομή. Εμείς συμφωνούμε, αλλά είναι σημαντική τομή γι' αυτό που έρχεται να υπερπηδήσει: Ένα δημόσιο στην υπηρεσία των επενδυτών, οι οποίοι, όπως λέτε, προχωρούν με πιο γρήγορη ταχύτητα και πρέπει το δημόσιο να τους συμπαράσται, να τους στηρίζει μέσα κι από τη δική του καινοτομία και από τη δική του αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό. Αυτό όμως δεν έχει να κάνει με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο λαός με το δημόσιο, που δεν μπορεί να βρει άκρη πουθενά, που δεν μπορεί να βρει το δικό του πουθενά, παρά εδώ λειτουργεί προς όφελος αυτών των μεγάλων ομίλων που θέλουν να κινούν τις επενδύσεις.

Είπατε για τις τροπολογίες. Εμείς δεν θα διαφωνήσουμε για την τροπολογία που κατατέθηκε για τους πολύτεκνους και τους τρίτεκνους. Είναι σωστό. Χρόνια βέβαια εδώ λέμε για τα μεγάλα προβλήματα που έχουν οι πολύτεκνες και τρίτεκνες οικογένειες και, εν πάση περιπτώσει, είναι θετικό το ότι αντιμετωπίζεται ένα ζήτημα που αντιμετωπίζουν αυτοί οι εργαζόμενοι.

Ωστόσο και εμείς συμφωνούμε με την τροπολογία αυτή για τους πλημυροπαθείς του Δήμου Μινώα Πεδιάδας. Πιστεύω ότι θα ήταν άδικο να μη διευρυνθεί αυτή η ρύθμιση. Επίσης θεωρούμε ότι είναι άδικο που δεν δεχθήκατε αυτή τη διόρθωση ή τη συμπλήρωση του άρθρου 25, που αφορά, όπως σας είπα -είναι ίδιο το περιεχόμενο-, επίσης γι' αυτούς τους εργαζόμενους που υπηρετούν στο Υπουργείο Εργασίας και στην ΑΑΔΕ, που αφορά εργαζόμενους που ήταν με «STAGE» δεκατρία χρόνια τώρα.

Σας καταθέσαμε την πρόταση, σας καταθέσαμε αποφάσεις δικαστηρίων, σας καταθέσαμε υπουργικές αποφάσεις που λύνουν το θέμα και στον ΟΑΕΔ και στον ΕΦΚΑ. Απορώ γιατί δεν κάνετε δεκτή αυτή την πρόταση, που απ' ό,τι ξέρω κουβεντιάστηκε και με φορείς του δημοσίου, της ΑΑΔΕ και της Επιθεώρησης Εργασίας και δεσμευτήκατε ότι κάτι θα κάνετε. Όμως προς το παρόν δεν κάνατε κάτι, δεν είπατε τίποτα βέβαια στην τοποθέτησή σας, εκτός και αν σας διέφυγε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Οι πλημύρες ήταν στον Δήμο Μαλεβιζίου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Στον Δήμο Μαλεβιζίου.

Τέλος, για το θέμα των ΔΕΥΑ, επειδή έρχεται και άλλη ρύθμιση μέσα από το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, νομίζω ότι δεν είναι ξένη αυτή η ρύθμιση που κάνετε εδώ με αυτό που προβλέπει το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος για τις ΔΕΥΑ, που τις εντάσσει στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας. Δεν είναι ξένο.

Εδώ τι λέτε εσείς; Ότι θα δώσουμε από τους ΚΑΠ για τις ΔΕΥΑ μόνο για τα δικαστικά έξοδα, αυτές τις αποφάσεις που έχουν υπάρξει μέχρι τώρα. Όμως οι ΔΕΥΑ έχουν ένα πολύ μεγάλο κόστος λειτουργίας, λόγω της αύξησης του ρεύματος, των υλικών κ.λπ., της ακρίβειας όλη αυτή την περίοδο.

Έχετε δώσει, αλλά αυτό το ποσό που δόθηκε δεν καλύπτει αυτές τις υπέρογκες ανάγκες των ΔΕΥΑ, οι οποίες βρίσκονται σε μια πολύ δύσκολη θέση, σας έχουν κάνει εκκλήσεις επανειλημμένως και δυστυχώς δεν έχετε ανταποκριθεί σε αυτές τις ανάγκες των ΔΕΥΑ κι έρχονται και φορτώνουν στους δημότες μεγάλο κόστος για το νερό.

Δηλαδή με τα τιμολόγια των ΔΕΥΑ που φτάνουν στους δημότες, παθαίνουν σοκ για τη χρέωση του νερού αλλά και των υπολοίπων. Γι' αυτό, λοιπόν, εμείς πιστεύουμε ότι θα πρέπει να ενισχυθούν οι ΔΕΥΑ και πρέπει το νερό ως κοινωνικό αγαθό, ως φυσικός χώρος, να προσφέρεται δωρεάν στον ίδιο τον λαό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Κατσώτη.

Στη συνέχεια η κ. Λιακούλη, που δεν στεναχωρεί ποτέ τον κ. Βορίδη, τον παρακολουθεί και σημειώνει κιόλας.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, να πω από αυτό το βήμα, γιατί τώρα τον βλέπω μπροστά μου και έχει ήδη κάνει την τελευταία του ομιλία ο αγαπημένος σε όλους μας τελικά πρώην Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας -εγώ παρ' ότι είμαι Γραμματέας, αναγνωρίζω στο δικό του πρόσωπο τον ρόλο του Γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας-, που με πολύ μεγάλη συγκίνηση και αγάπη παρακολούθησα σήμερα την τελευταία του ομιλία στην Ολομέλεια της Βουλής.

Ο Βασίλης Κεγκέρογλου είναι ένας άοκνος εργάτης του Κοινοβουλίου, όχι μόνο του ΠΑΣΟΚ, και χάρηκα πάρα πολύ που σήμερα είδα ότι από όλες τις πτέρυγες της Βουλής αναγνωρίστηκε αυτό, η πολύ μεγάλη παρουσία του και προσφορά του χρόνια τώρα στα έδρανα της Βουλής. Αγωνίστηκε και προσέφερε πάρα πολλά και όχι μόνο εδώ, αλλά και όταν κλήθηκε να υπηρετήσει στη θέση του Υφυπουργού. Ήταν αυτός που εμπνεύστηκε το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», ήταν αυτός που εμπνεύστηκε το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα.

Αυτά έβαλαν, αγαπημένο μου Βασίλη Κεγκέρογλου, σφραγίδα στον ελληνικό λαό και συνεχίζουν μέχρι σήμερα να μιλάνε γι' αυτά και πάνω σε αυτά και εμείς να δουλεύουμε και να επενδύουμε.

Όπου βρέθηκε δούλεψε ακατάπαυστα, λοιπόν, και τώρα εμείς καλούμαστε να αποδεχτούμε, αγαπημένο μου, κύριε Υπουργέ -το είπατε κι εσείς- ότι φεύγει να πάει στους ανθρώπους του τόπου του. Εκεί, λοιπόν, αυτοί τώρα σίγουρα ξέρουν ότι είναι πολύ τυχεροί. Είμαι σίγουρη πως το σκέφτονται, είμαι σίγουρη πως το έχουν συνειδητοποιήσει. Εμείς παρ' όλα αυτά του υποσχόμαστε ότι δεν θα ξεμπλέξει εύκολα μαζί μας, θα είμαστε πάντα δίπλα και μαζί του και θα είναι πάντα δίπλα μας και μαζί μας.

Κύριε Υπουργέ, σε εσάς τώρα η σειρά. Κι εμείς ευχαριστούμε για τη συνεργασία, όπως μας ευχαριστήσατε, και εμείς ανταποδίδουμε τις συνομιλίες τις οποίες είχαμε, άλλοτε χαρήκαμε που αποδεχτήκατε τα σχόλιά μας, άλλοτε μας στεναχωρήσατε πάρα πολύ για τις χαμένες ευκαιρίες, που δεν δεχτήκατε αυτά που σας είπαμε, και οι αγαπητοί μας εδώ συνάδελφοι των άλλων παρατάξεων αλλά και εμείς.

Για αντιπολιτευτικό οίστρο μάς κατηγορήσατε πάλι, ότι «πάνω στον αντιπολιτευτικό σας οίστρο έχετε πει πολλά». Δεν είπαμε πάνω στον αντιπολιτευτικό μας οίστρο, είπαμε γιατί αυτές είναι οι απόψεις μας, είναι οι σκέψεις μας, είναι οι ιδέες μας και σας καλώ να το αποδεχθείτε αυτό σαν μια πραγματικότητα της δημοκρατίας, δηλαδή ότι μπορεί να έχει κάποιος διαφορετική άποψη και να σας τη λέει.

Επίσης μας είπατε για τη διαβούλευση ότι δεν καίγεστε κιόλας, αλλά, αν μπορείτε να κάνετε διαβούλευση μέσα στο Κοινοβούλιο, θα την κάνετε. Η διαβούλευση πρέπει να ξεκινάει κατά την άποψή μας σε άλλα επίπεδα. Πρέπει να ξεκινάει πολύ πριν έρθει στην Ολομέλεια του Κοινοβουλίου.

Και βεβαίως θέλω σήμερα να σας πω ότι, αν είχατε κάνει διαβούλευση για τους όρους με τους οποίους θα γινόταν ο περιβόη-

τος διαγωνισμός στην ΑΑΔΕ, δεν θα υπήρχε μια τρύπα στο νερό τώρα και δεν θα υπήρχε και αυτή η ανακολουθία έργων και λόγων σας, «άλλοι είναι υπεύθυνοι», «το ΑΣΕΠ είναι υπεύθυνο, αυτό διάλεξε τα θέματα», λέτε, «εγώ δεν έχω καμμία ευθύνη». Καλά, έχετε όμως την πολιτική ευθύνη γι' αυτό που έγινε. Τουλάχιστον να συνεννοηθούμε σε αυτό.

Είμαστε μεγάλα παιδιά όλοι πια, να αποδεχθούμε λάθη και παραλείψεις, το ότι ήταν πρωτοφανές το γεγονός και είναι πρωτοφανές το γεγονός να έχουν βγει αποτελέσματα, να έχει όρους ο συγκεκριμένος διαγωνισμός κι εσείς να αλλάζετε τώρα τη βάση του διαγωνισμού. Κι επίσης είπατε και κάτι άλλο, γι' αυτό το πιάνω το θέμα -δεν είχα πρόθεση, αλήθεια σας λέω-, γιατί προκαλέσατε λέγοντας «μα, δεν είπατε τίποτα, σας ρώτησα στη διάρκεια της επιτροπής». Ρωτήσατε, κατ' αρχάς, αφού φέρατε διάταξη. Ένα το κρατούμενο. Δεν διαβουλευτήκατε πριν. Να, λοιπόν, πώς έρχεται πάλι η διαβούλευση και σας κουνάει το δάχτυλο μόνη της. Το δεύτερο όμως είναι ότι δεν μας προσέχετε, κύριε Υπουργέ, όταν μιλάμε. Και όχι ότι στεναχωριέμαι πολύ αν δεν με προσέχετε, αλλά μία κάποια στεναχώρια και εγώ την έχω, όπως την έχετε και εσείς όταν δεν σας προσέχουμε.

Εμείς λοιπόν είπαμε ότι το ορθόν και λογικόν είναι είτε, πρώτον, να κάνετε καινούργιο διαγωνισμό για να πληρώσετε το 70% των θέσεων που δεν έχουν πληρωθεί. Γιατί δεν κάνετε έναν καινούργιο διαγωνισμό για να πληρώσετε τις θέσεις; Δεν έπιασαν τη βάση. Το κακό ΑΣΕΠ το έκανε αυτό; Δεν το κάνατε εσείς, δεν φταίτε; Να το δεχθούμε κι αυτό. Γιατί δεν κάνετε καινούργιο διαγωνισμό; Ή, άλλως, να αφήσετε τους όρους του παλιού διαγωνισμού και να επιχειρήσετε να περάσετε μια ρύθμιση με την οποία να λέτε ότι «εμείς με τη φθίνουσα κατάταξη θα πάρουμε από τους συγκεκριμένους» και τελείωσε το πράγμα.

Πώς πάτε τώρα και κάνετε την αλχημεία αυτή, εσείς πείτε μου. Όμως εγώ θέλω στη δευτερολογία σας, αν έχετε, να μας πείτε, κύριε Υπουργέ, πού το ξανακάναμε αυτό, πού το ξαναείδατε αυτό. Δηλαδή να έχει γίνει διαγωνισμός, να έχει τελειώσει, να έχουν δημοσιευθεί τα αποτελέσματα και να έρχεστε να κάνετε αλλαγή των κριτηρίων του ίδιου αυτού διαγωνισμού. Εγώ δεν το ξέρω, μπορεί να έγινε και να μην το ξέρω, ειλικρινά, αλλά μου φαίνεται αυτό εξωπραγματικό και νομικά -σας μιλώ και ως νομικός- μου φαίνεται και απίθανο. Το διάβαζα και έλεγα «μα, είναι απίθανο».

Τώρα για τα λοιπά, εμείς κατ' αρχάς θεωρούμε ότι και η τροπολογία που έφερε ο συνάδελφος μας Βασίλης Κεγκέρογλου είναι μία τροπολογία στην ορθή κατεύθυνση. Θεωρώ ότι και οι συνάδελφοι από το ΚΚΕ, που έθεσαν το ζήτημα αυτό της διευρύνσης του πλαισίου, και το πλαίσιο που θέσατε εσείς, ότι πρέπει να γίνει ένας νόμος-πλαίσιο, ένα πλαίσιο το οποίο να καλύπτει τέτοιου είδους περιπτώσεις, την τραγικότητα των γεγονότων των σεισμοπαθών, των πλημμυροπαθών κ.λπ., είναι στη σωστή κατεύθυνση. Τι να πω; Υπάρχει πτέρυγα στο Κοινοβούλιο που δεν δέχεται αυτό σαν μία αλήθεια; Να γίνει, λοιπόν. Πρέπει να αναλάβουμε την ευθύνη, όλο το πολιτικό σύστημα, και να φτιάξουμε έναν τέτοιο νόμο.

Τώρα σε ό,τι αφορά την πολυτροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών, που αποτελεί ουσιαστικά ένα μίνι νομοσχέδιο δεκατριών άρθρων, εκεί πρέπει να πω ότι έχετε στοιβάξει πάλι σωρηδόν, άλλα θετικά, άλλα αρνητικά, άλλα θετικής κατεύθυνσης, που όμως χρήζουν βελτίωσης. Προφανώς ο χρόνος δεν επαρκεί να αναφερθώ, οπότε θα περιοριστώ αναγκαστικά σε κάποιες επισημάνσεις για ορισμένα μόνο σημεία.

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ δύο λεπτά μόνο.

Συμφωνούμε με το άρθρο 1, που αυξάνει το χρονικό διάστημα του Αρείου Πάγου για να ανακηρύξει τους εκλογικούς συνδυασμούς. Ως προς το άρθρο 2, για το «Βοήθεια στο Σπίτι», συμφωνούμε. Το θέσαμε εμείς, κύριε Υπουργέ, στην προηγούμενη συνεδρίαση, θυμάστε. Είπαμε ότι πρέπει να βρούμε λύση και για αυτούς τους εκατόν εξήντα ανθρώπους που έχουν μείνει απ' έξω και να μη μείνει ένας εκτός. Είναι δική μας ρύθμιση, είναι δικό μας έργο, το προσπιζόμαστε απολύτως.

Για το άρθρο 3 και την προκήρυξη 2Κ/19 είναι απαράδεκτο το γεγονός ότι αμελήσατε να φέρετε τη ρύθμιση μέσα στο νομοσχέδιο, οπότε θα είχαμε με σαφήνεια κάποια θέματα, ας πούμε τη

γνώμη του Προέδρου του ΑΣΕΠ ή τη γνώμη της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής. Μήπως για αυτό δεν το φέρετε; Γιατί η Επιστημονική Υπηρεσία και για την ΑΑΔΕ είδατε τι είπε. Είπε ότι δεν σας κατανοεί. Πώς, μεσούσης της διαδικασίας; Αυτό το πήραμε τώρα, ήταν όψιμο. Η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής σας είπε ότι δεν μπορείτε να το κάνετε αυτό που επιχειρείτε να κάνετε τώρα. Βάζω εκεί μια άνω τελεία. Και βεβαίως θα είχαμε τη γνώμη της ανεξάρτητης αρχής του ΑΣΕΠ για έναν διαγωνισμό που διεξήγαγε και είναι απολύτως απαραίτητη.

Επίσης είναι ανεπίτρεπτο ότι είχατε ξεχάσει τους συμβασιούχους που έχουν προσληφθεί για τις ανάγκες μετά την πύρινη λαίλαπα στη βόρεια Εύβοια. Επίσης να πω ότι κατ' αρχάς συμφωνούμε με το άρθρο 5, για την ανάγκη να ξεκαθαριστεί ρητά ειδική άδεια των εργαζομένων στις περιπτώσεις δυσμενών καιρικών συνθηκών και εφόσον έχει εκδοθεί σύσταση για περιορισμό των μετακινήσεων. Διαφωνούμε όμως με το ανώτατο όριο έως δύο εργάσιμες ημέρες, που φαίνεται να ορίζεται αυθαίρετα. Γιατί, πώς προκύπτει αυτό το διήμερο δεν μπορούμε να το καταλάβουμε. Προφανώς η άδεια πρέπει να είναι για όσες μέρες για τις οποίες εκδίδεται επίσημη σύσταση περιορισμού μετακινήσεων. Αυτό γιατί δεν το διορθώνουμε, κύριε Υπουργέ; Δεν είναι λογικό αυτό; Είναι παράλογο να έχετε δύο μέρες, χωρίς τεκμηρίωση.

Το άρθρο 7 είναι θετικό για τους τυφλούς υπαλλήλους κλάδου τηλεφωνητών. Μας βρίσκει απολύτως συμφωνούς, είναι στη θετική κατεύθυνση. Για τις κατά παρέκκλιση αποσπάσεις σε θέσεις διευθυντών, που προβλέπει το άρθρο 8, διαφωνούμε. Για το άρθρο 9 και ορισμό του Δήμου Πωγωνίου του Νομού Ιωαννίνων ως παραμεθόριου περιοχής για τη διενέργεια μεταθέσεων συμφωνούμε. Στο άρθρο 10 συμφωνούμε με την προσθήκη ενός περιφερειακού συμβούλου και ενός εκπροσώπου του ιατρικού συλλόγου στη διοίκηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Κύριε Πρόεδρε, μισό λεπτό σας παρακαλώ, γιατί είναι πάρα πολλά τα άρθρα που πρέπει να αιτιολογήσω την ψήφο μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κοιτάξετε πόσο χρόνο σας έδωσα.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Ας μην έρχονταν έτσι οι τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε, όλα μαζί. Το δέχεται ο Κανονισμός της Βουλής. Έχουμε όλοι την ευθύνη που το αφήσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Όλοι οι συνάδελφοι το έχουν αυτό το πρόβλημα, κυρία Λιακούλη.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Στην επόμενη κυβέρνηση, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να το αλλάξουμε αυτό. Σας παρακαλώ, να τελειώσω μόνο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Το έχετε επισημάνει πολλές φορές στη Διάσκεψη των Προέδρων. Οφείλω να σας το αναγνωρίσω αυτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Τουλάχιστον με επιβεβαιώνετε ότι το έχω επισημάνει. Δικαιούμαι, λοιπόν, λίγο χρόνο. Θα μου τον επιτρέψετε, σας παρακαλώ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Τριάντα δευτερόλεπτα αυστηρά.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Την τροπολογία 1627/158 του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας τη φέρατε σε ένα άσχετο νομοσχέδιο τελείως. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί αυτό συμβαίνει. Ο υπολογισμός των υπερεσόδων και οι περιορισμοί στη ΡΑΕ ήταν μόνιμα στην κριτική μας. Η εμπλοκή και οι μεγάλες καθυστερήσεις στην υλοποίηση διμερών συμβολαίων φυσικής παράδοσης σε ενεργοβόρους βιομηχανικούς καταναλωτές είχε σαν αποτέλεσμα μεγάλες επιχειρήσεις και βιομηχανίες να αντιμετωπίζουν υψηλά κόστη σε ηλεκτρισμό και φυσικό αέριο. Συνεπώς θα έπρεπε να είστε σε αυτά πολύ πιο προσεκτικοί.

Στα υπόλοιπα, κύριε Υπουργέ, θεωρώ ότι υπολείπονται ζητήματα τα οποία πρέπει να συζητήσουμε, όπως για παράδειγμα μια τροπολογία στην οποία μάς έχει απασχολήσει και ο κλάδος των φωτορεπόρτερ, οι οποίοι ζήτησαν να είναι μέσα στο προσωπικό που να μπορεί να προσληφθεί στον δημοσιογραφικό τομέα, στο γραφείο Τύπου ενός δήμου. Αυτό πρέπει να το δούμε επίσης και να το επισημειώσουμε, γιατί δεν αποδεχτήκατε τη σχετική τρο-

πολογία που κατέβασε άλλη παράταξη.

Θα τελειώσω με την τροπολογία που αφορά τρίτεκνους, πολύ-τεκνους και τις μετατάξεις. Είναι ένα πάγιο και παλιό αίτημα του συγκεκριμένου κλάδου, όπως πάγιο και παλιό αίτημα είναι σε όλα τα επίπεδα να υπάρχει εξίσωση της τριτεκνίας με την πολυτεκνία. Γιατί αλλιώς για το δημογραφικό είναι σαν να χύνουμε κροκοδείλια δάκρυα και κανείς πια δεν το πιστεύει.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας και ευχαριστώ και όλες τις παρατάξεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Τον λόγο έχει για τριάντα δευτερόλεπτα ο κ. Κεγκερογλου. Έχει την τιμητική του σήμερα, του κάνουμε όλα τα χατίρια.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, οφείλω να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους από όλα τα κόμματα, όσους ήταν παρόντες σήμερα εδώ, και για τα καλά τους λόγια και τις ευχές τους για την επιτυχία στον Δήμο Μινώα Πεδιάδας.

Ιδιαίτερα όμως θέλω να ευχαριστήσω τον Υπουργό Εσωτερικών, τον κ. Βορίδη, και εκ μέρους των οικογενειών του Ιάκωβου, του Κώστα και της Ευγενίας, που χάθηκαν άδικα τόσο στον σεισμό στο Αρκαλοχώρι όσο και στις πλημμύρες στο Μαλεβίζι, για την αποδοχή της πρότασης και της τροπολογίας που έγινε προηγουμένως και να συμφωνήσω, γιατί το είχαμε συζητήσει και σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, με το θέμα της πάγιας ρύθμισης ενός νόμου-πλαίσιο που θα έχει μέσα από κανονιστικές πράξεις την εφαρμογή του σε τέτοιες περιπτώσεις, που καλό είναι να μην υπάρχουν, αλλά δυστυχώς η ζωή τα φέρνει έτσι, που χρειάζεται να γίνουν τέτοιες ρυθμίσεις. Να ευχαριστήσω, λοιπόν, για άλλη μια φορά και εσάς, κύριε Πρόεδρε, που μου δώσατε τον λόγο και όλους τους συναδέλφους.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Καλή επιτυχία μέσα από την καρδιά μου σε ό,τι κάνετε από δω και πέρα. Σας ευχαριστώ και για τις μικρές συμβουλές που μου δίνετε στο ξεκίνημά μου -δεν τις ξεχνώ- στη Διάσκεψη των Προέδρων.

Τον λόγο έχει ο κ. Ζαχαριάδης και στη συνέχεια η κ. Πούλου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, δεν θέλω να βάζουμε πολλά θέματα, αλλά, για να είμαστε ειλικρινείς, ποιοι υποψήφιοι Βουλευτές έχουν τρία και τέσσερα γραφεία και πώς το κατορθώνουν; Καλά κάνετε εσείς, αφήνετε τη δυνατότητα και πενήντα τέσσερα. Αυτά γίνονται με τη βουλευτική αποζημίωση; Αυτά ελέγχονται από το νομοσχέδιο που φτιάχτηκε για το lobbying; Είναι δυνατόν σε ένα κόμμα σαν το δικό σας, που χρωστάει 400 εκατομμύρια ευρώ, οι εκατόν πενήντα έξι Βουλευτές του να ανοίξουν από τέσσερα γραφεία, δηλαδή εξακόσια γραφεία; Έχετε αίσθηση των μεγεθών και των ποσών; Τι είναι; Περίπτερα, φαρμακεία; Εμένα μου έκανε τρομερή εντύπωση αυτή ρύθμιση και απορώ και πώς πρέπει να κάνουν πολύ χρηστή οικονομική διαχείριση.

Αναφερθήκατε στο προεκλογικό μας σύνθημα «δικαιοσύνη παντού» και ήσασταν άλλη μια φορά λίγο ειρωνικός. Εσείς τι σύνθημα θα έχετε, δηλαδή; «Αλαζονεία παντού», «έπαρση παντού», «απευθείας αναθέσεις παντού», «διασπάθιση δημοσίου χρήματος παντού», «κατάχρηση εξουσίας παντού», «καταρράκωση του κράτους δικαίου παντού», «ισοπέδωση του δημόσιου λόγου και της κάθε είδους ελευθερίας από τις τηλεφωνικές επικοινωνίες μέχρι και άλλα ζητήματα παντού»;

Έχετε μια πλειάδα συνθημάτων για να διαλέξετε. Όμως, η πραγματικότητα είναι ότι αυτή η Κυβέρνηση, που κλείνει τέσσερα χρόνια, έχει φέρει την αδικία παντού. Και αδικία είναι η συμπεριφορά του κ. Πάτση, που έπαιρνε τα δάνεια των επιχειρήσεων και του φτωχού κόσμου για να του πάρει το σπίτι. Αδικία ήταν η συμπεριφορά του κ. Χειμάρη. Ενώ, λοιπόν, είστε όλοι άριστοι και τα ξέρετε όλα όλα, αυτό δεν το ήξερε στην προσωπική του εταιρεία. Και βεβαίως το θέμα της κ. Νικολάου, τρομερή επιτυχία και αυτή. Παντού.

Τι θα κάνετε, λοιπόν; Διότι μου λέτε για τον κ. Παππά. Θα σας τα πω εγώ για τον κ. Παππά, τι έκανε ο κ. Παππάς. Όμως, να μας πείτε κι εσείς τι θα κάνετε με την κ. Νικολάου, γιατί εν πάση περιπτώσει ο Παππάς έβαλε 250 εκατομμύρια ευρώ στο δημόσιο ταμείο. Και ακόμα και αυτή η καταδικαστική απόφαση δεν λέει ότι ο Παππάς έκανε κατάχρηση του δημοσίου χρήματος. Αυτό

αναγνωρίζεται, ότι μπήκαν τα λεφτά. Ο Παππάς έβαλε τους πολύ ισχυρούς να πληρώσουν. Και για το ίδιο θέμα για το οποίο καταδικάστηκε ο Παππάς, ο κ. Σκέρτσος αθωώθηκε από την τακτική δικαιοσύνη.

Και γιατί καταδικάστηκε ο Παππάς; Για κάτι το οποίο δεν έγινε. Διότι, αν έγινε, θέλω επιτέλους κάποιος να μου πει ή στο Κοινοβούλιο ή αλλού, ποιο είναι αυτό το κανάλι του ΣΥΡΙΖΑ, να το βάλω κι εγώ να το βλέπω. Καταδικάστηκε, λοιπόν, για κάτι το οποίο δεν έγινε.

Τώρα λέτε δεν σεβόμαι τη δικαιοσύνη και δεν σεβόμαστε και τους θεσμούς κ.λπ.. Είστε πολύ μελετηρός αναγνώστης των ανακοινώσεων του ΣΥΡΙΖΑ όλων. Και λέει, λοιπόν, σε ανακοίνωσή του ο ΣΥΡΙΖΑ ότι η απόφαση της δικαιοσύνης είναι σεβαστή. Εμείς δεν λέμε ότι δεν είναι σεβαστή. Όμως την θεωρούμε άδικη, τη θεωρούμε λάθος. Θεωρείτε ότι στο δυτικό πολιτικό σύστημα πρέπει να απεμπολήσουμε το δικαίωμα της κριτικής απέναντι σε μία εξουσία, είτε αυτή είναι η κυβερνητική εξουσία -εσείς- είτε αυτή είναι η νομοθετική εξουσία -το Κοινοβούλιο- είτε αυτή είναι η δικαστική εξουσία, η οποία στο ανώτατο επίπεδο κάνει κρίση. Κρίση κάνουν οι δικαστές. Είναι κανείς που απυρόβλητο; Είτε είναι η εξουσία των media. Είναι γραμμένη η απόφαση στις πλάκες του Μωυσή; Είναι θεόπνευστο κείμενο;

Εν πάση περιπτώσει, εμείς με αυτόν τον τρόπο τοποθετούμαστε. Και θεωρούμε τιμή ότι δώσαμε αυτόν τον αγώνα, ο οποίος στη συνειδητή του ελληνικού λαού έχει κερδηθεί. Και ήρθατε εσείς σαν Κυβέρνηση να τα χαρίσετε πίσω αυτά και να δώσετε κι άλλα με τις διάφορες λίστες του Υφυπουργού σας κ.λπ.. Αυτή είναι η αλήθεια. Τι νομίζετε; Ότι ο κόσμος δεν τα βλέπει; Τα βλέπει και τα καταλαβαίνει.

Όμως ελάτε να δούμε εδώ ποιος είναι θεσμικός. Ποιος είπε ότι θα γδάρει την κ. Τουλουπάκη; Εμείς το είπαμε; Ότι πρέπει να πάει φυλακή ποιος το είπε; Ο Υπουργός Ανάπτυξης, Αντιπρόεδρος του κόμματός σας. Είναι θεσμική συμπεριφορά αυτή, να λέει ότι πρέπει να πάει ένας δικαστικός λειτουργός στη φυλακή; Είναι θεσμική συμπεριφορά να λες ότι ο πρόεδρος της ανεξάρτητης αρχής είναι ΣΥΡΙΖΑ, επειδή έκανε τη δουλειά του και υλοποίησε τη συνταγματική του επιταγή;

Τι θα γινόταν αν κάποιος το έκανε αυτό για την ηγεσία του ΑΣΕΠ; Τι θα γινόταν; Πού θα βρισκόταν η χώρα; Έχετε καταλάβει τι είστε; Έχετε καταλάβει ποια είναι η σχέση σας και η θέση σας με τους θεσμούς; Ποιος αποκάλυψε από αυτό το Βήμα εδώ δημοσιογράφους συμμορίτες; Ο κ. Μητσοτάκης. Αυτή είναι, λοιπόν, η σχέση που έχετε φτιάξει με τη θεσμική λειτουργία της χώρας. Και κάνετε και αστεία με τις εκλογές. Εγώ τι είπα για τις εκλογές; Ότι θα κερδίσει το κόμμα μου, το πιστεύω. Εσείς όχι μόνο είπατε ότι θα κερδίσει το κόμμα σας, είπατε ότι θα είστε και ο επόμενος Υπουργός Εσωτερικών. Υποκαταστήσατε τον κ. Μητσοτάκη στην επιλογή του την επόμενη μέρα. Δηλαδή, θα ψηφίσει ο κόσμος. Τα κόμματα όλα έχουν διακύμανση.

Εμάς το κόμμα μας πριν από δέκα χρόνια είχε πάρει 27%, μετά πήρε 36%. Όταν χάσαμε, πήραμε 31,5%. Μην ξεχνάτε τις εποχές που πήρε το κόμμα σας 19%. Δεν είναι πολύ μακριά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Πότε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Το '12. Δεν το θυμάστε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Το '19 πήρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Όχι, άλλο κόμμα αυτό.

Εμείς, λοιπόν, ερχόμαστε και βάζουμε στον ελληνικό λαό μια συγκεκριμένη ατζέντα, μια συγκεκριμένη τοποθέτηση. Δεν ερχόμαστε, όπως υπονοήσατε, κύριε Βορίδη, για να εκδικηθούμε. Δεν ερχόμαστε για να πάρουμε τη ρεβάνς. Αυτά τα έκανε ο κ. Μητσοτάκης, που έστειλε τους πολιτικούς του αντιπάλους στα ειδικά δικαστήρια και, αντί να στείλει τον Τσίπρα, φοβήθηκε και έστειλε τον Παππά. Δεν πήρε το δίδαγμα από τον αείμνηστο πατέρα του, που του τη χάρισε ο Ανδρέας Παπανδρέου πριν από είκοσι πέντε και τριάντα χρόνια τότε.

Εμείς πιστεύουμε ότι οι πολιτικοί όταν χάνουν πρέπει να πηγαίνουν στην αντιπολίτευση. Όσοι θέλουν πρέπει να πάνε στο σπίτι τους, όχι στα δικαστήρια, όχι στις διώξεις και όσοι έχουν ποινικά ζητήματα να πάνε στην τακτική δικαιοσύνη. Δεν στήσαμε εμείς ειδικά δικαστήρια, κύριε Βορίδη. Εσείς στήσατε, το κόμμα σας, η παράταξή σας. Τώρα.

Εμείς απευθυνόμαστε στον κόσμο της προκοπής, της δημιουργίας, της Ελλάδας η οποία θέλει μπροστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και κλείστε με αυτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Και κλείνω με αυτό. Θα μιλήσω λιγότερο από την κ. Λιακούλη και θα κλείσω.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Ναι, αλλά εσύ δεν μιλάς για τις τροπολογίες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Δεν πειράζει, κυρία Λιακούλη. Γι' αυτό υπάρχει ελευθερία στον κοινοβουλευτικό διάλογο, για να κρινόμαστε. Εγώ τα θεωρώ μερίζονα αυτά τα ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Σας παρακαλώ, αφήστε τον διάλογο και κλείστε. Η κ. Λιακούλη θέλει να με στενοχωρεί μια ζωή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Δικαιοσύνη παντού είναι το περιεχόμενο, κύριε Βορίδη. Όχι το σύνθημα, το περιεχόμενο. Και δεν μπορείτε να το καταλάβετε, γιατί έχετε κάνει συνώνυμο της πολιτικής σας την αδικία.

Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ για την ανοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Κυρία Πούλου, έχετε τον λόγο, αλλά σας παρακαλώ να αναφερθείτε μόνο στο νομοσχέδιο. Τα άλλα όλα τα είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ.

ΠΑΝΑΓΙΟΥ (ΓΙΩΤΑ) ΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, γιατί περιορίζετε μόνο εμένα στο νομοσχέδιο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Αφού τα είπε τώρα ο κ. Ζαχαριάδης.

ΠΑΝΑΓΙΟΥ (ΓΙΩΤΑ) ΠΟΥΛΟΥ: Θα ξεκινήσω σε ρυθμούς βαλς, αλλά νομίζω ότι θα καταλήξω σε ροκ ρυθμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Εντάξει, δεν θα σας κάνω και μήνυση.

Παρακαλώ, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΟΥ (ΓΙΩΤΑ) ΠΟΥΛΟΥ: Αναφορικά με την τροπολογία του Υπουργείου Εσωτερικών, θεωρούμε ότι οι περισσότερες ρυθμίσεις κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, λέμε και καλά λόγια, τα άρθρα δηλαδή 2, 3, 5, 7 και 9. Οστόσο, αντιρρήσεις έχουμε για το άρθρο 6, το οποίο προβλέπει την καταβολή επιδόματος θέσης ευθύνης στον Σύμβουλο Ακεραιότητας κι αυτό γιατί δεν προβλέπεται η διαδικασία επιλογής του Συμβούλου Ακεραιότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα για επιλογή προϊσταμένων τμημάτων.

Ομοίως διαφωνούμε με το άρθρο 8, όπου προβλέπεται η δυνατότητα κάλυψης των θέσεων προϊσταμένων διεύθυνσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, ΕΟΑΝ, μέσω αποσπάσεων, κατά παρέκκλιση του ν.4440/16. Διαφωνούμε διότι, ενώ γίνεται λόγος για τα τυπικά προσόντα των υποψηφίων προϊσταμένων διεύθυνσης του ΕΟΑΝ, δεν υπάρχει καμμία πρόβλεψη για τον τρόπο επιλογής. Δεν ξεκαθαρίζεται, δηλαδή, ούτε εδώ αν θα ισχύσουν οι διατάξεις του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα για την επιλογή προϊσταμένων στο δημόσιο.

Επίσης, συμφωνούμε με τις παρεμβάσεις σας τις νομοτεχνικές. Θα ήθελα να πω ότι και με την παρέμβαση που έκανε ο κ. Κεγκέρογλου συμφωνούμε, για την περίπτωση του Μαλεβιζίου. Όμως, όλοι συμφωνούμε επίσης -το είπατε και εσείς και νομίζω όλες οι πτέρυγες του Κοινοβουλίου- ότι πρέπει στην επόμενη διακυβέρνηση να νομοθετήσουμε, έτσι ώστε να διευρυνθούν αυτές και να συμπεριλαμβάνονται πολλοί συμπολίτες που είναι θύματα των καιρικών ακραίων φαινομένων σε συγκεκριμένες διατάξεις.

Τώρα, αναφορικά με την τροπολογία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, θα ήθελα να σταθώ σε ορισμένα άρθρα.

Με το άρθρο 1 αλλάζει ο υπολογισμός ειδικής εισφοράς ανά θερμική μεγαβατώρα φυσικού αερίου που χρησιμοποιείται στην ηλεκτροπαραγωγή, η οποία εισήχθη με τροπολογία τον Οκτώβριο. Αποδεικνύεται έτσι η προχειρότητα των κυβερνητικών μέτρων που έρχονται να αλλάξουν ένα μέτρο που έτσι κι αλλιώς λειτούργησε εις βάρος των καταναλωτών, αυξάνοντας το κόστος ρεύματος χονδρεμπορικής τους τελευταίους μήνες.

Με το άρθρο 2 εμφανίζεται ένα νέο χαράτσι της Κυβέρνησης για τους καταναλωτές και το οποίο θα προκύψει με υπουργική απόφαση, που δεν έχει ακόμη καν εκδοθεί. Λόγω κυρίως της διασύνδεσης της Κρήτης, η Κυβέρνηση όφειλε να μειώσει τις χρεώ-

σεις υπηρεσιών κοινής ωφέλειας για τους καταναλωτές, αντίθετα τις άφησε ως έχουν και τώρα τις αυξάνει ακόμη περισσότερο.

Από τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας εισέπραξε υπερπλεονάσματα, τα οποία μετά χρησιμοποίησε για να πληρώσει επιδοτήσεις και να αυτοδιαφημιστεί. Κατά τη διάρκεια της κρίσης, από τον Ειδικό Λογαριασμό των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας ανλήθηκαν 500 εκατομμύρια ευρώ για τις «επιδοτήσεις ακρίβειας Μη-τσotάκη» και άλλο 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ από τον ΕΛΑΠΕ. Όμως και όλο το υπόλοιπο ποσό των ενεργειακών επιδοτήσεων έχει πληρωθεί από πόρους των καταναλωτών και των πολιτών, είτε μέσω του προσωρινού μηχανισμού είτε από τον κρατικό προϋπολογισμό είτε από τα δικαιώματα άνθρακα. Καταδικάζουμε, λοιπόν, αυτό το νέο χαράτσι που ετοιμάζεται να φορτώσει η Κυβέρνηση στους καταναλωτές.

Στο άρθρο 3 έχουμε νέα σκανδαλώδη μετάθεση της φορολόγησης απόδοσης υπερκερδών της ενέργειας. Ο κ. Σκρέκας μεταθέτει την προθεσμία φορολόγησης των υπερκερδών, της λιανικής δηλαδή, ενώ αυτή έχει ήδη παρέρθει και έπρεπε να είχαν φορολογηθεί έως το τέλος του 2022. Έτσι, η απόδοση του φόρου των υπερκερδών και το «μαγεϊρέμα» τους παραπέμπονται στις προεκλογικές καλές και ουσιαστικά στην επόμενη κυβέρνηση.

Τέλος, με το άρθρο 4 η Κυβέρνηση προσπαθεί να θεραπεύσει ένα πρόβλημα που η ίδια δημιούργησε και που έχει σοβαρές επιπτώσεις στο ενεργειακό κόστος της βιομηχανίας και γενικότερα στην αγορά ενέργειας. Το ενεργειακό αδιέξοδο που δημιούργησε η ίδια η Κυβέρνηση με την έναρξη του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, χωρίς ρύθμιση και έλεγχο, με την απουσία διμερών συμβολαίων αλλά και με την άρνηση να τα καταστήσει υποχρεωτικά σε ένα ποσοστό -παρ' ότι εμείς το είχαμε ήδη ζητήσει από τον Νοέμβριο του 2021-, είχαν επιζημία αποτέλεσμα και για τους καταναλωτές, που εκτέθηκαν στις διακυμάνσεις της χονδρεμπορικής αγοράς και στην αισχροκέρδεια, αλλά και για την ελληνική βιομηχανία, που επιβαρύνθηκε με μεγάλο κόστος, που υπονομεύει τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητά τους.

Σήμερα η Κυβέρνηση έρχεται με τροπολογία, τελευταία στιγμή πριν από τις εκλογές, να παραδεχτεί ακόμα ένα μεγάλο εγκληματικό, δήθεν, λάθος της, που γέμισε με 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ τα ταμεία της ΔΕΗ και άλλων τεσσάρων ή πέντε εταιρειών.

Κύριε Υπουργέ, δεν λύνετε το πρόβλημα των ΔΕΥΑ. Κάποιοι, μάλιστα, μαθαίνουν ότι έτρεχαν να εκδώσουν και εντάλματα. Είχαν εσωτερική ενημέρωση; Πάντως, αφού δεν λύνετε το πρόβλημα των 70 υπολοίπων εκατομμυρίων ευρώ που έχουν ανάγκη οι ΔΕΥΑ σήμερα πανελλαδικά για να μην πτωχεύσουν, αυτό σημαίνει ότι τα 70 υπόλοιπα εκατομμύρια ευρώ τα μετακυλίετε στους δημότες. Πείτε το καθαρά στους πολίτες ότι θα υπάρχει φορολογία. Άλλος τρόπος δεν υπάρχει να εξασφαλιστούν αυτά τα χρήματα.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, μιλήσατε πριν και μας προκαλείτε συστηματικά. Αν και είναι η τελευταία σας, μάλλον, παρουσία, όπως είπατε, με την ιδιότητα του Υπουργού και έμμεσα ανακινώσατε και τις επερχόμενες εκλογές, μας κατηγορείτε για αντισυνταγματικότητα των προκηρύξεων του ΣΥΡΙΖΑ και αναφερθήκατε σχετικά. Μάλιστα! Εσείς; Που τα νομοθετήματά σας -τα, δήθεν, νομοθετήματα μεταρρύθμισης της αυτοδιοίκησης- έχουν κριθεί από το Σ.τ.Ε. ως αντισυνταγματικά; Και έρχεστε κατόπιν με τροπολογίες συνέχεια να λύσετε όλα αυτά τα θέματα; Ξεχάσατε τις αρμοδιότητες; Ξεχάσατε όλα αυτά που κάνατε;

Τέλος, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να σας πω ότι ο κ. Παππάς καταδικάστηκε γιατί έκανε το καθήκον του, σε ένα ειδικό δικαστήριο που εσείς προετοιμάσατε. Όμως, σε καμμία περίπτωση δεν έβαλε το χέρι στο μέλι! Δεν αξιοποίησε τη θέση του για παράνομο πλουτισμό. Και δεν έβαλε χέρι στα δημόσια ταμεία. Ό,τι και να λέτε το γνωρίζει πλέον ο ελληνικός λαός αυτό. Όπως γνωρίζει, επίσης, τους κάθε λογής «ημετέρους» σας, τις «γαλάζιες ακρίδες» θα πω, τους «Πάτσες», τον Χειμάρα, τον Πιτσικά, τον Μαντά, την κ. Νικολάου και ουκ έστιν τέλος στη λίστα αυτή. Πλέον δεν σας πιστεύει κανείς. Όση προπαγάνδα και αν κάνατε, με όποιο ύφος και αν το κάνατε, νομίζω ότι ο ελληνικός λαός θα σας κρίνει για την ακρίβεια, την αισχροκέρδεια, τη φτωχοποίηση, την κατάλυση των θεσμών της δημοκρατίας με τις υποκλοπές. Όλα αυτά είναι τα πραγματικά προβλήματα της ελληνικής κοινω-

νίας και νομίζω ότι θα πάρετε την απάντηση στις κάλπες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Τέλος -και ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή- θα ήθελα να ευχηθώ και εγώ καλή δύναμη στον κ. Κεγκερόγλου. Με συγκινεί ιδιαίτερα -ως πρώην δήμαρχος και εγώ- το ότι επιλέγει να είναι να είναι υποψήφιος δήμαρχος στην περιοχή του, στη γενέτειρά του. Είναι πραγματικά μια πολύ καλή είδηση και του εύχομαι δύναμη και επιτυχία!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Θα κλείσουμε τον κύκλο των εισηγητών με τον κ. Γεώργιο Κοτρωνιά από τη Νέα Δημοκρατία.

Κύριε Κοτρωνιά, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πω δυο λόγια μόνο. Το νομοσχέδιο θεωρώ ότι βάζει τον δημόσιο τομέα στο τρένο της καινοτομίας, στον οποίο ήδη ο ιδιωτικός τομέας έχει κάνει άλματα. Προσβλέπει και σε ένα σύγχρονο συνολικό περιβάλλον δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που θα εκσυγχρονίσει τους όρους παραγωγικότητας της πατρίδας μας. Παράλληλα -και κλείνω με αυτό- αισθάνομαι μεγάλη ικανοποίηση, γιατί όλες οι τροπολογίες δείχνουν την κοινωνική ενσυναίσθηση του Κοινοβουλίου αλλά και της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, την οποία έχω την τιμή σήμερα να εκπροσωπώ ως εισηγητής.

Με μόνο αυτές τις λίγες σκέψεις, κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι το Σώμα πρέπει και μπορεί να στηρίξει το νομοσχέδιο με τη θετική του ψήφο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Σας ευχαριστούμε πολύ.

Τον λόγο έχει τώρα ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Μάκης Βορίδης.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δυο λόγια θα πω για την τροπολογία, στην οποία δεν αναφέρθηκα. Κατ' αρχάς, αν θυμάστε, στη συζήτηση που κάναμε για τις ειδικές ρυθμίσεις τις οποίες είχαμε φέρει τότε για την αντιμετώπιση των εγκληματικών οργανώσεων που υποδύονται τα κόμματα, είχα πει ότι θα δίναμε λίγο περισσότερο χρόνο στο Α1' Τμήμα του Αρείου Πάγου, προκειμένου, αν υπάρξουν τέτοιες περιπτώσεις, να έχουν χρόνο να κρίνουν. Άρα το πρώτο άρθρο ουσιαστικά δίνει μία ημέρα ακόμα για την ανακήρυξη, στο πλαίσιο αυτής της κρίσεως και της συνεκτιμήσεως.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Να μην την αφαιρέσετε από τα κόμματα...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Όχι, δεν την έχουμε αφαιρέσει. Έχει συνυπολογιστεί και επομένως δεν πειράζουμε τις άλλες προθεσμίες. Θυμάστε ότι το είχαμε συζητήσει αυτό και είχα πει ότι δεν θα υπάρξει πρόβλημα. Έχουμε κάνει, λοιπόν, τις εκτιμήσεις τις οποίες έπρεπε να κάνουμε, σε σχέση με τον συνολικό χρόνο που απαιτείται για τις διάφορες προθεσμίες που υπάρχουν, και δεν δημιουργείται διαταραχή των προθεσμιών εδώ. Επομένως μπορούμε να δώσουμε αυτή την πρόσθετη ημέρα για να υπάρχει μεγαλύτερος χρόνος για τη συνεκτίμηση των θεμάτων αυτών από την πλευρά του Α1' Τμήματος του Αρείου Πάγου.

Το δεύτερο άρθρο είναι αυτό το οποίο είχαμε πει. Πράγματι, αυτό είναι τα απόνερα της αντισυνταγματικότητας της προκήρυξης ΣΥΡΙΖΑ στο «Βοήθεια στο Σπίτι». Η προκήρυξη αυτή τελικώς, παρά τη ρύθμιση την οποία κάναμε και αφορούσε την πλειοψηφία και των εργαζομένων, άφησε εκατόν εξήντα τρεις εργαζόμενους εκτός. Για αυτούς δεν υπάρχει βέλτιστη λύση, εκτός από αυτή που δίνουμε τώρα εδώ. Δηλαδή στην πραγματικότητα είναι η παράταση των συμβάσεών τους για μία διετία. Είμαστε και εντός των προβλέψεων του προεδρικού διατάγματος και των περιορισμών του. Επομένως είναι εντάξει τα πράγματα έτσι όπως είναι. Παρατείνουμε τις συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Αφορά τους εργαζόμενους στην πυρκαγιά στην Εύβοια. Δεν έχει παρέλθει εδώ η διετία. Δηλαδή, και με την

παράταση, είμαστε εντός της διετίας. Νομίζω ότι και σε αυτό το σημείο είναι μια χρήσιμη ρύθμιση εδώ.

Θεσπίζουμε, πάλι για πρώτη φορά, μια άδεια για την ανυπαίτια αδυναμία προσέλευσης λόγω κακών καιρικών συνθηκών. Ανέκυψε αυτό το ζήτημα με την πρόσφατη κακοκαιρία. Διότι εκεί πράγματι, λόγω της καταστάσεως, δεν υπήρχε η δυνατότητα να προσέλθουν οι εργαζόμενοι. Έπρεπε, λοιπόν, κάπως να μπορεί να δικαιολογηθεί εδώ η απουσία τους. Μια λύση θα ήταν να πάρουν κανονική άδεια. Εδώ υπάρχει ένα ζήτημα ανωτέρας βίας. Για αυτό και νομίζουμε ότι είναι σωστή η ρύθμιση εδώ. Τώρα, με ρώτησε η κ. Λιακούλη «γιατί μέχρι δύο ημέρες και όχι όσο κρατάει;». Η απάντηση είναι ότι θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρχει ένας περιορισμός, προκειμένου να μην υπάρχει κατάχρηση αυτού του δικαιώματος.

Ο Σύμβουλος Ακεραιότητας είναι θεσμός στον οποίο πιστεύουμε πολύ. Δίνουμε ένα επίδομα ευθύνης σε αυτό. Και εν συνεχεία, οι άλλες διατάξεις έχουν κυρίως νομοτεχνικό χαρακτήρα.

Δεν είναι εδώ ο κ. Ζαχαριάδης, αλλά...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Εδώ είμαι.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ευτυχώς!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Είχα βγει από την Αίθουσα για να μιλήσω σε ραδιοφωνική εκπομπή. Έλεγα τα καλύτερα για εσάς!

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ομολογώ ότι ορισμένες τοποθετήσεις με αφήνουν εμβρόντητο.

Για παράδειγμα, είπε ο κ. Ζαχαριάδης: «Είναι προϊόν πολιτικής διώξης η καταδίκη του κ. Παππά...». Σωστά; Αναφέρεστε, προφανώς, στο ότι η διαδικασία κινήθηκε από το Κοινοβούλιο. Ξέρετε, για τα ποινικά αδικήματα Υπουργών δεν υπάρχει καμμία άλλη δυνατότητα, εκτός κι αν εννοείτε ότι ποτέ δεν πρέπει να κινείται η διαδικασία με τον νόμο περί ευθύνης Υπουργών.

Πολύ χαίρομαι που το ακούω αυτό από εσάς, απλώς θέλω να σας θυμίσω ότι τη διαδικασία την είχατε κινήσει στη «NOVARTIS». Εδώ θα ξεχάσουμε αυτά που ξέρουμε. Στήσατε κάλπες εδώ μπροστά. Στήσατε κάλπες εδώ μπροστά!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Έγινε ειδικό δικαστήριο;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Μα πώς θα στήσετε ειδικό δικαστήριο, όταν εσείς καταλήξατε ότι τα αδικήματα αυτά πρέπει να παραπεμφθούν στην τακτική δικαιοσύνη; Αυτή ήταν η νομική σας άποψη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Αυτή είναι η διαφορά μας.

ΠΑΝΑΓΙΟΥ (ΓΙΩΤΑ) ΠΟΥΛΟΥ: Γιατί δεν το κάνατε;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Μα, λόγω της φύσεως των αδικημάτων.

Δηλαδή, ακούστε τώρα το καταπληκτικό που μας λέει ο κ. Ζαχαριάδης. Ενεργοποιεί τον νόμο περί ευθύνης Υπουργών. Γυρνάω σε όλες τις αντιφάσεις που έχουμε ζήσει επί ΣΥΡΙΖΑ. Τα θυμάμαι ξανά τώρα, τα ξεχνάω καμιά φορά. Είναι πραγματικά χαοτικό.

Ακούστε τώρα: Στήνουν τις κάλπες να δικάσουν ανθρώπους. Με ποιους; Μαζί με τον Πολάκη και μαζί με τον Παππά. Κύριε Ζαχαριάδη, έχει σημασία να θυμηθούμε αυτά, τώρα που είναι επίκαιρα όλα. Ξαναθυμόμαστε τι έχετε κάνει για το «δικαιοσύνη παντού» και το κράτος δικαίου, που κόπτεστε γι' αυτό. Στήνετε τις κάλπες. Ποια ήταν τα συγκλονιστικά στοιχεία που έπρεπε να αξιολογηθούν; Θυμάστε; Οι τρεις κουκουλοφόροι μάρτυρες. Θυμάστε ποιους; Ο ένας είναι αυτός ο οποίος είχε αναφέρει πλήρως. Ο δεύτερος είναι αυτός ο οποίος είναι σήμερα κρατούμενος για σύσταση εγκληματικής οργάνωσης και απάτες.

Στείλατε ανθρώπους, πρώην Πρωθυπουργούς και Υπουργούς, να δικαστούν για το μεγάλο σκάνδαλο. Κάνατε την προκαταρκτική, είπατε ότι δεν έχει αρμοδιότητα το Ειδικό Δικαστήριο - ακούστε, εσείς το είπατε αυτό-, τους στείλατε στην τακτική δικαιοσύνη και η τακτική δικαιοσύνη τούς απήλαξε όλους. Εσείς τους παραπέμψατε στην τακτική δικαιοσύνη. Και μας λέτε τώρα εμάς για το ότι κάναμε τη διαδικασία του νόμου περί ευθύνης Υπουργών. Μάλιστα. Δεν έπρεπε;

Για πείτε μου τώρα, κύριε Ζαχαριάδη, δεν έπρεπε; Διότι, να σας πω τι είναι το Ειδικό Δικαστήριο, για να συνεννοηθούμε λίγο, να σας τα κάνω λιανά, να καταλαβαίνετε τα νομικά. Τακτική δι-

καιοσύνη είναι μια εισαγγελέας πρωτοδικών. Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο είναι η εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και δικαστές του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ανώτατοι δικαστές!

Προσέξτε! Πού υπάρχει άραγε μεγαλύτερη ευθυκρισία; Πού υπάρχει μεγαλύτερη εμπειρία; Σε ποιες περιπτώσεις υπάρχει μεγαλύτερο τεκμήριο ακεραιότητας; Πού υπάρχει μεγαλύτερη γνώση;

Άρα, λοιπόν, εσείς επιλέξατε την τακτική καιοσύνη, απηλλάγησαν αυτοί τους οποίους παραπέμπατε με αυτά τα γλίσχρα στοιχεία, πήρε απόφαση η Βουλή και παρέπεμψε τον κ. Παππά στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο και ομοφώνως και αμετακλήτως αποφασίστηκε ένοχος.

Και άκουσα τώρα την κυρία συνάδελφο να μου λέει ότι καταδικάστηκε γιατί έκανε το καθήκον του. Έτσι έχετε καταλάβει;

ΠΑΝΑΓΙΟΥ (ΓΙΩΤΑ) ΠΟΥΛΟΥ: Ακριβώς.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Έτσι έχετε καταλάβει.

Άρα, λοιπόν, πόσο απαράδεκτοι αυτοί οι δεκατρείς δικαστές! Να κάνει ένας άνθρωπος ευσυνειδήτως τη δουλειά του και να τον καταδικάζουν! Δεκατρία - Μηδέν! Να του λένε ότι παρέβη το καθήκον του!

Και ακούστε εσείς, που σέβεστε τη δικαιοσύνη και τις αποφάσεις της. Όταν, δηλαδή, δεν θα τη σέβεστε, τι ακριβώς θα κάνετε; Διότι εκδίδει μια απόφαση η δικαιοσύνη, λέει ότι καταδικάστηκε ο κ. Παππάς για παράβαση καθήκοντος και είναι ένοχος και του επιβάλλει ποινή φυλακίσεως δύο ετών -προσέξτε, αυτό έκρινε η δικαιοσύνη-, τη σέβεστε, αλλά βέβαια, πώς το είπατε; Επειδή έκανε το καθήκον του καταδικάστηκε. Και τι άλλο; Θα είναι και στο ψηφοδέλτιο. Αλλά υπάρχει σεβασμός, σεβασμός στις αποφάσεις της δικαιοσύνης!

Και να μας πουν τι κάνουν οι άνθρωποι οι οποίοι εγκαλούνται χωρίς να έχουν ποινική δίωξη σε βάρος τους. Η κ. Νικολάου, την οποία στοχοποιείτε, αυτή τη στιγμή που μιλάμε δεν έχει ούτε προκαταρκτική εξέταση εις βάρος της. Έχει μια πορισματική αναφορά. Ούτε προκαταρκτική εξέταση! Εσείς έχετε καταδικασμένο στα ψηφοδέλτια και δεν τρέχει τίποτα, αλλά, όταν δεν υπάρχει ούτε καν ποινική δίωξη, λέτε «δεν ντρέπεστε εσείς, της Νέας Δημοκρατίας»; Είστε σοβαροί; Είστε σοβαροί; «Δικαιοσύνη παντού»; Είναι δυνατόν; Είναι δυνατόν να λέτε τέτοια ακραία, οξύμωρα και αντιφατικά πράγματα;

Και μετά, εφόσον καταδικάστηκε γιατί έκανε το καθήκον του και έφερε 250 εκατομμύρια στα ταμεία, εγώ θέλω να σας ρωτήσω το εξής. Αυτοί οι άνθρωποι που καταδίκασαν αυτόν τον καλό άνθρωπο, που τα έκανε όλα τόσο όμορφα, γιατί έκαναν αυτό το κορυφαίο ατόπημα; Πώς έμπειροι δικαστές έκριναν έτσι; Γιατί λέτε, κύριε Ζαχαριάδη: «Δεν έχω δικαίωμα να κάνω κριτική στις αποφάσεις του δικαστηρίου;». Βεβαίως. Στις αποφάσεις του δικαστηρίου που τις διαβάσατε, τις μελετήσατε, είδατε τα νομικά τους ελαττώματα και στοιχειοθετήσατε διαφοροποιημένη άποψη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Τώρα δεν έχω.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Θέλετε να μας πείτε ο σπουδαίος ΣΥΡΙΖΑ τι έχει πράξει από όλα αυτά; Διότι η αντίρρησή σας, κύριε Ζαχαριάδη -και αυτό είναι το βαθιά θεσμικά προβληματικό-, δεν είναι ότι έχετε μια νομική διαφωνία με την απόφαση. Είναι ότι διαφωνείτε πολιτικά με την απόφαση. Είναι ότι δεν σας αρέσει που καταδικάστηκε ο Υπουργός σας. Είναι ότι δεν αναγνωρίζετε τη σκέψη και την κρίση του δικαστηρίου επί του εγκλήματος που του απεδόθη και του καταλογίστηκε. Πώς τη σέβεστε τη δικαιοσύνη τότε;

Και με τι ηθικό ανάστημα «δικαιοσύνη παντού» θα έρθετε εσείς σε εμάς, που δεν έχουμε τέτοιο βάρος; Διότι εδώ ακούω συνεχώς για το πόσο διεφθαρμένη είναι η Νέα Δημοκρατία, πόσο διεφθαρμένοι είναι οι Υπουργοί της, πόσο διεφθαρμένοι είναι οι άνθρωποί της, πόσο το ένα και πόσο το άλλο! Δέκα κατηγορήσατε, δέκα απηλλάγησαν. Και αυτή τη στιγμή είναι καταδικασμένος αμετακλήτως ένας Υπουργός σας και στο Ειδικό Δικαστήριο ένας δεύτερος Υπουργός σας.

Πώς έχουμε καταφέρει να είμαστε εμείς οι διεφθαρμένοι και εσείς οι αδιάφθοροι; Πώς έχει γίνει αυτό το μαγικό, εσείς να τρώτε τις ποινές φυλακίσεως, αλλά εμείς να είμαστε οι διεφθα-

μένοι; Εσάς να καταδικάζουν για τις παραβάσεις καθήκοντος, αλλά εμείς να είμαστε αυτοί που φταίμε; Πώς έχετε καταφέρει μέσα στο μυαλό σας αυτόν τον συλλογισμό;

Υπάρχει βάση κάτω από τους όρους της Αριστεράς σε αυτόν τον συλλογισμό, αλλά γιατί δεν έχετε το θάρρος να το πείτε και να κάνουμε μια όμορφη και καθαρή συζήτηση; Να πείτε αυτό που βαθιά πιστεύετε. Τι; Ότι όλοι οι θεσμοί είναι ταγμένοι στην υπηρεσία του αστικού κράτους. Γιατί δεν τα λέτε αυτά; Αφού μέσα σας αυτά πιστεύετε, αφού δεν πιστεύετε την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, αφού δεν πιστεύετε την ανεξαρτησία των δημοσιογράφων.

Προσέξτε: Στοχοποιείτε συστηματικά δημοσιογράφους και μέσα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Εμείς;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Όχι, όχι! Τα είπε ο κ. Ζαχαριάδης, τώρα θα τα ακούσει. Στοχοποιείτε δημοσιογράφους συστηματικά.

ΠΑΝΑΓΙΟΥ (ΓΙΩΤΑ) ΠΟΥΛΟΥ: Εσείς τους παρακολουθούσατε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Δυο λεπτά.

Ερώτηση: Όταν μου κάνει κριτική εμένα ένας δημοσιογράφος που είναι φίλος του κ. Ζαχαριάδη, αυτός είναι αντικειμενικός και αμερόληπτος δημοσιογράφος. Δεν είναι στρατευμένος αυτός, ο Θεός να φυλάξει! Αυτός κάνει το καθήκον του. Όταν ένας άλλος δημοσιογράφος ασκεί κριτική στον ΣΥΡΙΖΑ, αυτός είναι πομπημένος, αργυρώνητος, ταγμένος στα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου.

Δεν δουλεύει έτσι, κύριε Ζαχαριάδη. Εντάσσετε μέσα σε ένα πλαίσιο στο οποίο σέβεστε την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, την ανεξαρτησία των δημοσιογράφων και την ανεξαρτησία των ανεξάρτητων αρχών;

Και προσέξτε: Τι έρχεστε και μου λέτε ως κριτική; Μα είπε ο κ. Γεωργιάδης ότι την κ. Τουλουπάκη... Κάτι τώρα, κάτι είπε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Δεν θυμάστε;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ο κατηγορούμενος Γεωργιάδης προς υπεράσπισή του -που, για να σας ενημερώσω για τα δικονομικά, έχει δικαίωμα να πει ό,τι νομίζει προς υπεράσπισή του-, που απηλλάγη των κατηγοριών...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Αφήστε τον να ολοκληρώσει.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Στην κ. Τουλουπάκη, κύριε Ζαχαριάδη, η οποία είναι σήμερα κατηγορούμενη... Εγώ δεν ξέρω τι θα βγει στη δίκη, λέω ποια είναι η νομική και ποινική της κατάσταση σήμερα. Η κ. Τουλουπάκη σήμερα είναι κατηγορούμενη. Και μου λέτε τι είπε κάποιος προς υπεράσπισή του και το συγκρίνετε με το πλαίσιο του κ. Πολάκη, ότι έπρεπε ο κ. Πολάκης να στοχοποιηθεί δικαστές, δημοσιογράφους, γιατί δεν του αρέσει η άποψή τους. Αυτή όμως είναι η αντίληψή σας για το πώς λειτουργούν οι θεσμοί.

«Υπάρχουν δικαστές εις τας Αθήνας», όταν εκδίδουν αποφάσεις που μας αρέσουν. Αλλά αν οι αποφάσεις δεν μας αρέσουν, τότε οι δικαστές αυτοί είναι σε διατεταγμένη υπηρεσία. Υπάρχουν σπουδαίοι και λαμπροί δημοσιογράφοι, όταν σας λιβανίζουν. Αν δεν σας λιβανίζουν, είναι αργυρώνητοι ή είναι ξεπουλημένοι ή είναι ταυτισμένοι. Αυτό είναι που δεν μπορείτε να ξεφύγετε, κύριε Ζαχαριάδη. Αυτή είναι η θεμελιακή αντίφαση μέσα στο ίδιο το σκεπτικό σας και στον ίδιο τον συλλογισμό σας που πηγαίνει βαθιά πίσω.

Και για να είμαστε και συνεννοημένοι, δεν ανατάσσεται αυτό με τη διαγραφή Πολάκη. Αυτό θέλει βαθιά αυτοκριτική και ουσιαστικά να εγκαταλείψετε το αριστεριστικό σας παρελθόν. Μεγάλο και ταυτοτικό ζήτημα για τον ΣΥΡΙΖΑ, απολύτως αδύνατον, δεν θέλετε να το κάνετε, δεν μπορείτε να το κάνετε.

Το σύνθημα το δικό μας, κύριε Ζαχαριάδη, ήταν και είναι πάντα σταθερό: Ελευθερία παντού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής και των άρθρων του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου Δυναμικού

Δημοσίου Τομέα - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».

Προχωρούμε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, εβδομήντα τέσσερα άρθρα, τρεις τροπολογίες, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις

Επί της αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 1 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 2 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 3 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 4 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 5 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 6 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 7 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 8 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 9 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 10 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 11 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 12 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 13 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 14 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 15 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 16 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 17 όπως τροπ. ΟΜΟΦΩΝΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜέΡΑ25: ΝΑΙ

Άρθρο 18 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 19 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: -

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 20 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 21 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 22 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 23 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 24 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 25 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 26 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 27 όπως τροπ. ΟΜΟΦΩΝΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 28 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 29 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 30 ως έχει ΟΜΟΦΩΝΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 31 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 32 ως έχει ΟΜΟΦΩΝΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 33 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 34 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 35 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 36 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 37 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 38 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 39 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Μέρα25: ΠΡΝ
Άρθρο 40 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Μέρα25: ΠΡΝ
Άρθρο 41 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
Μέρα25: ΟΧΙ
Άρθρο 42 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Μέρα25: ΝΑΙ
Άρθρο 43 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
Μέρα25: ΟΧΙ
Άρθρο 44 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Μέρα25: ΠΡΝ
Άρθρο 45 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Μέρα25: ΠΡΝ
Άρθρο 46 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Μέρα25: ΠΡΝ
Άρθρο 47 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Μέρα25: ΝΑΙ
Άρθρο 48 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Μέρα25: ΝΑΙ
Άρθρο 49 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 50 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΝΑΙ
Άρθρο 51 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 52 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 53 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 54 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 55 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 56 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 57 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 58 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 59 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: -
Άρθρο 71 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 72 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Άρθρο 73 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 74 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Υπ. τροπ. 1627/158 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Υπ. τροπ. 1628/159 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Βουλ. τροπ. 1622/154 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ
ΜέΡΑ25: ΝΑΙ
Ακροτελεύτιο άρθρο όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Επί του συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: -
Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ
ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

(Στο σημείο αυτό καταχωρίζεται έγγραφο του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστου Κατσώτη, σύμφωνα με το άρθρο 72Α του Κανονισμού της Βουλής, το οποίο

αφορά διευκρίνιση ψήφου επί του ακροτελεύτιου άρθρου του ψηφισθέντος νομοσχεδίου, το οποίο έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΨΗΦΟΥ

Αριθμ. Πρωτ.: 1052
Ημερομ. 01/03/2023

Αθήνα 01-03-2023

Βουλευτής ΚΑΤΣΟΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
Περιφέρεια Β3 ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΑΣ
Κόμμα Κ.Κ.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 72^Α του Κανονισμού της
Βουλής επιθυμώ να διευκρινίσω ότι η ψήφος μου στο.....
..... ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΟ ΑΡΘΡΟ - ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
είναι .... ΚΑΤΑ ..... και ότι εκ παραδρομής εψήφισα το αντίθετο.

Μετά τιμής
Ο/Η Βουλευτής
ΚΑΤΣΟΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Σύστημα Καινοτομίας στον δημόσιο τομέα - Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των αποκεντρωμένων διοικήσεων και για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 4 Ορισμοί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 5 Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα

Άρθρο 6 Ένταξη προτάσεων καινοτομίας στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα

Άρθρο 7 Προγράμματα Επιτάχυνσης Καινοτομίας και Εργαστήρια Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα

Άρθρο 8 Πληροφοριακό Σύστημα για την Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα

Άρθρο 9 Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα - Πιστοποίηση

Άρθρο 10 Βραβεία Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα

Άρθρο 11 Εθνικός Διαγωνισμός Πρωτοτύπων και Καινοτομίας

Άρθρο 12 Οργανικές μονάδες για την καινοτομία στο Υπουργείο Εσωτερικών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 13 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Β': ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 14 Σκοπός

Άρθρο 15 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 16 Προσωπικό αναπτυξιακών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση περ. στ' παρ. 5 άρθρου 2 ν. 4674/2020 και παρ. 3 άρθρου 15 ν. 4257/2014

Άρθρο 17 Εξατομικευμένη στήριξη και πρόβλεψη μέτρων σε εργαζομένους με αναπηρία στον δημόσιο τομέα

Άρθρο 18 Επέκταση της δυνατότητας ανακατανομής κενών θέσεων στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου

Άρθρο 19 Προσαρμογή άρθρου 20 ν. 4622/2019 στο νέο προσοντολόγιο - κλαδολόγιο του Δημοσίου - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 20 ν. 4622/2019

Άρθρο 20 Προγραμματισμός προσλήψεων ανθρώπινου δυναμικού δημόσιας διοίκησης - Αντικατάσταση άρθρου 51 ν. 4622/2019

Άρθρο 21 Πλήρωση θέσεων στην Α.Α.Δ.Ε. βάσει της υπό στοιχεία 1Γ/2022 προκήρυξης του Α.Σ.Ε.Π.

Άρθρο 22 Συμμετοχή επιτυχόντων πανελλήνιου γραπτού διαγωνισμού Α.Σ.Ε.Π. σε προκηρύξεις - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 8 του ν. 4765/2021

Άρθρο 23 Ανανεώσεις αποσπάσεων υπαλλήλων σε θέσεις Επιθεωρητών - Ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.)

Άρθρο 24 Πλήρωση θέσεων ιδιωτικού δικαίου στα γραφεία μονομελών οργάνων διοίκησης νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου

Άρθρο 25 Τοποθέτηση σε προσωποπαγείς θέσεις του ε-ΕΦΚΑ - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 104 του ν. 4764/2020

Άρθρο 26 Πίνακας προακτών δημοτικών αστυνομικών - Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 36 του ν. 5003/2022

Άρθρο 27 Δικαίωμα διορισμού στον δημόσιο τομέα εξαιτίας του σεισμού της 27ης.9.2021 στον Δήμο Μίνωα Πεδιάδος Κρήτης και των ακραίων πλημμυρικών φαινομένων της 15ης.10.2022 στον Δήμο Μαλεβιζίου

Άρθρο 28 Διάρκεια προσλήψεων ατόμων κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου με βάση τον πίνακα κατάταξης προσληπτέων μηχανικών της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. δυνάμει του άρθρου 131 του ν. 4714/2020 - Προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 8 του ν. 4915/2022

Άρθρο 29 Συνδικαλιστικές ελευθερίες και δικαιώματα δημοσίων υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 30 ν. 1264/1982

Άρθρο 30 Άδεια γονέων δημοσίων υπαλλήλων λόγω θανάτου τέκνου τους - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 50 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Άρθρο 31 Απονομή ηθικών αμοιβών σε δημοσious υπαλλήλους - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 62 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Άρθρο 32 Άδεια γονέων δημοτικών υπαλλήλων λόγω θανάτου τέκνου τους - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 57 ν. 3584/2007

Άρθρο 33 Σύσταση Μητρώου για Σωματεία Γενικού Σκοπού

Άρθρο 34 Συνυπηρέτηση τριτέκνων - πολυτέκνων - Προσθήκη άρθρου 11Α στον ν. 4440/2016

Άρθρο 35 Τελικές - Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 36 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Γ': ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 37 Σκοπός

Άρθρο 38 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. Α' ΚΑΙ Β' ΒΑΘΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Άρθρο 39 Βεβαίωση και είσπραξη εσόδων δήμων - Προσθήκη άρθρου 166Α στον ν. 3463/2006

Άρθρο 40 Δάνεια Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 176 ν. 3463/2006

Άρθρο 41 Μίσθωση από Ο.Τ.Α. α' βαθμού ακινήτων ιδιοκτησίας δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή Ν.Π.Δ.Δ. αυτών - Τροποποίηση άρθρου 194 ν. 3463/2006

Άρθρο 42 Ρυθμίσεις για τα έργα, τις μελέτες, τις προμήθειες και τις υπηρεσίες Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση άρθρου 209 ν. 3463/2006

Άρθρο 43 Χρόνος έκδοσης βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας - Τροποποίηση άρθρου 279 ν. 3463/2006

Άρθρο 44 Ρυθμίσεις για την αποδοχή μελετών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 72 ν. 3852/2010

Άρθρο 45 Προγραμματικές συμβάσεις - Τροποποίηση περ. α' παρ. 1 άρθρου 100 ν. 3852/2010

Άρθρο 46 Έλεγχος νομιμότητας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 225 ν. 3852/2010

Άρθρο 47 Προϋποθέσεις αναγνώρισης οικισμού ως δημοτικής κοινότητας - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 283 ν. 3852/2010

Άρθρο 48 Ειδική άδεια και αντιμισθία προέδρων δημοτικών συμβουλίων - Προσθήκη άρθρου 93Α στον ν. 3852/2010

Άρθρο 49 Επιχορήγηση δήμων και Δ.Ε.Υ.Α. για την εξόφληση δικαστικών και συναφών υποχρεώσεων

Άρθρο 50 Όμοιοι ή ομοειδείς δαπάνες - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4071/2012

Άρθρο 51 Αποκατάσταση κοινόχρηστου χώρου από αυθαίρετη κατάληψη και προσωρινή αφαίρεση άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου, σε περίπτωση καθ' υποτροπήν αυθαίρετης χρήσης από τον δικαιούχο - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 13 από 20.10.1958 βασικού διατάγματος.

Άρθρο 52 Διοίκηση Νοσοκομείων Εθνικού Συστήματος Υγείας

- Προσθήκη περ. στ' στην παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3329/2005
 Άρθρο 53 Ρυθμίσεις σχετικά με τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε δήμο ή στην ΕΤΑΔ Α.Ε. από λιμενική αρχή κατά την παρ. 2 του άρθρου 17 του π.δ. 71/2020

Άρθρο 54 Αδειοδότηση Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 66ΚΣΤ ν. 4939/2022

Άρθρο 55 Παράταση διάρκειας προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ»

Άρθρο 56 Εισφορές Ο.Τ.Α. α' βαθμού υπέρ ΦΟ.Δ.Σ.Α. και διαδικασίες είσπραξης - Τροποποίηση άρθρου 239 ν. 4555/2018

Άρθρο 57 Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 64 ν. 4954/2022

Άρθρο 58 Κωλύματα εκλογιμότητας όσων έχουν παυθεί από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 10 και παρ. 3 άρθρου 48 ν. 4804/2021

Άρθρο 59 Εκλογές δημοτικών αρχών - Κατάρτιση συνδυασμών - Υποβολή υποψηφιοτήτων - Τροποποίηση παρ. 1 και 11 άρθρου 15 ν. 4804/2021

Άρθρο 60 Αρμοδιότητες Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης

Άρθρο 61 Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας σε Ο.Τ.Α. για μεταβίβαση ακινήτου λόγω αναγκαστικής προσκύρωσης στο πλαίσιο της εφαρμογής πολεοδομικών σχεδίων

Άρθρο 62 Δωρεάν παραχώρηση κατά χρήση έργων λιμενικών υποδομών ποταμού Μεσογιάς στον Δήμο Νότιας Κέρκυρας

Άρθρο 63 Εγκαταστάσεις Συνοριακής Διάβασης Πρεσπών

Άρθρο 64 Επείγουσες ρυθμίσεις για τη μεταφορά των μαθητών και τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων μεταφοράς μαθητών - Τροποποίηση άρθρων 391 ν. 4957/2022 και άρθρου 188 ν. 4972/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΖΩΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

Άρθρο 65 Προσθήκη του Εργαστηρίου Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού Ζώων Συντροφιάς (ΕΦΑΓΥΖΣ) του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ) ως χρήστη του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ) - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 4 ν. 4830/2021

Άρθρο 66 Παράβολο για λήψη γενετικού υλικού από ζώα συντροφιάς - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 4830/2021

Άρθρο 67 Ρυθμίσεις για τους σκύλους εργασίας του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και των διωκτικών υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων - Τροποποίηση άρθρων 2, 3, 4, 5, 8, 9 και 16 ν. 4830/2021

Άρθρο 68 Υπεύθυνος διαχείρισης και φροντίδας του ζώου συντροφιάς ή ζώου άλλης κατηγορίας κατά τη διάρκεια παραμονής του σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 33 ν. 4830/2021

Άρθρο 69 Διόρθωση περιγραφών παραβάσεων - Ρυθμίσεις για τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των προδιαγραφών λειτουργίας καταφυγίων ζώων συντροφιάς των άρθρων 28 και 29 ν. 4830/2021 - Τροποποίηση περ. 12 και 13 παρ. 1 και παρ. 9 άρθρου 35 ν. 4830/2021

Άρθρο 70 Ρυθμίσεις για τη σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης και την ανάδειξη των μελών της - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 39 ν. 4830/2021

Άρθρο 71 Παράταση προθεσμιών για το ΕΜΖΣ και τα Υπομητρώα του και για την υποχρέωση στείρωσης ή αποστολής δείγματος γενετικού υλικού - Τροποποίηση παρ. 7, 8 και 9 και προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 46 του ν. 4830/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 72 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 73 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Δ': ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 74 Προσθήκη πόρου χρηματοδότησης του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Φυσικής του Στερεού Φλοιού της Γης - Προσθήκη περ. ι) στην παρ. 2 του άρθρου 13 του π.δ. 322/1994

Άρθρο 75 Επιτρεπόμενος αριθμός χρήσης πολιτικών γραφείων υποψηφίων βουλευτών κατά την προεκλογική περίοδο - Τροποποίηση περ. εγ' παρ. 1 άρθρου 18 π.δ. 15/2022

Άρθρο 76 Προθεσμία ανακήρυξης εκλογικών συνδυασμών Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 35 π.δ. 26/2012

Άρθρο 77 Προσωπικό του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι»

Άρθρο 78 Ανασύνταξη πινάκων διοριστέων προκήρυξης 2Κ/2019 - Συμμόρφωση με δικαστική απόφαση

Άρθρο 79 Παράταση διάρκειας συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από τις πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2021

Άρθρο 80 Ειδική άδεια δημοσίων και δημοτικών υπαλλήλων εξαιτίας δυσμενών καιρικών συνθηκών - Τροποποίηση άρθρου 50 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007) και άρθρου 57 Κώδικα Κατάστασης Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007)

Άρθρο 81 Καταβολή επιδόματος ευθύνης Συμβούλου Ακεραιότητας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 29 ν. 4795/2021

Άρθρο 82 Μετάταξη σε θέση ανώτερης κατηγορίας υπαλλήλων κλάδου Τηλεφωνητών - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 16 ν. 1586/1986

Άρθρο 83 Κάλυψη θέσεων προϊσταμένων Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.)

Άρθρο 84 Μετάθεση σε παραμεθόρια περιοχή - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 42 ν. 3536/2007

Άρθρο 85 Διοίκηση Νοσοκομίων Εθνικού Συστήματος Υγείας - Ενιαίων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 2 ν. 4052/2012

Άρθρο 86 Διόρθωση παροράματος ως προς τις Υπηρεσίες Δόμησης - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 97Α ν. 3852/2010

Άρθρο 87 Σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης συντήρησης και δοκιμαστικής λειτουργίας του Μετρό Θεσσαλονίκης

Άρθρο 88 Διαδικασία υποβολής και περιεχόμενο πρότυπης πρότασης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 7 ν. 4903/2022

ΜΕΡΟΣ Ε': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 89 Ποσό ειδικής εισφοράς ανά θερμική μεγαβατώρα υπέρ Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 62 ν. 4986/2022

Άρθρο 90 Αντιστάθμιση κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 58Γ ν. 4001/2011

Άρθρο 91 Εφαρμογή Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων από τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 40 ν. 4994/2022

Άρθρο 92 Εφαρμογή του Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγορών Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας σε συμβάσεις φυσικής παράδοσης πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 12Α ν. 4425/2016

Άρθρο 93 Περιορισμός επιδότησης καταναλωτών που έχουν συνάψει συμβάσεις φυσικής παράδοσης ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτουν στην παρ. 3Α του ν. 4425/2016 - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου εξηκοστού πρώτου ν. 4839/2021

Άρθρο 94 Πρόγραμμα Παραγωγικών Επενδύσεων Πράσινης Οικονομίας («Produs-E Green»)

Άρθρο 95 Πρόγραμμα επιδότησης αντικατάστασης οικιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού χρήσης με ηλιοθερμικά συστήματα

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 96 Έναρξη ισχύος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι ο συντονισμός και η υποστήριξη των φορέων της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 18 του ν. 4622/2019 (Α' 133), των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που εποπτεύονται από αυτούς, καθώς και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού και των Ν.Π.Δ.Δ. τους, για τον σχεδιασμό πρωτοτύπων της περ. β' του άρθρου 4 του παρόντος και την ανάπτυξη καινοτομιών, ώστε να παρέχονται αποτελεσματικές δημόσιες υπηρεσίες στους πολίτες που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας.

Άρθρο 2 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

- α) η θέσπιση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα, των Προγραμμάτων Επιτάχυνσης Καινοτομίας και των Εργασιών Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα, των Βραβείων Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα, καθώς και του Εθνικού διαγωνισμού Πρωτοτύπων και Καινοτομίας,
- β) η ανάπτυξη πληροφοριακού συστήματος για την καινοτομία,
- γ) η λειτουργία του Αποθετηρίου Πρακτικών Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 3 **Πεδίο εφαρμογής**

Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται στους φορείς της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 18 του ν. 4622/2019 (Α' 133), τα Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύονται από αυτούς, καθώς και στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και τα Ν.Π.Δ.Δ. τους.

Άρθρο 4 **Ορισμοί**

Για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «Καινοτομία»: η ανάπτυξη και υλοποίηση μιας νέας ή βελτιωμένης διαδικασίας, ενός νέου ή βελτιωμένου προϊόντος ή υπηρεσίας που διαφέρουν σημαντικά από προηγούμενη διαδικασία, προϊόν ή υπηρεσία και αα) γίνονται διαθέσιμα σε πιθανούς χρήστες, όπως τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), όταν μια καινοτομία αφορά στη βελτίωση μιας εσωτερικής διαδικασίας, τις δημόσιες οργανώσεις υπό την έννοια του άρθρου 10 του π.δ. 133/2017 (Α' 161), όταν μια καινοτομία επιδρά στη λειτουργία μιας άλλης δημόσιας οργάνωσης και τους πολίτες ή τις επιχειρήσεις ή αβ) τίθενται σε λειτουργία, και τα οποία δημιουργούν προστιθέμενη αξία για τη δημόσια οργάνωση, τη δημόσια διοίκηση, τους χρήστες των καινοτομιών και την κοινωνία γενικότερα.
- β) «Πρωτότυπο»: η ανάπτυξη ενός αυθεντικού μοντέλου που βασίζεται σε μια ιδέα, στο οποίο ενσωματώνονται όλα τα τεχνικά χαρακτηριστικά και τα αναμενόμενα αποτελέσματα της προτεινόμενης καινοτομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ** **ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ**

Άρθρο 5 **Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την** **Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα**

1. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα (εφεξής Ε.Σ.Δ.Κ.) περιλαμβάνει οριζόντιες δράσεις, παρεμβάσεις και πρωτότυπα έργα και καταρτίζεται από τη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουρ-

γείου Εσωτερικών, η οποία ορίζεται Συντονιστής του Συστήματος Καινοτομίας. Η Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων είναι αρμόδιες για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των δράσεων, του απολογισμού, της αξιολόγησης, της επικαιροποίησης και του ανασχεδιασμού του Ε.Σ.Δ.Κ., καθώς και για τον συντονισμό των ενεργειών για την υλοποίησή του με τη συνεργασία των συναρμόδιων φορέων. Για την κατάρτιση του Ε.Σ.Δ.Κ. λαμβάνονται υπόψη κείμενα εθνικών στρατηγικών σε άλλα θεματικά αντικείμενα, καλές πρακτικές σε υπερεθνικό επίπεδο στον τομέα της καινοτομίας του δημόσιου τομέα, καθώς και έργα ή δράσεις που περιλαμβάνονται στα Ετήσια Σχέδια Δράσης των φορέων του άρθρου 3.

2. Το Ε.Σ.Δ.Κ. είναι διετές και καταρτίζεται και επικαιροποιείται κατά το τελευταίο τρίμηνο του προηγούμενου έτους από το έτος υλοποίησης. Το Ε.Σ.Δ.Κ. εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό της διαδικασίας εκπόνησης και επικαιροποίησης του Ε.Σ.Δ.Κ. δύναται να συστήνεται στο Υπουργείο Εσωτερικών Ομάδα Καινοτομίας με τη συμμετοχή στελεχών της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

4. Οι φορείς του άρθρου 3 που συμμετέχουν στην υλοποίηση δράσεων και έργων τα οποία έχουν συμπεριληφθεί στο Ε.Σ.Δ.Κ. υποχρεούνται να τα εντάσσουν στις στρατηγικές επιλογές, τις δράσεις και τους στόχους των Σχεδίων Δράσης που καταρτίζουν.

5. Τα Βραβεία Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα του άρθρου 10 και ο Εθνικός Διαγωνισμός Πρωτοτύπων και Καινοτομίας του άρθρου 11 εντάσσονται ως οριζόντιες δράσεις στο Ε.Σ.Δ.Κ..

6. Στο πλαίσιο συμμετοχής των φορέων του άρθρου 3 στο Ε.Σ.Δ.Κ. η υποβολή προτάσεων καινοτομίας από αυτούς ορίζεται ως υποχρεωτικός στόχος της κατηγορίας β) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4940/2022 (Α' 112) για κάθε προϊστάμενο, αναφορικά με την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία της οργανικής του μονάδας.

Άρθρο 6 **Ένταξη προτάσεων καινοτομίας στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης** **για την Καινοτομία στον Δημόσιο Τομέα**

1. Για την ένταξη προτάσεων στο Ε.Σ.Δ.Κ., η Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών πρόσκληση το πρώτο τρίμηνο του τελευταίου έτους εφαρμογής του Ε.Σ.Δ.Κ., με την οποία καθορίζονται τα πεδία προτεραιότητας για την υποβολή προτάσεων καινοτομίας, η διαδικασία και ο τρόπος υποβολής τους, οι όροι, τα κριτήρια και η διαδικασία αξιολόγησής τους.

2. Οι φορείς του άρθρου 3 σχεδιάζουν προτάσεις καινοτομίας σύμφωνα με τον Οδηγό Καινοτομίας της παρ. 5 και τις υποβάλλουν προς αξιολόγηση στη Διεύθυνση Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα του άρθρου 12.

3. Η Διεύθυνση Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα του άρθρου 12 αξιολογεί τις προτάσεις σύμφωνα με τον Οδηγό Καινοτομίας της παρ. 5 και την πρόσκληση της παρ. 1 και εισηγείται στον Συντονιστή του Συστήματος Καινοτομίας, προκειμένου ο τελευταίος να αποφασίσει για την ένταξή τους ή μη στο Ε.Σ.Δ.Κ..

4. Οι προτάσεις καινοτομίας που εντάσσονται στο Ε.Σ.Δ.Κ. σύμφωνα με το παρόν συνιστούν πρωτότυπα έργα και υπάγονται στο Πρόγραμμα Επιτάχυνσης Καινοτομίας του άρθρου 7.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών εκδίδεται Οδηγός Καινοτομίας που συνιστά υπόδειγμα και περιλαμβάνει τις κατευθυντήριες γραμμές για τον σχεδιασμό και την υποβολή προτάσεων καινοτομίας από τους φορείς του άρθρου 3, με απώτερο στόχο την ένταξή τους στο Ε.Σ.Δ.Κ..

Άρθρο 7 **Προγράμματα Επιτάχυνσης Καινοτομίας και** **Εργαστήρια Καινοτομίας Δημόσιου Τομέα**

1. Για την άμεση ανάπτυξη των πρωτοτύπων που εντάσσονται στο Ε.Σ.Δ.Κ. και την κατά προτεραιότητα υλοποίησή τους εφαρμόζονται Προγράμματα Επιτάχυνσης Καινοτομίας.

2. Για τη διάδοση της καινοτομίας στον δημόσιο τομέα και την επίτευξη συνεργασίας μεταξύ τόσο των φορέων του άρθρου 3 όσο και μεταξύ τμημάτων/οργανικών μονάδων εντός του ίδιου φορέα, υλοποιούνται Εργαστήρια Καινοτομίας.

3. Τα Προγράμματα και τα Εργαστήρια των παρ. 1 και 2 υλοποιούνται από το Ινστιτούτο Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Καινοτομίας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με τις οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα.

Άρθρο 8 **Πληροφοριακό Σύστημα για την Καινοτομία** **στον Δημόσιο Τομέα**

Στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα αναπτύσσεται πληροφοριακό σύστημα με την ονομασία «Κεντρικό Σύστημα Διαχείρισης Γνώσης και Ανοικτής Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα», το οποίο διαλειτουργεί με το Ψηφιακό Αποθετήριο Διοικητικής Γνώσης του Ινστιτούτου Τεκμηρίωσης Έρευνας και Καινοτομίας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, προκειμένου να υποστηρίζει το Σύστημα Καινοτομίας.

Άρθρο 9 **Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας** **Δημόσιου Τομέα - Πιστοποίηση**

1. Το Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα αποτελεί ψηφιακή βιβλιοθήκη που αναπτύσσεται εντός του Πληροφοριακού Συστήματος του άρθρου 8, με σκοπό τη συγκέντρωση και διαμοίραση της γνώσης των καλών πρακτικών καινοτομίας που εφαρμόζουν οι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως ορίζονται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

2. Οι καλές πρακτικές καινοτομίας εντάσσονται στο Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα εφόσον πιστοποιηθούν από τη Διεύθυνση Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών κατόπιν αξιολόγησής τους.

3. Οι πιστοποιημένες καινοτομίες του Αποθετηρίου Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα αναγνωρίζονται ως καλές καινοτόμες πρακτικές για τη δημόσια διοίκηση και μπορούν να συμμετέχουν με ειδική σήμανση σε εθνικούς και διεθνείς διαγωνισμούς.

Άρθρο 10 **Βραβεία Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα**

1. Θεσπίζονται τα Βραβεία Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα που διοργανώνονται από το Υπουργείο Εσωτερικών ανά διετία με σκοπό τη βράβευση διακεκριμένων καινοτομιών.

2. Στα Βραβεία Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα συμμετέχουν οι φορείς του άρθρου 3 για τις καινοτομίες που έχουν ενταχθεί στο Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα του άρθρου 9 μέχρι δύο (2) έτη πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των βραβείων και έως έναν (1) μήνα πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των βραβείων.

3. Η διαδικασία συμμετοχής στα Βραβεία Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα, η σύνθεση της ομάδας αξιολογητών και τα κριτήρια βράβευσης καθορίζονται με πρόσκληση της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα.

Άρθρο 11 **Εθνικός Διαγωνισμός Πρωτοτύπων και Καινοτομίας**

1. Θεσπίζεται Εθνικός Διαγωνισμός Πρωτοτύπων και Καινοτομίας με σκοπό την ανάδειξη πρωτοτύπων σε σημαντικά πεδία της δημόσιας διακυβέρνησης.

2. Στον Εθνικό Διαγωνισμό Πρωτοτύπων και Καινοτομίας μπορούν να συμμετέχουν δημόσιοι υπάλληλοι από τους φορείς του

άρθρου 3, μεμονωμένα ή σε ομάδες.

3. Η διαδικασία συμμετοχής στον Εθνικό Διαγωνισμό Πρωτοτύπων και Καινοτομίας και τα κριτήρια βράβευσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διεξαγωγή του καθορίζονται με πρόσκληση της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα.

4. Τα πρωτότυπα που βραβεύονται από τον Εθνικό Διαγωνισμό Πρωτοτύπων και Καινοτομίας, συγκεντρώνονται στο πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 8 και δύναται να ενταχθούν στο Ε.Σ.Δ.Κ. με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα.

Άρθρο 12 **Οργανικές μονάδες για την καινοτομία** **στο Υπουργείο Εσωτερικών**

Στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Οργανώσεων της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών λειτουργεί Διεύθυνση Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα, στην οποία υπάγονται τα εξής Τμήματα:

- α) Τμήμα Παρατηρητηρίου Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα,
- β) Τμήμα Προγραμματισμού και Αξιολόγησης Καινοτόμων Έργων και
- γ) Τμήμα Ανάπτυξης, Διαχείρισης και Παρακολούθησης Καινοτομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 13 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών συστήνεται και συγκροτείται στο Υπουργείο Εσωτερικών η Ομάδα Καινοτομίας της παρ. 3 του άρθρου 5. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη σύνθεση, τη λειτουργία, τις αρμοδιότητες της Ομάδας Καινοτομίας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την αποτελεσματική άσκηση του έργου της.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη χρηματοδότηση του Ε.Σ.Δ.Κ. του άρθρου 5.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία χρηματοδότησης των έργων που εντάσσονται σε πρόγραμμα επιτάχυνσης καινοτομίας του άρθρου 7.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται η λειτουργία των εργαστηρίων καινοτομίας δημοσίου τομέα του άρθρου 7.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την ανάπτυξη και τη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος του άρθρου 8.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται η διαδικασία αξιολόγησης και πιστοποίησης των πρακτικών καινοτομίας που αναρτώνται στο Αποθετήριο Πρακτικών Καινοτομίας Δημοσίου Τομέα του άρθρου 9.

7. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133), συστήνονται οι οργανικές μονάδες του άρθρου 12 και καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους.

ΜΕΡΟΣ Β' **ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ** **ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ** **ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Άρθρο 14 **Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 15 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα και, ιδίως:

- α) η εξατομικευμένη στήριξη εργαζομένων με αναπηρία στον δημόσιο τομέα,
- β) η ανακατανομή κενών θέσεων σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου,
- γ) ο προγραμματισμός προσλήψεων ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου τομέα,
- δ) η στελέχωση της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) στο πλαίσιο της υπό στοιχεία 1Γ/2022 προκήρυξης του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.),
- δ) η συμμετοχή επιτυχόντων στον γραπτό διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. όταν αυτός διενεργείται σε δύο διακριτά στάδια,
- ε) η διευθέτηση ζητημάτων αποσπάσεων στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.),
- στ) η παροχή άδειας σε γονείς δημόσιους και δημοτικούς υπαλλήλους λόγω θανάτου τέκνου τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΝ-** **ΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ**

Άρθρο 16 **Προσωπικό αναπτυξιακών Οργανισμών Τοπικής** **Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση περ. στ' παρ. 5 άρθρου 2 ν.** **4674/2020 και παρ. 3 άρθρου 15 ν. 4257/2014**

1. Το τέταρτο εδάφιο της περ. στ' της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) τροποποιείται, ώστε να περιλαμβάνεται στη ρύθμιση και το σύνολο των υποκείμενων οργανικών μονάδων των Διευθύνσεων των αναπτυξιακών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και η περ. στ' διαμορφώνεται ως εξής:

«στ. Ο γενικός διευθυντής και ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η θητεία τους ακολουθεί τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου και μπορεί να ανανεώνεται. Ως προϊστάμενοι Διευθύνσεων Τεχνικών Υπηρεσιών ορίζονται πτυχιούχοι μηχανικοί πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης με ελάχιστη προϋπηρεσία πέντε (5) ετών στο γνωστικό τους αντικείμενο. Με όμοια απόφαση, ορίζονται οι προϊστάμενοι των λοιπών Διευθύνσεων, καθώς και οι προϊστάμενοι των υποκείμενων οργανικών μονάδων του συνόλου των Διευθύνσεων, όπως προβλέπονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Κ.Ε.Υ.). Στις θέσεις ευθύνης των προηγούμενων εδαφίων δύναται να ορίζονται υπάλληλοι που έχουν μετακινηθεί ή αποσπασθεί στον αναπτυξιακό οργανισμό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. ε'».

2. α) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 4257/2014 (Α' 93) τροποποιείται ως προς την καταβολή του επιδόματος θέσης ευθύνης και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με την απόφαση μετακίνησης καθορίζεται ο φορέας καταβολής των αποδοχών του προσωπικού που μετακινείται. Σε περίπτωση που ο δήμος καθορίζεται ως φορέας καταβολής των αποδοχών του μετακινούμενου υπαλλήλου, σύμφωνα με την απόφαση του πρώτου εδαφίου, ο δήμος καταβάλλει το σύνολο των αποδοχών του κάθε μετακινούμενου υπαλλήλου, περιλαμβανομένου και του επιδόματος σε θέση ευθύνης της περ. στ' της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53).»

β) Το επίδομα θέσης ευθύνης της περ. α) καταβάλλεται από τον δήμο και στους υπαλλήλους, που έχουν ήδη μετακινηθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, και για όσον χρόνο κατέχουν τη θέση ευθύνης, με φορέα καταβολής των αποδοχών τους τον δήμο και ασκούν καθήκοντα προϊσταμένου, από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων τους.

Άρθρο 17 **Εξατομικευμένη στήριξη και πρόβλεψη μέτρων** **σε εργαζομένους με αναπηρία στον δημόσιο τομέα**

Τα άτομα με αναπηρία που είναι μόνιμοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), και αντιμετωπίζουν κινητικά προβλήματα ή είναι τυφλά ή άτομα με προβλήματα όρασης ή άτομα κωφά ή βαρήκοα, κατά τη διάρκεια υπηρεσιακών αποστολών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, συνοδεύονται από εξειδικευμένο προσωπικό βοηθό. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος κάλυψης της δαπάνης για τον προσωπικό βοηθό του πρώτου εδαφίου, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την καταβολή της.

Άρθρο 18 **Επέκταση της δυνατότητας ανακατανομής κενών** **θέσεων στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου**

Οι κενές θέσεις προσωπικού των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, η οργάνωση και η λειτουργία των οποίων ρυθμίζονται από οργανισμό ή κανονισμό που τίθεται σε ισχύ με προεδρικό διάταγμα, μπορεί να ανακατανέμονται σε κατηγορίες, κλάδους και ειδικότητες με κοινή απόφαση του Γενικού Γραμματέα του αρμόδιου για τη δημόσια διοίκηση Υπουργείου και του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου που εποπτεύει το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.

Άρθρο 19 **Προσαρμογή άρθρου 20 ν. 4622/2019 στο νέο** **προσωντολόγιο - κλαδολόγιο του Δημοσίου -** **Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 20 ν. 4622/2019**

Η παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133) τροποποιείται: α) στο πρώτο εδάφιο με αναφορά και στην περίπτωση της εισήγησης του προϊσταμένου αυτοτελούς τμήματος, β) στο δεύτερο εδάφιο με την προσθήκη αναφοράς σε ειδικότητες ως προς την κατανομή των κενών θέσεων προσωπικού και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η κατανομή των θέσεων προσωπικού ανά εργασιακή σχέση, κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα σε οργανικές μονάδες και η τοποθέτηση των υπαλλήλων διενεργείται με απόφαση του οικείου Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου ή του αρμόδιου οργάνου διοίκησης, μετά από εισήγηση των προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης ή αυτοτελούς τμήματος, με βάση την αποστολή κάθε οργανικής μονάδας και τις ανάγκες της υπηρεσίας. Οι κενές θέσεις προσωπικού μπορεί να ανακατανέμονται σε εργασιακές σχέσεις, κατηγορίες, κλάδους και ειδικότητες με κοινή απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του αρμόδιου για τη δημόσια διοίκηση Υπουργείου και του οικείου Υπηρεσιακού Γραμματέα, στο πλαίσιο της αποτελεσματικής λειτουργίας της υπηρεσίας.»

Άρθρο 20 **Προγραμματισμός προσλήψεων ανθρώπινου δυναμικού δη-** **μόσιας διοίκησης - Αντικατάσταση άρθρου 51** **ν. 4622/2019**

Το άρθρο 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 51 **Ετήσιος προγραμματισμός ανθρώπινου** **δυναμικού του δημόσιου τομέα**

1. Προσλήψεις του πάσης φύσεως τακτικού προσωπικού των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθώς και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα που δεν περιλαμβάνονται στη Γενική Κυβέρνηση, όπως αυτή ορίζεται στο ανωτέρω άρθρο, διενεργούνται βάσει

ετήσιου προγραμματισμού. Σε κάθε περίπτωση, δεν περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος η Βουλή των Ελλήνων.

2. Για την έγκριση οποιουδήποτε αιτήματος πρόσληψης τακτικού προσωπικού από τους φορείς της παρ. 1, απαιτείται η προηγούμενη ανάρτηση της οικείας κενής θέσης στο Ψηφιακό Οργανόγραμμα του άρθρου 16 του ν. 4440/2016 (Α' 224).

3. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που είναι αντικειμενικά αδύνατον να πληρωθούν οι προϋποθέσεις της παρ. 2, είναι δυνατή η έγκριση του αιτήματος με κοινή απόφαση των αρμόδιων υπουργών για θέματα δημόσιας διοίκησης και προϋπολογισμού, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που συνοδεύεται από: α) βεβαίωση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για την ύπαρξη των αναγκαίων πιστώσεων στον Τακτικό Προϋπολογισμό, για δαπάνες που βαρύνουν απευθείας τις πιστώσεις των παροχών σε εργαζομένους του Τακτικού Προϋπολογισμού ή β) από έγγραφο παροχής απόψεων για τον τρόπο κάλυψης της δαπάνης από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, που συνοδεύεται από εισήγηση του αρμόδιου προϊσταμένου των οικονομικών υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4270/2014, για τον τρόπο κάλυψης δαπάνης, για δαπάνες που δεν βαρύνουν απευθείας τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

4. Μέχρι το τέλος του μηνός Μαΐου κάθε έτους, τα αρμόδια Υπουργεία καταρτίζουν, λαμβάνοντας υπόψη τον πολυετή προγραμματισμό του άρθρου 3 του ν. 4590/2019 (Α' 17), καταστάσεις με το τακτικό προσωπικό που αιτούνται να εγκριθεί προς πρόσληψη για το επόμενο έτος, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, στο πλαίσιο των προσχεδίων δράσης τους. Στις καταστάσεις του πρώτου εδαφίου συμπεριλαμβάνεται και το προσωπικό για τους εποπτευόμενους από αυτά φορείς, καθώς και τις οικείες ανεξάρτητες αρχές. Για τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και τους εποπτευόμενους φορείς αυτών συντάσσεται χωριστό ετήσιο αίτημα, το οποίο υποβάλλεται από το αρμόδιο για τους Ο.Τ.Α. Υπουργείο, στο Υπουργείο που είναι αρμόδιο για τα θέματα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού του δημοσίου. Τα αιτήματα κάθε Υπουργείου συνοδεύονται από συνοπτική έκθεση που περιλαμβάνει:

(α) Τεκμηρίωση αναγκαιότητας, για την πρόσληψη του προσωπικού, βάσει των στρατηγικών προτεραιοτήτων και αναγκών του, στην οποία συνεκτιμάται η προσκόμιση από τον φορέα πιστοποιητικού ορθής και ολοκληρωμένης εφαρμογής του Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης (Κ.Π.Α.),

(β) τον αριθμό των κενών θέσεων του φορέα,

(γ) το ύψος της ετήσιας προκαλούμενης δαπάνης για την πρόσληψη και τον τρόπο κάλυψης αυτής,

(δ) τις ανάγκες που καλύπτονται από τη διαδικασία της κινητικότητας και

(ε) τον αριθμό των προσλήψεων που πραγματοποιήθηκαν σε συμμόρφωση προς δικαστικές αποφάσεις.

5. Το αρμόδιο για θέματα ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου τομέα Υπουργείο, σε συνεργασία με το αρμόδιο για θέματα προϋπολογισμού Υπουργείο, λαμβάνοντας υπόψη τα αιτήματα των φορέων, σε συνδυασμό με τις στρατηγικές προτεραιότητες για τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, διαμορφώνουν τον ετήσιο προγραμματισμό για τις προσλήψεις του επόμενου έτους.

6. Κατόπιν, το σχέδιο αυτό αποστέλλεται μέχρι το τέλος Ιουλίου στην Προεδρία της Κυβέρνησης ως μέρος του Προσχεδίου Δράσης του Υπουργείου που είναι αρμόδιο για τα θέματα ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου τομέα και εγκρίνεται από το τακτικό Υπουργικό Συμβούλιο Σεπτεμβρίου στο πλαίσιο έγκρισης του ενοποιημένου προγράμματος κυβερνητικής πολιτικής.

7. Μετά τη γνωστοποίηση του ετήσιου προγραμματισμού για τις προσλήψεις του επόμενου έτους από το αρμόδιο για θέματα ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου τομέα Υπουργείο, οι λοιποί φορείς της Γενικής Κυβέρνησης εντάσσουν την προκαλούμενη από αυτές δαπάνη στον προϋπολογισμό του επόμενου οικονομικού έτους. Για τις προσλήψεις τακτικού προσωπικού που βαρύνουν απευθείας τον Τακτικό Προϋπολογισμό, προβλέπονται σχετικές πιστώσεις στον οικείο κωδικό του Υπουργείου Οικονομικών.

8. Κατ' εξαίρεση, προσλήψεις τακτικού προσωπικού που δεν έχουν ενταχθεί στον ετήσιο προγραμματισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εγκρίνονται με κοινή απόφαση των αρ-

μόδιων υπουργών για θέματα ανθρώπινου δυναμικού δημόσιου τομέα και προϋπολογισμού, εφόσον έχουν όλως έκτακτο και κατεπείγοντα χαρακτήρα, και συνοδεύονται από ειδικά αιτιολογημένο αίτημα του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθώς και από: α) βεβαίωση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για την ύπαρξη των αναγκαίων πιστώσεων στον Τακτικό Προϋπολογισμό, για δαπάνες που βαρύνουν απευθείας τις πιστώσεις των παροχών σε εργαζομένους του Τακτικού Προϋπολογισμού ή β) από έγγραφο παροχής απόψεων για τον τρόπο κάλυψης της δαπάνης από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, που συνοδεύεται από εισήγηση του αρμόδιου προϊσταμένου των οικονομικών υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4270/2014 για τον τρόπο κάλυψης δαπάνης, για δαπάνες που δεν βαρύνουν απευθείας τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

9. Προσλήψεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, συμπεριλαμβανομένου και του εποχικού προσωπικού, ή σύμβασης μίσθωσης έργου ή προσωπικού ωριαίας αποζημίωσης των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή οριοθετείται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, πραγματοποιούνται βάσει ετήσιου προγραμματισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

10. Ο μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός προσλήψεων του προσωπικού της παρ. 9 εκάστου έτους εγκρίνεται από το τακτικό Υπουργικό Συμβούλιο του μηνός Σεπτεμβρίου του προηγούμενου έτους. Στον ως άνω μέγιστο αριθμό προσλήψεων περιλαμβάνονται και αιτήματα παράτασης ή ανανέωσης της διάρκειας συμβάσεων ανά φορέα. Η κατανομή των ως άνω προσλήψεων ανά Υπουργείο διενεργείται με κοινή απόφαση των αρμόδιων υπουργών για θέματα δημόσιας διοίκησης και προϋπολογισμού, με την οποία εγκρίνεται και ο αντίστοιχος αριθμός προσλήψεων προσωπικού βάσει του προγραμματισμού της παρ. 9. Τα αιτήματα των προσλήψεων συνοδεύονται από βεβαίωση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους: α) για την ύπαρξη των αναγκαίων πιστώσεων στον Τακτικό Προϋπολογισμό για δαπάνες που βαρύνουν απευθείας τις πιστώσεις των παροχών σε εργαζομένους του Τακτικού Προϋπολογισμού ή β) από έγγραφο παροχής απόψεων για τον τρόπο κάλυψης της δαπάνης από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, που συνοδεύεται από εισήγηση του αρμόδιου προϊσταμένου των οικονομικών υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4270/2014 για τον τρόπο κάλυψης δαπάνης για δαπάνες που δεν βαρύνουν απευθείας τον Τακτικό Προϋπολογισμό.»

Άρθρο 21

Πλήρωση θέσεων στην Α.Α.Δ.Ε. βάσει της υπό στοιχεία 1Γ/2022 προκήρυξης του Α.Σ.Ε.Π.

Ειδικά για την υπό στοιχεία 1Γ/2022 προκήρυξη του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π. 9/2022) για την πλήρωση συνολικά οκτακοσίων είκοσι δύο (822) θέσεων μόνιμου προσωπικού Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με γραπτό διαγωνισμό στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4765/2021 (Α' 6), είναι δυνατή η πλήρωση των κενών θέσεων που τυχόν προκύπτουν μετά την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων, με υποψηφίους του εν λόγω διαγωνισμού κατά τη φθίνουσα σειρά της βαθμολογίας τους, εφόσον το άθροισμα της σταθμισμένης βαθμολογίας που συγκέντρωσε ο υποψήφιος στα επιμέρους μαθήματα είναι τουλάχιστον πενήντα (50) μονάδες, ανεξάρτητα από τη βαθμολογία σε καθένα από αυτά. Η σχετική διαδικασία ξεκινά με αίτημα της Α.Α.Δ.Ε. προς το Α.Σ.Ε.Π., το οποίο υποβάλλεται εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση των οριστικών αποτελεσμάτων.

Άρθρο 22

Συμμετοχή επιτυχόντων πανελλήνιου γραπτού διαγωνισμού Α.Σ.Ε.Π. σε προκηρύξεις - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 8 του ν. 4765/2021

Στο άρθρο 8 του ν. 4765/2021 (Α' 6) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Σε περίπτωση διεξαγωγής του πανελλήνιου γραπτού δια-

γωνισμού σε δύο στάδια, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3, οι επιτυχόντες του πρώτου σταδίου δύνανται να μετέχουν στο δεύτερο στάδιο για την πλήρωση θέσεων αντίστοιχων ή συναφών κλάδων και ειδικοτήτων με τους περιλαμβανόμενους στην πρόσκληση - προκήρυξη του πρώτου σταδίου, σε φορείς της παρ. 1 του άρθρου 2, εφόσον διαθέτουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα, καθώς και για την πλήρωση θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού, με την προϋπόθεση ότι κατέχουν την ανά γνωστικό αντικείμενο απαιτούμενη εξειδίκευση.»

Άρθρο 23

Ανανεώσεις αποσπάσεων υπαλλήλων σε θέσεις Επιθεωρητών - Ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.)

1. Η περ. α) της παρ. 6 και η παρ. 6Α του άρθρου 44 του ν. 4674/2020 (Α' 53), περί απαγόρευσης απόσπασης τακτικού υπαλλήλου Ο.Τ.Α. α' βαθμού και περί απόσπασης ή μετάταξης τακτικού υπαλλήλου Ο.Τ.Α. α' βαθμού, κατά παρέκκλιση, αντιστοίχως, και η παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251), περί αποσπάσεων και μετατάξεων τακτικών υπαλλήλων Ο.Τ.Α. β' βαθμού, που διενεργούνται κατά παρέκκλιση των κύκλων κινητικότητας του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, δεν καταλαμβάνουν τις ανανεώσεις αποσπάσεων υπαλλήλων που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σε θέσεις Επιθεωρητών - Ελεγκτών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.), σύμφωνα με το άρθρο 96 του ν. 4622/2019 (Α' 133). Οι ανανεώσεις αποσπάσεων υπαλλήλων που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σε θέσεις Επιθεωρητών-Ελεγκτών της Ε.Α.Δ., διενεργούνται με μόνη απόφαση του Διοικητή της.

2. Οι ανανεώσεις αποσπάσεων που διενεργούνται βάσει ειδικών διατάξεων για τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές που προέρχονται από τους υπόλοιπους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), και οι οποίοι σωρευτικά: α) έχουν υπηρετήσει ως Επιθεωρητές-Ελεγκτές αθροιστικά περισσότερα από πέντε (5) έτη είτε στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας είτε στους φορείς που αυτή διαδέχθηκε και β) υπηρετούν στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας σε θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας, διενεργούνται κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης με μόνη απόφαση του Διοικητή της, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων του φορέα προέλευσης, καθώς και του οργάνου διοίκησης του.»

Άρθρο 24

Πλήρωση θέσεων ιδιωτικού δικαίου στα γραφεία μονομελών οργάνων διοίκησης νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου

Για την πλήρωση των θέσεων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που προβλέπονται σε προεδρικά διατάγματα που εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 2190/1994 (Α' 28) εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 47 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί στελέχωσης ιδιαίτερων γραφείων. Ειδικά για την απόσπαση εκδίδεται κοινή απόφαση του αρμόδιου προς διορισμού οργάνου του φορέα προέλευσης και του μονομελούς οργάνου διοίκησης του Ν.Π.Ι.Δ.. Για τα ελάχιστα προσόντα διορισμού στις ως άνω θέσεις εφαρμόζεται το άρθρο 48 του ν. 4622/2019. Το προσωπικό που στελεχώνει τις ως άνω θέσεις, αποχωρεί αυτοδικαίως ταυτόχρονα με την αποχώρηση, για οποιονδήποτε λόγο, του μονομελούς οργάνου διοίκησης στο γραφείο του οποίου υπάγεται χωρίς να γεννάται κανένα δικαίωμα αποζημίωσης στον υπάλληλο που αποχωρεί.

Άρθρο 25

Τοποθέτηση σε προσωποπαγείς θέσεις του e-ΕΦΚΑ - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 104 του ν. 4764/2020

Στο άρθρο 104 του ν. 4764/2020 (Α' 256) προστίθεται παρ. 4 αναφορικά με την κάλυψη προσωποπαγών θέσεων στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) κατόπιν

παραίτησης από ένδικο μέσα και βοηθήματα ως εξής:

«4. Τις προσωποπαγείς θέσεις στον e-ΕΦΚΑ που προβλέπονται στην παρ. 3, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτήν, καταλαμβάνουν και εργαζόμενοι οι οποίοι δεν κατέχουν το τυπικό προσόν του τίτλου σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.»

Άρθρο 26

Πίνακας προακτών δημοτικών αστυνομικών - Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 36 του ν. 5003/2022

Στο άρθρο 36 του ν. 5003/2022 (Α' 230) προστίθεται παρ. 10, αναφορικά με την έναρξη ισχύος των πινάκων προακτών των δημοτικών αστυνομικών, ως εξής:

«10. Κατά την πρώτη εφαρμογή του άρθρου 18, η ισχύς των πινάκων προακτών αρχίζει την 1η.1.2023 και σε αυτούς εγγράφονται όσοι δημοτικοί αστυνομικοί συμπληρώνουν τον απαιτούμενο για την προαγωγή χρόνο υπηρεσίας από 1ης.1. 2023 έως τις 30.4.2024.»

Άρθρο 27

Δικαίωμα διορισμού στον δημόσιο τομέα εξαιτίας του σεισμού της 27ης.9.2021 στον Δήμο Μίνωα Πεδιάδος Κρήτης και των ακραίων πλημμυρικών φαινομένων της 15ης.10.2022 στον Δήμο Μαλεβιζίου

Η παρ. 20 του άρθρου 14 του ν. 2266/1994 (Α' 218), περί του δικαιώματος διορισμού συγγενών αποθανόντων στο δημόσιο, εφαρμόζεται αναλόγως και επί συζύγων ή συμβίων, καθώς και επί συγγενών μέχρι β' βαθμού, προσώπων που απεβίωσαν εξαιτίας του σεισμού που έπληξε τον Δήμο Μίνωα Πεδιάδος στις 27.9.2021 και εξαιτίας των ακραίων πλημμυρικών φαινομένων που σημειώθηκαν στις 15.10.2022 στην Κρήτη και ιδιαίτερα στον Δήμο Μαλεβιζίου. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ορίζονται οι φορείς υποδοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος βεβαίωσης της αιτίας του θανάτου, η σειρά προτεραιότητας των δικαιούχων, η προθεσμία και η διαδικασία υποβολής των δικαιολογητικών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 28

Διάρκεια προσλήψεων ατόμων κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου με βάση τον πίνακα κατάταξης προσληπτέων μηχανικών της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. δυνάμει του άρθρου 131 του ν. 4714/2020 - Προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 8 του ν. 4915/2022

1. Στο άρθρο 8 του ν. 4915/2022 (Α' 63) προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 8

Ισχύς πινάκων κατάταξης προσληπτέων μηχανικών από την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε.

1. Οι πίνακες κατάταξης των προσληπτέων μηχανικών από την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε. δυνάμει του άρθρου 131 του ν. 4714/2020 (Α' 148) έχουν ισχύ για ένα (1) έτος από τη δημοσίευσή τους.

2. Οι συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου υπαλλήλων κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, που προσλαμβάνονται με βάση τον πίνακα κατάταξης προσληπτέων μηχανικών που τηρεί η Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε., κατόπιν της διαδικασίας επιλογής που πραγματοποίησε δυνάμει του άρθρου 131 του ν. 4714/2020, για την κάλυψη έως πενήντα (50) θέσεων, διαρκούν έως είκοσι τέσσερις (24) μήνες.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4915/2022 ισχύει για ένα (1) έτος από τη δημοσίευσή του παρόντος.

Άρθρο 29

**Συνδικαλιστικές ελευθερίες και δικαιώματα δημοσίων υπαλλήλων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 30
ν. 1264/1982**

Στην παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 1264/1982 (Α' 79) προστίθεται δεύτερο εδάφιο σχετικά με τη νομιμοποίηση του ελληνικού Δημοσίου να προσφύγει ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου και να ζητήσει να κηρυχθεί ως παράνομη και καταχρηστική μια απεργία και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο νόμος αυτός, όπως είναι, εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 3 - 10, 16 παρ. 7 - 9, 22 παρ. 1 και 2, 24 και 27, εφαρμόζεται με τις ειδικές ρυθμίσεις που προβλέπονται παρακάτω ανάλογα και στους έμμισθους πολιτικούς υπαλλήλους του Δημοσίου, με εξαίρεση τους υπαλλήλους της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.), όπως και στους μόνιμους ή με θητεία υπαλλήλους των Οργανισμών τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των εκκλησιαστικών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και λοιπών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ακόμη δε και στους υπαλλήλους με σχέση ιδιωτικού δικαίου που κατέχουν οργανικές θέσεις, σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ. 3 του Συντάγματος. Το ελληνικό Δημόσιο νομιμοποιείται σε κάθε περίπτωση να προσφύγει ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 22, και δια του Υπουργού που ασκεί τη σχετική εποπτεία, και όταν έχει εκχωρήσει τις σχετικές κρατικές αρμοδιότητες σε Ο.Τ.Α. ή άλλα Ν.Π.Δ.Δ., ακόμη και με μεταφορά προς αυτούς των κατ'αντικείμενο αρμοδίων υπαλλήλων.»

Άρθρο 30

Άδεια γονέων δημοσίων υπαλλήλων λόγω θανάτου τέκνου τους - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 50 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 50 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) προστίθεται δεύτερο εδάφιο σχετικά με τη χορήγηση άδειας σε γονείς δημοσίων υπαλλήλων λόγω θανάτου τέκνου τους και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα άδειας απουσίας με αποδοχές πέντε (5) εργάσιμων ημερών σε περίπτωση γάμου και τριών (3) εργάσιμων ημερών σε περίπτωση θανάτου συζύγου τους ή και συγγενούς έως και β' βαθμού. Ειδικότερα, οι γονείς υπάλληλοι δικαιούνται αυτοτελώς συνεχόμενη άδεια είκοσι (20) ημερών με αποδοχές από την ημέρα θανάτου του τέκνου τους. Επίσης, δικαιούνται, κατόπιν τεκμηριωμένης αίτησης, ειδική άδεια με αποδοχές διάρκειας μίας (1) έως τριών (3) ημερών, κατά περίπτωση, για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος ή για τη συμμετοχή σε δίκη ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου. Στον πατέρα υπάλληλο χορηγείται υποχρεωτικά άδεια δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών, με αποδοχές, η οποία πρέπει να λαμβάνεται κατά τη γέννηση του τέκνου. Η άδεια αυτή δύναται να χορηγείται είτε α) δύο (2) ημέρες πριν από την αναμενόμενη ημερομηνία τοκετού, οπότε οι υπόλοιπες δώδεκα (12) χορηγούνται, συνολικά ή τμηματικά, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία γέννησης είτε β) μετά την ημερομηνία γέννησης, συνολικά ή τμηματικά, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία γέννησης. Για την εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας, ο υπάλληλος γνωστοποιεί αρμοδίως την πιθανολογούμενη ημέρα τοκετού, προκειμένου η υπηρεσία να λάβει εγκαίρως γνώση. Σε περίπτωση υιοθεσίας ή αναδοχής τέκνου, ηλικίας έως οκτώ (8) ετών, η άδεια των προηγούμενων εδαφίων χορηγείται από την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια.»

Άρθρο 31

Απονομή ηθικών αμοιβών σε δημοσious υπαλλήλους - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 62 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Η παρ. 1 του άρθρου 62 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο έπαινος απονέμεται με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου Υπουργού. Αν δεν προκύπτουν από τα στοιχεία του εισηγητικού φακέλου τα πραγματικά στοιχεία που στοιχειοθετούν τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 61, περί απονομής ηθικής αμοιβής, ο αρμόδιος Υπουργός δύναται να ζητήσει ειδικά αιτιολογημένη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου.»

Άρθρο 32

**Άδεια γονέων δημοτικών υπαλλήλων λόγω θανάτου τέκνου τους - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 57
ν. 3584/2007**

Μετά από το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 57 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143), προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο σχετικά με τη χορήγηση άδειας σε γονείς δημοτικών υπαλλήλων λόγω θανάτου τέκνου τους και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα άδειας απουσίας με αποδοχές πέντε (5) εργάσιμων ημερών σε περίπτωση γάμου και τριών (3) εργάσιμων ημερών σε περίπτωση θανάτου συζύγου τους ή και συγγενούς έως και β' βαθμού. Ειδικότερα, οι γονείς υπάλληλοι δικαιούνται αυτοτελώς συνεχόμενη άδεια είκοσι (20) ημερών με αποδοχές από την ημέρα θανάτου του τέκνου τους. Επίσης, δικαιούνται κατόπιν τεκμηριωμένης αίτησης ειδική άδεια με αποδοχές διάρκειας μίας (1) έως τριών (3) ημερών, κατά περίπτωση, για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος ή για τη συμμετοχή σε δίκη ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου. Στον πατέρα υπάλληλο χορηγείται υποχρεωτικά άδεια δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών, με αποδοχές, η οποία πρέπει να λαμβάνεται κατά τη γέννηση του τέκνου. Η άδεια αυτή δύναται να χορηγείται: είτε α) δύο (2) ημέρες πριν από την αναμενόμενη ημερομηνία τοκετού, οπότε οι υπόλοιπες δώδεκα (12) χορηγούνται, συνολικά ή τμηματικά, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία γέννησης είτε β) μετά την ημερομηνία γέννησης, συνολικά ή τμηματικά, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία γέννησης. Για την εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας, ο υπάλληλος γνωστοποιεί αρμοδίως την πιθανολογούμενη ημέρα τοκετού, προκειμένου η υπηρεσία να λάβει εγκαίρως γνώση. Σε περίπτωση υιοθεσίας ή αναδοχής τέκνου, ηλικίας έως οκτώ (8) ετών, η άδεια των προηγούμενων εδαφίων χορηγείται από την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια.»

Άρθρο 33

Σύσταση Μητρώου για Σωματεία Γενικού Σκοπού

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών συστήνεται και τηρείται ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο, προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr ΕΨΠ), με σκοπό την καταχώριση, την εγγραφή και την επικαιροποίηση στοιχείων των Σωματείων Γενικού Σκοπού του ν. 281/1914 (Α' 171) και των άρθρων 61 έως 108 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), τα οποία εποπτεύονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών της χώρας. Το ειδικό ηλεκτρονικό μητρώο αποτελεί λειτουργικό μέρος της δημόσιας βάσης δεδομένων Ο.Κοι.Π., του ν. 4873/2021 (Α' 248) και οι αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών της χώρας αποτελούν τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4624/2019 (Α' 137).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές λεπτομέρειες της λειτουργίας του ειδικού ηλεκτρονικού μητρώου, καθορίζονται τα δικαιολογητικά και οι πληροφορίες που υποβάλλονται ή αντλούνται ηλεκτρονικά, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Έως την έναρξη λειτουργίας του ειδικού ηλεκτρονικού μητρώου, τα Σωματεία Γενικού Σκοπού που εμπίπτουν στις ρυθμί-

σεις του παρόντος, εξακολουθούν να υποβάλλουν στοιχεία προς την αρμόδια υπηρεσία εποπτείας τους, η οποία εδρεύει στην οικεία περιφέρεια.

Άρθρο 34

Συνυπηρέτηση τριτέκνων - πολύτεκνων - Προσθήκη άρθρου 11Α στον ν. 4440/2016

1. Μετά από το άρθρο 11 του ν. 4440/2016 (Α' 224) προστίθεται άρθρο 11Α ως εξής:

«Άρθρο 11Α

Μετάταξη για λόγους συνυπηρέτησης

1. Αποκλειστικά οι τρίτεκνοι ή πολύτεκνοι υπάλληλοι, που αποσπώνται για λόγους συνυπηρέτησης κατ' εφαρμογή του άρθρου 11, δύνανται προ της λήξης της παράτασης απόσπασης για λόγους συνυπηρέτησης, να υποβάλλουν αίτηση μετάταξης για λόγους συνυπηρέτησης στην Υπηρεσία, όπου υπηρετούν με απόσπαση. Προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της μετάταξης είναι η ύπαρξη κενής οργανικής θέσης στον φορέα υποδοχής αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου και ειδικότητας.

Σε περίπτωση μη ύπαρξης αντίστοιχης κενής οργανικής θέσης, η μετάταξη πραγματοποιείται σε κενή οργανική θέση άλλου κλάδου ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας, για την οποία ο υπάλληλος έχει τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα, άλλως σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση υφιστάμενου κλάδου με δέσμευση κενής οργανικής θέσης ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας. Ειδικά, οι τρίτεκνοι ή πολύτεκνοι υπάλληλοι που ανήκουν οργανικά σε υπηρεσίες ανταποδοτικού χαρακτήρα των ΟΤΑ α' βαθμού δύνανται να αιτηθούν μετάταξη για λόγους συνυπηρέτησης μόνο σε υπηρεσίες ανταποδοτικού χαρακτήρα άλλων ΟΤΑ α' βαθμού. Η μετάταξη πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα υποδοχής κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε άλλης διάταξης με μόνη προϋπόθεση κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης μετάταξης να υφίστανται οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκε η παράταση απόσπασης για λόγους συνυπηρέτησης.

2. Εφόσον η παράταση της απόσπασης λήγει προ της ολοκλήρωσης της πράξης μετάταξης, η απόσπαση παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την ολοκλήρωση της μετάταξης.

3. Ειδικά για τη μετάταξη σε ανώτερη κατηγορία κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του παρόντος ισχύουν οι περιορισμοί της παρ. 2 του αρ. 70 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007)

4. Υπάλληλοι που μετατάσσονται κατ' εφαρμογή της παρούσας υποχρεούνται να παραμείνουν στην Υπηρεσία μετάταξης για μια δεκαετία από την ολοκλήρωση της μετάταξης».

2. Τρίτεκνοι ή πολύτεκνοι υπάλληλοι, των οποίων η απόσπαση για λόγους συνυπηρέτησης κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 11 του ν. 4440/2016, έχει ήδη λήξει κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, δύνανται να υποβάλουν αίτηση μετάταξης για λόγους συνυπηρέτησης υπό τις προϋποθέσεις και τους όρους του αρ. 11Α του ν. 4440/2016 εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η αίτηση υποβάλλεται και εξετάζεται από την Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας του αρ. 5 του ν. 4440/2016. Την αίτηση συνοδεύει υποχρεωτικά, πέραν των άλλων δικαιολογητικών, και βεβαίωση ύπαρξης θέσης κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 11Α του ν. 4440/2016.

Άρθρο 35

Τελικές - Μεταβατικές διατάξεις

1. Έως τις 30.6.2023 επανεξετάζονται οι εξαιρέσεις του άρθρου 4 της υπ' αρ. 33/2006 Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 280) και της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4829/2021 (Α' 166) και δύνανται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, να προβλέπεται η διατήρηση αυτών, εν όλω ή εν μέρει, σε ισχύ. Όπου στις κείμενες διατάξεις γίνεται αναφορά στην ανωτέρω Πράξη ή στο άρθρο 25 του ν. 4829/2021, νοούνται από την 1η.7.2023 τα προβλεπόμενα στο άρθρο 51 του ν.

4622/2019 (Α' 133), όπως διαμορφώνεται με το άρθρο 20 του παρόντος.

2. Όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπεται κλάδος ΤΕ Τεχνολογικών Εφαρμογών, αυτός μετονομάζεται σε κλάδο ΤΕ Μηχανικών.

3. Εκκρεμείς μετατάξεις ολοκληρώνονται βάσει του άρθρου 17 του ν. 4440/2016 (Α' 224), όπως ισχύει έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφόσον στο χρονικό αυτό σημείο έχει γνωμοδοτήσει το αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο.

Άρθρο 36

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) Οι παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 25 του ν. 4829/2021 (Α' 166), περί προγραμματισμού προσλήψεων προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και σύμβασης μίσθωσης έργου.

β) Το άρθρο 17 του ν. 4440/2016 (Α' 224), περί σύντμησης οκταετίας για μετάταξη των διοριστέων του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού μετά την 1η.1.2009.

2. Από την 1η.7.2023 καταργούνται:

α) Η παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4829/2021 και

β) κάθε ειδική διάταξη που προβλέπει πρόσληψη προσωπικού κατ' εξαίρεση της διαδικασίας έγκρισης της Επιτροπής της υπ' αρ. 33/2006 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 280), με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4521/2018 (Α' 38).

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 37

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι:

α) η διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού,

β) η αποτελεσματική ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στη διαδικασία υποβολής υποψηφιότητας, ψηφοφορίας και ανάδειξης των αιρετών προσώπων κατά τη διεξαγωγή των εκλογών των δημοτικών και των περιφερειακών αρχών, καθώς και

γ) η εξασφάλιση της φροντίδας των ζώων συντροφιάς και της εφαρμογής επιμέρους διατάξεων του ν. 4830/2021 (Α' 169) μέχρι τη θέση σε λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς.

Άρθρο 38

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

α) η τροποποίηση του ν. 3463/2006 (Α' 114) και του ν. 3852/2010 (Α' 87), ιδίως όσον αφορά στη βεβαίωση και είσπραξη εσόδων των δήμων, τη συνομολόγηση δανείων Ο.Τ.Α., τη ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, τον έλεγχο νομιμότητας αποφάσεων των συλλογικών οργάνων των Ο.Τ.Α. και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών, την ειδική άδεια του άρθρου 93 του ν. 3852/2010 και την αντιμισθία των προέδρων του δημοτικού συμβουλίου,

β) η εισαγωγή ρυθμίσεων που αφορούν στη λειτουργία των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, όπως ενδεικτικά η αποκατάσταση κοινόχρηστου χώρου από αυθαίρετη κατάληψη σε περίπτωση καθ' υποτροπήν αυθαίρετης χρήσης από τον δικαιούχο, η επιχορήγηση των δήμων και των Δ.Ε.Υ.Α. για την εξόφληση δικαστικών και συναφών υποχρεώσεων, η παράταση της διάρκειας του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ», η αδειοδότηση των Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων και η δωρεάν παραχώρηση κατά χρήση έργων λιμενικών υποδομών ποταμού Μεσογής στον Δήμο Νότιας Κέρκυρας,

γ) η τροποποίηση επιμέρους διατάξεων του ν. 4804/2021 (Α' 90), σχετικά με τα κωλύματα εκλογιμότητας, που ισχύουν, κατά τη διενέργεια των εκλογών για την ανάδειξη των δημοτικών και περιφερειακών αρχών,

δ) ρυθμίσεις για τη μεταφορά των μαθητών και τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων μεταφοράς μαθητών και

ε) η ρύθμιση ζητημάτων, που αφορούν στην προσθήκη του Εργαστηρίου Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού Ζώων Συντροφιάς (ΕΦΑΓΥΖΣ) του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ) ως χρήστη του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ), το παράβολο για λήψη γενετικού υλικού από ζώα συντροφιάς, τους σκύλους εργασίας του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και των διωκτικών αρχών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, τον ορισμό υπευθύνου διαχείρισης και φροντίδας του ζώου συντροφιάς ή ζώου άλλης κατηγορίας κατά τη διάρκεια παραμονής του σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων, τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των προδιαγραφών λειτουργίας καταφυγίων ζώων συντροφιάς, τη σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης και την ανάδειξη των μελών της, τις παρατάσεις της ισχύος μεταβατικών διατάξεων και τον καθορισμό νέας προθεσμίας για την εκκίνηση της υποχρέωσης στείρωσης ή αποστολής δείγματος γενετικού υλικού και τη διάθεση πόρων για την προστασία των ζώων συντροφιάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. Α'
ΚΑΙ Β' ΒΑΘΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Άρθρο 39
Βεβαίωση και είσπραξη εσόδων δήμων -
Προσθήκη άρθρου 166Α στον ν. 3463/2006

Μετά από το άρθρο 166 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) προστίθεται άρθρο 166Α, ως εξής:

«Άρθρο 166Α
Βεβαίωση και είσπραξη εσόδων

1. Οι δήμοι βεβαιώνουν ταμειακά τα κάθε είδους οφειλόμενα ποσά, από οποιαδήποτε πηγή, που καθίστανται εισπρακτέα έσοδα, εντός αποσβεστικής προθεσμίας πέντε (5) ετών, που αρχίζει το επόμενο έτος από τη γένεση της οφειλής, εκτός αν με ειδικές διατάξεις ορίζονται μικρότερες προθεσμίες. Για τον ακριβή καθορισμό των υποχρεώσεων και του οφειλόμενου ποσού, οι δήμοι, πέραν της χρήσης των μητρώων τους, δύνανται να ζητούν το ονοματεπώνυμο του φυσικού προσώπου ή την επωνυμία του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, την ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας, τον αριθμό φορολογικού μητρώου και τη διεύθυνση κατοικίας ή έδρας, από κάθε αρχή της Γενικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), η οποία υποχρεούται να προσκομίσει τα αιτούμενα στοιχεία εντός ενός (1) μηνός, με κάθε πρόσφορο τρόπο. Η μη εμπρόθεσμη ανταπόκριση στο αίτημα του δήμου, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, συνιστά λόγο πειθαρχικού ελέγχου των αρμόδιων οργάνων της Γενικής Κυβέρνησης.

2. Αν οι υπόχρεοι δεν έχουν υποβάλει δήλωση αναγκαίων στοιχείων ή υπέβαλαν δήλωση με ανακριβή ή ελλιπή στοιχεία, βεβαιώνονται σε βάρος τους οι οφειλές από τη γένεση της υποχρέωσής τους και τα πρόστιμα που τους αναλογούν κατά περίπτωση επί των οφειλών των πέντε (5) τελευταίων ετών.

3. Οι δήμοι εξασφαλίζουν την είσπραξη των βεβαιωθέντων εσόδων εντός αποσβεστικής προθεσμίας πέντε (5) ετών, που αρχίζει από τη λήξη του έτους της ταμειακής τους βεβαίωσης. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται για ίσο χρονικό διάστημα με την κοινοποίηση πράξης βεβαίωσης ή ατομικής ειδοποίησης εν ευρεία ή εν στενή έννοια, προς τον υπόχρεο, ή σε εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 138 του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί του καθορισμού των περιπτώσεων διακοπής της παραγραφής των χρηματικών απαιτήσεων του Δημοσίου.»

4. Για τα οφειλόμενα ποσά που έγιναν με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο γνωστά στον δήμο αλλά δεν βεβαιώθηκαν εντός της προθεσμίας της παρ. 1, καθώς και για τα ανείσπρακτα έσοδα μετά το πέρας της προθεσμίας της παρ. 3, συντάσσεται, με ευθύνη του Προϊσταμένου Οικονομικής Υπηρεσίας, έκθεση για τους λόγους της μη βεβαίωσης και της μη είσπραξης. Η έκθεση υποβάλλεται, εντός του πρώτου μήνα κάθε έτους, στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών και αποστέλλεται στο αρμόδιο κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο ενεργεί σύμφωνα με τον ν. 4820/2021 (Α' 130).

Άρθρο 40
Δάνεια Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση παρ. 4
άρθρου 176 ν. 3463/2006

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 176 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) τροποποιείται ως προς τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν απαιτείται η αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των δημοτικών συμβουλίων για τη συνομολόγηση δανείων και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για τη συνομολόγηση δανείου ποσού άνω του ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000) ευρώ από οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης με πληθυσμό έως πενήντα χιλιάδες (50.000) κατοίκους ή άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ με πληθυσμό άνω των πενήντα χιλιάδων (50.000) κατοίκων ή άνω των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ με πληθυσμό άνω των ογδόντα χιλιάδων (80.000) κατοίκων ή άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ με πληθυσμό άνω των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) κατοίκων ή άνω των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ με πληθυσμό άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) κατοίκων, η σχετική απόφαση του οικείου συμβουλίου λαμβάνεται με αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του. Τα ανωτέρω ποσά μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Η ανωτέρω αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) δεν απαιτείται για δάνεια που συνομολογούνται προς: α) καταβολή αποζημιώσεων για αναγκαστικές απαλλοτριώσεις, β) εξαγορά ακινήτων που προορίζονται για τη δημιουργία κοινοχρήστων ή κοινωφελών εγκαταστάσεων, γ) υλοποίηση δράσεων βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας εγκαταστάσεων, μηχανημάτων ή οχημάτων και δ) αναχρηματοδότηση συναφθέντων δανείων με ευνοϊκότερους όρους.»

Άρθρο 41
Μίσθωση από Ο.Τ.Α. α' βαθμού ακινήτων ιδιοκτησίας δημο-
σίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, Ο.Τ.Α. α' ή β'
βαθμού ή Ν.Π.Δ.Δ. αυτών -
Τροποποίηση άρθρου 194 ν. 3463/2006

Στην περ. β) του άρθρου 194 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) διαγράφονται οι λέξεις «και του περιφερειακού συμβουλίου αντιστοίχως,» και το άρθρο 194 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 194
Μίσθωση ακινήτων από τους δήμους

Για ακίνητα που μισθώνουν οι δήμοι, γίνεται δημοπρασία. Αν η δημοπρασία που διεξήχθη δεν απέφερε αποτέλεσμα, μπορεί να γίνει απευθείας μίσθωση με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του συμβουλίου τους, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Επιτρέπεται η μίσθωση κτιρίου για τη στέγαση σχολικής μονάδας πρωτοβάθμιας ή και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ανεξάρτητα από τη θεσμοθετημένη χρήση της περιοχής, εφόσον μετά από δύο (2) άγονες δημοπρασίες δεν βρέθηκε κατάλληλο κτήριο σε περιοχή όπου επιτρέπεται η ζητούμενη χρήση. Για τη μίσθωση του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 3130/2003 (Α' 76) και της παρ. 9 του άρθρου 16 του ν. 627/1968 (Α' 266). Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η απευθείας και χωρίς δημοπρασία μίσθωση ακινήτου:

α) Για την προσωρινή κάλυψη αναγκών στέγασης σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στην περίπτωση που δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες της δημοπρασίας έως και δύο (2) μήνες πριν την έναρξη του σχολικού έτους ή προκύπτουν επείγοντες και απρόβλεπτοι λόγοι κατά τη διάρκεια αυτού, που υπαγορεύουν την προσωρινή μεταστέγαση του σχολείου σε άλλο κτίριο. Για τη σύναψη της σύμβασης απαιτείται ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, που λαμβάνεται με τα δύο τρίτα (2/3) του συνόλου των μελών του, καθώς και εκτίμηση της αρμόδιας επιτροπής καταλληλότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις. Κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, η διάρκεια της μίσθωσης ορίζεται για ένα (1) έτος με δυνατότητα παράτασης για άλλο ένα (1) έτος, εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι ανωτέρω λόγοι. Αναμίσθωση δεν επιτρέπεται.

β) Όταν το προς μίσθωση ακίνητο είναι ιδιοκτησίας του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή Ν.Π.Δ.Δ. αυτών, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.»

Άρθρο 42

Ρυθμίσεις για τα έργα, τις μελέτες, τις προμήθειες και τις υπηρεσίες Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση άρθρου 209 ν. 3463/2006

Στο άρθρο 209 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) αντικαθίσταται ο τίτλος του άρθρου, β) στην παρ. 4: βα) αντικαθίσταται η περ. α', ββ) στην υποπερ. i της περ. β' προστίθεται η φράση: «των συνδέσμων τους, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τους, των ιδρυμάτων τους και των Δ.Ε.Υ.Α.,» βγ) στην υποπερ. ii της περ. β' διαγράφονται οι ιδρυτικοί νόμοι των Δ.Ε.Υ.Α., βδ) στην περ. γ' αντικαθίσταται η αναφορά στον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με αναφορά στον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, βε) στην περ. ζ' τροποποιείται το όργανο που εκδίδει την προβλεπόμενη απόφαση και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις στις λοιπές περιπτώσεις, γ) στην παρ. 5 η φράση «η παροχή υπηρεσιών και η διενέργεια προμηθειών» αντικαθίσταται από τη φράση «η διεξαγωγή των διαδικασιών σύναψης, η εποπτεία και η παρακολούθηση δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών και προμηθειών», μετά τη λέξη «δήμους» διαγράφονται οι λέξεις «και κοινότητες» και επικαιροποιείται η νομοθετική παραπομπή με αναφορά στον ν. 4412/2016 (Α' 147), δ) στην παρ. 7 διαγράφονται οι λέξεις «ή τον πρόεδρο της Κοινότητας», ε) στην παρ. 8 διαγράφονται οι λέξεις «και Κοινότητες», στ) στην παρ. 9: στα) τροποποιούνται τα εδάφια πρώτο και δεύτερο με τη διαγραφή της αναφοράς στον Πρόεδρο Κοινότητας, στα κοινοτικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή ιδρύματα και στις κοινότητες και με τον προσδιορισμό του νομοθετικού πλαισίου που εφαρμόζεται για την απευθείας ανάθεση συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών και παροχής τεχνικών και γενικών υπηρεσιών, με αναφορά στον ν. 4412/2016, στβ) αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο ως εξής: «Τα ως άνω αρμόδια όργανα αποφασίζουν για κάθε ζήτημα που ανακύπτει τόσο κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των συμβάσεων απευθείας ανάθεσης έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών, όσο και κατά το στάδιο εκτέλεσης αυτών.» και το άρθρο 209 διαικονομείται ως εξής:

«Άρθρο 209

Έργα - Μελέτες - Προμήθειες - Υπηρεσίες

1. [Έχει καταργηθεί].

2. [Έχει καταργηθεί].

3. [Έχει καταργηθεί].

4. α. (αα) Με την επιφύλαξη του άρθρου 189 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί έγκρισης των μελετών και παραλαβής του αντικείμενου των συμβάσεων, οι μελέτες έργων και παροχής τεχνικών και συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και τα τεύχη δημόσιου διαγωνισμού ανάθεσης μελετών ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών των δήμων συντάσσονται και

θεωρούνται από τον προϊστάμενο της τεχνικής τους υπηρεσίας. Η μελέτη θεωρείται εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) μηνός από την υποβολή της στον προϊστάμενο της τεχνικής υπηρεσίας. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου, η θεώρηση λογίζεται ότι έχει εκδοθεί. Η μελέτη μετά τη θεώρησή της αποστέλλεται, με επιμέλεια του προϊσταμένου της τεχνικής υπηρεσίας, στην Οικονομική Επιτροπή για αποδοχή σύμφωνα με την περ. κε) της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Η απόφαση αποδοχής εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο υποχρεωτικά εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της μελέτης από την τεχνική υπηρεσία του δήμου. Σε περίπτωση μη αποδοχής, η μελέτη επιστρέφεται στην τεχνική υπηρεσία που την έχει συντάξει με παρατηρήσεις.

(αβ) Οι μελέτες έργων και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και τα τεύχη δημόσιου διαγωνισμού ανάθεσης μελετών ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου των δήμων, των Συνδέσμων, των ιδρυμάτων τους, των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.) και των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης - αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) συντάσσονται από το προσωπικό της τεχνικής υπηρεσίας και θεωρούνται από τον προϊστάμενο της τεχνικής υπηρεσίας τους και, αν δεν υπάρχει τέτοια υπηρεσία ή αυτή αδυνατεί, από την τεχνική υπηρεσία του δήμου που τα έχει συστήσει ή, σε περίπτωση Συνδέσμου, από τεχνική υπηρεσία δήμου που συμμετέχει σε αυτούς. Η μελέτη θεωρείται εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) μηνός από την υποβολή της στον προϊστάμενο της τεχνικής υπηρεσίας. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου, η θεώρηση λογίζεται ότι έχει εκδοθεί. Η μελέτη μετά τη θεώρησή της αποστέλλεται, με επιμέλεια του προϊσταμένου της τεχνικής υπηρεσίας, στο Διοικητικό Συμβούλιο του νομικού προσώπου για αποδοχή. Η απόφαση αποδοχής εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο υποχρεωτικά εντός ενός (1) μηνός, από την υποβολή της μελέτης από την τεχνική υπηρεσία των νομικών προσώπων του πρώτου εδαφίου. Σε περίπτωση μη αποδοχής, η μελέτη επιστρέφεται στην τεχνική υπηρεσία που την έχει συντάξει με παρατηρήσεις.

(αγ) Με αιτιολογημένη απόφαση των αρμοδίων για την αποδοχή της μελέτης οργάνων των υποπερ. (αα) και (αβ), που εκδίδεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή της μελέτης από την οικεία τεχνική υπηρεσία, μπορεί να παρατείνεται η προθεσμία αποδοχής, για δύο (2) ακόμα μήνες.

(αδ) Αν η τεχνική υπηρεσία του δήμου αδυνατεί να συντάξει τη μελέτη, όπως βεβαιώνεται από τον προϊστάμενό της, επιτρέπεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής ή του Δημάρχου σε περίπτωση απευθείας ανάθεσης, η ανάθεση εκπόνησης μελετών πάσης φύσης σε ιδιώτες μελετητές και ιδιωτικά γραφεία μελετών, σύμφωνα με τον ν. 4412/2016.

(αε) Εφόσον ο δήμος έχει αναθέσει με προγραμματική σύμβαση την τεχνική του υπηρεσία σε άλλον φορέα, κατά την παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4412/2016, η σύνταξη και θεώρηση λαμβάνει χώρα από τη νέα τεχνική υπηρεσία, κατ' ανάλογη εφαρμογή των υποπερ. αα έως αδ του παρόντος.

β. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ορίζονται σε:

i. δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, το όριο προϋπολογισμού των μελετών έργων και υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, των συνδέσμων τους, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τους, των ιδρυμάτων τους και των Δ.Ε.Υ.Α., πέραν του οποίου απαιτείται θεώρηση από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία, κατόπιν γνώμης του Περιφερειακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων,

ii. είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, το όριο προϋπολογισμού των μελετών έργων και υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, πλην των Δήμων Αθηναίων, Πειραιά και Θεσσαλονίκης, των συνδέσμων τους, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τους, των ιδρυμάτων τους και των Δ.Ε.Υ.Α., πέραν του οποίου απαιτείται θεώρηση κατά την περ. γ' του παρόντος, ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου,

iii. είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, το όριο προϋπολογισμού μελετών έργων και υπηρεσιών των Δήμων Αθηναίων, Πειραιά και Θεσσα-

λονίκης, των συνδέσμων στους οποίους συμμετέχουν οι ανωτέρω Ο.Τ.Α., των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τους και των ιδρυμάτων τους, πέραν του οποίου απαιτείται θεώρηση κατά την περ. γ', ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου.

Τα ως άνω χρηματικά όρια δύνανται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

γ. Όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται θεώρηση από την Τεχνική Υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Δημοτικών και Κοινοτικών Έργων και Θεώρησης Μελετών του ιδίου Υπουργείου, η αρμοδιότητα της θεώρησης μεταβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από σύμφωνη γνώμη Τεχνικού Συμβουλίου που συγκροτείται στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης με απόφαση του Γραμματέα της και αποτελείται από:

ι) Τον Γενικό Διευθυντή Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με αναπληρωτή του τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τεχνικού Ελέγχου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

ii) έναν (1) μηχανικό της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με τον αναπληρωτή του,

iii) έναν (1) μηχανικό της Περιφέρειας στην έδρα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με τον αναπληρωτή του,

iv) έναν (1) κοινό εκπρόσωπο των πανελλήνιων εργοληπτικών οργανώσεων, που υποδεικνύεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τις οργανώσεις αυτές,

v) έναν (1) εκπρόσωπο της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων με τον αναπληρωτή του.

δ. Η γνώμη του αρμοδίου κάθε φορά Τεχνικού Συμβουλίου, όταν ζητείται και αφορά το στάδιο πριν την ανάθεση της σύμβασης, παρέχεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του αιτήματος που υποβλήθηκε. Αν εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου ζητηθούν συμπληρωματικά στοιχεία, η προθεσμία παρατείνεται κατά δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την αποστολή των συμπληρωματικών στοιχείων. Αν η ταχθείσα προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η αναθέτουσα ή προϊσταμένη αρχή δύναται να προχωρήσει στις περαιτέρω ενέργειες, χωρίς τη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου.

ε. Σε όσες περιπτώσεις στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται γνώμη από το αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο, ως Τεχνικό Συμβούλιο για τα νομικά πρόσωπα του παρόντος νοείται το Περιφερειακό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων της οικείας Περιφέρειας. Στις συμβάσεις που ο προϋπολογισμός υπερβαίνει το όριο των υποπερ. ii και iii της περ. β', ως οικείο Τεχνικό Συμβούλιο νοείται το Τεχνικό Συμβούλιο της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ειδικά για τους διαβαθμιδικούς συνδέσμους, ως οικείο Τεχνικό Συμβούλιο νοείται, σε κάθε περίπτωση, το Περιφερειακό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων της οικείας Περιφέρειας.

στ. Η εγκριτική απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 189 του ν. 4412/2016 εκδίδεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

ζ. Οι μελέτες παροχής υπηρεσιών και τα τεύχη προμηθειών (περιγραφή, συγγραφές υποχρεώσεων και τεχνικές προδιαγραφές), για την εκτέλεση των οποίων δεν απαιτούνται τεχνικές γνώσεις ή τεχνική εμπειρία, μπορεί να συντάσσονται από υπάλληλο της υπηρεσίας που διαχειρίζεται την πίστωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και να θεωρούνται από τον Προϊστάμενο της αντίστοιχης κατά περίπτωση αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου, τηρουμένων κατά τα λοιπά των ισχυουσών διατάξεων. Η επίβλεψη, η παρακολούθηση και εποπτεία των ανωτέρω συμβάσεων γίνεται από τις αντίστοιχες καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου, με ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων. Για τις ανωτέρω υπηρεσίες και προμήθειες, εφόσον η δαπάνη τους δεν υπερβαίνει το ποσό μέχρι του οποίου γίνεται απευθείας ανάθεση, η ανάθεση γίνεται με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη, την περιγραφή της υπηρεσίας, την περιγραφή της προμήθειας και τα λοιπά στοιχεία, τα οποία περιέχονται σε σχετική απόφαση του Δημάρχου, η οποία υποκαθιστά τη μελέτη και τα ανωτέρω τεύχη.

5. Επιτρέπεται η διεξαγωγή των διαδικασιών σύναψης, η εποπτεία και η παρακολούθηση δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών και προμηθειών από τους δήμους, με βάση τις ρυθμίσεις του ν. 4412/2016 για λογαριασμό ιδρύματος ή άλλου νομικού προσώπου που έχουν συστήσει, μετά από σχετική απόφαση του

οικείου διοικητικού συμβουλίου με μεταφορά και της αντίστοιχης πίστωσης στον προϋπολογισμό των φορέων αυτών.

6. Κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων, τα τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν την ύδρευση και αποχέτευση, την τηλεθέρμανση δήμων, την άρδευση περιοχών τους, καθώς και η κατασκευή και λειτουργία χώρων υγιεινομικής ταφής απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.), Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων και Κέντρων Υπερυψηλής Τάσης και Υποσταθμών, με τα συνοδά τους έργα, δεν υπόκεινται στους όρους και περιορισμούς των διατάξεων αυτών και για την κατασκευή τους δεν απαιτείται η έκδοση άδειας δόμησης από τις αρμόδιες αρχές, εφόσον προβλέπονται από τεχνικές μελέτες. Στη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου υπάγονται και οι Πράσινες Γωνιές Ανακύκλωσης, τα Ολοκληρωμένα Κέντρα Ανακύκλωσης και τα Πολυκέντρα Ανακύκλωσης, συνολικού εμβαδού έως τριάντα (30) τετραγωνικών μέτρων, και οι συνοδοί αυτών χώροι αποθήκευσης ανακυκλώσιμου υλικού, συνολικού εμβαδού έως τριάντα (30) τετραγωνικών μέτρων και υπό την προϋπόθεση ότι, κατά την εγκατάστασή τους σε κοινόχρηστους χώρους παραμένει λωρίδα ελεύθερης διέλευσης πεζών τουλάχιστον ενός μέτρου και ογδόνη εκατοστών (1,80). Όσα από τα τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις της παραγράφου αυτής έχουν μεγάλο όγκο ή ύψος, εκτελούνται ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται το όριο προϋπολογισμού δαπάνης των καλλιτεχνικών έργων, που εκτελούνται με απευθείας ανάθεση από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου των φορέων της παρ. 1.

8. Οι Δήμοι που εφαρμόζουν το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού, σύμφωνα με το π.δ. 315/1999, μπορούν, σε περίπτωση που δεν υπηρετεί υπάλληλος με την απαιτούμενη άδεια λογιστή ή όταν ο αριθμός των λοιπών υπαλλήλων δεν καλύπτει τις αντίστοιχες οργανικές θέσεις της οικείας υπηρεσίας, να αναθέτουν σε εξωτερικούς συνεργάτες που διαθέτουν τα αντίστοιχα προσόντα ή σε λογιστικά γραφεία που πληρούν τις οικείες προϋποθέσεις, την οργάνωση και υποστήριξη των λογιστικών και οικονομικών υπηρεσιών τους, τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων τους, καθώς και τη διεξαγωγή κάθε εργασίας απαραίτητης για την εφαρμογή του ανωτέρω Σχεδίου.

9. Για την απευθείας ανάθεση συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών και παροχής τεχνικών και γενικών υπηρεσιών του ν. 4412/2016 (Α' 147) απαιτείται απόφαση δημάρχου, προέδρου συνδέσμων, νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδρυμάτων, χωρίς προηγούμενη απόφαση του συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή τα συντασσόμενα τεύχη εγκρίνονται από τον δήμαρχο ή τον πρόεδρο του συνδέσμου, του δημοτικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή ιδρύματος. Τα ως άνω αρμόδια όργανα αποφασίζουν για κάθε ζήτημα που ανακύπτει τόσο κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των συμβάσεων απευθείας ανάθεσης έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών, όσο και κατά το στάδιο εκτέλεσης αυτών.

10. [Έχει καταργηθεί]

11. Επιτρέπεται η εκχώρηση και η ενεχυρίαση εσόδων από ανταποδοτικά τέλη για την εξασφάλιση κάθε είδους δημοσίων συμβάσεων ιδίως έργου, προμήθειας, υπηρεσίας, παραχώρησης, σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα κατά τον ν. 3389/2005 και σύμβασης ενεργειακής απόδοσης κατά τον ν. 3855/2010, οι οποίες συνάπτονται από τους Δήμους με σκοπό αποκλειστικά την εξυπηρέτηση της αντίστοιχης υπηρεσίας χάριν της οποίας επιβάλλονται τα ανταποδοτικά τέλη.»

Άρθρο 43

Χρόνος έκδοσης βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας - Τροποποίηση άρθρου 279 ν. 3463/2006

Στο άρθρο 279 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τροποποιείται το έκτο εδάφιο ως προς την προθεσμία έκδοσης της βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας, β) προστίθεται νέο έβδομο εδάφιο και το άρθρο 279 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 279
Βεβαίωση μόνιμης κατοικίας

Για την απόδειξη της ιδιότητας μόνιμου κατοίκου, όπου απαιτείται, εκδίδεται βεβαίωση μόνιμου κατοικίας έγχαρτα από τον δήμαρχο ή ηλεκτρονικά, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - gr - ΕΨΠ), μετά από έγχαρτη ή ηλεκτρονική αίτηση εκ μέρους του ενδιαφερομένου και προηγούμενη αυθεντικοποίησή του, με τη χρήση των κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο ΣΤ' του Μέρους Α' του ν. 4727/2020 (taxisnet). Με την υποβολή της αίτησης ο ενδιαφερόμενος καταθέτει ή αναρτά στην ειδική εφαρμογή της ΕΨΠ αντίγραφο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1). Εάν, αιτιολογημένα, η ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου δεν μπορεί να αποδειχθεί από τον ανωτέρω δικαιολογητικό, αποδεικνύεται, εφόσον προκύπτει πραγματική εγκατάσταση στον δήμο, από τον ενδιαφερόμενο με κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο (όπως λογαριασμό σταθερής τηλεφωνίας, λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος, λογαριασμό ύδρευσης ή φυσικού αερίου). Η υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μοναδικό αποδεικτικό μέσο. Τα στοιχεία της διεύθυνσης κατοικίας αντλούνται από το φορολογικό μητρώο που διαχειρίζεται η ΑΑΔΕ μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της ΓΓΠΣΔΔ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 84 του ν. 4727/2020. Η βεβαίωση εκδίδεται έγχαρτα ή ηλεκτρονικά εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή των προαναφερόμενων στοιχείων, κατά το οποίο χρονικό διάστημα ο δήμαρχος ελέγχει τα στοιχεία και μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση της βεβαίωσης ή να την απορρίψει ηλεκτρονικά με παράθεση ειδικής αιτιολογίας, και στις δύο περιπτώσεις, σε πράξη που κοινοποιείται, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, αυθημερόν στον ενδιαφερόμενο. Μετά το πέρας της προθεσμίας του έκτου εδαφίου η βεβαίωση χορηγείται αυτόματα ηλεκτρονικά, και αν δεν είναι αυτό δυνατό, τότε χορηγείται έγχαρτα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται οι απαιτούμενες διαλειτουργικότητες και κάθε αναγκαίο τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για την υλοποίηση της παρούσας διάταξης.»

Άρθρο 44
Ρυθμίσεις για την αποδοχή μελετών -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 72 ν. 3852/2010

Στην παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 (Α'82), περί αρμοδιοτήτων της οικονομικής επιτροπής των δήμων, προστίθεται περ. κε) ως εξής:

«κε) Αποφασίζει την αποδοχή των πάσης φύσεως μελετών που αφορούν σε έργα και παροχές τεχνικών και λοιπών συναφών επισημοτικών υπηρεσιών, οι οποίες συντάσσονται από την τεχνική υπηρεσία του δήμου.»

Άρθρο 45
Προγραμματικές συμβάσεις - Τροποποίηση
παρ. α' παρ. 1 άρθρου 100 ν. 3852/2010

Στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο δεύτερο εδάφιο η αναφορά στον «συντονιστή αποκεντρωμένης διοίκησης» αντικαθίσταται από την αναφορά στον «γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης», β) διαγράφεται το τέταρτο εδάφιο και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών και την υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους, οι δήμοι, οι περιφέρειες, οι σύνδεσμοι δήμων, τα δίκτυα δήμων και περιφερειών του άρθρου 101, οι περιφερειακές ενώσεις δήμων, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος και η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τα οποία συνιστούν ή στα

οποία συμμετέχουν οι προαναφερόμενοι φορείς, καθώς και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), στα οποία συμμετέχουν ή συνιστούν η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος και η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας, οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, η Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.), οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. που ανήκουν στον δημόσιο τομέα, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65), τα δημοτικά και περιφερειακά ιδρύματα, καθώς και κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα και τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το δημόσιο ή με την Εγνατία Οδό Α.Ε. ή με τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ) Α.Ε. ή με την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίων Α.Ε. (ΕΤΑΔ Α.Ε.) ή με την εταιρεία με την επωνυμία «ΓΑΙΑΟΣΕ - Ανώνυμη Εταιρεία Αστικών Ακινήτων, Κτηματοτικών, Οικοδομικών, Τουριστικών και Συναφών Επιχειρήσεων» (ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.), κατόπιν σύμπραξης της εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Σ.Ε. Α.Ε.), όπου απαιτείται σύμφωνα με τον ν. 3891/2010 (Α' 188), ή με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή με τον ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ ή με ταξί τους ή με Ν.Π.Δ.Δ. ή με τους φορείς των παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α 147), μεμονωμένα ή από κοινού. Στις προγραμματικές συμβάσεις στις οποίες μετέχει το δημόσιο, μπορεί να εκπροσωπείται και από τον γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης, στην οποία εκτελείται η προγραμματική σύμβαση. Οι ανωτέρω συμβάσεις υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.»

Άρθρο 46
Έλεγχος νομιμότητας - Τροποποίηση
παρ. 1 άρθρου 225 ν. 3852/2010

Στην παρ. 1 του άρθρου 225 του ν. 3852/2010 (Α'87) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) στην υποπερ. (ββ) της περ. β) η λέξη «που» αντικαθίσταται από τις λέξεις «οι οποίες», αβ) στην περ. στ) διαγράφονται οι λέξεις «πάσης φύσεως», β) στο δεύτερο εδάφιο, στην υποπερ. (εβ) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, καθώς και των Ν.Π.Δ.Δ. αυτών, αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α., εφόσον αφορούν: α) ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου, β) (βα) την ανάθεση συμβάσεων μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επισημοτικών υπηρεσιών, προμήθειας αγαθών και παροχής γενικών υπηρεσιών η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και μέχρι το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (ββ) την ανάθεση συμβάσεων έργων και υπηρεσιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 107 έως 110 του ν. 4412/2016 (Α' 147), η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και μέχρι το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (βγ) την ανάθεση συμβάσεων, ανεξαρτήτως είδους αυτών, που συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, η εκτιμώμενη αξία των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., γ) την αγορά και εκποίηση, λόγω πώλησης ή δωρεάς κατά κυριότητα, ακινήτων, δ) την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, ε) τη μίσθωση ακινήτων από τρίτους, στ) τη σύναψη δανείων, ζ) την ίδρυση πάσης φύσεως νομικών προσώπων, τη συμμετοχή σε υφιστάμενα νομικά πρόσωπα, καθώς και τη λύση και τη θέση σε εκκαθάριση νομικών προσώπων, η) τη σύναψη πάσης φύσεως προγραμματικών συμβάσεων η προϋπολογιζόμενη δαπάνη, των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και θ) τη διεξαγωγή δημοτικού ή περιφερειακού δημοψηφίσματος. Στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α. αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας και οι αποφάσεις των κοινωφελών επιχειρήσεων, των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης - Αποχέτευσης και των μονομετοχικών ανωνύμων εταιρειών Ο.Τ.Α. που αφορούν: α) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, β) εκποίηση παγίων περιουσιακών στοιχείων, γ) αγορά και εκποίηση ακινήτων, δ) σύναψη δα-

νείων, ε) (εα) την ανάθεση συμβάσεων μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, προμήθειας αγαθών και παροχής γενικών υπηρεσιών η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και μέχρι το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (εβ) την ανάθεση συμβάσεων έργων και υπηρεσιών οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 107 έως 110 και 318 έως 321 του ν. 4412/2016, η εκτιμώμενη αξία των οποίων υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και μέχρι το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (εγ) την ανάθεση συμβάσεων, ανεξαρτήτως είδους αυτών, που συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, η εκτιμώμενη αξία των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., (στ) μίσθωση ακινήτων από τρίτους και ζ) τη σύνταξη προγραμματικών συμβάσεων, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων δεν υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.. Ειδικά, για τις Δ.Ε.Υ.Α., εκτός από τις παραπάνω αποφάσεις, αποστέλλονται επιπλέον προς έλεγχο νομιμότητας ως αποφάσεις εκείνες που αφορούν την ψήφιση του προϋπολογισμού της επιχείρησης και του τεχνικού προγράμματος έργων, καθώς και κάθε τροποποίησή τους. Επίσης, αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης, εφόσον υπάγονται στις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής, καθώς και ο προϋπολογισμός τους. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις αυτών κοινοποιούνται στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α.»

Άρθρο 47

Προϋποθέσεις αναγνώρισης οικισμού ως δημοτικής κοινότητας - Αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 283 του ν. 3852/2010

Η παρ. 6 του άρθρου 283 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών ύστερα από εισήγηση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, το οποίο στηρίζεται σε αναπτυξιακούς, συγχωροχύνους ή ιστορικούς λόγους, μπορεί οικισμός που έχει απογραφεί ως αυτοτελής, με μόνιμο πληθυσμό άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων, να αποτελέσει δημοτική κοινότητα.»

Άρθρο 48

Ειδική άδεια και αντιμισθία προέδρων δημοτικών συμβουλίων - Προσθήκη άρθρου 93Α στον ν. 3852/2010

Στον ν. 3852/2010 (Α' 87) μετά το άρθρο 93 προστίθεται άρθρο 93Α, ως εξής:

«Άρθρο 93Α

Ειδική άδεια και αντιμισθία
προέδρων δημοτικών συμβουλίων

Στους πρόεδρους των δημοτικών συμβουλίων όλων των δήμων, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και εάν εργάζονται, χορηγείται η ειδική άδεια της παρ. 1 του άρθρου 93 για όλη τη θητεία τους ή ενενήντα (90) ημερών, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, η οποία είναι υποχρεωτική για τον εργοδότη ή την υπηρεσία του. Αν λάβει την ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας του, ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου επιλέγει είτε τις αποδοχές της θέσης του είτε την αντιμισθία του άρθρου 92, σύμφωνα με την παρ. 5 του ανωτέρω άρθρου και την παρ. 3 του άρθρου 93. Αν λάβει την ειδική άδεια των ενενήντα (90) ημερών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 3 και 5 του άρθρου 93, ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου λαμβάνει τις αποδοχές της θέσης του, από την υπηρεσία του, μειωμένες αναλογικά με τις ληφθείσες ανά μήνα μέρες άδειας, και την αντιμισθία του άρθρου 92 από τον οικείο δήμο.»

Άρθρο 49

Επιχορήγηση δήμων και Δ.Ε.Υ.Α. για την εξόφληση δικαστικών και συναφών υποχρεώσεων

1. Για την εξόφληση απλήρωτων υποχρεώσεων σε βάρος των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης - Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) από δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες έως τις 31.1.2023 έχουν καταστεί τελεσίδικες και αφορούν αξιώσεις από προμήθειες αγαθών ή παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, οι Δ.Ε.Υ.Α. δύναται να επιχορηγούνται από χρηματικά διαθέσιμα ύψους έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ, του λογαριασμού που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τίτλο «Λογαριασμός Οικονομικής Ενίσχυσης Ο.Τ.Α.», τηρουμένων των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Η δυνατότητα εξόφλησης από τα χρηματικά διαθέσιμα του ως άνω προγράμματος δεν αφορά αξιώσεις αναγνωρισμένες με συμβιβασμούς ενδοδικαστικούς, εξωδικαστικούς ή άλλως, καθώς και με τελεσίδικες αποφάσεις, εφόσον ως προς τη νομική βασιμότητα αυτών υπάρχει αντίθετη νομολογία ανώτατου δικαστηρίου σε σχέση με αυτά που κρίθηκαν από το δικαστήριο της ουσίας.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και για την εξόφληση υποχρεώσεων δήμων, κατά των οποίων έχει εκκινηθεί έως τις 31.1.2023 με οποιονδήποτε τρόπο η διαδικασία λήψης αναγκαστικών μέτρων, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 1068/1980 (Α' 190).

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται η διαδικασία υποβολής των αιτημάτων και η προθεσμία υποβολής τους, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι προϋποθέσεις καταβολής της επιχορήγησης στους δικαιούχους φορείς, ιδίως η υποβολή σχεδίων εξυγίανσης, η απόφαση περί δημιουργίας αποθεματικού, καθώς και κάθε άλλο συναφές ζήτημα για την εφαρμογή των παρ. 1 και 2. Με όμοια απόφαση γίνεται η κατανομή των ανωτέρω χρηματικών διαθεσίμων στους δικαιούχους.

4. Τυχόν χρηματικό υπόλοιπο μετά την εξόφληση των υποχρεώσεων των παρ. 1 και 2 επιστρέφει στον «Λογαριασμό Οικονομικής Ενίσχυσης Ο.Τ.Α.» της παρ. 1.

Άρθρο 50

Όμοιες ή ομοειδείς δαπάνες - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4071/2012

Στην παρ. 14 του άρθρου 6 του ν. 4071/2012 (Α' 85) διαγράφεται η αναφορά στον δήμο και στη Δ.Ε.Υ.Α., τροποποιούνται οι προϋποθέσεις αυτοτελούς εκτέλεσης των δαπανών και η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«14. Όμοιες ή ομοειδείς δαπάνες δύναται να εγγραφούν σε ξεχωριστές πιστώσεις, κατά Ειδικό Φορέα και ΚΑΕ στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της περιφέρειας και να εκτελεστούν αυτοτελώς, εφόσον αφορούν σε διαφορετικές περιφερειακές ενότητες, οι οποίες πληρούν τις γενικές και ειδικές προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 3 και 4 της υπ' αρ. 75555/289/6.7.2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών (Β' 2336) περί χωριστής επιχειρησιακής μονάδας μετά από διαπιστωτική πράξη του Περιφερειάρχη.»

Άρθρο 51

Αποκατάσταση κοινόχρηστου χώρου από αυθαίρετη κατάληψη και προσωρινή αφαίρεση άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου, σε περίπτωση καθ' υποτροπήν αυθαίρετης χρήσης από τον δικαιούχο - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 13 του από 20.10.1958 β.δ.

Στην παρ. 8 του άρθρου 13 του από 20.10.1958 βασιλικού διατάγματος (Α' 171) προστίθεται νέο ενδέκατο εδάφιο, το νέο δωδέκατο εδάφιο τροποποιείται ως προς τον προσδιορισμό του χρονικού διαστήματος αφαίρεσης της άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Για την αυθαίρετη χρήση κοινόχρηστων χώρων, των οποίων η παραχώρηση της χρήσης έχει επιτραπεί με την απόφαση της παρ. 2, επιβάλλεται σε βάρος του παραβάτη, με απόφαση του δημάρχου, το αναλογούν τέλος και ισόποσο πρόστιμο. Με όμοια απόφαση επιβάλλεται πρόστιμο σε βάρος εκείνου που προβαίνει σε αυθαίρετη χρήση χώρου του οποίου η παραχώρηση της χρή-

σης δεν έχει επιτραπεί, ίσο με το διπλάσιο του μεγαλύτερου κατά τετραγωνικό μέτρο ποσού που καθορίστηκε με την απόφαση της παρ. 3 για τους χώρους για τους οποίους έχει επιτραπεί η παραχώρηση για όμοια χρήση.

Η αυθαίρετη χρήση του κοινόχρηστου χώρου διαπιστώνεται από το δήμο ή τις Αστυνομικές Αρχές μετά από διενέργεια αυτοψίας. Στην οικεία έκθεση περιγράφονται αναλυτικά η κατάσταση του χώρου, οι επεμβάσεις που έχουν γίνει σε αυτόν, το είδος της χρήσης, και τα αντικείμενα που έχουν τοποθετηθεί, επισυνάπτεται δε σχετικό σχεδιάγραμμα και, αν απαιτείται, φωτογραφίες, ή ηλεκτρονικό αρχείο τους.

Αντίγραφο της εκθέσεως παραδίδεται στον ενεργούντα την αυθαίρετη χρήση του χώρου αυτού ή θυροκολλείται στο κατάστημα σε κάθε άλλη περίπτωση. Παράλληλα, επιδίδεται στον παραβάτη εντολή να άρει την αυθαίρετη κατάληψη του κοινόχρηστου χώρου, αφαιρώντας τα κάθε είδους αντικείμενα που έχουν τοποθετηθεί σε αυτόν μέσα σε επτά (7) ημέρες από την επομένη της επιδόσεως.

Αν ο παραβάτης δεν συμμορφωθεί, τα εν λόγω αντικείμενα απομακρύνονται άμεσα από συνεργείο του δήμου, ο οποίος μπορεί να ζητήσει, προς τον σκοπό αυτόν, την άμεση συνδρομή των Αστυνομικών Αρχών.

Τα αντικείμενα που αφαιρούνται καταγράφονται σε ειδική έκθεση, η οποία υπογράφεται από τον επικεφαλής του συνεργείου του δήμου που τα απομακρύνει και δεν επιστρέφονται αν προηγουμένως δεν καταβληθεί ειδικό πρόστιμο για τα έξοδα μεταφοράς και αποθηκεύσεως αυτών, το οποίο καθορίζεται με την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου της παραγράφου 3. Αν το ανωτέρω ειδικό πρόστιμο δεν εξοφληθεί εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της αφαίρεσης, τα αφαιρεθέντα αντικείμενα κατάσχονται άμεσα και μπορεί να διατίθενται, να εκποιούνται ή να καταστρέφονται από το δήμο, σύμφωνα με το άρθρο 199 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Αν μετά την αφαίρεση των ανωτέρω αντικειμένων διαπιστωθεί δεύτερη παράβαση, αφαιρείται η άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών. Στην περίπτωση των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, επιβάλλεται το διπλάσιο του προστίμου του δέκατου εδαφίου ή σφράγιση από μία (1) έως πέντε (5) ημέρες. Αν το ανωτέρω χρονικό διάστημα των έξι (6) μηνών δεν συμπληρώνεται εντός του ημερολογιακού έτους που αφορά η άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου, δεν χορηγείται στον παραβάτη νέα αντίστοιχη άδεια στο επόμενο ημερολογιακό έτος μέχρι συμπλήρωσεως του χρονικού διαστήματος αυτού.

Ειδικότερα από 1.8.2004 έως 30.9.2004 σε περίπτωση διαπίστωσης της αυθαίρετης χρήσης στους δήμους που έχουν χαρακτηριστεί εντός των χαρακτηρισθεισών Ολυμπιακών περιοχών ως Ολυμπιακοί, ανεξάρτητα από την επιβολή των παραπάνω προστίμων, είναι δυνατή η επιβολή ημερήσιου προστίμου κατάληψης των ως άνω χώρων και η άμεση αφαίρεση των κάθε είδους αντικειμένων. Η επιβολή του ημερήσιου προστίμου είναι επιτρεπτή ανεξάρτητα από τη βεβαίωση προγενέστερων προστίμων. Το ύψος του ημερήσιου επιβαλλόμενου προστίμου για το ως άνω χρονικό διάστημα καθορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.»

Άρθρο 52

Διοίκηση Νοσοκομείων Εθνικού Συστήματος Υγείας - Προσθήκη περ. στ' στην παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3329/2005

Η παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3329/2005 (Α' 81) τροποποιείται ως προς τον αριθμό των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των Νοσοκομείων μέχρι τριακόσιες ενενήντα εννέα (399) και με τετρακόσιες (400) και άνω οργανικές κλίνες, αντιστοίχως, προστίθενται περ. στ) και ζ) και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) είναι επταμελές για Νοσοκομεία μέχρι τριακόσιες ενενήντα εννέα (399) οργανικές κλίνες και εννεαμελές για Νοσοκομεία με τετρακόσιες (400) και άνω οργανικές κλίνες και αποτελείται από:

α) Τον Διοικητή του Νοσοκομείου, ως Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου.

β) Δύο μέλη σε Νοσοκομεία έως τριακόσιες ενενήντα εννέα (399) οργανικές κλίνες και τρία μέλη σε Νοσοκομεία με τετρακόσιες (400) και άνω οργανικές κλίνες, που ορίζονται από τον Υπουργό Υγείας με τους αναπληρωτές τους. Από τα μέλη αυτά το ένα ορίζεται ως Αντιπρόεδρος, ο οποίος είναι μερικής απασχόλησης, στα νοσοκομεία έως τριακόσιες ενενήντα εννέα (399) οργανικές κλίνες, στα οποία δεν προβλέπεται Αναπληρωτής Διοικητής. Στα νοσοκομεία με τετρακόσιες (400) οργανικές κλίνες και άνω Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται ο Αναπληρωτής Διοικητής. Στα πανεπιστημιακά νοσοκομεία, το ένα από τα τακτικά και ένα από τα αναπληρωματικά μέλη που διορίζει ο Υπουργός Υγείας, πρέπει υποχρεωτικά να είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Ιατρικού Τμήματος του οικείου Α.Ε.Ι..

γ) Τον Αναπληρωτή Διοικητή του Νοσοκομείου ως Αντιπρόεδρο, σε νοσοκομεία με τετρακόσιες (400) και άνω οργανικές κλίνες, με αναπληρωτή του τον Διευθυντή της Διοικητικής Υπηρεσίας.

δ) Έναν εκπρόσωπο των ιατρών και ειδικευόμενων ιατρών που υπηρετούν στο Νοσοκομείο, ο οποίος εκλέγεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, από τους ιατρούς Ε.Σ.Υ., τους ειδικευόμενους ιατρούς και τους ιατρούς μέλη Δ.Ε.Π. που υπηρετούν στο Νοσοκομείο.

ε) Έναν εκπρόσωπο του λοιπού, πλην των ιατρών Ε.Σ.Υ., προσωπικού του Νοσοκομείου, ο οποίος εκλέγεται, μαζί με τον αναπληρωτή του, από το λοιπό, πλην των ιατρών Ε.Σ.Υ., προσωπικό του Νοσοκομείου.

στ) Έναν περιφερειακό σύμβουλο της οικείας περιφερειακής ενότητας εντός των χωρικών ορίων της οποίας εδρεύει το νοσοκομείο, ο οποίος ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη.

ζ) Έναν εκπρόσωπο του οικείου ιατρικού συλλόγου, ο οποίος ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του συλλόγου.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζει την ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης του οργάνου και τους εισηγητές των θεμάτων. Ο Πρόεδρος μπορεί, κατά την κρίση του, να καλεί στις συνεδριάσεις εκπροσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων, καθώς και κάθε υπηρεσιακό παράγοντα ή εκπρόσωπο οποιουδήποτε επιστημονικού ή τοπικού φορέα.

Ο Διοικητής του Νοσοκομείου αναπληρώνεται από τον Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου στα καθήκοντα του ως Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ στα καθήκοντα του ως Διοικητή αναπληρώνεται από τον Αναπληρωτή Διοικητή και, όπου αυτός δεν υπάρχει, από τον Διευθυντή της Ιατρικής Υπηρεσίας.

Η συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι διετής.

Επιτρέπεται η αντικατάσταση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου για σπουδαίο λόγο, για το υπόλοιπο της θητείας του. Η αντικατάσταση και ο ορισμός του αντικαταστάτη γίνεται με τη διαδικασία του αρχικού ορισμού.

Δεν μπορούν να ορισθούν μέλη Διοικητικού Συμβουλίου νοσοκομείων οι εργαζόμενοι ή απασχολούμενοι σε αυτό, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, εκτός από αυτούς που προβλέπονται στις περιπτώσεις γ', όσον αφορά τον Διευθυντή της Διοικητικής Υπηρεσίας, δ' και ε' της παρούσας παραγράφου. Στο Διοικητικό Συμβούλιο του Γενικού Νοσοκομείου Κοζάνης «Μαμάτσειο» και του Γενικού Νοσοκομείου Νέας Ιωνίας «Αγία Ολγα» συμμετέχει ο Δήμαρχος Κοζάνης και ένας εκπρόσωπος της δωρήτριας ή των κληρονόμων της, αντιστοίχως και ορίζεται ένα επιπλέον μέλος από τον Υπουργό Υγείας και στο Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου που θα προκύψει από τη μετατροπή του Εθνικού Ιδρύματος Αποκατάστασης Αναπήρων συμμετέχει εκπρόσωπος της ΕΣΑμεΑ.

Η ισχύς της παρούσας παραγράφου αρχίζει από την 31η.1.2011.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντα του μετά τη λήξη της θητείας του, μέχρι τον ορισμό νέου Διοικητικού Συμβουλίου, για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών.»

Άρθρο 53**Ρυθμίσεις σχετικά με τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε δήμο ή στην ΕΤΑΔ Α.Ε. από λιμενική αρχή κατά την παρ. 2 του άρθρου 17 του π.δ. 71/2020**

1. Κατά της πράξης επιβολής προστίμων σε δήμο ή στην Εταιρεία Ακινήτων του Δημοσίου (ΕΤΑΔ) Α.Ε. από την αρμόδια λιμενική αρχή, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 17 του π.δ. 71/2020 (Α' 166), επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής από αυτόν ενώπιον του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, η οποία αρχίζει από την κοινοποίηση της πράξης. Η ενδικοφανής προσφυγή κοινοποιείται στη λιμενική αρχή. Τα πρόστιμα διαγράφονται, εφόσον είχαν εκκινήσει οι διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων για την υλοποίηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 7 του π.δ. 71/2020 και υπό την προϋπόθεση ότι τηρήθηκαν όσα ορίζονται στα άρθρα 61 και 120 του ν. 4412/2016 (Α' 147), αλλά δεν συνήφθησαν συμβάσεις άνευ υπαιτιότητας του δήμου.

2. Η απόφαση του Γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, με την οποία διαπιστώνεται εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του τρίτου εδαφίου της παρ. 1, αποστέλλεται στη λιμενική αρχή για την έκδοση απόφασης ακύρωσης ή μη της πράξης επιβολής προστίμων και κοινοποιείται στον προσφεύγοντα δήμο εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της.

3. Κατά όμοιων πράξεων επιβολής προστίμων, που επιβλήθηκαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής εντός ανατρεπτικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του τρίτου εδαφίου της παρ. 1, τυχόν καταβληθέντα ποσά για πρόστιμα που διαγράφονται επιστρέφονται στον δικαιούχο δήμο ή στην ΕΤΑΔ Α.Ε..

Άρθρο 54**Αδειοδότηση Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 66ΚΣΤ ν. 4939/2022**

Στην παρ. 1 του άρθρου 66ΚΣΤ του ν. 4939/2022 (Α' 111) η φράση «και έχει λάβει άδεια λειτουργίας» αντικαθίσταται από τη φράση «κατόπιν έκδοσης σχετικής άδειας λειτουργίας από τον οικείο δήμο» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κέντρο Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.) είναι κάθε δομή μακροχρόνιας φιλοξενίας, που χρησιμοποιείται για τη φιλοξενία ασυνόδευτων ανηλίκων, λειτουργεί σε δημόσιο ή ιδιωτικό κτήριο κατάλληλα διαμορφωμένο, κατόπιν έκδοσης σχετικής άδειας λειτουργίας από τον οικείο δήμο.»

Άρθρο 55**Παράταση διάρκειας προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ»**

Η διάρκεια του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ» της παρ. 3 του άρθρου 6 του Κεφαλαίου Β' του ν. 3274/2004 (Α' 195) παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 31η.12.2023.

Άρθρο 56**Εισφορές Ο.Τ.Α. α' βαθμού υπέρ ΦΟ.Δ.Σ.Α. και διαδικασίες είσπραξης - Τροποποίηση άρθρου 239 ν. 4555/2018**

Στο άρθρο 239 του ν. 4555/2018 (Α' 133) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 οι λέξεις «του συνόλου των» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρόντων», β) στην παρ. 2 μετά τις λέξεις «των δήμων» διαγράφονται οι λέξεις «και κοινοτήτων», γ) το έβδομο εδάφιο της παρ. 5 αντικαθίσταται από τρία νέα εδάφια, δ) προστίθεται παρ. 6 και το άρθρο 239 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 239**Εισφορές Ο.Τ.Α. α' βαθμού υπέρ ΦΟ.Δ.Σ.Α. και διαδικασίες είσπραξης**

1. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού που συμμετέχουν στο ΦΟ.Δ.Σ.Α. εισφέρουν στο ετήσιο κόστος διαχείρισης σύμφωνα με τον κανονισμό τιμολόγησης των ΦΟ.Δ.Σ.Α., που διαμορφώνεται σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν. 4819/2021. Η απόφαση καθορισμού του ετήσιου κόστους διαχείρισης και της εισφοράς ή του τέλους των Ο.Τ.Α., κοινοποιείται στα δημοτικά συμβούλια μέχρι το τέλος του μηνός Αυγούστου κάθε έτους, ώστε να συμπεριληφθεί στους προϋπολογισμούς των Ο.Τ.Α..

2. Η ετήσια εισφορά των δήμων, καταβάλλεται σε τέσσερις (4) ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις και η πληρωμή κάθε τριμηνιαίας δόσης γίνεται μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του αντίστοιχου τριμήνου.

3. Το ποσό της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους ή οποιουδήποτε ποσού πάσης φύσεως συμμετοχής μετοχικού κεφαλαίου, των Ο.Τ.Α. α' βαθμού προς τον οικείο ΦΟ.Δ.Σ.Α., παρακρατείται υποχρεωτικά από τη ΔΕΗ Α.Ε. ή τον εναλλακτικό πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας, από τα έσοδα του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού του οικείου δήμου και αποδίδεται στον δικαιούχο ΦΟ.Δ.Σ.Α. με τη διαδικασία του άρθρου 43 του ν. 3979/2011 (Α' 138), ύστερα από σχετική απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου περί παρακράτησης και απόδοσης του ποσού αυτού από τους ανωτέρω φορείς. Σε διαφορετική περίπτωση, ο οικείος δήμος οφείλει να αποδίδει ο ίδιος το ποσό της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους στον οικείο ΦΟ.Δ.Σ.Α..

4. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής από δήμο τριμηνιαίας δόσης της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον οικείο ΦΟ.Δ.Σ.Α. ή οποιουδήποτε ποσού πάσης φύσεως συμμετοχής προς τον οικείο ΦΟ.Δ.Σ.Α., πέραν του ενός (1) μηνός, το οφειλόμενο ποσό παρακρατείται υποχρεωτικά από τους ανωτέρω φορείς, ύστερα από αίτημα του οικείου ΦΟ.Δ.Σ.Α., που υποβάλλεται σε αυτούς με απόφαση της εκτελεστικής επιτροπής ή του διοικητικού συμβουλίου όταν πρόκειται για Α.Ε., που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών τους και αποδίδεται σε αυτόν. Στην περίπτωση αυτή, αν το οφειλόμενο ποσό του οικείου δήμου είναι μεγαλύτερο των αντίστοιχων εσόδων αυτού από το ενιαίο ανταποδοτικό τέλος καθαριότητας και φωτισμού, τότε το αίτημα του οικείου ΦΟ.Δ.Σ.Α. υποβάλλεται στον Υπουργό Εσωτερικών και το οφειλόμενο ποσό παρακρατείται από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους του υπόχρεου δήμου και αποδίδεται σε αυτόν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

5. Αν οι ΦΟ.Δ.Σ.Α. συνάπτουν συμβάσεις σύμπραξης σύμφωνα με την παρ. γ1 του άρθρου 17 του ν. 3389/2005 (Α' 232), ασκούν την αρμοδιότητα της παρ. 1α του άρθρου 17 του ν. 4071/2012, ώστε οι ετήσιες εισφορές των δήμων να ορίζονται σε ύψος που εξασφαλίζει την εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεων του ΦΟ.Δ.Σ.Α. από τη σύμβαση σύμπραξης και να υπολογίζονται κατ' ελάχιστο με τιμή ανά τόνο αποβλήτων ίση προς την αντίστοιχη τιμή της σύμβασης σύμπραξης. Για όλη τη διάρκεια της σύμβασης σύμπραξης, κατά παρέκκλιση όσων ορίζονται στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου, ο ΦΟ.Δ.Σ.Α. γνωστοποιεί εγγράφως τον προηγούμενο μήνα πριν από την έναρξη κάθε ημερολογιακού εξαμήνου της σύμβασης σύμπραξης προς τους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας ή και άλλα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί με νόμο ή σύμβαση ή είσπραξη των ανταποδοτικών τελών για λογαριασμό των δήμων το ποσό της ετήσιας εισφοράς κάθε δήμου προς το ΦΟ.Δ.Σ.Α. που προορίζεται για την εξυπηρέτηση των οικονομικών υποχρεώσεων της σύμβασης σύμπραξης. Τα πρόσωπα αυτά υποχρεούνται να το αποδίδουν απευθείας στο ΦΟ.Δ.Σ.Α. κατά προτεραιότητα, πριν από την απόδοση στον οικείο δήμο οποιουδήποτε ποσού έναντι εισπραχθέντων ανταποδοτικών τελών. Για το ποσό της ετήσιας εισφοράς, που δεν αφορά την εξυπηρέτηση των οικονομικών υποχρεώσεων της σύμβασης σύμπραξης, ισχύουν όσα ορίζονται στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου. Τα ποσά του προηγούμενου εδαφίου κατατίθενται σε ειδικό λογαριασμό του ΦΟ.Δ.Σ.Α., ο οποίος εξυπηρετεί αποκλειστικά τις οικονομικές υποχρεώσεις του ΦΟ.Δ.Σ.Α. από τη σύμβαση σύμπραξης. Οι ΦΟ.Δ.Σ.Α. επιτρέπεται να συστήνουν

υπέρ των δανειστών της εταιρείας ειδικού σκοπού της σύμβασης σύμπραξης εξασφάλιση επί του λογαριασμού του προηγούμενου εδαφίου και να εκχωρούν τα έσοδα που προέρχονται από τις εισφορές των μελών τους ή τα τέλη παροχής των υπηρεσιών τους, για την ασφάλεια των συμβάσεων αυτών. Σε περίπτωση που το οφειλόμενο ποσό του ΦΟ.Δ.Σ.Α. από τη σύμβαση σύμπραξης είναι μεγαλύτερο από τα ποσά των ετήσιων εισφορών των δήμων που αποδόθηκαν στον ΦΟ.Δ.Σ.Α. από τους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας ή και τα άλλα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί με νόμο ή σύμβαση η είσπραξη των ανταποδοτικών τελών για λογαριασμό των δήμων, τότε κάθε δήμος οφείλει ο ίδιος να αποδίδει το οφειλόμενο ποσό στον ΦΟ.Δ.Σ.Α., προκειμένου ο τελευταίος να εξυπηρετήσει τις οικονομικές υποχρεώσεις της σύμβασης σύμπραξης. Αν ο δήμος καθυστερήσει πέραν του ενός (1) μηνός να καταβάλλει το οφειλόμενο ποσό στον ΦΟ.Δ.Σ.Α., με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών το εν λόγω ποσό παρακρατείται από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους του υπόχρεου δήμου και αποδίδεται στον ΦΟ.Δ.Σ.Α. ύστερα από αίτημα του οικείου ΦΟ.Δ.Σ.Α., που υποβάλλεται στον Υπουργό Εσωτερικών με απόφαση της εκτελεστικής επιτροπής ή του διοικητικού συμβουλίου όταν πρόκειται για Α.Ε., που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών τους. Αν το οφειλόμενο ποσό παρακρατηθεί από τους κεντρικούς πόρους του υπόχρεου δήμου, αυτό κατατίθεται στον ως άνω ειδικό λογαριασμό του ΦΟ.Δ.Σ.Α..

6. Η παρ. 5 εφαρμόζεται και στους ΦΟ.Δ.Σ.Α. που συνάπτουν ή έχουν συνάψει προγραμματικές συμβάσεις του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87) για έργα διαχείρισης αποβλήτων που υλοποιούνται μέσω συμβάσεων σύμπραξης του ν. 3389/2005.»

Άρθρο 57

Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 64 ν. 4954/2022

Στο άρθρο 64 του ν. 4954/2022 (Α' 136) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται ως προς τη νομοθετική παραπομπή στις διατάξεις του ν. 4555/2018 και την αναφορά και στον Συντονιστή Ο.Τ.Α., β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., όπου στα άρθρα 128, 129, 130 και 131 του ν. 4555/2018 (Α' 133) αναφέρεται Συντονιστής ή Επόπτης Ο.Τ.Α., νοείται ο Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Για τον Συντονιστή ή τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που άσκησε ή ασκεί καθήκοντα Επόπτη Ο.Τ.Α. ισχύουν τα κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 10 και της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4804/2021 (Α' 90).»

Άρθρο 58

Κωλύματα εκλογιμότητας όσων έχουν παυθεί από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 10 και παρ. 3 άρθρου 48 ν. 4804/2021

1. Στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 4804/2021 προστίθεται περ. γ) και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Κώλυμα εκλογιμότητας συντρέχει για:

α) όσους έχουν εκπέσει από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης ύστερα από:

αα) αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 236 του ν. 3852/ 2010 (Α' 87), περί έκπτωσης εξαιτίας καταδίκης, ή

αβ) αιτιολογημένη απόφαση του Επόπτη Ο.Τ.Α. για πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με τα άρθρα 233 και 234 του ν. 3852/2010, περί πειθαρχικής ευθύνης και πειθαρχικής διαδικασίας αντίστοιχα, ή

β) αυτούς που στερούνται των πολιτικών δικαιωμάτων τους ή στους οποίους έχει επιβληθεί αποστέρηση δημόσιας θέσης ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού αξιώματος με αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση,

γ) όσους έχουν παυθεί από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης σύμφωνα με το άρθρο 237 του ν. 3852/2010.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 48 του ν. 4804/2021 προστίθεται περ. γ) και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«3. Κώλυμα εκλογιμότητας συντρέχει για:

α) όσους έχουν εκπέσει από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης ύστερα από:

αα) αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 236 του ν. 3852/ 2010 (Α' 87), περί έκπτωσης εξαιτίας καταδίκης, ή

αβ) αιτιολογημένη απόφαση του Επόπτη Ο.Τ.Α. για πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με τα άρθρα 233 και 234 του ν. 3852/2010, περί πειθαρχικής ευθύνης και πειθαρχικής διαδικασίας αντίστοιχα, ή

β) αυτούς που στερούνται των πολιτικών δικαιωμάτων τους ή στους οποίους έχει επιβληθεί αποστέρηση δημόσιας θέσης ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού αξιώματος με αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση, ή

γ) όσους έχουν παυθεί από οποιοδήποτε αιρετό αξίωμα πρώτου ή δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών για σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 237 του ν. 3852/2010.»

Άρθρο 59

Εκλογές δημοτικών αρχών - Κατάρτιση συνδυασμών - Υποβολή υποψηφιοτήτων - Τροποποίηση παρ. 1 και 11 άρθρου 15 ν. 4804/2021

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 και η περ. στ) της παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 4804/2021 (Α' 90) τροποποιούνται ως προς το ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό των δημοτικών κοινοτήτων και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15

Κατάρτιση συνδυασμών - Υποβολή υποψηφιοτήτων

1. Η εκλογή των δημάρχων, των δημοτικών συμβούλων, των συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων και των προέδρων των δημοτικών κοινοτήτων γίνεται κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες για τα αξιώματα του πρώτου εδαφίου εκτός συνδυασμών αποκλείονται. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει τον υποψήφιο δήμαρχο, τους υποψήφιους δημοτικούς συμβούλους, ανά εκλογική περιφέρεια, τους υποψήφιους συμβούλους δημοτικών κοινοτήτων και τους υποψήφιους προέδρους των δημοτικών κοινοτήτων, ανά δημοτική κοινότητα και για ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) τουλάχιστον των δημοτικών κοινοτήτων.

2. Ο ελάχιστος αριθμός υποψηφίων που πρέπει να περιλαμβάνει ένας συνδυασμός είναι:

α) Για τους υποψήφιους δημοτικούς συμβούλους, ίσος τουλάχιστον με τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας, με δυνατότητα προσαύξησης έως και εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%). Δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με το μισό της μονάδας και άνω.

β) Για τους υποψήφιους προέδρους και συμβούλους κάθε δημοτικής κοινότητας, ίσος τουλάχιστον με τον αριθμό των εδρών κάθε δημοτικής κοινότητας, με δυνατότητα προσαύξησης έως και εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%). Δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με το μισό της μονάδας και άνω.

γ) Από κάθε φύλο, ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των υποψηφίων του οικείου συνδυασμού, συμπεριλαμβανομένου του υποψηφίου δημάρχου και των συμβούλων δημοτικής κοινότητας. Δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με το μισό της μονάδας και άνω.

3. Κανείς δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε περισσότερους συνδυασμούς, ή να είναι υποψήφιος για περισσότερα του ενός (1) αξιώματα των δήμων ή των περιφερειών.

4. Η δήλωση των συνδυασμών υποβάλλεται στην ηλεκτρονική πύλη δήλωσης υποψηφιότητων του άρθρου 33 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), περί εκλογής βουλευτών, με αναλογική εφαρμογή των άρθρων 32 έως 34 αυτού, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ), από τους επικεφαλής των συνδυασμών υποψηφίους δημάρχους το αργότερο έως τις 23:59 την 31η Αυγούστου του έτους των εκλογών. Μέχρι τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου επιτρέπεται μόνο να συμπληρωθεί ο συνδυασμός έως τον επιτρεπόμενο αριθμό των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων, συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων και προέδρων δημοτικών κοινοτήτων με υποβολή συμπληρωματικής δήλωσης του υποψηφίου δημάρχου. Μετά από τη λήξη της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου καμιά μεταβολή της δήλωσης δεν επιτρέπεται, εκτός από την αντικατάσταση προσώπων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν, σύμφωνα με το άρθρο 16.

5. Στη δήλωση καταχωρίζονται, για κάθε συνδυασμό, το όνομα και το έμβλημά του, εφόσον αυτό υπάρχει.

6. Στη δήλωση, για κάθε υποψήφιο:

α) Καταχωρίζονται:

αα) Το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο ή το μητρώνυμο, η ημερομηνία γέννησης, η ιδιότητα και η πλήρης διεύθυνση του προτεινόμενου ως υποψηφίου δημάρχου, δημοτικού συμβούλου, συμβούλου ή προέδρου δημοτικής κοινότητας, καθώς και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.).

αβ) Η εκλογική περιφέρεια ή η δημοτική κοινότητα στην οποία είναι υποψήφιος.

β) Επισυνάπτεται ηλεκτρονικό παράβολο, από το οποίο προκύπτει ότι ο υποψήφιος δήμαρχος, κάθε υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος δημοτικής κοινότητας και πρόεδρος δημοτικής κοινότητας έχει καταθέσει υπέρ του δημοσίου ποσό διακοσίων (200), πενήντα (50), δέκα (10) ή δέκα (10) ευρώ, αντίστοιχα. Το ηλεκτρονικό παράβολο εκδίδεται είτε ατομικά ανά υποψήφιο είτε για το σύνολο ή μέρος του συνδυασμού.

7. Κάθε υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος ή πρόεδρος δημοτικής κοινότητας επικυρώνει την υποψηφιότητά του με τη διαδικασία της παρ. 5 του άρθρου 34 του π.δ. 26/2012, περί εκλογής βουλευτών, η οποία υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης για κάθε έννομη συνέπεια, με την οποία δηλώνει ότι:

α) αποδέχεται την υποψηφιότητα για το συγκεκριμένο αξίωμα και στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια ή δημοτική κοινότητα,

β) δεν στερείται των πολιτικών του δικαιωμάτων και

γ) δεν συντρέχουν τα κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα του άρθρου 10.

8. Στη δήλωση των συνδυασμών:

α) Απαγορεύεται να ορίζεται ή να χρησιμοποιείται ως όνομα ή ως έμβλημα του συνδυασμού σύμβολο θρησκευτικής λατρείας, ή σημαία, ή άλλο παρόμοιο σύμβολο κράτους, ή σημείο ιδιαίτερης ευλάβειας, στέμμα, όνομα ή έμβλημα πολιτικής οργάνωσης, φωτογραφία οποιουδήποτε προσώπου, έμβλημα κράτους, που ίσχυε παλαιότερα ή ισχύει ακόμη, καθώς και σύμβολα ή εμβλήματα του δικτατορικού καθεστώτος της 21ης Απριλίου 1967, ή σύμβολα ή εμβλήματα με ρατσιστικό ή ξενοφοβικό περιεχόμενο, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 927/1979 (Α' 139).

β) Επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί πέραν του ονόματος ή του επωνύμου του υποψηφίου και υποκοριστικό ή ψευδώνυμο, καλλιτεχνικό ή άλλο, αυτού, εφόσον με αυτό είναι ευρύτερα γνωστός. Στην περίπτωση αυτή, το υποκοριστικό ακολουθεί το όνομα ή το επώνυμο και τίθεται σε παρένθεση. Δεν επιτρέπεται να τίθεται άλλο στοιχείο πέραν του υποκοριστικού ή ψευδωνύμου, όπως κάθε είδους επαγγελματική, πολιτική ή άλλη ιδιότητα. Στην περίπτωση αυτή, η αναγραφή θεωρείται μη γενόμενη και ο υποψήφιος ανακηρύσσεται από το δικαστήριο μόνο με τα ονοματεπωνυμικά του στοιχεία. Κάθε υποψήφιος, εφόσον είναι έγγαμος ή έγγαμη ή έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, μπορεί να προσθέσει, ανεξαρτήτως σειράς, και το επώνυμο του ή της συζύγου, του συμβιούντος ή της συμβιούσας. Γυναίκες που είναι εγγεγραμμένες στην οικογενειακή τους μερίδα με το επώνυμο του συζύγου τους, μπορούν να χρησιμοποιήσουν ως πρώτο επώνυμο είτε το πατρικό είτε του συζύγου είτε μόνο ένα από αυτά. Αν γίνει χρήση μόνο του συζυγικού επωνύμου αντί του πατρωνύμου, τίθεται το

όνομα του συζύγου, με την ένδειξη «σύζυγος» ή, συντετμημένα, «συζ.».

9. Αν υποβληθούν περισσότερες δηλώσεις συνδυασμών με το ίδιο όνομα ή έμβλημα από υποψηφίους συνδυασμούς για την ανάδειξη δημοτικών αρχών του ίδιου δήμου, δικαίωμα χρήσης έχει ο συνδυασμός που το έχει δηλώσει πρώτος.

10. Αν κατά την υποβολή της δήλωσης δεν καταχωριστούν για κάποιον υποψήφιο τα στοιχεία των υποπερ. αα) και αβ) της περ. α) της παρ. 6, ή αν από τη διασταύρωση των στοιχείων με το Πληροφοριακό Σύστημα «Μητρώο Πολιτών» του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107) δεν βεβαιωθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 9, ο υποψήφιος δεν ανακηρύσσεται. Απλά σφάλματα στην αναγραφή των ονοματεπωνυμικών στοιχείων υποψηφίου διορθώνονται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο, εφόσον τα ορθά στοιχεία του προκύπτουν χωρίς αμφιβολία από το «Μητρώο Πολιτών».

11. Η δήλωση του συνδυασμού είναι απαράδεκτη, αν βεβαιωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο ότι αυτή:

α) δεν περιλαμβάνει τα στοιχεία των παρ. 1 και 4 έως 7 ή

β) δεν περιλαμβάνει έγκυρο όνομα συνδυασμού, σύμφωνα με τις παρ. 8 και 9 ή

γ) υποβάλλεται εκπρόθεσμα ή

δ) περιλαμβάνει, εξ αρχής ή κατόπιν εφαρμογής του δευτέρου εδαφίου της παρ. 4, λιγότερους υποψηφίους από τα ελάχιστα όρια της παρ. 2 ή

ε) δεν περιλαμβάνει υποψηφίους δημοτικούς συμβούλους για το σύνολο των εκλογικών περιφερειών ή

στ) δεν περιλαμβάνει συμβούλους δημοτικών κοινοτήτων ή υποψηφίους προέδρους των δημοτικών κοινοτήτων για ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) των δημοτικών κοινοτήτων ή

ζ) δεν πληροί την ποσόστωση φύλου της περ. γ) της παρ. 2 ή

η) δεν έχει καταβληθεί το παράβολο που προβλέπεται στην περ. β) της παρ. 6.

Αν βεβαιωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο παράβαση του πρώτου εδαφίου της περ. α) της παρ. 8 αναφορικά με το έμβλημα του συνδυασμού, ο συνδυασμός ανακηρύσσεται μόνο με το όνομά του και χωρίς έμβλημα.»

Άρθρο 60

Αρμοδιότητες Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης

Όπου στις διατάξεις των άρθρων 4, 31, 32, 33, 36, 45, 60, 64, 109, 112 και 122 του ν. 5003/2022 (Α' 230) και των άρθρων 33, 34, 39, 57, 58, 59, 60, 70, 73 και 88 του ν. 4954/2022 (Α' 136) αναφέρεται ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, νοείται ο Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Από την εφαρμογή του παρόντος εξαιρείται η παρ. 8Α του άρθρου 33 του ν. 4954/2022.

Άρθρο 61

Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας σε Ο.Τ.Α. για μεταβίβαση ακινήτου λόγω αναγκαστικής προσκύρωσης στο πλαίσιο της εφαρμογής πολεοδομικών σχεδίων

Στους Ο.Τ.Α. που έχουν ρυθμίσει τις οφειλές τους, οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης χορηγούν αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, για τη μεταβίβαση ακινήτου λόγω αναγκαστικής προσκύρωσης, στο πλαίσιο της εφαρμογής πολεοδομικών σχεδίων με πράξεις αναλογισμού ή εφαρμογής, χωρίς τον όρο της παρακράτησης, εφόσον η ρύθμιση είναι σε ισχύ και εξυπηρετείται κανονικά.

Άρθρο 62

Δωρεάν παραχώρηση κατά χρήση έργων λιμενικών υποδομών ποταμού Μεσογιάς στον Δήμο Νότιας Κέρκυρας

Τα έργα λιμενικών υποδομών που είναι κατασκευασμένα για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα είκοσι (20) έτη με ενέργειες του πρώην Δήμου Μελλαιέων του ν. 2539/1997 (Α' 244) και της πρώην Νομαρχίας Κέρκυρας και ευρίσκονται εντός της όχθης και

παρόχθιας ζώνης και κοίτης του πλωτού τμήματος του ποταμού της Μεσογιάς του Δήμου Νότιας Κέρκυρας της Περιφερειακής Ενότητας Κέρκυρας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και αποτυπώνονται στο από Αυγούστου 2021 διάγραμμα του Τοπογράφου Μηχανικού Ευσταθίου Μάνθου (μέλους ΕΕΤΕΜ με Αριθμ. Μητρ. 36483) με στοιχεία συντεταγμένων από 1 έως 82, συνολικού εμβαδού 2028,77 τ.μ. και περιμέτρου 582,68 μ., που προσαρτάται στον παρόντα νόμο ως Παράρτημα Ι και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτού, θεωρούνται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης ισχύουσας διάταξης, ως νομίμως υφιστάμενα και παραχωρούνται δωρεάν κατά χρήση στον Δήμο Νότιας Κέρκυρας.

Άρθρο 63

Εγκαταστάσεις Συνοριακής Διάβασης Πρεσπών

1. Στην έκταση (Α, Β, Γ, Δ, Ρ, Ε, Ζ, Η, Θ, Ι, Α) εμβαδού 19.872,14μ² του διαγράμματος του Παραρτήματος ΙΙ, το οποίο προσαρτάται στον παρόντα νόμο, ως αναπόσπαστο μέρος αυτού, που βρίσκεται στη Δημοτική Κοινότητα Λαιμού της Δημοτικής Ενότητας Πρεσπών του Δήμου Πρεσπών της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, καθορίζεται η χρήση «εγκαταστάσεων Συνοριακής Διάβασης Πρεσπών» για λόγους δημοσίου συμφέροντος, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, με την επιφύλαξη της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

2. Οι όροι και περιορισμοί δόμησης της υπόψη έκτασης διαμορφώνονται ως εξής:

- Ποσοστό κάλυψης: 30%
- Συντελεστής δόμησης: 0,30
- Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος: 15μ.
- Απόσταση από όρια: 5,00μ.
- Δυνατότητα ανέγερσης περισσότερων του ενός κτιρίου.

3. Οι μελέτες που αφορούν στις εγκαταστάσεις της συνοριακής διάβασης, εγκρίνονται από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας, υστερά από σύμφωνη γνώμη του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών και της Γενικής Διεύθυνσης Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών κατά λόγο αρμοδιότητας. Η έγκριση των οριστικών μελετών επέχει θέση οικοδομικής άδειας.

Οι διαδικασίες για την υλοποίηση του έργου των Εγκαταστάσεων της Συνοριακής Διάβασης Πρεσπών διενεργούνται από τα αρμόδια όργανα και τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Ειδικότερα, η διεξαγωγή των διαδικασιών σύναψης σύμβασης, η εποπτεία και η επίβλεψη των έργων διενεργούνται από την Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας.

Άρθρο 64

Επείγουσες ρυθμίσεις για τη μεταφορά των μαθητών και τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων μεταφοράς μαθητών - Τροποποίηση άρθρων 391 ν. 4957/2022 και άρθρου 188 ν. 4972/2022

1. Η παρ. 6 του άρθρου 391 του ν. 4957/2022 (Α' 141) τροποποιείται, προκειμένου να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής της και οι δαπάνες μεταφοράς των μαθητών δημόσιων σχολείων που αφορούν στο σχολικό έτος 2022-2023, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Οι δαπάνες μεταφοράς μαθητών δημόσιων σχολείων, που αφορούν στο σχολικό έτος 2022-2023 και στα προηγούμενα έτη, καταβάλλονται νόμιμα μέχρι τη σύναψη της σχετικής σύμβασης μεταφοράς, εφόσον ο οικείος περιφερειάρχης βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της μεταφοράς των μαθητών και εφόσον το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με την απόφαση ανάθεσης της οικείας οικονομικής επιτροπής.»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 188 του ν. 4972/2022 (Α' 181) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) οι λέξεις «οικονομική επιτροπή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Περιφερειακό Συμβούλιο», β) στις περ. ι) και ιι) η ημερομηνία «31.12.2022» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30.6.2023» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 391 του ν. 4957/2022 (Α' 141), αν, κατά την έναρξη του σχολικού έτους 2022-2023: (α) έχουν προκηρυχθεί διαγωνισμοί μεταφοράς μαθητών, οι διαγωνισμοί αυτοί είναι σε εξέλιξη και δεν έχουν αναδειχθεί οι προσωρινοί ανάδοχοι (μειοδότες), (β) έχει εκκινήσει η διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και δεν έχουν αναδειχθεί προσωρινοί ανάδοχοι ή απαιτείται επανάληψη της διαδικασίας, (γ) δεν κατέστη εφικτό από τις οικείες περιφέρειες να προκηρύξουν διαγωνισμούς ή να προβούν στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, το Περιφερειακό Συμβούλιο της οικείας περιφέρειας μπορεί, με απόφασή του, να προβεί στις εξής ενέργειες:

ι) για τις περ. (α) και (β), να παρατείνει, από τη λήξη της αρχικής διάρκειας ή τυχόν παράτασής τους και το αργότερο μέχρι τις 30.6.2023, την εκτέλεση των συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2022 έως ότου αναδειχθούν οι οριστικοί ανάδοχοι των διαδικασιών που έχουν ήδη εκκινήσει, προσαρμόζοντας τους συμβατικούς όρους στα νέα δεδομένα εκτέλεσης των δρομολογίων, όπου αυτό απαιτείται,

ιι) για την περ. (γ), να παρατείνει, από τη λήξη της αρχικής διάρκειας ή τυχόν παράτασής τους, την εκτέλεση των συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2022 έως ότου αναδειχθούν οριστικοί ανάδοχοι και το αργότερο μέχρι τις 30.6.2023, με ανάλογη προσαρμογή των συμβατικών όρων στα νέα δεδομένα εκτέλεσης των δρομολογίων, όπου αυτό απαιτείται, και υπό την προϋπόθεση ότι εκκινούν άμεσα, και το αργότερο μέχρι τις 30.11.2022, οι διαδικασίες προκήρυξης διαγωνισμού με το Δυναμικό Σύστημα Αγορών (Δ.Σ.Α.) του άρθρου 33 του ν. 4412/2016.

Οι δαπάνες μεταφοράς μαθητών δημόσιων σχολείων του πρώτου εδαφίου καταβάλλονται νόμιμα μέχρι τη σύναψη της σχετικής σύμβασης μεταφοράς, εφόσον ο οικείος περιφερειάρχης βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της μεταφοράς των μαθητών και εφόσον το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με την απόφαση ανάθεσης της οικείας οικονομικής επιτροπής.

Οι συμβάσεις που παρατείνονται κατ' εφαρμογή της παρούσας, λύνονται αζημίως για τις περιφέρειες με την ανάδειξη των οριστικών αναδόχων.»

3. Οι αποφάσεις του άρθρου 391 του ν. 4957/2022 και της παρ. 1 του άρθρου 188 του ν. 4972/2022 που έχουν ληφθεί από την οικονομική επιτροπή της οικείας περιφέρειας έως την δημοσίευση του παρόντος, είναι νόμιμες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΖΩΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

Άρθρο 65

Προσθήκη του Εργαστηρίου Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού Ζώων Συντροφιάς (ΕΦΑΓΥΖΣ) του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ) ως χρήστη του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ) - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 4 ν. 4830/2021

Στην παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 4830/2021 (Α' 169) προστίθεται περ. (γ) και η παρ. 8 του άρθρου 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Εκτός από τους χρήστες της παρ. 2, διαβαθμισμένη πρόσβαση στο ΕΜΖΣ έχουν:

(α) Οι αρχές, οι φορείς και τα όργανα των παρ. 1 έως 6 του άρθρου 3, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται με τον παρόντα.

(β) Οι ιδιοκτήτες δεσποζόμενων ζώων, με τη χρήση προσωπικών κωδικών, για την ενημέρωσή τους σχετικά με το σύνολο των δεδομένων των ζώων τους που έχουν καταχωρηθεί στο ΕΜΖΣ, την εκτύπωση αντιγράφου του ηλεκτρονικού βιβλιαρίου, καθώς και την επικαιροποίηση των στοιχείων επικοινωνίας τους. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να δηλωθεί, κατά περίπτωση, η απώλεια ή η εύρεση δεσποζόμενου σκύλου ή γάτας.

(γ) Το Εργαστήριο Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού

Ζώων Συντροφιάς (ΕΦΑΓΥΖΣ) του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ) του άρθρου 13, για τους σκοπούς εφαρμογής των άρθρων 13 και 14.»

Άρθρο 66

Παραβόλο για λήψη γενετικού υλικού από ζώα συντροφιάς - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 4830/2021

Στο άρθρο 14 του ν. 4830/2021 (Α' 169) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο τέλος του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 προστίθενται οι λέξεις «που έχει άδεια άσκησης επαγγέλματος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας», β) στην παρ. 2 β) στο πρώτο εδάφιο μειώνεται το ποσό του παραβόλου από εκατό πενήντα (150) ευρώ σε εκατό τριάντα πέντε (135) ευρώ, ββ) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «, επιπλέον, και» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δεκαπέντε (15) ευρώ για τη λήψη του γενετικού υλικού και επιπλέον», γ) στην παρ. 4: γα) προβλέπεται ότι το ποσό του παραβόλου εγγράφεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών σε ξεχωριστό ΑΛΕ, γβ) τροποποιούνται τα ποσοστά και οι φορείς στους οποίους αποδίδεται το ποσό του παραβόλου και το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14

Λήψη γενετικού υλικού από ζώα συντροφιάς

1. Ιδιοκτήτης σκύλου ή γάτας που δεν επιθυμεί να στεριώσει το ζώο του υποχρεούται, από την 1η.3.2022 και μετά, να αποστείλει δείγμα γενετικού υλικού του ζώου συντροφιάς στο ΕΦΑΓΥΖΣ. Η συλλογή δείγματος γενετικού υλικού και η αποστολή του στο ΕΕΓΥΖΣ γίνονται αποκλειστικά από κτηνίατρο, μέλος του Πανελληνίου Κτηνιατρικού Συλλόγου, που έχει άδεια άσκησης επαγγέλματος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

2. Για τη λήψη, καταχώριση και διατήρηση του γενετικού υλικού για τουλάχιστον δώδεκα (12) έτη υποβάλλεται εφάπαξ από τον ιδιοκτήτη του ζώου συντροφιάς ηλεκτρονικό παραβόλο ύψους εκατό τριάντα πέντε (135) ευρώ για κάθε ζώο συντροφιάς. Ο ιδιοκτήτης είναι υποχρεωμένος να καταβάλει στον κτηνίατρο δεκαπέντε (15) ευρώ για τη λήψη του γενετικού υλικού και επιπλέον τα έξοδα αποστολής του δείγματος γενετικού υλικού, τα οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα δέκα (10) ευρώ. Οι ιδιοκτήτες σκύλων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για φύλαξη ποιμνίων (ποιμενικών) απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του παραβόλου της παρούσας.

3. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΙΒΕΑΑ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζεται το ύψος του ηλεκτρονικού παραβόλου για λοιπά ζώα, καθώς και για λοιπές υπηρεσίες πλην των ανωτέρω.

4. Το ποσό του παραβόλου εγγράφεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών σε ξεχωριστό ΑΛΕ και, αποδίδεται κατά σάραντα τοις εκατό (40%) στο ΙΙΒΕΑΑ για την κάλυψη των εξόδων λειτουργίας του ΕΦΑΓΥΖΣ κατά πέντε τοις εκατό (5%) στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τη λειτουργία του ΕΜΖΣ και κατά πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών στους δήμους για την υποστήριξη δράσεων για την ευζωία των αδέσποτων ζώων συντροφιάς.»

Άρθρο 67

Ρυθμίσεις για τους σκύλους εργασίας του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και των διωκτικών αρχών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων - Τροποποίηση άρθρων 2, 3, 4, 5, 8, 9 και 16 ν. 4830/2021

1. Στην περ. 12 του άρθρου 2 του ν. 4830/2021 (Α' 169), περί της έννοιας του σκύλου εργασίας, προστίθενται οι λέξεις «το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή» και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12. «Σκύλος εργασίας»: ο σκύλος υπό την ενεργή καθοδήγηση του χειριστή του και με επικουρικό ρόλο στην εκτέλεση των καθηκόντων ή του σκοπού του χειριστή του, ο οποίος χρησιμο-

ποιείται για το κυνήγι (κυνηγετικός), τη φύλαξη ποιμνίων (ποιμενικός), τη φύλαξη χώρων (φύλακας), ο σκύλος έρευνας και διάσωσης, ο σκύλος ανίχνευσης δηλητηριασμένων δολωμάτων, καθώς και ο σκύλος που χρησιμοποιείται από τις ένοπλες δυνάμεις, τα σώματα ασφαλείας, το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή και τις διωκτικές αρχές της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και του Υπουργείου Οικονομικών.»

2. Στο άρθρο 3 του ν. 4830/2021 προστίθενται παρ. 9 και 10 για τον καθορισμό του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ως αρμόδιας αρχής για τα θέματα που αφορούν στους σκύλους εργασίας του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και της κατά περίπτωση αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης της Α.Α.Δ.Ε. ως αρμόδιας αρχής για τα θέματα που αφορούν στους σκύλους εργασίας της Α.Α.Δ.Ε., ως εξής:

«9. Αρμόδια αρχή για τα θέματα που αφορούν στους σκύλους εργασίας του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής είναι το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

10. Αρμόδια Αρχή για τα θέματα που αφορούν στους σκύλους εργασίας των διωκτικών υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων είναι η κατά περίπτωση αρμόδια Γενική Διεύθυνση, όπως ορίζεται από τον Οργανισμό της Α.Α.Δ.Ε.»

3. Στην παρ. 19 του άρθρου 4 του ν. 4830/2021 επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο προστίθενται μετά από τη λέξη «δυνάμεων» οι λέξεις «, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και των διωκτικών αρχών της Α.Α.Δ.Ε.» σε δύο σημεία και στο τέλος του εδαφίου η λέξη «, αντίστοιχα», β) στο δεύτερο εδάφιο η λέξη «υπηρεσία» αντικαθίσταται από τις λέξεις «ή αστυνομική υπηρεσία ή διωκτική αρχή της Α.Α.Δ.Ε.» και μετά από τη λέξη «δυνάμεων» προστίθενται οι λέξεις «ή του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής ή της Α.Α.Δ.Ε., αντίστοιχα,» και η παρ. 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«19. Οι σκύλοι εργασίας των Ενόπλων Δυνάμεων, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και των διωκτικών αρχών της Α.Α.Δ.Ε. εξαιρούνται της καταχώρισης στο ΕΜΖΣ και καταχωρούνται σε ειδικό Μητρώο ζώων εργασίας των Ενόπλων Δυνάμεων, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και των διωκτικών αρχών της Α.Α.Δ.Ε., αντίστοιχα. Η καταχώρισή τους στο ΕΜΖΣ πραγματοποιείται μόνο μετά την έξοδό τους από τη στρατιωτική ή αστυνομική υπηρεσία ή διωκτική αρχή της Α.Α.Δ.Ε. για οποιονδήποτε λόγο και την υποθεσία τους από προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων ή του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής ή της Α.Α.Δ.Ε., αντίστοιχα, ως ζώων συντροφιάς.

4. Στην παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 4830/2021 προστίθενται μετά από τη λέξη «δυνάμεων» οι λέξεις «, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και των διωκτικών αρχών της Α.Α.Δ.Ε.» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Ειδικώς, για τους σκύλους εργασίας των Ενόπλων Δυνάμεων, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και των διωκτικών αρχών της Α.Α.Δ.Ε. εκδίδεται διαβατήριο μόνο όταν απαιτείται η έξοδός τους από τη χώρα.»

5. Στην παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4830/2021 προστίθενται μετά από τη λέξη «δυνάμεων» οι λέξεις «, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και των διωκτικών αρχών της Α.Α.Δ.Ε.» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Οι περιορισμοί των παρ. 3 και 4 δεν ισχύουν για τους επαγγελματίες εκτροφείς, καθώς και για τους σκύλους εργασίας των Ενόπλων Δυνάμεων, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και των διωκτικών αρχών της Α.Α.Δ.Ε.»

6. Στην παρ. 16 του άρθρου 8 του ν. 4830/2021 προστίθενται μετά από τη λέξη «δυνάμεων» οι λέξεις «και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής» και η παρ. 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«16. Με την επιφύλαξη των παρ. 7, 8 και 9, τα προγράμματα αναπαραγωγής σκύλων εργασίας των ενόπλων δυνάμεων και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής δεν υπόκεινται σε αδειοδότηση, επίβλεψη και έλεγχο.»

7. Στο έβδομο εδάφιο της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4830/2021 προστίθενται μετά από τη λέξη «δυνάμεων» οι λέξεις «, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και των διωκτικών αρχών της Α.Α.Δ.Ε.» και η περ. (α) διαμορφώνεται ως εξής:

«(α) Να στεριώσει το δεσποζόμενο ζώο συντροφιάς του, εφόσον είναι σκύλος ή γάτα, εντός έξι (6) μηνών από την απόκτησή του, εφόσον το ζώο είναι άνω του ενός (1) έτους. Σε περίπτωση απόκτησης ζώου κάτω του ενός (1) έτους, η στειρώση λαμβάνει χώρα μέσα στους έξι (6) πρώτους μήνες από τη συμπλήρωση του πρώτου (1ου) έτους. Η προθεσμία των προηγούμενων εδαφίων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τη φυλή του ζώου και άλλα ειδικά χαρακτηριστικά του, μετά από εμπεριστατωμένη γνώματευση κτηνιάτρου. Η στειρώση δεν είναι υποχρεωτική για ζώα για τα οποία έχει αποσταλεί δείγμα γενετικού υλικού τους (DNA) στο Εργαστήριο Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού Ζώων Συντροφιάς του άρθρου 13. Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης ζώου δεν στεριώσει το ζώο συντροφιάς του ή δεν αποστέλλει δείγμα γενετικού υλικού (DNA) στο Εργαστήριο Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού Ζώων Συντροφιάς, επιβάλλεται το άρθρο 35 και χορηγείται στον ιδιοκτήτη τρίμηνη προθεσμία για να προβεί στη στειρώση ή την αποστολή δείγματος γενετικού υλικού του ζώου. Σε περίπτωση που και αυτή η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, επιβάλλεται εκ νέου το πρόστιμο. Κατ' εξαίρεση, η στειρώση δεν είναι υποχρεωτική για τους σκύλους εργασίας των Ενόπλων Δυνάμεων, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και των διωκτικών αρχών της Α.Α.Δ.Ε.»

8. Η περ. ε' του άρθρου 16 του ν. 4830/2021 αντικαθίσταται ως εξής:

«(ε) εγκαταστάσεις στρατιωτικών και αστυνομικών σκύλων στις μονάδες των Ενόπλων Δυνάμεων και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, αντίστοιχα, καθώς και εγκαταστάσεις σκύλων στις υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε., όπου είναι τοποθετημένοι, και»

Άρθρο 68

Υπεύθυνος διαχείρισης και φροντίδας του ζώου συντροφιάς ή ζώου άλλης κατηγορίας κατά τη διάρκεια παραμονής του σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 33 ν. 4830/2021

Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4830/2021 (Α' 169) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με γνώμονα το συμφέρον του ζώου, ο αρμόδιος εισαγγελέας αφαιρεί προσωρινά ή οριστικά το ζώο συντροφιάς ή ζώο άλλης κατηγορίας από την κατοχή του παραβάτη των περ. ε' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 9 και του άρθρου 24 και το ζώο παραδίδεται σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων. Η διαχείριση και φροντίδα του ζώου, για όσο χρονικό διάστημα αυτό διαμένει σε καταφύγιο αδέσποτων ζώων, γίνεται από τον φορέα του καταφυγίου. Ο εισαγγελέας μπορεί να απαγορεύσει την απόκτηση άλλου ζώου από τον παραβάτη. Ειδικώς για την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 24, η αφαίρεση είναι οριστική. Ο παραβάτης υποχρεούται να αναλάβει το κόστος που συνδέεται με την αποκατάσταση της υγείας του ζώου, την κτηνιατρική φροντίδα και τη διαβίωσή του, όπως προκύπτει από παραστατικά και βεβαιώνεται από τον οικείο δήμο. Προσωρινή αφαίρεση ζώου συντροφιάς μπορούν να αποφασίσουν σε εξαιρετικές καταστάσεις και τα όργανα ελέγχου και βεβαίωσης παραβάσεων της παρ. 6 του άρθρου 3.»

Άρθρο 69

Διόρθωση περιγραφών παραβάσεων - Ρυθμίσεις για τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των προδιαγραφών λειτουργίας καταφυγίων ζώων συντροφιάς των άρθρων 28 και 29 ν. 4830/2021 - Τροποποίηση περ. 12 και 13 παρ. 1 και παρ. 9 άρθρου 35 ν. 4830/2021

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4830/2021 (Α' 169) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο κελί της περ. 12, αα) διαγράφεται η λέξη «και» αβ) τίθεται το σημείο στίξης «,» πριν τη λέξη «εμπορία» και αγ) προστίθεται η φράση «και αναπαραγωγή», β) στο πρώτο κελί της περ. 13 η φράση «Αναπαραγωγή σκύλων που είναι ακρωτηριασμένοι» αντικαθίσταται με την φράση «Η έκ-

θεση σκύλων και γατών σε καταστήματα πώλησης ειδών ζώων συντροφιάς (pet shops)» και οι περ. 12 και 13 διαμορφώνονται ως εξής:

12. Εισαγωγή, εμπορία και αναπαραγωγή ακρωτηριασμένων σκύλων - Άρθρο 8 παρ. 10 περ. γ' - 2.000 ευρώ ανά ζώο

13. Η έκθεση σκύλων και γατών σε καταστήματα πώλησης ειδών ζώων συντροφιάς (pet shops) Άρθρο 8 παρ. 10 περ. δ' - 1.000 ευρώ ανά ζώο

2. Στην παρ. 9 του άρθρου 35 του ν. 4830/2021 (Α' 169) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται σχετικά με την εγγραφή των εσόδων από τα επιβαλλόμενα πρόστιμα και την προσθήκη επιφύλαξης, β) προστίθενται δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, τα έσοδα από τα πρόστιμα του παρόντος νόμου εγγράφονται με τρόπο διακριτό στον προϋπολογισμό του δήμου και διατίθενται αποκλειστικά για τη βελτίωση των δημοτικών καταφυγίων και κτηνιατρείων, την ίδρυση νέων και την αντιμετώπιση των δαπανών που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου. Ειδικά τα έσοδα από τα πρόστιμα της παρ. 8 του άρθρου 29 που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των προδιαγραφών λειτουργίας καταφυγίων ζώων συντροφιάς που ιδρύουν και λειτουργούν οι δήμοι, τα νομικά πρόσωπα τους ή σύνδεσμοι δήμων, οι διαδημοτικές συνεργασίες ή αναπτυξιακοί οργανισμοί δήμων του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53), βεβαιώνονται και εισπράττονται ως δημόσια έσοδα. Τα έσοδα αυτά εγγράφονται με διακριτό τρόπο στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, από τα οποία ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) αποδίδεται στις περιφέρειες για την ανταποδοτική υποστήριξη του ελεγκτικού μηχανισμού και το υπόλοιπο ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) διατίθεται, προκειμένου να καλυφθούν δαπάνες του Υπουργείου Εσωτερικών για την προστασία της ευζωίας των ζώων συντροφιάς. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών καθορίζονται η αρμόδια υπηρεσία, ο τρόπος και η διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης των προστίμων του δεύτερου εδαφίου, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 70

Ρυθμίσεις για τη σύνθεση της Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης και την ανάδειξη των μελών της - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 39 ν. 4830/2021

1. Στο άρθρο 39 του ν. 4830/2021 (Α' 169) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1: αα) στο πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται η λέξη «επαμελής» με τη λέξη «εννεαμελής», αβ) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται με τον προσδιορισμό του Ειδικού Γραμματέα για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς ως προέδρου της Ειδικής Επιτροπής Παρακολούθησης, αγ) με την προσθήκη περ. στ) και ζ), β) η παρ. 2 αντικαθίσταται και το άρθρο 39 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών συγκροτείται εννεαμελής Ειδική Επιτροπή Παρακολούθησης με πενταετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης. Η Επιτροπή απαρτίζεται από τον Ειδικό Γραμματέα για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς, ως Πρόεδρο και οκτώ (8) ακόμη τακτικά μέλη ως εξής:

(α) έναν (1) εκπρόσωπο του Πανελληνίου Κτηνιατρικού Συλλόγου,

(β) έναν (1) εκπρόσωπο φιλοζωικών σωματείων ή φιλοζωικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που είναι εγγεγραμμένα στο Υπομητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων της παρ. 23 του άρθρου 2 και έχουν πολυετή δράση και αναγνωρισμένη προσφορά,

(γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνηγόρου του Πολίτη,

(δ) δύο (2) εκπροσώπους της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.),

(ε) τον προϊστάμενο του Τμήματος Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών,

(στ) τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, και

(ζ) ένα (1) πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, το οποίο επιλέγεται από τον Υπουργό Εσωτερικών.

2. Ειδικότερα, μέχρι τη θέση σε πλήρη εφαρμογή του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ) και του Υπομητρώου Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων της παρ. 23 του άρθρου 2, ο εκπρόσωπος φιλοζωικών σωματείων ή φιλοζωικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, αναδεικνύεται μέσω κλήρωσης. Για τη συμμετοχή των υποψηφίων εκπροσώπων φιλοζωικών σωματείων ή φιλοζωικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα στην κλήρωση, κατ' εφαρμογή του πρώτου εδαφίου, τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση καταχώρισης των αναγνωρισμένων και νομίμως λειτουργούντων Φιλοζωικών Σωματείων και Φιλοζωικών Οργανώσεων μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα, με την ονομασία «Υπομητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων». Δικαίωμα πρόσβασης στη βάση καταχώρισης του δευτέρου εδαφίου έχουν οι αρμόδιοι υπάλληλοι του Τμήματος Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών. Τα δεδομένα και στοιχεία που καταχωρίζονται στη διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση του δευτέρου εδαφίου μεταφέρονται με ασφαλή τρόπο στο Υπομητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς (ΕΜΖΣ) της περ. β) της παρ. 23 του άρθρου 2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζονται οι όροι δημιουργίας και λειτουργίας του Υπομητρώου Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων και τα πεδία που περιλαμβάνει αυτό, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις καταχώρισης δεδομένων και στοιχείων, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, οι διαδικασίες συμμετοχής των υποψηφίων εκπροσώπων φιλοζωικών σωματείων ή φιλοζωικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, κλήρωσης και ανάδειξης του εκπροσώπου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Η Επιτροπή της παρ. 1 έχει τις εξής αρμοδιότητες:

(α) Την παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος.

(β) Την επιστημονική υποστήριξη των αρμοδίων αρχών για την εφαρμογή και τον έλεγχο της εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των ζώων συντροφιάς, με την εκπόνηση μελετών και τη σύνταξη προτάσεων σε περιοδική βάση ή κατόπιν συγκεκριμένου αιτήματος.

(γ) Την εκπόνηση μελετών, αναφορών και εκθέσεων, καθώς και τη σύνταξη προτάσεων προς τις αρμόδιες αρχές για την υιοθέτηση του κατάλληλου επιχειρησιακού σχεδιασμού, την εφαρμογή των απαραίτητων διαδικασιών, πρωτοκόλλων και των βέλτιστων διεθνών πρακτικών, και την εν γένει εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων επίλυσης προβλημάτων στον τομέα της προστασίας των ζώων συντροφιάς.

(δ) Την παροχή γνώμης προς τις αρμόδιες αρχές για μεμονωμένα ζητήματα που άπτονται της προστασίας ζώων συντροφιάς.

(ε) Την υποβολή προτάσεων προς το Υπουργείο Εσωτερικών και κάθε άλλο αρμόδιο υπουργείο για την αξιολόγηση και βελτίωση του παρόντος.»

Άρθρο 71

Παράταση προθεσμιών για το ΕΜΖΣ και τα Υπομητρώα του και για την υποχρέωση στειρώσεως ή αποστολής δείγματος γενετικού υλικού - Τροποποίησης παρ. 7, 8 και 9 και προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 46 του ν. 4830/2021

1. Στις παρ. 7, 8 και 9 του άρθρου 46 του ν. 4830/2021 (Α' 169) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στις παρ. 7 και 8 αντικαθίσταται η ημερομηνία «31ης.3.2023» με την ημερομηνία «31ης.1.2024», β) στην παρ. 9 β) στο πρώτο εδάφιο η προθεσμία των δύο (2) μηνών μειώνεται σε έναν (1) μήνα και διαγράφεται η απώτατη προθεσμία, ββ) στο δεύτερο εδάφιο η προθεσμία των έξι (6) μηνών μειώνεται σε τρεις (3) μήνες και διαγράφεται η απώτατη προθεσμία και οι παρ. 7, 8 και 9 διαμορφώνονται ως εξής:

«7. Μέχρι να τεθεί σε πλήρη λειτουργία το Υπομητρώο Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων του ΕΜΖΣ, και πάντως όχι πέραν της 31.1.2024, για τη δραστηριοποίηση των φιλοζωικών σωματείων και φιλοζωικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, δεν απαιτείται η προηγούμενη καταχώρισή τους στο ΕΜΖΣ, εφόσον τα εν λόγω

σωματεία και οργανώσεις δεν έχουν λυθεί, λειτουργούν νόμιμα και περιλαμβάνουν στους καταστατικούς σκοπούς τους την προαγωγή της φιλοζωίας ή τη φροντίδα και περισυλλογή αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

8. Μέχρι τη θέση σε πλήρη λειτουργία του ΕΜΖΣ και των υπομητρώων του, περιλαμβανομένης της Πανελλήνιας Πλατφόρμας Υιοθεσίας Αδέσποτων, και πάντως όχι πέραν της 31.1.2024, αναστέλλεται η υποχρέωση της προηγούμενης εγγραφής και καταχώρισης δεδομένων στο ΕΜΖΣ που προβλέπεται στον παρόντα.

9. Η υποχρέωση του ιδιοκτήτη για στειρώση του δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς ή για αποστολή δείγματος γενετικού υλικού του (DNA), σύμφωνα με την περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 9, εκκινεί μετά την παρέλευση ενός (1) μηνός από την έναρξη λειτουργίας του ΕΦΑΓΥΣΣ κατά το άρθρο 13. Τα πρόστιμα του άρθρου 35 για την παράβαση της ως άνω υποχρέωσης επιβάλλονται μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την έναρξη λειτουργίας του ΕΦΑΓΥΣΣ.»

2. Στο άρθρο 46 του ν. 4830/2021 προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

«10. Η έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων των δήμων της περ. (α) της παρ. 2 του άρθρου 3 από το Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών εκκινεί από την έναρξη λειτουργίας του ΕΜΖΣ και πάντως το αργότερο έως την 30η.9.2023.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 72

Μεταβατικές διατάξεις

Οφειλές προς τους δήμους, από οποιαδήποτε αιτία, που γεννήθηκαν μέχρι και τις 31.12.2018, αν σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 73, μπορούσαν να αναζητηθούν-βεβαιωθούν, εξακολουθούν να αναζητούνται και να βεβαιώνονται για δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με την κοινοποίηση πράξης βεβαίωσης ή ατομικής ειδοποίησης, εν ευρεία ή εν στενή έννοια, προς τον υπόχρεο, ή σε εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 138 του ν. 4270/2014 (Α' 143), παρατείνεται η αποσβεστική προθεσμία εντός της οποίας οι δήμοι εξασφαλίζουν την είσπραξη των βεβαιωθέντων εσόδων κατά πέντε (5) έτη.

Άρθρο 73

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται:

1. Τα άρθρα 2 και 6 του α.ν. 344/1968 (Α' 71), περί αποσβεστικής προθεσμίας βεβαιώσεως εσόδων και παραγραφής αξιώσεων των δήμων και κοινοτήτων.

2. Το άρθρο 32 του ν. 4304/2014 (Α' 234), περί βεβαιώσεως αξιώσεων των Ο.Τ.Α. που αφορούν σε απόδοση φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών και προκύπτουν εξαιτίας μη υποβολής από τους υπόχρεους των αναγκαίων στοιχείων για τη βεβαίωσή τους ή υποβολής ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων ή λανθασμένα βεβαιωμένων οφειλών και κάθε διάταξη που αφορά τέλη ή πρόστιμα που εισπράττονται υπέρ των δήμων, στην οποία ορίζονται άλλες προθεσμίες βεβαίωσης και είσπραξης σε σχέση με τα οριζόμενα στο παρόν, πλην εκείνων που ορίζουν μικρότερες.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 74

Προσθήκη πόρου χρηματοδότησης του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Φυσικής του Στερεού Φλοιού της Γης - Προσθήκη περ. ι) στην παρ. 2 του άρθρου 13 του π.δ. 322/1994

Στην παρ. 2 του άρθρου 13 του π.δ. 322/1994 (Α' 169) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην περ. δ) διαγράφονται οι λέξεις «και με εφ' άπαξ επιχορήγηση πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δρα-

χμών», β) προστίθεται περ. ι) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Πηγές χρηματοδότησης είναι:

α) Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων με ποσοστό συμμετοχής 25% ετησίως στα λειτουργικά έξοδα του Ινστιτούτου και τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) δραχμών εφ' άπαξ από τον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων για το κόστος της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής.

β) Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με ποσοστό συμμετοχής 25% ετησίως και με εφ' άπαξ επιχορήγηση είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) δραχμών.

γ) Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού με ποσοστό συμμετοχής 5% ετησίως και με εφ' άπαξ επιχορήγηση πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών.

δ) Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με ποσοστό συμμετοχής που θα καθορίζεται ετησίως με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

ε) Καταργήθηκε.

στ) Τα Πανεπιστήμια Αθηνών και Ιωαννίνων με παραχώρηση δικαιώματος χρήσης εργαστηριακών χώρων, γραφείων, επιστημονικού εξοπλισμού και κάλυψη παγίων αναγκών, που αντιστοιχούν σε ποσοστό συμμετοχής 10% ετησίως.

ζ) Η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος με ποσοστό συμμετοχής 10% ετησίως.

η) Η περιφέρεια Ηπείρου με ποσοστό συμμετοχής 10% ετησίως.

θ) Οι λοιποί φορείς της προηγούμενης παραγράφου, κατά το υπόλοιπο ποσοστό.

ι) Το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με ποσοστό συμμετοχής 17% ετησίως.»

Άρθρο 75

Επιτρεπόμενος αριθμός χρήσης πολιτικών γραφείων υποψηφίων βουλευτών κατά την προεκλογική περίοδο - Τροποποίηση περ. εγ' παρ. 1 άρθρου 18 π.δ. 15/2022

Στην περ. εγ' της παρ. 1 του άρθρου 18 του π.δ. 15/2022 (Α' 39) προστίθεται δεύτερο εδάφιο σχετικά με τον επιτρεπόμενο αριθμό χρήσης πολιτικών γραφείων υποψηφίων βουλευτών κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά την προεκλογική περίοδο απαγορεύεται στους υποψηφίους βουλευτές και τα υποψήφια μέλη του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου:

α. Η ανάρτηση ή επικόλληση σε εξωτερικούς, δημόσιους ή ιδιωτικούς χώρους, καθώς και σε κάθε μορφής αυτοκινούμενα μέσα, αεροπλάνο, πανό, γιγαντοαφισών, αφισών, φωτογραφιών και κάθε άλλου είδους υλικού προβολής, η εγκατάσταση πρόσκαιρων κατασκευών οποιασδήποτε μορφής για την προσωπική τους προβολή, καθώς και η χρήση χρωστικών ουσιών και η αναγραφή συνθημάτων σε οποιονδήποτε εξωτερικό χώρο.

Οι δήμαρχοι και οι πρόεδροι κοινοτήτων υποχρεούνται για την άμεση καθαίρεση των αεροπλάνο και πανό, την αποκόλληση των γιγαντοαφισών, αφισών, φωτογραφιών κ.λπ., την αποσυναρμολόγηση των πρόσκαιρων κατασκευών και τον καθαρισμό από χρωστικές ουσίες των εξωτερικών χώρων. Παράβαση της ανωτέρω υποχρέωσης, εφόσον έχει προηγηθεί σχετική έγγραφη ενημέρωση από την Επιτροπή Ελέγχου της περίπτωσης ιε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1, επισύρει την κύρωση της παραγράφου 2 του άρθρου 25.

β. Η διακίνηση κάθε μορφής ένθετων φυλλαδίων μέσω του τύπου.

γ. Η προβολή διαφημιστικών μηνυμάτων μέσω των δημόσιων και ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών ελεύθερης λήψης ή των φορέων παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών.

Απαγορεύεται, επίσης, από δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης, καθώς και από φορείς παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, η μετάδοση κάθε είδους εκπομπών, οι οποίες παρουσιάζονται, αμέσως ή εμμέσως, από υποψηφίους

βουλευτές.

δ. Η διακίνηση προεκλογικού υλικού από υποψηφίους βουλευτές μέσω του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των κρατικών Ν.Π.Ι.Δ..

εα. Η λειτουργία εκλογικών κέντρων από υποψηφίους ή από τρίτους για χάρη των υποψηφίων.

εβ. Δεν περιλαμβάνονται στην έννοια του εκλογικού κέντρου τα πολιτικά γραφεία των υποψηφίων βουλευτών, εφόσον δεν είναι εγκατεστημένα σε ισόγειους χώρους. Εξαιρούνται της απαγόρευσης εγκατάστασης σε ισόγειους χώρους πολιτικά γραφεία βουλευτών, τα οποία λειτουργούν συνεχώς από την 31η Δεκεμβρίου 2000 μέχρι και την ημερομηνία διενέργειας των εκλογών.

εγ. Για τους υποψηφίους βουλευτές, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, ο επιτρεπόμενος αριθμός χρήσης πολιτικών γραφείων, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής της, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3). Στον περιορισμό του πρώτου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται ένα (1) επιπλέον πολιτικό γραφείο, εφόσον αυτό βρίσκεται εκτός των γεωγραφικών ορίων της εκλογικής περιφέρειας του υποψηφίου βουλευτού.

εδ. Για τα πολιτικά γραφεία ισχύουν οι σχετικοί περιορισμοί της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου, καθώς και απαγόρευση χρήσης μεγαφωνικών εγκαταστάσεων, με εξαίρεση την ύπαρξη πινακίδας με τα αναγκαία προσδιοριστικά στοιχεία του υποψηφίου βουλευτή.

εε. Η παραχώρηση της χρήσης ή η μίσθωση υπαίθριων ή στεγαζόμενων χώρων, από και προς τρίτους, για τη λειτουργία εκλογικών κέντρων και εντευκτηρίων, κάθε μορφής, σε σχέση με την προβολή υποψηφιότητας βουλευτή, συνιστά ποινικό αδίκημα για τους κύριους των ακινήτων, τους εκμισθωτές και τους μισθωτές τούτων, το οποίο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

στ. Η τιμολόγηση των εξόδων και η παροχή ποσοστού έκπτωσης από της επιχειρήσεις τύπου να είναι διαφοροποιημένη μεταξύ των υποψηφίων.»

Άρθρο 76

Προθεσμία ανακήρυξης εκλογικών συνδυασμών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 35 π.δ. 26/2012

Στην παρ. 1 του άρθρου 35 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) αυξάνεται το χρονικό διάστημα, εντός του οποίου το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου ανακηρύσσει σε δημόσια συνεδρίαση τους εκλογικούς συνδυασμούς, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Εντός τριών (3) ημερών μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής πρότασης υποψηφιότητας, το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου ανακηρύσσει σε δημόσια συνεδρίαση τους εκλογικούς συνδυασμούς, όπως αυτοί δηλώθηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 34Α.»

Άρθρο 77

Προσωπικό του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι»

1. Προσωπικό το οποίο: α) απασχολούνταν κατά την 18η.12.2018, ημερομηνία κατά την οποία εντάχθηκε το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» σε οργανικές μονάδες των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και συνεχίζει να απασχολείται με ενεργές συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή μίσθωσης έργου δυνάμει του άρθρου 38 του ν. 4735/2020 (Α' 197) σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή νομικά πρόσωπα αυτών για την παροχή των υπηρεσιών του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» και β) συμμετείχε στις διαδικασίες πλήρωσης θέσεων μόνιμου προσωπικού της υπό στοιχεία 4Κ/2020 Προκήρυξης του ΑΣΕΠ (τ. ΑΣΕΠ 15) και δεν περιλαμβάνεται στους οριστικούς πίνακες διοριστέων, συνεχίζει να απασχολείται με την ίδια σχέση εργασίας και για την παροχή των ίδιων υπηρεσιών για χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, με δυνατότητα παράτασης, κατά παρέκκλιση των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

2. Εφόσον το προσωπικό απασχολείται σε νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου δήμου, μεταφέρεται στον οικείο δήμο, ο οποίος ασκεί την αρμοδιότητα της κατ' οίκον κοινωνικής φροντίδας, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 44 του ν. 3979/2011 (Α' 138) ή του άρθρου 21 του ν. 4483/2017 (Α' 107), κατά περίπτωση.

3. Από 1ης.1.2023, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4735/2020, η χρηματοδότηση του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», συμπεριλαμβανομένης της μισθολογικής δαπάνης του προσωπικού της παρ. 1, καλύπτεται από την ειδική πίστωση που εγγράφεται κατ' έτος στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών και αποδίδεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών στους δικαιούχους δήμους ή μέσω των δήμων στα νομικά τους πρόσωπα που υλοποιούν το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι».

Άρθρο 78

Ανασύνταξη πινάκων διοριστών προκήρυξης 2Κ/2019 - Συμμόρφωση με δικαστική απόφαση

Μετά την ανασύνταξη των πινάκων κατάταξης και διοριστών της προκήρυξης 2Κ/2019 (τ. ΑΣΕΠ 7/2019, 8/2019 και 15/2019) για την πλήρωση με σειρά προτεραιότητας χιλίων εκατό δεκαέξι (1.116) θέσεων τακτικού προσωπικού των κατηγοριών Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής, Δευτεροβάθμιας και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης σε φορείς του Υπουργείου Υγείας, χωρίς το κριτήριο της ειδικής εμπειρίας, σε συμμόρφωση με τις υπ' αρ. 192/2022 και 193/2022 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Όσοι εκ των διορισθέντων, με βάση τους αρχικούς οριστικούς πίνακες διοριστών ή επιλαχόντων της προκήρυξης 2Κ/2019 ή με τη διαδικασία αντικατάστασης διοριστών λόγω μη αποδοχής της πρόσληψης ή παραίτησης (αναπλήρωση), δεν προκύπτουν εκ νέου διοριστέοι με βάση τους νέους οριστικούς πίνακες διοριστών, προσλαμβάνονται στους φορείς που ήδη υπηρετούν σε κενή οργανική θέση της αντίστοιχης κατηγορίας και κλάδου/ειδικότητας ή, αν δεν υπάρχει κενή οργανική, σε προσωποπαγή θέση, που συστήνεται με την απόφαση διορισμού.

β) Όσοι εκ των διορισθέντων, με βάση τους αρχικούς οριστικούς πίνακες διοριστών ή επιλαχόντων της προκήρυξης 2Κ/2019 ή με τη διαδικασία αντικατάστασης διοριστών λόγω μη αποδοχής της πρόσληψης ή παραίτησης τους (αναπλήρωση), προκύπτουν με βάση τους νέους οριστικούς πίνακες διοριστών της προκήρυξης 2Κ/2019, σύμφωνα με τη δήλωση προτίμησής τους, ως διοριστέοι στον φορέα, στον οποίο θα διορίζονταν, αν εξαρχής είχαν εγγραφεί στην οικεία σειρά του νέου πίνακα, δύναται να επιλέξουν την πρόσληψή τους είτε στον φορέα που αρχικού διορισμού τους ή στον νέο φορέα, στον οποίο προκύπτουν διοριστέοι. Για τον σκοπό αυτόν οι εν λόγω υποψήφιοι υποβάλλουν δήλωση προτίμησης εντός προθεσμίας είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από τη δημοσίευση των οριστικών πινάκων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στην αρμόδια υπηρεσία της Διοίκησης Υγειονομικής Περιφέρειας (Δ.Υ.Πε.), στην οποία υπάγεται ο φορέας επιλογής τους, η οποία στη συνέχεια ενημερώνει τους εμπλεκόμενους φορείς. Σε περίπτωση επιλογής του φορέα του αρχικού διορισμού, αν δεν υπάρχει σε αυτόν κενή οργανική θέση της αντίστοιχης κατηγορίας και κλάδου/ειδικότητας, η τοποθέτηση γίνεται σε προσωποπαγή θέση, που συστήνεται με την απόφαση διορισμού.

γ) Στην περίπτωση τοποθέτησης των διοριστών των περ. α) και β) σε προσωποπαγή θέση, αυτοί καταλαμβάνουν την πρώτη οργανική θέση της αντίστοιχης κατηγορίας και κλάδου/ειδικότητας, που θα κενωθεί στον οικείο φορέα, οπότε καταργείται αυτοδικαίως η προσωποπαγή θέση. Ως ημερομηνία διορισμού στις περ. α) και β) θεωρείται η ημερομηνία του αρχικού διορισμού.

δ) Εάν προκύψουν κενές οργανικές θέσεις κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, αυτές καλύπτονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 79

Παράταση διάρκειας συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από τις πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2021

Η χρονική διάρκεια των συμβάσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.) των υπαλλήλων κλάδων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), που προσελήφθησαν σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν.

4765/2021 (Α' 6) για την εκτέλεση των αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων και των έργων αποκατάστασης υποδομών, με σκοπό την αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν μετά τις πυρκαγιές του έτους 2021, σε φορείς που εδρεύουν εντός των διοικητικών ορίων της Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, δύναται να παραταθεί από τη λήξη της και μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την αρχική σύμβαση, σύμφωνα με το άρθρο 6 του π.δ. 164/2004 (Α' 164).

Άρθρο 80

Ειδική άδεια δημόσιων και δημοτικών υπαλλήλων εξαιτίας δυσμενών καιρικών συνθηκών - Τροποποίηση άρθρου 50 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007) και άρθρου 57 Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007)

1. Στο άρθρο 50 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), προστίθεται παρ. 11, ως εξής:

«11. Σε περίπτωση ανυπαίτιας αδυναμίας προσέλευσης στην εργασία για λόγους που οφείλονται σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες και εφόσον έχει εκδοθεί αρμοδίως σύσταση για περιορισμό των μετακινήσεων, δύναται να χορηγείται στους υπαλλήλους ειδική άδεια έως δύο (2) εργάσιμων ημερών ανά ημερολογιακό έτος.»

2. Στο άρθρο 57 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143), προστίθεται παρ. 11, ως εξής:

«11. Σε περίπτωση ανυπαίτιας αδυναμίας προσέλευσης στην εργασία για λόγους που οφείλονται σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες και εφόσον έχει εκδοθεί αρμοδίως σύσταση για περιορισμό των μετακινήσεων, δύναται να χορηγείται στους υπαλλήλους ειδική άδεια έως δύο (2) εργάσιμων ημερών ανά ημερολογιακό έτος.»

3. Η ισχύς των παρ. 1 και 2 αρχίζει από την 1η.1.2023.

Άρθρο 81

Καταβολή επιδόματος ευθύνης Συμβούλου Ακεραιότητας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 29 ν. 4795/2021

Στην παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4795/2021 (Α' 62) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθεται η φράση «συμπεριλαμβανομένης της καταβολής του μηνιαίου επιδόματος θέσης ευθύνης της παρ. αζ' του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176)», β) το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ο χρόνος που διανύεται σε θέση Συμβούλου Ακεραιότητας, λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας σε θέση Προϊσταμένου επιπέδου Τμήματος, ως προς όλες τις υπηρεσιακές συνέπειες, συμπεριλαμβανομένης της καταβολής του μηνιαίου επιδόματος θέσης ευθύνης της παρ. αζ' του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176).»

Άρθρο 82

Μετάταξη σε θέση ανώτερης κατηγορίας υπαλλήλων κλάδου Τηλεφωνητών - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 16 ν. 1586/1986

Η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 1586/1986 (Α' 37) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι τυφλοί υπάλληλοι κλάδων Τηλεφωνητών του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, οι οποίοι είναι κάτοχοι ή αποκτούν τίτλο σπουδών ανώτερης κατηγορίας, δύναται να μετατάσσονται ύστερα από αίτησή τους σε κενή θέση ανώτερης κατηγορίας χωρίς μεταβολή των καθηκόντων που ασκούν. Οι μετατάξεις αυτές διενεργούνται

σύμφωνα με τον Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) και τον Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143), με εξαίρεση την παρ. 2 του άρθρου 70 του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και την παρ. 2 του άρθρου 76 του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων. Η θέση του κλάδου ΔΕ Τηλεφωνητών συνεχίζει να είναι δεσμευμένη για όσο χρονικό διάστημα υπηρετεί ο υπάλληλος στην υπηρεσία ανεξαρτήτως της μετάταξης σε κλάδο ανώτερης κατηγορίας.»

Άρθρο 83
Κάλυψη θέσεων προϊσταμένων Ελληνικού
Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.)

Έως την πλήρη στελέχωση του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.), η οποία διαπιστώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών, οι θέσεις προϊσταμένων Διεύθυνσης δύνανται να καλύπτονται και από υπαλλήλους που αποσπώνται στον Οργανισμό κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224), κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που απευθύνεται σε μόνιμους ή ιδιωτικούς δικαίους αορίστου χρόνου υπαλλήλους που ανήκουν οργανικά στους φορείς της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Η απόσπαση σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης διενεργείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Υπουργείου Προέλευσης, στο οποίο ανήκει οργανικά ο υπάλληλος ή από το οποίο εποπτεύεται ο φορέας, στον οποίο ανήκει οργανικά ο αποσπώμενος υπάλληλος, για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών με δυνατότητα ανανέωσης για ένα (1) ακόμη έτος, υπό την προϋπόθεση ότι, κατά τον χρόνο της ανανέωσης, δεν θα έχει στελεχωθεί πλήρως ο Οργανισμός. Οι υποψήφιοι για προϊστάμενοι Διεύθυνσης πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 84 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) και τα προσόντα που προβλέπονται στο άρθρο 17 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/77700/ 2562/7.9.2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών (Β' 4831), καθώς και στον Οργανισμό του Ε.Ο.ΑΝ..

Άρθρο 84
Μετάθεση σε παραμεθόρια περιοχή -
Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 42 ν. 3536/2007

Στην παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 3536/2007 (Α' 42) επέρχονται νομοτεχνικές αλλαγές, προστίθεται ο Δήμος Πωγωνίου του Νομού Ιωαννίνων και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η παρ. 9 του άρθρου 67 του ν. 3528/2007 (Α' 26) έχει επίσης εφαρμογή για τους Νομούς Σερρών, Δράμας, Πέλλας, Φλώρινας, Κιλκίς και Καστοριάς, καθώς και για τον Δήμο Πωγωνίου του Νομού Ιωαννίνων.»

Άρθρο 85
Διοίκηση Νοσοκομείων Εθνικού Συστήματος Υγείας - Ενιαίων
Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου -
Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 2 ν. 4052/2012

Στην παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 4052/2012 (Α' 41), ως προς τον αριθμό των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των διασυνδεδεμένων νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., που λειτουργούν υπό ενιαία διοίκηση και τα οποία αποτελούν αυτοτελή και ενιαία Ν.Π.Δ.Δ., α) τροποποιείται το εισαγωγικό εδάφιο ως προς τον αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, β) προστίθενται περ. θ) και ι) και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Τα ως άνω αναφερόμενα Ν.Π.Δ.Δ. διοικούνται από εντεκαμελές Δ.Σ. που αποτελείται από:

α) Τον Διοικητή, ο οποίος ορίζεται ως Πρόεδρος του Συμβουλίου.

β) Σε περίπτωση που το ενιαίο Ν.Π.Δ.Δ. αποτελείται από:

Α. Δύο (2) οργανικές μονάδες με έναν Αναπληρωτή Διοικητή τότε αυτός ορίζεται ως αντιπρόεδρος.

Β. Δύο (2) οργανικές μονάδες με δύο (2) Αναπληρωτές Διοικητές τότε ως Αντιπρόεδρος ορίζεται ο Αναπληρωτής Διοικητής της μεγαλύτερης σε αριθμό κλινών οργανικής μονάδας.

Γ. Πέραν των δύο (2) οργανικών μονάδων με τρεις (3) Αναπληρωτές Διοικητές τότε ως Αντιπρόεδρος ορίζεται ο Αναπληρωτής Διοικητής της μεγαλύτερης σε αριθμό κλινών οργανικής μονάδας.

Δ. Πέραν των δύο (2) οργανικών μονάδων με δύο (2) Αναπληρωτές Διοικητές τότε ως Αντιπρόεδρος ορίζεται ο Αναπληρωτής Διοικητής της δεύτερης σε αριθμό κλινών οργανικής μονάδας.

γ) Δύο (2) μέλη που ορίζονται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τους αναπληρωτές τους, κατά προτίμηση το ένα με εμπειρία σε οικονομικά της υγείας, διοίκηση νοσοκομείων, πληροφορική και το άλλο στα λοιπά επαγγέλματα υγείας.

Σε περίπτωση που το ενιαίο Ν.Π.Δ.Δ. αποτελείται πέραν των δύο (2) οργανικών μονάδων με τρεις (3) αναπληρωτές διοικητές, τότε ένα (1) μέλος ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας και το άλλο μέλος είναι ο αναπληρωτής διοικητής της μικρότερης σε δύναμη κλινών οργανικής μονάδας.

Σε περίπτωση που το ενιαίο Ν.Π.Δ.Δ. αποτελείται από δύο (2) οργανικές μονάδες με έναν (1) Αναπληρωτή Διοικητή τότε τρία (3) μέλη ορίζονται από τον Υπουργό Υγείας. Μέλος Δ.Ε.Π. που υπηρετεί σε Πανεπιστημιακή κλινική ή εργαστήριο του Νοσοκομείου του Ε.Σ.Υ. και συμμετέχει στο Δ.Σ. του Νοσοκομείου, ασκεί το έργο του ως μέλος του Δ.Σ. χωρίς αμοιβή, διατηρώντας την πλήρη απασχόλησή του στο Πανεπιστήμιο.

δ) Α. Τον Αναπληρωτή Διοικητή της δεύτερης σε αριθμό κλινών οργανικής μονάδας στην περίπτωση που το ενιαίο Ν.Π.Δ.Δ. αποτελείται από δύο (2) οργανικές μονάδες με δύο Αναπληρωτές Διοικητές.

Β. Τον Αναπληρωτή Διοικητή της μικρότερης σε αριθμό κλινών οργανικής μονάδας στην περίπτωση που το ενιαίο Ν.Π.Δ.Δ. αποτελείται πέραν των δύο (2) οργανικών μονάδων με δύο (2) τουλάχιστον Αναπληρωτές Διοικητές.

Γ. Τον Αναπληρωτή Διοικητή της δεύτερης σε αριθμό κλινών οργανικής μονάδας στην περίπτωση που το ενιαίο Ν.Π.Δ.Δ. αποτελείται πέραν των δύο (2) οργανικών μονάδων με τρεις (3) Αναπληρωτές Διοικητές.

ε) Έναν (1) εκπρόσωπο των ιατρών που υπηρετεί στο ενιαίο Ν.Π.Δ.Δ., ο οποίος εκλέγεται από τους ιατρούς του Ε.Σ.Υ. και τους ιατρούς μέλη ΔΕΠ που υπηρετούν στο ενιαίο Ν.Π.Δ.Δ..

στ) Έναν (1) εκπρόσωπο του λοιπού, πλην των ιατρών, προσωπικού του νοσοκομείου, ο οποίος εκλέγεται μαζί με τον αναπληρωτή του από το λοιπό, πλην των ιατρών, προσωπικό των νοσοκομείων.

ζ) Τον Διευθυντή της Ιατρικής Υπηρεσίας, αναπληρούμενο από τον Πρόεδρο του Επιστημονικού Συμβουλίου [του μεγαλύτερου σε οργανική δύναμη κλινών Νοσοκομείου].

η) Τον Προϊστάμενο της Διοικητικής - Οικονομικής Υπηρεσίας, αναπληρούμενο από τον Προϊστάμενο της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας.

θ) Έναν (1) περιφερειακό σύμβουλο της οικείας περιφερειακής ενότητας εντός των χωρικών ορίων της οποίας εδρεύει το νοσοκομείο, ο οποίος ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη.

ι) Έναν (1) εκπρόσωπο του οικείου ιατρικού συλλόγου της έδρας του νοσοκομείου, ο οποίος ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου.

Σε νοσοκομεία τα οποία προέρχονται από δωρεές ως μέλη υπό στοιχεία β' ή και ε' διορίζεται ένα (1) ή και δύο (2) μέλη ως εκπρόσωπος του δωρητή ή των κληρονόμων του.»

Άρθρο 86
Διόρθωση παροράματος ως προς τις Υπηρεσίες
Δόμησης - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 97Α
ν. 3852/2010

Στην περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 97Α του ν. 3852/2010 (Α' 87) οι λέξεις «περ. γ' της παρ. 3» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περ. δ'» και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, διατίθεται επη-σίως και για ανώτατο χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, ποσό από τις πιστώσεις του άρθρου 259, για την κάλυψη της μισθολογικής δαπάνης του προσωπικού που στελεχώνει τις οργανικές θέσεις της περ. δ' στους δήμους των οποίων η Υ.ΔΟΜ. παρέχει διοικη-τική υποστήριξη, έστω και σε έναν άλλον δήμο.»

Άρθρο 87

Σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης συντήρησης και δοκι-μαστικής λειτουργίας του Μετρό Θεσσαλονίκης

Η εταιρεία ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. δύναται να αναθέτει κατ' εφαρ-μογή των άρθρων 132 και 156 του ν. 4412/2016 (Α' 147), στον Ανάδοχο του Βασικού Έργου του δικτύου του Μετρό Θεσσαλο-νίκης, πρόσθετες υπηρεσίες εμπορικής λειτουργίας του μετρό και συντήρησης του δικτύου αυτού (Βασικό Έργο και Επέκταση προς Καλαμαριά), για χρονική διάρκεια που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του Βασικού Έργου, με δικαίωμα προαίρεσης για ένα (1) ακόμη έτος.

Άρθρο 88

Διαδικασία υποβολής και περιεχόμενο πρότυπης πρότασης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 7 ν. 4903/2022

Στην παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4903/2022 (Α' 46) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Πρότυπες προτάσεις δύνανται να κατατίθενται αποκλει-στικά κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο εκάστου ημερολογιακού τριμήνου μετά από την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, όπως αυτή βεβαιώνεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 14. Κατ' εξαίρεση του πρώτου εδαφίου, ορίζεται προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, από την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 3 του άρθρου 14, για την αρχική κατάθεση πρότυπων προτάσεων, η οποία δύναται να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών.»

ΜΕΡΟΣ Ε' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 89

Ποσό ειδικής εισφοράς ανά θερμική μεγαβατώρα υπέρ Τα-μείου Ενεργειακής Μετάβασης - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 62 ν. 4986/2022

1. Η παρ. 2 του άρθρου 62 του ν. 4986/2022 (Α' 204), περί ύψους και τρόπου υπολογισμού της ειδικής εισφοράς, αντικαθί-σταται ως εξής:

«2. Η εισφορά της παρ. 1 ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) του αριθμητικού μέσου όρου, εκφρασμένου σε δύο (2) δεκαδικά, των ημερήσιων μέσων τιμών «Title Transfer Facility» («TTF») για τον μήνα παράδοσης («m»), που ταυτίζεται με τον μήνα εφαρμογής, κατά τις εργάσιμες ημέρες Λονδίνου του αμέ-σως προηγούμενου μήνα («m-1») από τον μήνα παράδοσης, όπως αυτές προκύπτουν κάθε ημέρα ως μέσος όρος, εκφρασμέ-νους σε δύο (2) δεκαδικά, των τιμών «Bid» και «Offer» που δημοσι-εύονται στο περιοδικό «Independent Commodity Intelligence Services (ICIS) European Spot Gas Markets», στον πίνακα «TTF Price Assessment /MWh», και αφορούν τις ημέρες του μήνα («m-1») που προηγούνται της ημέρας υπολογισμού, με μέγιστο ποσό τα δέκα (10) ευρώ ανά μεγαβατώρα Ανώτερης Θερμογόνου Δύ-ναμης Φυσικού Αερίου, η οποία υπολογίζεται επί της ποσότητας φυσικού αερίου που χρησιμοποιείται από κάθε υπόχρεο παρα-γωγό ηλεκτρικής ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέρ-γειας.»

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται για φυσικό αέριο που καταναλώνεται από την 1η Μαρτίου 2023.

Άρθρο 90

Αντιστάθμιση κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 58Γ ν. 4001/2011

Η παρ. 1 του άρθρου 58Γ του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί αντι-στάθμισης κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η αντιστάθμιση του κινδύνου από ενεργειακές κρίσεις συ-νιστά Υπηρεσία Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ), οι υπόχρεοι για την παρ-ροχή της οποίας ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περι-βάλλοντος και Ενέργειας. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου, εξειδικεύονται το είδος του κινδύνου που αντισταθμίζεται κατά περίπτωση, ο ακριβής τρόπος αντιστάθμισης, το ύψος του ποσού που είναι απαραίτητο για την αποτελεσματική αντιστάθμιση και τα σχετικά θέματα μεταφοράς του από τον διαχειριστικό λογα-ριασμό για τις ΥΚΩ του άρθρου 55. Παράλληλα, προσδιορίζεται η σχετική ΥΚΩ, η χρονική περίοδος κατά την οποία αυτή παρέ-χεται, οι επωφελούμενοι από την παροχή της, κατά περίπτωση, καθώς και κάθε άλλο συναφές ζήτημα. Για την έκδοση της ανω-τέρω απόφασης, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύ-ναται να ζητά εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή.»

Άρθρο 91

Εφαρμογή Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων από τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 40 ν. 4994/2022

Στο άρθρο 40 του ν. 4994/2022 (Α' 215), περί Προσωρινού Μη-χανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων από του Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας, οι παρ. 4, 6 και 7 αντικαθίστανται, το δεύ-τερο εδάφιο της παρ. 5 τροποποιείται, ως προς την εξειδίκευση της έννοιας της τελικής εκκαθάρισης, και το άρθρο 40 διαμορ-φώνεται ως εξής:

«Άρθρο 40

Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων από τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας

1. Θεσπίζεται Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Λιανικής Αγοράς, ο οποίος εφαρμόζεται για το χρονικό διάστημα ισχύος της παρ. 1 του άρθρου 138 του ν. 4951/2022 (Α' 129). Κατ' εφαρμογή του Προσωρινού Μηχανισμού, επιβάλλεται στους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας έκτακτη εισφορά, βάσει των υπερβαλλόντων εσόδων τους από τη δραστηριοποί-ηση εκάστου στην εγχώρια λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας κατά την περίοδο του πρώτου εδαφίου.

2. Για τον υπολογισμό των υπερβαλλόντων εσόδων, ορίζεται ανά μήνα (εφεξής μήνας εξέτασης) Εύλογο Μέγιστη Τιμή Λιανι-κής (Ε.Μ.Τ.Λ.), με βάση το μέσο κόστος προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, προσαυξημένο με εύλογο μέγιστο περιθώριο κέρδους και λαμβάνοντας υπόψη εύλογο ποσοστό για απώλειες συστή-ματος, λειτουργικό κόστος και επισφάλειες, όπως καθορίζεται με την κοινή απόφαση της παρ. 12. Επιπλέον, υπολογίζεται η Μέση Τιμή Χρέωσης (Μ.Τ.Χ.) ανά μήνα εξέτασης, ως η μεσοσταθμική τιμή χρέωσης επί των τιμολογίων που παρέχονται από τον Προ-μηθευτή, επί τη βάση των καταναλώσεων ανά τιμολόγιο, εξαι-ρουμένης κάθε κρατικής επιδότησης. Για τον υπολογισμό της Μ.Τ.Χ. ανά μήνα εξέτασης, δύναται να συνυπολογίζονται και τύποι τιμολογίων σταθερής χρέωσης των καταναλωτών, κατά προτεραιότητα, χαμηλής τάσης, καθώς και εκπώσεις που παρέ-χουν οι Προμηθευτές, όπως καθορίζεται με την κοινή απόφαση της παρ. 12.

3. Τα υπερβάλλοντα έσοδα ανά μήνα για κάθε Προμηθευτή υπολογίζονται ως το γινόμενο της διαφοράς της Μ.Τ.Χ. και της αντίστοιχης Ε.Μ.Τ.Λ., επί την ποσότητα της προμηθευόμενης ανά μήνα ηλεκτρικής ενέργειας, αφαιρουμένων των ποσών που ο υπόχρεος έχει καταβάλει στο πλαίσιο εκκαθάρισης μηνιαίων συμ-βάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και μηνιαίων πράξεων αντι-στάθμισης κινδύνου, όπως καθορίζεται με την κοινή απόφαση της παρ. 12.

4. Η εισφορά της παρ. 1 για κάθε περίοδο υπολογισμού, όπως καθορίζεται στην παρ. 7, ισούται με το αλγεβρικό άθροισμα των υπερβαλλόντων εσόδων που υπολογίστηκαν για κάθε μήνα εξέτασης εντός της εκάστοτε περιόδου υπολογισμού για κάθε Προμηθευτή. Αν τα υπερβάλλοντα έσοδα της περιόδου υπολογισμού λάβουν αρνητική τιμή, η εισφορά περιόδου υπολογισμού για τον Προμηθευτή λογίζεται ως μηδενική και το εν λόγω αρνητικό ποσό απομειώνει την έκτακτη εισφορά της επόμενης περιόδου υπολογισμού, μέχρι το πέρας εφαρμογής του παρόντος Προσωρινού Μηχανισμού.

5. Αν κατά τον χρόνο υπολογισμού της εισφοράς, οι μετρήσεις ορισμένων καταναλώσεων επί λογαριασμών κατανάλωσης δεν είναι διαθέσιμες, υπολογίζεται και επιβάλλεται προσωρινό ποσό εισφοράς με βάση την ενέργεια που χρεώθηκε σε έκαστο λογαριασμό κατανάλωσης. Μετά το πέρας ισχύος του παρόντος Προσωρινού Μηχανισμού υπολογίζεται το οριστικό ποσό της εισφοράς βάσει των διαθέσιμων μετρήσεων κατανάλωσης της περιόδου υπολογισμού και πραγματοποιείται τελική εκκαθάριση, που αντιστοιχεί στα τυχόν υπερβάλλοντα έσοδα του συνόλου της περιόδου εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού («τελική εκκαθάριση»).

6. Μέχρι το πέρας του χρονικού διαστήματος ισχύος του παρόντος Προσωρινού Μηχανισμού, επιβάλλεται και εισπράττεται, ανά περίοδο υπολογισμού, το εξήντα τοις εκατό (60%) της έκτακτης εισφοράς, που υπολογίζεται κατά τις παρ. 2 έως 5 και το υπολειπόμενο σαράντα τοις εκατό (40%) με το πέρας του χρονικού διαστήματος ισχύος αυτού, στο πλαίσιο εκκαθάρισης που πραγματοποιείται βάσει των έως τότε διαθέσιμων στοιχείων («ενδιάμεση εκκαθάριση»). Μετά το πέρας ισχύος του παρόντος Προσωρινού Μηχανισμού και για το σύνολο της περιόδου εφαρμογής του, επιβάλλεται και εισπράττεται η επιπλέον υποχρέωση για τον Προμηθευτή, όπως αυτή προκύπτει κατά την τελική εκκαθάριση που καθορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5. Αν το υπολογισθέν, κατά την τελική εκκαθάριση, οριστικό ποσό έκτακτης εισφοράς υπολείπεται του ποσού έκτακτης εισφοράς που αρχικά υπολογίστηκε βάσει των περιοδικών εκκαθαρίσεων, τότε απομειώνεται αναλόγως το υπολειπόμενο σαράντα τοις εκατό (40%) της εισφοράς που δεν είχε επιβληθεί και βεβαιωθεί, ακόμη και μέχρι του ύψους αυτού. Σε κάθε περίπτωση, δεν επιστρέφονται ούτε αναζητούνται νομίμως συμψηφισθέντα ή εισπραχθέντα ποσά.

7. Για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, ως περίοδος υπολογισμού της εισφοράς της παρ. 1 ορίζεται το χρονικό διάστημα από την 1η Αυγούστου 2022 έως την 31η Δεκεμβρίου 2022 και το εξήντα τοις εκατό (60%) της έκτακτης εισφοράς, που υπολογίζεται επί των υπερβαλλόντων εσόδων της περιόδου αυτής, επιβάλλεται έως την 31η Μαρτίου 2023. Κατόπιν, η έκτακτη εισφορά επιβάλλεται σε τριμηνιαία βάση, η οποία λογίζεται ως περίοδος υπολογισμού, και αφορά περιοδικά τους αμέσως επόμενους τρεις (3) μήνες.

8. Το ποσό της εισφοράς της παρ. 1 υπολογίζεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), ανά προμηθευτή, και επιβάλλεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η πράξη προσδιορισμού του ανωτέρω ποσού κοινοποιείται επ' αποδείξει αμελλητί στον υπόχρεο. Στη συνέχεια: α) εφόσον εκκρεμούν αιτήματα πληρωμής από τον ειδικό λογαριασμό «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» (Τ.Ε.Μ.) προς τον Προμηθευτή, κατά τον χρόνο που βεβαιώνεται η εισφορά, ο Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), ως διαχειριστής του ανωτέρω ειδικού λογαριασμού, συμψηφίζει απαιτήσεις σύμφωνα με την παρ. 17 του άρθρου 61 του ν. 4839/2022, και β) εφόσον υπάρχει υπολειπόμενο ποσό, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. αποστέλλει τα σχετικά στοιχεία στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο αποστέλλει τα σχετικά δεδομένα μαζί με τον οικείο χρηματικό κατάλογο ανά προμηθευτή στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και το υπολειπόμενο ποσό βεβαιώνεται ταμειακά και εισπράττεται, ως δημόσιο έσοδο, σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Τα έσοδα από την εισφορά αποδίδονται στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ως διαχειριστή του Τ.Ε.Μ. για την επιδότηση λογαριασμών ηλεκτρικής ενέργειας σε καταναλωτές.

9. Οι διαφορές που γεννώνται στο πλαίσιο εφαρμογής του πα-

ρόντος, υπόκεινται αποκλειστικώς στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων. Η προθεσμία και η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων κατά των πράξεων προσδιορισμού και ταμειακής βεβαίωσης δεν αναστέλλουν την εκτέλεση αυτών.

10. Οι υπόχρεοι δύνανται, κατά τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών για σκοπούς επιβολής φόρου εισοδήματος, να εκπίπτουν το ποσό της εισφοράς της παρ. 1, ως δαπάνη, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167).

11. Ο Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., ο Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και οι Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας, παρέχουν στη Ρ.Α.Ε. και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για τις ανάγκες εφαρμογής και εποπτείας του παρόντος.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται ή μεταβάλλονται:

α) παραδοχές, ζητήματα εφαρμογής της μεθοδολογίας, παράμετροι, κριτήρια συνυπολογισμού τύπων τιμολογίων και κάθε ειδικότερο θέμα για τον υπολογισμό της εισφοράς, κατόπιν πρότασης της Ρ.Α.Ε.,

β) η διαδικασία και ο χρόνος επιβολής, βεβαίωσης, είσπραξης και απόδοσης της εισφοράς στο Τ.Ε.Μ., ο τύπος και το περιεχόμενο της πράξης επιβολής, τα αρμόδια όργανα για την έκδοσή της, και

γ) κάθε σχετική λεπτομέρεια και διαδικασία.»

Άρθρο 92

Εφαρμογή του Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγορών Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας σε συμβάσεις φυσικής παράδοσης - πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 12Α ν. 4425/2016

Στο άρθρο 12Α του ν. 4425/2016 (Α' 185), περί Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγορών Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας, α) στην παρ. 1 τροποποιούνται το πρώτο εδάφιο ως προς την ημερομηνία λήξης της ισχύος του Προσωρινού Μηχανισμού και το δεύτερο εδάφιο ως προς την εξουσιοδότηση, ώστε να ορίζεται προγενέστερη ή μεταγενέστερη ημερομηνία λήξης της ισχύος αυτού, β) προστίθεται παρ. 3Α, γ) στην παρ. 6 προστίθεται η αναφορά στην παρ. 3Α, δ) η παρ. 9 τροποποιείται ως προς την κάλυψη του κόστους του Φορέα Εκκαθάρισης και του Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης και συμπληρώνεται ως προς την κάλυψη του κόστους του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας, και το άρθρο 12Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12Α

Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγορών Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας

1. Θεσπίζεται Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας, ο οποίος εφαρμόζεται μετά την 1η Ιουλίου 2022 έως την 30ή Ιουνίου 2023. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύνανται να ορίζεται η λήξη ισχύος του Προσωρινού Μηχανισμού σε προγενέστερη ή μεταγενέστερη ημερομηνία από αυτήν που προβλέπει το πρώτο εδάφιο. Στο πεδίο εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού δεν εμπίπτουν οι θερμικές μονάδες που είναι εγκατεστημένες στο Μικρό Συνδεδεμένο Σύστημα (Μ.Σ.Σ.) της Κρήτης.

2. Κατ' εφαρμογή του Προσωρινού Μηχανισμού παρακρατείται, από τον Φορέα Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας του άρθρου 7, μέρος των εσόδων που δικαιούνται οι Συμμετέχοντες στην Αγορά Επόμενης Ημέρας από τη συμμετοχή τους σε αυτή. Το παρακρατούμενο ποσό προκύπτει σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 3 και αποτελεί το Επιστρεπτέο Έσοδο Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ε.Ε.Α.Ε.Η.). Το ποσό που απομένει μετά την παρακράτηση του Ε.Ε.Α.Ε.Η. αποτελεί το Έσοδο Παραγωγού Αγοράς Επόμενης Ημέρας (Ε.Π.Α.Ε.Η.).

3. Κατά τις διαδικασίες εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης

Ημέρας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό της παρ. 2 του άρθρου 13, ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας υπολογίζει σύμφωνα και με την απόφαση της παρ. 8, για κάθε μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή χαρτοφυλάκιο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) το Ε.Π.Α.Ε.Η. και το Ε.Ε.Α.Ε.Η., σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5.

3Α. α) Από την 1η Μαρτίου 2023, ή με μεταγενέστερη ημερομηνία, η οποία ορίζεται με ανακοίνωση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), κατόπιν διαπίστωσης της τεχνικής και κανονιστικής ετοιμότητας και όχι αργότερα από τη 10η Μαρτίου 2023, κατά τον υπολογισμό του Επιστρεπτέου Εσόδου Αγοράς Επόμενης Ημέρας και του Εσόδου Παραγωγού Αγοράς Επόμενης Ημέρας για κάθε μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή χαρτοφυλάκιο Α.Π.Ε., σύμφωνα με την παρ. 3, εξαιρούνται και δεν προσμετρώνται οι συναλλαγές που αφορούν ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας που πωλούνται και εκκαθαρίζονται στην Αγορά Επόμενης Ημέρας, οι οποίες διατίθενται από κάθε υπόχρεο Συμμετέχοντα Παραγωγό ή Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης (ΦΟ.Σ.Ε.) Α.Π.Ε. και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), δυνάμει συμβάσεων φυσικής παράδοσης, σε ενεργοβόρους βιομηχανικούς καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας. Οι εν λόγω καταναλωτές μπορούν να είναι αποδέκτες της ενέργειας που διατίθεται μέσω σύμβασης είτε απευθείας με τον Συμμετέχοντα Παραγωγό ή ΦΟ.Σ.Ε. Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. είτε διαμέσου κατόχων άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας που εκπροσωπούν το φορτίο των εν λόγω καταναλωτών.

Ως ενεργοβόροι βιομηχανικοί καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, για τους σκοπούς της παρούσας, νοούνται οι καταναλωτές βιομηχανικής χρήσης που δραστηριοποιούνται στους τομείς του Παραρτήματος Ι της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας» (2022/C 80/01).

Για τον χαρακτηρισμό των ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας ως εξαιρούμενων, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, οι εν λόγω ποσότητες πρέπει να αφορούν είτε κύρια είτε δευτερεύουσα δραστηριότητα σε επίπεδο επιχείρησης, σύμφωνα με τις υποπερ. αα) και αβ).

αα) Για ενεργοβόρους βιομηχανικούς καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, που έχουν ως κύρια δραστηριότητα επιχείρησης, δραστηριότητα που περιλαμβάνεται στους τομείς του Παραρτήματος Ι της ως άνω Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εξαιρείται το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που παραδίδεται με φυσική παράδοση, δυνάμει των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου.

αβ) Για ενεργοβόρους βιομηχανικούς καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, που έχουν ως δευτερεύουσα δραστηριότητα επιχείρησης, δραστηριότητα που περιλαμβάνεται στους τομείς του Παραρτήματος Ι της ως άνω Ανακοίνωσης, εξαιρείται αποκλειστικά η ποσότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που παραδίδεται με φυσική παράδοση, δυνάμει των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου, στην εγκατάσταση όπου διεξάγεται η δευτερεύουσα αυτή δραστηριότητα. Η δραστηριότητα του προηγούμενου εδαφίου πρέπει να είναι καταχωρισμένη ως η κύρια δραστηριότητα της εγκατάστασης στο μητρώο που τηρεί η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Η εν λόγω εγκατάσταση πρέπει να διαθέτει διακριτό μετρητικό σημείο.

β) Οι συμβάσεις φυσικής παράδοσης της περ. α) δηλώνονται στο Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας (Ε.Χ.Ε.). Οι σχετικές ποσότητες ενέργειας, οι οποίες διατίθενται δυνάμει των ως άνω συμβάσεων, καταχωρίζονται ως Δήλωση Προγραμμάτων Φυσικής Παράδοσης από την πλευρά του Συμμετέχοντος παραγωγού ή ΦΟ.Σ.Ε. Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και ως Δήλωση Προγραμμάτων Φυσικής Απόληψης, από την πλευρά του εκπροσώπου φορτίου του καταναλωτή ή την πλευρά του αυτοπρομηθευόμενου πελάτη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας του Ε.Χ.Ε. και οι συναλλαγές που προκύπτουν γνωστοποιούνται στον Φορέα Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας. Η πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας κατά το προηγούμενο εδάφιο δεν δύναται να αποφέρει έσοδο στον παραγωγό ή ΦΟ.Σ.Ε. Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. μεγαλύτερο του ανώτα-

του ορίου της παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854 του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2022 «σχετικά με παρέμβαση έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας» (L 261). Η δήλωση κατά τα ανωτέρω, της σύμβασης, από τον Συμμετέχοντα παραγωγό ή ΦΟ.Σ.Ε. Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., στο Ε.Χ.Ε., επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), ότι η σύμβαση που δηλώνεται εμπίπτει στην παρούσα παράγραφο και το έσοδο που πρόκειται να λάβει δυνάμει αυτής δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο της παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854.

γ) Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, πλέον άλλων στοιχείων που δύναται να ζητήσει η Ρ.Α.Ε., οι απευθείας ή έμμεσα εμπλεκόμενοι Συμμετέχοντες Παραγωγοί, ΦΟ.Σ.Ε. Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., Εκπρόσωποι Φορτίου και Ενεργοβόροι Βιομηχανικοί Καταναλωτές, υποβάλλουν σε μηνιαία βάση στη Ρ.Α.Ε., από κοινού ή διακριτή δήλωση με κοινό περιεχόμενο, σχετικά με τις συνολικές ποσότητες που αναμένεται να διατεθούν εντός του εκάστοτε μηνιαίου διαστήματος εξέτασης, την τιμή που συμφωνούν οι αντισυμβαλλόμενοι και τη χρονική διάρκεια ισχύος της σχετικής σύμβασης. Επιπροσθέτως, εντός επτά (7) ημερών από τη λήξη εκάστου διαστήματος εξέτασης, οι αμέσως ή έμμεσα εμπλεκόμενοι Συμμετέχοντες Παραγωγοί, ΦΟ.Σ.Ε. Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., Εκπρόσωποι Φορτίου και Ενεργοβόροι Βιομηχανικοί Καταναλωτές και Αυτοπρομηθευόμενοι Πελάτες, υποβάλλουν από κοινού ή διακριτή σχετική απολογιστική δήλωση, με κοινό περιεχόμενο για το εκάστοτε μηνιαίο διάστημα εξέτασης. Οι ανωτέρω δηλώσεις επέχουν θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.

δ) Η συμμόρφωση όλων των εμπλεκόμενων με τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του παρόντος, η μη υπέρβαση του ανώτατου ορίου της παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854 και η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του επόμενου εδαφίου ελέγχονται από τη Ρ.Α.Ε. σε μηνιαία βάση. Συγκεκριμένα, η Ρ.Α.Ε. ελέγχει:

δα) Αν η τιμή που προβλέπεται στη σύμβαση φυσικής παράδοσης υπερβαίνει το ανώτατο όριο της παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854, ως εκάστοτε ισχύει.

δβ) Την ταύτιση των προγραμμάτων φυσικής παράδοσης και φυσικής απόληψης ηλεκτρικής ενέργειας, που αφορούν τις συμβάσεις της περ. α).

δγ) Τη μη υπέρβαση της συνολικής δηλωθείσας ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας (η/ε) με προγράμματα φυσικής απόληψης, σε επίπεδο μήνα, σε σχέση με τη συνολική μηνιαία καταναλωθείσα ποσότητα η/ε, βάσει διαθέσιμων μετρητικών στοιχείων που παρέχουν ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς και ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής, δυνάμει των χρονισμών εκκαθάρισης των αγορών.

ε) Αν κατά τον ως άνω έλεγχο διαπιστωθεί ότι:

εα) Για την υποπερ. δα), σε περίπτωση υπέρβασης, η Ρ.Α.Ε., λαμβάνοντας στοιχεία από το Ε.Χ.Ε. και τον Φορέα Εκκαθάρισης, υπολογίζει τα έσοδα που υπερβαίνουν το ανώτατο όριο της παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854, σύμφωνα με τον τύπο «Χρέωση παραγωγού = [(τιμή σε /MWh της σύμβασης φυσικής παράδοσης) - (ανώτατο όριο σε /MWh που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854) ως εκάστοτε ισχύει] * (ποσότητα φυσικής παράδοσης σε MWh)» και ενημερώνει τον Φορέα Εκκαθάρισης, προκειμένου να παρακρατηθούν τα αντίστοιχα ποσά και να αποδοθούν, σύμφωνα με την παρ. 6.

εβ) Για την υποπερ. δβ), η δηλωθείσα ποσότητα φυσικής παράδοσης υπερβαίνει τη δηλωθείσα ποσότητα φυσικής απόληψης, σε ωριαία βάση, τότε ο Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας του παρόντος εφαρμόζεται επί των συναλλαγών που αφορούν την υπερβάλλουσα ποσότητα. Η Ρ.Α.Ε., λαμβάνοντας στοιχεία από τον Φορέα Εκκαθάρισης, υπολογίζει το ύψος του Ε.Ε.Α.Ε.Η. που κατά παράβαση της παρούσας δεν παρακρατήθηκε. Κατόπιν, η Ρ.Α.Ε. ενημερώνει τον Φορέα Εκκαθάρισης, προκειμένου να παρακρατηθούν τα αντίστοιχα Ε.Ε.Α.Ε.Η. και να αποδοθούν, σύμφωνα με την παρ. 6.

εγ) Για την υποπερ. δγ), η συνολικώς δηλωθείσα ποσότητα

μέσω προγραμματών φυσικής απόληψης υπερβαίνει, μηνιαίως, τη συνολική μηνιαία καταναλωθείσα ποσότητα η/ε βάσει διαθέσιμων μετρητικών στοιχείων που παρέχουν ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς και ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής, τότε ο Προσωρινός Μηχανισμός Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας του παρόντος εφαρμόζεται επί των συναλλαγών που αφορούν την υπερβάλλουσα ποσότητα. Η Ρ.Α.Ε. ακολουθεί τη διαδικασία των δύο τελευταίων εδαφίων της υποπερ. εβ). Στην περίπτωση αυτή, θεωρείται ότι εξαιρούνται οι συναλλαγές που αντιστοιχούν σε ποσότητες, μέχρι την κάλυψη του ορίου της συνολικής μηνιαίας καταναλωθείσας ποσότητας. Το όριο της συνολικής μηνιαίας καταναλωθείσας ποσότητας καλύπτεται με τη λήψη υπόψη των ποσοτήτων, βάσει του χρόνου της φυσικής τους παράδοσης (αρχή της χρονικής προτεραιότητας).

στ) Οι Συμμετέχοντες δύνανται να προβάλουν αιτιολογημένες αντιρρήσεις προς τη Ρ.Α.Ε. επί των υπολογισμών αυτής, σύμφωνα με τις υποπερ. εα), εβ), και εγ), εντός επτά (7) ημερών από την γνωστοποίησή τους σε αυτούς. Η Ρ.Α.Ε. λαμβάνει υπόψη τις αντιρρήσεις και αποστέλλει αναθεωρημένο υπολογισμό, αν απαιτείται, εντός επτά (7) ημερών. Με τη λήξη της ανωτέρω διαδικασίας, ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας παρακρατεί και αποδίδει στις αμέσως επόμενες εκκαθαρίσεις, τα τελικώς προκύπτοντα προς απόδοση ποσά, σύμφωνα με την παρ. 6.

ζ) Για την ορθή εφαρμογή της παρούσας, οι Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, το Ε.Χ.Ε., ο Φορέας Εκκαθάρισης και οι παραγωγοί Φ.Ο.Σ.Ε. Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., κάτοχοι άδειας προμήθειας, καθώς και οι καταναλωτές που έχουν συμβληθεί στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με φυσική παράδοση, σύμφωνα με την περ. α) ή οι Αυτοπρομηθευόμενοι Πελάτες, παρέχουν στη Ρ.Α.Ε., αμελλητί, και σε κάθε περίπτωση εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από αίτημα της Αρχής, όλα τα αναγκαία στοιχεία.

η) Εντός ενός (1) μηνός από τη λήξη ισχύος της εφαρμοζόμενης εξαίρεσης, δυνάμει της παρούσας παραγράφου, η Ρ.Α.Ε. διενεργεί απολογιστικό έλεγχο, επί του συνόλου των δηλωμένων ποσοτήτων των προγραμμάτων φυσικής παράδοσης και, σε περίπτωση απόκλισης, προσδιορίζει τις συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες κατά παράβαση της παρούσας παραγράφου, θεωρήθηκαν ως εξαιρούμενες και δεν ελήφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό του Ε.Ε.Α.Ε.Η.. Ακολούθως, η Ρ.Α.Ε. ενημερώνει το Ε.Χ.Ε. και τον Φορέα Εκκαθάρισης, καθώς και τον ενδιαφερόμενο Συμμετέχοντα, σχετικά με το τελικώς προκύπτον προς απόδοση Ε.Ε.Α.Ε.Η.. Κατά τον έλεγχο αυτό η Ρ.Α.Ε. λαμβάνει υπόψη μετρητικά στοιχεία που παρέχουν ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς και ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής. Ο Συμμετέχων δύναται να προβάλει αιτιολογημένες αντιρρήσεις προς τη Ρ.Α.Ε., εντός επτά (7) ημερών. Η Ρ.Α.Ε. λαμβάνει υπόψη τις αντιρρήσεις και αποστέλλει αναθεωρημένο υπολογισμό, αν απαιτείται, εντός επτά (7) ημερών. Με τη λήξη της ανωτέρω διαδικασίας, ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας παρακρατεί και αποδίδει στις αμέσως επόμενες εκκαθαρίσεις, το τελικώς προκύπτον προς απόδοση Ε.Ε.Α.Ε.Η., σύμφωνα με την παρ. 6.

θ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών δύναται να εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις ενημέρωσης της Ρ.Α.Ε. από τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της περ. γ), καθώς και να ρυθμίζεται κάθε θέμα συναφές με την εφαρμογή της παρούσας.

4. Για κάθε συναλλαγή πώλησης μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας η χαρτοφυλάκιο Α.Π.Ε., η οποία δεν έχει προκύψει από Εντολή Πώλησης Πακέτου ως εξής:

α. Αν η τιμή εκκαθάρισης της αγοράς, ανά Αγοραία Χρονική Μονάδα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, είναι μικρότερη ή ίση από τη διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή της παρ. 8, το Ε.Π.Α.Ε.Η. υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής της μονάδας παραγωγής και της τιμής εκκαθάρισης αγοράς, ενώ το Ε.Ε.Α.Ε.Η. λογίζεται ως μηδενικό.

β. Αν η τιμή εκκαθάρισης της αγοράς, ανά Αγοραία Χρονική Μονάδα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, είναι μεγαλύτερη από τη διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή της παρ. 8: βα) το

Ε.Π.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής και της διοικητικά καθορισμένης μοναδιαίας τιμής της παρ. 8. και ββ) το Ε.Ε.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής επί της διαφοράς της τιμής εκκαθάρισης και της διοικητικά καθορισμένης μοναδιαίας τιμής της παρ. 8.

5. Για κάθε Εντολή Πακέτου, που έχει ενταχθεί στα αποτελέσματα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, υπολογίζεται η Σταθμισμένη Μέση Τιμή Συναλλαγών Πακέτου (Σ.Μ.Τ.Σ.Π.) ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των τιμών εκκαθάρισης της αγοράς, προς τις ποσότητες ενέργειας των συναλλαγών που προέκυψαν από την αποδεκτή Εντολή Πώλησης Πακέτου.

α. Αν η Σ.Μ.Τ.Σ.Π. είναι μικρότερη ή ίση από τη διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή της παρ. 8, το Ε.Π.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή της Εντολής Πακέτου υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής και της τιμής εκκαθάρισης αγοράς, ενώ το Ε.Ε.Α.Ε.Η. λογίζεται ως μηδενικό.

β. Αν η Σ.Μ.Τ.Σ.Π. είναι μεγαλύτερη από την διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή της παρ. 8: βα) το Ε.Π.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή της Εντολής Πακέτου υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας ενέργειας της συναλλαγής και της διοικητικά καθοριζόμενης μοναδιαίας τιμής της παρ. 8 και ββ) το Ε.Ε.Α.Ε.Η. για κάθε συναλλαγή της Εντολής Πακέτου υπολογίζεται ως το γινόμενο της ποσότητας της ενέργειας της συναλλαγής επί την διαφορά της Σ.Μ.Τ.Σ.Π. και της διοικητικά καθοριζόμενης μοναδιαίας τιμής της παρ. 8.

6. Ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, κατά την εκτέλεση των διαδικασιών εκκαθάρισης: α) υπολογίζει ως συνολικό Ε.Ε.Α.Ε.Η. το άθροισμα των ποσών που προκύπτουν για όλες τις ώρες κάθε ημέρας φυσικής παράδοσης, για όλες τις συναλλαγές και για κάθε μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή χαρτοφυλάκιο Α.Π.Ε. σύμφωνα με την υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 4, την υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 5, τις υποπερ. εα', εβ' και εγ' της περ. ε' της παρ. 8 και την περ. η' της παρ. 3Α και τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που αναλογεί στο ποσό αυτό, και β) καταβάλλει το συνολικό Ε.Ε.Α.Ε.Η., πλέον Φ.Π.Α. στον Ειδικό Λογαριασμό «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α'181).

7. Ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας γνωστοποιεί, κάθε εργάσιμη ημέρα στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) και τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) τα ποσά που παρακρατούνται και πιστώνονται σύμφωνα με το παρόν, ανά μονάδα παραγωγής ή χαρτοφυλάκιο Α.Π.Ε. και ανά Συμμετέχοντα, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο στοιχείο. Η Ρ.Α.Ε. δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της τα δεδομένα της εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται πριν την έναρξη εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού, καθορίζονται η μεθοδολογία και ο μαθηματικός τύπος, ο οποίος εφαρμόζεται για τον υπολογισμό της διοικητικά καθοριζόμενης μοναδιαίας τιμής για κάθε κατηγορία μονάδων παραγωγής και για τα χαρτοφυλάκια Α.Π.Ε. και ρυθμίζεται κάθε άλλο συναφές θέμα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος. Ο Φορέας Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας υπολογίζει, σύμφωνα με την απόφαση της παρούσας, τη μοναδιαία τιμή για κάθε κατηγορία μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και για τα χαρτοφυλάκια Α.Π.Ε..

9. Κατόπιν υποβολής σχετικών εισηγήσεων του Φορέα Εκκαθάρισης, του Ε.Χ.Ε. και της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών εγκρίνεται η κάλυψη, από πόρους του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», του κόστους του Φορέα Εκκαθάρισης, του Ε.Χ.Ε., και της Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., που προκύπτει από την εφαρμογή του παρόντος και συνδέεται είτε με χρεώσεις τρίτων είτε με τη χρήση εσωτερικών πόρων των παραπάνω εταιρειών.

10. Το παρόν και οι αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει αυτού εφαρμόζονται συμπληρωματικά στις ισχύουσες διατάξεις του Κα-

νονισμού Εκκαθάρισης Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς, που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 13, περιλαμβανομένων των κανόνων καθορισμού Θέσης και υπολογισμού της χρηματικής αξίας των χρεώσεων και πιστώσεων των Συμμετεχόντων στην Αγορά Επόμενης Ημέρας.

11. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο Προσωρινός Μηχανισμός του παρόντος δύναται να εφαρμόζεται και στις συναλλαγές πώλησης που πραγματοποιούνται στην Ενδοημερήσια Αγορά, εφαρμοζόμενων αναλογικά των παρ. 2, 3, 4 και 6, για το σύνολο ή μέρος των κατηγοριών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και χαρτοφυλακίων Α.Π.Ε..

12. Για τον υπολογισμό της Ειδικής Τιμής Αγοράς κάθε τεχνολογίας σταθμών Α.Π.Ε., κατά την περίοδο εφαρμογής του Προσωρινού Μηχανισμού, η ωριαία Αξία της Ηλεκτρικής Ενέργειας στη Χονδρεμπορική Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως ορίζεται με την υπό στοιχεία ΑΠΕΗΛ/Α/Φ/οικ. 187480/7.12.2016 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3955), ισούται με την Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς, ανά Αγοραία Χρονική Μονάδα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, όταν η τελευταία είναι μικρότερη από τη διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή για τους σταθμούς και χαρτοφυλάκια Α.Π.Ε. του άρθρου 3 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/70248/ 2434/2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3517), και με την ανωτέρω διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή, όταν η Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς, ανά Αγοραία Χρονική Μονάδα της Αγοράς Επόμενης Ημέρας, είναι μεγαλύτερη από την ως άνω διοικητικά καθοριζόμενη μοναδιαία τιμή.

13. Ειδικά για τον μήνα Ιούλιο 2022, ο Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) υπολογίζει διακριτά την Ειδική Τιμή Αγοράς για κάθε τεχνολογία σταθμού για τις χρονικές περιόδους: α) από 1ης Ιουλίου 2022 έως την εφαρμογή του Προσωρινού Μηχανισμού, και β) από την εφαρμογή του Μηχανισμού έως το τέλος Ιουλίου 2022. Για τον υπολογισμό της Ειδικής Τιμής Αγοράς της κάθε τεχνολογίας σταθμών Α.Π.Ε., για την περ. α) του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζεται η διαδικασία της υπό στοιχεία ΑΠΕΗΛ/Α/Φ/οικ. 187480/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για τον υπολογισμό της Ειδικής Τιμής Αγοράς της κάθε τεχνολογίας σταθμών Α.Π.Ε., για την περ. β) του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζεται η παρ. 12. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. προβαίνει στις σχετικές χρεοπιστώσεις των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας έως την 31η Δεκεμβρίου 2022.»

Άρθρο 93

Περιορισμός επιδότησης καταναλωτών που έχουν συνάψει συμβάσεις φυσικής παράδοσης ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτουν στην παρ. 3Α του ν. 4425/2016 - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου εξηκοστού πρώτου ν. 4839/2021

Στην παρ. 3 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181), περί επιδότησης της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Παρέχεται από τον ειδικό λογαριασμό της παρ. 1 επιδότηση της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και πιστώνεται στους λογαριασμούς των δικαιούχων ως έκπτωση από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι της ανωτέρω επιδότησης δύναται να είναι όλοι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης. Για τις περιπτώσεις καταναλωτών που έχουν συνάψει συμβάσεις φυσικής παράδοσης ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες δεν προσμετρώνται και δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του Επιστρεπτέου Εσόδου Αγοράς Επόμενης Ημέρας και του Εσόδου Παραγωγού Αγοράς Επόμενης Ημέρας, σύμφωνα με την παρ. 3Α του άρθρου 12Α του ν. 4425/2016 (Α' 185), δεν χορηγείται επιδότηση για τις ποσότητες που παραδίδονται δυνάμει των συμβάσεων αυτών.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών καθορίζονται ενδεικτικά:

α) οι δικαιούχοι καταναλωτές, β) το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), γ) η διαδικασία, ο τρόπος, ο χρόνος χο-

ρήγησης και ο χρόνος εκκαθάρισης της επιδότησης, δ) η περίοδος κατανάλωσης, ε) ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, στ) ανώτατα όρια επιδότησης ανά επιχείρηση, ζ) η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, εάν αυτό απαιτηθεί, και οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, η) οι υποχρεώσεις των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και θ) κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, τις κατηγορίες πελατών, το είδος, το μέγεθος και το αντικείμενο δραστηριότητας και την ένταση ηλεκτρικής ενέργειας των επιχειρήσεων, καθώς και το είδος των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να χορηγείται η επιδότηση του πρώτου εδαφίου σε καταναλωτές με παροχές αγροτικής χρήσης, ανεξαρτήτως επιπέδου τάσης και συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ξήρανσης αγροτικών προϊόντων, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου καθορίζονται το ύψος επιδότησης σε ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησής της, ο χρόνος εκκαθάρισης, ανώτατα και κατώτατα όρια καταναλώσεων, ανώτατα όρια επιδότησης, η διαδικασία ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και οι συναφείς με αυτές προϋποθέσεις, η διαδικασία ανάκτησης ενίσχυσης, αν αυτό απαιτηθεί, οι αρμόδιοι για τα ανωτέρω φορείς, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης, λαμβανομένου υπόψη του είδους των τιμολογίων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.»

Άρθρο 94

Πρόγραμμα Παραγωγικών Επενδύσεων Πράσινης Οικονομίας («Produce-E Green»)

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, προκηρύσσεται πρόγραμμα «Παραγωγικών Επενδύσεων Πράσινης Οικονομίας (Produce-E Green)», για την παροχή ενισχύσεων σε παραγωγικές επενδύσεις στον τομέα κατασκευής και παραγωγής νέου μηχανολογικού και τεχνολογικού εξοπλισμού για την προώθηση της πράσινης οικονομίας, της καινοτομίας και της οικονομίας χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος, στο πλαίσιο της «Δράσης 16831» στον άξονα 1.3 - «Επανάφορτιση και Ανεφοδιασμός» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0.

2. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται το αντικείμενο, η διάρκεια, οι δικαιούχοι και τα κριτήρια επιλεξιμότητας, η διαδικασία υπαγωγής των επενδύσεων, οι όροι, τα δικαιολογητικά, οι προϋποθέσεις, τα όργανα και η διαδικασία αξιολόγησης, το ύψος/ποσοστό των ενισχύσεων, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορήγησης των ενισχύσεων, η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης των επενδυτικών προτάσεων, ο τρόπος καταβολής και ανάκτησης των ενισχύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Η αίτηση του φορέα της επένδυσης περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην απόφαση της παρ. 1, καθώς και έγκριση του επιχειρηματικού του σχεδίου αναφορικά με την οικονομική του βιωσιμότητα, από αναγνωρισμένο πιστωτικό ίδρυμα της ημεδαπής ή άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Προϋπόθεση για την παροχή των ενισχύσεων, στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία, είναι η ολοκλήρωση της υλοποίησής τους μέχρι την εκάστοτε λήξη του έργου «Produce-E Green» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η αποδοχή της ως άνω προϋπόθεσης αναφέρεται στην εκάστοτε αίτηση του επενδυτή και στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης που τη συνοδεύει. Σε περίπτωση υπέρβασης της ως άνω προθεσμίας υλοποίησης, η επένδυση αποκαταλείπεται από επένδυση «Produce-E Green» και τα εγκεκριμένα κίνητρα

ανακαλούνται σύμφωνα με τη διαδικασία ανάκτησης κρατικών ενισχύσεων.

5. Φορέας διαχείρισης και ενισχύσεων ορίζεται η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, του Τομέα Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας («Επιτελική Δομή») ή άλλος φορέας ο οποίος δύναται να ασκήσει τις σχετικές αρμοδιότητες. Με την απόφαση της παρ. 1, καθορίζεται ο Φορέας Διαχείρισης και περιγράφονται οι σχετικές αρμοδιότητές του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με την ανάληψη, εκπλήρωση και εποπτεία της άσκησης των καθηκόντων που απορρέουν από αυτή.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης του Φορέα Διαχείρισης, δύναται, για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας επενδυτικών σχεδίων, να εκδίδεται δημόσια πρόσκληση για τη δημιουργία καταλόγου αξιολογητών, οι οποίοι συνεργάζονται με τους φορείς των επενδυτικών σχεδίων και με τα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν πιστώσεις σε αυτούς, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της επιλεξιμότητας των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται για χρηματοδότηση στο παρόν. Στην πρόσκληση ορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι που πληρούν οι αξιολογητές, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια αναφορικά με την κατάρτιση του καταλόγου και την εκτέλεση του έργου της αξιολόγησης των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων.

Άρθρο 95

Πρόγραμμα επιδότησης αντικατάστασης οικιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού χρήσης με ηλιοθερμικά συστήματα

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών δύναται να προκηρυσσονται δράσεις, χρηματοδοτούμενες από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή και από άλλες πηγές, που αφορούν στην αντικατάσταση οικιακών συστημάτων παραγωγής Ζεστού Νερού Χρήσης (ΖΝΧ), με ηλιοθερμικά συστήματα παραγωγής ΖΝΧ και στην ανακύκλωση των αποσυρόμενων συσκευών, μέσω συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης και ανακύκλωσης από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με τον ν. 4819/2021 (Α' 129).

2. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται ο προϋπολογισμός της σχετικής δράσης, οι επιλέξιμες προς χρηματοδότηση και απόσυρση συσκευές, το ποσοστό χρηματοδότησης αυτών, οι ωφελούμενοι από τη δράση, η διάρκεια και οι διαδικασίες εφαρμογής της, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ο φορέας καταβολής της χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις των ωφελούμενων και οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων της δράσης, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της.

3. Φορέας υλοποίησης και ελέγχου των δράσεων της παρούσας ορίζεται η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, του Τομέα Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την απόφαση της

παρ. 1 προβλέπονται οι αρμοδιότητες του φορέα υλοποίησης, τα καθήκοντα και οι όροι υλοποίησης των δράσεων, καθώς και κάθε άλλο ειδικό θέμα σχετικό με την ανάληψη, εκπλήρωση και εποπτεία της άσκησης των καθηκόντων που απορρέουν από αυτήν.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών δύναται να ορίζονται ως αρμόδιοι φορείς για την πιστοποίηση της αντικατάστασης ή και της απόσυρσης των συσκευών, καθώς και για την καταβολή της χρηματοδότησης στους δικαιούχους, οι εγκεκριμένοι, ως Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ), φορείς, σύμφωνα με τον ν. 4819/2021, που διαθέτουν αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία στην υλοποίηση παρόμοιων προγραμμάτων. Στην περίπτωση αυτή, στην απόφαση της παρ. 1, καθορίζονται επιπλέον και οι αρμοδιότητες του ως άνω φορέα και ο Φορέας Ελέγχου για την πιστοποίηση της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων της δράσης.

5. Στην περίπτωση ορισμού αρμόδιων φορέων σύμφωνα με την παρ. 4, καθορίζονται με την ίδια απόφαση η διαδικασία, οι όροι μεταφοράς των πιστώσεων που εγγράφονται στο Π.Δ.Ε. ή των πόρων από άλλη πηγή προς τους φορείς αυτούς, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δημοσιονομικής τακτοποίησης των πληρωμών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση των δράσεων. Με την ίδια ή όμοια απόφαση, προσδιορίζεται το ποσοστό επί του προϋπολογισμού των δράσεων που οι αρμόδιοι φορείς διαχειρίζονται, το οποίο δεν υπερβαίνει το ενάμισι τοις εκατό (1,5%) και τους καταβάλλεται για την κάλυψη των λειτουργικών τους δαπανών που συνδέονται αποκλειστικά με την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνουν, δυνάμει της απόφασης ορισμού τους. Η προμήθεια αγαθών, η λήψη ή η ανάθεση υπηρεσιών και η ανάθεση έργων και μελετών από τους αρμόδιους φορείς, για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών που τους καταβάλλονται, σύμφωνα με τα εδάφια πρώτο και δεύτερο, διενεργούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό Προμηθειών, Υπηρεσιών, Έργων και Μελετών του εκάστοτε φορέα.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 96 Έναρξη ισχύος

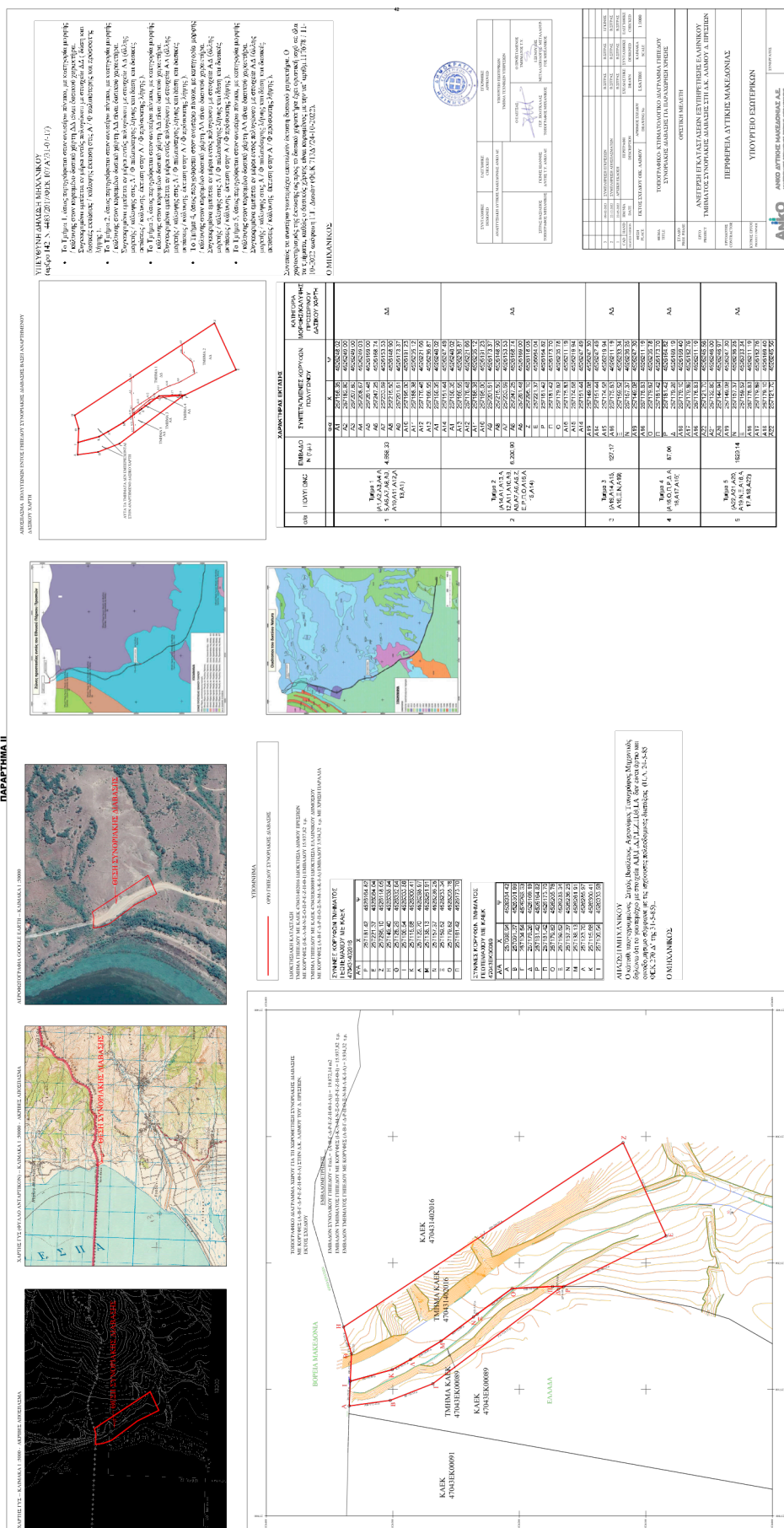
1. α. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

β. Η ισχύς του άρθρου 50 αρχίζει την 1η.1.2024.

γ. Τα άρθρα 52 και 85 ισχύουν για τον ορισμό των μελών των διοικητικών συμβουλίων μετά τη λήξη του τρέχοντος διοικητικού συμβουλίου με οποιονδήποτε τρόπο.

2. Ειδικώς η ισχύς του άρθρου 64 αρχίζει την 31η.12.2022.

Αθήνα, ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ		2023	15. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	16. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		17. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	18. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
3. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	4. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ		19. Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ	20. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ»
5. ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	6. ΥΓΕΙΑΣ			
7. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	8. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ			
9. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	10. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ			
11. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	12. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ			
13. ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	14. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ			

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 18.10' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τετάρτη 1^η Μαρτίου 2023 και ώρα 9.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος κοινοβουλευτικό έλεγχο: συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ